

THE MIDDLE EAST INSTITUTE LIBRARY

LEGIBUSQUE

DIPLOMATIC
AFFAIRS
FOUNDATION

from
George Camp Keiser

HISTC ORIEN

QUA EX VARIIS OR MONUMENTIS

- I. De MUHAMMEDISMO, ejusque
conservantibus; inprimis de
Parentibus, Patria, Nativitate,
Æmulis, Dogmatibus, Hegira
- II. De SARACENISMO, seu Religione
- III. De CHALDAISMO, seu Super-
stitionibus, Charranæorum, &c.
- IV. De STATU CHRISTIANORUM
nati Muhammedisni.
- V. De VARIIS, inter ipsos Muham-
medisni, & administrationem, SEN-
tentiarum excitatis.
- VI. Accessit, ex occasione GENE-
ralis Illustratio TAARICH BENE-
dicti, Vita & Res gestæ Prophe-
tæ, etiam Apostolorum, Regum Persiæ, aliorumque ab
Adamo ad Muhammedis usque natales in orbe degentium &
regentium, explicantur.

Authore

JOH. HENRICO HOTTINGERO,
TIGURINO.

TIGURI,

Typis JOH. JACOBI BODMERI.

Anno MDCCLII.

The
George Washington University
Library

Special Collections
Division

**DOES NOT
CIRCULATE**

Viris Magnificentissimis, Nobilissimis, Amplissimis
Prudentissimis,

D. SOLOMONI HIRZELIO,

D. JOH. RODOLPHO RHANIO,

} alternis
* Confuli-
bus.

D. JOH. HENRICO WIRZIO,

D. JOH. LUDOVICO SCHNEBERGERO,

} Quaestio-
ribus.

D. JOH. CONRADO WERDMYLLERO,

D. JOH. HENRICO RHANIO, Archieconomo.

*Patria Patribus, Macenatibus optimis,
Lepidius liberalissimis, Scholaribus primis.*

NEC NON

*Reverendis & Clarissimis
Viris,*

ECCLESIAE & SCHOLAE TIGURINAE
PASTORIBUS & PROFESSORIBUS.

*Dominis, Patronis, ac Collegis,
omni officiorum genere colendis,*

Historiam hanc Orientalem

offere

JOH. HENRICUS HOTTINGERUS.

DEDICATIO.

Historiam, quam, à rebus quas tractat, *Orientelem* appellare, in paginarum frontispicio, placuit, Vobis, VIRI AMPLISSIMI; CLARISSIMI, offero. Illa verò quid polliceatur, etsi tum ex ipso statim limine, tum etiam ex singularum pagellarum titulis colligere sit proclive, pauca tamen de scopo suscepti laboris differam.

Observavi hæcenus, neminem faciliè tam ex Theologis, quàm ex Historicis reperiri, qui, urgente sic ordine, & rerum, quas explicat, necessitate, suas quoque vires, vel in referendis, vel in refutandis Orientalium quorundam, Muhammedanorum maximè, superstitionibus, periclitari non voluerit, methodo non tantùm diversâ, sed & successu multùm variantè. Vidi & hoc, superciliosos quosdam esse momos, & morosos stentores, qui satis laudum inter suos consequutos se autumant, quando aculeos non modò suos, spicula atque dentes, canino rictu Reformatæ Religionis assèclis, *οὐδὲν ὀνείτω*, infixerint, sed & monstra Africana contra eosdem irritârint. Eò enim impudentiæ procedunt, & imprudentiæ verberones isti, ut ineptire palàm malint, & insanire, quàm calumniandi nocentissimum cacœthes deferere. Unde non verentur, in causæ suæ patrociniū, eorum etiam abuti nomine, quorum nec res intelligunt, nec sacra. Putant nempe, faciliè se imperitiorum ora obthuraturos, si vel Orientalium, longissimis spatiis à nobis diffitorum, nudam mentionem, quasi offam, injecerint. Utrorumque in hoc scripto rationem habere volui. *Illorum* quidem, omnia ea, quæ ad generalem pertinent Historiam Orientalem ex Arabum libris studiosè eruendo, fideliter transferendo, & ad usum multiplicem accommodando: ut ita, quia tot scripta pere-

*Scopus
Authoris
geminus.*

1.

2.

DĒDICATIO.

grina volvere iis vel non vacat, vel non licet, tantum hinc hauriant, quantum ad pleniorē Historiæ Orientalis cognitionem, satis est. *Horum* verò; Talionis lege, *σφύματ' αἰσωνικὰ*, cum scœnore, majoriq; veritatis præsidio, refundendo. De Muhammede (ad cujus profectò mentionem inhorrescere nobis debet animus) detestabili illo impudentiæ & inscitæ retrimēto, amplissimisq; ejus pomœriis, quæ projectâ suâ quadam audaciâ, & effrenata imperandi cupiditate brevissimo temporis spatio, latissimè propagavit, plura nobis dicenda erant; ita tamen ut, ubicunque fuit opus, nostram semper adjunxerimus *ἐπικρίσιν*. Hanc verò telam dum pertexere constitui, non existimavi, quicquam me facturum vel à munere meo, vel à Majorum exemplo, vel Mæcenatum & Præceptorum monitis, vel magnorum virorum & amicorum votis, vel denique à temporum, in quæ incidimus, facie & conditione alienum.

Causa suscepti Operis impulsiva

1. *Munus publicum.*

Non credebam, extra oleas me vagaturum, vel falcem in alienam messem missurum, si, qui voce hætenus viva Orientis quasdam & linguas & res tradere fui jussus, scripto etiam monumenta ea communicarem, & à blattarum, quibus cum diu satis rixabantur, injuria vindicarem, quæ usum aliquem inter Christianos habitura dubitare non poteram. Quin potiùs; memor *κελεύσματ' Ὁ* Græcorum *ἢν ἔλα-
ξας πᾶσαν, κόσμει*; *Spartam, quam nascitus es, orna*; moniti item Hebræorum *גִּדְדִּי בַחֲלָקְךָ נִפְלָא גִרְמָא דְנִפְלָא* *Os, quod cecidit in sorte tua illud rode*; operæ non contemnendum pretium facturum me existimavi, si hæc de Orientalibus rebus commentaria in lucem producerem, & conspectum hominum, studiis ejusmodi deditorum.

2. *Exemplum Majorum.*

Quò me, præter *muneris* demandati *rationem*, & anxiam Spartæ commissæ curam, præclarum *Majorum* nostrorum *exemplum*, invitavit. Illorum quanta fuerit in docendo dexte-

DEDICATIO.

dexteritas, scribendo assiduitas, refutando felicitas, proponendo perspicuitas, agendo celeritas, consulendo sagacitas, mirando facilius assequimur, quàm imitando. Nul-
lum genus vel studii, vel certaminis excogitari poterat,
cujus aleam magni illi Heroes non subierint. Tritæ ni-
mis sunt, & notiores eorum cum Pontificiis, Anabaptistis,
Schvvenkfeldianis concertationes, quàm quæ aut jejuna
oratione, aut indecora adulatione commemorari à nobis
debeant: Eorum tantùm labores, quos tum in tractandis &
enarrandis Orientalium Historiis, tum in convellendis eo-
rundem superstitionibus magno cum successu, dignaque
aliorum admiratione exantlârunt, paucis perstringemus.

Henricus BULLINGERUS, ut nullum literarii Emporii
angulum præteriret non excussum, hujus quoque tam ab-
strusi studii publicum extare voluit specimen. *Scripti* (sunt
verba ejus deprompta ex Epistola, anno 1566. ad filium,
Rodolphum Bullingerum exarata) *quadam brevita de Turcica*
religione & Turcis, quæ fortè brevi imprimuntur, ut vulgus
quoq; intelligat, qualis sit fides Turcica, & quàm potens Prin-
ceps. Nempe, non latuit ipsum, sic magnus ille loquitur
Calvinus, (Instit. lib. 1. c. 8. S. 2.) *Satanam, ut in multis Dei est*
amulus, quò se fallaci similitudine melius insinuat in animos
simplicium, ita impios errores, quibus miseros homines fallebat,
astute sparsisse inculto sermone & fere barbaro, & sape obsoletis
loquendi formis usum esse, ut sub hac larva tegeret suas im-
sturas. Sed quam inanis & putida sit affectatio, vident omnes
mediocri sensu præditi. Quàm enim nihil vel ipsa religio
Turcica (nisi quantum à Christianis mutuavit) habeat sâ-
ni; vel Muhammed ad Propheticum munus, quod thra-
sonicè de se jactabat, statuminandum, solidi; vel in Alko-
rano, variegato illo centone & *ἑπικαταγάρμῳ* sit
divini, non argumentorum magno certandum est ponde-
re; vel nuda & proletaria lectio impios impii hominis co-

a. Bullin-
geri.

Religio
Turcica
sua mole
ruit.

DEDICATIO.

b. *Myconii.* natus & manibus & mentib. vel communi sensu præditorum excutit. Unde *Oswaldus Myconius*, Lucernas, Gymnasii aliquandiu Tigurini Minister fidelissimus, postea etiam *Basileensis Ecclesie* Antistes vigilantissimus, tanto studio, Editionem ipsius Alkorani urst, utile omnino arbitratus, ea superstitionum monumenta extare, quæ necessaria sunt ad confutandas & traducendas superstitiones, quæ eò jam invaluere, ut opprimi & extinguì, sublati s. manibus nostrorum hominum libris non possint. Quid enim, ait idem, rem Christianam juvet, vel etiam apud nos, si libros impios Paptistarum, quot à nostris habeantur, consumamus, cum apud alios, & eos, quos Domino lucrifacere debemus, retineantur. --- Quæ rationes sic me moverunt, ut D. Alberto *VVidmenstadio*, Viro πολυλωτῆτάτῃ in Comitibus Ratissponensibus author fuerim, ut Alkoranum, quod ipse Arabicè vertit, purum ederet.

c. *Bibliandri.* Theodorus BIBLIANDER, vir & φιλομαθὲς αἷμα & πνεύματι, ut Orientalium linguarum studium ad stuporem usque, & multorum excoluit admirationem, ita ; quod rarum ea ætate fuit ; maximo easdem fervore, &, quasi diuturnam extincturus sitim, imbibit, adeò ut *Postellus*, fateri non erubuerit, nullum se nòsse in toto orbe Latino, cui lampadem suam tradere posset, *Bibliandro* instructiorem. Quæ enim consilia vir ille felicissimi ingenii (quo elogio à *Bullingero* ornatur) tum temporis agitârît, familiari ad *Ambrosium BLAURERUM* Epistola expressit. Nisi, scribit, tempora infelicissima omnibus Germanis scrupulosissimam cautionem & metum in subeundis negotiis Christianis iniecissent, implorarem tuam opem, ut per mercatores Augustanos qui negotiantur in India & aliis in locis ultra mare, mihi *Biblia AEthiopica*, sive *Chaldaica Christianorum*, qui sub *Cahan* (vulgò vocamus Presbyterum Johannem ; sed doctissimè *Cl. Goliur*, originem vocis inde accersit, quia à Persis vocetur *כאחן* *Prestar Chan* id est, Mancipiorum Rex, liqui-

DEDICATIO.

liquidem hujus Gentis mancipia toto sint orbe notissima: aliam etiam Etymologiam dedimus in *Thef. Philol.* p. 66.) & Arabica manu scripta compararent. Non dubitare in singula etiam quadragenos aureos impendere. Idem etiam in hac quid præstiterit palæstra, malo Bullingeri nostri, quam meis proponere verbis. *Paravit*, scribit ad Joachimum Vadianum, *D. Theodorus noster Alkoranum, adjectis confutationibus Græcis & Latinis, Historiis item Arabicis, Saracenicis & Turcicis ad hæc usque tempora, opus in signe & memorabile, idque in oppugnationem Mahometana perfidie, & Turcici regni, præfixa præfatione* (quam *Joh. Fabricius, Dantis* canus non modo Rostochii anno 1638. cum Muhammedis Testamento prælo denuò subjecit, sed & aperte fuit fassus, *vix se credere, quidquam eruditius in hoc genere prodidisse*) *elegantis. Exemplar Alcorani allatum est Arabicum ex Italia, duobus usus est Latinis, integrum manu descriptis propria. Labore confectus decubuit in Julio aliquot septimanis. Tanti conficitur illud opus.*

Adjecit GUALTHERUS refutationem Cantacuzeni Monachi, ex Imperatore, Græci, quam Latinitate donatam, aliis impietatis Muhammedicæ confutationibus subnexit, ne fortè nuda & cruda Alkorani editio vel argumentationibus quorundam jejunis, vel amplificationibus turgidis, vel perbacchationibus stomachosis in discrimen adduceretur aut invidiam. d. Gualtheri.

Mitto, quæ *Hospinianus* Polyhistor, *Clauserus* insignis e. *Hospitalis* Philologus, Philosophusque acutus, uterque Tigurinus, *niani.* huc contulerunt. Solertiæ Ipsi suæ & industriæ luculentissima testimonia posteritati reliquerunt; *Ille* quidem in *f. Clauseri.* Historia de festis & Monachis Turcarum; *Hic* verò, in translatione *Laonici Chalcondylæ* Atheniensis de origine & gestis Turcarum, aliorumque eandem tractantium materiam accuratissima editione.

Sum-

DEDICATIO.

Summâ, adeò nihil Majoribus nostris tum in enarrandis Orientalium dogmatibus, & historiis; tum in eludendis & elidendis Muhammedicæ impietatis deliramentis defuit, ut *Bullingero* tot laborum, sumptuum & molestiarum recordatio ingenuam extorserit confessionem, alias fortè in Europa Ecclesias ad hanc illorum industriam vix accedere. *Tigurina*, inquit, *Ecclesiæ ministri non minori studio, quàm ulli alii nostro seculo, aut etiam plus aliis, in confutandis Muhammedicis & Tureicis abominationibus laborarunt.* Recenset & deinde ordine, quid *Bibliandro* acceptum ferri debeat, quid *Gualthero*, &c. His igitur vestigiis tam venerandis devotè insistere, nonne volupe fuerit? Insideat illud:

Non minor est virtus, quàm quærere, parta tueri.

3. *Præceptorum monita.*

Quòd si locus aliquis tot magnorum *Præceptorum* & *Mocenatum jussis* esse debeat (esse autem debere, quis negare ausit?) non video, qua ratione vel ingrati, vel immorigeri discipuli notam declinare potuissent, si, quæ tam fideliter mihi illi commendârunt studia, vel segniùs tractassent, vel usum eorum intra privatos semper parietes coarctassent. Diu est, cùm eximius ille vir, Theologus παντός a. *Altingi*, & Δόνα κρείττονος, D. Henricus ALTING Lugdunum Batavorum ad me scripsit: *Præcipuè linguarum studium persequi Te velim, ad quod divinitus factus, fectusq; mihi videris. In Rabbincis, similiterq; in Arabicis præter culturam linguæ rectè observas dogmata, ritus, mores infidelium.* Nec minus crebra & pia sunt monita, quibus ad studia hæc calear mihi addidit eruditissimus & judiciosissimus seculi nostri Theologus, b. *Spanhemii*. *Fridericus SPANHEMIUS, morte non ita pridem præmatura (subinde enim orcus charum aliquod caput, aut amicum Musis, aut Ecclesiæ necessarium rapit) Ecclesiæ & Academiæ Leidensi ereptus: quæ tamen, ne, cujus in angustiam cogi scio copias, videar gloriosulus aliquis aut prodigus*

DEDICATIO.

digus curæ meæ supellectilis æstimator, delitescere mecum malo, quàm, eadem recitando, modestiæ limites transilire. Quia tamen à pinguiariis nonnullis studia hæc contemptui habentur, nemo, spero, vitio mihi vertet, si, quibus argumentis, doctissimus, inque literatura hac versatissimus, & quod caput est, pius, solidus & apertus ille Leidenſium, nuper, Theologus, Constantinus L'EMPEREUR, BREITINGERO nostro, τῷ μακαρίῳ, eorum apud nos propagationem commendârit, ejusdem expressero verbis. Quocirca (parcam etiam hic modestis auribus, & præcedentia, quibus affectum suum nimis ἀπεῖδ' ὧς in me exprimit & expromit, omittam) quibus Christiana religio, Christi gloria cordi est, omnino operam dandam censeo, ut prædictus Hottingerus, vel in Orientem mittatur, quò assidua cum Arabibus conversatione penitus in eorum dogmata, libros, & Idiomata penetret, vel saltem, ut ad Professionem Linguae Arabicae, aliisve Orientalis promoveatur, quò incepta studia, magis magisq; excolere per otium possit, librosq; vertere, & refellere in eximiam Christianorum utilitatem & profectum. Dolendum sanè esset, si conatus ejus & consilium impediretur, Scholastica quadam vel Ecclesiastica functione, quæ omne tempus sibi vendicaret. Complures eò studia sua feliciter direxerunt & passim obviis sunt: at neminem novi magis idoneum ad scripta & arcana Orientalia nobis referanda. Omnia alia satis hætenus pertractata fuerunt: at hoc unum restat, ut Sacra Scriptura penitus nobis aperiatur ex Orientalium ritibus ac moribus, quandoquidem ab Orientalibus conscriptæ fuere. Deinde Religio Muhammedanorum hætenus nobis nonnisi insulse exposita fuit, & eorum χρῆματα nos latent. Què ergò eos impugnare, nostraq; dogmata contra eos defendere queamus? nemo refellit, quod ignorat. Imò nostra hac in parte mirè istos in errore confirmat. Quocirca, Vir piissime, tuam opem per viscera Jesu Christi imploro, ut Tuâ curâ & prudentiâ eò negotium diri-

e. Constantini L'Empereur.

DEDICATIO.

gas, quò hujus viri Orientalia studia promoveantur, eaq̃ conditione & statu vivere queat, unde utilis ipsius opera, quam præstare posses, nullum experiatur impedimentum, ullamve sentiat moram. Absque his, profectò, virorum, toto orbe celeberrimorum, ὁρμηγεῖος fuisset, institutum meum vel nullo, vel βοεῶν ποδὶ processisset.

4. *Virorū
maximo-
rum vota.* *Vota* in super, clarissimorum hujus & superioris seculi *Doctōrum*, si considerem, video ne hic causam meam aut propositum patrocinio destitui.

a. *In Hel-
vetia.* *Bullingeri, Oporini, Gasti*, aliorūque, de Helvetia cum primis, bene meritōrum Heroum scripta, hac de re adhuc sunt ad manus. Quibus votis, desiderijs, gravissimis etiam

b. *In Ger-
mania.* obtestationibus, *Lutherus, Melancthon, Sturmius, Bucerus*, aliique contenderint, ut tandem aliquando de superstitione Muhammedis, & quæ ad eam pertinent, ex iis monu-

c. *In Bel-
gio.* mentis judicium ferre possent, quæ majorem mererentur fidem, quàm vel Itineraria, vel alia imperitorum hominum fabulosa scripta, dici vix potest. Quid nostra adhuc ætate eruditi desiderant, gravissimi eorum querelæ dubitare nos non sinunt. *Sed in hoc genere*, scribit *Gisb. Voë-
tius*, Theologus Ultrajectinus, *multa adhuc nobis desunt.*

Alkoranum enim Arabicè cum versione Latina, & notis textualibus typis publicari debet; ut & Suna, aliiq̃ libri, qui parem aut proximam ab Alkorano auctoritatem obtinent. De hoc quidem conatu multi solliciti fuerunt, *Erpenius, Ludovicus de Dieu*, & alii in Belgio; in Germania M. *Johannes Zechendorfius, &c.* Hanc verò & gloriam & molestiam reservatam esse video Celeberrimo *Golio* nostro, qui ut familiam in istis literis ducit, ita unus, quid cum fructu hic tentari possit & debeat, omnium optimè perspectum habet. Post hanc ejus curam, nemo δ' ἄρτεας expectet ἀφωρτίεας. Ante hac per literas spem mihi fecit, se, ad finem perducto Lexico Arabico, quod, multis parasangis
Me-

DEDICATIO.

Mediolanensi prætuleroim, *ad interruptum hunc laborem rediturum*. Verum hoc jam non agimus Orientalem damus Historiam, quæ tamen, quia non nulla mutuavit ex Alcorano, maluit veterum tegi patrocinio, quam, si fortè, quod non speramus, cum ancipiti iudiciorum ac litium eventu conflictandum ei sit, novas elaborare apologias.

Præterea, quid *Amici*, cum quibus semper idem velle debemus & idem nolle, suis sæpe literis à me efflagitârint, reticere præstat, quam in φιλαυτίας; aut, quasi subiret nos gloriolæ γαργαλισμός; suspicionem apud quenquam incurrare. Puduisset certè fidem decoquere, quam toties illis obligavi.

Ea denique *temporum* nostrorum *conditio* est, quæ alacrius nos linguas & res Orientales tractare jubet. Honorata jam sunt hæc studia, quæ algâ antehac videbantur viliora. Illi etiam, quibus nuper literæ Orientales sorduerunt, effusis habenis in laudes earum nunc expatiantur. Tot ergò ζωύγια cùm nostra hac ætate habeamus, non puderet compressis stare manibus, aut studia tam utilia vel inculta relinquere, vel planè profligata? Mihi certè hæc, pluresquæ aliæ rationes, quas angusti chartæ hujus cancelli non capiunt, animum addiderunt ad opus hoc non suscipiendum tantum, sed & AMPLISSIMO; CLARISSIMO' QUÆ nomini vestro inscribendum. Aut quibus labores isti qualescunque, pluribus deberentur nominibus, quam Vobis, qui hæc mihi otia fecistis? Quæ ergò orta sunt & nata sub Nominis Vestri auspicio, ductu quoque Vestro & patrocinio prodire, adolescere, atque adeo nota fieri volui. Quod si Prodromus iste studiorum Orientalium, & patrocinio Vestro dignus censëbitur, & aliorum amore, dabo operam, ut quæ supersunt, *Commentaria* de Religione, ritibus, ceremoniis, iuribus & superstitionibus Muhammedanorum; *Theatrum* item *Muhammedicum*, suo quoque

DEDICATIO.

tempore sequantur. Quia verò pro Vestris beneficiis immortalibus parùm hac occasione cumulatè gratias vobis agere licebit, quæso, obtestorque, ne mea naturæ potius, quàm magnitudini vestrorum beneficiorum id tribuendum putetis. Quæ enim, ut cum CICERONE exclamem, potest existere tanta ubertas ingenii? Quæ tanta dicendi copia, quod tam divinum atque incredibile dicendi genus orationis, quo quis possit *Vestra* in me promerita non dicam complecti oratione, sed percensere numerando? Possunt alii numerum inire beneficiorum Mæcenatum suorum; mihi tam felici, dicam, an infelici? esse non licet. Ergò observantiâ, assiduitate, precibus memorem me Vobis probare, quàm pro maximis Vestris beneficiis tam vili munere defungi orationis malo. DEUM itaque, quantum per vota assequi possum, precor, ut salutis publicæ lus Salus, Templi Religio, Fori Fides, Libertatis constantia, Oeconomix integritas, Scholæ pubes, hoc tali viro- rum aucta præsidio, diutissimè in fama, flore & honore subsistant. Valete, VIRI AMPLISSIMI, NOBILISSIMI; REVERENDI item, & CLARISSIMI, meque singulari Vestro affectu, meosque serenare pergite atque beare. Dabam Tiguri, prid. Cal. Januarii, anni, Æræ Christianæ, M DCLI. quem & ingressu, & progressu, & egressu felicem, patriæ optatum, Ecclesiæ prosperum, Reipublicæ quietum, toti denique orbi Christiano faustum esse jubeat Magnus ille Poli, Sali, Solique Moderator, Deus Pater, per Jesum Christum, unicum Servatorem nostrum, τὸν Μεσίτην καὶ Ἰκέτην: Amen.

Ita vovet

Amplissimo, Magnificentissimo:

N E C N O N

Reverendo et Clarissimo

Nomini Vestro Deditissimus

JOH. HENRICUS HOTTINGERUS.

Ad Authorem Historiæ Orientalis.

I.

הוּי כָּל צִמָּא	אֶל מִי קָדָם	הִלְכּוּ אֶל מִי	בֹּר תּוֹשִׁיט
מֶה לָּכֶם בּוֹ	רוֹת נִשְׁפָּרִים	הִי לָכֶם גּוֹ	לוֹת עֲלִיזוֹת:
תִּקְנוּ לָכֶם	סֵפֶר זֶה כּוֹ	לֵל זְכוֹנוֹת	מִזְרְחֵיזֵר
יִשִּׁיב לָכֶם	הַנִּסְתָּרוֹת	מִבְּנוֹת ל	כָּל וְגִלְיוֹרֵי:

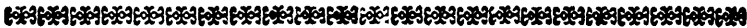
JOH. BUXTORFIUS S.S. Theol.
& Linguæ Hebrææ Profeflor.

II.

EX Oriente falus hominum procefferat olim
 Prima DEI in mundo verba Oriente data,
 Prima DEO ſacra ſunt oblata, Eccleſia prima,
 Sancta DEO, nata eſt inque Oriente ſata.
 Lux Evangelii ſolis profuſit ab Ortu:
 Ipſe DEI Gnatus proditus inde fuit
 Editus in mundum, dico: ſed proditus illic,
 Scilicet in triſtem traditus uſque necem.
 (Primus Adam ſimili ceciditque ſtetitque figura
 Solis ad exortum) ſic mala juncta bonis.
 Ex Oriente falus cum perditione profeſta:
 Prima hoſtis ſonuit vox Oriente mali.
 Et Satanæ ſynagoga, Oriens; ſacra factaque ibidem
 Dæmonibus; tenebris pleraque merſa malis.
 Frausque Muhammedis ſolis proceſſit ab Ortu:
 (Atque utinam in ſolo hoc ſiſteret illa gradum!)
 Verus & ille DEI, Gnatus ferè pulſus ab Ortu,
 Summâ, Orientalis res mala multa tulit

Tam malè perplexis rebus præferre lucernam
Ex Orientali cognitione paras,
HOTTINGERE: Deo gratum caput, atque Thuregi
Gloria magna, volans docta per ora Virum.
Occidui sic nos habitantes lumina Solis,
Quos Oriens spargit conspiciamus radios.
Atque horum auxilio verum dignoscere falso
Quimus, & à pravis cernere ritè bona.
Multa Orientalis ruditate oppressa patebunt
Historiæ, nullis antea lecta libris
Hinc & in occiduam Tibi nomen surget, & omnis
Posteritas oriens hæc tua facta canet.

JOH. RODOLPHUS VVETSTEINIUS,
D. & in Academ. Basil. Prof. Organ.

III.

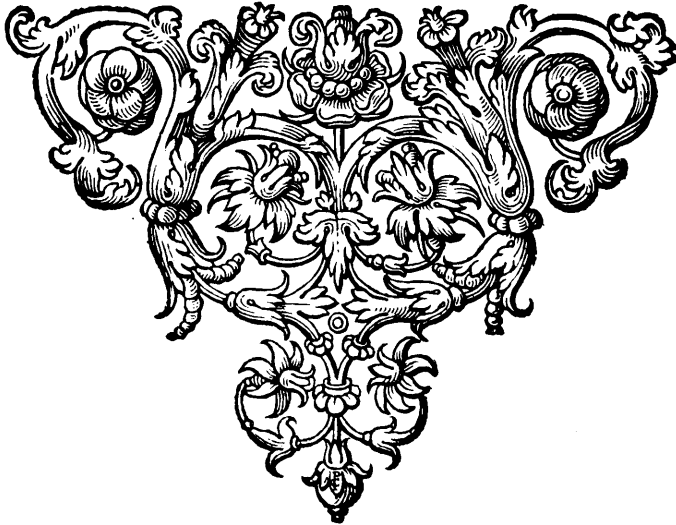
Imperium postquam Saracenis cessit Eoum,
Christicolæque truci succubuère jugo:
Exemplò rerum facies est mira secuta,
Quam pleno multis ordine scire libet.
Sed juvat inprimis cognoscere, quomodo CHRISTI,
Fluctibus in tantis, vecta sit alma Ratis.
Utque Muhammedicos intra contraque furores,
Et steterint, & adhuc stent, vigeantque pii.
Hic sanè non pauca licet miranda notare,
Unde potest animus se recreare pius.
Nec nihil est, sapiens quod discat in hostibus ipsis,
Dummodò rem cautà volvere mente sciat.
Ast Orientales rerum status ipse per oras,
Non satis Occiduo notus in orbe fuit.

Ergò,

Ergò, Vir excellens, Linguas Orientis abundè
Quum nôris, meritò Res quoque nôsse studes.
Nôsse studes non ipse modò, sed & insimul omnes
Ut noscant alii, publica Scripta paras.
Hinc decus, hinc grates, hinc immortale mereris
Nomen ab ingenua posteritate Tibi.
Gratulor, ac voveo, multos feliciter annos
Te Deus in vivis ut superesse sinat.
Tèque regat, Libros quò tales sæpiùs edas,
Qui pariant doctis commoda multa viris.

*Honoris & applausus officiosi Symbolum
hoc L. M. Q. adjecit*

ERICUS ODHELIUS
Gothus.

HISTORIÆ ORIENTALIS LIBER I.

C A P U T I.

De

MUHAMMEDANIS IN GENERE.

Vbi, quam latè Muhammedissimus dominetur; Muhammedanorum Nomina; cum Generalia. 1. Populus Muhammed 2. Populi libri. 3. Populus congregationis. 4. Populus Legis. 5. Populus Respectus. 6. Moslemin; sive rectè credentes. 7. Credentes. Tum Specialia, 1. Populus Ismaëli 2. Hagareni. Scaliger adducitur, & castigatur. 3. Saraceni, qui, unde dicti; Non à Syrorum סרס. Nec à Sara, repugnante tum vocis Etymologia, tum rei naturâ, sed à פֶּרֶק furatus est. Hagaris apud Muhammed, auctoritas.

Muhammedanorum à Pseudopropheta illo, & insigni Arabum Impostore Muhammede nuncupatorum, nomine Generalissimo intelligimus, quotquot anilia ejus commenta receperunt, Legemque Alcorani tanquam cœlitus delapsam honoribus prosecuti sunt divinis. Hac verò Muhammedis lue pestifera infectum videmus, scribit Joh. Coto-
vic. ultrajec. in Itin. cap. I. *non tantum universum Osmanidarum Imperium, Aegyptum puta, Syriam, Armeniam, Mesopotamiam, Chaldaam, Cappadociam, Asiam Minorem, Imperium Trapezuntinum, Græciam omnem, Insulasque, & Maris Mediterranei, & Archipelagi, Peloponnesum item, Epirum, Aetoliam, Achajam, Macedoniam, Sclavoniam, Bosniam, Valachiam, Serviam, Bulgariam, Mysiam, Ungariam, sive Pannoniam, aliasque regiones; verum etiam Scythas, Tartaros (rectius tamen alii, ut Nicol. Full. in Misc. & Ravins in Panegyri scribunt Tataros) appellatos, Persas, Indos, Arabes, Aethiopes, ceterosque Africanos, quin & Europæos, maxime nobis vicinos, longo admodum tempore, in Hispania præsertim, placitis Muhammedicis assuefactos fuisse, & innutritos historiarum monumenta tradunt. Vide Sionita Arabiam p. 239.*

In Scriptis Arabum non pauca reperias nomina, quibus vel Mu-

A

ham-

Liuert, de hammedani *generaliter*, vel Arabes, quos, tanquam e mentitæ hujus orig. Muh. Religionis primitias, præ cæteris superstitionibus indulgere certum est, *specialiter* innuuntur. Ordine ea adduxisse non pœnitebit.

Nomina Mus hammedanorum generalia. Generalia, & omnibus Muhammedanis æquè convenientia sunt:

1. Populus Muhammedis.

I. אִמָּה מַחְמֵד *Populus Muhammedis*: Arrisit v. rtiginoso vati vocabulum hoc, non tantum ut Exemplum Dei, toties, totiesque in Veteri Testamento Judæos *Populum suum* vocantis, blasphemâ *αποζημία* exprimeret, sed etiam assecras suos, dogmatumque propugnatores, hac appellatione, tanquam caractere diacritico à reliquis gentibus discerneret. Ut enim nulla unquam fuit Religio, quam non veteratorie interpolârit Muhammed: ita sola, de ejusdem munere Prophetico, fides, Arabibus vel persuasa, vel armis obtrusa, à cæteris populis eos discriminat. Hinc *Moses Aegyptius*, More Nev. Parte I. cap 7 i. p. 134. Nullum, inquit, est dubium, quin sint quadam, in quibus tres istæ nationes, *Judæorum, inquam, Christianorum, & Ismaelitarum*, convenient, ut est sententia de Creatione, & novitate Mundi (per cujus verificationem verificantur mirabilia) & alia: quadam verò illis peculiaribus, quibus se oneraverunt duæ illæ Gentes, ut negotium Trinitatis (quam Christiani statuerunt) & sententia alterius sectæ Ismaelitarum, de prophetia, sive sermone Dei cum hominibus, &c. Atque hujus אִמָּה מַחְמֵד *Populi Muhammedis*, longè post futuri, pietatem, fidem, integritatem à Deo Mosi commendatam, commemorat prolixè *Kessæus*, Scriptor Arabicus, libro de vitis Patriarcharum capite peculiari de אִמָּה מַחְמֵד *officiis pietatis populi Muhammedis*, paginâ mihi 94.

2. Populus Libri.

II. אֱהָל אֵל כְּתָאב *Populus Libri* Fateor quidem nomen hoc Generale, in Alcorano ut plurimum, vel pro Jidæis, veteris, vel Christianis utriusque Testamenti admittentibus divinam originem, sumi: interim tamen, ipsis in Alcoranum Exegetis celeberrimis Judiciis, non rarè vocabulo מִסְלֵמִין *Moslemin*, de quo post, æquipollere illud, certum est. His opponuntur אֱהָל אֵל *Idiotæ*, עַמִּיּוֹן *Cacis*, id est, ut Beidavi explicat, אֱהָלִין לֹא כְתָאב לַהֵם כְּמַתְלֵ מִשְׁכְּנֵי אֱלֹעֲרֵב, qui non acceperunt librum, cujusmodi sunt inter Arabes *Associantes sive Idolatræ*.

3. Populus Congregationis.

III. אֱהָל אֶלְגִּמְאָעוּה *Populus Congregationis*. Ratio Nomenclationis, vel quòd turmatim, ut plurimum, preces suas concipiant, vel, quòd, nullius gentis alterius exemplo, instituto Muhammedis diem

Vc-

DE NOMINIBUS MUHAMMEDANORUM.

Veneris, **נִמְאָעָר** dictum, sacrum habeant. *Author fundament. Fidei*, Liber 1. de orig. Muh.

IV. **אֹהֶל אֱלֹהִים** *Populus Legis; sive Syna*. Sic autem Muhammedani vocantur, quod præter Alcorani volumen, alium etiam Muhammedis librum ex variis dictis, & factis ejus, ridiculis maximam partem, collectum, admittant, atq; venerentur. *Author idem ibidem*.

V. **אֹהֶל אֱלֹהִים** *Populus Respectus, sive Templ. Meccani*, ita dicti, quod omnia Muhammedanorum Tempia illud unum respiciant. Hinc etiam Lege Muhammedani astringuntur, ut precaturi vulcūs suos Meccam versūs convertant. Atque hic ritus superstitiosus in Thesiuo Giggai Arabico **עַין אֱלֹהִים** *Oculus, vel Respectus Kibla* appellatur. *Kessaus* de vitis Patrum.

VI. Usitatissimè Arabibus **مُسْلِمِينَ** *Moslemin*, & in Alcorano **أُمَّةٌ مُسْلِمَةٌ** *Omma Moslema*, vulgò *Moslemanni* nuncupantur. *Cardinalis Cajetanus* Præfatione in Alcor. rectè *sancta fidei*; *Richardus* verò in Refutatione Legis Saracenicæ *servatos*, ejusque Interpres Græcus Cydonius *Σαρσενάτος*, malè vertit. Etsi enim vox ista à verbo Arabicum **سَلِمَ**, quod Hebræorum respondet **שָׁלַם** *salvus, incolumis fuit*, derivetur: in Conjugatione tamen IV. **أَسْلَمَ**, significatione mutatâ, est *Credidit, omnem fiduciam in Deo collocavit*. Plus enim, teste *Erpenio*, in Onomastico Alcorani Msc est **أَسْلَمَ** quàm **أَمَنَ**. Atque hinc Participium Activum **مُسْلِمٌ** *Credens, fiduciam in Deo collocans*, & Plurativè **مُسْلِمِينَ** *Credentes, toto pectore Deo confidentes*. *Sionita* in Arabia cap. XIV. pag. 26. *Moslemanni* igitur vox Etymologiam habet à verbo *Asslama*, quod, se dedit, obtemperavit, ac fidelis factus est, denotat. Inde *Ismaelita* omnes *Moslemanni* dicti sunt, quasi Deo obedientes, ac fideles. Nam qui *servatos* vertunt, contra omnium Arabum consensum, Participium Passivum Conjugationis IV. esse existimant. Porro, vox hæc pro Novæ Religionis asseclis usurpata, ipsum Patrem habet Muhammedem, Surata **أَلْأَنْعَامِ** *De bestiis*, quæ numero sexta est, ubi p. 84. his utitur verbis: **أَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ** *Ego sum primus Moslemanorum, vel, in Deum credentium*. Alibi tamen, prout mendacissimus nugigerulus nunquam sui potuit esse memor, Abrahamo hujus vocabuli originem adscribit. Sic enim (ex mente Muhammedis, Surata II: v. 126.) Abraham precatur: **وَإِنِّي عَبْدُكَ مُسْلِمٌ** *Domine noster, pone nos Moslemanos, id est, fideles*. Ab hoc Participio, in usum peculiarem

Liber 1. de
orig. Muh.

à Pseudopropheta detorto, eodem sensu, occurrit ipsum Præteritum; ut **אסלם פי אלדין** *Fidem Muhammedicam amplexus est*. Unde nomen **אסלם** *Islamismus, Religio Muhammedica*. Item **אסלם דין** *Religio Islamismi*. *Elnakin*. in *Histor. Saracen.* 2. **אול מן אסלם דין** id est, *Religionem Islamismi primus manifestavit & observavit Muhammed Abulkasimus*. Hinc **אסלם אהל** *Populus Islamismi*, id est, *veix & orthodoxæ fidei affectæ*, *Maj. More Nev. p. m. 146.* & **אסלם מלה** *Secta Islamismi*, *Beidavi*. Hinc etiam Phrasis, **אסלם פירין** *Ingressus est Religionem Muselmannonum*. In *Alcorano* tamen *Sura. II. v. 195.* ipsa hac retenta Phrasi pro **אסלם** Synonymum **סלם** ponitur.

7. *Credentes*

VII. Obtinuit etiam, ut vulgò dicerentur **מומנן** *credentes*; quod itidem Participium est Conjugationis IV. verbi **אמן** *credidit*. Hinc Muhammedis in regno successores & posterī **אמרא אלמומנן** *Imperatores fidelium* nuncupantur.

Specialia.

Specialia & Arabibus Muhammedanis magis propria nomina sunt.

1. *Populus*
Ismael.

I. **אסמאעיל** *Populus Ismaelis*. *Johannes Leo Africanus* in *descript. Afri. p. 41.* refert, velle quosdam ex *Arabibus tantum Schachinos atq; Hillelos, Arabia desertæ incolæ ab Ismaele derivatos*, reliquos aliunde. Digna sunt ejus verba, quæ recitentur: *Illud autem hoc loco notandum, priores illos duos populos, quos Schachinos atque Hillelos appellavimus, Arabes esse Arabia desertæ, qui & originem ab Ismaele, Abrahami filio se traxisse opinantur. Quos autem nomine Machil ante notavimus, hos Arabiam felicem habere, oriûmque ducere à Saba. Hos Mahumetii iis posthabitos volunt, qui ab Ismaele Ismaelita sunt appellati. Et quia maxima semper inter eas fuit disceptatio, utra pars nobilitatis primas partes obtineret: hinc factum est, quod utrinque multa conscripta fuerint colloquia, atque epigrammata, quibus quisque suæ gentis encomia, mores, atque ritus decantare solitus est. Veteres illi Arabes, qui ante Ismaelitas fuere, ab historiographis Africanis Arabi Araba, (ערב עארכה) hoc est, Arabes Arabici (ut sic dicatur) vocitari solent. Qui ab Ismaele genus duxisse dicuntur, Arabi Mustabraba, (ערב מסתערכה) vide orat. *Erpen. de Lingua Arab. . p. 8.* Et *Theaur. Gigg. Arab. R.* (ערב) id est, Arabes (ut ita loquar) inarabati, vel Arabes per Accidens nominantur, eo quod non sint Arabes nativi. Qui ex eo tempore in Africam demigrarunt, eorum id.onnate Arabi geme, (ערב מסתענם), Musta (quod Latine Arabes*

Liber 1. de Vide *R. Iachia. comm. in cap. 11. Dan. Alſbech* Pſal. CX. *Abrab. Eſajæ*
orig. Muh. LIII. v. 9.

1. *Agareni.*

II. הגררים *Agareni*, vel, ut *Protopomaeus* ſcribit *Agrai*, quorum mentio fit *Pſalmo CXXXIII. v. 7. Chaldaus* vertit הונגרי *Hungari*. Unde hodierni Judæi Hungaros vocant *Agaros*, vel *Agarios*. *Aben Eſra* in Commentariis ſuis in hunc Pſalmum הגררים שילדה הגר *Sunt iſti Hagareni, quos genuit Hagar ex viro alio* (non *Abrahamo*) Cùm autem eodem verſu Iſmaëlitis opponantur *Hagarenis*, aliquam inter Arabes ab Iſmaële filio, & *Hagire* matre, aliisve denominatos, eſſe differentiam, quod jam antè aſſeruimus, manifeſtum eſt. Neque verò, quo minùs ab *Hagare* derivemus *Hagarenos*, canon Hebræorum obſtat, אינה משפחת אבם *Familia matris non eſt familia*. Valet enim ἑκαστος, ſingularibus exemplis nihil incommodans. Rectè igitur *Gabriel Sionita* in *Descriptione Arabiæ* cap. I. *Arabia*, inquit, non ab *Arabo Apollinis*, & *Babyloniæ* filio, ut *Latinorum* plerique aſſerunt, ſed ab *Araba*, *plaga non longè à Medina ſita*, nomen ſortita eſt, quam incoluit *Iſmael Abrahami*, & *Hagar filius*, à quo etiam *Iſmaelita*, & *Hagareni* dicuntur. Et *Iosephus Scaliger* de *Emend. Temporum* libro II. *Latiffimè*, inquit, patet *Arabum* appellatio, quorum unum nomen, cognomina autem infinita. Sed præcipuè ſunt *Hagareni*, & *Saraceni*. *Hagareni* enim ab Hebræis dicuntur הגררים ab ancilla *Saræ*, uxoris *Abrahami*, & ab Arabibus ipsis אלהגרי *Arab-Elhagiarri*. Dicuntur etiam אלמהגרי *Elmagarin*, & fortà ſè inde *Græcis* recentioribus αμαγεζες pro αμαγεζες, & αμαγεζες pro αμαγεζες. Sed dubitari poteſt. Nam αμαγεζες hodie in *Idiotiſmo* *Græco* eſt macula; αμαγεζες. Præclare incomparabilis heros, & omnigenæ eruditionis cornucopiæ, de *Hagarenis* diſſerit: cui tamen in omnibus aſſentiri non poſſumus. Nam, quod pace tanti viri dixerim, Arabes אלמהגרי *Elmagarin*, ab *Hagare* denominari *hiſtoriæ Arabicæ* gnaris vix perſuadebit, Novimus enim (præterquam quòd omnes, ſine diſcrimine, Arabes מהגרי, vel potiùs מהאגרי *Mohagerin* appellari, nemo ſuſtinerit) *Muhammedis* demum tempore, eos tantùm, qui cum eo ſolum vertere, quàm inſtituta ejus ſemel accepta deferere maluerunt, אלמהגרי, id eſt, Religionis cauſâ exulantes, vel, juxta *Elmacinum* in *Hiſt. Sacrac.* אלמהגרי מעשר turbam religionis ergò exulantem, fuiſſe vocatos. Ut igitur vocem illam, etiam in vulgus notam, הגרי, quâ fuga illa *Pſeudopropheta* à Magiſtratu *Meccenſi*, ob novorum dogmatum

tum insolentiam imperata, significatur : ineptè ab Hagare, propter
 confimilem utriusque vocabuli sonum deduceretur : ita etiam male,
 verbi primitivi Conjugatio III. האגר *Religionis causâ solum vertit, e-*
 jusque Participium plurale מהאגרין, ab Hagare defumeretur : sed
 האג אורחא.

III. סַרַקִין *Saraceni*. Quo quidem nomine à Scriptoribus Ec- 3. *Saraceni.*
 clestasticis, Europæis præsertim, omnes Muhammedanos venire vbi-
 que reperias, cum ad solos propriè spectet Arabes Ismaëlitas, sive A-
 garenos. Hinc Genes. XXXVII. v. 25. pro אַרְחַת יִשְׁמָעֵלִים *Cætus*
Ismaelitarum in Targum Hierosolomytano (non Onkelosi, ut ex Sca-
 ligero affert Matthias Martin. in Lexico Philologico) habetur סַרַקִין
 אַרְחַת יִשְׁמָעֵלִים *Cætus Saracenorum*, id est, Arabum *λῆται* seu *τομάδες*, Ori-
 ginem autem hujus vocis si spectes, variè eam faciunt variam. *Alii*
 Saracenos à Sara, dictos volunt *Hieron. Comment in Ezech. l. VIII.*
cap. 25. Agareni, qui nunc Saraceni appellantur falsò sibi assumunt nomen
Sara, ut de ingenua & domina videantur esse generati. Et *Comment. in*
Isajam lib. V. c. 21. Agarenos perverso nom. ne Saracenos vocari asserit.
Et Isidorus lib. IX. 2. Ismael, filius Abraham, à quo Ismaelita, qui nunc cor-
rupto nomine Saraceni, quasi à Sara, & Agareni ab Agar. Item : *Sara-*
ceni dicti, quia ex Sara genitos se prædicent, &c. Iob. Bohemus Auban
Teutonicus in Descript. Asiæ lib. II. cap. 11 pag. 118. Arabes, ut ipsi
volunt, à Sara Abraba uxore appellati, unde legitimos se omnium morta-
lium solos divina promissionis successores esse adhuc persuasum habent. A-
lii, ut Isidorus loco suprâ citato monet, Saracenos quasi Syrigenos appel-
latos malunt. Alii Saracenorum denominationem ad urbem Arabiæ
Saraka referunt. Hinc Stephanus ἐν πόλει ita scribit : Σαρακηναί, ἡ πόλις
be Saraka.
Ἀραβίας καὶ τῆς Ναβαταίας οἱ οἰκιστὲς Σαρακηνοί, id est, Saraka Regio est A-
rabia post Nabataeos, cujus incolæ Saraceni. N. col. Fullerus Misc. libr. II.
cap. 12. Ingenioso, minùs tamen solido conatu, Saracenos contendit
dietos quasi vacuos & inanes : hanc etiam verbi Syriaci סַרַק significat-
ionem esse : Sciendum enim vocis hujus ἰσχυρὸς in Arabia natam,
ac proinde non ex Syriaismo, sed Arabismo de ea judicandum. Longè
alio ἰσχυρὸς
סַרַק furatus est, unde Participium סַרַקָן Σαρακαίνοι, Ἀραβὲς τομάδες &
λῆται, quales qui Turcis dicuntur Cofaki Tartari, quales Marto-
Iossi, quales Bandolieri in Pyrenæis. Horum ingenium, naturamque
ele-

Liber 1. de
orig. Muh.

eleganter describit Hieronymus, Jeremiæ cap. III. enarrans, *Arabum gens latrocinis dedita, usque hodie incurfat terminos Palaestina.* Et rursus in cap. EI. XXI. *Ismaelitarum, hoc est, Saracenorum Gens in tentoriis habitant: Qui quas nos compulerit, sedes tenent: quibus armenta sunt & pecora Camelorumque greges: qui non habent ostia nec vèctes. Non enim in urbibus versantur, sed in solitudine habitant.* Hinc Eusebius Hist. Eccl. I. VI. $\kappa\epsilon\phi.\mu\beta.$ ex Dionysio refert, persecutionis procellam multis in ipsum Arabiæ montem secedere coëgisse, eosque $\alpha\gamma\lambda' \omega\tau\acute{o} \tau\acute{o} \alpha\epsilon\gamma\epsilon\iota\kappa\alpha\delta\iota\sigma\tau\acute{o} \iota\epsilon\gamma\alpha\delta\epsilon\pi\alpha\tau\acute{o}\delta\iota\sigma\tau\acute{o}\iota\epsilon\gamma\alpha\delta\epsilon\pi\alpha\tau\acute{o}\delta\iota\sigma\tau\acute{o}\iota\epsilon\gamma\alpha\delta\epsilon\pi\alpha\tau\acute{o}$, id est, circa montem illum castrametatos à Barbaris Saracenis in captivitatem fuisse redactos. Unde liquidò satis constat, quibus artibus vitam illi suam sustentârint.

Quia verò, ut ut perspicua, & ex ipsa rei natura petita hæc sit Etymologiæ ratio, aliis tamen aliter videtur, multique maximi nominis viri existimant, quemadmodum ab Hagar dicuntur Hagarenis, ita & à Sara denominari Saracenos: non abs re erit tribus potissimum Argumentis opinionem hanc animis eorum evellere.

Quæ Etymo-
logia tribus
astruitur
rationibus.

1.

I. Primum est, quòd ipsa Notatio nominis repugnet. Quasi verò enim, inquit Nicol. Full. Misc. lib. II. cap. 12. p. 251. quemadmodum plusquam probabile est, Agarenos nomen duxisse ab Agar, concubina Abrahami uxore, sic & Saraceni à Sara, legitima, iustaque ejus conjugæ fuerint denominati. Atqui valdè dissimilis est ratio. Deductio nempe Agareni ab Agar, facilis est, & perspicua, servatis enim omnibus principalibus, sive radicalibus (ut vocant) literis, nihil aut deest, aut abundat. Contrà Saracenus à nomine שרה (Sarah, vel, Sara) formari aut fingi nullo modo potest. Inest enim litera ejusmodi, quæ omnino semper radicalis, nec unquam addiditia solet esse: nempe k aut c, Hebraica videlicet ק.

2.

II Sed neque ulla, inquit Scalig. lib. II. de Emend. temp. historia illorum judicium faciet. Cur enim ab ea Arabes dicti Saraceni, quibus nunquam imperavit, quos non genuit?

3.

III. Tandem, quorsum existimemus Muhammedanos, vel Arabes à Sara potius, quam ab Hagar voluisse genus suum deducere, cum certo certius sit, & variis testimoniis suffultum, majori & superiori haberi loco apud Muhammedanos Agarem, quam Samam. Hinc & Majestatem Imperii Hagaris, Saræ multis præferunt parasangis. Ahmed ben Edris, scripti sui Elenchtici lib. I. c. 38. אן דריתהא תכון אעטס מן דרדה סארה וימלך משארק אלארץ ומעארכהא וסתולי דריתהא

על דריתה עלי ג' צע אל אמם id est, Generatio sive posteritas Hagar major Lib. 1. de origine Mub.
erit generatione Sara: regnabitque Orientalibus terræ plagis, & Occidentalibus, & præsiciet (Deus) posteritatem ejus (Hagar), universis populis.

CAPUT II.

De

ETYMOLOGIA ET SYNONYMIA

MUHAMMEDIS.

Locus ex Tanchuma adducitur: Pseudopropheta Arabum Nomen I. Muhammed. Arabicum est: Ejus significatio; varia scriptiones castigantur; vera asseritur. Synonyma sunt I. אחמר, utrum uspiam nomen hoc in N. Testi apparuerit. II. אלמזל. I. I. אלמדת, qua duo postrema morbum Muhammedis Epilepticum haud obscure innuunt. De præstantia Nominis מחמר, varis Prophetarum vaticiniis inclyti.

Memorabile est quod de מוחמד בסוף in Tanchuma ad Exodum folio XXII. pag. 2. legitur: אר יסו בר חנניה שיש בני אדם ששמותיהן נאין ומעשיהן כעורין ויש ששמותיהן כעורין ויש ששמותיהן נאין ומעשיהן נאין id est, Dixit Rabbi Iose filius Hanania: sunt homines quorum Nomina pulchra sunt, sed facta turpia: sunt quorum nomina turpia sunt, sed gesta præclara: Rursus sunt quorum & nomina & gesta turpia sunt: sunt denique qui & nominibus, & rebus gestis præclari sunt. Certè Muhammed, à quo Muhammedani dicti, illi meritò accenseatur, qui, nominis quidem præstantia cedit nemini, at morum pravitate, vitæque corruptione nulli sit secundus. Muhammed enim vox Arabica est, à verbo מחמר, & per מוחמד מחר laudavit, gratias egit, desumpta. Hinc Conjugatio II. sive dagessata מחמר, significatione intensa, valdè celebravit, significat: atque ab hac Conjugatione, ejusque participio Passivo emergit מחמר valdè celebratus. Adeò ut, vi Etymis, Arabum מחמר idem prorsus sit, quod Hebræorum איש חמדות (Dan. c. X. v. 11.) Græcis Εὐδαιμονος: Latinis Desiderius, quod nomen Magni illius Barbaro-mastygis Roterodami fuit.

Muhammed
qualis vox,
& quid si-
gnificet.

Scriptores Latini & Græci veræ & nativæ vocis hujus Originis plerunque ignari, corruptè (quam eandem sortem vocabula peregrina, in usum vernaculum traducta, sunt experta) vulgò scripserunt Machumet, Machomet, Gr. Μαχαμμετ, pro Muhammed, vel Moham-med (prout Dammas, Arabum vocalis, vel per U, vel per O æquivalenter exprimitur) Græcè Μααμμετ, ad quam scriptionem Zonar. in An-

Varia ejus
scriptiones.

Libert. de
orig. Muh.

nalib. Tomo II. & *Ioh. Cantacuzenus* in apologia sua proximè acceden-
tes, & posita pro δ, usurpant *Μωαμμέδ*.

Vocatur a-
liàs 1. *Ah-
med*.

An uspiam
exstet in N.
Test.

Σωσαννύμης in Alcorano appellatur *ΑΧΜΕΔ*; Nomine ab eodem ver-
bo, cum superiori deducto, & ab ipso Salvatore nostro (quod crede-
re poterit Judæus Apellā, non ego totidem syllabis prædicto Ita
enim Rhapsodus Alcorani, Surata LIX. loquitur : *קאל עוסי אכן
מרים יא בני אסראל אני רסול אללה אליכם מצדקא למא בין
ירי מן אלתוראדא ומבשרא ברסול יאתי מן בעדי אסמא אהמד*
Id est, *Dixit Iesus, filius Maria : O filij Israel, Ego sum Apostolus Dei ad
vos, ut verificem, quam habetis Legem, & annunciem Apostolum venturum
post me, cui nomen erit אהמד Achmed, id est, ut Beidavi commentatur,
Muhammed. Ubi frons? Ubi mens? Ubi candor propheticus?
Christus nempe Ioh. XIV. (ita enim αἰσχροῦ illud εἶδος Ahmed Ibn Edris
in scripto suo Elenchtico γυμῆ proflus «φαλλῆ mentiri non erubescit)
v. 16. & 17. Discipulos suos, eorumque posteros, spe paracleti tussul-
turus, reject ad Muh immedem, vel Ahmedem, hominem divina hu-
manis, sacræque profanis miscentem, callidis suis, & impiis consiliis
Christi Ecclesiam turbantem, voraginem omnium scelerum, ipsum
denique Antichristum Orientalem! Excutiant omnes totius orbis
forulos, conferant primæ, medæ, ultimæ ætatis Novi Testamenti α-
πόκρυφα, δόγμωφα, Translationes, & vel leve, manifestæ hujus in
Deum & Christum ejus, blasphemæ vestigium ostendant. Rationi-
bus tandem, & testimoniis, quod impiè dicunt, probent. Eruant ob-
securum nobis, & incognitum tempus, quo Christi ipsi falsarii spon-
giam sacrilegam sacratissimo Nov. Testamenti libro admovent, id
quod hætenus onus omnium Muhammedanorum humeris impar
fuit. Speciosius *Author Genealogia* Muhammedis ab Hermanno Dals-
mata in Linguam Latinam versæ, nomen Ahmed, cum in terra apud
Evangelistas, & Apostolos nuspiam reperiret, anxie inter cœlites (ce-
rites volebam dicere) quæsitum, invenit. Sic enim pag. 2. 3 loquitur.
*Nomen ejus in cælo est Achmed, in terra Muhammed, in Paradiso Abva-
trazim.**

*Muhammed
Ephepticus.*

Fuit Muhammed magno historicorum consensu, morbo Epi-
leptico sæpius correptus, cujus tamen impetum Prophetica εὐσεΐα,
& Angelorum circumfulgente majestate callidè excubabat. *Zonaras*
Annalium tom. III. pag. 70. *Ἐπιληψίας νοσήματα σωεχόμεθα, & καὶ καὶ αἰεὶ
ωὐτοῦ τὸ πάθος ἀποβαλλόμεθα, πύκτων, καὶ φρενῶν ἐξέσπασθαι*, id est, *Comitiali*

lib.

Laborabat morbo, & ex intervallis impetu illius mal' prostratus, mente alienabatur Fascinum hoc Diabolicum, quo aſſecrarum ſuorum perſtrinxit oculos, eſſi veteratori feliciter ſucceſſerit, diuque admodum *καλὴν ἀντιχρῆστον*, Epilepſiam proſapto vaticidico, obtruſerit: apertam tamen ejus in Alcorano mentionem nullam unquam fecit.

Liber 1. de orig. Muh.

Quod ſi tamen ipſa Arabum monumenta in ſubſidium vocemus, duo deprehendemus nomina, ex quibus ſonticus ille Muh. immedis morbus non oblique probatur. Eorum explicationem tantò magis video hoc loco neceſſariam, quantò hætenus obſcuriora latuerunt.

Ac primò quidem, Surata *أَلْأَعْرَافُ* quæ numero VII. eſt, vocatur Pſeudopropheta *أَلْمُومَل*, per ſyncopen pro *أَلْمُتُومَل*, quod Latino Interpreti eſt, *Vir pannis laneis opertus*. Significat enim *تُومَل* *complicare veſtem*: unde in Participio Paſſivo-Syncopato *مُومَل* *veſtibus involutus*. Ratio *ὁνυχισμός* clara eſt & perſpicua, quòd nempe Pſeudopropheta ex Epilepſia, ſclerum ultrice, tremulus, & trepidus aſpectu hominum ſi bduci, veſtibusque contegi voluerit.

2. *أَلْمُومَل*

Sed & aliud eſt, æquè monſtrolum nomen, quòd idem ille gyrtà Surata LXXII. Alcorani ſui deſignari voluit, videlicet *مُتَرَر*. Enigma eſt profeſſio & nodus, cujus ſolutio captum non tantum Interpretum noſtrorum ſed etiam Arabicorum, Hæreſiarchæ ſui nævos difficulter propalantium, multorum ſuperavit. Verum, ſuperiori planè *συνώνυμον* eſſe, ipſa Beidavi Arabum doctiſſimi, ſatis evincunt verba.

3. *مُتَرَر*

Eſt enim propriè, ex mente ipſius, *مُتَرَر* *ſtoreis contexit*: unde Participium Conjugationis V. ſyncopatum *مُتَرَر*, eſt *لَاكْس* *stareas inducens*, *ſtoreis ſe contegens*, non, ut Beidavi incautis perſuadere conatur, *quòd vel ſonnum capterius ſtoreis ſe involverit, aut Angel. ei fulgoris majeſtate circumſuſus, ad uxorem ſuam Chadigam redux, iis circumdari voluerit ſed quòd Epilepſia oppreſſus, humique proſtratus quælibet involucra, ne fortè Epilepticus deprehenſus teſſeram apud ſuos confringeret, arripuerit.*

Atque hæc de Pſeudoprophetæ Arabum variis Nominibus: ubi tamen notandum, vulgatum illud, cæteriſque notius, nomen *مُحَمَّد* agmen apud Muhammedanos ducere, non tantum quòd Adamo, Moſi, Chriſto, Eſajæ cæteriſque Prophetis innotuiſſe, ſed etiam ei cum Deo commune eſſe, credunt. Hinc *Keſſaus* in vitis Patrum pag. 96 *يَا مَيِّتِي لِمَ أَكَلَكْ كُلَّكَ أَكْرَمَ عَلَيَّ مِنْهُ وَأَنْ غَمِعَ أَلْمُرْتَلِينَ* *קבלך*

Preſtantia
Nominis
Muham-
med.

Liber 1. de
orig. Mub.

קבלך אמנונא ברה והו אול נבי ידבר ואכר נבי יקבר ואול נבי
יחשר והו אפצל אל אנביא ואסמרה מחמר אל מחמוד וקד שקקרת
id est, O Moses, Creaturam Muhammede præstantiorem
creavi nullam, Legati omnes te antecedentes crediderunt in eum: primus
est omnium Prophetarum memoratorum, ultimus erit sepeliendorum, &
primus resuscitandorum. Prophetarum ille est optimus, cujus nomen, deri-
vatum, & deductum à nomine meo, erit Muhammed, desiderabilis. Vide
quàm non pudeat eos, quorum *κελευθηλασμένη* est *σωτηρις*, quælibet
in Hæresiarchæ sui gratiam mentiri!

CAPUT III.

De

MUHAMMEDIS GENEALOGIA

duplici, Generali, & Speciali.

QUemadmodum Eusebius, Epiphanius, Augustinus, aliq; Scri-
ptores Ecclesiastici, Hæresium Catalogum per texturi in Hære-
siarcharum nativitatem, majores, Patriam, magno studio inquise-
runt, facile animadvertentes, seriem genealogicam magnam rerum
tractationi afferre lucem. Pari ratione authores tam Muhammedani,
magni superstitionum suarum æstimatores, quàm Christiani histo-
riam Orientalem adornaturi, Muhammedis vitam, & fidem descri-
pturi in ejus Genealogiam accuratè investigârunt. Videatur *Fortali-
tium fidei*, Lib. IV. Consideratione I. Artic. I. *Genealogia Muhammedis*,
ex Arabico in Latinum ab *Hermanno Dalmata* versa pag. 1. Libellus
item cui titulus *Chronica mendosa, & ridiculosa Saracenorum* pag. 2. At
quia non authores tantùm isti, multum inter se variant, sed etiam eo-
rum, sive Calamographi, sive Chalcographi, nomina propria ita dila-
niârunt, & truncârunt, ut vix rudera veræ & germanæ scriptio-
nis super sint, non me post Homerum Iliadem scripturum existimo, si no-
vam ex monumentis Orientalium erutam Muhammedis exhibeam
arborem Genealogicam. Quia verò eam in lectione Historiæ Ori-
entalis triplicem deprehendo, *unam*, quæ ab Abrahamo ad Muhamme-
dem se extendit, eosque ambitu suo completitur, ex quibus Prophe-
ta ille *ψευδόμενος* est natus: *alteram*, quæ Prophetarum tantùm Ca-
talogum exhibet. *Tertiam*, quæ ab Adamo ad Muhammedem latius se
diffundit, de singulis aliquid dicemus. *Prima* ex Msc. quodam, quo
para-

parario D. Marchtalero usus est D. Schikhardus, ita habet : 1. **אברהם** *Abraham*. 2. **אסמאעיל נבי עליה אלסלאם** *Ismael Prophetas, super quo pax*. 3. **קידאר** *Kedar*. 4. **סלאמאן** *Selaman*. 5. **יסגב** *Iesgab*. 6. **המיסע** *Hemaisch*. 7. **יסע** *Iasch*. 8. **אדר** *Ader*. 9. **אד** *Ad*. 10. **עדנאן** *Ednan*, (celebratæ pulchritudinis) 11. **מעד** *Moad* (dux bellicosus & hostis Judæorum) 12. **נזאר** *Nazar*, cujus vexillum hodièque jactant. *Isse Nithana* post Ismaelem, habens vexillum altissimum, in quo scriptum erat, *עא-nitas mundi, sub quo ipse continuè militavit, & innumerabiles ab eo decepti*. 13. **מזר** *Modar*. 14. **אליאס** *Alias*, vel, *Elias*. 15. **מדרכה** *Medriche*. 16. **כזימה** *Chazaim*. 17. **כנאנה** *Conane*, somniorum Interpres. 18. **נזר** *Nadar*. 19. **מאלך** *Malik*, cum luce Prophetica. 20. **פחר** *Phahir*. 21. **עאלב** *Galib*. 22. **לוי** *Lorway*. 23. **כעב** *Kaab*. 24. **מרה** *Morrah*. 25. **כאלאב** *Kaleb*. 26. **קזי** *Kodai*, rex sapiens & justus. 27. **עבר מנאף** *Abdo-Menaph*, sub quo res Arabum floruerunt. 28. **האשם** *Haschim*, coætaneus Imperatoris Justiniani. 29. **עבר אלמטלב** *Abdolmuleb*, qui cum Cosre Persia bellum gessit. 30. **עבר אללה** *Abdolla*, Abitalibi & Abbasi frater natu minimus, cujus uxor Emina. Ex quibus tandem prodiiit, si credere fas est, **כאתם אלנביין** *figillum Prophetarum*, qui genuit **פאטמה** *Phatimam*, nuptam **עלי** *Hali*. *Elmakinus Hist. Sarac. l. 1. p. 2.* ex Muhammed Abugiafar Tabarita Muhammedi tribuit patrem **עבר אללה** *Abdalla* : avum **עבר אלמטלב** *Abdolmuleb* proavum **האשם** *Haschim* : abavum **עבר מנאף** *Abdo menaph*. Matrem verò **אמנה** *Amena*, vel *Emina*. Avum maternum **והב** *Vahabum* : proavum **עבר מנאף** *Abdo Menaph*.

De secunda sic loquitur Christianus Ravius: *Ego certè viginti septem diversos gradus vel etates divinarum revelationum inveni descriptas à Davide Casariense, qui una cum elegantissimis aliis authoribus Arabicis, Persicis, Turcicisque meâ curâ ex Oriente allatis in publica ultrajectina Bibliotheca extant. Sunt autem hæc.* 1. *Adami etas*. 2. *Sethi*. 3. *Noachi*. 4. *Primi Druidum, Idris, qui est Abnuk, S. Enoch*. 5. *Abrahami*. 6. *Ishaqui*. 7. *Ismaelis*. 8. *Iaqobi*. 9. *Iosefi*. 10. *Hudi*. 11. *Salbi*. 12. *Shaabibi*. 13. *Lotbi*. 14. *Azirvi, qui est Esra*. 15. *Iesu Messia, seu Christi filii Mariae*. 16. *Solomonis*. 17. *Davidis*. 18. *Iunas seu Iona*. 19. *Iobi*. 20. *Iohannis*. 21. *Zachariae, Patris ejus*. 22. *Eliæ Tisbitæ*. 23. *Locmani, qui est Alcmán*. 24. *Haruni, qui est Abaron*. 25. *Mosis*. 26. *Chalidi*. 27. *Muhammedis*.

Tertia, quæ mixta est, ab Adamo ad Muhammedis tempora per-

Liber 1. de textitur ab autore **אדם** תאריך de quo videatur *Theſaur. Phil.* p. 62.
 orig. Muh. Commodiſſimè autem ſeries iſta quatuor diſtinctis ætatibus proponi
 & abſolvi poterit. *Prima*, ab Adimo ad Abrahamum. *Secunda*, ab A-
 brahamo ad Moſen. *Tertia*, à Moſe ad Chriſtum. *Quarta*, à Chriſto ad
 Muhammedem.

Prima ætas ab Adamo ad
 Abrahamum.

אדם נבי עליה אלסלאם
 Pax ſuper quo Propheta Adam

עבדאלחאררת
 Abdolhareth

האבל מקחול
 Occiſus Habel
קאבל קאהל
 Occidens Kabel

שית נבי עליה אלסלאם
 Pax ſuper quo Propheta Schet

קנאן
 Kainan

מהלאויל
 Mahalael

יֶרֶד
 Jared

אדריס נבי עליה אלסלאם
 Pax ſuper quo Propheta Edris

מתיושלאח
 Methuialach

מלך
 Malec

נוח נבי עליה אלסלאם
 Pax ſuper quo Propheta Noach

יאפת
 Japhet

סאם
 Sem

חאם
 Cham

מאגוג

Magog

יאגוג

J-gog

בואלחאש
 Belhaſch

הוד נבי עליה אלסלאם
 Pax ſup quo Propheta Hud
מגין
 Magin

גין
 Cin

זאלח נבי עליה אלסלאם
 Pax ſup quo Propheta Zaleh

NOTÆ.

אדם Adam) Hunc Muhammedani Protoplastum, communemque generis humani parentem esse largi manu concedunt: unde & **אצל אל אדם** Radicem hominum: Item **אבנ כשר** Patrem hominum vocant. Licetque de vocis origine (Hebræa enim est א) & ejus propria significatione, omnium eadem mens minimè sit, non desunt, tamen, qui, S. Scripturæ **אדם** Adamum sic dictum volunt, quod esset plasmatus **אדמה** ex terra rufa. De Creatio: e autem ejus minae: Iosaf, in Paradisum collocatione splendida, divino de non comedendo fructu arboris scientiæ boni, & mali interdicto de mandati transgressione: utriusque mortis Adamo, totique ejus posteritatis annunciatione: Paradisi ejectione, prolis propagatione, multa quidem Muhammed ipse ex Geneleos historia mutuavit, & in secundum Alcorani caput inserit, sed absurdissimum proprius cerebri commentis, tum etiam Talmudicis figmentis in crustavit, quæ suo quæque loco commodè interferentur.

נבי Prophetæ) Prophetam author appellat Adamum, quem aliàs **נבי אללה** Prophetam Dei dicunt. Unde etiam primos libros **עצמות** ipsam accepisse, sine authoritate scripturæ, illi tradunt. **Κεφάλαια** de vitis Patrum, XXI Libros Adamo assignat, argumento cum primis venerabiles. Continebant enim **אפראיין ואיסטן** id est, **Decreta, leges, statuta, promissiones, minas, aliàsque res in mundo postea eventuras.**

עליה אל סלאם Super quo pax) **εὐφημία** est in Hebræorum Scholis nata, qua defunctos suos prosequuntur **עליו השלום** super eo pax. Hanc autem consuetudinem Judæam, ut plurimas alias, Muhammedani fecere suam. Sic & aliæ hujus commatis formulæ sparsim in Arabum scriptis obvise sunt, ut **עליה אללה וסלאם** id est, **Precetur Deus pro eo, eumque servet.** Vel **עליה אפצל אלצל אלה** Sit super eum optima precatio & pax. Vel **רצי אללה ענה** Delectetur eo Deus. Ubi tamen notandum, duas priores phrasæ solius Muhammedis, tertiam verò Successorum ejus mentioni præfigi. Vide historiam Timuri **Abm. Arabs.** p. 1. & 5. Locutiones contrariæ sunt **לענה** **עליה** Maledictio super eum. Vel **לענה אללה** Maledicat ei Deus. Quo fulmine Judæos præferrim feriunt. Vel **אללהם** Deferat eos Deus, quod Anathema Abanazarus Muhammedanus Christianis injuriose dicit.

Liber 1. de
orig. Muh.

*Abdol Ha-
reth quæ.*

עבדל הארת (*Abdol Haret*) Ita enim corrigenda est mendosissima lectio **עבדל** (*Abdol*), quam autographum suppeditat. De hoc Abdol Haretho Genealogus nihil quidem commemorat, satis verò luculenter, dum immediatè Adamo eum subjicit, ex lumbis ejus prodiisse innuit, vel potius comminiscitur. *Schikbar*, in suo Taarich Persico, pag. 24. eum per *Cabbalam* insertum existimat: id ut ita sit, nondum tamen quæ, aut qua occasione factum fuerit, constat. Quare, ne fortè animum inde nova *μυστήρια* condendi arripiant illi, qui in quolibet scirpō nodum quæerunt, & imperitis fumum pro gemmis, ἀναθήματα ἀναθήματα venditant, imò obscurum quemlibet in sanctorum numerum referunt, fontem Kabbalæ hujus Judaicæ detegere, atque hunc Abdol Harethum, obscurè hætenus latitante in Mundi theatrum producere operæ pretium erit. *Moses Aegyptius* in doctissimo suo scripto, Solutione perplexorum, sive dubiorum Lib. I. cap. VII. hanc Magistrorum suorum affert Traditionem: כל אותן מאה ושלשים שנה כל אותן מאה ושלשים שנה id est, *Per integros illos CXXX. annos, quibus Adam rejectus fuit, meros spiritus, id est, daemones, genuit.* Eadem fabula narratur in *Beresch. Rabb. Sect. 20. & 24. & Sol. Iarchi Psal. LXXXIX. v. 33.* Atque hæc Traditio in Scholis Judæorum trita, orientem ita occupavit, ut eandem quoque Muhammedanis, Alcorani præsertim interpretibus, pleiōsque nonnunquam orbis angulos perrumpentibus, & minutissima quæque ad Alcorani sui explicationem corradentibus, persuaserint. Aliter tamen, prout mendacium constans, & stabile esse nequit, cantilena hæc cantatur à Judæis, à Muhammedanis aliter. Illi enim, absolutè Diabolos ex Adamo genitos: hi verò obstetricante tantum & promovente Haretho (quod in vetusto quodam Manuscripto nomen est cujusdam Spiritus Regi Solomoni familiaris) partum primogenitum Adami prodiisse, & in rei memoriam Abdol Harethum, id est, servum Harethi, daemōnis, appellatum tradunt. Nugas has ita vendit Beidavi למחלת הוא אתאה אבלים פי צורה רגל פקאל להא מא ירדיך מא פי בטנך לעלה בהימרה או כלב ומא ירדיך פן אין יכרג פכאפת מן דלך פדכרת לאדם פהמא מנה תם עאד אליהא וקאל אני מן אללה במנולה פאן דעות אללה אן יגעל כלקא מתלך ויסהל עליך פרוגה ותסמיה עבר אלהארת כאן אסמה חרתא פי אלמלאיכרה פתקבלת.

gestaret, accepit eam Diabolus, assumptâ formâ viri, eique dixit; Quis indicavit tibi, quid in ventre tuo gestes? Fortè bestia est, sicut canis. Quis etiam nutum tibi fecit, unde sæctus tuus sit proditurus? Eva igitur, hoc nuncio valdè percussa, indicavit Adamo, quid obriisset sibi, unde timor utriusque auctus. Postea idem ad eam reverfus dixit, ego veniens à Deo, locum ejus suppleo. Deum autem rogavi, ut concedat creaturam similcm tibi, faciliusque ei largatur exitum, tu verò appellabis eam Abdel Hareth, (Nomen enim hoc ejus erat inter damones) consensit igitur Eva, partu, quæ recens nato Nomen Abdel Hareth imposuit. Kessaus in vitis Patrum, circumstantiis non nihil mutatis, eandem crambem coquit: Diabolum, nempe Harethum, persuasisse Adamo, ut pr. mogenitum suum Abdel Harethum nuncuparet, quòd si faceret, fore, ut longiorem solito lucis hujus usuram consequeretur. Porro inter alia Manichæorum deliria refertur, quòd

Caino אֶלְחָרָץ אֲבִיהַּ *filiam Harethi* ex incesto concubitu natam, tribuerint. Sed satis de notho hoc, imò f. buloso, & in Talmudistarum cerebro nato Adami *Abdol Haretho*. Tale quid de Caino & Abele somniarunt Archontici hæretici, de quibus *Epiphan. hæref. 40. p. 131.*

id est, *honoris* ergo, præponitur. Tribuunt ei Orientales, Christiani & Muhammedani, Sororem gemellam, quam *Patricides*, Patriarcha Alexandrinus, in *Historia Ecclesiastica*, antiquis *מלך*, Romanis *Lefsuram* (pro quo in *γενεαλογια* quadam Msc. Latina *Delvora* reperi) nuncupatam vult.

Abelis Protomartyris: ubi, *ὁ πρῶτος*, observandum, Arabes, Epithetorum observantissimos, plerosque ferè V. T. patriarchas, & prophetas certis, vel ab officio, vel à vitæ moribus, vel miraculo aliquo, insignire Epithetis. Sic *Mosen* appellant כלים אללה quod eum notat, *qui familiariter cum Deo colloquitur*: *Isacum* רביה אללה *Deo in sacrificium consecratum*: *Abrahamum* לילה אללה *amicum Dei*: *Iobum* דרים אללה *familiarem Dei*, &c. Habent hoc cum Arabibus commune Syrii, & Christiani. In *Berh-gaza* Msc. Syriaco, cujus aliàs, cum primis P. III. nostri *עריה* p. 347. meminimus, hæc inter alia reperiō verba אדם קדמא והביל רביא שית שפירא ונוח תמיא אברהם סנא ואיסחק id est, *Adam primus, & Abel justus: Scheth pulcher, & Noach perfectus: Abraham senex, & Isaac sacri-*

Liber 1, de
orig. Muh.

causa fra-
tricidii ex
Patricide,

sacrificio destinatus: *Iacob integer, & filii ordinis Moses & Aaron.* Etli ve-
ro causa primi illius fratricidii à Caino patrati, quod Emphaticè planè
Chrysostomus tomo Operum I. p. 471. ἀνίατον, καὶ ἀσύμμετον σφάγην appel-
lat, ex *Geneseos* historia, non obscurè colligi possit, invidia videlicet,
& ἄσπονδον in fratrem odium, Orientales tamen, Christiani æquè, at-
que Muhammedani, suis nimium indulgentes Traditionibus, occa-
sionem tam nefarii patrandi sceleris, ex controverso inter fratres
connubio ortam volunt. Historiam sic narrat *Patricides*: *Præcepit Deus*
Protoplastis, ut sætificent, auferant, & implerent terram: unde *Adam*
uxorem suam *Eva* cognovit, quæ, concipiens, partu eodem puellum, & pu-
ellam enixa, puerum quidem *Cainum*, puellam verò *Afrun* appellavit. Se-
cunda verò conceptione iterum peperit gemellos, masculum, quem *Abel*, &
fœmellam, quam *Avin* (Latinis *Lefura* dicta) vocavit. Cumque pueri ex
Ephæbis jam excessissent, sororèsque viri-potentes essent, dixit *Adam* uxori
sua *Eva*. velim quidem *Cainum* ducere *Avin* sororem congenitam *Abeli*,
& vice versa, ut *Abeli* cedat *Afrun*, *Caini* soror gemina. At oblocutus
Cain, respondit *Matri* suæ *Eva*: ducam utique uxorem, sororem meam, suam
sibi referret *Abel*: Erat autem *Afrun* formosior *Avin*. Quibus verbis au-
ditis, *Adam*, graviter commotus, dixit: Quæ hæc? Præstat, ut, jussu meo
suam quilibet retineat sororem. Sed quia *Cain* fuit agricola, *Abel* verò Pa-
stor gregis, dixit *Adam* ad eos: Litem inter vos ortam sacrificiis dirimite,
sumptisque de fructibus terra, & sætura gregis, ascendite ad verticem
montis sancti, ibique vestra offerite sacrificia, atque exinde quilibet uxorem
suam ducat. Attulit igitur *Cain* de fructibus terra suæ, ut offerret in mu-
nus & gratum odorem: dumque unâ montem destinatum ascenderent, in-
greditur *Diabolus* *Cainum*, eique persuasit, ut occideret fratrem suum *A-*
belem, propter *Afrunam* sororem suam. Atque propterea *Deus* sacrificium
Caini non acceptavit: cum enim utrique sua Deo obrulissent sacrificia, re-
spexit *Deus* ad munus *Abelis*, ad sacrificium *Caini* non item: atq; hinc ma-
gis exarsit *Caini* in *Abelem* ira, odium, usque adeo, ut irreconciliabili in-
vidia æstro percitus in fratrem ferretur: cumque de monte descendissent,
irruit *Cain* in *Abelem*, caput ejus lapide lethaliter feriit, sicque vitam
privavit. Ex quo fratricidio *Adamo* & *Eva* summus mæror, summæque
tristitia nata. Luxerunt enim *Abelem* annos centum continuos. Maledixit
autem *Deus* *Caino* & ejus posteris: fuitque *Cain* tremulus & erio omnibus
diebus vitæ suæ. Et expulit eum *Deus* occasum versus, in terram *Nod*. Et
assumpsit *Cain* *Afrun* sororem suam, ut ibidem secum habitaret. Hæc *Patri-*
cides Scriptor ἀνέκδοτ. Tale quid *Epiphanius* tribuit *Archonticis*,
hæ-

Ἰερειῶν 40. p. 131. Εἴπερον ἡ παλαιὰ μῦθον λέγουσιν οἱ τισι π. π. φησὶν ὁ Διάβολος ὁ
 2. ἴδων ὡς πλὴν ἔσαν, συνήψθη αὐτῷ ὡς ἀνὰ γυναικί, & ἐγένετο ἐξ αὐτοῦ τὸν τε Καὶν,
 & τὸν Ἀβελ. διὰ τὴν ἐπιπλοῖν ὁ ὅς σφ' ἐνί. 2. & ἔχοντες ὡς ἀδελφοί, ὅχι 2. ὡς
 δὲ γένεσι, κένον ὅτι ὡς ἐλ. 1. ὡς ἐλ. ἡ ἀλήθεια, ὡς αὐτοὶ ἐπεὶ ὡς ὁμοῦ ὡς ὁμοῦ λέγουσιν,
 ἐπεὶ ὁ φάσιν ἐρῶντες ἡσὺν ἀμφοτέροι τ' ἀδελφῶς αὐτῶν τ' ἰδίας, τὴν χάριν ἡσπαίσης ὁ
 Καὶν τῷ Ἀβελ. & ἀπέκτενεν αὐτόν. Id est, Porro rursus aliam fabulam narravit:
 Diabolus, inquit, veniens ad Evam, copulatus est illi sicut vir mulieri, &
 genuit ex eo Cainum & Abelem. Quapropter insurrexit alter in alterum,
 propter amulationem, quam inter se habebant, non eo quod placuit Abel
 Deo, sicut veritas habet, sed alium confictum sermonem dicunt, nempe, quod
 propriam ambo illi sororem diligerent, irruisse Cainum in Abelem, eumque
 occidisse. R. Gedal. Schalfsch, Kabb. p. 92. b. etiam sororis geminæ Caini
 meminit, quam קלמנה appellat.

Καβὴל Kabel) Nomen hoc in Alcorano, unde ab autore genealo- Kabel qui.
 gix hujus petitum, semel atque iterum occurrit. Keffaus pro eo habet
 קאביל Kabil, quo vocabulo ipse is, quem Ahmed ben Isac, Scripturam
 Sacram secutus, קאין Cain nuncupat, venit. At quæras, unde vel
 קאין Authoribus pro Kain obrepfit Kabel? Respondetur. Primus
 est corruptæ hujus, & planè detortæ scriptionis author Muhammed
 in Alcorano suo. Is, quia sibi, omnis literaturæ, & Historiæ sacræ igna-
 ro, centonem suum cælitus traditum, mentiebatur, omnem movit la-
 pidem, ut ne, quando historias ex V. T. desumptas, Christiani, aut Ju-
 dæi deprehenderent, fraudis manifestæ, & sacrilegii eum convince-
 rent. Operam igitur dedit, ut historiis sacris, vel parachronismi, vel
 anachronismi, vel αἰτισθησῶς, vel denique corruptionis, aut permuta-
 tionis Nominum σκοτῶμεθα, offunderet, adeoque omnem transcrip-
 tionis aliunde suspicionem declinaret. Et quia, ut συνέσιμην suum
 μολίμως, incautioribus facilius instillaret, in toto Alcorano cum pri-
 mis versibus delectatus fuit ὁμοιοπλάτους, iis nomina, etiam propria,
 scopo suo intervenientia, accommodare necesse habuit. Hinc, cum vox
 Abel, sono à vocabulo Kain multum differat, hoc, ὁμοιοπλάτους ἐνεκεν, in
 Kabel convertit. Ita Gogi, & Magogi mentionem factururus, Ιαγὸς &
 Μαγὸς scribit. Eberum in Hud transmutat, quo Regi illius temporis
 Idololatrico AD nominato, usitata παρονομασίας lege aptaretur. Rur-
 sus, nomina Angelorum, quorum opera Linguarum confusio in or-
 bem invec̃ta expressurus, Pseudopropheta, artificii Rhetorici memor,
 sine exemplo, sine Autoritate Harut & Marut eosdem vocat. Insigne
 etiam Rhetoricationis hujus Muhammedicæ exemplum occurrit

Liber I, de Surata *Alcorani* II. quâ, præter cætera, cladem illam inter Israëlitas & Philistæos, tempore Saulis, & Goliathi commissam fabulosè enarrat. Goliathum *Galuth*, adversarium proinde ejus, quem Saulum scribere oportuisset, *Taluth* confingit. Ita nempe Muhammed, versipelle Diaboli mancipium, imposturis suis fucum facere voluit! sed profectò, dum evitare conatur Charybdis, incidit in Scyllam. Adeo enim nugis istis manifestè forex se prodit, ut veteratoriam suam & vulpinam nequitiam, toti mundo largiùs deridendam ratione alia non propinârit, aut ficitæ suæ Legi auctoritatem derogârit, quàm putidis his commentis.

Occisor (אחיסור *Occisor*) Historiam fratricidii, commentis anilibus permixtam, centonis quoque sui laciniam esse voluit Muhammed in *Alcorano*, Surata V. de mensa. pag. 64. Addit *Kessæus*, quod Cain dignas luerit fratricidii pœnas, non tantum vitam cum morte violenta commutando, sed & Dæmonibus, quorum catenis, constrictus ad æternorum suppliciorum locum abreptus fuerit, in prædam cedendo. Unde ubique ferè מלעון, id est, *Maledictum*, in Arabum scriptis dici reperiatur.

Sethus. **Sethus** (שֵׁת *Sethus*) ab Hebræo שֵׁת *posuit* denominatus, quia fratri Abeli surrogatus, ejusque loco in familia Adami collocatus fuit. De hoc ita scribit Patricides: *Adam ducentos, & triginta natus annos cognovit Evam, quæ concepit, peperitque puerum, quem Sethum appellavit. Fuit is formâ venustus, membrorum יפוטמים patri similis, & pater gigantum orbem ante diluvium inhabitantium.* *Kessæus* Muhammedanus, Traditionem secutus aliam, ait: *Adamo, nimio, propter interfectum, & indignè humanis exemptum Abelem, mœrore quasi emaciato, non tantum imperatum, ut lacrymarum tandem finem faceret, sed & spem injectam, ex lumbis ejus proditurum virum, והו אבו, עלי צורה האביל פי אלחסן ואלגמאל* id est, *Abeli figurâ, pulcritudine, & venustate similem, qui futurus esset Pater omnium Prophetarum.* Idem Author tribuit Setho primum gladii usum cælitus contra Cainum, ejusque posteros, quibus cum ἀσπονδος gessit bellum, concessum.

Propheta. **Propheta** (אבנביי *Propheta*) *Kessæus* Sethum vocat אבנביי *Patrem Prophetarum*. Ita dicitur vel *κρυολέκτως*, quâ rerum futurarum vates; vel *ἐναλόγως*, quâ publicus verbi Dei præco. Neque enim dubium est, quin verborum, Genes. IV. v. ultimo יהוה בשם לקרא hanc à Judæis hausserint interpretationem: *Tunc* (tempore Sethi) *cæptum est invocari nomen Domini*, id est, publicè coli: unde *Kessæus* Sethum hunc

hunc, primum publici cultus authorem facit, utpote qui (Muham- Liber 1. de
orig Muh.
medanus Muhammedicè loquitur) de turri, eum inuifum extructam,
exclamare folitus fuerit **לא אלהא אלא אללה אדם**, *Non est Deus;*

nisi Deus Adami. Item, quòd **יאמר באלמערוף וינהי ען אלמנכר הו** *mandavit iustum, & prohibuerit*
iniquum ipse, & filii ejus, quàndiu in mundo fuerint superstites. Cætera,
quæ de Libris quinquaginta Setho cælitus delapsis, discordiis item,
& simultatibus inter ipsum, & Caini posteritatem perpetuò gliscen-
tibus, à *Kessao, Elmacinò, & Patricide* commemorantur, aliò rejicimus.

קינאן Kenan) Omisso Enocho, Sethi filio, transit author ad nepo-
tem Kenanum, qui Magnus Rex ætatis ante-diluvianæ apud Hebræos
audit, cujusque sepulchrum in India Alexandro Magno monstratum,
id quod fide Rabbinicâ, id est, subleſtâ tradit author *Zemach David*
P. II. p. 2. & 4. 1.

מהלאיל Mahalaël) Hanc Genealogi ſcriptionem in Pentateu-
cho ſuo Arabico etiam ſequitur *Iben Sina* : Hebræa tamen veritas, e-
jusque exemplo Codex Erpenii **מהלאיל** habent.

ירד Jared) De hoc quidem, neque quoad hiftoriam, neque quoad
Etymologiam aut Orthographiam, nihil memorabile in ſcriptis A-
rabum occurrit, quòd commodè hic inferi poſſit.

אדרים Edris) Crucem in hac explicanda voce ſibi fixam credide- Edris Enoch
& cur.
runt, quotquot eam ſunt aggreſſi. Authorem noſtrum hoc loco collo-
care, & exprimere Enochum voluiſſe, extra Controverſiæ aleam po-
ſitum eſt. *Neque enim aliùs*, inquit Gulielmus Schikhardus, in Taarich
Perſico, pag. 24. *intelligi poſſit.* Et certè, authores etiam alii Enochum
hoc nomine celebrari, larga manu concedunt. Scriptor Libri Jucha-
ſin fol. 134. pag. 2. *Henoch, qui vocatur Adris* : quam Scripturam Jo-
hannes Druiſius ſuo de Henoch libello, pag. 23. *ſumum in oculis ſuis*
ingenue fatetur. An, inquit, *legendum Adlis, vel Arlis, id eſt, Atlas, nam*
apud Euſebium ex Eupolemo vetuſto Scriptore aſſertur, Atlantem Genti-
lium fuiſſe Enochum. Conjeſturæ huic incertæ admodum, & longè pe-
titæ, conſtanti etiam vocis ſcriptioni repugnanti, ſubjiciemus aliam.

Tenendum ante omnia eſt, Librum, Alcorano ant quiozem,
nullum erui poſſe, in quo **אדרים Edris** ponatur, pro Enocho. Unde
incunabula vocabuli hujus neceſſariò ad Muhammedem referenda,
qui *Suratâ XVIII.* pag. 180. Et *Suratâ XX.* Enoch, ſub Edriſi nomi-
ne, meminit. Quid verò, inquis, Pſeudoprophetam in hanc mentem

commendant. Duo hic tantum subijciemus *Kessai* testimonia: Liber 1. de orig. Muh.

אֲבֹתָהּ אֱלֹהֵי רְסוּלָא אֱלִי אֹלְמֵד קֹאבֵל גְּבֵאֲבֵרָה Id est, *Misit Deus Apostolum ad posteros Kabel (Caini) qui erant gigantes*, videlicet

Enochum. Et alibi: פִּנְעֻתָא אֱלֹהֵי אֱלִיהֶם אֲדָרִים נְבִי וְרְסוּלָא:

אֱלֹהֵי יִדְעוּהֶם אֱלִי עֲבֹאֲרָה אֱלֹהֵי Id est, *Misitque Deus ad illos Edris Prophetam & Apostolum, qui vocaret eos ad Dei cultum.* Translationis

etiam ejus, & in Caelum collocationis his verbis meminit *Alcoranus*:

רַפְעֵנָא מִכָּאֵנָא עֲאֲלֵינָא id est, *Extulimus eum in locum altiore*: quo

quid perplexus & *Φρειλαπιδῶν* author sibi velit, ne ipsi quidem hactenus Arabum Doctores definire potuerunt. Unde tot incertæ, dubiæ,

& vacillantes authorum sententiæ, quas *Beidavi* in Commentariis suis ita exprimit: ut manifestè innuat, per *locum altiore*, ab aliis intelligi

Prophetia excellentiam: ab aliis אֶלְגֵּנָה *Paradisum*:

ab aliis אֶלְסֵמָה אֶלְסֵמָה אֶלְסֵמָה אֶלְסֵמָה אֶלְסֵמָה *Cælum sextum & quartum.*

Tandem notanda est periphrasis *Kessai*, in Verba illa *Geneleos*,

הִתְהַלֵּךְ אֶת יְהוָה *Frequentier ambulavit cum Domino*, quæ ejusmodi est:

פִּצָּר וְעֵבֶר אֱלֹהֵי לֵילָא וְנִהַאֲרָא וְלֹא יִפְתָּר עֵן אֶלְתַּסְבִּיחַ id est, *Serviebat Deo nocturne, diurne, neque à laude ejus cessabat.*

מֶלֶךְ *Malec* (Per *μεταφυσ.* Arabibus in ejusmodi nominibus propriis, solennem, pro *לֶמֶךְ Lamech*. Ita etiam scribunt יֶסוּעַ *Isa*, pro יֵסוּעַ *Cainum interfect.* *Iesus*, *Kessaus* tamen historiæ suæ pag. m. 69. Orthographicè *Lamec* retinuit. Adscribam hîc verba, quæ ad marginem Pentateuchi Arabici *Iben Sina* (de quo in *Thesauro Philol.* p. 274.) Mic. reperi: *לֶאֱמֹךְ*

כָּאֵן אֶתְמִי יְקוּדָה צְבִי פֶסֶמֶע חֶס פִּי אֶלְעֵאבָה טֵן אָנָה וְחֶשׁ פֶּרְמָאָה

בְּחֵגֶר פֶּקְתֵּלָה פֶּקְאֵל לָה אֶלְצִבִּי קֶתֶלֶת אֲנִסְאָנָא פֶּצֶרֶב בִּידִיָּה עֲלִי

id est, *Lamec cæcus fuit, proinde à puero duci necesse habuit.* Audito autem aliquando in sylva strepitum, feram esse existima-

vit. At ubi lapide vitam ei ademisset, cognovit ex puero, hominem se occi-

disse: unde (ne videlicet facinus hoc ejus in vulgus dimanaret) *ipsum*

etiam pueri caput ita contudit, ut fuerit mortuus. R. *Gedal.* in *Schalich.*

אֹמְרִים שִׁכְחִיתָ קִין זֶקֶן מֵאֵד וְעֵיִף hakabb. paulò aliter refert: סִגִּי נִהוּר וְהִנֵּעַר שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ עִם

נְתִישֵׁב בֵּין אֵילָנוֹת וְקוֹצִים וְהִיָּה סִגִּי נִהוּר וְהִנֵּעַר שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ עִם

לֶמֶךְ לְצוּר צִיד רֹאחֹו מִרְחוֹק וְנִדְמָה לוֹ שֶׁקִּין הִיָּה אִיוֹן חִידָה רַעְרָה

וְתִכְּף אֹמֵר אֵל לֶמֶךְ שִׁידְרוֹךְ קֶשְׁתֹּו נִגַּד הַחִיָּה הִיָּה וְכֵן שָׁהָה וְהִמִּיתֹו

וְכִשְׁנֵתִּקְרַב אֵלָיו הַכִּיר שְׁהִיָּה קִין זֶקֶן וְחִמְתֹּו בַּעֲרָה בֹו וְהִמִּית אֶת

נֶעֱרַח

Liber 1. de
orig. Muh.

נערן : Dicunt, quod cum Kain senex jam esset, & defessus, habitavit inter arbores & carduos, luscus. Puerum autem, qui Lamecum venaturum comitabatur, è longinquo ipsum vidisse, similémque Cainum apparuisse fera. E vestigio autem Lamecum monuisse, ut adversus istam feram arcum tenderet. Id quod fecit, eúmque occidit. Cumque propius accederet ad eum, cognovit eum avum suum, & exarsit ira ejus, & ipsum quoque interfecit puerum. Suaviludio huic Orientali, quod prolixè etiam refert Elmacinus p. 7. subsidium quæsierunt Judæi ἐξ ἑσπερίας τοις, eoiúmque exemplo Christiani etiam, in verbis Genes. IV. v. 14. איש הרגתי לפצעו וילד Occidi virum ad vulnus meum, & puerum ad vibicem meum. Hinc fortè etiam nata illa apud Kessæum pag. 60. de Lamecho opinio, quod fuerit מלך מן אלמלך וכאן גבארא עאתי & Gigas refractarius.

Noachm.

נח Noachus) Si singula, quæ de Noacho, ejus conceptione, natiuitate, studio & indefello pro hominum conversione labore, affatim Arabum scripta suppeditant, operosè persequi vellemus, limites propositæ nobis brevitatís transiliremus. Strictim ea attingemus, quæ; siue vera sint, siue falsa; de Noacho commemorant Arabum monumenta. In ipso statim luminis vitalis limine, scribit Kessæus, Lamechi patris sui ἡσυχίας, difficultatémque summam experiiri debuisse. Natum enim illum omnium oculis subductum, & in speluncas, ne præmatura forte morte, indigno patris supplicio periret, fuisse abditum. Mortuo patre, ab exilio ad suos reversum, vitæ genus pecuarius elegisse. Deum autem ad illustrius illum munus, Propheticum nempe, destinasse, atq; ut idololatrias sui temporis (quos vivis coloribus Kessæus p. m. 61. depingit) officii sui moneret, ab Idololatria revocaret, atque adeò in ordinem redigeret, iussisse. Pluribus illa commemorantur locis in Kessæo, Beidavi, & ipso etiam Alcorano Surata V. p. m. 89. Surata X. p. 118. Surata XI. p. 122. 123. 124. Surata XXI. p. 187. Sur. XIX. p. 180. Surat. XXV. p. 202. Surata XLVII. p. 296. Surata LIII. pag. 300. & alibi. Ex quibus omnibus unum tantum afferemus locum, quos, ὡς ὁ μωῦσα, Muhammedis artificium Scripturas sacras, infulsis figmentis defœdandi, ἐν αὐτοφώγῳ deprehendatur; Exhibemus illud ex Sur. V p. 89. his verbis. לקר ארסלנא נוחא אלי קומה וקאל יא קים אעכרונא אללה מא לכם מן אללה עירה אני אכנא עליכם עדאב יום עטים קאל אלמלא מן קומה אני לנריך פי צלאל מבין קאל יא קים ליום פי צלאלה ולאכני רסול מן רב אלעאל

Historia e-
jus ex Al-
corano.

אלעאלמין אבלגכם רסאלתא רבי ואנצח לכם ואעלם מן
אללה מא לא תעלמון אועגנתם אן גאכם דכר מן רבכם עלי
רגל מנכם לינדרכם ולתתקומא לעלכם תרחמון וכדכזה ואנגי-
דן Id est, Iamque misimus Noachum ad popu-
lum suum, qui dixit iis: O popule, colite Deum, neque enim vobis extra illum
Deus est, sin, timeo vobis pœnam die magno: (pœnam diluvii Comment. in-
telligit) responderunt autem procures populi, utique videmus te in errore
esse manifesto. Regessit (Noachus): Non sum in errore, sed sum Apostolus
à Domino Exercituum, ut defungar apud vos Legatione Domini mei, vosque
moneam: novi enim à Deo, quod vos non nostis: aut nonne latamini, si ad
vos veneris memoria (Legatio aut admonitio) à Domino vestro per vi-
rum ex vobis, qui instituat vos, ut si timeretis (Deum) fortè misericordiam
consequeremini? Cum autem mendacii illum accusassent, liberavimus eum,
& quotquot cum eo erant in navi.

חאם Cham) Filius fuit Noachi, quem propterea, quòd Patris pu-
denda detecta scurriliter riserit, nigro theta ubique notant ipfi quo-
que Muhammedani. Rem sic narrat Kessaus pag. 67. Dormivit autem
Noachus נוח וסתרה סוד: נח וכשפת סוד: נח וסתרה פאנתברה
סאם פצחך חאם צחנא פאשהא למא ארא אסואת פאנתברה
נוחא וקאל מא הרא אלצחך פאכברה סאם במא כאן פעצב נוחא
עצבא שדידא עלי חאם וקאל לה יא חאם אתצחך עלי סוארת
אביך עיר אללה כלבכתך וסוד ונהך קאל ואסוד וגר: חאם מן
Id est, In Gremio filii sui Semi, vento autem violenter
spirante pudenda Noachi deteguntur, quibus visis in immodestum risum
Chamus erupit. Exasperatus autem Noach rogavit, Quis hic risus? Et
aperuit ei Sem, quid fecisset Chamus: Vnde gravissimè Noachus in Cha-
mum exarsit ira, eique dixit: Itane videas pudenda Patris tui? Mutet
Deus formam tuam, & nigrescat facies tua. Dicuntque dicto citius Chami
faciem terra nigredine mulctatam. Volunt Arabes, etiam nunc pœnæ
hujus stigmata ferre Æthiopes, Chami posteror, colore fusco vel
atro plurimum notatos.

סאם Semus) Hunc Kessaus pag. 66. appellat אבו אלערב Patrem
Arabum, additque, jure eum hæreditario, posteritati suæ in possessio-
nem reliquisse: ארץ אלחנאז ואלימן ואלשאם ואלגורדרת, Terram
Negiaz, Laman sive Arabiam felicem, Syriam, & Mesopotamiam. Porro ò
D Semi

Liber I. de Semi benedictionem à patre expressam aliam paulò, & à Sacris Literis diversam, commemorat *Kessæus*. Verba ejus hæc sunt: **יָא סָאם סַתְרַת סוֹאֶרֶת אֲבוּךָ סַתֵּר אֱלֹהִים עֲלֶיךָ פִּי אֱלֹדֵינִי וְעַפֵּר לָךְ פִּי**

סַתֵּר id est, *O Sem, texisti verenda Patris tui, negat te Deus in hoc Mundo, & remittat tibi (peccata tua) in futuro seculo.*

יָפֶת *Iaphetus*) Tertius hic est ex Arabum Confessione Noachi filius, qui à diluvio cum suis **בְּלֹא אֶלְמֶשֶׁרֶק** *Plagam Orientalem* occupavit. *Kessæo* dicitur **אֲבוּ אֶלְתֵּרֶךְ וְאֶלְאֶטְאֵם** *Pater Turcarum & Barbarorum*: qui deinceps Turcæ, Arabum more, in certas distinguebantur in familias. *Ahmed Arabs. Hist. Timuri vel Tamerlanis pag. 8.* **וְאֶלְתֵּרֶךְ לְהֵם קְבָאִיל וְשַׁעַב תְּכַאֵר תּוֹאֵי קְבָאִיל אֶלְעֵרֶב** i.e. *Habent Turcæ Familias & nationes, quæ proximè accedunt ad Tribus Arabum.* Turcas autem *Elmakin. p. 153. Hist. univers.* derivat à **תֵּרֶךְ** *reliquit*, quia videlicet Alexander Magnus in expugnatione, vel inclusione potius Gogi & Magogi, quosdam extra murum illum ferreum à se paratum **תֵּרֶךְ** *reliquit, אֶלְתֵּרֶךְ, כְּמוֹ אֶלְדֵּא* *Et propterea vocantur Turcæ.*

יָאֲנוּ & **מָאֲנוּ** *Magog & Iagog*) Pro eo, quod in utriusque Testamenti contextu habetur Gog, & Magog. Causam tamen hujus *ὁμοφωνίας* supra in voce **קָאֵבֶל** deteximus. Duorum horum Muhammed in *Alcorano* bis tantum, quod sciam, meminit. *Primo*, Surata XVIII. p. 166. **יָא רֵא אֶלְקֵרְנִין אֵן יָאֲנוּ וּמָאֲנוּ מִפְסְדוֹן פִּי אֶלְאֶרֶץ** i.e. *Ω δὲ δὲ παῖς (Alexander) utique Gog & Magog corrumpunt terram. Secundo*, Surata XIX. pag. 181. eorundem tanquam ultimi judicii Prodromorum, mentio injicitur. De origine illorum *Beidavi Commentariis suis in Alcoranum pag. 514.* sic loquitur: **הָמָא קְבִילְתָּאן מִן וֹלֵךְ יִאֲפֶת בֶּן נֹחַ מָאֲנוּ מִן אֶלְתֵּרֶךְ וְיָאֲנוּ מִן אֶלְגִּיל וְחָטְמָא אֶסְמָאן אֶעֱנִימָאן בְּדִלִיל פִּנֵּעַ אֶלְצֵרָה וְקִילָא טְרִבְיָאן מִן אֲנֵן אֶלְטִילִים אֶדָא אֶסְרַע** id est, *Dua sunt familia ex filio Iapheti, Alii Noachi: Magog è Turcis, & Iagog è Gilais. Sunt autem nomina planè barbaræ flexionis proinde expertia. Alii tamen Arabica esse volunt; ab אֶלְטִילִים festinavit, iniquus, deducta.*

אֲבוּ אֶלְחָסֵן *Abulhasen Pater: מָאֲנוּ* *Magin, filius: גִּין* *Gin, Nepos*) De tribus istis obscuris Magogi posteris in Orientalium scriptis nihil hæcenus reperi.

Hæc est **חַוָּד** *Hud*) *Schikhardus* in suo *Thaarich* pag. 32. ait: *Quid hoc nomine intelligatur, obscurum est.* Obscuritatem certè hic prætenderunt *Scri-*

Liber 1. de
orig. Muh.

traditum credebatur, corrueret. Quid igitur? Historiam sacram interpolasse non sufficiebat, nomen etiam Tærachi mutat, eumque, quod fecit à Talmudicis ut plurimum vocari עובר עברה זרה, *Obed Aboda Zara*, Ἀποδοσιολατρεῖον, monstrosa, ἀφαιρίσις *Azara* ubique & semper nuncupat. Nempe existimavit Nugator, neminem unquam hæc talia ad incunabula sua revocaturum, summòque cum infidelitatis Muhammedicæ dispendio in apricum produeturum. Quod si tamen cui videatur, ex Ecclesia Christianorum antiqua Nomen Azara mutatum, equidem haud repugnàrim, præsertim cum apud *Eusebium* Hist. Eccl. lib. I. appelletur Ἀζαρ. Quamvis, ut verum fatear, prior Conjectura & certior longè, & perverso Muhammedis ingenio convenientior sit,

נבי *Propheta*) Epitheton Hudi sive Eberi hoc, quod insigne est, ex Schola Judæorum prodiit. Ita enim in *Seder olam* pag. II. אמר' יס' עבר נביא גדול היה עבר *Dixit Rabbi Iosef, Heber fuit Propheta Magnus*. Celebris autem, præter cætera, etiam hoc nomine fuit, quod fortissimè omnibus sese Idololatriis opposuerit. In ea enim incidit tempora, quibus, si Scriptoris Orientalibus fides haberi debet, idololatria inter homines maxima sum sit incrementa. Unde non tantum *Kessaus* refert pag. LXIX. ex hominibus fuisse alios מן יעבר אלצנאם ומנהם מן יעבר אלשמש ומנהם מן יעבר אלקמר ומנהם מן יעבר אלכוכב ומנהם מן יעבר אלחגר ומנהם מן יעבר אלנאר *Qui coluerint Idola, alios, qui Solem, alios, qui Lunam, alios, qui stellas, alios, qui lapides, alios, qui ignem: sed etiam Patricides* Hist. sacr. pag. 12. expresse testatur, quod iis ferè temporibus, מן ערף באלשנאעה או יחסן אלצורה או דו משורה חסנה או צאחב מן עברונה *Homines effinxerint, & depinxerint, quot quot prae ceteris essent celebres, aut fortitudine, aut venusta facie, aut copia consilii, aut alioquin memoriâ digni, quodque illos coluerint*. *Elmak*. Hist. suæ p. 28. eadem ferè habet. In primis verò Muhammedani, secuti auctoritatem Muhammedis, id est, cerebri ejus figmenta, Judæorum fabellis fucata, Regem quendam Ebero ש"חכרסו, hominem prorsus ἀδωδωμην, cui, (præter exemplum & auctoritatem ullius Scriptoris) consuetudini suæ, & inepto Paronomasiarum studio morem gerens, nomen AD imponere voluit, quod minus à Prophetæ sui nomine, Hud, ablunderet. In Alcorano historiam, vel fabulam potius, locis distinctis *Surat VII. pag. 89. Surat XI. pag. 121*. Et alibi proponit. Eam ex pos-

714-

Liber 1. de nativitate omnes, neque tamen videbitis (id vobis succedere) **ſpero enim in orig. Muh. Deum Dominum meum, & Dominum vestrum. Non est vel reptile cujus**

capiti non imperet, id est, cujus ille curam non habeat: utique in Domino meo, via est vera. Quod si vel maxime retrocedatis, ego officio meo sum defunctus, ob quod ad vos missus sum, & surrogabit Deus vobis populum alium, neque ei quicquam nocere poteritis: est enim Deus meus, observator rerum omnium. Cum autem mandatum nostrum venisset, liberavimus, Hudu, & qui cum eo crediderunt, pro misericordia nostra, eumque poena gravi exemimus (id est, explicante Beidavi: מן אלסמום כאנת תרכל

אנוח אלכפרה ותכרג ארכארהם פיתקטע אעצאזהם A veneno naves infidelium infestante, per posteriora vero, ruptis membris exumpente: Kessæus: turbine pestifero seu lethali immorigeros istos, salvo Hudō, periisse vult). Atque sic perit Ad, propterea quod signis Domini sui resistere, Legatis ejus rebellaverunt, iussu giganteum (de quibus Iben Abbas, כאן טול אלאנטאן מנהם מאיח דראעא ואקצרהם סתון דראעא

Longitudo quorundam 100. cubitorum, brevissimorum vero 60. cubitorum) refractiorum secuti. Unde eos comitabitur maledictio in hac vita, & die resurrectionis. Annon populus Ad infidelis fuit Domino suo? Ex Christianis, unus, quod sciam Ehnacihus, hujus historiae meminit, his verbis:

ופי איאמה ולולת אלארץ ולולת עטימיה ולם יכן אלארץ ולולת קכל דלך ולמא כתר עבארה אלצנאם ודבחוה אולאדהם ללטיאטין ארסל אללה עליהם ריחא עא צף וכאן טופאן רית אקאם איאם וכסרת אלצנאם גמיעהא וסקטת ביותהא לשרה אקאם ואלריאח id est, Et in diebus ejus (Nahoris) commovebatur terra motu magno. Antea vero nullus unquam terra motus fuit. Cumque idololatria multiplicaretur, & homines liberos suos Damonibus sacrificarent, impiebat is Deus ventum vehementem, fuitque diluvium venti (procella, ventorum turbo sævus) qui aliquot dies duravit, & Idola eorum omnia confregit; nimia etiam ventorum & motuum impetu, domicilia eorum conciderunt.

zalech, Pelag.

צאלח (Zalach) Patriarcha Vet. Testamenti in Alcorano decantatissimus, origine tamen sua Authoribus plerisque incognitus. Beidavi Genealogiam ejus pertextuit, cujus nec vola, nec vestigium apparet in sacris literis. Filio obscuro obscuriorem fingit Patrem, Temudem quendam, idololatram in Alcorano ubique obvium. Kessæus Patrem attribuit כנהא Comna; Matrem vero זעמ Zeym, Verum, ficta omnia sunt.

ἔστιν, ἡ πηλὴ ἐ τοῦ βελιμαῖα. Quod si tamen aliquis Conjecturæ sit locus, Liber 1. de orig. Muh.

& tot exemplis, suprà jam allatis, Muhammedis ingenium in ejusmodi utriusque Testamenti nominibus propriis pervertendis satis exploratè perspicuum habeamus, existimamus, Zalechum esse Pelegum. *Primò*, quia solenne fuit pleraque Prophetarum nomina Muhammedi corrumpere, & obscurare, ita tamen, ut rudera aliqua veræ descriptionis & originis relinquerit. Ita si ipsi in hanc vocem *זלעך* ejusque pronuntiationem. *Zaleh, Zalech, Zaleg,* (prout Hebræorum & Arabum Elementa diversam sortiuntur pronuntiationem) species, facilima mutatione ex Hebræo Peleg in Arabicum, Arabibus notum, *זלעך*, quod *felicem, fortunatum* significat, traductam videas. *Secundò*, quia ipsa rerum historia à conjectura nostra non multum abludit, si quidem ea, quæ in Alcorano de Zalecho commemorantur, ad destructionem Turris Babylonice, quo tempore Peleg vixit, commodissime referantur. *Kessaus* enim pag. 72. narrat, quod, cum ætas illa *בבאך*, id est, *refractoriorum*, & *σκληροτερον* *αχηνων* audivisset, quid de Ade, ejusque subditis actum esset, temerarie dixerit, *אנמא לא הלכתי*, id est, *Utrique non perii* *Ad, nisi quod cemento adificia illorum non fuerint munita*: sibi autem in domiciliis quaque versum munitissimis (ubi sine dubio in fanam illam urbis & turris Babylonice structuram intelligit) & in ipsas præruptas petras incisis, nihil esse metuendum. Cætera quæ de Zalechi nativitate, educatione, nugantur, & prolixis commemorant fabulis, pede hic sicco transimus.

נבי זלעך *Propheta*) Inter celeberrimos ante Arahamum Prophetas *Propheta*. Zalechus hic refertur. Constans quidem, sed incertissima traditionis *παραπνευδεν* fama est, eum missum esse ad Temudem quendam Midianitarum Principem, ut ejus perfringeret impietatem, & Idololatriam. Quod si tamen conjecturæ aliquis sit locus, alius, præter ignotum prorsus in scripturis & historiis principem istum, erit querendus, qui, meo judicio, Nimrod est Assyriorum Rex, Pelegi *συγγενος*. Neque expressa Temudis & Midianitarum in scriptis Arabum mentio quidquam nos ferit: scimus enim exemplis sexcentis edocti, quam pueriliter historias sacras, impudentissime à Muhammede depravatas, falsis citationibus & parachronismis obscuratas tractent. Porro Zalechi hujus potissimum *Alcoranus* meminit, Surata VII. p. m. 90. & Surata XXVI. p. 209. *Temudis* verò sæpissime: solenne enim huic impostori fuit eandem tundere incudem, maxime verò Surata VII. pag.

Libert. de orig. Muh. 89. Surata XI. pag. 125. Surata XV. pag. 146. Surata XXV. 203. Surata XXVI. pag. 208. Surata LXVII. p. 323. Surata LXXXIII. pag. 338. Surata LXXXVII. pag. 339.

Historiæ compendium ex Alcorano
 Sur. 25. p. m. 203. tale est: כִּרְבַּת תְּמוֹד אֶל־מֶרְסְלִין אִד קָאֵל לֵהֶם אֲבוּהֶם צֹאֵלָה אֵלָא תִתְקֹון אֲנִי לִבְנֵם רִסּוֹל אֲמִין פִּאֲתֻקָּא אֵלֵלָהּ פִּאֲטִיעֹון וּמֵא אִסְמֵלִבְנֵם עֲלִיהָ מִן אֲנֵר אֵן אֲנֵרִי אֵלֵא עֲלִי רִב אֲלֵעֲאִלְמִין אֲתִתְרַפּוֹן פִּי מֵא הֶאֱהֵנָא אֲמִנִין פִּי גִנָּאת וְעִיּוֹן וְזִרְעֹן וּנְכַל טִלְעָהָ הַצִּים וְתִנְכַתּוֹן מִן אֲלִגְבָּאֵל בִּיּוֹתָא פִּאֲרֵהִין פִּאֲתֻקָּא אֵלֵלָהּ פִּאֲטִיעֹון וְלֵא תִטִּיעֹון אֲמֵר אֲלִפְסִרְפִּין אֲלִדִּין יִפְסִדוֹן פִּי אֲלֵאֲרִין וְלֹא יִצְלַחוֹן קֵאלוּא אֲנִמָּא אֲנַת מִן אֲלִמְסַחֲרִין מֵא אֲנַת אֵלָא בִּשְׂרָא מִתְלֵנָא פִּאֲרַת בִּאִיתִּי אֵן כְּנַת מִן אֲלִצְאֲרִקִין קָאֵל הִדְרָה נֶאֱקִרָה לֵהָא שֶׁרֵב וְלִבְנֵם שֶׁרֵב יוֹם מַעְלוֹם פִּלָּא תִמְסוּהָ בְּסוֹ פִּיאֲכֻדְכֵם עֲדָאֵב יוֹם עֲטִים וְעִקְרוּהָ פִּאֲצִבְחוּא נֶאֱדִמִין פִּאֲכֻדְהֵם אֲלֵעֲדָאֵב אֵן פִּי דִלֵךְ לֵאִידִיָּהּ וּמֵא כֵאֵן אֲכַתְרֵהֶם מוֹמֵנִין אֵן רִבֵּךְ לֵהוּ אֲלֵעֲזִין אֲלֵרַחִים id est, *Mendacii arguit (familia) Themudis legatos. Quando dixit illis frater eorum Zalech, annon timebitis? Ego sum legatus vobis fidelis, proinde timete Deum, mihi que obedite. Neque petam super eo a vobis mercedem: non enim merces mea est, nisi à Domino creaturarum. An expellemini inde, ubi hactenus secure habitastis? In hortis, & fontibus, & seminibus, & palmis, quarum dactyli sunt maturi? Et excindetis in montibus domos cum studio & attentione? Timete potius Deum & obsecundate mihi, neque sequamini consilium (negotium) corruptorum, qui in terra sunt perniciosi, neque prospere agent. Dixerunt (autem illi) Tu es magus, neque quicquam aliud nisi caro, sicut nos: aut affer nobis signum, si verax es? Dixit (Zalech) iis: Hac Camela suum habet potum, & vos vestrum habetis potum, die constituto, neque afficite eam ullo malo, alioquin opprimet vos pœna diei magni. Ipsi verò interfecerunt eam, & pœnitentia ducti sunt, & rapuit eos pœna. Atque in hoc illi habuerunt signum: neque plures eorum crediderunt. Sic igitur Dominus tuus potens est & misericors. Quæ de Camela Muhammed' fabulatur, obscura sunt, hunc tamen sensum ex Kessæo habent: Zalechus Propheta à Temude & affeclis mendacii infimulatur, ejusque Prophetia vanitatis. Instat Zalechus, suæque vocationi autoritatem conciliaturus miracula facit. Sed nec dum cedunt. Rogant ipsi, ut si fidem mereri velit, ex petra Camelum eliciat. Paret Zalechus, & ut Idololatriis omnem deinceps elabendi rimam obturaret, Camelum miraculosè producit. Illi verò nihilo*

meliores Camelo infidias struunt, eumque, dum potum ducitur, telis confodiunt. Quod quidem scelus à Muhammede sic exaggeratur, ut

Liber 1. de orig. Muh.

propterea אקבלת סחאבה סודא עלי בלאדהם ורוסהם ורמתהם id est, *Ara nubes obtexerit terram eorum, & capita eorum, eosque serierit inflammatio comburens septem dies, usque dum in favillas sunt redacti.* Hæc ad illustrationem hujus loci ex Kessao p.m. 76.77.

Ætas secunda ab Abrahamo

ad Mosén.

אברהים נבי עליה
Abraham
Propheta super quo pax.

אסנו	יקשאן
Afnay	Jockschan
סוח	מדין
Suah	Midian
סוח	זמראן
Sua	Zimrah

אסחק נבי עליה
Isaac
Propheta super quo
fit pax.
יעקוב עליה אלסלאם
Jacob super quo pax

תאבת
Thabeth
פסע
Phosah

ארביל
Arbil
דמא
Dema

אסמאעיל נבי
עליה אלסלאם
Ismael Propheta super quo
fit pax.
עין עליה אלסלאם
Pax super quo Elavus
קידר
Kedar

אדר
Maena
Adar
קיס
Masch
Kis

יוסף ביגמבר עליה
Joseph Propheta
super quo fit pax.

איוב נבי עליה אלסלאם
pax quo super Propheta Job
די אלכפל עליה אלסלאם
pax quo super Dilcephel

Liber 1. de
orig. Muh.

נֹחַ עָלֶיהָ אֶלְסֵלָאִם
Pax super quo Nun

יֹשֻׁעַ עָלֶיהָ אֶלְסֵלָאִם
Josua super quo pax

אֶפְרַיִם נָבִי עָלֶיהָ
אֶלְסֵלָאִם Ephraim Propheta
super quo pax.

Sequuntur nonnulli è Monarchis

Perficis anterioribus.

כִּיכְבָּאֵר	אֶסְפַּנְדִּיאֵר	כִּיכְמָן	סַאסָאן
Caicobad	Isphandiar	Caibaman	Safin
אֶשְׁכֵּךְ	דָּאֵרַב	דָּאֵרַב בֶּן דָּאֵרַב	נְהַר הַמַּאִי
Alchek	Darab	Darab ben Darab	Hor foemina.

NOTAE.

Abraham. אֲבְרָהָם (*Abrahamus*) Nomen sanctissimi illius Patriarchæ Veteris Testamenti, ipsis quoque Turcis venerabile. Unde nuperus Turcarum Imperator, אֲבְרָהָם *Sultan Ibrahim*, appellari voluit. Si, quæ de Abrahamo Muhammedani credunt, scribunt, referunt, totidem hîc verbis vellemus recensere, tempus nos potius deficeret & charta, quàm rerum copia

Suprema hoc loco delibabimus capita. Tradunt igitur Muhammedani I. Abrahami patrem Terachum fuisse, ut *Kessaus* in vitis patrum rectè scribit, vel, ut alii, *Azara*. Vide suprâ p. 27.

II. Idololatriam, impii Nimrodi jussu institutam, à parente Abrahami, præ cæteris, fervidè propagatam aliquot Capitibus idem describit *Kessaus* in vitis patrum, & ipse Muhammed in Alcorano p. 168 179. 202. Quo nomine ab Abrahamo filio sæpe reprehensus fuit, & officii monitus, *Alcor.* p. 276.

III. Nativitatem Abrahami fuisse miraculosam, *Kess.* p. 80. 81. Abrahamum Idololatriæ initio deditum, *Alcor.* p. 79. Mox tamen Idolorum cultui, in meliorem mentem datum, valèdixisse Ibid. Eundemque Deum, ut ab Idololatria immunis cum suis conservaretur, rogasse, p. 143. Patri Idola frègisse 179. 251. Aliis Idola emturis (volunt enim Terachum fuisse וְאֵלֶּה נִרְסוּ וְאֵלֶּה נִנְעָרָה *Vilrum in Mechanicis & Geometricis peritum*) errorem וְאֵלֶּה נִנְעָרָה monstrasse, statuarum וְאֵלֶּה נִנְעָרָה fracturâ.

IV. Abrahamum (tenete lēctores risum) fuisse לֹא יְהוּדִי וְלֹא נֶצְרָאֲנִי וְלֹא כֵּן כֵּנִיפָא מִסְלָמָא *neque Induum, neque Christianum, sed*

sed Chanisum (vox obscura est, & à Syris mutuata vel *hypocritam*, vel, juxta *Isa bar Ali*, *Idololatram* significans) *Moselmannum*, *Alc.* p. 38. Liber 1. de orig. Muh.

V. Eundem cum Nimrodo de unitate Dei & mortuorum resurrectione acriter disceptasse *Sur.* 2. & *Kess.* p. 82.

VI. Insignem etiam & celebrem eum fuisse Astronomum, *Alcor.* pag. 251.

VII. Igni eum fuisse adjudicatum, Vide *Dissert. de Heptapl. Paris.* S. 3.

VIII. Relicta patria Meccam eum concessisse, ibique templi Mecani prima fundamenta posuisse, *Kess.* 44. *Alcor.* p. 143. 219.

IX. Eum Angelos hospitio excepisse, *Alcor.* p. 145. 125. 220.

נבי *Propheta*) Author Abrahamum, Scripturæ exemplo, vocat *Propheta*, phetam. Sic in *Alcorano* *Sur.* XIX. p. 168. אברהים אנה כאן צדיקא *Abraham utique fuit verus Propheta.* Et in *Kess.* p. 45. dicitur : אברהם אבא אל אבראם *Pater Prophetarum omnium.* Vocatur aliàs : כליל אללה *Amicus Dei*, p. 57.

יקשן *Iokshan*) Sic legi debet, pro יעשן, quod, sive vitio scribæ, sive culpâ linguæ Arabicæ, irrepsit. Est autem hic, ut & reliqui quinque, oriundus ex Ketura. Nomina eorum in Edit. *Erpen.* *Genes.* 25. sic exprimuntur : (pro quo author ואסנו ומרן) וולדת לה זמראן ויקשן ומרן (author noster וסוח וישבך ושוה) *Et genuit ei Zimran & Iackson, & Medan, & Midian, & Isbock, & Sua.*

אסחא *Isaac*) Non Muhammedani tantum, sed & Christiani Scriptores Arabici, & ex iis *Patricides* ita hoc Abrahamidis nomen exprimunt. In translationibus autem Scripturæ Christiani pariter & Judæi vulgò Hebræam scriptionem sequuntur יצחק. Muhammedani ipsum aliàs appellant אלהם חלים *juvenem mansuetum, clementem*, propterea quod sine ulla tergiversatione mortem, sive holocausti vicem, subire paratus fuerit. Monet autem *Beidavi* in comment. p. m. 725. solum Abrahamum ואברהם & filium ejus, Isaacum, hoc Epitheton mereri. Historiam annunciationis Isaaci habemus *Surat.* XI. & *Surat.* XLVIII. p. 296. Neque verò rigidum illud fidei Abrahami explorandæ per *موسوس* examen Muhammedanos latuit. Verba *Muhammedis* hac de re *Sur.* 36. p. 252. sunt sequentia : קאל יא בני אני ארי פא אלסנאם אני אדכחך ואנטר מאדא תרי קאל יא אברא מפעל מן אללה מן אלצאכרין i. e. *Dixit (ei Abraham) ô fili, vidi te secundum quietem sacrificari, tu verò quid videris, obsec-*

Liber 1. de
orig. Muh.

va. Dixit, & pater, fac quod iussus es, me enim, ubi Deus, voluerit, invenies patientem. Atque hinc vulgò dicitur אלה רביה / sacrificatus, vel potius, sacrificandus Deo. In cuius rei memoriam Muhammedani quotannis solennitatem, Paschali Judæorum non abfimilem, instituunt, ipsum se Abrahami exemplum imitari putantes. Unde apud Kess. p. 85. קאל אבן עבאס קר נעל אללה לך הרא אלים עירא ולאולאדך id est, Dicit Ibn-Abbas: utique posuit tibi Deus hunc diem in festum, & filiis tuis, & filiis populi Muhammed.

Propheta. וברנאה באסחאק נביא (Sic in Alcor. p. 255. Et annuntiavimus in Isaaco Prophetam.

Iacob. עבאנא אברהים ואסחאק ויעקוב (Jacob) Filius Isaaci, Trigam hanc patriarcharum, more Judæorum & Christianorum, Muhammedani sæpissime conjungunt. Sic in Alcor. p. 79. 179. & 256. Commemora servos nostros, Abrahamum, Isaacum & Iacobum. Vocatur aliàs אסראל Israel, voce Hebræa ישראל, sed Muhammedanis ob-

Vocatur
Israel,

scura. Kessæus in vitis Patrum, p. 86. כאן יעקוב פי כרונה מן ארץ אלשאם יסרי באלליל ויכמן פי אלנהאר פסמא אסראל יעני id est, Iacobus Syria egressus, nocturne abbat, & interdum delitebat, vocatur autem Israel, id est, noctu, ad focerum suum Labanem proficiscens, & ad domicilium ejus perveniens. Ergò Arabica vox est Israël, si fidem mereatur Kessæus? Retiùs Beidavi ad fontes Hebræos refert, sed malè explicat, מענארה id est, באלעבריה צפוא אללה וקיל עבר אללה id est, Significatio ejus Hebræa est Electio, aut, ut alii volunt, servus Dei.

Esavus.

עז Esav, id est, Esavus) Hujus quidem in Alcorano, quòd sciam, nulla fit mentio, in Kessæo tamen & aliis Arabum scriptis crebrò occurrit. Judaicam redolet fabulam, quòd Kessæus p. 86. duos ei tribuit filios, ex Thabothi Æthiopum Regis filia susceptos, אלוס Romanos appellatos. Constat enim, Talmudico stylo, Edom nomine, Romanorum Imperium intelligi. Vide Thef. Philol. p. 48. Neque verò, quòd sequitur, majori cum Scripturæ autoritate asseritur. Dixit, inquit Kessæus, Iacobus fratri suo Esavo אבשר יא אכי פאן אללה קר מן עלי כאלנבוא ואנה סינעל אלנבוא פי דריתך פיבעת אויב רסולא יכרן מן טהרך ויכרן מלכא ישוף אלמשרק ואלמערב יסמי דו אלקרנן annuntio tibi, o frater, quòd Deus omnino gratiosè mihi indulserit donum Propheticum; & quòd idem positurus sit Prophetiam in generatione tua, quod-

quòdque excitaturus sit Iobum, Apostolum, proclitum ex lumbis tuis, & Regem oriturum, qui circumibit orientem & occidentem, vocabiturque dicitur. Alexandrum indigitat, cui à Muhammede nomen hoc est insitum.

Liber 1. de orig. Muh.

אֲדָר *Adar* Exhibetur hac serie Chami posteritas, sed miserè defædata, si conferatur cum *Genes.* 36. & 1. *Paraleip.* 1. ubi Genealogiæ hujus sedes propria est. De Thabetho refert *Kessao* p. 86. quòd fuerit מֶלֶךְ אֶתְיוֹפְיָה *Rex Aethiopum.*

Adar.

Thabeth.

אִיּוֹב *Iobus* Locum jamjam dedimus ex *Kessao*, qui probat, Muhammedanos Iobum ad Esavi posteros referre. Hoc ipsum vult author hujus genealogiæ, qui Iobum immediatè Esavo subjicit; & alia, quæ apud *Kessao* p. 89. occurrit, genealogia: אִיּוֹב אֲבִן אֲבִן אֲבִן עֹבֵל *Iobus, filius Oumer, filii Oubal, filii Esavi, filii Iacobi, filii Isaaci.* Vide plura in *Thesauro Phil.* p. 504. Porro de Jobi opibus, pietate, afflictione, secunda & adversa fortuna, multa leguntur in *Alcorano* Surat. 20. p. 180. Sur. 37. p. 256. *Kessao* p. 89. ex quo sequentia depromimus כִּי אִיּוֹב רָגַל עֶאֱקֵלָא נֶאֱמַר חֲלִימָא *id est, Fuit Iobus vir prudens, eloquens; mansuetus, sapiens, opibus abundans, possessor pecudum, camelorum, armentorum & gregum, equorum & asinorum.* Eidem Deus concessit formam præstantiam & alimentum, cujusmodi non contigit ulli ante ipsum; adde ut ipsi nemo contradiceret, nec mendacii eum quisquam argueret propter summam ejus præstantiam, & parentum successus: Leges etiam eis dedit, templaque edificavit, mensas egenis & pauperibus certas destinavit, peregrinos honoravit, orphano pater fuit misericors, vidua benivexus maritus, advena frater dilectus. Plura de Jobi מֶלֶךְ אֶתְיוֹפְיָה, ulceroso corpore, contemptu & fannis conjugis ex eodem aethore afferri possent, sed calentem calamum brevitatis studium frænât. Quòd verò Jobum hunc Constantinopoli sepultum quidam scribunt, somnium est, & turpis αὐτοκτονία, ex duorum συνύμνησις confusione orta. Alius enim Iobus ille, quem

Compendium historiae ejus ex Kessao.

Liber 1. de
orig Muh.

tumulus Constantinopolitanus tegit, fuit, dux militiæ Muhammed-
danæ in prælio occisus, & deinde Constantinopolin, ut ibi sepeliretur,
deductus.

Iobus fuit
Propheta
ex mente
Arabum.

נבי *Propheta*) Aliàs in Arabum scriptis, צדיק *justus, verax* appella-
tur. Prophetæ nomen Jobo etiam tribuitur à *Kessao* pag. 89. לם יכן
איוב בעד יוסף אלצדיק נביא אלא איוב id est, *Non fuit post Iosephum Pro-*
pheta verax, nisi Iobus. Locus illustrior habetur in eodem authore pag.
90. Eum exscribam, ut appareat quàm præclare de Jobo sentiant ipsi
quoque exteri scriptores: פקאל אללה תעאלי אלה תעלמן אן
איוב נבי אללה אכתארה אללה לרסאלתה ואמנה אללה עלי
וחיה ואן אללה לם יטלעכם עלי אנה סכט עליה ואן הרא אלבלא
אלרי הו כה קד צמר ענרכם וקר עלמתם אן אללה יבתלי
אלנבין ואלצדיקין ואלשהדיא ואלצאלחין ולא יכון בדרך סכט
לא id est, *Dixit*
Deus altissimus (ad amicos Jobi) *annescitis Iobum esse Prophetam Dei,*
quem Deus ad Apostolatum suum elegit, cuique inspirationem suam com-
missi? neque Deus vos docere vult, quasi iratus ei esset, ut ex hoc afflicto sta-
tu colligere videmini. Nostis enim, Deum probare Prophetas, justos, marty-
res, bonos, ubi tamen nulla Dei indignatio aut contemtus, sed honor potius
apud Deum altissimum. Atque hæc de posteris Isaaci, ad ejus nunc col-
lateralem, Ismaëlem, pergitur.

Ismaël. Ismaël (Ismael) Est hic Ismaël magnus Arabum Propheta, quem
גד מחמר *Avum Muhammedis* appellare amant. In *Alcorano*, Sur. 36.
semel אללה רביה *sacrificandus Deo*, dicitur: errore planè intolera-
bili. Isaaci enim in sacrificium jam destinati, non Ismaëlis, de quo ni-
hil usquam tale reperias, Epitheton conveniens est. Atque hinc ite-
rum Muhammedis *أبو القاسم* & *أبو القاسم* æstima, & larvas eum ubique
intemperias insaniasque agitasse collige. *Gigæus* in Thesauro suo ait,
Non est A- *Ismaelem fuisse* *أبو القاسم* *Patrem Arabum*, quod absolute dictum
rabiis Gabbis. ne ipsi quidem admittunt Arabes. Altiora enim originis suæ osten-
dunt illi incunabula. *Ben Jacob & Elmakinus* in Hist. p. 27. patrem Ara-
bum vocat Cahthanum, seu Jectanum, filium Eberi. *Kessaus* ad ipsum
Semum, Eberi avum, assurgit, eumque verum *أبو القاسم* *patrem*
Arabum nuncupat. Unde etiam, quod ex *Leone Africano* ante monui-
mus, Ismaëlem Arabes negant fuisse *أبو القاسم* *Arabem Arabum*,
id est, *أبو القاسم*, pro ut hac voce *Chrylостомus* eleganter de Judæis
natis utitur; sed *أبو القاسم* *Arabem Arabizatum* i. e. *أبو القاسم*; Nam,
ut

ut scribit *Patricides* in Historia sua Ecclesiastica p. 19. פרפע אברהים.

Lib. 1. de
orig. Mub.

אלי אבנה אסמאעיל מאלא חודה ואכרנה מע אמה אלי ארץ יתרב
אלי ארץ אלמן וסכנהא אסמאעיל id est, *Deditque Abraham filio suo Is-*
maeli facultates, eumque viatico instructum cum matre sua expulit in Ia-
threb & Arabiam felicem, ibique habitavit. Exul ergo in Arabia Ismaël
fuit.

נבי *Propheta*) Δότι μὴ λακύνῃ! Quis enim, sine stomacho, Ismaël- *Propheta*
lem in Prophetarum numero ferat? Atqui hanc ei auctoritatem Mu- *malè dici-*
hammed, & Muhammedani ubique adjudicant. Quid? quod plerun- *tur.*
que Ismaëlem cum Abrahamo, Isaac & Jacobo conjunctum legas in
Alcorano? Nempe curæ fuit lymphatico impostori sibi, suisque à
Propheta hoc majorem conciliare applausum, atque reverentiam.

קידר *Keidar*) Mosi Kedar, filius fuit Ismaëlis à quo Muhammed *Kedar.*
suam traxit originem. Incoluit Arabiam Petræam, cujus pro in poste-
ri Kedareni dicti. Hinc קדר *Lingua Kedar*, id est, Arabum. *Num.*
XI. v. 5. R. *Efra* vocem אבטיחים ex קדר *Lingua Kedar*, seu
Arabica, explicat. Sic *Psal.* CXX. conqueritur David, se diu habitasse
עם משכניהו in tentoriis Kedar, i. e. ut Chaldæus vertit: *עם משכניהו*
ישמעאליים *Arabum*. R. D. Kimchi: קדר id est, *עם משכניהו*
Ismaëlitzæ, sic appellati *בישמעאל* *Quia illi sunt familia nobilissima inter Ismaelitas,*
quique caput sunt regni. *Nicolaus Fullerus* in Miscellaneis sacris *Cedrae*
eosdem putat esse cum iis, qui *Ptolomæo* sunt *Pharanitzæ*, siquidem pro eo,
quod *Psal.* CXX. habetur אהלי קדר tentoria Kedar, 1 *Sam.* 2. v. 1.
reperitur, Davidem, post obitum Samuelis, descendisse ad desertum
Pharanis Sanè Muhammedani, & ex iis *Ahmed ben Edris*, Pharan pro
Arabia deserta, apud Prophetas poni, ipsi concedunt. Porro de Keda-
ris posteris, eorumque Idololatria compendiosè scribit Joh. And. in
Confus. Sectæ Mahometanæ p. m. 17. & 19.

דילכפל *Dilkesel*) Vulgò Arabica vox retinetur. Neque scio à *Dilkesel.*
quoquam hætenus eam esse explicatam. Fumus est & crux in oculis
iporum quoque Arabum. Unde ab autore genealogiæ ea illi assigna-
tur sedes, quam, ubi quis fuerit, plenius constiterit, difficulter ob-
tinebit. Infra ætatem enim Mosi & Samuelis ponendus erit. Dici-
mus enim, duas has voces esse *על פי פסוקים* Prophetæ ejusdam, qui *Sura-*
12 Alcor. XX. p. 180. cum אסמאעיל ואדרים *Ismaele & Edris* conjun-
gitur. Quis verò ille? *Reidar* dubitat וקיל יושע וקיל זכריא

Liber 1. de
orig. Muh.
Æt Eliæ.

מנה id est, **זכריא סמי בה לאנה כאן דא חט מן אללה או תכפל מנה** *Intelligit Eliam, aut Iosuum, aut Zachariam, sic appellatum, quòd portionem à Deo acceperit, aut nutritus ab eo fuerit.* Tutissimè de Elia intelligitur, cui, ab Achabo solo patrio expulso, destinati erant corvi, qui cibum ei suppeditarent. Eliam ergo & hic, & alibi hoc nomine venire certum est. Eundem etiam **אלכצר** *Αλεξαρ* appellant. *Patricid. Hist. Eccl. p. 54.* **אלכצר** *Elias, qui & Alchodervocatur.* Exempla *Αλεξαρ* ejusmodi obscurarum in Alcorano habemus non pauca. *Ionam*, quòd à ceto devoratus fuerit, vulgò **דא נון** *Νον*; *Pharaonem* ob durtiem cordis **דא אלאותאר** *virum paxillorum; Alexandrum* **דא אלקרנין** *Septem dormientes*, ut Christiani illi Ephesini, quorum historiam, vel fabulam potiùs ipse ridet *Baronius* in Martyrol. p. 506. appellantur, in Alcorano **דא אלכח** *socii spelunca* dicuntur. Atque hinc iterum patet, quàm sit verum illud Philosophi, *ἐνὸς δὲ θέντε ἄνθρωποι περὶ ἐπεταί.* Propterea enim, quòd Arabes, quis esset *Alkefel*, ignorant, locum in hac serie genealogica occupat minùs congruum.

Ioseph.

יוסף *Ioseph*) Traditur Historia Josephi integro capite in Alcorano, quæ cum versione gemina, notisque brevibus *Clar. Erpenii* Lugduni Batavorum prodiit. Hanc Suratam Judaicis pigmentis, & mangonio Rabbinico mirè videas variegatam, qua de re pòst.

Propheta.

פגמבר *Propheta*) 'vox est Turcico Persica *Prophetam* significans.' Sic *Xavier* in Historia Evangelica Persica p. 8. Tobiam vocat **פגמבר** *Prophetam*. Primitivum est **פגמבר**, unde **דא פגמבר** *nuntiandum dedit.* A nuntiando igitur dicti sunt Prophetæ Persis, prout iidem Hebræis **מלאכים** & Græcis *ἄγγελοι* nuncupantur.

Ephraim.

אפראים *Ephraim*) Filius fuit Iosephi, quem *ἡεροδότος* Prophetæ nomine insignit.

Nun.

نون *Nun*) Pater Josuæ, cui & ipsi Prophetæ Epitheton adjungitur. Latus enim & laxus nimis vocabuli *Propheta* usus est apud Muhammedanos.

Iosua.

יושע *Iosua*) Heros V. Test. celeberrimus, & Mosaicarum virtutum æmulus & hæres ex asse. Magnam is nominis sui celebritatem reliquit apud ipsos tum *Gentiles*, tum *Muhammedanos*. In *Chronico Samaritano*, cujus compendium aliàs Latine dedimus, cap. 26. Epistola est *Schaubeci* Persarum Regis, ejusque asseclarum ad Josuam, filium *Nun*, scripta, in qua **אלידי** *Lupus percussor*, vel, ut est in libro *Iuchaf.* p. 154, f. 1. & in *Schalsch. Kabb.* seu concatenatione (*Tertuliani*

Epistola
Schaubeci
ad Iosuum.

liani verbo in Apolog. p.m. 846. uti mihi liceat) *Traditionum*, pag. 96. Liber 1. de orig. Mub.

ראיתי בספר היוחסין אלה הכתבים יפים ובחרתי : להציגם לפניך למען תראה השגחתו יתברך למאמינים ובוטחים בו ואלה הם דבריו' אמר שמואל מצאתי ראיתי בספר זכרונם הכותיים זכרו שראו אותו במדרש א' של יהודים וזר' שאחר כבישת יהושע א' והריגת לא' מלכים קרה שמלך אחר מהם היה לו בן מלך על ארמינייה הקטנה ושמו שובך ועמד וקבץ מלכי פרס ומדי מה מלכים ולקחו עמהם יפת הגבור אשר היה עורר חניתו על כמרה אנשים וקבצו חיל כחול אשר על שפת הים וישלחו מכתב אל יהושע בן נון שלום ! אתה זאב ערבות ידענו מה שעשית בקרובינו החרכת טירותינו שבחת ולא חמלת מנער ועד זקן הרגת בחרב וכל עריהם השמות ! ולכן שמענה ואתה דע לך כי מהיום ועד ליום אנחנו נגיע אליך ונשיג עריך בגבול נחלתך בהר אפרים אנחנו מה מלכים עצומים ולכל א' וא' אלף גבורים מחזיקים בחצים ובקשת כלם אחוזי חרב מלומדי מלחמה ובעזרתנו יפרת הגבור אשר זכרנו ולזרז הכון והכן לך כלי מלחמתך וללא תאמר

id est, Vidi in libro Iuchafin (p. 154.) *verba hac pulchra, quæ constitui proponere tibi, ut videas providentiam Benedicti erga credentes, & sperantes in eum. Atque hac sunt verba ejus: Dixit Samuel; inveni, vidi in Chronicis Chutæorum* (est ipsum illud Chronicon, cujus meminimus, quodque Samaritani *Librum Iosue* appellant) *qua dicunt se vidisse in explicatione Allegorica cujusdam Iudæ, quod, postquam Iosua subegisset terram Israel, & occidisset XXXI. Reges, acciderit, ut quidam ex istis regibus* (in Chronico Samaritano Rex ille nominatim *פארס מלך רעואן Hemam, filius Reehvan, Rex Persarum* vocatur) *superstitem reliquerit filium, Regem Armenia minoris* (cujus tamen author Chronici Samar. authenticici non meminit, sed tantum à divitiis potissimum & fortitudine commendat) *cui nomen Schaubech. Surrexit is, & Reges Persarum & Medorum collegit quadraginta quinque, adjuncto sibi Iapheto gigante* (in Chron. Samar. tamen mentio fit *יפת אלנבאר בן יאפת filii Iapheti, gigantis & aliquot regum Armenia Majoris, Syria, Sidoniorum, & reliquiarum Cananaarum*, quibus præ cæteris obductam doloris cicatricem refrigeruit: ואדכרם: מן פעלונא בני אסראיל באולאדהם ונסואנהם ומרנהם

Liber 1. de
orig. Muh.

ואחואלדום *Et in memoriam revocavit, quid designassent filii Israel, in liberis, mulieribus, urbibus & fortunis eorum*) qui suam hastam vibrando pluribus aliis hominibus antecelluerit. Et collegerunt exercitum instar arena ad litora maris, miseruntque Epistolam Iosua filio Num, cuius exemplar tale est: **Sal.** Scimus, ô lupe vespertine, quid feceris vicinis nostris: Desolasti palatia nostra, mactasti, neq; pepercisti, à puero ad senem gladio omnes promiscue interfecisti, omnesq; civitates eorum devastasti (Chronicon Sam.

אהלכת לנא תלאתין מדינה סוי id est, *Perdidisti nobis triginta urbes, prater pagos & vicos.*) Scito proinde, nos tricesimo ab hinc die te in terra tua affecturos, & in terminos possessionis tuae invasuros, in ipso monte Ephraim (Samaritanus Samariticè hoc ita effatur: **בין ידי אלגבל אלדי** id est, *Inter montem, in quo Dominum tuum colis, qui & Mons Benedictionis dicitur*) Nos, inquam, quadraginta quinque (Sam. habet 36.) Reges robusti, quorum quisque armatus mille hominibus, fortibus, arcum & tela apprehendentibus, gladiis accinctis, praelia doctis, nobisque opem feret ipse Iaphetus, cuius meminimus: Samaritanus hinc iterum variat: **בן יאפת אלגבאר**

מעז צאקקרה פאלד ארא דורף בהא ואנגחית קתלת אלף וארבע *Id est, Atque nobiscum est filius Iapheti, Gigas, instructus machina chalybea, qua impulsus, ubi ad votum successerit, mille prosternebat homines; ubi non ad nutum successerit, quingentos viros interfecit: Illi, quos secum habet, reges sunt armati milite instrumentis que bellicis, quæ hereditario jure ab avo suo, Noacho, scilicet mem. possident.* Sed pergimus in Epistolæ Hebrææ translatione: Proinde paratus esto, tuæque instrumenta bellica disponito, ne forte postmodum dicas, quod ex improviso te oppresserimus. Pergit R. Gedal. **וחכם ושליח אחד נבון** *Id est, Et tradiderunt Epistolam legato sapienti & prudenti.* Plenius hic Para-

graphus redditur, à Samarit. Chronolog. **ואתפק ראי שיוך אלעסכר** *Id est, Et dimisi te, ut videres exercitum, qui te opprimeret.* **והנחהני אן ינפחני רגל יחזי אלנאס ויערף אלעסאכר האדק פי** *Id est, Et dimisit me, ut viderem exercitum, qui te opprimeret, et non timuerim, quia non timui, quia non timui, quia non timui.* **אלתדביד לני יערפהם חאל בני אסראיל וכיף אלמסיד אליהם** *Id est, Et visum est senioribus exercitus, & primoribus ejus mittere virum, qui populum numeret, castra exploret, regimen di-*
ligen-

*ligenter observet, ut ita statim filiorum Israel indicare ipsi, & monere si-
mul posset, qua ratione accessus illis pateret ad eos & aditus. Quid dein-*

*ceps factum sit, Gedal. etiam recenset: וַיָּשֶׁב יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ לְהַבְיֹאוּ לִפְנֵי וְלֹא
הָבִיט יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיוָּם עַד הַשְׁלִימוּ לַשְּׁפֹט אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַחֵר כִּד
לִקַּח אֶת הַמִּכְתָּב מִיָּדוֹ וַיִּקְרָאוּ בֵּית ה' בְּצֹחַ וּבְכִי וּבְמִסְפָּד וּשְׁמֹר
אוֹתָהּ בְּבֵיתוֹ עַד עֶבֶר חֹג הַשָּׁבֻעוֹת כִּי קָרֹב הוּא וְלֹא רָצָה לְהַעֲצִיב
אֶת הָעָם אֲבָל הוּא שָׁמַר אֶת הַדָּבָר וְאַחֵר עֶבֶר חֹג הַשָּׁבֻעוֹת הִקְהִיל
אֶת כָּל הָעָם וַיִּקְרָא אֶת הַכְּתָב בְּאָזְנוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הִנֵּה כְּמָה
פְּלַחְמוֹת נִלְחַמְתִּי וְכְמָה מַלְכִּים נִצַּחְתִּי וְלֹא הִבְהִילוּנִי וְעַל זֶה
הַמִּקְרָה פָּחַד קִרְאִנִּי וְרַעְדָּה וְכַשְׁמַעְס וַיַּתְעֲצֹבוּ הָאֲנָשִׁים וַתִּתְפַּקְּקוּ
כָל חֻלּוֹתֵיהֶם וְאַרְכּוּבוֹתֵיהֶם דָּמָה לְדָמָה נִקְשָׁן הוֹרִידוּ לְאַרְץ
רָאשָׁם וַיֹּאמְרוּ אֵל יְהוֹשֻׁעַ כֹּאשֶׁר שָׁמַעְנוּ לַמֶּלֶךְ. כֵּן נִשְׁמָע אֲלֵיךְ
הַשֵּׁר קֵץ לְךָ גִּלְיוֹן שֶׁלֹּחַ אֲצַבֵּעַ וְכַתּוּב עָלָיו בַּחֲרַט אָנוּשׁ וְהַשֵּׁב
לִשְׁכֵּנֵינוּ הַפּוֹשְׁעִים וְהַמּוֹרְדִּים דְּבָרֵי קִשִּׁים כְּגִידִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
יְהוֹשֻׁעַ עֲמִדוּ וְאַשְׁמְעָה אוֹפֶן הַכְּתָב אֲשֶׁר סִדַּרְתִּי וְאִם יִכְשַׁר בְּעֵינֵינוּ
id est, Et accessit legatus, & offensus Iosua, solio regio infidentem, omnemque popu-
lum sibi adstantem. (Samarit, Chronol. iterum plenior hic est: נָפַד*

*אלרסול פי אליום אלעאשר מן אלשהר אלתאני מן סנה, אחד
ועשרין סנה מלך בני אסראיל בעד דכולהם הרה אלבלאד וזאפא
יום אלכמים עד יום אלמקרא והו חג אלסואביע פאזל אלמלך
בתאבה והו גאלס עלי כרסי מלכה יחכם עלי אקואם מנהם מן
קד וגב עליה אלקתל ופנהם מן קד וגב אליה. אלהריק ומנהם
id est, מן קד וגב עליה אלהם ומנהם מן קד וגב עליה אלחכ
Missus est legatus die decimo mensis secundi, anni vicefimi primi regni fi-
liorum Israel post ingressum eorum in terram hanc, & accessit die quinto,
post die Congregationis festi septimanarum, seu tabernaculorum. Et attu-
lit Regi scriptum suum: Ipse vero infidebat solio regio iudicans populum, ex
quo alii occisionis, per gladium nempe, alii combustionis, alii vinculorum
rei erant, &c.) Et precepit Iosua, ut filius legatus ille adduceretur, quem ta-
men prius contueri noluit, quare iudicandi finem fecisset filios Israel. Atque
tum demum Epistolam de manu ejus sumpsit, eamque in domo Dei (Samar.
habet, מְנוּלָחָהּ פי in domo sua) legit cum jejuniis, fletu & luctu, & custo-
dirit eam domi sua ad finem usque festi Hebdomadarum, quod proximè in-*

Liber I. de *stabat, neque populum* (qui, ut in Chron. Sam. attexitur, כָּאָנוּ פָּאָרְחִין orig. Muh. בעִירָהֶם lat. & hilares dies festos sumebant) voluit contristare: ipse interim negotium alta mente repositum servabat. (Interca, ut Sam. Chron.

loquitur: וַיִּשְׁאָהָר אֶלְרִסּוֹל מִן קִתְּרָה אֶלְעֶסְכֶּר וּחִסְנָה וְאֶחָוָאל וְצִבְטָה וְאֶמּוֹר אֶלְבָּאִרִי וְקִדְרֶתְרָה וְנוֹזֵל עִמּוֹר אֶלְנָאֵר וְעִטְמֶתְרָה וְנִטְר וְלִי אֱלֹהִה וְחֹלֶה מֵא לֹם יִשְׁאָהָר מִתְּלָה וְלֹם יִסְמַע בְּמִתְּלָה פִּי וְאֶלְהָה אֶלְדִּהוֹר אֶל סֶלְפָה *Observavit praesens legatus multitudinem exercitus, ejusque ἀνὰξίαν, regis robur & fortitudinem; Creatoris item praecepta & potentiam ejus: descensum columnae ignea, ejusque magnitudinem. Intuitus autem Principem Dei & Sacerdotem, puto, intelligit*) *terrore perculsus fuit, quod similem nunquam viderit, neque de simili quicquam audiverit saeculis praecedentibus.*) Redimus ad versionem R. Gedal. Finito vero festo tabernaculorum universum congregavit populum, atque in ejus praesentia Epistolam legit. Dixitque ad eos: Tot jam praelia gessimus, tot Reges superavimus, neque quisquam eorum me terruit. Hic vero casus timorem mihi incutit atque tremorem. Et tristitia affecti sunt homines, tremueruntque omnes articuli eorum, omniaque eorum genua inter se colliserunt, demissis in terram capitibus suis. (Quod animorum pariter & corporum deliquit, ne ipse suis usurparet legatus oculis אֶתְתְּלָה פִּי בְּעֵץ אֶלְמוֹאֲצֵעַ derinuit ipsum Iosua in loco certo, & à populi conspectu remoto, ut Sam. refert.) Respondit autem populus Iosua: sicut Moysen audivimus, ita & tibi obsequemur, o Princeps! Samaritanus populi responsum ita exaggerat: מֵא סִמְעָנָא בְּמִתְלָה הָדָה אֶלְפֶּעַל וְלֹא דִפְעָנָא אֵלֵי מִתְלָה וְלֹא לְקִינָא מִתְלָה הָדָה אֶלְעֶסְכֶּר וְלֹכֵן הָדָה אֶלְחָרֵב לְלָהּ הוּ וְלֹנָה וְלֹאֻלְאֶרְנָא וְלֹךְ אִיהָא אֶלְמֶלֶךְ אֶלְנִטְר וְאֶלְמָאֵר וְתִרְבְּרָנָא בְּתוֹפִיק וְלֹאֻלְאֶרְנָא וְלֹךְ אִיהָא אֶלְמֶלֶךְ אֶלְנִטְר וְאֶלְמָאֵר וְתִרְבְּרָנָא בְּתוֹפִיק id est, Nihil unquam tale audivimus, neque etiam tale quicquam repulimus, neque cum tali unquam congressi sumus exercitu. Hoc vero bellum, Dei bellum, qui nobiscum est, & cum liberis nostris, & tecum quoque, o Rex, Custos & Domine: tu diriges nos auxilio Dei: nos vero dictis tuis obedientes erimus) Sume tibi volumen, admove digitum, & inscribe illi, stylo hominis, respondeatque vicinis nostris desertoribus, rebellibus, verbis nervorum instar duris. Dixit Iosua: State, ut audiam formam, quam adornavi: quod si vobis placuerit, mittam eam ad illos. Et respondit universus populus, aperit os tuum, & illuminentur verba tua. Subjicit Gedalias ipsam nunc Epistolam, his verbis conceptam: כִּשְׁמֵהּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּא מַחְלִישׁ חַגְבּוֹרִים הוֹדִים וּמִמֵּית הַרְשָׁעִים הַמּוֹרְדִים

Responsio
Iosua 1. ex
R. Gedalia.

המורדים ומפריד חבורי החטאים השוודדים ומחבר פרוי הצדיקים
והחסידים הוא אלהי האלהים וארזני הארזנים אלהי אברהם יצחק
ועקוב הוא איש מלחמה ממני יהשע עבד האל ומהקהלח הקדושה
הנבחרת והעדה המאושרת קהל עדת ישראל בני אברהם יצחק
ועקוב אל האומה המדשערת והקהלדה המנוגעת עובדי פסילים
ומשתחיים אל האלילים אין שלום אמר אלהי דעו לכם כי
הרעותם אשר עשיתם להקיץ הארי הנרדם ולהעיר הלבניא כי
יתאדם לתת חרב בידם! אנוכי העירותי בצדק להשיב גמולכם
בראשכם ומה לכם לבא במקום קדוש ותכאו ותטמאו את ארצי
הכיני עצמיכם ואל תצאו ממקומיכם כי לשבעת הימים אנכי אנא
אליכם ואהרונ גבורכם ואבד מנוס מכם! הנה אתם תתפארו
כי אתם מה' מלכים ועם בלא' ס' אלף גבורים ואנכי לא אתפאר
כי עמנו מלכי האדמה רק מלאכי מרום אשר א' מהם הפך סרום
ועמורדה וא' הביא המבול וא' הפליג הארץ לע' אומות ועמי אשר
אתי תר' אלף גבורי חיל עברו בים ביבשה וה' הולך לפניהם לילה
בעמוד אש ויומם בעמוד ענן והמובחרים שבהם יב' אלף הרגו ה'
מלכי מדין וארז בלעם בן פעור ויהרגו כל זכר ולא נפקד מהם
איש וכהן א' שמו פנחס וחצוצרות התרועעו בידו כאשר ירע אף
יצריח כל איכינו נופלים לפנינו הלא שמעת פרעה וכל המצו טבעו
בים ואנחו עוברים ביבשה הלא הוגר לכם מה שעשינו לעמלקועמו
הלא ראתם מרה שעשינו לסיחון ולעוג ב' מלכי האמורי ואם
Id est, In no-
mine Domini, Dei Israelis, qui debilitat fortes, superbos, mortificat impios,
rebelles, qui separat conventus peccatorum devastatorum, & congregat di-
spersa iustorum & sanctorum. Ille Deus est Deorum & Dominus dominan-
tium, Deus Abrahami, Isaaci & Iacobi, Dominus, qui vir belli est: Iosua,
servus Dei, & synagoga sancta, selecta, cætus beatus, conventus congrega-
tionis Israel, filiorum Abrahami, Isaaci & Iacobi: populo impio, cæui pla-
gis affecto, cultoribus sculptilium, adoratoribus Idolorum nullam dicit pa-
cem, ait Deus meus. Scitote, quod male fecistis excitantes leonem sopitum,
& exponefacientes leonem immanem, ut, cum rubueris, gladium submini-
stret manui eorum. Ego in iustitia evigilans retribuam vobis merita vestra
in capita vestra. Et quæ libido vos incepsit veniendi in locum sanctum, ter-
ramque meam polluendi? Disponite vos ipsos, neque pedem ex loco vestro ef-
ferite.

Libera. de
orig. Muh.

ferre, quoniam post dies septem ad vos veniam, occidam fortes vestros, & omnis elabendi rima vobis obihurabitur. Iactatis quidem, quòd Reges sint numero XLV. quorum singuli habeant sexaginta millia strenuorum: Ego verò non gloriabor, quòd nobiscum faciant Reges terræ, sed Angeli excelsi, quorum unus evertit Sodomam & Gomorrah: alius intulit diluvium: tertius orbem in LXX. nationes divisit. Populus verò, qui mecum, numero 600000. fortes & strenui viri, mare transierunt sicco pede. Eos pracedit Deus noctu in columna ignis, interdiu verò in columna nubis: Electissimi verò eorum, duodecim millia, interfecerunt quinque reges Midianitarum, Bileamum filium Peor, & interemerunt omnem masculum, ex iis verò ne unus quidem desiderabatur. Sacerdotem habent, cui nomen Pinchas, in cuius manu sunt tubæ clangoris, cum clangerit, aut clamorem excitaverit, omnes coram nobis concidunt inimici nostri. Nonne audivisti, Pharaonem & omnem ejus multitudinem in mari submersos esse, nos verò pede sicco transisse? Nonne vobis nuntiatum est, quid fecerimus Amalek & populo ejus? Nonne vidistis, quid fecerimus Sihoni & Ogo duobus Amoræorum regibus? Quòd si vobiscum fuerit Iaphetus Gigas, nobiscum est Gigas giganteus, ex excelsis supra excelsum. Hanc Epistolam in Chronico Samaritano argumento deprehendo eandem planè, verbis tamen & exemplorum inductione prolixiorē, quam proinde repetere nihil attinet. Josua igitur, magnus ille belli Dux Israëlitarum, ipsis quoque gentibus, eorumque scriptoribus innotuit. Certè magnam Phœnicum vim sub Josuæ tempora, bello sacro profligatam, maritimas Africæ regiones occupasse, testes sunt columnæ binæ olim in Tingitana visendæ, & Phœnicio ejusdem seculi sermone inscriptæ, verbis sic Græcè sonantibus:

2. Ex Chronico Samaritano,

2. Sed & ex inscriptionibus constat Josuam gentibus fatis fuisse peritum,

HΜΕΙΣ· ΕΣΜΕΝ· ΟΙ· ΦΥΓΟΝΤΕΣ,
ΑΠΟ· ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΙΗΣΟΥ,
ΤΟΥ ΑΗΣΤΟΥ· ΤΙΟΥ· ΝΑΘ.

Commemorat hæc Procopius in Vandalicis lib. II. Seldenus de Diiis Syris Proleg. c. 2. p. 18. sic Phœniçes scripsisse conjicit: אנו בורחים מפני יהושע איש חתה בן נון. Nos fugimus à facie Iehosuah, prædonis filij Nun. Non malè, nisi quòd fortè voci ληστής vocabulum ἡμῶν ἀποκρίσας responderit. Ex gemina illa Schaubeci Epistola, Hebræa & Arabica, suprà monuimus, Josuæ Epitheton fuisse אלקמותו lupus percussor, vel, ex Sophon. זאב ערבות lupus vespertinus. Neque verò hujus Archistrategi fama minor est apud Muhammedanos. Ejus meminit

Le

Liber I. de
roig. Muh.
II. Muhant-
medani quo-
que Iosue
meminerūt.
I. Keffans.

1. *Keffens.*

13, 14:

Historia Aethani.

פאנהומא פוקע פיהם קתאלא כתירא תם דעא בהם יושע
פקאל להם קד עללתם ומא אלדי חמלכם עלי אלטלול וכאן
ואחר מנהם קד על קטיפה פאתוא בהא אלי יושע פאמר בהא אז
תחמל אלי בלאר כנעאן וקאתלהם יושע חתי קתל נחו תלאתין
id est, *Induerat autem Deus Aharonem indusio* (vox Ara-
bica *Ioh* 21. v. 7. Græco vocabulo *ἡνδυσμα* respondet) *duodecim signis*,
*secundum tribuum numerum, notato. Quid si qua tribuum dolose egis-
sent*

Liber I. de
orig. Muh.

gnum ejus fuit immutatum, in isto induso, usque dum rapina fuit restituta. Si non reddidit eam, in fugam conjecti sunt. Habuit autem indusum hoc Iosua filius Num. illudque induit. Cum verò contrà hostes processisset, mutatio facta est signi cujusdam tribus: unde cognovit pradam esse in ista tribu, fugam proinde imminere. Fugæ ergo se dederunt, magnam accipientes cladem. Vocavit autem Iosua eos ad se, dixitque eis: Fraudulenter egistis: quid impulit vos ut pradam auferretis? Erat autem unus eorum, qui pallium pradatus fuit, quod Iosua attulerunt; ille verò, ut in terram Canaan reportaretur, jussit. Atque sic bello eos tentavit adeoque afflixit, ut ultra triginta Reges percussisset. Quid per indusum, seu interulam significet, proclive est dictum. Amiculum sacerdotis seu pectorale innuit, in quo erant nomina duodecim tribuum, gemmis inserta. Gemmas autem has Iosephus & alii, ut diximus in *Exercitat. Anti-Morin.* p. 88. volunt fuisse Urim & Thummim, de quorum usu loqui jam nolumus. Hoc sufficiat notasse, *Kessum* prorsus hîc *Iudai* *צ'ר*. Nam in *Pir. Eliez* p. 34. b. expressè legitur: כל שבט ושבט שהיה עושה דבר מצוה אבנו מניה אורה וכל שבט שהיה עושה עבירה לא היתה אבנו מניה אורה id est, Omnis tribus, quæ fecit aliquod præceptum, lapis ejus splendidam edidit lucem: omnis autem tribus, quæ aliquid deliquit, lapis ejus non dedit lucem splendidam. Hue facit illud Majmonidis ex *Jad. Chaz. t. III. de vasis sanctuarii c. 10.* עומר הכהן לפני הארון והשואל מאחריו פניו לאחרי הכהן ואומר השואל אעלה או לא אעלה ומיד רחל לבוש את הכהן ומביט בחושן וראה בו במראה הנבואה עלה או לא תעלה באותיות שבולטות מן החושן כנגד פניו והכהן משיבו ואומר לו עלה לא תעלה id est, Sacerdos stat facie sua ad arcam conversa; consulens verò, illi stat à tergo, facie sua tergum sacerdotis spectante. Interrogans dicit: *Ascendam in prælium? aut non ascendam.* Tum è vestigio Spiritus Sanctus afflat sacerdotem: qui oculis in pectorale conjectis, ibi visione Prophetiam videt, *Ascende, aut, Ne ascendas,* idque in conspectu suo literis è pectorali prominentibus. Itaque sacerdos illi respondens, inquit, *Ascende aut, Ne ascendas.* Multa verò hic àb Arabe commisceri *א'ר'ר' &* noli mirari. Quid enim ab homine, curioso quidem veterum monumentorum investigatore, sed Muhammedano, scripturæ lumine orbato, solidius expectes? Quid mireris, quòd idem ille, dum ad Achani sacrilegium alludit, præter rudera quædam & vestigia, ex veritate historię nihil retineat. Quod ipsum profectò non potest non summam nobis S. Scripturæ commendare auctoritatem. Cum enim videamus,

mus,

mus, rupices etiam & petrones, id est, gentes barbaras & feras, vas quidem hoc sacrum allambere, pulterem verò ipsam non attingere, quid nō sacras literas vel hinc majori cum reverentia tractare discamus; qui non putamina tantā, sed ipsum accepimus nucleum?

Liber 1. de orig. Muh.

Porrò ipse quoque Muhammed in Alcorano Josuæ facit mentionem Sur. XVIII. quæ **אַלכָהֶם** inscribitur. Vocatur ibi phrasi Scriptu-

2. Muham-med.

רַע מוֹסִי פְתִיחַ *Puer Moysi*, id est, ut *Beidavi* explicat, **עֶבֶר** vel **כַּאֲדָם** *famulus*, quo sensu vox נָעַר puer, apud Hebræos sæpe sumitur. *Beidavi*

in comment. suis p. 506. appellat Josuam בֶּן נֹחַ בֶּן אֶפְרַיִם בֶּן יוֹסֵף filium Num, fil. Ephraim fil. Joseph. Idem etiam fuit מֶן אֶלְנֶקְבָא *è numero exploratorum*, מוֹסֵס Moyses Num. c. 13. & 14. emisit. Qua de re pro-

lixè *Beidavi* ad verba Sur. V. p. 62. וּבַעֲתָא מִנְהֶם אֶתְנִי עֶשֶׂר נָקִיבָא וְרוֹי אֵין בְּנֵי אִסְרָאִיל לְמַא פֶּרְעוֹא *Misimus ex illis duodecim exploratores* מִן פֶּרְעוֹן וְאַסְתִּקְרוֹא בְּמִצְרַיִם אֶלְלָה בְּאַלְכָּסִיר אֵילִי אִוְרִיחָא *Historia Explorato-*

3. Beidavi.
Historia
Explorato-
rum.

אַרְץ אֶלְשָׂאם וְכַאֵן יִסְכְּנָהּ אֶלְגִּבְאֶבְרָה אֶלְכְּנַאֲעִינִין וְקַל לְהֵם אֲנִי כְתַבְתָּהּ דָּאֶרָא וְקֶרָאֶרָא וְאַכְרָנָא אֶלְיָהָ וְנֶאֱהָרָא מִן פִּיחָא פֶּאֲנִי נֶאֱצֶרְכֶּם וְאַמֵּר מוֹסִי אֵין יֶאֱכֹר מִן כָּל סַבְט כְּפִילָא עֲלֵיהֶם בְּאַלּוּפָא בְּמֶא אֲמֶרָא בְּה פֶּאֱכֹר עֲלֵיהֶם אֶלְמִיתָאֶק וְאַכְתָּאֶר מִנְהֶם אֶלְנֶקְבָא וְסֶאֶר בְּהֶם וְלִמָּא דְנָא אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעַת אֶלְנֶקְבָא יִתְגַּסְסוֹן אֶלְאַכְבָּאֶר פְּנֶהֶאֱהֶם אֵין יִתְחַרְתּוֹא קוֹמָהֶם וְרֶאֱוֹא נְרָאֲמָא עֲשִׂימָה וְבִאִיסָא שְׂדִירָא פֶּהֶאֱכֹא וְרִנְעוֹא וְחֶרְתּוֹא קוֹמָהֶם אֶלָּא כְּאַלְאֵב בֶּן יוֹסֵף id est, *Fertur, quod Deus, cum filii Israel à Pharaone discessissent, proficisci eos iussit Hierichantem Syria, cujus incolæ tum erant gigantes Cananæi. Dixit autem iis: Assignavi eam vobis in sedem & domicilium: Exite ergo, & oppugnate quemcunque in ea offenderitis, & ego subsidio vobis ero. In mandatis autem datum fuit Moysi, ut è singulis tribubus acciperet obsidem in certitudinem rei ipsi in iuncta confutenda. Fœdere igitur cum illis inito, elegit ex iis exploratores, quibus cum profectus est. Cumque jam terra Canaan appropinquassent, emisit exploratores, ut omnia inquirerent. Prohibuit autem illis, ne eā populo essutirent. Cumque homines מגידים וַעֲרִפְוִים, magnūque gigantes vidissent, consternati reversi sunt, omniāque populo ἀπερνούον, excepto Caleb, filio Iephunne, è tribu Iuda: & Josua, filio Num, è tribu Ephraim, filii Joseph.*

Eiber. c. de
orig. Muh.

SEQUUNTUR NONNULLI

è Monarchis Persicis anterioribus.

Reges Persi-
ci antero-
res.

1. *Caikobad.*

1. *Caikobad* (ביקבר *Caikobad*) Historia Persarum ita perplexa est & intricata, ut ipse etiam, qui habentur in pertextenda Regum serie, מתחמם אחד-
האחרים, inter se digladiantur. Græci abeunt ab Hebræis, utrique à Persis & Arabibus. Seriem autem Genealogi hujus non planè con-
temnendam esse, vel hinc constat, quòd *Petrus Teixeira* Lusitanus, dili-
gentissimus ævi hujus Scriptor, quique multa ab ipsis Persis accepit,
ad eam proximè accedat. Primus ergo est ביקבר *Caikobad*, quem *Tei-
xera* nepotem Nodharis, *Schikhardus* in Taarich p. 44. ejusdem trine-
potem fuisse vult. Filii ei tribuuntur quinque, 1. תרדן *Cai-thori*. 2.
כוריש *Cai-Aresch*. (quasi כוריש *Hebræorum*) 3. אפתר *Cai-Aph-
shed*. 4. כוס *Cai-Cavos*. 5. נשין *Cai-Noschim*. Ex quibus Patri Cai-
kobadò successisse dicitur Cai Causus, cujus filia סיאבוסה *Siaavoseh*
ex Frangissa filium נאסר *Naasar*, quem *Teixera* כיכסרו *Caicosravv* appella-
t. *Schikhardus* putat hunc fuisse Cyrum priorem sive magnum: quem
plerique à Cyro flumine, juxta quod sit positus, denominatum dicunt.
סאסאס ab auctoritate, quam inter colludentes puerulos arrogavit sibi,
סאסאס vocatum, ait. Alii aliter.

2. *Isphandiar* seu
Xerxes.

2. *Isphandiar* (אספנדיאר *Isphandiar*) Hic quia inter Histaspin & Longimanum
locatur, Xerxes ille, quem Græcorum historiae celebrant, fuisse pu-
tatur.

3. *Caibab-*
man seu
Longima-
nus.

3. *Caibabman* (ביבמן *Cai-bahman*) Est ipse Longimanus, qui Græcis
Περσὶς Δάρας-δαστ dicitur. Alio nomine à Magis Persarum
primus ארדשיר *Ardschir*, hoc est, farina & lac fuit appellatus: unde
Græci suum habent Ἀρδασίρης, & Hebræi אחשורוש *Achashvve-*
rosch. Volunt Rabbini quidam eum fuisse maritum Estheræ, alii ne-
gant, & Esra ipsum ac Nehemiam עזרא & נחמיה faciunt.

4. *Sasan,*
Longimani
filium.

4. *Sasan* (ססאן *Sasan*) Longimani filius, qui studiis Mathematicis cum-
primis addictus, Imperium cessit matri, quæ in Genealogia נהמאי *Homay*
mulier nuncupatur.

5. *Darab,*
filium Darab,
seu Darim
Meshu.

5. *Darab* (דארב בן דארב *Darab filius Darab*) *Schikhardus* in Taar pag.
23. & 47. Darabum hunc filium afferit Homay regina: ipsum He-
bræorum דריוש *Dravus* Græcorum Δαρῖος *Astrolorum* iussu in fluvio Gi-
hon expositum, sed mirè servatum. Addit verò: Num illegitime potius
in-

DE MUHAMMEDIS GENEALOGIA.

51

*viduo thoro conceptum fufficabimur, ut fit Darius ille cognomento No-
shus. Certè non malè hanc conjecturam succedere, vel hinc patet,
quòd, cùm Homay uxor fuerit Caibahman Longiman, hic tamen
Dareb exprefse dicatur filius Dareb, non verò Cai-bahman.*

Liber. 1. de
orig. Muh.

6. *דארב Darab, seu Darius) Darius alter, dubio procul, inquit Schik-
hardus p. 49. ochus, à cubiculario Dagon interfectus.*

6. Darius
alter.

7. *אשכ Afchek) qui ab Alexandro Macedone, post multa & varia
fortune prælia, regno exutus est. Codomannum eum esse putat
Schikhardus, quem Curtius, Arrianus, Iustinus, Plutarchus & alii pas-
sim describunt.*

7. Afchek,
seu Codo-
mannus.

Tertia Ætas à Mose ad Christum.

מוסי נבי עליה

הארון

אלסלאם

Harun.

Propheta super quo pax.

פינחאץ: עבראד

יאסין נבי

אליאם נבי

Ibrad. Phinees.

עליה אלסלאם

עליה אלסלאם

Jafin, Esaias,

Elias Propheta, super quo pax.

Propheta, super quo pax.

אליאס: אסמול

נבי עליה

עזר נבי

דאניאל נבי

אלסלאם

עליה אלסלאם

עליה אלסלאם

Elifzus,

Esdra, Prophe-

Daniel Popheta,

Propheta,

ta, super quo pax.

super quo pax.

super quo pax.

דאוד נבי עליה

פלימאן נבי

לקמאן

אלסלאם

עליה אלסלאם

Lukman.

Propheta, super quo

Solo-

mon Propheta, su-

fit pax.

per quo fit pax.

מאתאן

פליקוס עליה

דזי אסכנדר

גאליא

Mathan

אלסלאם

Iskender, Ale-

Goliath.

Philippus, super

xander.

quo pax.

דא נון נבי עליה אלסלאם

עמראן

זכריא

Pax super quo Propheta Jonas

Imran.

Zacharias.

Liber I. de
orig. Muh.

שמשם ביגמבר
עליה אלסלאם
Samson Propheta
super quo pax.

מרים
Maria.

יחיי ביגמבר
עליה אלסלאם
Jasia Propheta,
super quo pax.

NOTAE.

Musai seu
Moses.

Varia ejus
nomina.
1. Ex R. Ge-
dalia.

2. Ex Hie-
ronymo.

3. Ex Isa,
bar Ali.

מוסי Musay id est, Moses) Egyptiacum esse hoc nomen, à filia Pha-
raonis, Regis Egyptiaci, impositum, diximus in *Exercit. Anti-Morin.*
p. 48. Ab aliis aliter eum nuncupatum voluit Judæi, & ex iis, Chri-
stiani. R. Gedalia schalch. hakkab. p. 11. b. והי מקץ שנתים ימים
הביאהו אמו לבתיה ברת פרעה ויקרא שמו משה ואביו קראהו חבר
ואמו קראהו יקותיאל ואחותו קראהו יתר ואחיו קראו אבי זנוח
וקחת קראהו אבי סוכו וישראל קראהו שמעיה בן נתנאל ולפטמים
טוביה ולפעמים שמעיה ולפעמים סופר ולכולם יש טעם במדרש
קראהו חנוניס id est, Biennio elapso, adduxit eum mater Bi-
thia filia Pharaonis, appellavitque nomen ejus Moshe. Pater ipsum vocavit
Chaber; mater Iekutiel; soror ejus Iether; Frater ejus Abi-Zanuah, Ke-
bath nuncupavit eum Abi-Socco; Israel Schemajah, filium Nathanael. A-
liis dictus fuit Tobia; saepe Schemaja; non raro Scriba, qua omnia expli-
cationem habent allegoricam. Aegyptii vero vocarunt eum Honios. Sic Hie-
ron. t. 4. pag. 115. Quæst. five Tradit. Hebr. in Paral. Nomina vero
qua sequuntur pene omnia Moyse nomina intelligi volunt: quia ideo Jared
vocatur, id est, descendens, quod è monte descenderit: pater Jedor, id est Se-
pium; id quod quasi quadam sepius legē circumdederit populum. Heber,
junctor; id quod populum Dei servitio junxerit. Patrem Socho, id est
prophetiæ, id quod ipse sit doctor Prophetarum. Icutiel, id est, sperans
in Deum; id quod spem habuerit liberandi populum de Aegypto: sive, quod
spe parentum de aqua periculo liberatus sit: Patrem Zonah, qui interpre-
tatur gubernator, id quod magnam populo in eremo gubernationem exhi-
buerit, sive quod doctrinâ suâ quotidie gubernaret. Isa bar Ali, Syrus,
ipse quoque Moyse trinomine meminit: מושא נביא מתפסק שלא
מן מיא ואתקרי פלטיאל ביומא דאתגזר ה' אלהא פלטני בסררא ד
אלהא ימים id est, Muse Propheta explicatur liberatus ex aquis. Vocatus autem est die, quo
circumcidebatur, Palthiel, id est, libera me Deus. In Sidra libri Paralai-
pomenop Jamchil (forte ימלך vult aut יאל יקות) scriptum est, quod no-
men

men in circumcissione accepit, significat autem, regnare fecit Deus.

Sed hæc אַנְבּ אֹרְחָא. Porro de Mose Arabes plura loquuntur, quàm quibus enarrandis pauca aliquot pagellæ sufficiant. Ne igitur vel minus persequamur festinando, vel diutius evagemur persequendo, summa tantum perstringemus capita, sperantes potissimam quasi partem probationis nos intulisse, cùm authores, per quos probari possent, adjecerimus.

I. Historiam nati & in scirpiculo, pice oblito, reconditi *Mosis* tractat Muham. in *Alcor.* p. m. 71. Sur. XIX.

II. Legationem *Mosis* ad Pharaonem habes ibid. Item p. 91. 118.

141. 334.

III. *Miracula* *Mosis* recensentur p. 93. 206. 160.

IV. De educatione *Mosis* in aula Pharaonis agit p. 211.

V. *Prophetiam* *Mosis* commendat idem p. 198.

VI. De libris, *Mosicæ* litus datis, Muhammed loquitur pag. 80 84. 122. 230. 284.

VII. De ardente rubo videatur p. 206.

VIII. *Adventum ejus ad Iethronem* in Midian describit p. 213. Hic verò mihi iterum agyrtæ observa genium & ingenium. Pleraque illius Historiæ plegmata, (quid enim aliud sunt illæ etiam Historiæ, à Muhammedis impurissimis manibus contactæ, truncatæ, in ineptum sensum contortæ & deflectæ, quàm Scripturæ Sacræ, auro omni & obryzo purioris, פְּשִׁטָּה & quædam & ramenta?) ex sacro Contextu delimavit, & in Alcoranum transtulit. At ne vel à Judæis, vel Christianis, hoc nomine, gravi aliquâ censurâ rotari posset, quasi nihil commune haberet cum eis, omnia illa, quæ sacræ literæ de Jethrone pronuntiant, hic *Schoaibo* cuidam tribuit, *Schoaibi* verò nomine *Iethronem* intelligi, ipse quoque vidit *Elmacinus*. Ita enim ille *Hist. Msc.* pag. 47. וְאֵלְעֶזֶר יִסְמוֹנָה שְׁעִיבָא Et Arabes appellant eum (Jethronem) *Schoaib*. Rationem hujus nominis peregrini desideras? Cave credis, Muhammedis has esse præstigias, aut, ut mollius loquar, nugas. Deus Midianitarum sacerdoti nomen hoc Arabicum imposuit. Sic enim *Kessaus* fabulatur: פּוֹלְדֵרֵת לָהּ וְלֹד אִסְמָה בֵּין וְהוּ שְׁעִיב עָלֶיהָ אֶלְסִלָאם וְכֵן שְׁעִיב פִּי נְהַאִירָה אֶלְחָסֵן וְאֶלְגִּמָּאֵל וְלִמָּא כְּבֵר אַעֲטָאָה אֶלְלָה עֲלִמָּא וּפְקָהָ וְחִכְמָהּ וְכֵן קָלִיל אֶלְכִּלָּאם דָּאִים אֶלְפֹּכֵר נֶאֱחָל אֶלְגִּסְכֵּם קָלִיל אֶלְלָחֵם וְכֵן אֶכּוּהָ אֶדָּא תֵּאֱמַל צַעֲפָה וְנִתְּחַלְתָּה יְקוֹל אֶלֶאֱהִי וְסִדִּי אֵנִךְ קִד אֶכְתֵּרֵת אֶלְשְׁעִיב וְאֶלְקִבָּאִיל פִּי אֶלְמִרִין

Liber 1. de orig. Muh. *Hajm Mo-*
sis inter A-
rabes me-
minit:
1. Ipse Mu-
hammed,

Liber 1. de
orig. Mub.

בְּבִאֲרָךְ לִי פִי שְׁעֵבִי הִרְדָּה וְלִרְדָּה בִּין יִדְיָה אֲרָא נָאִם צַעֲנוֹן קָרָא פִי
מִנְאִמָּה קְאִילָא יִקּוּל טָ צַעֲנוֹן אֲלֵלָה קִד בְּאֲרָךְ לֶךְ פִי שְׁעִיבֶךָ הִרְדָּה
וְסִינְעֵלְדָה אֲלֵלָה נְבִיא אֱלִי אֵל מְרִין קָאֲלוּ מִן לֶדֶךְ סְמָאָה אֲלֵלָה
id est, Et genuit (uxor Zanuni, mater Jethronis) ei filium, cui no-
men Bojuni, qui ipse est Schoaib, s. q. p. Erat autem Schoaib formosus valde
& pulcher: cumque virilem jam induisset togam, dedit ei Deus scientiam,
peritiam, & sapientiam. Pauciloquus erat, & meditationibus semper de-
ditus: corpore gracilis, carne macilentus. Pater igitur, expensa infirmitatis
ejus & magritudine, dixit: O Deus mi, & Domine mi, utique jam mul-
tiplicasti populos & tribus familia Midianitica, in meo quoque populo
huic benedic filio ejus, qui in ipso est: Cumque dormiret aliquando, vocem
secundum quietem ita vocantis audivit: O Zanun, Deus utique jam ben-
dixit tibi in hoc שְׁעִיבֶךָ popello (diminutivum enim est, אֲשַׁעֲבֶכָּה populus,
natio) tuo, quem Deus constituet Prophetam ad populum Midian. Atque
hinc dicunt, Deum eum Schoaib שְׁעִיבֶךָ appellavit. Similes habent labra
laetueas, dignumque patella operculum! Egregium enim Muham-
med fabularum suarum nactus Interpretem.

IX. Historiam *cafi Aegyptii*, sed ab Impositore pessime tractatam,
habes p. 212. 213.

X. Quod *Moses vocatus vocationi suae refragatus* fuerit habetur pag.
200. 206.

XI. Concionem *Mosis* ad populum Israel habitam describit p. 141.

XII. Cum primis observanda sunt Epitheta, quibus insignit Mu-
ammed tum libros *Mosis*, tum *Mosen* ipsum. *Mosen* vulgò appellat
בְּלִים אֲלֵלָה, propterea quod בְּלִים אֲלֵלָה locutus est cum Deo, Sur.
IV. p. 60. Legem verò *Mosis* Sur. XI. p. 122. & Sur. XLV. p. 284. vo-
cat מִוְתָּמָה וְרַחֲמָה id est, librum, ut Beidavi explicat, מִוְתָּמָה פִי אֲלֵרִין
qui faciem praefert in religione, & misericordiam: proprie, quia Antiqui
Religionis est, & dux.

2. Kessam.

ubi tamen
a, quaedam
manifeste
sunt falsa.

Kessam in vitis Patrum prolixior adhuc est: usque adeò, ut ad de-
scribendam *Mosis* vitam, res gestas & mortem omnes Rabbino-
rum carbões comportasse videatur. Sunt autem nonnulla ita aperte falsa,
ut vel referre pudeat. Cujusmodi est fabula de nodo linguae, quo im-
peditus animi sui sensa non potuerit exprimere p. 93. De *Varan* &
Zeman, Magis Aegyptiacis, qui in Scriptura Sacra, & traditionibus
veterum Judaeorum Jannes & Jambres dicuntur p. 94. De resur-
rectione Pharaonis, morti jam vicini, quam sic describit p. 94.

תחקקת

תחקקת ענדרה אלמורית ואלערק קאל אמנת בארדי אמנת בה בנו
 אסראיל ואנא מן אלמסלמין וקאל לה גבריל אללאן וקר עצית מן
 קבל וכנה. מן אלמפסדון תם ערק ובנו אסראיל ינטרן אליה
 id est, Cumque jam moriendum sibi & suffocatione pereundum ceris videret, dixit: Credo in Deum, in quem credunt filii Israel, sumque ex Mosel-
 manus. Respondit autem Gabriel: Tu utique ante rebellis fuisti, & ex cor-
 ruptoribus. Proinde, inspectantibus Israelitis, suffocatus peristi. Ejusdem
 communiatis est ridicula illa & ineptissima de prerogativis populi Mu-
 hammedis diffusio, quam habet p. 94. & deinceps. Ubi Moyses com-
 memorat, se in Catalogo gentium futurarum vidisse mentionem
 gentis cujusdam, pietate, studio bonorum operum ita inclytæ, ut si
 votis assequi posset, suum hunc sibi optaret gregem. Neque verò hi-
 lo melius est vaticinium de mense Ramadan, jejunio, & nocte poten-
 tiæ p. 96. Tetrum cumprimis mendacium est & planè ^{מזויז} mendacium, quod
 p. 97. de Judæis, sequentibus refert verbis פקאל אללה יא מוסי קל
 להם יהפוטו וציתי ויופוא בעדרי וידכרוא נעמתי וירגעוא אלי
 עסכארהם פארחין ורגעוא אליהם ואכברוא קומהם במא ראוא
 פברלוא אלתוריה חארוא פיה ונקצוא מנה פצארוא דלך אלי
 נא id est, Dixit autem Deus: O Musa, præcipito illis, ut custodiant
 præcepta mea, servent fœdus meum, & memores sint beneficiorum meorum.
 Illi verò ad castra sua cum lætitia reversi, indicârunt reliquo populo, quid
 vidissent. Sed illi mutârunt legem, addendo ad eam & detrabendo de ea:
 Atque tales manserunt ad hoc nostrum usque tempus. Ita nempe auctæter
 mentiri oportet, sine fuco, sine mangonio, sine pigmento, ut eò minus
 seductionis periculùm subsit. Si legis corruptæ originem in Rabbi-
 norum recentiorum, hominum scelerosorum, vel malitia ostendit-
 sent, vel incuria & ignorantia, communem cum Pontificis causam
 agerent, atque sic aliquem saltem erroris sui prætextum haberent. At
 quia ortum turbatorum fontium Prophetis, Christo & Apostolis
 quærunt retrofiorum, cum ratione planè infaniunt.

Alia tamen idem *Kessans* de Moïse & Lege ejus recenset, quæ utra- ^{b. alia vera.}
 que amplexamur manu, memores illius: Inimici nostri, nostri sunt te-
 stes. Ita ille p. 96. תם אנול מוסי לבני אסראיל אלתוריה פקאל
 להם דרא כתאכ רבנכם וכלאמרה ופיה אלחלאל ואלחלאם
 i. e. ולאחרור ולאחרנאם ואיפראין ואלסנן ואלסנאץ פי כל רנב
 Tunc demisit filius Israel Legem, dixitque illis: Hic liber Domini vestri,
^{הוא}

Livier 1. de *ejusque verbum, in quo concessum*, (Hebr. מותר) & *prohibitum* (Hebr. אסור) *orig. Muh.* *definitiones*, (Hebr. מצות) & *judicia* (Hebr. משפטים) *statuta* (Hebr. חקים) & *leges*, & *pena pro quolibet peccato*.

Sunt tandem quidam apud Kessau de Mose ויטמ, quorum *תבטות*, seu affabulationes, si non magnum afferant usum, legi tamen sine culpa possunt. Verbigratia: Scribit Kessau p. 97. **פקאל מוסי אללהם** אריני עדלך פי כלקד פאנצאפך פקאל יא מוסי אנת רגלא לז תצבר עלי דלך פקאל יא רב אקדר עלי אלצבר כך פקאל אללה תעאלי יא מוסי אדהב אלי אלעין אלפלאניה ואכתפי ענדהא ואנטר אלי קדרתי ועלם אלעיוב ומצא מוסי ואכתפי ענר אלעין ואדע נפארס קד אקבל ונול ען פרסה ותוצא וצלא ושרב ונסא המיאנה עלי אלעין פידה אלף דינאר וצאר פנא צבי צעיר לישרב פוגר אלהמיאן ואכדה פאנצרה פנא בעדה שיד אעמא ושרא מן אלעין ותוצא תפכר אלפרס אלהמיאן ורגע פי טלכה פתך אלשיך אלעמי ולמדו וקאל לדה אני נסירת פי הדא אלמכאן המיאנא פיה אלף דינאר ומא נא אחד סואך פקאל אלעמי אנת תנטר אני רגל אעמי פכף אכצרת אלהמיאן פעצב אלפארס מן כלאמה וגרב סיפה וצרב אלעמי פקתלה ומוסי ינטר אלי דלך ופתשה ולם יגר מעה שיא פענר דלך קאל מוסי אלאהי וסירי קד פקד צברי ואנת אלמלך אלעאדל בערפני כף אלאחואל ונול גברייל עליה אלסלאם וקאל יא מוסי אן אללה יקריך אלסלאם ויקול לך אנא עלאם אלעיוב ואלאסראר אמא אלצבי אלצעיר אלרי אכר אלהמיאן אכר חקה וטלכה ודלך אן אלפארס אכרהא אלמאל מן אבי אלצבי ואנא אלעמי ואנה קתל אבו אלפארס פקד אקתצי מנה ווצל כל די חק אלעמי ואתאב אללי חקה ואסתגפר מוסי רבה ואתאב *id est, Dixit Musa: O Deus, sponde mihi iustitiam tuam, & aequitatem in creaturis tuis! Respondet Deus: O Musa, vir es qui vix hoc sustinere queas! Dixit Musa: O Dominus facile hoc perferam, Age ergo, dixit Deus, abi ad N. fontem, ibidem te absconde, atque observa potentiam meam, & scientiam rerum arcanarum. Abiit igitur Musa, & cum abdidisset se ad fontem, ecce eques accedens de equo descendit, ad preces rite concipiendas se inclinavit, precatur, bibit aquam, & suam, in qua mille erant denarii, ad fontem oblitus, recedit. Interim puerulus potatium venit, & non amque repertam aufert, atque discedit. Succedit sequitur quidam, cacus, qui & ipse bibit, & sequē ad precandum purificat. Interea eques,*

equess, zonam suam recordatus revertitur eam quaesitum: offendit autem senem illum cecum, cui adhuc dixit: Hic loci reliqui zonam, in qua nullo d-
narii, neque, prater te, quisquam huc venit. Respondit cecus: Vides utique,
me virum esse utroque oculo orbatum, qua igitur ratione zonam tuam vel
oculis usurpare potuissem? Et succensuit illi eques propter hoc d. Et cum,
que, str. Et gladio percussit, & inspectante Mose, occidit. Cumque excuteret
eum, & scrutaretur, nihil planè penes ipsum invenit. Tunc Musa dixit: O
Deus & Domine mi patientia incipit deficere! Tu, qui iustus es Rex, notum
mihifac, quomodo res se habeant. Et descendit Gabriel, super quo sit pax,
qui dixit: Salutem tibi nuntiat Deus, aitque se scientem esse rerum abscon-
ditarum, & secretarum, puerum autem illum parvum, qui zonam abstulit,
accepisse suam ipsius portionem & possessionem: Equitem enim has ipsas
facultates patri pueri rapuisse; cecum verò patrem equitis interfecisse,
quod ab illo jam requisivit. Atque sic cuique jus suum cessit. Musa ergo, ro-
gatà à Deo venià, pœnitentià ductus abiit. Voluit nempe hac xēā (sal-
tem hic ejus scopus fuit, cætera examinare jam nihil attinet) Kessaus,
Deum in omnibus suis operibus justissimum esse, etiam tum, cum ra-
tio humana arcanos & abditos Providentiæ divinæ meatus non asse-
quitur.

His accedit *Beidavi*, qui & ipse tum ex sacris literis, tum ex Scholis 3. *Beidavi*,
 Judæorum multa de Mose mutuata commentariis suis inferuit. Mose
 alicubi inter reliquos Prophetas palmam defert, quòd solus ille cum
 Deo immediatè sit locutus *ואנה מנתהי מראתב אלוהי* qui *supremus*
fit inspirationis Propheticae gradus. Vide quæ diximus in *Thesauro Philol.*
 p. 575, Idem, Legem Arabicè *פרקאן Phurkan*, dici scribit, *לאנה תפרק,*
ל'אנה תפרק בין אלהק ואלבאטל או בין אלכפר ואלאימאן Propterea quòd *discriminet*
verum à falso: aut in fidelitatem à fide. Mosē à forma exteriori
 descripturus, ait, fuisse *שריד אלדמד* *rusum valde*, quod ipsum
 etiam refert *Rodericus Ximenez Archiepisc. Toletan. Hist. Arab. c. 5.*
 Sic, quando Muhammed in Alcorano, de miraculis Mosi verba fa-
 cturus, inquit *אתינא בתסע איתא ולקר* *Accessimus ad Mosē cum no-*
rem signi, *Beidavi* signa illa ordine explicat: *אלעצא ואלד ואלגראד*
ואלקמל ואלצפארע ואלדכ ואנפנאר אלמא מן אלהק ואנפלאק
אלכחר ונתק אלשור עלי בני אסראיל 1. *Baculus*, mutatio baculi
 in serpentem. 2. *Manus*, quæ, jam jam sana, leprà affecta est, paulò
 post verò restituta. 3. *Locusta*. 4. *Pediculi*. 5. *Rana*. 6. *Sanguis*, sanguis
 mutatio in aquam. 7. *Productio aqua ex petra*. 8. *Divisio maris*.

Liber 1. de 9. *Translatio montis* (Sinai, Judaica est fabula, de qua aliàs) *super filios* orig. Muh. *Israel*. Sed pergendum est ad cæteros.

Aharon.

הארון *Harun*, id est, *Aharon*.) Aharonis Muhammed in Alcorano tum ferè meminit, cum Pharaonis historiam pertexit. In hoc uno autem Aharone Muhammedani ita ineptiunt, ut si vel maxime alibi loquerentur verum, omnis tamen illorum propter tam enormia mendacia periclitaretur fides, juxta illud: *אם אומר ודאי* id est, *Pœna mendacis est, ut si dicat verum, ne tunc quidem sufficiens sit*, cui adhibeatur fides. Videamus ergò Corybantæ officias. *Sur. XIX. p. 174.* fingit vitulum aureum (*Exodi XXXII.*) conflatum esse à Samari quodam, (id est, Micha, de quo *Judic. c. XVII.* sic fatente ipso *Ahmed Ibn-Edris, Sanbagio*, libr. de quæsit. & resp. de Relig. p. 98.) cui Aharonem facit *אֶהְרֹן*, quod cum veritate Sacræ Scripturæ conciliari nullo modo potest. Cur verò סאמרי potius, quàm vel Aharonis, vel alio quocunque nomine appellare voluerit Muhammed Israëlitam hunc *אֶהְרֹן*, diximus in *Exercit. Anti-Mor. p. 27.* Quid? quod ipsum hunc Aharonem fratrem faciant Mariæ *הַמַּרְיָם*, quos tamen multorum seculorum intercapedo discernit? Nempe, soror Moſis & Aharonis, Beatæ virgini *מַרְיָם*, cum hac ipsa, ut Pseudo-prophetæ mendacia eò luculentiùs in aprium producerentur, confundenda erat! Ita enim alicubi legitur *וְכָאן הָאָרוֹן אֲבִיהָ וְכָאן מִן אֲבִיָּא בְנֵי אִסְרָאֵל* *Fuit autem Aharon frater ejus* (Mariæ *הַמַּרְיָם*) *ἐκλεκτοῦ* ex selectioribus filiorum Israel. Cave verò existimes, Muhammedem hîc cespitasse, sinèque causa Aharonem fratrem *הַמַּרְיָם* appellasse. Non hujus tantum, sed & Miriam, sororis Moſis, fratrem, imò *הָרֹן יִסְמוֹן אַלֶּף אַרְבַּעַן* *quadraginta millia reperias, qui Aharones nuncupantur.* Sed, de mendacissimis his antilogiis, plura dicemus infra. Propiùs ad veritatem accedit *Kessaus*, quando p. 93. ex mente Moſis, scribit: *וְאֶנְעַל לִי חֵירָא מִן אֹהֲלֵי הָאָרוֹן אֲכִי* *יעני עונתי פי אלרסאלה, אשר ברה, אזרי יעני אסנר ברה, טהרי*

id est, Adjunge mihi consiliarium è populo meo, Aharonem fratrem meum, id est, qui auxilio mihi fit in legatione. In quo confirmem zonam meam, id est, cui innit ar dorso meo: Quocum communicem negotium meum, id est, Prophetiam & Apostolatam.

Elias.

אליאס *Elias*.) Et hujus Prophetæ originem Muhammedani cum ignatissimis iuxta ignorant. *Beidavi* in comment. p. m. 193. אליאס קיל

Liber 1. de orig. Muh. *Alchoder* (id est, ut pag. 509. habetur, *Elias*) qui duo maria congregat. *Chumque* verò *Moses* Deum rogasset, ubi nam *Elias* ille, seu *Alchoder* deli-

resceret? respondit: עלי אלסאחל ענר אלצכרה *sub ripa apud pe-*
tram. Sed בה לי כף *quomodo inveni am eum?* Respondit Deus: תאכר

הנאך *Pisces accipies in sportula,*
ו *ubi non amplius ille apparuerit, ibidem Eliam offendes.* *Mose* ergo

cum *Josua*, hoc Dei consilium secutum, tandem *Eliæ*, ductu piscis,
comptem esse factum. Longum nimis esset, & tædiosum, ipsam illam
ex *Alcorano* nunc de *Mose*, *Josua* & *Eliæ* narrare fabulam. Turpis

*Arabes in
vita Elia
turpiter
hallucinan-
tur.*

וכאן אלכצר פי *Extitit Alchoder (Elias) in*
diebus Aphridun, & superstes mansit ad tempora Musa. Quid ineptius;

aut literis sacris inconvenientius dici potuisset, vel fingi? *Aphridun*;

juxta *Elmac. Hist. p. 31.* *συστασιας* fuit *Therachi*, Rex *Barbarorum*;

qui anno ætatis 140. mortuus est, referente eodem *Elmac. p. 37.* Alii

*Aphridun
quis.*

tamen aliter de eo senserunt. קאל וכאן אפרידון אולא מן אנכר *Dicunt, A-*
phridun hunc fuisse ex primis Persarum magnatibus, multum occupatum

in Astronomia. Atqui hujus jam ætate *Eliam* vixisse, & *Mosis* tempo-

ra tantum assecutum esse, quis vel cogitare aufit? Posterior longè est

magnus ille zelotes, ævo *Mosis*. Hinc verò videmus, quàm fertilis sit

errorum ager. Noverant *Muhammedani*, traditionem *Rabbinicam*

de *Pinchaso* *μωυσαϊσ*. Eam illi arripiunt, sed, mutatâ personâ, ad *E-*
liam terminativè referunt, quem proinde *Alchoder* appellant. Ne ve-

rò cum *Judæis* facere viderentur, longam lucis usuram ostendunt in

Eliæ quidem, sed ipso *Abrahamo* priore. Ergo, utut primam hujus

Epitheti nomenclaturam *Arabes* acceptam ferre debeant *Talmudi-*
stis, suspicionem tamen mutuatae operæ declinaturi, varias, insulsas &

perplexas comminiscuntur *μωυσαϊσ*.

*Elias Pro-
pheta.*

אלאנכר *Propheta*) Unde *Sur. XX.* quæ Catalogus est *Propheta-*
tarum, etiam אלכפל דא *Dalcifel*, id est, *Elias*, ponitur. Vide suprà p.

39. Huc pertinet illa disputatio, quâ cum *Baalitis* de veritate reli-

gionis certavit. Eam ver bis *Alcorani Sur. XXXVI. p. 252.* sic expri-

memus: ואן אליאס למן אלמרסלן אר קאל לקומה אלי תתקון
אתרטון בעלא ותדרון אחסן אלכאלקין אללה רכנס ורב אנאכס
id est, *Utrique Elias etiam est ex legatis. Quando dixit populo suo:*

Annot. timebitis? An invocabitis Baalum, & deferetis optimum creatorem? Deus est Deus vester, & Deus majorum vestrorum. Ubi annotat Beidavi, **אסם אלצנם בעל** Baal nomen esse Idoli.

Liber 1. de orig. Muh.

יאסין *Iasim*) Eliae collateralis est *Iasim*, cuius etiam meminit Muhammed in Alkorano p. 252. **עלי אל יאסין** *Pax sit super familiam Iasim.* Quid verò hoc nominis? Monstrum est, & portentum.

Iasim quis sit, ignorant Muhammed dani.

Beidavi multas conscripsit conjecturas, quarum vel optima risum meretur Sardonium **אסם אלצנם** *Est autem, inquit, Iasim pater Eliae, aut Muhammedis, super q. p. Aut Alkoranus, aut alius quidam liber dicitur.* Anne vel pueris nostris sic impune joculari liceret in rebus seriis, quantum seditiosus ille impostor sibi indulget in rebus sacris? Ut numerum Prophetarum augeant, uni saepe tria, aut duo imponunt nomina significatione ita diversa, ut Jovem lapidem Muhammedanus aliquis jurarit, *dis אל* differre. In ipsa hac Genealogia, qui

Dilceset.

suprà **די אלכפל** *Dilceset* dicebatur, paulò post *Eliae* nomen sortitur. Sic *Elisæus*, qui per Metathesin *Elasim* (nam qui cum Interprete Genealogiae *Esaam* intelligi volunt, errant) hic nuncupatur, *Eliseb* postea scribitur. Esse autem hunc *Iasim* (**אל** enim Arabes; sed ineptissime; vel pro articulo sumunt, vel pro nomine familiam significante) ipsum *Elisæum*, dubitare nos non finit locorum in Alkorano collatio. Nam, quem Muhammed, loco citato, nomine *Alasim*, Eliae subjicit, alibi **אליסע** *Elisab* (quem Beidavi filium Achtob p. 139. appellat) vocatur. Occurrit locus *Sar. VI. de Bestiis p. 79.* **ותלך חתנא אתינאהא** *Et ibi* **וגבראיהם עלי קומה נרפע דרגאת מן נשא אן רבך חכים עלים** *וזהבנא לה אסחאק ויעקוב כלא דינא ונוחא דינא מן קבל ומן דריתה דאודי וסלימאן ואיוב ויוסף ומוסי והארון וכדלך נגזו אלמחסנן וחבריא ויחיא ועיסי ואליאם כל מן אלצאלחין ואסמאעיל אלעאלמין id est, *Atque hac est disceptatio nostra, quam attulimus Abrahamo contra populum suum: Extollimus enim gradus ejus, cujuscunque volumus. Nam Dominus tuus sapiens est & sciens. Et dedimus ei Isaac & Iacobum, quos omnes direximus: Direximus etiam ante eum Noachum, & qui erant ex familia ejus: Davidem & Solomonem & Iobum, & Iosephum, & Moysen, & Aharonem: ita enim remuneramus benefactores. Et Zachariam & Iohannem, & Iesum, & Eliam, qui omnes sunt ex prosperè agentibus. Et Ismaelem, & Elisæum, & Ionam, & Lotum, quos omnes reliquis creaturis praeferimus.**

Liber 1. de
orig. Muh.
Phinhas.
Ibrad.

פִּינְחָאֵז (Phinhas) Filius Eliezer, sacerdos, de quo suprà p. 59.

עִבְרָאֵר (Ibrad) Nominis hujus explicatio בְּתִיקוֹ ut Hebræi loqui solent, id est, in theca sua manet. Altum enim ejus in Orientalium scriptis silentium, nisi legendum velis עִירָר ex Gen. IV. v. 17.

Samuel.

אֶסְמוּאֵל (Esmuil, id est, Samuel) Majori loco Samuelem Arabes habent quàm Samaritani. Illi enim plerasque non tantùm ejus historias, interpolatas tamen & malè truncatas, legunt in Alkorano; sed & eundem in Prophetis collocant. Hi verò convitiis adhuc & criminationibus eum impiis laceffunt. Hinc in Chronico Samaritano: וְכֵן שָׁמוּל מִן סִבְתִּי הָרֶן אֶלְיָוָנִי אֶלְסַחֵר וְאַלְכַפֵּר Fuit autem Samuel è tribu Abaronis Levita, Magus & infidelis.

Elifaus.

אֵלִיסָע (Elifaus) De hoc paulò antè, in יֶאֱסָע actum.

Efra.

עִירָר (Ozair, id est, Esdra) Multa de hoc Esra Arabum monumenta commemorant. Specimen dedimus in *Thesauro Phil.* p. 113. 114. quo proinde lectorem rejicimus.

Daniel.

דָּאֲנִיֵּאל (Daniel) Non memini, vel in Alkorano nomen ejus extare, vel in Kessæo. Ahmed Ibn-Idris tamen multa ex eo citat testimonia, pro asserenda Muhammedis prophetia. Melius nos, سَمُوئِيل, ex eodem paulò infrà probabimus, Muhammedem esse Antichristum Orientalem.

David.

דָּוִיד (David) Huic Davidi quantum Muhammedani tribuant tum ex Alkorano, tum ex aliis Arabum scriptis colligere possumus.

Muhammed in *Alkorano* Surat. XXXVII. p. 254. vocat Davidem *Servum Dei*: וְאַדְכֵּר עִבְרָנָא דָּאֲוִיד דִּי אֶלְאִיד אָנָּה אֲוָאֵב id est, *Commemora servum nostrum Davidem, virum suffultum robore: is utique convertens est*, nempe אֶלְלָה מְרַצָּאֵר אֵלִי ad voluntatem Dei, cui totum se committit, ut Beidavi explicat. Pergit deinde in Davidis *אֶסְמוּאֵל*, sed more suo. Quæcunque enim in Psalmis dicuntur vel per Apostrophem, vel aliam aliquam Figuram Rhetoricam, ea propriè Historio Arabibus suis explicat. Unde iterum malitiam suam cum magna quadam judicii *אֶסְמוּאֵל* prodit. Verbi gratià: Aliquoties divinus Psaltes ad laudem Dei excitat creaturas irracionales: quin etiam Psal. XIX. *Celi dicuntur enarrare gloriam Dei*: Psal. CXIV. v. 4. *Montes arietum instar subsiluisse*, quæ omnia non propriè intelligenda esse, sed impropriè, communi rationis usu discimus. At Muhammed ita hæc interpretatur: אָנָּה סִבְרָנָא אֶלְגִּבְאֵל מַעָּה יִסְבְּחֵן בְּאַלְעֵשִׁי וְאַלְאַשְׂרָאֵק אָנָּה סִבְרָנָא אֶלְגִּבְאֵל מַעָּה יִסְבְּחֵן בְּאַלְעֵשִׁי וְאַלְאַשְׂרָאֵק id est, *Utique coëgimus, vel, in obsequium*

sequium ei fleximus montes, qui cum eo laudent vesperi & mane (prop. ad
 orum solis, quo nomine *Beidavi* preces illas, quas אלצחי צלחה ap-
 pellant, intelligit) *Congregantur etiam ad eum aves. Omnia hæc ei devo-*
tè obsequuntur. Unde *Kessaks* p. 99. סבא סבחת מעה. וכאן ראוד ארא סבא
 אלגבאל ואלטויר ואלחוס *Fuit autè, ut, cum David laudes Dei decan-*
taret, idem cum eo facerent montes, aves & fera. In eadem etiam *Surata*
 יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל habes colloquii *Nathanis* cum *Davide*. In eadem etiam *Surata*
 porrò videas, hoc unum *Muhammed*i curæ fuisse, ut scripturas cor-
 rumperet, & fabulis orbem fascinaret. וְהָאֵל אֶתְךָ נָבוּ אֲלֵכֶם אֵר *Historia*
 חסורא אלמחראב אר דכלוא עלי ראוד פפוע מנהם קאלוא לא *Nathanis*
 הכף כצמאן בעי בעצנא עלי בעץ פאחכם כיננא באלחק וליא *& Davidis.*
 תשטט ואהרנא אלי סוא אלצראט אן הרא אכי לרה תסע ותסעון
 נענה ולי נענה ואחרה וקאל אכפלניהא ועוני פי אלכטאב קאל לקד
 טלכד בסואל נענתך אלי נעאנרה ואן כתירא מן אלכלטא לינבעי
 בעצהם עלי בעץ אלא אלדין אמנא ועמלוא אלצאלחאת וקליל
 מא הם וטן ראודר אנמא פתנאה פאסתעפר רבה וכו' ראכענא
 id est, *Nonne ad te pervenit historia disceptatio-*
nus: quando conscenderunt murum (canaculi nempe, ut *Beidavi* expli-
 cat; & addit: עלי צור אנסאן פי יום כלוח *ascenderunt per murum ad eum Angeli in forma hominum die quodam,*
cum solus esset) *Cumque ad Davidem essent ingreffi, expavit eos. Illi verò*
dixerunt: Nè timeas litigantes. Injuriam alter alterum affecit: Tu judica
inter nos in veritate, neque declina: sed dirige nos in media via. Ecce hic
frater meus habet nonaginta novem oves, ego verò oviculam possideo uni-
cam: dixitque ad me: Tu mihi eam tradito alendam (est hæc propria
 verbi Arabici significatio, aliàs, ex mente *Beidavi* etiam verti potest:
Da mihi eam possidendam; concede mihi in portionem meam) *Atque sic*
disputando me vicit. Dixit David: utique injuriose tecum egit postulando
abs te oviculam tuam ad oves suas. Multi enim consortes, alius invident:
Eorum verò, qui credant & bona opera faciant, pauci sunt. Et existimavit
David, nos eum tentasse: Et veniam rogavit Dominum suum, & incur-
vavit se, & reversus est, nempe, juxta Beidavi באלתוכר, אלי אללה
ad Deum in respicientia. Quis non videt, stercorea *Muhammedem*
quæsiuisse in margaritis? Et *Historias* sacras tam perspicuas, tam
 claras.

Liber 1. de orig. Muh. claras divini styli tam plenas, in ineptissimas fabulas transformasse? Quis hinc, nisi ex tribus tantum aut quatuor verbis, colligat, voluisse Muhammedem Uriæ historiam recensere? Hanc tamen ejus mentem fuisse non Christiani tantum & Judæi non ambigunt, sed ne Muhammedani quidem. *Beidavi* enim in commentariis p. m. 746. melius longè, & S. Scripturæ convenientius totam hujus Dramatis occasionem enarrat.

Porro, lapsus Davidis geminus non ex *Alkorano* tantum, sed etiam *Kessæ* Muhammedanis innotuit. Unde p. 100. colloquium, Davidem inter & Angelum mortis tale legimus: וְקָאֵל דָּאוּוֹד יָיָא מִלְּךְ אֱלֹמֹת בְּבֵית כְּתִירָא עָלֵי דְנָבִי וּמַעֲצִיתִי וְהֵל יַנְפַּעֲנִי בְּכֹאֵי קָאֵל נַעֲם יָא דָּאוּוֹד אֵלֹם תִּסְמַע אֵן כֹּל דְּמַעְה גָּרַת מִן עֵין מְדַנָּב תֵּאִיב id est, *Dixit David: O Angele mortis multum flevi, propter peccatum meum, & inobedientiam meam, nihilne me juvent lachryma mea? Respondit, omnino, O David, Nonne audivisti, omnem lachrymam fluentem ex oculo peccatoris pœnitentis pondere suo gravioresse mundo, & qua in eo sunt? Quæ de מִן דָּוִד מִן צִיפֵּי דָּאָוִד dici possent, fusè persequutus est Cl. Schickhard. in Taar. suo, p. 54. & deinceps.*

De Prophetia David (Propheta נבי) Refertur David à Muhammedanis inter Prophetas

maiores, quorum hic ordo: 1. *Moses*, qui accepit אֱלֹהִיִּים *legem*: 2. *David* cui traditi אֱלֹהִיִּים *Psalmi*. 3. *Isa*, qui author אֱלֹהִיִּים *Evangeli*: 4. *Muhammed*, à quo אֱלֹהִיִּים *Alkoranus*. Prophetæ hujus meminit *Beidavi* ad verba *Alkorani* כְּלִיפָה גַּעֲלָנָאךְ *Posuimus te successorem*, scil. Prophetarum, qui ante te in veritate extiterunt. *Kessæ* scribit p. 50. tantam esse hujus Prophetæ dignitatem, ut jam inde ab ipsis mundi incunabulis cæteris palmam præripuisse videatur. Cum enim *Adamus* omnium aliquando post se futurorum videret Prophetarum conditionem, reliquis omnibus antecellere observavit Davidem, utpote cujus splendor אֱלֹהִיִּים אֱלֹהִיִּים *impleverit* seu *contexerit terram & cælum*. Cumque ex Deo cognovisset, hunc Davidem esse, dixit *Adamus*: יָא רַב כֹּסֶם לָהּ מִן אֱלֹהִיִּים קָאֵל לָהּ סִתִּין סִנָּה וְקָאֵל אֱדָם וְאָנָּא יָא רַב כֹּסֶם לָהּ מִן אֱלֹהִיִּים פָּקָאֵל אֱלֹהִיִּים סִנָּה וְקָאֵל אֱדָם יָא רַב קֹד וְהֵבֵת לִלְדֵי דָּאוּד מִן עַמִּי אַרְבַּעִין סִנָּה חֲתִי תַעֲזִיב מֵאִידֵי פָקָאֵל אֱלֹהִיִּים לָדָּהּ יָא אֱדָם אֲתַפְעֵל דְּלָךְ קָאֵל נַעֲם

נשם יא רב id est, O Domine, quantam ei concessisti aetatem? Dixit ei: *Liber 1. de orig. Muh.* Sexaginta annos. Regeſſit Adam: Mihi verò quantam assignaſti aetatem? Et reſpondit: Annos mille. Dixit Adam: O Domine: Concede filio meo Davidi de aetate mea annos quadraginta, ut ei numeres centum. Dixit ei Deus: O Adam! facies ne hoc? Reſpondit Adam: Ita Domine. Sed addit Keſſæus: Adamum pactum hoc noluiſſe habere ratum. Cum enim, ſcribit, morti jam vicinus eſſet, nec dum tamen aetatis ~~annorum~~ milleſimum attigifſet, noluit Angelo mortis ſuos ſubmittere faſces, ſed; immemor fœderis cum Deo inſiti, in quo annos quadraginta de vita ſua termino Davidi eſt admeſſus, regeſſit, ſe nondum præſcriptum mille annorum curſum confeſciſſe. Fabula quidem eſt, ex cuius tamen ~~ἐπιμνηστικῶν~~ haud obſcurè colligimus, quanti Davidem fecerint, faciântque Muhammedani.

Huc accedit, quòd, quemadmodum Judæis pariter & Chriſtianis, *David Rex.* non Propheta tantum, ſed & Regis axiômata inſignis erat: ita hanc quoque Hiſtoriæ ſacræ partem Muhammed ab iisdem mutuârit. Unde *Sur. XXXVII. p. 254. וְשָׂדֶרְנָא מַלְכָּה* Et firmaviſimus regnum ejus, terrore videlicet, auxilio & copioſo exercitu, ut *Beidavi* explicat. Et *pag. ſeq. אָנָּה נִעְלָמָא כְּלִיפָּה פִּי אֱלֹהִין* Nos poſuimus te ſucceſſorem (ſignificat autem vox Arabica ~~وَرِثَ الْوَلَدَ~~ Succellorem regni: unde Imperatores Muſlimici abſolutè *Chaliſa* dicuntur) in terra. Intelligunt alii munus Propheticum, hoc loco: alii tamen pro regno accipiunt. Unde *Beidavi* verba illa ſic explicat: *אֶסְתַּכְּלַפְנָא עָלֶי אֱלֹהִים* Succellorem te conſtituimus ſuper regnum.

סְלִימָן Solaiman, id eſt, *Schelomoh*) Pauciſſima ſunt in ſcriptis *Solomon:* Arabum de Solomone, quæ non vel aniles redolcant fabulas, vel Judæica commentariis proinde recensendis ſuperfederemus, niſi quorundam impudens planè audacia ſpecimen ſaltem ſubjicere ſuaderet. Unâ igitur fidelîâ duos dealbabimus parietes. Primò corniculam illam *Æſopicam*, Alkoranum, ita pergemus tractare, ut deformem illam eſſe, & prorsus deplumem, ubi ſuas quæque avis plumas receperit, nemo non videat. Quod fiet, ubi conſtiterit, rarò vel apicem inveniri in univerſo Alkorano, quem magnus ille veterator aliunde non emendicârit. Quæ certiſſima eſt, & ſolidiſſima impugnandi Alkorani ratio. Deinde verò, ex hac ipſa tractatione diſcent in ſe deſcendere, ~~ol: & deſcendit~~ Pontificiû. Habuit enim curia Romana viros, habetque etiam num, qui, ruptis Chriſtianæ pietatis repagulis, ſcribere non ſunt veriti: *Teſtimonium Scriptura de ſe ipſa, quòd ſit divina, non plus va-*

Lib. 1. de *lere, quàm si Alcoranus Mahumeti de se ipso testetur, quòd missus sit à Deo*
orig. Muñ. *è cælo.* Bellarminus, purpuratus ille Jesuita, Ecclesiæ Romanæ cardo,

cui verba hæc *exciderunt*, vidit unquam Alkoranum, & tam præclare de illo sentit, indignus certè est, quem vel mea, vel cujusquam notet censura! Si verò is, litigandi tantùm studio abreptus, textum Alkorani nunquam inspexit, aut de eo, ex Latina tantùm translatione veteris, iudicium ejusmodi tulit, faciemus jam, *ut*, ut saltem asseclæ ejus, vel ex una Solomonis historia, Alkorani nugas videant, atque adeò testimonium Scripturæ cum Alkorani testimonio conferre cessent.

Fabula de morte Solomonis 1. ex Alcorano. Quid succi, quid Majestatis divinæ habet commentitia illa & planè impia de Solomone fabella, quam Muhammed de morte ejus *Surat.* XXXIII. pag. 239. recenset: כלמא קצינא עליה אלמות מא דלהם

עלי מותה אלא דאבה אלארץ תאכל מנסאתה פלמא בר תבינר אלנן אן לו כאנוא יעלמן אלעיב מא לבתוא פי אלעראב אלמבן
id est, Cùmque decrevissemus ei mortem, non indicavit eis (Dæmonibus) mortem ejus, nisi bestiola terræ, quæ baculum illius (aut verticem baculi, est enim vox hæc obscura, utroque tamen modo à Beidavi reddita) arro-
sit. Cùmque concidisset (Solomon) innotuit Dæmonibus. Quòd si verò hac

arcana ignorassent, non manerent in dolore manifesto. אצניאת אלכלאם *Confusio omnium!* Inquiebat Pharaò: cùm visionum suarum peteret explicationem; ipsis Alkorani verbis. Et nobis quoque, eleganti

fervata paronomasia exclamare licèt: אצניאת אלכלאם *Confusio verborum!* Quis enim Oedipus hoc nobis solveret ænigma, nisi multos consulere liceret fabulæ hujus actores, Arabes? Eja igitur aures

2. *Ex Beidavi.* arrigamus, & quæ bestiola discessum Solomonis prodiderit, Beidavi verbis percipiamus. Ita ille p. m. 68 J. ראור אסס בית אלמקדס פי

מוצע פסטאט מוסי עליה אלסלאם פמאת קבל-תמאמה ווצי ברה אלי סלימאן פאסתעמל אלנן פיה פלם יתם בעד אר רנא אנלה ואעלם בה ודעי אללה אן יעמי עליהם מותה ליתמוה פרעאהם ובנוא עליה צרבא מן קואריר לוס לה באב פקאם יצלי מתביא עלי

עצאה פקבן רחורו והו מתכי עליהם ובקי כרלך חתי אלהא אלארצה פכר תם אראדוא אן יערפוא וקת מותה חצעוא אלארצה עלי אלעצא ואכלת יומא ולילה מקדארא פחסבוא עלי רלך פוגרות

קד מאת מנר סנה id est, *David fundamentum jecit Aedes Sacra in loco tentorii Moysi, S. q. p. Moriturus autem, antequam operi coronidem imposuisset, mandavit illud Solomoni, qui Dæmones ad id conduxit. Nonnihil verò operis consummationi, cum mors illius instaret, deerat, de qua cum certior redderetur, rogavit Deum, ut mortem suam (Dæmones, celaret, quo sic opus perficerent. Et vocavit eos, & edificarunt super eam turrim (aut sacellum, juxta Kessæum p. 101.) ex alabastro, & supor. Ipse verò steterat precaturus baculo suo innixus, & moritur inclinans scipioni suo. Ita autem mansit, tam diu, quoad tinea eum (baculum) corrofit, atque sic concidit. Cumque cognoscere vellet tempus mortis ipsius, applicuerunt tinea baculo, quæ diu ac noctu rodens pensum confecit, ex quo colligere poterant, ante annū eum mortuum fuisse. Kessæus paulò planius & plenius fabulam describit. Refert enim, Angelum mortis Solomonem rebus sacris in sacello suo vacantem, & Psalmos legentem compellasse, eidemq; mortis horam instare significasse, animam in cælestes sedes transtulisse, corpore in terra, baculo suo suffulto, relicto, ita ut לא ימיל ולא יתחרך פלמא נטרוא לא אליה עלי תלך אלהא לה קאל בעצהם לבעין אנה לם ימות ואנה חי והאבוא יין ימסוה פלם יול כדלך ואלאנס ואלנן ואלשיאטין ואלטיור ואלסבאע פי טאעתה יעלמן דלך אלי אן מצת עליה סנה ולמא כאן בעד אלסנה וקעת אלארצה אי אלסוס פי אלעצאת פכר* id est, *Nec recederet, nec se moveret. Cumque eum intuerentur ita constitutum, dixerunt (Dæmones) alii aliis. Vtique ille non mortuus est, sed vivit: metuerunt autem eum tangere. Necque cessarunt homines, Dæmones, Diaboli, aves, fera ei subesse, ita nempe persuasi; usque dum prateriit annus, quo elapso, decidit tinea de baculo, ipse verò declinans corruiit instar graminis aridi. Vides jam unde factum, quòd in structurâ templi nihil fabrilium instrumentorum fuerit adhibitum, ut dicitur 1. Reg. VI. v. 7. Dæmonum operæ hoc acceptum ferri debet, si Muhammedanis testibus standum. Quamvis fortè natum hic crispaturi sint Rabbini, qui vermiculum nobis ostendunt, שמיך, cuius virtute vel rupes dissiliebant & fluxa, ut Kimchius in locum citatum commentatur. Vide Buxr. Lex. Tal. p. 2456. Schikhard. Taar. p. 62. Ejusdem commatis sunt, quæ Muhammed alibi de Solomone commemorat: ut cum ei tribuitur notitia & distinctio garritus avium, Alcor. p. 206. Imperium in ventos Ib. Exercitus geminus, ho-*

ὅρλ quod voracitatem notat. Estque formæ **Ἰορμάν** *Othman*. Cur vero *Æsopum* Muhammed à voracitate *Lukmanum* appellare voluit? Noverat nempe descriptionem *Æsopi* à vicinis *Babyloniis* aut *Ægyptiis*, quibus cum vixit, quæ ex *Maximo Planude* talis est: ὁ δὲ φερετο ὡς τῶν ἰβνῶν, ὁμοῦς τῇ τεύχεσσι, μέλας ὄντων καὶ ὀνόματι ἔτυχε (ἔσθοντι γὰρ αἰσώπῳ τῷ αἰθιώπῳ) ἀσπράστῳ, ἐλαστὸς καὶ κυφός: id est, *Acuto capite* fuit, *pressis naribus*, *depresso collo*, *prominentibus labris*, *niger*, unde & nomen adeptus est (*idem enim Æsopus, quod Aethiops*) *ventrosus*, *valgus*, & *incurvus*. Quin imò ita venter ejus pinguis fuit, ut cùm venditioni exponeretur à *Zena*, mercator rogaverit, πόθεν σὺ ἔδε ἡ χύτρα, πότερον σελήχῃ ἢ δένδρῳ, ἢ αἰθρώπῳ. Vnde tibi hac olla? utrum truncus est arboris, an homo? Muhammed igitur faciliè conjiciens, non eos qui lapsana vivunt, aut πρῶτος ἑπὶ τὴν οὐρανὸν, ita ventrosos esse, *Lukmani*, id est, *Helluonis* ei commodè nomen imponendum fuit ratus.

B. Sed & Cognomen utrique idem est. De *Æsopo* scribit *Gellius* lib. 8. *Cognomi*. II. c. 29. *Æsopus ille è Phrygia fabulator haud immeritò sapiens æstimatus est*. Unde & de fabulis *Æsopi* *Apollonius Tyanus* apud *Philostrophum* lib. 5. ait: *Egò verò fabulas Æsopi ad sapientiam accommodatiores quàm cæterorum esse censeo*. Quas à *Mercurio* docet acceptas, *Æsopum*que in numero sapientum habitum. Vide etiam *Left. Antiq. Lud. Cal. Rhodig.* I. VIII. c. 47. & *Rheinhar. Lorich. Hadam.* Scholia in *Progy.* *Aphthon*, qui, cum pluribus aliis, constanter omnes docent, & dicunt, *sapientem* habitum fuisse *Æsopum*. Idem de *Lukmano* suo scribunt *Arabes*. In *Alkor.* Sur. XXX. לקד אתינא לקמאן אלחכמא. *Attulimus Lukmano Sapientiam*: *Beidavi* in *Comment.* expresse monet, לא יכין נביא אנה כאן חכמא ואן לם, quod fuerit sapiens, non autem *Propheta*. Inscriptio fabularum *Lokmani* ita habet: אמתאל לקמאן אלחכמא. *Proverbia Lokmani sapientis*. Idem Epitheton *Lukmano*, vel *Lokmano*, tribuit *Elmacinus*.

C. Si utriusque spectes *etatem*, & hîc consensus nobis suffragatur. Nec obstat, quòd ad ipsa planè *Davidis* tempora, quibus posterior fuit, à *Muhammede* in *Alkorano* referatur. Diximus enim sæpe jam, & deinceps repetemus, *Muhammede* curæ fuisse *Historias*, sacras & profanas, ita interpolare, ut cùm semper aliquid inde decerpserit, nihil tamen prorsus mutuasse videri voluerit. Hinc est, quòd omnes illæ *Historiæ*, quarum mentio fit in *Alkorano*, aut caput amiserint aut calcem. Aut in persona error est, aut in re ipsa, aut etiam in tempore.

Lib. I. de
orig. Muh.

Vidimus supra unum eundemque Eliam, & in prima, & in secunda, longè diffitis, Genealogiæ parte. Nunc *Æsopum* habemus ex Muhammedis mente Davidi coævum, quo tamen fuit posterior. Nam, si ad *Elmacini* calculum attendamus, vixit *Lukmanus* diebus Josiæ, Regis Judæ; circa annum Mundi 3338. quod ferè coincidit cum Epocha eorum, qui sapientem illum λαογονιδον, κῆ τ' ὁμηρεκον θερίτιον τῇ ἀρχῇ τῇ τ' ἄδης ὑπερβαλλόμενον, *Æsopum*, floruisse volunt, anno Mundi 3356. olymp. verò 46. anno tertio.

D. Collatio.
Colloquii
Lukmani
& Æsopi
ad filium.

D. Huc accedit, quòd *ῥησις* Lukmani, in Alkorano, vestigia ita sint luculenta in *Æsopo*, filium adoptivum, *Ennum*, officii monente, ut, ne dubitare quidem deinceps mentem subeat, quin Muhammed, in scenam hanc & theatrum, *Æsopum* Lukmani nomine produxerit, & ad suum planè propositum detorserit. Verba *Æsopi* apud *Maxim. Planud.* p. 81. ad filium ita habent: τέκνον, ὡς πάντων Σεβς τὸ θεῖον. τὴ βασιλίᾳ ἡμῶν, id est, *Fili, ante omnia time Deum: Regem autem honora.* Nonne idem planè est, cum eo, quod Muhammed de Lukmano p. 227. refert: *يا بني لا تشرك بالله* *O fili, ne adijunge Deo socium.* Retinet hic impostor *Æsopi* mentem, propius tamen ad suum sensum inflectit: ut persuaderet auditoribus, idem secum sensisse Lukmanum hunc, qui filium suum Deum timere docuerit absque associatione. *Associatio* autem Muhammedanis est Idololatria, quando quis præter verum Deum alios vel ἀποθεώσας, vel nuncupatione Deus sibi facit, fingit & colit, adeòque Deo socium quasi adjungit. Ita gentes in Alkorano, dicuntur *المشركون* *Associatores*, quia Angelos & homines Deorum loco venerantur: *Indeos* vocant *Associatores*, quòd *Efram* illi Numinis instar venerentur, adeòque eundem Dei socium constituent, *Christianos* blasphemio ore propter dogma Trinitatis *Associatoribus* annumerant: quibus illi opponunt *الموحدون* *unitatem credentes.* Muhammed ergò, quotiescunque de Abrahamo, Isaac, aliisque Prophetis loquitur & Patriarchis, hoc maxime iis tribuit, quòd venerati Deum fuerint absque *Associatione*: quo ita facilius idem à suis obtineret *Koreischitis* ἀπελογάσας. Atq; hæc causa est, cur non *associandi*, quàm *timendi* verbo maluerit uti. Sic & reliqua, quæ in Alkorano, ad stabiliendum Islamismum, & leges Saracenicas, de abla&andis infantibus, & observandis precum vicissitudinibus, Lukmani verbis proferuntur, supposititia sunt, & ipsius Muhammedis ἐκτέμνωται, propterea ab ipso, nomine *Æsopi* vel Lukmani, expressa, ut majorem apud tuos mereretur fidem.

E. Ubi

E. Ubi porro ad ipsum eventum fuerit *fabularum examen*, & hic loci perspicue se exerit utriusque non tam affinitas, quàm identitas. Fabula cum primis de *sene & morte*; *muliere & gallina*; *leone & vulpe*, &c. à Lukmano Arabicè; Æsopo verò Græcè, sic recitantur, ut, si à Dialecti diversitate discesseris, non sensum tantum habeas eundem, sed & verba. Quod si verò vel plures, vel aliæ etiam apud Arabes Lukmani legantur fabulæ, quàm apud Græcos Æsopi, Arabum solertia acceptum ferri debet, qui ut plurimum in Scriptorum Græcorum translatione ita sunt versati, ut de suo subinde aliquid adjecerint. Unde Tabula *Cebetus* plenius hodie Arabicè extat quàm Græcè. Vide Notas *Cl Salmasii* in eandem, præfationi præmissas.

Liber 1. de orig. Muh. E. Collatio fabularum Lukmani & Æsopi,

F. Neque *אמר באן* erit argumenti loco hoc etiam urgere, Muhammedinos Lukmano huic alia quædam tribuere, quæ ingenio Æsopi optime conveniunt. Refert *Beidavi* p. 652. **אמר באן**

F. Et aliarum novularum rerum gestarum.

ידבח שאה ויאתי באטיב מצעתין מנהא פאתי בבללסאן ואלקלב תם בעך איאם אמר באן יאתי באכבר מצעתין מנהא פאתי בהא איצא וסאלה ען רלך זקאל ממא אטיב שי ארא טאבא ואכבת
בהא איצא וסאלה ען רלך זקאל ממא אטיב שי ארא טאבא ואכבת
Quod jussus sit (à Davide) sacrificare ovem, atque duo optima membra ex ea offerre: obtulit autem linguam & cor. Post aliquot dies verò idem offerre fuit jussus duo pessima membra: Et eadem obtulit. Cumque ab eo, hoc nomine, interrogaretur, dixit: Num quid melius est huic, si bona (si officium suum rite faciunt) sint? aut pejus, si mala? Si exorbitant, & eorum abusum spectes.

Satis perspicue à nobis probatum esse puto, sub Lukmani, viri pii & religiosi persona, introducere Muhammedem Æsopum, cui inter suos tantam conciliavit auctoritatem, ut nunquam ejus faciant mentionem absque solenni *ισφημις* formula, **עליה אלסלאם**, *super quo fit pax*. In exemplari Alkorani vetustissimo, sequentia reperi Surata:

Est ergo Lukmanus Æsopus.

סורה לקמאן עליה אלסלאם מכירה
Surata Lukman, super quo pax, Meccensis, exceptis tribus versibus. Quid? quod Lukmanum credant futurum amicum & advocatum in magno illo die censorio omnium eorum, qui Suratam hanc legunt. Ita enim *Beidavi* p. 656. **מן קרא סורה לקמאן באן** *qui Suratam legit Lukmani, ejus Luk-*

Liber 1. de *Lukmanus erit amicus die resurrectionis.* Prolixius in hujus Therisitjs orig. Muh. *περὶ σωτηρίας* morati sumus, quia, quod sciam, hactenus nemini in

Idem Tur-
carum &
Pontificio-
rum de Aesop
judi-
cium.

mentem venit, adeò insulsum & incautum Muhammedem, in blasphemæ suæ Religionis collocandis fundamentis fuisse, ut cum Scriptura sacra pari loco haberet fabulas Aesopi. Sed quid miremur huc infantiæ prorupisse eum, qui in sensum planè reprobum datus erat a Deo, ποιῆσαι τὰ μὴ καὶ θύγατραι, quique nec literas nôrat nec nare? Id potius admirationem excitet in nobis, multos inter Christianos, & quod majus est, inter Doctores eorum ita caligare, ut absque Ecclesiæ conspicio non videant, quid distent æra lupinis: qui putant, pio sensu dici posse, *Tantum Scripturas valere, quantum valeant fabula Aesopi, si destituantur autoritate Ecclesiæ.* Verum, & hîc & alibi, Ecclesiæ Romanæ cum Antichristo Orientali convenire, infrâ pluribus docebitur. Videbis *πρὸς βύβλου ζεύγος.*

De Mathan
avolojeph,
& Zacharia
malè
scribunt A-
rabes.

מאתן Mathan) Intelligitur, dubio procul, Matthan avus Josephi, cujus meminit *Matth. c. I. v. 15.* Ipsi verò Muhammedani scribunt, Matthanem fuisse patrem Imran, avum Mariæ. Ubi iterum tot mendacia, quot verba. Amram enim, vel, ut Arabes pronuntiant Imran, pater fuit Miriam & Moïsis, non Mariæ *ἑστέα*. Sed ipsos audiamus fabulantes Arabes: *قال كعب ألامحکار رضى ألالله علیه آں وبراى آبن اداى وعمران آبن ماثان من ولد سليمان آبن داود علیه أسلام وکانوا قد تزوجوا أبنتین آכותین من بنات رسل نبي اسرائيل یقال له آبن הארון وکان اسم أمراة זכריا ملתسع وأسم أمراة عمران حנה وکان זכریא נגארא קבל آں* id est, *Dicunt eruditi, quibus Deus propitius sit: Zachariam filium Adan, & Imran, filium Matthan fuisse ex filiis Solomonis, filii Davidis super quo pax. Duxisse autem eos uxores, duas filias, sorores ex filiabus viri filiorum Israel, cui nomen Ibn-Harun. Vxor Zachariae Maltasah, Imranis verò Hanna appellabatur. Zacharias autem, antequam missus fuit Propheta, faber erat, exercitiis cultus seu pietatis deditus.* Non indigent hæc explicatione. Adeò enim absurda sunt & fabulosi, ut vel ex sola recitatione nauseam concipere possint Christiani, aut quilibet alii sacrarum literarum periti lectores. Habent tamen & hæc involucra aliquid veritatis, quod Genealogiam Christi à Davide, adeoque regio stemmate arcessendam expressè asserant.

Phailakus
est Philip-
pus.

פיליקוס Phailakus, seu *Philippus*) Nomen Regis Macedonum. Vocatur

catur autem vulgò Phailakus, pro, Philippus, pravâ consuetudine, Liber 1. de quâ ex confusione literæ פ in q. quod apud Arabes proclive est, orta. orig. Muh.

דו אלקרנן אסכנדר דו אלקרנן *Dul-karnain, Iscender*. Corruptè, אסכנדר, pro, אסכנדר, *Dul-karnain, Iscender*. Intelligitur Alexander Magnus, quem *Bicornem* Muhammedani appellant. Ignorant ferè Alexandri nomen. Mentio ejus fit in *Alkor*. Surat. XVIII. p. 165. ubi semper, Alexandri nomine דו אלקרנן *αλεξανδρος* occurrit. Cur verò sic dicatur magnus ille Macedo-

Cur Alexander vocetur Dul-karnain alii aut. er. sentiant.

num Rex variant scriptores. *Beidavi* ad verba Alkorani יסאלונך ען יעני אסכנדר *Rogabunt te de Dilkarnain*, annotat, p. 512.

אלרומי מלך פארס ואלרום וקיל אלמשרק ואלמערב ולדלך סמי דא אלקרנן לאנה טאף קרני אלדניא שרקא וערבא וקיל לאנה

אנקרן פיאמה קרנאן מן אלנאס וקיל כאן לה קרנאן אי צפרתאן וקיל כאן לתאנה קרנאן ויחתמל אנרה לקב בדלך לשנאעתי-

Intelligit Alexandrum Romanum, Regem Persarum & Romanorum; aut Orientis & Occidentis. Vocatur autem Bicornis, vel quia circumvit cornua orbis, orientem & occidentem: Aut, quia in diebus ejus duo succisa fuerunt cornua ab hominibus: Aut, quia duo habuit cornua, id est, duos circos: Aut, quod corona ejus fuerit bicornis. Fieri etiam potest, ut hoc habeat cognomen à fortitudine sua. Kossius in vitis Patrum p. 135 aliam huius No-

2. Kossius.

וכאן קר ראי פי מנאמה אנרה דנא מן אלשמש חתי אכר בקרנהא פי שרקא וערבא ולמא קן ראיה

עלי קומה סמיו דו אלקרנן לאנה קבן עלי קרן אלשמש שרקא

וערבא id est, Fuit, ut secundum quietem ita appropinquaret Soli, ut arriperet cornu ejus ad orientem & occidentem. Cumque hanc visionem populo suo narraret, appellârunt eum Dul-karnain, propterea quod cornua solis manu apprehenderit, versus orientem & occidentem. *Elmacinus* in Histo-

3. Elmacinus.

ria sua Arabica de hoc Alexandro à p. 146. & deinceps plurima commemorat, cur verò *αλεξανδρος* nuncupetur, varias authorum habet sen-

tentias, quarum communicationem lectori curioso haud ingratam fore confido. Ita ille: אלאסכנדר אבן פילבוס אליונאני אלמקדוני

ויסמי דא אלקרנן ואכתלף אלנאס פי תסמיתיה ברי אלקרנן

פמנה מן קאל אן כאן לה פי ראסיה נתוא טאהרא וכאן יסתר

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

דלך ויכפיה מן אלנאס ומנה מן קאל אנה סמי דו אלקרנן לאנה

Liber i. de karnain dicatur, dissensunt homines. Alii volunt sic appellari, quod in capite suo haberet tumorem eminentem, quem abdiderit ille atque absconderit ab hominibus. Alii verò ajunt, eum Dul-karnain nuncupari, propterea quod occuparit cornua solis, ab oriente ejus ad occidentem. Atque sic quidem de hac Nomenclatura scripserunt veteres, Muhammedani & Christiani. Recentiores Critici in hujus vocis origine non parùm & ipsi laborârunt.

4. Scaliger. Illustrissimus Scaliger lib. de. Emendat. temporum scribit: Notum est, quomodo ille Rex credi voluerit Ammonis filius: postquam ille pedem extulit ex oraculo Ammonis, ex eo tempore Cyrenai qui Iovem cornutum in numismatis suis sculpebant, ceperunt pro Iove Alexandrum cornutum sculpere.

5. L'Empe- Constant. L'Empereur. Not. in Jachiad. Dan. c. VIII. v. 5. Nota satis est fabula, inquit, Alexandrum Magnum à Iove Ammonio genitum fuisse, qui sub specie serpentis consuetudinem cum Olympiade habuerit: Vana etiam fabula origo è Plutarcho liquet in Alexandri vita p. 1248. Edit. H. St. ubi subjicit postea: Διὰ δὲ τὴν αἰδοῦσαν τὴν μητέρα Διὸς αὐτοῦ ὃν οὐκ ὁμοῦ ποιοῦσι, id est, increbuisse sermonem, Jovis eum à Deo appellatum filium. Sed, ut refert A. Gellius Noct. Attic. l. XIII. c. 4. festivissimè hoc risit ipsa Olympias: Nam cum ille ad matrem ita scripsisset: Rex Alexander Iovis Ammonis filius, Olympiadi matri salutem dicit: Olympias ei in hanc sententiam respondit. Amabo, inquit, mi fili, quiescas, neque deferas me, neque crimine adversus Iunonem. Malum mihi prorsum illa magnum dabit, cum tu me literis tuis pollicem illi esse confideris. Ideoque etiam quemadmodum Hammon arietis speciem supernè referebat, sic Alexander voluit cornutus fingi à statuariis. Vide Clem. Alexandr. in Strom. Atque hac demum causa mihi videtur, cur in Alkorano passim Alexander vocetur אלקרניו bicornis.

6. Christmannus. Iacobus Christmannus Notis in Alpharganum fol. 56. cum iis sentit, qui existimant, Alexandrum διερπύς nomen inde adeptum, quod utrumq; cornu Mundi, orientale scilicet & occidentale subegerit.

7. Giggeus. Giggeus in Thes. Arabico hunc in modum scribit: אלקרניו Alexander Macedo. De hoc multa fabulantur Arabes, quod duobus cornibus pradius fuerit, quod duas coxas habuerit, quod ad vitam fit revocatus.

8. Schikhardus. Schikhardus in Taar. Pers. p. 73. Mibi verisimilius est, nomen hoc è vaticinio Danielis esse haustum, qui c. VIII. v. 5. eum hirco caprarum comparavit, animali cornuto.

Omnes istæ conjecturæ ita certè sunt comparatæ, ut vel optio diffici-

ficilis videatur. Quòd si tamen, partim ex Alkorani circumstantiis, partim ex aliis exemplis de veteratoria calliditate Impostoris Muhammedis judicare didicimus, ~~confimus~~, eos rei veritati proximè accedere, qui putant, Alexandrum à fortitudine, Imperiique amplitudine potiùs, quàm aliunde **דו אלקרני** *Dulkarnain* appellari. Constat enim ex communi linguarum Orientalium usu, vocabulum **קרן** pro fortitudine, incolumitate, felici prosperaq; rerum successu, sumi: Imò sunt apud Talmudicos **קרני מלחמה** *Cornua belli*, ipsi belli duces.

גולית *Galuth, Goliath*) Goliathi meminit *Muhammed* Sur. II. v. *Galuth est Goliath.*
פלמא פצל טאלות באלגנד קאל אן אללה מבחליכס. *131. 132.*
 בנהר פמן שרב מנה פליס מני ומן לש ושעמה פאנה מני אלא מן אענתרף ערפה בידה פשרבוא מנה אלא קלילא מנהם פלמא גאזה
 הו ואלדין אמנוא מערה קאלוא לא טאקרה לנא אלומס בנאלוש
 וגנודיה קאליאלידין יטנון אנהם מלאקוא אללה כם מן פיה
 קלילה עלבת פיה כתירה באדן אללה ואללה מע אלצאברין ולמא
 ברזוא לגאלות וגנודיה קאלוא רבנא אפרע עלינא צפרא ותכר.
 אקראמנא ואנצרנא עלי אלקום אלכאפרין פהזומהם באדן אללה
id est, Test. Nistoria
 quam autem Talutus cum capis discessisset, dixit: Certe Deus probat vos
 per fluvium aliquem (ineptissimè Saulis historiam confundit cum re-
 bus gestis Gedeonis *Indic. c. VII.*) ita ut qui ex eo biberit, non sit ex meis;
 & qui non gustaverit eum, ex me sit, nisi qui sumscrit ex eo haustum unum
 manu sua. Biberunt autem ex eo pauci exceptis. Cumque fluvium transi-
 issent ipse & qui crediderunt cum eo, dixerunt: Non est potentia nobis
 hodie adversus Goliath & exercitum ejus. Dixerunt illi, qui putabant se
 perventuros ad Deum: quoties paucæ copiae superârunt multas, permittente
 Deo? Deus enim cum eis est, qui patienter persistunt. Cumque prodissent
 contra Galuth seu Goliathum, ejusque exercitum, dixerunt: Domine noster,
 effunde in nos patientiam, & firma pedes nostros, atque adjuva nos contra
 infideles. Atque ita fugârunt eos auxilio Dei: Et postquam David occidit
 Goliath, dedit ei Deus regnum & sapientiam. Quis verò in hoc Al-
 korani loco Taluth? Saul est. Is, quia in sacris literis à staturæ pro-
 ceritate commendatur singulari, **טאלות** ab Impostore vocatur, *id* **טאלות**
 est, longario, quam tamen Etymologiæ rationem ipsi ignorant Arabes.
 Beidari enim scribit, טאלות esse formæ פערות, à nomine טול probur,

Liber 1. de
orig. Muh.

divitias, potentiam significante. Refert autem de hoc Saule, אנה כאן פקירא ראעיא או סקא או רבאעיא מן אולאד בנאמא ואלם יכן

Monoma-
chia Golia-
thi & Da-
vidis.

פיהם אלנביה ואלמלך ואנמא כאנת אלנבוה פי אולאד לאוי בן אולאד יהורא ויעקוב ואלמלך פי אולאד יהורא *quod fuerit pauper, pastor, villicus, aut coriarius, ex filius Benjamin. Benjaminitarum autem, inquit, nec Prophe-* *tia fuit nec regnum, sed illa pertinuit ad filios Levi, fil. Iac. hoc ad filios Iu-* *da. De Monomachia Davidis & Goliathi idem sic scribit :* קיל כאן

אוישי פי עסכר טאלורת מע סתרה מן בניה וכאן דאודר סאבעהם וכאן צעיר ירעי אלענים פאחי אללה תעאלי אלי בניהם אנרה אלרי יקתל גאלות פטלבה מן אביה פגאה וקר כלמה פי אלטריק תלאתה אחנאר וקאלת לה אנך בנא תקתל גאלות פחמלהא פי

Erat Isai in castris Taluth (Saulis) cum sex filiis suis, quorum septimus fuit David, parvus (juvenis) qui pascebat gregem. Et inspiravit illis Deus, hunc interfectorum Goliathum; & petiit eum (Saul) à parente suo, quem ille accessit. Et allocuti sunt ipsum in itinere tres lapides (hic iterum Muhammedicus, id est fabulosus genius se prodit) eique dixerunt: Tu per nos occides Goliathum, & sustulit eos in peram suam (significat propriam, seu מלחמה, in qua herba viridis reponitur) iidemque petiit (Goliathum) atque occidit. Postea vero Taluth ei in uxorem dedit filiam suam.

Da Nun est
Jonas.

דא נון *Da Nun, ὁ ἰσχυρὸς*) Periphrasis est Jonæ Prophetæ. Occurrit hoc nomen in *Alkor. Sur. XX. p. 180.* ודא אלנון *Et Dal Nun, id est, explicante Beidavi מת' יונס אבן מתי Socius piscis (ἰσχυρὸς) qui est Jonas, filius Matthai. Jonæ nomen retinet Muhammed Sur. X. quæ יונס* *Jonas* inscribitur.

Propheta.

נבי *Propheta* De Jonæ Prophetia, & missione ad Ninevitas, inobedientia tandem ejus ita obscurè loquitur Muhammed in *Alkorano*, ut, nisi Commentaria lucem aliquam illi mutuarent, percipi inde vix pauca possent *Sur. XX. legimus :* ודא אלנון אד דהב מעאצבא

Historia
Iona.

פטן אן לן נקדר עליה פינארי פי אלטלמאת אן לא אלאה אללה

Ex Alko-
rano.

אנת סבחאנך אני כנת מן אלטאלמין פאסתגבנא לה ונגינאה מן אלעם וזכרלך ננגי אלמאננין *Et Dal-Nun (Jonas) cum fugit iratus, praeans, quod non praevalere ei queamus, & vocavit in tenebris; Non est Deus, nisi tu : Laus tibi ! Ego sum ex perverse agentibus. Et exaudiri-*

**Liber 1. de
orig. Muh.**

2. *Beidavi.*

К 3

Thus

Liber 1, de
orig. Muh.

Stus & maris damnatus fuit. Et deglutivit eum piscis, & ipse culpabilis erat : Adeo ut nisi Deum laudasset, in ventre piscis, ut habet Beidavi, moratus fuisset in ventre ejus, ad diem quo excitabuntur homines. Et eduximus eum (piscem) in locum desertum : Ipse verò infirmus erat : Et produximus ei arborem expassam, misimusque eum ad centena millia, & ultra. Et crediderunt, & usuram illis bonorum nostrorum concessimus ad tempus. Quamdiu Jonas in visceribus ceti fuerit moratus, disputant

Quamdiu
Jonas in
ventre ceti
fuerit.

Arabes, **אבתלה פי מדה לבתה פקיל בעץ יום וקיל תלתה איאם**

Variant authores de tempore commorationis ejus. Alii tres dies: Alii septem: Alii viginti ponunt: Alii quadraginta. Vide, quàm sint obscura omnia, & lubrica, ubi à Scripturæ tramite disceditur ! Quale est & illud apud Kessium p. 103.

Nomen
ceti.

אסם דלך אלחות פי אלתוראדא אלתא ופי אלזכור מאלותא

Quid per
Kikajon in-
telligant.

Vocatur piscis ille (Jonæ) in lege Retha : In Psalmis Malutha : In Evangelio Mauhaba : Et in Alkorano Tenna, **تينا & **تينا**.** Restat, ut Arabum etiam de planta illa קיקיון

judicia audiamus. Qui enim putant, verba Alkor **שנרר מן יקטין** arborem ipsam denotare, sensum Muhammedis non videntur assequi. Giggæus in Thesauro suo **יקטין cucurbitam** significare existimat. Ita etiam sumpsisse videtur Elmacinus. Sed repugnat ipse Beidavi, qui annotat **יקטין** esse arboris Epitheton à **קטן** substituit, stabilis fuit. Unde vertimus : **Arborem expassam.** Sed quæ illa ? Beidavi ait : **אלאבתר וקיל אנהא אלתא ענתה באוראקהא ען אלתא וקיל אלתין וקיל**

Plurique אלמו יעטי בורקה וסתטל באעצאנה ופטור עלי תמאדא existimant (arborem, vel plantam, Kikajon) fuisse cucurbitam, quæ foliis suis eum à culicibus texerit : Alii malunt ficum : Alii **מאוז, cuius si-**

מאוז quid, **lis tegi, ramis inumbrari, cujusq. fructibus frui potuerit.** Quid sit Mauz, discimus ex Sionita de urbibus & moribus Oriental. p. 55. In hac (Tripoli) feliciter, ut ceteras omittamus, crescit arbor quædam seu potius frutex **Alhnauz dicta, vulgò poma Adami, & stipe viride, folia habens in digitorum modum protensa, nullos tamen producens ramos præter ea folia, quæ sunt tam longa & lata, ut quisq. facile uno tantum tegi atque cooperiri possit.** Ejusmodi me aliquando videre memini Lugduni Batavorum in ædibus celeberrimi viri, D. Jacobi Golii, quod ex Syria tunc acceperat. Fructus à stipe pendentes fabarum recentium siliquis instar, semel arbor hac profert, hiq. sunt sapore & delicati ac dulces, grati quæ palato, & lore

lore, dum maturi sunt, subflavo, odore rosæ non absimiles, gustuque ferè pe-
ponibus, forma oblonga, cortice crassa, quæ facile veluti ficus detrahitur. Et
Giggen in Thef. Arab. **אלמוח** *Mauç*, fructus genus: Vna Damascena
(Syria) *Arbor vite*. Elmacinus in Historia Jonæ retinet Alkorani vo-
cabulum, existimans nomen esse arboris, fruticis aut plantæ, eum tamen
ut diximus **יקטין** fit Epitheton seu adjectivum, obscurum qui-
dem, sed ab ipsis Arabibus, *Beidavi* præsertim, explicatum. *Elmacini*

Elmacini
sententia de
Kikajon.

verba ita sonant: **ואנבת אללה שגרה מן יקטין לימנע ענה אלסמום**

ופי אליום אלראבע ואמר אללה דודיה וקטעת אצל אליקטין
Et produxit Deus arborem expassam (sic verto, non quod Elmacini hæc
mens sit, sed quod Alkorani verba, quæ author *αυτολεξει* retinet, hunc
sensum exigant & explicationem) *ut ab eo prohiberet astum aeris vene-*
nosi. Die verò quarto vermiculus, mandato Dei, decerpfit (derosif) *radi-*
cem cucurbitæ. Quæ quidem re sic indignatus fuit Jonas, ut hujus vitæ
pertæsus mori petierit. Hanc ei *μεμψικολια* Deus gravibus exprobat
verbis: *Tu parcis isti ricino, ita vertit Iunius, cujus rei rationem habes*
in Notis pro quo non laborasti & quem non educavisti: *qui una nocte ex-*
istit, & una nocte periit: Et ego non parcerem Nineveh, in qua sunt plures
duodecim myriadibus hominum, quæ non norunt discrimen inter dexteram
suam & sinistram suam? Muhammedani similibus intempestivam &
inconsideratam Jonæ, propter arefactum Kikajon seu *ricinum*, quere-
lam illūstrant & exaggerant. *Kessæus* in vitis Patrum p. 103. פסלם

Similibus
Jonæ μεμ-
ψικολια
exprobra-
tur.

יונס אן צרב אללה מתלא בקומה ואנתהי אלי קריה אכרי פתלקא
גברחל עליה אלסלאם פי צורה ארמי ואצאפה פרא פי דאררה
פכארא כתירא יריד אן ישויה פאוחי אללה תעאלי אלי יונס אן קל
אלי הרא אלראגל אן יכסר פכארה פקאל לה דלך פקאל לה
גברחל עליה אלסלאם אני טננת פיד אלכיר וסא אראך אלא
טנננא פאכרן מן דארי ואכרנה באלליל וקאל אלאהי אנך תעלם
סא כאן מני ומן הוא צאחב אלפכאר פאוחי אללה אליה אנת קלת
לה דלך פי פכארה פסכך ואכרנך ואנת בעתת רסולא אלי מארה
אלף או יירדן ודעותנא עליהם ולם תשפק עלי הלכהם פקאל

id est, *Novit autem Jonas, quod Deus sibi*
in populo suo similitudinem proposuisset. Cum igitur ad aliam pervenisset
urbem, occurrit ei Gabriel in forma humanæ, qui hospitio eum excepit. Vidit

1. A vasti
figlium.

Liber I. de autem (Jonas) in adibus ejus (Gabrielis) multa vasa figulina, quæ coquere orig. Muh. voluit: Et inspiravit Deus excelsus Iona: Dicitur huic viro, ut vasa sua con-

fringat. Quod cum dixisset, respondit ei Gabriel: Putabam te bonum esse virum, sed comperio te insanum: Exi adibus meis. Et expulit eum noctu. Tunc dixit Ionas: Deus mi, tu nosti, quid mihi cum hoc figulo rei fuerit. Et inspiravit illi Deus: Te, qui ipsi hoc dixisti de vasis ejus, (id est, qui voluisti, ut vasa tantum sua testacea confringeret) criminatus est, & expulsi, tu verò qui missus eras ad hominum centena millia, & ultra, nos contra eos invocasti, neque exitii eorum fuisi misertus! Dixit igitur Ionas: Deus mi,

non faciam deinceps similiter. Et iterum: ולמא אנבא מר בורע יורע יונס פקאל אלוראע יא יונס ארעוא אללה אן יכאדך לי פי זרעי פרעא לה יונס פאנכבה אללה מן סאעאטה ופרח כה אלראנל ואתא כה

אלי מנולה פאנאפה תלך אללילה פאוחי אללה אליה יא יונס אני אריד אן ארסל אלגראד עלי הדג אלורע פקאל יא רב דעותך ואסתגבר דעאי פאסלך יא רב לגא תרסל אלגראד עליה פאוחי אללה אליה יא יונס חונת עלי ארסאל אלגראד עלי זרע לם

חורעה פלמא לא חונת עלי ארסאל אלעדאב עלי מאיד, אלף או

2. A semine. יורד id est, Orto autem diluculo transiit sementim jam jam factam. Et dixit sator: O Iona, invoca Deum, ut benedicat sementi meæ. Et cum ovissset pro ipso, è vestigio Deus incrementa dedit (produxit, germinare fecit semen) quare homo ille ita fuit letatus, ut eum secum domum deductum, illa nocte hospitio exceperit, Et inspiravit ei Deus: O Iona, ego locustam huic sementi immittam. Dixit Ionas: O Domine, invocavi te, tuque meam orationem exaudivisti, rogo igitur te, ut ne super eam locustam mittas. Inspiravit autem ei Deus: O Iona, tristaris, propterea quod immittere constitui locustam sementi, quam non sepisti, non autem tristaris quod infligere volui penam centum millibus hominum, & ultra? Hæc de Jona.

Imran.

עמראן Imran) Sunt apina tricaç, & si quid vilius istis, pleraque quæ Muhammed, verè מוסטאא ואללה, in suo habet Alkorano. Exempla ha- Turpis Mu- ham. à vici- ham. turpia. Genus eruius ex scripto illo incondito & barbaro non paucæ, vix tamen prodigiosius est aut ineptius hoc ipso, cujus vestigia nostro ostendit Genealogus. Imranem immediate præmittit B. Mariæ מרים, quasi filia patrem, anachronismo turpissimo, & ex Alkorano ipso petito. Quæras autem, unde Muhammed, ò במוחמד, in tam turpem ind- Aus fuit errorem? Resp. Mosi Patrem scriptura Exod. VI. v. 20. tribuit Amram, sororem Miriam vel Mariam: quo cognito, imperfor absque

absque ulteriori veritatis scrutinio ineptè in Alkoranum suum in-
farfit, *Mariam* *מרים* esse *Imranis filiam*, *Aharonis sororem*. Atque hinc
totum caput Alkorani III. quod de Christo & beata Virgine agit, אל
עמרן *familia Imran*, inscribitur. Ineptias has, quasi ex tripode alla-
tum essent oraculum, Muhammedani ita avidè arripuerunt, ut cum
deinceps monerentur erroris, omnem ejus defendendi & excusandi
inierint rationem. Sed quàm frigide, quàm jejune etiam doctissimi
quique eorum officiarum harum susceperint patrocinium, vel ex
nuda recensione liquebit. Præmittemus autem ipsum de hoc Imrano
Alkorani textum, ex c. III. depromptum : אן אללה אצטפ אדם
ונחא ואל אברהים ואל עמרן עלי אלעאלמין דרירה בעצהא מן
בען ואללה סמיע עלים אד קאלת אמראה עמרן רבי אני נדרת
לך מא פי בטני מחררא פתקבל מני אנך אנרת אלסמיע אלעלים
ולמא וצעתחא קאלת רבי אני וצעתהא אנתי ואללה אעלים במא
וצעת ולים אלדכר כאלאנתי ואני סמיתהא מרים ואני אעידהא כך
ידעם *id est, Equidem Deus elegit Adamum;*
& Noachum, & familiam Abrahami, & familiam Imrani supra homines
ceteros in progeniem, alios ex aliis (id est, progeniem sibi sequentem)
Deus autem audit, novitque omnia. Cum dixit mulier Imrani: Domine mi,
equidem ego, ונני תיבי quicquid in ventre meo fuerit, destinatum tuo cul-
tui: hoc autem accipe à me, siquidem tu audis & nosti omnia. Cum verò
genuisset filiam eam, dixit: Domine mi, equidem ego peperì famellam (no-
vit autem Deus quod peperisset) neque masculus est, ut famella, eam qui-
dem vocavi ego *Mariam*, jussique auxilium tuum implorare pro se & gene-
ratione sua contra Satanam maledictum. Sed quomodo Imran pater
Mariæ *מרים*, ipsa verò foror *Aharonis*? Id Arabes te docent: Ita
enim ad verba עמרן אמראה *uxor Imran*, commentatur *Beidavi*:
והרה חנה בנה פאקוד גרה עיסי וכאנת לעמרן בן יצהר בנה
אסמה מרים *Est hac Anna, filia Phakud, avia Isa*
(Jesu) *Habuit autem Imran filius Iizhar filiam, cuius nomen Maria, qua-*
natum major erat Aharone. Nonne verò hoc est *αποβαρην*, vel potius *α-*
ποβαρην, Annam quidem rectè vocat aviam *Mariæ*, sed quàm turpiter
hallucinatur, cum Imranem appellat filium Iizharis, cuius frater erat,
Exod. VI. v. 18? Quid commune filia ejus Maria habet, cum Maria
מרים? Ipsi Arabes vident incerta hæc esse, & à veritate aliena. Hinc

Liber 1. de
orig. Muh.

idem *Beidavi* suam *ἱεροχλω* clarè satis & perspicuè sequentibus innuit
verbis: מִסִּי וְחֶאֱרוֹן אֲבִנָּא עֶמְרָאן בֶּן יֵצְהָר בֶּן קֶאֱהֶרֶת בֶּן לֵאוֹי בֶּן

יַעֲקֹב או עסי אמה מרים בנה עמרן בן מאתאן בן אסעאזאר בן
אביו בן רבנאיל בן סאליאן בן יוחיא בן אושא בן אמור בן מישכן
בן חארפא בן אחאר בן יונאם בן עזריא בן סאקט בן אישי בן
ראנעים בן פלימאן בן דאוור בן עוביר בן סלמון בן באעז בן יחשון
בן עמיאד בן ראם בן חצורום בן פארץ בן יהודא בן יעקוב וכאן

נה id est, *Moses & Aharon duos fi-*
lii erant Imran, filii Lizbar, filii Kabath, filii Levi, filii Jacob. Aut forte ma-
ter Mariae fuit filia Imran, filii Matthian, filii Isazar (Eleazar) filii Abinax
(Eliud) filii Rabnail, filii Salim, filii Iuchia, filii Vsa, filii Amuxar, filii
Maifcen, filii Harephas, filii Achar, filii Ionan, filii Azaria, fil. Sakat, filii
Ischai, filii Roboam, filii Solomon, filii David, filii Obed, filii Salmon, filii Baax,
filii Iachschon (Naasson) filii Amiad (Aminadab) filii Ram, (Aram) filii
Hezron, filii Pharez, filii Iehuda, filii Jacob: Intercefferunt autem inter duos
Imranes anni mille octingenti. Desumpta est hæc Genealogia ex Matth.
c. i. sunt tamen pleraq; nomina, quia propria sunt, ut mutationi & cor-
ruptioni cum primis obnoxia, ita corrupta, truncata, transposita, in-
versa, ut ἱεροχλω καὶ ἡ μητέρα αὐτοῦ δεbeat, qui nitori suo & nativæ lectioni re-
stituere ea sategerit. Neque verò id est necesse.

*Specimen
perverſita-
tis Muham-
medicæ.*

Sufficiat *ὁ παρὸς* notasse perverſam Muhammedanorum indo-
lem. Placet iis Genealogia Matthæi, eam *Beidavi* *ἡ πόδα*, corruptis li-
cèt & nonnunquam transpositis nominibus, sequitur: at, ut obtineat
Imranem avum esse Servatoris, *ἡ πόδα* saltem, & opinione hominum,
ubi ad Matthæum pervenit, subsistit, Jacobum, Josephi patrem omit-
tit, ejusque loco Imranum substituit. Notoria profectò impietas, &
insigne pravitatis hæreticæ exemplum. Illi enim id solum ex Sacra
Scriptura admittunt, quo erroribus suis fucum facere tentant, cæte-
ra rejicientes, aut contemptum prætereuntes. Quo verò, ut nostrum in-
stitutum persequamur, & quæ ad scopum faciunt, ex recitatis testi-
moniis excerpamus, testorio nugas suas, & turpem *ἀνιστορίας* incur-
stant? Duos fingit *Beidavi* Imranes, alterum in Veteri, alterum in
N. Testamento. Illum Muhammedani subtiliores patrem consti-
tuunt Moſis, Aharonis & Mariæ: hunc Aharonis & Mariæ. Quam
verò sententia hæc nova, ab omni Scripturæ probative authoris testi-
monio aliena sit, non ignorant, qui vel à limine saltem historias sacras
salu-

*Duos fin-
gunt Im-
ranes.*

Salutarunt. In ea verò quantum sibi miseri Muhammedis affectu blandiantur, difficile dictu est. *Ahmed* Ibn-Edris præ cæteris in hoc solvendo nodo se torquet. In omnes partes se versat, & magno conatu maximas agit nugæ. Objectioni enim, *quomodo Abaron sit frater Maria* מרתא, ita respondet, **רוי אנה כאן פי זמאנהא עאבר יסמי**

Liber 1. de orig. Muh. Abaron quomodo frater Mariae. Nugæ Abamedis.

הארו וכאן פי עאיה אלעבאדה ולמא גאת בעיסי עליה אלסלאם **מן עיר זוג ואהתמהא עליהא אלסלאם בני אסראיל באלזנא קיל** **להא יא אכת הארון אי פי אלעבאדה** i.e. *Dicitur: fuisse tempore ejus (Mariæ) devotus, nomine Harun, cultui sacro impense deditus: Cùmque Isam, super quo sit pax, genuisset absque conjunctione viri, eamque super qua pax, filii Israel scortationis infirmulassent, dictum illi fuit: O soror Abaronis, cultus videlicet respectu, seu devotionis.* Multis deinceps probat

exemplis Arabes, vocabula **אך & אכת** *frater & soror*, ad denotandam similitudinem vel personarum, vel rerum adhibere: quasi verò Arabicè locuti essent Judæi! Exceptio profectò testis contritis magis frivola censenda, quales etiam reliquæ sunt, quas vel adduxisse, refutasse erit. Sic ergo pergit *Ahmed*: **קיל כאן פי דלך אלזמאן פאסקא**

יסמי הארון פלמא אעתקדוא פיהא אלהמה געלוהא אכתה אי פי

דלך אלפעל אלקביח וקיל אנהא מן דרידה מוסי עליה אלסלאם **דלך אכא הארון וקיל להא אכת הארון** id est, *Ajunt: fuisse eo tempore hominem perditum, nominatum Harun, cùmque (Judæi) crederent, veram esse de illa prava concupiscentia samam, posuerunt eam sororem istius, in facinore videlicet illo turpi.* Alii dicunt, eam fuisse ex generatione Moysi, super quo pax, qui frater erat Abaronis, atque propterea eam vocari *Abaronis sororem*. Idem *Ahmed*, אחאבא, quo sensu Imran sit מרטא

quomodo Maria sit filia Imran respondet Ahmed.

פאטר, cùm distent sex integris seculis, pari felicitate cum reliquis fidei suæ consecrandis expedit. Attende ad acumen! Putat primò nihil absurdum esse, si vel maximè Mariæ pater Imran vocetur, quod nomen commune illi esse potuerit cum altero illo Imrane. Ita suffenus sibi est אחאבא, ut putet, contra omnium scriptorum suffragium & consensum, confingere sibi aut mentiri licere nova veterum Sanctorum nomina, hunc tantum in finem, ut puerili Pseudoprophetæ sui errori inveniat. Sed ipse statim videns, parum hac sua se proficere responsione, alia arripit arma, & ad homonymiam vocabuli **פאטר**, **אסלאם** &c. confugit. Scribit enim: **אסלאם אביהא לים עמראן**

אלא אן עמראן אבו מוסי עליה אלסלאם גרהא לאנהא מן בני

אִסְרָאֵל וְאַלְאֲנַסָּאן יֵצֵאף לְגֵדָה אֲלִבְעִיד כִּמָּא יֵצֵאף לְגֵד אֲלִקְרִב
orig. Multa.

וְלוֹ לֹא דִלְךָ לְבַטְלַת אֲלֵתוֹרִיָּהּ פִּי תַסְמִיָּה אֲלִבְטוֹן וְאַלְאֲשַׁעָר
אֲלִמְתָּא בְרָדָה עֵן יַעֲקֹב עֲלִיָּהּ אֲלִסְלָאִם בְּנֵי אִסְרָאֵל לֹאֵן יַעֲקֹב
עֲלִיהָ אֲלִסְלָאִם הוּא אִסְרָאֵל אֲלֵלָהּ וְלֹא יִלְדֶּהָם בֵּל בִּינָה וּבִינָהּ
אֲלִמִּיּוֹן מִן אֲלִסְנִין וְכִדְלָךְ כֹּל אֲנַסָּאן יוֹגֵד אֵלַי יוֹם אֲלִקְאִמָּה יִסְמִי
אֲבֵן אֲדָם עֲלִיהָ אֲלִסְלָאִם וְלֹא יוֹל אֲלִעֲרֵב וְעִירָהָ מִן אֲלִאֲמִם
תֵּצֵא אֲלִאֲנַסָּאן אֵלַי אַחֵר אֲגִדָּאָה דִּין אֲבִיהָ אֲדָא כֹּאֵן אֲשֶׁרָּף וְאֲשֶׁרָּר
וְעִמְרָאן עֲלִיהָ אֲלִסְלָאִם כֹּאֵן פִּי עֲאִיָּה אֲלִשְׁהֲרָהּ וְלִדְלָךְ אֲצִיפֶרָתָּ

id est, Concesso autem, nomen patris ejus (Mariæ) non fuisse Imran,
fuit tamen Imran pater Musæ, super quo pax, avus ejus. Erat enim illa ex
filiis Israel. Denominatur autem homo ab avo suo remoto non secus, atque
ab avo propinquo, aliàs enim falsa esset Lex, quando postremam stirpem seu
familiam à Iacobo, super quo pax, denominat filios Israel, etsi Iacob, super quo
pax, sit Israel Dei, qui eos non genuit, sed inter hunc & illos aliquot anno-
rum centuriæ intercedant. Ita etiam accidit, ut ad diem usque resurrectio-
nis omnis homo vocetur filius Adami, super quo pax. Neque Arabes cessant,
& aliæ gentes, se denominare (prop. referre) ab uno aliquo avorum, omni-
so patres, si celebrior ille fuerit & nobilior. Imran autem, super quo pax,
modum fuit celebris, atque propterea ab eo illa denominatur. Hæc Ahmed
Ibn-Edris, quæ omnia ita sunt frigida & jejuna, cariosæ conjectura-
rum fundamento innixa, ut responsione operosa, ne nugæ ejusmodi
vel aliquo saltem loco habere videamur, opus minimè sit. Nuda ne-
gasse inficiatione sufficit, quod nuda ille, sine exemplo, asserit affirma-
tione. Id verò, Arabis hujus exemplo, discamus, quàm facile præjudi-

Prejudicia: cia cordatos etiam & doctos in transversum abripiant. Fuit Ahmed
quid possint illè, vir, inter suos, honoratus, lectionis plurimæ, quique contextum
Mubammedis sacrum non translatus tantum, sed & in originali lingua legit; rerum
discimus insuper Religionem concernentium adeò gnarus ac peritus, ut pa-
exemplo, rum absit, quin credam, inter Christianos eum & Judæos fuisse nu-
tritum. Noverat proinde ex sacrarum literarum (quas diligenter sa-
tis evolvit) indagine, non tantum ἀπαρχὴς probari posse, Imranem
parrentem, vel avum Mariæ μητρίαν non fuisse; sed & μητέρα, Mariam;
sororem Moysi patrem habuisse Amram. Noverat, Mariam μητέρα
offundam ex tribu Judæ, non verò Levi, ac proinde insulam esse ra-
tionem, quæ Mariam Imrani filiam distam vult, quòd ex tribu ejus
ori-

originem suam duceret. Noverat, Genealogiam Servatoris, à Mat- Liber 1. de:
thæo & Luca descriptam, nihil tale habere. His tamen posthabitis, orig. Muh.
præjudicio & infano Muhammedismi amore fasciatus, somnia hæc
ἐνεσποπῶ λῶν spargere audet.

Noverat, fraudem Muhammedis & hic & alibi ita manifestam ef- Interpretes
fice & notoriam, ut ficulneis ejusmodi foliis tegi non posset. Sed ô mi- Alkorani
sellum illum, & stupidum Prophetam, cujus scripta Prophetica ita Muhamme-
sunt contorta ut ineptias, & contradictiones, quas conciliare ipse non di affingunt
queat, imò ne cogitet, ab aliis hoc officii expectare debeat! Muham- sensum, de
medi certè nunquam in mentem venerat, Imranem hoc sensu, quo quo ipse
vult Ahmed, patrem aut avum dici Mariæ: sufficiebat illi Barbaris nunquam
suis Arabibus; quos facile prævidebat nunquam exactius Alkorani cogitavit.
examen aggressuros; significasse, *Mariam esse filiam Imran*, quod ve-
rum quidem erat, sed falsum; (ingénio tamen Muhammedis conveni-
ens) Mariam illam fuisse virginem *ἑστία*. Assectæ verò impostori-
s, cum viderent, hunc nævum nimis conspicuum esse & turpem, va-
rias confingunt ad eum eluendum ratiunculas, easque Prophetæ suo,
de quibus tamen illæ ne per febrim cogitavit, affingunt, quod & aliàs
factum. Muhammedem, verbi gratiâ, Paradisi sui voluptates ostendere
corporales & illicitas, inferiùs à nobis probabitur. Posterì verò ejus,
Philosophi cū primis, sententiæ hujus absurditatem animadverten-
tes, negant, hunc locorum Alkorani, vitam æternam in Peredesiam &
Bibesiam convertentium, sensum esse: Allegoricè & improprie Mu-
hammedem locutum. Vides, quantum superstitioni & impietati pa-
trocinentur præjudicia! Viderunt, inter Arabes non paucos, farragi-
nem esse Alkoranum multarum ineptiarum & contrarietatum, nihilo-
minus novæ hujus religionis nectare inebriati, eas excusant, emol-
liunt, persuadere nobis conantes, talem Muhammedis stylum fuisse
& mentem, qualem ille sponte; ne ex Judæorum aut Christianorum
scriptis quicquam hausisse videretur, declinavit, qualemque illi mul-
tis seculis post, cum à Christianis urgeri cœpissent, per *δὲ πλείους φροντι-*
δας excogitarunt. Egregios Muhammedis interpretes, qui non quæ
Muhammed dixit, scripsit, cogitavit; sed quæ, ut dixisset, scripsisset,
cogitasset, optarunt, eidem etiam imprudenter ascribunt, quo ipso
tum malitiam, tum Religionis suæ infirmitatem manifestissimè pro-
dunt, adeoque deridendam propinant.

זכריה Zacharias) Zachariæ historiam in *Alk. Sur. III.* legimus his *Zachariæ.*

Liber 1. de
orig. Muh.

verbis: הנאלך דעא זכריא רבה קאל רב הב לי מן לדנך דריה.

טיבה אנך סמיך אלדעא פנאדתה אלמלאיכה ודו קאים יצלי פי אלמחראב אן ואללה יבשרך ביחיא מצדקא בכלמה מן אללה וסידא וחצורא אן נביא מן אלצאלחין קאל רב יכן לי עלאם וקר בלעני אלכבר ואמראתי עאקר קאל כרלך אללה יפעל מא ישא קאל רב אנעל לי אידה קאל איתך אלא תכלם אלנאס תלאתה

יאם אלא רמזא ואדכר רבך כתירא וסנח באלעשי ואלאככאר

id est, Ibi quidam Zacharias invocavit Dominum suum, dicens: Domine mi, concede mihi à te progeniem bonam, tu enim audis orationes. Vocârunt autem illum Angeli, cum staret preces faciens in sacello: Equidem Deus tibi annuntiat Iohannem, verificantem Dei verbum, & Dominum, continentem & Prophetam ex numero piorum. Dixit: Domine mi, quo pacto erit mihi puer, postquam attigi senectutem, & mulier mea sterilis? Dixit: Ita facit Deus, quicquid cupit. Dixit: Domine mi, pone mihi signum. Dixit: Signum tuum, quod non loqueris hominibus per tres dies, nisi per nutum,

Iohannes
vocatur
חצור

& commemora Dominum tuum multum, & lauda vesperi & mané. Iohannis Epitheton est חצור quod calibem, à muliere se continentem, & ἀσθενήοντα notat, à verbo חצר cum Kesre in medio: Si enim Phatha habet, significat, obsedit, conclusit. Quo significatu Beidavi hoc loco sumit:

חצורא מבאלעא פי חבס אלנפס ען אלשהואת ואלמלאהי דוי אנה מר פי צבאה בצביאן פרעוה אלי אללעב פקאל מא ללעב כלקרת

Et cur

id est, Haqura, significat eum qui valde custodit se & continet à cupiditatibus & lufibus. Refertur enim, eum in pueritia sua quosdam prateriisse pueros, qui ad lufum ipsum vocârint, respondisse autem illum: Non sum creatus ad lufum. Occurrit etiam Zachariæ mentio Sur. XX. p. 180. זכריא

אד נארי רבה רבי לא תדרני פרדא ואנת כיר אלוארתיך ואסתנבנא ויהי i. c. Et Zachariam, cum vocavit ad Dominum suum: Domine mi, ne me solitarium relinquant: tu autem habedum optimus es. Et excaecavimus eum, & cecidimus ei Iohannem. Huc pertinent verba Zambachari, viri inter Arabes doctissimi, quique à continuo peregrinationum Meccensium studio גאר אללה vicinus Dei, fuit appellatus in libro, Revelatio (Commentaria sunt in Alkoranum aliquot tomis ab-soluta) dicto: לאן זכריא בן אדון ועמראן בן מאתאן כאן פי עצר

Imran & Zacharia coe-

ואחר Zacharias, filius Adan, & Imran filius Mathan eodem fuerunt tempore.

† Liber i. de orig. Muh. portavit, multosq; ex iis perdidit. Postquam verò ejus mors ad illos pervenisset, congregati fuerunt, multumq; inter se divisim magna cepit emulatio. Iegerunt autem in libris Bileami, gentem istam (Judæos) non perituram, nisi infidelitate, & scortatione, &c. Hoc deinceps effectum dedusse, Israëlitas pellexisse, adeoque à vero Deo avulsiisse gentes vicinas, scribit Chronici nostri author. Sed & præcedenti capite Schamschami meminit. **שמשאלמלך** **וכאן אנרהם** **שמשאלמלך**. Horum (Judicum Israël), ultimus fuit Schamscham Rex.

Maria. **מרים** *Mariam, Maria*) Nomen est τῆς ἀπαρχῆς καὶ θεοτόκου, καὶ ἀειπαύσης ἐν εὐλογίᾳ μένης ἐν γυναικί. Hæc enim Epitheta sunt, quæ, cum Scriptura & Antiquitate primæva, Ecclesia Reformata Beatissimæ Mariæ Virgini jure meritòque tribuit. In descriptione vitæ, rerumque gestarum Mariæ Muhammedani multi sunt, nos, ut onus voluminis temperemus, certis aphorismis potiora tantum proponemus. Scribunt autem

De ea sequentia observant. Arabes. 1. Nomen *Maria devotam significare.* 1. Nomen *Maria devotam significare* & religiosam: unde ad verba Sur. III. **ואני سميتها مريم** *Ego vocavi eam Mariam*, notat Beidavi, **ואנما דכרת דלך לדכא תקרבא אליה וטלכא לאן יעצמהא** **וילחחתי חתי יכון פעלהא מטאבקיה לאסמהא פאן מרים פי לתיה במעני אלעאברה ופיה דליל עלי אן אלסמא אלמסמי** *id est; Mentionem autem (uxor Imran, mater Mariæ) hujus facit denominationis Domino suo, ut propius ad eum accederet, eumque roget, ut suffulciat & prosperet eam, quo facta ejus responderent nomini: significat enim Mariam linguâ eorum cultricem (devotam, religiosam). Atque hinc patet, nomina rerum denominatarum, & ipsam denominationem esse reciproca.* Vult, convenire fati nomina, sæpe suis. Errat tamen, linguæ Hebrææ imperitus, sicut plures alii, Christiani etiam, qui in vocis hujus Etymologia ita sunt versati, ut damni hinc non parum acceperit ipsa purior Theologia. Vide **ערה** nostri P. II. p. 182.

2. Parentes Mariae Annam esse & Imran. II. Parentes *Maria Hannam fuisse & Imranum*, quorum alterum incertum est (vide **ערה** nostrum P. II. p. 156.) alterum falsissimum. Hannæ nomen Arabes mutuasle videntur ex fabula, quam sic recenset Beidavi: **חאנהא כאנת עאקרא ענהא פבינמא הי פי טל שגרה** **אד ראת מאירא ימעם פרכה פחנת אלי אלולד ותמנתה פקאלת אללהם אן לך עלי נררא אן רוקתני ולרא אן אלצרק כה עלי בית אלמקאם**

אלמקדם ויכון מן כרמיה id est, *Ajunt, fuisse eam* (Matrem Mariæ) *sterilem, et talam. Cùmque aliquando recubaret sub umbra arboris, atque videret volucrem, quæ pullũ suum cibavit, magno desiderio, & amore fruen-*
de prolis incensam eam (verbum חנת allusivum est ad nomen חנה) *dixisse: O Deus, votum tibi super me: si prolem mihi concesseris, ut Aedi*
Sacra (Templo) *operam suam locare liceat, erit illa ex ministris ejus.*

III. Mariam à Zacharia fuisse sustentatam. Surata III. זכריה ופלהא. 3. Mariam & Zacharia fuisse sustentatam.
 זכריא כלמא דכל עליהא זכריא אלמחראב ונר ענדהא רוקא קאל
 יא מרים אני לדך היא קאלת הו מן ענר אללה אן אללה ירוק מן

id est, *Et educavit eam Zacharias.* Quotiescunque autem ingressus est ad eam in sacellum, *inveniens apud illam alimentum, dixit: O Maria, quomodo tibi contigit hoc?* Unde hi tibi fructus, eum nemo præter me te invisat, & intemptivi illi sint? *Dixit illi, hoc quidem est à Deo, sustentat quippe Deus quem vult sine supputatione.* Beidavi in Comment occasionem recens natæ Mariæ, Zachariæ commissæ, ita describit: רוי אן חנה למא ולרתהא לפפהא פי כרקר. חמלתהא אלי אלמסנר ווצעת ענר אלאחכאר וקאלת דונכח הרא

אלנריררה פתאנסוא פיהא לאנחא. כאנת-בנת אמאמהם וצאחב
 קרבאנה פאן בני מאתאן כאנת רוס בני אסראיל ומלזכהם וקאל
 זכריא אנא אחק כהא ענדי כאלתהא פאבוא אלא אלקרעה וכאנוא

סבערה ועשרין פאנטלקומ-אלי נהר מאלקומ פיה אקלאמחם
 id est, *Ajunt, Hannam, cùm (Mariam) peperisset, lacinia illam vestis involvisse, eamque in templum portatam sacerdotibus proposuisse, atque dixisse: Indignum est vobis, quòd de cultui sacro destinavi* (Nam, ut Kessæus scribit, non solebant servituti templi dicare nisi masculos) *illi verò eam cognoverant filiam Antistitis sui, cognatione sibi juncti* (erant enim filii ~~Masthan~~ capita filiorum Israel, & reges eorum.) *Dixit que Zacharias: Mihi utique optimo jure illa sedet, qui sum ejus unculus: sed nolebant ceteri consentire, nisi forte eam obtineret. Fueruntque numero viginti septem, qui, abeuntes ad fluvium, projecerunt in illum calamos suos, atque demum fidei ejus atque sustentationi suæ adjudicata.* Sed Kessæum etiam audi, & judica quam sint in faciendis suis fabulis artificiosi Muhammedani, quàmque omnia ad explicationem Alkorani sui referre studeant, ea etiam quæ ex Apocryphis Christianorum scriptis desumpta sunt, cujusmodi esse, quæ hæte-

Lib. I. de
orig. Muhl.

nus de Beatæ Virginis Nascitû (ita enim commodissimè Arabica
vox reddi potest) diximus, infra probabimus.

קאלת רב אני קד נדרת. לך מא פי בטני מחרתא פתקבל מני אנך. אנת אלסמיע וקאל להא
זוגה עמראן ויחד מא צנעת אראית מא פי בטנך. אלא אנת וסורה
לא תצלח לדלך ולם יכונא יחרוא אלא אלולאד. אלהבור לאן
אלגארידי. לא תצלח לכדמה אלמסגר לאגל אלחיין ולמא קאל
להא דלך אעיתמת אלי אן ולדת פקאלת במא קאל תעאלי רב אני
וצעתהא אנת ואללה אעלם במא וצערת וליס אלדכר כאלאנת
ואני סמיתהא מרים פאני אעידהא בך ודריתהא מן אלשיטאן
אלרגים קאל פתקבלהא רבהא בקבול חסן פחמלתהא אמהא
ואתת בהא אלי בית אלמקדס וזכריא פי אלמסגר. מע עבאר בני
אסראיל פקאל להא מא הדה יא חנה קאלת אבנתי מרים וקד
נעלתהא מחררה פאן אללה קד קבלהא מני פאקבלוהא אנתם
מני ולא תדרוהא פקאלוא אלעבאר אלי זכריא מן יכפל הדה
אלגארידי פקאל אנא אחק בה ולאכנ נקתרע וכל מן כרנת אלקרעה
עליה כפלחא פאלקוא אקלאמהם פי אלמא פקאלוא אללהם
בין לנא מן יכפל הדה פטהר קלם זכריא בכפלחא פאסתרצע
להא בען נסא בני אסראיל ומאת אבוהא עמראן ואנכתהא אללה
נכאתא חסבא פי אליום מתל אלשהר ופי אלשהר מתל אלסנדה
וכנא להא זכריא פי וסט בית אלמקדס בנא רפיעא לא יצעד אלידיה
אלא בסלם וכאן יצעד אליהא זכריא ואבן כאל להא יקאל לדה
יוסף אלנגאר וכאן מן אלוהא אלמתחרין כאן זכריא אד צעד
אליהא וגר ענדהא רוקא פאיגה פכהה אלציפח פי אלשתא ופאכהה
אלשתא פי אלציפח פפעגב מן דלך וקאל להא יומא אני לך הדא
id est, קאלת הו מן ענר אללה אן אללה ירוק מן ישא בעיר חסאב
*Dixit (Hanna) Domine mi: Vori tibi, quod in ventre meo est, ministerio
tuo pengus confecturum, hoc autem à me accipe, tu enim audiens es. Dixit
autem ei maritus ejus Imran: Va tibi! Quid fecisti? Nonne vides te in u-
tero gestare femellam? Femella autem huc non convenit. Neq, enim alios cul-
tui sacro destinare solebant quàm masculos, puella autem ministerio templi
non deovebatur propter menstrua. Postquam hoc dixisset, contristata illa
fuit*

fuit usque dam genuit. Tunc in verba erupit, qua habet Deus Excelsus (hæc Muhammedani utuntur formula, quoties testimonium ex Alkorano citant) Domine mi: utique ego peperit (Sur.III.verba hæc extant) samellam: Novit autem Deus, quod peperisset, neque masculus est ut samella, eam ego vocavi Mariam, faciamque eam implorare auxilium tuum, sequens generationem à Satana maled.cto. Dixit: Et accepit eam Dominus ejus, acceptione grata (vultu sereno) & portavit eam mater ejus, venitque cum ea in Aedem Sanctam: Zacharias autem erat in Proseuche cum ministris filiorum Israel, dixitque ad eam: Quid hoc, d. Anna? Respondit: Filia mea est Maria, quam cultui sacro totam destinavi, eamque Deus jam accepit à me, vos eam à me itidem accipite, neque repellite eam. Dixerunt autem ministri Zacharia: quis educabit puellam hanc? Respondit: Mibi quidem jure hoc optimo conveniret: Verum sortem jiciamus, & quemcunque fors tegerit (pro quocunque fors fuerit egressa) sustentabit eam. Et projecerunt calamos suos in aquam, dixeruntque: O Deus, manifesta nobis, qui hanc nutriturus sit, & apparuit calamus Zacharia pro educatione ejus. Et quaesivit ei quasdam mulieres ex filiis Israel, qua eam lactarent. Mortuo autem parente ejus Imrans, crescere eam fecit Deus in germen pulchrum, uno die quantum in mense, & in mense, quantum in anno. Extruxit autem ei Zacharias adificium altum, quod non nisi scalis conscendere poterat Zacharias. Eratque ei consobrinus, Iosephus dictus, artificio faber lignarius, qui itidem fuit ex religiosis, destinatis sacro cultui. Cumque Zacharias ad eam ascendisset, alimentum penes eam reperit, invenitque fructus æstivos in hyeme, & fructus hyernos in æstate, quam rem admiratus ille, dixit quodam die: Vnde tibi hoc? Respondit: Hoc à Deo est: Deus enim sustentat quem vult absque supputatione. Ultima hæc verba ex Alkorano sunt petita, quorum explicationem Beidavi suppeditat talem: רוי אנה כאן לא ידבל עליהא עירה וארא כרג אילך עליהא סבעה אבואב id est, Re-ferunt, ad eam, excepto Zacharia, neminem fuisse ingressum: quotiescumque verò egressus, clausisse dicitur septem ostiis. Repererat autem apud eam fructus hyemales in æstate, & vice versa.

IV. Credunt, Maria statum & conditionem, supra famines sexus sor-
tem communem, beatam esse, felicem & honorabilem. Unde in Alkoran. ceteris mu-
Sur.III. יא מרים אן אללה אצטפיד וטהרך ואצטפיד עלי נסא לieribus
id est, O Maria, equidem Deus elegit te, & mundavit te, & prestare,

Liber 1. de
orig. Muh.

elegit te supra mulieres seculi. Quæ verba *Zanbhaschari* sic explicat:

פָּאָן קִלְתָּ לָם קִיל עֵינֵי בֶן מָרִים וְאַלְכֵטָאֵב לְמָרִים קִלְתָּ לָאָן
אַלְאֵבְנָה יִנְסִכּוֹן אֵלֵי אֲלֵאֵבָה לֹא אֵלֵי אֲלֵאֵמְהָאֵת פֶּאֶעֱלֵמֵת

גִּנְסִכְתָּהּ אֵלֵיהָ אָנָּה יוֹלֵד מִן עֵיר אֵב וְלֹא יִנְסֵב אֵלֵא אֵלֵי אִמָּהּ

*Quia pepe-
rit Virgo.*

Cur vocatur Isa filius Mariam, & cur sermo dirigitur ad Mariam? id est, *Quod si objeceris:*

Respondео: *Filii denominantur à patribus, non verò à matribus: quod verò hic (Isa) ab ea denominatur, docetur hinc, eum nasciturum absque patre, neque ab alio, quàm à matre denominatum. Atque in hoc illa præstat aliis, & electa est supra fæminas seculi.* Idem ferè alii notant commentatores: *Elegit te supra fæminas ævi, id est, אֵב מִן עֵיר אֵב, וְהָבָה לָךְ עֵינֵי בֶן מָרִים לְךָ לְאֶחָד מִן אֲלֵאֵבָה, dedit tibi Isam sine patre, quod nulli mulierum contigit.* *Andreas Rivetus* Apol. pro Sanct. Mar. Virg. c. 18.

*An Muham-
med labe cū
peccati ori-
ginalis ex-
merit.*

l. 1. p. 146. meminit Pontificiorum quorundam, Muhammedis quoque suffragium pro Mariæ impeccabilitate urgentis. Verum, ut appositè respondet magnus ille Theologus, *si hoc alicujus momenti esset testimonium, causâ caderent.* Quod si favere sibi existiment in citato Alkorani textu verbum מְדַאֵר *mundavit te, turpiter se falli sciant: quo enim sensu intelligi illud velint Muhammedani, ipsa nos docent Arabum commentaria. Purgavit te, nempe מִמַּא יִסְתַּדֵּר מִן אֲלֵאֵפְעָא, ab iis operibus, quæ averfantur homines ob immunditiam videlicet, & ab eo, cujus te insimulant Iudæi. Ab his te mundavit, mundam pronuntiavit, purgavit.* Convitia autem in B. Virginem à Judeis conjecta quàm atrociâ sint & foeda, illi nôrunt, qui secretionibus eorum libros legerunt. Tribuit quidem *Beidavi* Muhammedi aliquid, quod illorum sententiæ, qui Mariam labis originalis expertem credunt, patrocinari videtur: sed, vel ipso interprete, sensum longè aliûm illa verba habent. *Surat. III.* legimus, וְאֵנִי אֶעֱדָהָ בְךָ, וְרִיתָהָ מִן אֲלֵשִׁטָּאֵן אֲלֵדִינִים *Et ego seceam tuum implorare auxilium, ejusque generationem à Satana maledicto, propriè lapidando, vel diæno, qui lapidibus obruitur.* Quia enim quæ veteres execrati vellent, lapidibus petebant, lapidatio ipsa propterea inter summi probri & execrationis supplicia habita fuit: factum hincut ἀποδομις ἀπὸς lapidatio pro ipsa poneretur execratione. Hoc verò Epitheto Sathanæ Muhammed, dubio procul, alludit ad sacra illa Meccana, ubi, jactis lapidibus, solenni velut ritu, Diabolum fidei ejus asseclæ reprobant & execrantur.

Quid

Quid verò hæc tota in Alkorano loquendi formula, juxta Muhammedem, sibi vult? Id *Beidavi* sequentibus explicat verbis: ען

אלנבי עליה אלסלאם מא מן מולוד יולד אלא ואלשיטאן ימסרה חין יולד פישתהל מן מסרה אלא מרים ואכנהא ומענארה אן אלשיטאן יטמע פי אקוא כל מולוד בחירת יתאחר מנה אלא מרים

id est, וואכנהא ואללה תעאלי עזמהא בכרכה הרה אלאסתעאדרה, *Propheta, super quo pax* (Muhammedem intelligit) *dictum, seu apophthegma fait*: Nemo ex natis nascitur, quem tempore nativitatis, Sathan non contraheret, quo contactu deformis homo redditur, Maria excepta, & filio ejus. Sensus est: Sathanam seductionem seu depravationem intentare omni homini סְטֵאן מִן הַיּוֹלֵד, ita ut vestigia facile sentiat, excepta Maria, & filio ejus, quos Deus protexit יְהוָה יִסְתָּרֵם impeditione hujus implorati auxilii. Ex his fortè cineribus ædificium suum erigere conabuntur Franciscani, negantes in peccato originali Mariam B. Virginem conceptam esse & natam, (quam opinionem integris defenderunt libris Pontificii quidam Doctores, quorum meminit *August. Barb. Coll. Concil. Trident.* p. 11. aliis reclamantibus, vide יְהוָה יִסְתָּרֵם nostrum P. II. p. 160. & deinceps) sed sciant 1. Peccatum originale à Muhammedanis aboleri & tolli, non in Maria tantum, sed & omnibus hominibus. Vide *Ahmed* p. 153. Excipio tamen Alkoranum, in quo quædam occurrunt loca, quæ de corruptione generis humani clarè satis agunt. 2. Controversiam hanc demum post Muhammedis tempora inter Christianos fuisse motam: Patribus priscis in eam semper sententiam inclinantibus, neminem, ne ipsam quidem B. Virg. à labe originalis peccati excipere. Et si nec hoc negemus, in ipsa statim Ecclesiæ primitivæ infantia, multa de Beata Virgine, animo non omnino malo, dicta esse, quæ novis deinceps dogmatibus ansam præbuerunt. Ea præsertim, quæ ad hanc immunitatem peccati originalis spectant, diu satis clam agitata sunt, prius quàm in publicam dissidii flammam eruperint. Quod post millesimum demum à nato Christo obtigit annum, animorum tanta acerbitate & contentione, ut *Antonius à Trejo*, Regis Hispaniarum O-rator in Pauli V. sinum gravissimam deposuerit querelam, non posse non hæc iis dissidia à Reformatis exprobrari, quòd in mutua quasi nimis importunè sævirent viscera, & ruptis concordie repagulis, tenaciores foverent similitates & iras, quàm quæ cum laude concordie Catholice subsistere possent, Vide *VVaddingi* legat. p. 103. 104.

Liber 1. de orig. Muh. Scribit quidem *Felix Malleol.* de empt. & vendit. p. m. 149. b. Janſſuo tempore de conceptione virginis per mille annos & ultra fuiſſe diſputatum: ſed fallitur. De hac enim conceptione immaculata, ut rectè notat *Rivet.* in Apolog. p. 22. nec in Scriptura, nec in Scripturis Eccleſiaſticis per integrum millenarium ne veſtigium quidem apparet. Sancti omnes, monet *Canus* Loc. Comm. lib. VII. c. 1. qui in ejus rei mentionem incidere uno ore aſſeverarunt B. Virg. in peccato originale conceptam. Non ergò locus Alkorani de immunitate B. Virg. à hac labe intelligi poteſt. Aut ſi ita ſit, primus certè fuiſſet Muhammed, qui inſolens hoc in Eccleſiam dogma inſeſcit, quòd quomodo hyperaſpiſtæ ejus ſint deſenſuri, ipſi viderint. Sed hæc loci hujus non ſunt.

5. Maria confertur Phatima ſilia Muhammedis.

V. Maria ſimilem eſſe Phatinam Muhammedis ſiliam.

A. Reſpectu perfectionis, juxta illud: נמל מן ארנאל כתר ולם
נמל מן אלנסא אלא ארבע אסידה בנה מראה ומרים בנה
id eſt, Interviros multi perfecti fuerunt: Inter mulieres autem perfecta fuerunt quatuor tantum: Asia, filia Merabam: Maria filia Imran: Chadigha, filia Hubail: Phatima filia Muhammed.

B. Miraculoſa cibationis. Hinc *Beidavi*: הן ען אלנבי צלי אללה
עליה וסלם אן פאטמה רצי אללה ענהא אהדת לרסול אללה
תופין ובצעה לחם ורגע בהא אליהא וקאל הלמי יא בניה ובשפת
מן אלטבק ואדא הו ממלו כבוא ולחמא פקאל אני לך הדא פקאלת
הו מן ענר אללה אן אללה ירוק מן ישא בעיר חסאב פקאל אלחמד
ללה אלדי געלך שביהה סידה נסא בני אסראיל
id eſt, Ajunt Propheta, super quo preces & pax Dei, sic referente; Phatimam; in qua Deus acquiescat; attulisse Apostolo Dei (Muhammedi) duas placentas & frustum carnis, quibus cum ille ad eam reversus dixit: Age, ò filia! Illa vero cum vad suum detegeret, plenum illud habuit pane & carne. Dixit igitur: Unde tibi hoc? Respondit: Hoc à Deo est. Deus autem sustentat quem vult absque numero. (computatione, mensura aut merito) Regessit Muhammed: Laus Deo, qui similem te posuit Dominam mulierum filiorum Israel, i. e. B. Virginis. Vide supra p. 89.

6. Defendunt Maria Antidico-Marianitas

VI. Αειμαρτυρία tandem sanctissimæ Virginis contra Judæos & Antidico-Marianitas fortiter defendunt Muhammedani. Locus illu-

נפכנא פידא מן רוחנא Inspiravimus de spiritu nostro, eamq; & filium ejus posuimus signum hominibus. Mirum quantum in vocibus **נפכנא פידא מן רוחנא** Inspiravimus ei de spiritu nostro, Arabici interpretes se torserint! Zambaschari & Beidavi verba hæc duobus modis explicant. 1. **נפכנא אי** Inspiravimus Spiritum in Isa, qui in ea fuit, id est, vitam ei concessimus in ventre ejus. 2. **נפכנא אלנפך פי מרים מן גהה רוחנא** והו גבריל צלי אללח עליה

Inspiravimus, id est, fecimus flatum seu spiramen in Mariam per quendam Spiritum nostrum, qui Gabriel est, per quo Deus oret. Is enim inspiravit sinui brachii ejus, quod deinde spiramen venit in ventrem ejus. Sic etiam Kessau p.m. 113. פמר

גבריאל אצבעהו אלי גאנבהא ונפך פיהא פבלעוה אלנפכיה אלי
 id est, בטנהא וחמלת לוקתהא וסאעאתהא בעיסי עליה אלסלאם
 extendit Gabriel digitum suum versus latus ejus, & inspiravit illi spiracu-
 lum; & pertigit illud in ventrem ejus, & concepit e vestigio Isa s. q. p.
 Beidari verò scribit, intelligere Deum hoc loco Spiritum הו אלדי
 qui ipsius tantum jussa observet, der allein vnd eigentlich
 auff seine warte; vel, qui per mandatum & jussum solius Dei existat.
 Nescio an Theologorum εκ ποσειδωδ exprimere voluerit. Essent & alia
 de

Liber 1. de
orig. Muh.

de tempore & loco hujus partus virginei observanda, ut tempus aliò nos vocaret. Vide interim Compend. Muhammed. de Christo & Christiana Relig. *Lev. V Varneri* p. 6. 7. *Keß. vit. Pat.* p. 116.

Iohannes
Baptista.

יחיי *Iahia*, id est, *Iohannes*) Iohannis hujus non nisi honorificentissimè meminerunt Alkoranistæ. In ipso Alkorano ejus expressa sit aliquot locis mentio, *Sur. III. & Sur. XIX.* Sed aphoristicè agamus.

I. Historiam annuntiationis *Keßaus* in vitis patrum p. 107. & deinceps ita prolixè recenset, ut repetitionis ferè tædeat. Vide quæ supra ex *Alkor.* citavimus p. 86.

II. De Nativitate ejusdem sic scribit idem p. 114. פלמא תכרת איאם חמלהא וצעת יחיי עליה אלסלאם *Cumque absolverentur dies conceptionis, peperit Iohannem s. q. p. supra quem lumen micabat.*

III. Scribunt Arabes Johannem & Christum fuisse patrueles; Vid. sup. p. 72. Sic *Beidavi & Zambaschari* כארלה אבני ועיסי יחיי וזאן יחיי *Erant autem Iahia & Isa filii patrueles*: Matrueles tamen seu consobrinos fuisse Christiani probabiliter asserunt, quos S. Scriptura צאטאס in genere appellat.

Propheta.

ביגמכר עליה אלסלאם *Propheta super quo pax sit*) Nomen Prophetæ ei expressè tribuitur in *Alkorano* *Sur. III.* Quàm verò turpiter in descriptione vitæ ejus, Prophetico cum primis & sacerdotum munere, hallucinentur, quàmque ineptè cum Elia eundem confundant, ex *Keßao* discemus. Sic ille in vitis *Pat. p. 132.* & deinceps. *Mortuo Zacharia successit Iahja, filius* (Judæi certè etiam eum ברחן גדול *sacerdotem magnum* appellant. Unde *R. David Gans* in *Zem. Day. P. 1. f. 36.*

Martyrii e-
jus memi-
nerunt
1. Indai.

הודים לקח את אשת אחיו פוליפוס בעורנו חי לו לאשה ויוחנן בן זבד עבד הוביחו על זה הרגו בחרב עם רבים מחכמי ישראל *Herodes accepit conjugem fratris sui Pilipus (Philippi) dum adhuc ille viveret in uxorem; & Iohannem Sacerdotem maximum, eo quòd ipsum redarguisset, occidit gladio, cum multis aliis sapientibus Israel regnante Achab & Azbile, cujus manus non tantum sanguine Prophetarum & Iustorum madebat, sed & Veneris mancipium erat. Septem illa habebat viros, qui Rex omnes oppugnabat. Ipsa verò speciosa admodum absents, aut bello occupati Regis vices suscipiebat; in bellum nonnunquam prodibat, & in omnibus ferè negotiis Principis alicujus personam agebat. Iahja interim graviter eam reprehendit, exprobratâ ipsi tyrannicâ Prophetarum martirum & Iustorum laniatâ: illa verò, irâ efferverescens, in carcerem illum compingit,*

תם אנהא דאת יום אערצת אהל אלסגן עליהא פרהא פיהא
 שאבא גמילא מן אבנא אלמלך וכאן רחינא ענר זונהא תם
 פעסקתה ואמרת צאחב אלסגן באכראמה ואן תגרי עליה נפקתה
 ותגעל לה מנולא ואסעא וכאן ידכל אליהא לילא ויבאר מעתה
 וארא כאן אלצבח עאר אלי סגנה פעלם יחיי בדלך וועט אלשאב
 דכרה פלמא קאל לה דלך נקל כברה אלי אלזכיל ועצבת וחדת
 נפסהא בקתל יחיי וכאפרת אן יפשי סרהא ולמא קדם זונהא מן
 ספרה רכבת ורכבת מעהא אבנתה וכאנרת אכבר אולאדרה וכאן
 אלמלך אבוהא יחכהא מחברה שרידוה וכאן להא ראי גזיל ולם
 תבן תלתפתיה פי ספר קבלה קט פקאל להא אלמלך אנב יא בניה
 אסתונבת אליום תחפה מן אביך בכרוגך ללקאיה ותעשימך לחקה
 פאסל מני מא שירת לאנד לם תסלני שיא אלא בלעתך איארה
 וקאלת יא ואלדי מא לי חאגרה אלי שיוולכן נריד אן תוהב לי אהל
 אלסגן פאמרת בהם פכרגוא פאערצוהם עליהא פלמא מר. בהא
 יחיי אמרת בה אזכיל אן ירבחוה פי משת פרבחוה כמה תדבח

id est, Quodam verò die praesentes sisebant se captivi, quos inter
 vidit adolescentem, formosum, ex filius regis, quem herus ejus obfidis loco
 habebat. Illa verò, accensa in ipsum amore, in mandatis dedit δυσφύλακιν
 ut honorem ei deferret, sumtus suppeditaret, & habitaculum amplum af-
 signaret. Ipse quoque, postea ad eam ingressus, cum eadem pernoctavit, manè
 verò in carcerem rediit. Quo cognita Abia hortatus est juvenem, cumque
 officii monuit. Ille verò, cum hoc ei dixisset, statim detulit famam ejus Αχ-
 βιλί (Jezebeli) qua commota cogitare cepit Abia (Johannem) occidere:
 Metuit enim, ne secretum ejus proderet. Cùmque maritus ejus ex itinere
 rediret, equum conscendit secùmque filiam, qua nati maxima inter liberos
 ejus (Achabi) erat, assumpsit, quam pater ejus, Rex, impendit diligebat. Ipsa
 autem sagax cùm esset, ad patrē in itinere faciem prius non convertit, aut,
 avertit: utrumque enim vox Arabica notat) quàm ei Rex Agab (A-
 chab) dixisset: Οφθία! merita es hodie donam a patre tuo, quòd egressa in
 occursum adventum ejus honorasti. Pete igitur à me, quicquid volueris: Ne-
 que enim quicquam à me petes, quod non sim tibi indulgentus. Dixit: ὁ πα-
 ρεὺς, nullius rei sum indiga: Optem autem te mihi concedere captivos. Po-
 stea quam autem in hos illi potestatem dedisset, egressi illi se stiterunt pra-
 sen-

Liber 1. de
orig. Muh.

sententia; Cum verò Iahia (Johannes) transiret, eum Azbilin amplo cratere
maclare (propr. sacrificare) iussit: maclarunt autem eum, sicut ovis ma-
clatur. Addit postea, filiam caput Johannis sanguinem semper stil-
lans in patina patri obtulisse, eique dixisse, donum se, vel hostiam
ei nunc offerre, qualis haecenus regi nulli obtigerit. Cùmque rogàs-
set quid igitur haberet, respondit: **אכן וזכריא** *Hic Iahia est, fi-
lius Zachariae.* Tunc Rex: **אחלכת אנאך ואמך וקומך** *Perdidisti pa-
trem tuum, matrem tuam & populum tuum. Quomodo?* subjungit **פליח
ואלוא יתעארפון באלתעזיר ואלתקציר מן ענר אללה יומא בער**
יום חתי אנארהם אללה וסלט עליהם ערוא פרבחהא פרבח
יחיי *Neque cessarunt zelotypi
certare, & devinitus de die in diem debilitari, usque dum Deus eos perdi-
dit, advenjariūque super eos dominari fecit, qui maclavit eam (filiam)
patrem, matrem, & omnes eos, qui morte Iahia sunt delectati.* Tandem
concludit, Johannis sanguinem à Rege sepultum ita ebullivisse, ut aedes
regiae & loca vicina eo redundarint. Sed ecce **יחיי אללה עליהם ערוא תאירא בדם יחיי עליה אלסלאם פלם יול**
יקתלהם ואלדם יעלי חתי קתל מנהם סבען אלפא פסכן עליאן
אלסיף *id est, Et Dominari fecit Deus super eos
hostem, vindicem sanguinis Iahia, super quo pax, qui non destitit eos oppu-
gnare, neque sanguis ebullire, usque dum occidit hominum septuaginta mil-
lia. Tunc cessavit sanguinis ebullitio, & ipsi gladium ab eis continuerunt.*
*Abmed Ibn-Edris, sanguinis vindicem nobis ostendit Nebucadneza-
rem. Causam tamen supplicii seu martyrii Johannis idem rectius ape-
rit. Verba ejus p. 257. sunt:* **אן יחיי בן זכריא צלואת אללה עליהמא**
וסלאמה אנבר עלי מלך בני אסראיל פי זמאנה וזאנה לאמנה
אסראתה פצרב ענקה פכקי דמה כלמא ארדם פאן אלדם טול
אלאיאם חתי קדם בכתנצר פקאל מא הדא אלדם פקיל אנה
עור כלמא דדם, פקאל אנה יקול ברוא בתארי וקתל מן בני
אלדם *id est, Iahia, filius Zachariae,
super quibus preces Dei & pax, improbavit in rege filiorum Israel sui tem-
poris conjugium filia uxoris sua. Et amputavit cervicem ejus. Sanguinem
verò ejus observavit, quotiescunque fluxit, (apparuit enim sanguis omni-
bus diebus usque dum venit Bacht-nexar) dixitque: Quis hic sanguis?
Responsum est ei: Ihtemelcit, quotiescunque fluit. Dixit Bacht-nexar: At*

uniquè vindictam de me sumite. Et occisi sunt per ipsum Israelitæ septuagies mille. Atque sic sanguis quievit. Dissolutas has fabularum Muhammedicarum scopas afferre placuit, ut Lectori conjecturas, quas jam in præcedentibus habuimus, quæque remotæ aliàs videri possent, facilius probaremus. Quis enim, nisi talpâ cæcior, non videt, hanc unam de Johanne historiam in Arabum monumentis centonem esse, cujus lacinia planè sint **כלאים** hetero-geneæ? Quædam ex Veteri, alia ex Novo Testamento, nec pauca ex mendacii hominum cerebro affluta. Unde ipsimet in ejusmodi historiarum recensione ita inconstantes sunt & incerti, ut, quæ mendacii proprietas est, tot inter ipsos antilogiæ, quot capita. Sed ad quartam & ultimam Genealogiæ nostræ ætatem pergendum.

Li ber 1. de
ori g. Muh.

Quarta Ætas à Christo ad Muham-
medem.

גרנים נבי עליה

אלסלאם Gergis, i. e.

Georgius Prophetæ, super quo pax.

עיס בנתמבר

עליה אלסלאם

Isa Prophetæ, super quo
pax.

Sequuntur Reges Perfici nonnulli ex
posterioribus.

חרמו מלך Hormos Rex	דו אלמכתאף Dulagaph	שאבור Schabur	באכנאן Babecan	1 ארדשיר Ardschir
חרמו מלך Hormos Rex II:			2. בהרם מלך Rex Bahram Thus	
שאבור מלך Rex III. Schabur		3. בהרם מלך Rex II. Bahram		שאבור מלך Rex II. Schabur.

אלסלאם גרנים נבי עליה *Gergis Prophetæ super quo pax* Ne diutius immoremur in investigando novo hoc Prophetæ Gergis, dicimus citra ambages Georgium eum esse, Divum illum Pontificiorum *Georgius* *Georgius*, vel incertum saltem, quem Muhammedanis ea ipsa Acta & Martyrium commendârunt, quæ omnibus ferè linguis olim plebejorum manibusterebantur, quorum vernacula nostra lingua scriptum exemplar in Bibliotheca civica asservatur: de quibus tamen

Liber 1. de ipse *Baronius* in *Martyrol. Rom.* p. 275. sic scribit: *Leguntur in iisdem orig. Muh. alia nonnulla indigna martyre: ut phanatica quadam & portentosa, su- Aſta ejus spectum contubernium vidua, ars dolosa. ejusdem ad perdendos Gentilium sunt Apo- magos, atque enecandos Gentiles quosque, innumera praterea tormenta- erypha ju- rum genera, quibus agitatns Georgius nec mori potuit; ut prater equuleos, xia Baro- ungulas, crates ferreas ignitas, rotamque mucronibus undique præfixam, nium. calceosque armatos clavibus, qua & in aliis leguntur actus, etiam arca ferrea clavorum cuspidibus intus ad feriendum aptata, præcipitum, contu- siones malleis ferreis iterata, columna ingentis ponderis super eum posita, ingentisque molis saxum super caput revolutum ferreum ignitum stratum, liquens plumbum super effusum, & igniti clavi, quibus est confusus, aneu- bos candens, merſo in puteum, ingentis ponderis saxo ad collum ligato; qui- bus nec quidem occidit Martyrem potuisse tradunt. Ad hac insuper fingunt ibi *Daenianus* quidam Imperator, qui Persis dominetur, & 75. Regibus im- peret, sub quo Georgius passus sit, & alia multa, quæ potius delirantium so- mnia, quam sinceram historiam Martyris præferant. Hæc *Baronius*. Quemadmodum verò Muhammed & Muhammedani, araneas imi- tati, id ipsum maxime ex Christianorum scriptis hauserunt, quod vel apocryphum fuit, vel verum quidem, sed animo maligno depravi- tum planèque à mente authoris detortum: Ita ex universa Ecclesia- stica historia vix aliud in Alkorano & Arabum scriptis reperias, quod incerta quædam & Apocrypha *Δόξα πνευματική*, cujusmodi est fabula de Georgio, & septem dormientibus, quarum illà turpiter contra dogma Trinitatis venerandum sunt abusi. Ita enim *Comment. in Al-**

Gergis hu- jus mentio. 1. in Com- ment. in Al- kor.

וְכֵן בְּעֵץ אֱלֵעֶלְמָא אֲנָה אִסֵּר בְּאֶלְרוֹם פֶּקֶאל לְחַם לֹם תַּעֲבֹדוּן עֵיסִי קְאֵלּוּא לֵאנְהָ לֹא אֲבִין לֵה קְאֵלּוּא יְחִי אֶלְמוֹת קֵאל פְּכֻקִּיָּאל אוּלִי לֹאן עֵיסִי אַחִיא אֲרַבְעָה נֶפֶר וְאַחִיא כֻּקִּיָּאל תְּמַנִּיָּה אֶלְאָף קְאֵלּוּא כֵּאן עֲבִי אֶלְאֶכְמֶרָה וְאַלְאֶכְרִץ קֵאל פְּגִרְגִּים אוּלִי לֵאנְהָ טֶכֶךְ וְאַחֲרֵךְ תֵּם id est, Refertur de quodam docto, quod Roma captus dixe- rit iis: Cur colitis Isā? Responderunt: quia patrem non habet. Tunc ille: Potior ergo est Adam, qui nec patrem habuit nec matrem. Reperunt: Mor- tuus excitavit. Respondit: Es sic prior est Ezechiel. Isā enim tantum excita- vit quatuor homines, at Ezechiel hominum ætō millia. Dixerunt: Sanavit cacos & leproſos. Repernit: Etiam hic potior Georgius est, ut qui lixatus & combuſtus est, postea ſaluſ evaſit. Videant igitur Pontificiū ubi ſunt illi

illi habeant Martyrem Georgium: hunc enim Muhammedani suum faciunt. Unde ejus historia plene in vitis patrum à *Kessao* describitur. Refert de eo **אנה כאן עבד צאלחא ולם יכן נביא וכאן פי זמאנר** פי זמאנר **מלך מן אכנא אלאעאנאם יסכן כבלר אלמוצל** (*seivus Dei pius*) nec tamen *Propheta*; quòdque tempore ejus vixerit *Rex ex filiis Barbarorum, qui in terra Mauzal habitavit*. Et si verò miraculis clarus valde fuerit, fidem tamen ei, scribit, neminem habuisse, tribus exceptis, **אמראה אלמלך ואלענזרה אלתי חבס פי ביתה**

אמראה אלמלך ואלמראה אלתי אחיאהא תורהא *uxorè regis: Vetula illa, in cujus iste adhibuitur, continebatur: & muliere, cujus taurum vita restituit.* Quæ verò *Kessaus* & alii Muhammedani de hoc Gergis commemorant, illa, ex Christianorum scriptis & auditione habent. Et si enim Acta Georgii pridem jam gravissimâ notarit censurâ *Papa Gelafius*, semper tamen à plebe credula recepta sunt, ipsaque superstitio adeò crevit, ut qualem nunc Pontificii venerantur Georgium, parabolicum aut tropologicum **אמל** esse ipsi concedant adversarii. Vide **עגל** P. II. p. 243. Porro hunc Muhammedanorum Gergis sine controversia Georgium esse, dubitare nos non finit luculentus *Patricidis* contextus, qui p. 110 in Hist. Eccl. sic habet: **וקתל מן אלנצארי מלך לא יחצא עדרהם אללא אללה ואסתשהר פי איאמהם אלוף אלוף מן אלשהרגא ועדכונא מאר גרגיס באצנאף אלעדאב וקתלה**

בפלסטין וגנס מאר גרגיס מן מדינה קבארוכיה *Et occisi sunt tot Christi, ut numerum eorum, præter Deum, nemo possit inire: Et martyrium subiierunt diebus eorum (Diocletiani & Maximiani) martyrum multæ chiliades: Et cruciarunt Mar-Gerous (Dominum Georgium) variis cruciatibus, eumque occiderunt in Palestina. Genus autem Mar-Gergis (Syriacum vocabulum est מר, quo utuntur Syri, quoties Doctorum suorum meminerunt) erat ex provincia Cappadocia. Ex ejusmodi scriptis, à quorum lectione Muhammedani non arcentur, mentio Gergis seu Georgii in hanc Genealogiam in repsit. In Elmacino etiam Geor-* 3. Patrici-
de.
4. Elmaci-
no.

ופי אלסנה אלתאסעה. **מן מלכר עצי עליה אהל מצר ואסכנריריה וקתל מנהם בלקא** **כתירא וכתב בעלק אלכנאים ואמר בעבאדה אלאצנאם ואתאר עלי אלנצארי בלאיא שדירא וקתל מנהם מא לא יחצי עדרה ואסתשהר**

Liber I. de
orig. Muh.

ואסתשהר פי איאמרה אלקרים מאר גרנס וכאן מן אולאד
אלבטארקרה לאננה טלב מנה אן ירנע ען אלנצראנייה ויעבר

אלאותאן ולם יקבל מנה פעדברה עדרה סנין באצמאף אלעדאב
ולמא אעיואה אמר בצרב ענקח *id est, Annuntio regi ipse (Diocle-*
tiani) rebellârunt contra ipsum Aegyptii & Alexandrini, & occidit ex
ius populum magnum: scripsit ut clauderentur templâ, iussitque colere Ido-
la, & concitavit contra Christianos multas calamitates, quas tanto numero
trucidavit, ut recenseri non possint. Martyrio autem affectus est Sanctus
Mar-Gerges, qui filius fuit Patriarchæ (vel Chiliarchæ, utroque enim
modo Arabica vox sumitur) à quo ille petiit, ut relicto Christianismo Ido-
la coleret: quod cum facere nollet, eum aliquot annos variis tormentis cru-
ciavit: Tandem, cum ipsum delassâisset, decollari eum iussit.

Isa, id est,
Iesus.

עיסו ביגמבר עליה אלסלאם *Isa, id est, Iesus, Prophetæ super quo*
pax) Quæ Muhammedanorum de Jesu Nazareno, unico generis hu-
mani Servatore fit fides, compendiosissimè discimus ex fragmento

Fides Mu-
hammeda-
norum de
Iesu.

Sur. III. quod sic habet: אן מרים אן אללה

יבשרך בכלמרה מנה אסמרה אלמסיה עיסו אבן מרים וגיהא פי
אלדנא ואלאכרה ומן אלמקרבין ויכלם אלנאס פי אלמהר וכחלא
ומן אלנאלחין קאלת רב אני יכון לי ולר ולם ימססני בשר קאל
טלך אללה יכלק מא ישא ארא אקצי אמרא פאנמא יקול לה כן
טיבן פיעלמה אלכתאב ואלחכמה ואלתוריה ואלאנגיל ורסולא
אלי בני אסראיל קד גיתכם באיה מן רבכם אני אכלק לכם מן
אלטין כהיה אלטיר פאנפך פיר פיכון טירא בארן אללה ואכרי
אלאכמה ואלאכרין ואחי אלמותי בארן אללה ואנביכם במא
תאכלוא ומא תדכרון פי ביותכם אן פי דלך לאיה לכם אן כנתם
מומנין ומצדקא למא בין ידי מן אלתוריה ולאחל לכם בעץ אלרי
חרם עליכם וגיתכם באיה מן רבכם פאתקוא אללה פאטיעון
אן אללה רבי ורבכם פאעכרוה הדא צראט מסתקים פלמא
אזס עיסו מנהם אלכפר קאל מן אנצארי אלי אללה קאל
אלחאוריון נחן אנצאר אללה אמנא באללה ואשהר באנא מסלמן
רבנא אמנא במא אנולר ואתבענא אלרסול ואכתבנא מע
אלשאהדין ומכרוא ומכר אללה ואללה ביר אלמאכרין אד קאל
אללה

אללה יא עיסי אני מתופיד וראפעד אלי ומטהד כן אלדין כפרוא
ונאעל אלדין אתבעוד פוק אלדין כפרוא אל יום אלקימה תם
אלי מרגעכם פאחכם כינכם פמא כנתם פיה תכתלפון פאמא
אלדין כפרוא פאעדבהם עראכא שריא פי אלדינא ואלאכרה
פמא להם מן נאצדין פאמא אלדין אמנא ועמלוא אלצאלחאת
פיופיהם אנורהם ואללה לא יחב אלטאלמין דלך תתלחז עלך
מן אלאיאה ואלדבר אלחכים אן מתל עיסי ענר אללה כמתל
אדם כלקה מן תראב תם קאל לה כן ויכון אלהק מן רכך ול
תכן מן אלמטתרין פמן האנך פיה מן בעד מא נאך מן אלעלם
פקל תעאלוא נדע אבנאנא ואבנאכם ונסאנא ונסאכם ואנפסנא

id est, תם נכתהל פנגעל לענה אללה עלי אלכאדבין
Cum dixerunt Angeli, ô Maria, equidem Deus annuntiat tibi Verbum ex se ipso, cuius nomen erit Messias, Isâ, filius Mariae, qui futurus est spectabilis in mundo, & in altera vita ex appropinquantium numero, quique loquetur hominibus in cunis & adolescens, & ex numero prosperè agentium. Dixit illa: Domine mi, quomodo erit mihi proles, cum non attigerit me ullus homo? Dixit: ita Deus creat quicquid vult, cum decrevit negotium aliquod, tantum dicit illi, esto, & extitit. Docebit autem Deus illum librum & sapientiam, & legem Mosaicam & Evangelium, & legatum ad filios Israel, dicentem: utique ego veni ad vos cum miraculo à Deo vestro. Etique ego creabo vobis de luto ad formam avium, & inspirabo illi, sicutque aves permissione Dei: Et sanabo cecum & leprosum, ad vitam revocabo mortuos permissione Dei: Et explicabo vobis quid esuri, quidque in thesaurum reposituri sitis in adibus vestris: Equidem in eo signum vobis est, si estis credentes. Et confirmabitur quod coram me est de lege, utque licita vobis faciam quadam eorum, quae vetita fuerant vobis, veniamque ad vos cum signo (alio) à Domino vestro. Timete autem Deum & obedite mihi. Equidem Deus Dominus meus, & Dominus vester, ideòque adorare eum: Hac quidem via est recta, cum verò percussisset Iesus ab iis infidelitatem, dixit: Quinam assola mei apud Deum? Dixerunt Apostoli nos adiutores Dei, & credimus in Deum: Tu verò testare, quòd simus Moselmani. Domine noster, credimus in illud quod calitus demissisti, & sequimur legatum, ideòque adscribe nos testibus. Et cum fraudulenter egissent, frustravit eos Deus, quando dixit: O Iesu equidem animam tuam dissolvam, & attollam te ad me, & sanctifi-
cabo

Liber 1. de
orig. Muh.

cabo te ab iis, qui credere noluerunt, & consiliuam qui secuti sunt te super eos qui noluerunt credere in Christum. Deinde reducam vos ad me, & iudicabo inter vos de eo in quo fuistis inter vos dissidentes. At verò qui fuerunt infideles, eos puniam supplicio gravi in mundo & altera vita, neque ierunt adiutores ulli. Qui autem crediderint & fecerint opera bona, is Deum præstabit mercedes ipsorum: neque enim Deus amat injustos. Hoc (disputationem nempe hanc de natura & officio Messie) dictavimus tibi de signis & commemoratione sapientia plena. Equidem similitudo Isa apud Deum, sicut similitudo Adami, quem creavit ex terra, deinde dixit: Existe & extitit. Veritas à Domino tuo, neque esto ex iis, qui aliquid addunt. Et ei qui disputaverit tecum, postquam ad te pervenit sapientia dicito: Accedite quo vocabimus liberos nostros & liberos vestros, & mulieres nostras, & mulieres vestras, & animas nostras, & animas vestras, deinde sincero animi precemur, & imponamus maledictionem Dei mentientibus. Colligimus ex hoc Alkorani fragmento porisma a sequentia.

Muhammedanis non
est ignotum
1. Nomen
Iesu.

I. *Muhammedanis nomen Iesu non esse ignotum.* Non quidem Muhammed in sanctissimo hoc exprimendo nomine vocales, & consonantes eo planè retinet ordine, quem nominis Etymologia requirit, sed, mori suo indulgens, literis transpositis **עֵשָׂא** *Isa*, vel, *Isai* eum appellat. Quid verò hoc nominis? Aqua iis hæret, & præter allusivas quasdam, imò ridiculas originationes comment, eorum nihil suppeditant. Rectè quidem *Beidavi*: **עֵשָׂא מְדַבֵּר אִישׁוּעַ** *Isa Arabizatum est, ex Ichua, Syriaco.* Mox tamen coelestem hanc Nomenclaturam esse ignorans, ejus ab Arabibus accersit Etymologiam, & quidem à **عِيسَى** quod *fuscum, albo, rufoque variegatum* notat. Vide quid sit genuinam vocum originem ignorare! Quid si diceremus, Muhammedis, nihil tale cogitanti, impositum fuisse à marrucino suo Judæo Abdalla, qui Talmudistarum suorum incoctus blasphemias didicerat, impium illum **עֵשָׂא מְדַבֵּר אִישׁוּעַ** *Esavum*, & sanctissimum mundi Servatorem (vide Lex. Talmud. *Cl. Buxt.* p. 32.) Jesum, quem ille blasphema hac **עֵשָׂא מְדַבֵּר אִישׁוּעַ** exprimere voluit. Nec Judæorum malitia, nec Muhammedis perversa indoles hanc nobis vero absimilem reddit conjecuram.

2. Messie
seu Christi.

II. *Messia quaque cognomentum apud eos & venerabile esse & fruens.* Illud verba *Beidavi* confirmant: **אֵלֶּמְסִיחַ לְקַבְּרָהּ וְהוּא מֶן אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ** *Messia cognomentum est ex cognominis nobilitatibus: Hoc usus probat & ubique Servatoris nostri hoc nomine ob-*

via mentio. Incunabula vocis si quæras; rectè ea in Judæa ostendunt. Liber 1. de orig. Meh.

Hebræam enim vocem esse *Beidavi* concedit. At ubi ad significationem deventum est, iterum produunt suam in hac Theologiæ parte *Μυσταγωγία*, & *ἡδύ* ignorantiam. Nam illi quoque, qui originem vocis Hebræam non ignorant, à *benedictione* sic appellatum eum conjecturant. Cæteri vocem Messias ex Arabum significatione explicant. Audiamus ipsum *Beidavi*: מן אלמסח לאנה מסח באלברכה, או במא מהררה; מן ארנוב או מסח אלארץ ולם יקם פי מוצע או מסחה גברייל id est, Dicitur Masiho (Messias) à *quod sit creatus in benedictione*: aut, *quod Deus purum eum servaverit à peccatis*: aut, *quod peragravit orbem, nullo in loco subsistens*: aut, *quod eum unxerit Gabriel*. Rem ipsam si spectes & controversiam, quæ cum Judæis nobis intercedit, an Jesus Nazarenus sit verus Messias, diximus jam in *Thesaur. Philol.* p. 163. Muhammedanos à Christianorum stare partibus.

III. *Ἀπόφθεῖ*, seu Sermonem Christum *ἡδύ* ab iisdem appellari. Dubi- 3. Ἀπόφθεῖ.
tandum non est, quin *ἡδύ* hoc Servatoris nostri, vel potius *Χαεγ-
αἰδύ* desumpserit Muhammed ex *Ioh.* c. I. v. I. Alio tamen tor-
quent Arabes, & ineptam planè Nominis hujus confingunt ratio-
nem. סמי ברוך עסי לאנה וגר באמררה תעאלי דון אב ושאברה. Sic appellatur *Isa*, scribit *Bei-
davi*, quia ad verbum, seu mandatum Dei extitit absque patre, & *ἡδύ*
ejus miraculis conspicua fuit, qua quidem nota sunt viri ex benedictio-
ne divina probi, & rerum copia affluentis. Ita enim verti potest; vel;
que indicium sunt Imperii, quod Christus habuit in omnes creaturas.
Memini, Okonii cum essem, in Museo viri doctissimi, *D. Gravii*, Lin-
guæ Arabicæ & Mathematicæ Professoris meritissimi in Lexico quo-
dam Arab. cui nomen *אלلعة* me legere, Christum vocari
אמא אנתפע פי ארדין במא קיל פלאן *verbum Dei*; כלמה אללה
אמא אנתפע פי ארדין במא קיל פלאן *quod utilis fueris Religioni*, (Religionis promo-
tor fuerit) quemadmodum dicitur (de aliis) *bic est Gladius Dei, Leo Dei*.

IV. Christum *ἡδύ* filium Mariæ appellari. Propterea quod, ut *Bei-
davi* scribit, יולד מן עיר אב אר אלאולאד תנסב אלי אלאבא ולא *4. Christus
vocatur fi-
lius Mariæ.*
nasceretur absque patre. *Li-
beri alijs denominantur à patribus, & non à matribus, nisi pater occisus
fuerit*. Vide sup. p. 92.

V. *Emphaticum* valae esse, quod idem Servator *ἡדύ* vocatur, id est, illu- 5. Illustru.

ra sint, Catholica sint, Orthodoxa sint ad unguem omnia. Muhammedis hæ sunt præstigiæ, quem sequi, aliud nihil est quam causæ infirmitatem prodere. Quàm verò inventis his malis artibus facile fuerit aliquid addere, & quàm multis parasangis impietatem hanc Muhammedis superent nonnunquam Jesuitæ, discas ex iis, quæ habemus in

Liber 1. de
orig. Muh.

יהודי P. III. p. 3. 4.

Sequuntur nunc in Genealogia nostra aliquot Reges Persici posteriores, de quibus, cum prolixè, & ut ajunt, ex professo, agat *Schikhardus* in suo Taarich seu serie Regum Persiæ, multa scribere nihil attinet. Messlem dedit *Schikhardus* uberrimam, nos spicilegium promittimus. Ubi tamen notandum. 1. Plures nos hic dare Persarum Reges, quàm Genealogia recenseat. 2. Non Genealogiam per omnia præsentem, sed scriptores alios, fide dignos, & in historia Persica bene versatos nos sequi.

Catalogus
Regum
Persiæ.

Primus est אורשיר *Ardeschir*: Ita enim ab *Elmacino* Hist. Arab. p. m. 206. constantissime appellatur, exemplo Genealogi nostri.

Schikhardus verò & *Teixer* habent *Ardsir*. *Agathias*, *Herodianus*, *Zosimus* & *Lampridius* Artaxerxem eum appellant; *Eutropius* & *Iordanes* Xerxem; *Rufus* Darsem; Hebræi אורשיר Orschir, id est, *Abasuerum*. Hunc cum Romanis bellum gessisse scribit *Schikhardus* Severo Imperante: quem tamen *Elmacinus* ad *Commodi* Imperat. refert annos. Historiam de eodem recenset memorabilem, quod filiam cujusdam regis, ob traditam & proditam arcem *Rahel*, conjugio sibi copulatam (metuens ne & ipse quoque ejus perfidiam experiri cogeretur) diro supplicio è medio sustulerit: פאחצור פרסין ושרהא פי

De quo memorabilis
historia.

אדנאכחא ואטלקחא ותקטעת עצומ עצומ *Afferri jussit duos equos, eamque caudas eorum alligatam dimisit, & concisa est (discerpta est) membratim.* De proximo ejus parente, scribit *Schikhardus* p. 107. Variant scriptores: plerique illum vel ignorant, vel reticent. R. *Abraham* vocat eum נאכך *Babek*: noster verò Turca נאך *Bajek*, procul dubio unius punctuli redundantis errore: Idemque avum nominat סאמאן *Saman*: Additque, si quid in exemplari corrigere fas est, ambos ego unius filii Patres, *Saman* quidem verum & genuinum: *Babecum* verò putatitium fuisse judicarem? Quid si verò pro סאמאן legamus סאסאן *Sasau*? Ita enim corrigere nos jubet *Elmacin*, qui *Ardeschirem* vocat סאסאן אבן נאכך אבן *Sasani*, filium *Babeci*, filii *Sasani*.

Secundus est אבאכאחאן דואלכאור *Schabur Dulaktaph*, quod est

2. Schabur,
qui Dula-
kaph dicitur.

Liber 1. de orig. Mub. *αρχη*, quo nomine Persarum ille Rex appellatus fuit, tum ob staturam giganteam & latos humeros, tum ob immanem crudelitatem scribit *Schikhardus*, de quo nos pōst. Judæis tamen benignior fuit. Corruptè eum *Teixera* Zabelketaf nuncupat. *Nucephoro Cal* sto est *Cosroes*, qui *Valerianum Imper.* iussit excoiri. *Elmacinus* p. 11. 211.

213. eum nuncupat אבן אודשיר *filium Azdeschir*, ei que tribuit סירה

עאדלה *Imperium iustum*. Historiam expugnatæ Nizebin fusè idem

describit, notatque , ומאם סאבור אבן אודשיר מלך אלפרס פאן

ממלכתה עטמת גרא וסאר אלי אלשאם ופתח מרן כזירה וקתל

וסבי סביא עטימא ופתח קבאדוקיה וקאלוקיא *Saporem, filium Azde-*

schir, Regem Persarum imperium suum valde dilatasse, in Syriam concessis-

se, multa oppida occupasse, trucidasse, captivos multos duxisse, Cappadociam

& Ciliciam subegisse. Cæterum, quod *ἱστορίων*, cuius *Genealogus* noster

meminit, attinet, non Saporì vel Schaburo primo, sed secundo, cuius

infra mentio fiet, à *Scriptoribus Orientalibus Elnacino & Parricide*

tribuitur. Acturi tamen ὕστερον ἑσπέρων *Genealogiæ* vestigia hicle-

gemus, causamque, cur *Schabur* filius *Norfa*, seu *Schabur Posthumus*

vel secundus דא אלקתאף *Dulaktaph* nuncupatus fuerit, ex *Patricide*

audiemus. Sic ille scribit : ופי אלסנה אלקאמסה מן מלכה מאר :

חרמו אבן נרסי מלך אלפרס ולם יכן לה ולר ינעלה מכאנה

וכאנת אמראה מן נסאיה חאמל פסאלוהא אלקום הל תעלמון

אנך חאמל בעלאם אם כנאריה פקאלת ארי תחריך אלגנן פי

אלגנן אלימין מע כפה אלחמל והו רלול עלי אן יכון דכרא פפרחוא

נדלך ועקדוא אלתאג עלי בטון תלך אאמרוה פולדת עלאמא

פסמי סאבור והו אלרי לקב כרי אלאכתאף ואנמא סמי כרי

אלאכתאף לאנה ארא טהר כמלך מן אלמלך בלע בתפיה

id est, Anno quinto Imperii ejus (Aurelii) mortuus est Hormos, filius Norfa, Rex

Persarum, nullo relicto filio, qui succederet ipsius loco. Erat autem mulier

ex conjugibus ejus gravidam, & interrogaverunt eam quidam: Nescis utrum

periculum gesses, an puellam? Illa vero respondit: Sentio moveri embryonem

in latere dextero cum allevatione uteri, id quod indicium est, fore puellum.

Garritur igitur imposuerunt ventri illius mulieris coronam. Cumque puerum

genuisset, nomen illi dederunt Sabur, cognomen verò Dul-aktaph, propte-

rea quòd, quotiescumque regem vicit ex regibus, ei humerum luxavit. Ha-

bet hæc Patricides p. 109. Et Elmacinus p. 219. Tale quid ex Hebræo-

rum monumentis refert Schikhard, in Taar. Idem ille Patricides pag.

Sed malè:
Est enim
hoc Epithe-
ton Schabu-
ri II, seu
Posthumus.

113. 114. fusè recenſet, qua ſatione, reluctantibus licèt conſiliariis, Romam venerit, convivio à filio Imperatoris Maximini, tyranni & Perſecutoris Chriſtianorum, iſſis quoque Perſis exoſi, in lixarum & calorum, iſſorum demique mendicorum gratiam inſtituto interfuerit, ex imagine pocalis inſculpta agnitus, ad ingenuam confeſſionem adactus, & pelli vaccinæ inſutus, in ipſam Perſiam fuerit abductus. Memorabilis cū primis eſt Saporis per Patricidem deſcripta libera-
tio. Cū enim Romani non tantū Perſis oppugnandis, ſed & ven-
tri vacarent & ſacris ſuis, cuſtodes, Saporis dñi, captæ ſuæ, & ſtabulo
ferreo (ut habet *Elmac.*) incluſæ vaccæ *עֲזִיזָה וְצִמְטָה*, planè obli-
ſcuntur: Interea אהל אלה אלהוהו

Liber 1. de
orig. Muh.

De quo ſe-
quentia re-
ſeruntur

אנאם כתיב פסמץ סאבור כלאמהם וערף לעתהם וכאן ענדהם
זקאק פיהא זית פלמא כאן אלליל קאם ודעיה בעץ אלאסרה
פקאל לה כר זק מן הדא אלאזקאק פאפרעה עלי פפעל דלך ואבתל
אלקר אלדי כאן מותקא בה פכרן ידב רביב אלהואב חתי דנא מן
באב אלמדינה פצאח פצרהוא בה אלהראס פאכברהם כאסמה
פערפוא צותה פפתחוא לה באב אלמדינה ולמא דכל אלמדינה
אשתר סרורהם בה וארתפעת אצואתהם בחמד אללה ותסביחה

Erant circa eum, quos ceperunt Romani, Abuaẓai (אחואזאי) juxta Giggæum
eſt regio quædam Perſiæ, in qua ſi quis per annum moratur, demen-
tatur) non pauci, quorum verba Sabur aud. vit, linguamque intellexit. Ha-
bebant autem illi ſecum utres oleo plenos. Nocte ergo ſurgens vocavit quen-
dam ex captivis, cui dixit: Sume quendam ex his utribus, eumque ſuper
me effunde: quo ſacto divuſum eſt (cedit enim oleo quicquid lentum
eſt, conſtrictum aut contractum) vinculum, quo ligatus erat (aut, diſſu-
ta eſt pellis vaccina, aut aſtrigmenta ejus) Egreſſus igitur reptilis in mo-
rem reſpexit, uſque dum ad portam urbis (quam Romani tum obſidione
cingebant) appropinquans, clamavit. Cūque inclamarent ipſum cuſtodes,
indicavit iſs nomen ſuum: Illi verò ejus cognofcentes vocem aperuerunt ei
portam urbis. Vbi autem urbem ſuit ingreſſus, confirmandatur gaudium eo-
rum in illo, vocēsque ſuas in laude & celebratione Dei elevârunt. Erum-
pens poſtea Schabur cum copiis ſuis Romanos, magna edita ſtrage, in
fugam convertit Eadem habet Elmac. p. 223.

Tertius in Genealogia noſtra ponitur הרמוז Hormoẓ, quem Ag- 3. Hormoẓ.
thias Ormiſdam appellat. Teixera ſubjicit Xupuri fratrem Baharon

**Liber 1. de
orig. Muh.**

regem Kermen. *Elmacinus* & *Patricides*, hic iterum variant. Scribunt enim *מלך בעדא בהראם אבן הרמז אבן סאבור* *Regnavit post eum* (Schabur, filium Azdeschir) *Babram, filius Hormox, filii Schabur*, cui trium annorum, triumque mensium Imperium tribuit.

**4. Panitur
Nors,**

Quartus est *יון Tus*, vel, ut *Schikhårdus* corrigit *Nors*, quod *Narsen* multi auctores agnoscant, qui coætaneus fuit Diocletiani; unde non malè colligit in hac quoque serie turbatum Imperatorum ordinem; quod in gente hac barbara, exterarum historiarum non semper z-

*sed malè,
pro Bahram*

quod ingente hac turba exercituum innotuit. Non semper
 queque nara, mirari non debemus. Malim igitur *quarto loco* cum Patri-
 cigne p. 106. ponere **בהראם אבן** *Babram, filium Babram,*
אלכנדי *Magnus ab Elmacin.* p. 217. appellatur, qui septendecim re-
 gnavit annos. De eodem scribit p. 108. & *Elmac.* p. 217. **קרני אבנה**
לקאתל אלפרס פאסתאסרוה אלפרס וצארוה בה אלי בהראם

Egressus autem est filius ejus
(Galieni Imperat. Romani) ut oppugnaret Persas: acciditque ut vinctum
eum adducerent Babramo, filio Bahram Regi Persarum, qui amputavit ei
cervicem. Quæ contra שחרמן Schaharman insignem Magum gesse-
rit, recitat Elmde. p. 2 17. Manetem etiam, hominem verè מומידין & im-
manem, impietatis & blasphemiarum suarum poenas sub hoc Impe-
ratore, hujus Persarum, & Elmagini, &c. accepit, ut supra.

**Qui mane-
rem è medio
sustulit iu-
sta a. Pa-
trid.**

ופי' איאמה מזה רגל פארסי יקאל לה מאני פאטהר דין אל p.106.
 גאנאיה פועם אנה נבי פאכדה בהראם אכן בהראם מלך אלפרס
 משה נצפין ואכר מן אצחאכה וממנ יקול במק אלתה מאיתי רגל
 פערס רוסהם פי אלתין מנכסין חתי מאתוֹ: וקאל קד עמלת
Diebus ejus (Bahram, filii Bahram) *apparuit vir quidam Persa, cui nomen Manes, author secta Manichaorum. Putavit is se Prophetam esse. Eum igitur accepit Bahram filius Bahram, Rex Persarum, eumque in duas partes discerpit: De sociis vero ejus, & illis qui sententiam ejus sequebantur, ducentos sumpsi viros, quorum capita infixit luto inversa, usque dum mortui sunt, posteaque dixit: utique feci hortum, in quo plantavi homines loco arborum.* Hic verò pag.

6. Elimination.

וְיִיאָמֶה טוֹחַר מֵאֵנִי רִגְלֵי פֹאֲרָסִי פֹאֲדַעִי אֶלְנִבּוֹה וְאִמְהַר דִּין 214
אֶלְמִנְאִינִיָּה פִקְתִּלָּה בְּהִרְאֵם אֲבָן הִרְמִי מִלֵּךְ אֶלְפֶּרֶס וְשָׁקָה נִצְפִין
וְעָל כָּל שָׁקִיָּה מִן גִּסְרָה עָלֵי כֶאֱב מִן אֲבוּאֵב אֶלְמִדִּינִיָּה וְאִכְר מִן
אֲזַחֲאֲכָה אֶלְמִנְאִינִיָּה מֵאִתִּי נִפְר וְעָרִם רוֹסֶהֱם פִּי אֶלְאָרִין וְצִלָּב
אֶנְיִלָּהֱם

**Liber 1. de
orig. Mult.**

G. Maham-
med fil.
Isaac.

Quinto sequitur **בהראם Bahram**, quem Historici nostri *Varanem* s. *Bahram* dicunt. De hoc *Patricia*, p. 108. **ומלך בערה בהראם אבן בהראם** *fil. Bahram.* *Regnavit post eum* (Bahram, filium Bahram) etiam Bahram, filius Bahram, qui & Schahan-Schah dicitur. Schikhardus legit **שאה סגן** *Sagan-Schah*, quasi Segestanorum, quos vocat, Regem voces. Vide p. 113. *Elmacinus* etiam scribit **שאהן**, aitque quatuor mensium ejus fuisse Imperium.

Sextus est in Genealogia הרמז Hormoz, Bahrami frater. Eum ta- 6. Hormoz
men *Patricid.* p. 108. & *Elmacin.* p. 217. נרסי Norsā appellant, eum aut Nors.
ipsum, dubio procul, intelligunt, quem nos suprà loco quarto habui-
mus. *Patricidus* verba sunt : ומלכה בעדה אמה נרסי אבן בהראם
אבן שאבור אבן אורשיר אבן תאיך אבן שאשאן ומלך עלי אלפרס
תסע

**6. Normen
ant Nors.**

Liber 1. de סנין תסע id est, *Et regnavit post eum frater ejus Norsas*, (*Elmac. habet orig. Muh. Mors, pro Nors*) *filius Babram, filii Schabur, filii Azdeschir, filii Taje* (Babek, per additionem & transpositionem punctorum) *fili Sasan, præsinitque Imperio Persico annos novem, Elmacinus verò annos tantum assignat septem.*

7. Hormoz. *Septimo venit Hormoz alter, qui filius fuit Nors, seu Norsas juxta Patricid. pag. 108. Elmac. pag. 217. Annos regnavit septem & menses quinque.*

8. Schabur. *Octavo sequitur שאבור Schabur, filius Hormoz, cui planè Schikhardus p. 116. ea tribuit, quæ nos, ex Patricide, supra in Schabure priori observavimus; quòd nempe antequam nasceretur in utero matris coronatus fuerit, embryo etiam ad regnum destinatus. Eum quidem Patricides etiam vocat filium Hormozis, sed quia Dulakraphi cognomen obtinuit, Genealogiæ seriem secuti, ad priorem Schaburem, quæ dicenda essent, retulimus. Quanquam & Elmacinus p. 219. & Patricides pag. 109. constanter hunc secundum Schaburem Dulakraph appellant. Nec malè profectò. Fuit enim Schabur hic Posthumus, ut longævus (coepit enim ante Constantinum, & superstes fuit Juliani Joviani, & Valentis temporibus) ita etiam supra modum crudelis, ut velatiùs fuisset nunquam esse natum, aut in juventute ipsa extindum, Judæos pariter persecutus est & Christianos. Vide Schikhard. p. 117. Repete etiam, quæ supra p. 108. diximus: Ex quibus facile colliges, huic præ reliquis nomen Dulakraph bene convenire. De variis ædificiis, oppidis, pontibus, &c. ab eo hinc inde conditis scribit Elmacinus p. 234. additque: ולקח כבר וצעפת קותר, וקל בצרה ארסל אלי id est, Cum consenuisset, virtus ejus debilitata fuisset, visusque defecisset, misit ad Regem India, petiitque ab eo Medicum, qui in terra ipsius celebris esset practicus, & in curationibus excellens, Misitque illi aliquem (Patricides p. 129. eum Geru appellat, seu Georgium) qui curato ipsi visum restituit. Elegit autem postea sibi Ghond-Schabur (urbs est, cujus ipse ille conditor) in domicilium, habitavitque ibi usque dum fuit mortuus, anno ætatis 72.*

9. Schabur. *Nonus Persarum Monarcha valde controversus est. Agathias vult filium, Azdeschir, Schaburo secundo successisse Artaxerxen, fratrem Germanum. Sed*

vapulatur *Schikhardo* : Quomodo enim inquit, p. 120. fratrem habuerit *Germanum*, qui primogenitus simul est & *Posthumus*? Sequitur igitur *orig. Muh.* is Genealogum, qui *Bahramum* alterum successorem *Schaburo* assignat, cum quo tamen *Elmacinus* p. 235. divortium facit, scribens, *Schaburo* successisse *Azdeschir*, (non *Bahramum* alterum, qui jam ante regnavit: vide p. 110.) filium, qui regno annos quatuor prae-fuerit. Idem sentit *Patricid.* p. 130. Quos, quia sententia eorum omni difficultate caret, tuto sequi licebit.

Azdeschiro huic successit *שאבור Schabur*, frater ejus, filius *Schabu-* 10. *Schabur*
ri secundi, ut *Elmac.* habet p. 235. & *Patricid.* p. 130. Consentit etiam 111.
Agathias. Imperavit quinquennium, & menses quatuor. Mortuus est
anno 10. Theodosii.

Undecimus est *אבן שאבור Bahram*, filius *Schabur*, juxta 11. *Bahram*
Elmacin. p. 243. & *Patricid.* p. 150. qui ad gubernacula regni sedit filium *Scha-*
undecim annos. *Schikhardus* tamen superiori subjungit *יודגד Iazdi-* bur.
gerdem, quem differentiae causa exosum, denominat, ut qui Persis fue-
rit in visus, vel ob hoc ipsum, quod a Romanis amaretur.

Hic verò ab *Elmac.* p. 245. duodecimus numeratur *Perfarum* Rex, 12. *Iazdi-*
Bahrami filius, cognomento *אלאסמר fuscus*. At *Patricid.* pag. 154. *gerd.*
ופי ארבע סנין מן מלכה מלך יודגד אבן בהראם יקאל לה

Anno quarto Imperii ejus (Arcadii) regnavit
Iazdigerd, filius *Bahram*, cognomento *Scelestus, Persis*. Persae nempe,
quod benignior esset Christianis, iisque in regno suo locum concess-
isset, tyrannum eum, crudelem, superbum, inexorabilem, avarum, nul-
lis precibus ad misericordiam flexibilem appellarunt. Arcadius ipse
morti vicinus, curam ei Imperii & tutelam per testamentum detulit.
Elmacinus tamen p. 248. & *Patricides* p. 178. de *Iazdigerde* hoc præ-
ter tyrannidem, violentiam, stupra nihil commemorant. Unde &
eundem à medio tollere Persae satagentes, opportunam aliquando
naeti sunt occasionem, quam ita describit *Elmacin.* אבן יודגד אבן
בהראם אלמערוך באלאסמר מלך אלפרס פאנה כאן רדי אלסירה
כתיר אלגור ואלעסק וכלף רעיתה תכאליף כתירה לא יקדוה
עליהא ולמא אסתחכם טלמה קיל אנה אסתחצר כילה לינטרהא
פאן פיהא פרסא אסתחסן צורתה ותמאם כלקתה פקאם אליה
ואמר אן יעמל עליה סרג ודנא מנה ומסח ונהא במנדיל כאן פי ידה
אראד אן ימסח כפלה וזו קאיים כלפה פרפסה פי אנתיה ומאר
לוקתה

Liber 1. de
orig. Muh.

לוקתה id est, Porro *Iazdigerd*, filius *Bahram*, aliàs *Fuscus*, Rex *Persarum*, pravus fuit conversatione, tyrannidi & violentiæ deditus, qui subditos multis oneravit molestiis, quas sustinere non poterant. Cùmque vires jam acquisivisset iniquitas ejus, ajunt, eum adduci sibi jussisse equos suos (vox Arab. singularis est, equorum catervam significans, ut illos conspiceret: inter eos autem equum fuisse formosum valde, & supra modum elegantem, ad quem ille stans jussit ei imponi ephippiū. Ipsum verò, ad eum propius accedentem, tergere voluisse vultum ejus pallio, quod in manibus habebat, tergere etiam voluisse panniculum ejus (est rubedo turbida in vultu seu oculo Cameli vel Equi) dum autem post eum (equum) staret, calcavit testes Regis, ut subito mortuus conciderit. *Patricides* equum hunc aliunde subornatum scribit, atque ita eum regi placuisse, ut mandaret לוֹסֵרְן לִירֵכְבָּה תָּם דָּנָא מִנָּה וּמִסַּח וְגִהְרָו וְאֶכְרַ בְּנִאצִּיתָה וְעֵרְפָּה תָּם אֶרְאֵר יִמְסַח עֵנֻזָּה וְלָמָּא אִסְתָּמוּ כְּלָפָה רִמְחָה רִמְחָה אִצְאֵבֵת כְּבֵרָה אִידֵם *imponere ephippium*, ut equitare posset. Postea verò appropinquans, verso vultu ejus, arripuit iugum: deinceps verò tergere volens eandem ejus, stetit retro eum. At is calce percur illius ita percussit, ut mortuus fuerit.

13. *Bahram*
Ghur.

Vox *Ghur*
quid sit.

De successore, adeoque decimo tertio *Persarum* Monarcha, quæ scribit *Schikhardus* p. 123. relinquemus intacta, iis contenti quæ *Patricides* nobis suppeditat & *Elmacinus*. Refert ergo *Elmacinus* simpliciter p. 248. *Iazdigerdi* successisse filium *Bahram*, quem vulgò *Bahram Ghur* appellant. *Schikhardus* in suo scripto legit כּוּר existimans ab Arabico כּוּרָה quod ipsum est Græcorum *χώρα*; regnum, regionem significans, deductum. Sed conjectura tantum est. Unde p. 123. fatetur: Quid autem vox ipsa significet, adhuc ambigo, quia nondum constat, quæ lingua sit exponenda. In Arabia tamen vocem hanc natum non malè conjicit. Quod si ita sit, certè res erit in vado. Nam quoniam Persia non unum tantum habuit Bahramum Imperatorem, ipse hic cognomen indeptus vel à patre, quem non אֶתִּים *scelerosum* illi solùm nuncuparunt, sed ipsa hac voce כּוּר *Ghur* retenta, כְּתִיר אֶלְלוּר, in tyrannide & oppressione multū eum fuisse tradunt: vel, habuit אֶתֶּלְלוּר à semetipso, ob inexplabile ludendi, potandi, adeoque à tramite viæ regiæ (est enim כּוּר apud Arabes à via *declinavit*) declinandi studium. Quibus artibus ad Imperii dignitatem pervenerit *Elmacinus* non commemorat. *Patricides* verò p. 178. scribit: *Persis*, mortuo *Iazdigerde*, congregatos

dixisse נסלה אחר מן עלינא לא נמלך עלינא אחר מן נסלה אחר *nolumus constituere regem nostrum quicquam ex semine eius* (Jazdigerdis): Unde etiam filium Bahramum ידכליה פי שי מן אמורהם *cum negotiis eorum nihil commune habere volebant*: Leges & conditiones, quas ab eo, qui rebus præesse, aut Imperium ambire vellet, requisituri essent, ponebant septem, nempe מן אלפצל פי אלתדביר ואלנטר פי אלאמור וצדק אללסאן ושרה אלכטש ואלבראענה ואלרפק פי

ut talis esset: 1. *qui in regimine summam demonstrare posset beneficentiam.* 2. *Prudens in negotiis.* 3. *Veraci lingua.* 4. *Fortis viribus,* & 5. *facundus.* 6. *In administratione mitis.* 7. *Sciens denique & gnarus machinarum hostilium.* His auditis Bahram Persas ita fuit allocutus: אנפסכם לי עלי אנפסכם אן אנא דללתכם עליה תמלכוה פאשרטוא לא דלך פלמא *Pacificimini mecum, per vos ipsos, quod, ubi monstravero vobis talem* (septem his virtutibus conspicuum) *eum constitui vultis Regem, & pacti sunt cum eo de hac.* Ille vero, securitate (cautione) ab eis accepta, dixit: *Ipse ego vir ille sum. Atque sic eum regem suum creârunt.* Imperasse eum scribit Patricid. & Elmac. annos 18. magno cum applausu & favore subditorum, hoc unum in ipso desiderantes, quod crapulæ & alex nimium quantum fuerit deditus. Unde Elmacin.

*Quomodo
imperaverit.*

פסאר סירה חסנה ועדל עלי אלרעיה ואזאל ענהם אלמטאלם ואחבוה וכאן משתעלא באללהו ואלטרב ושרב אלכמר ושמע יעזאה כאקאן אלכבר מלך אלתרד פי כמסה ועשרין רבוה מן אלנגר ואנתמע אכאבר אלממלכה אלי בהראם גור וקאלוא לה אלמצלחה: אן תתרד שרב אלכמר ואלאשתעאל באללהו ואלטרב ותנטר פי אמר גנרד ותסתעד להרא אלעדוה אלדי קצוד פלם יסמע ובעד איאם כרג בהראם גור אלי נאחיה אדרביגאן פלם ישך אלנאס אנה הרב מן כאקאן אלמלך פאנתמע ראייהם אן ידכלוא פי טאעה כאקאן ויודון לה אלגויה כופא מן אן יאכר אלבלאר פיהלכהם ואמא ברסי אכו בהראם גור ואהל בית אלממלכה ואלקאצי פלם יואפקהם פי דלך ואמא כאקאן פאנה למא עלם כצוע אהל פארס לה ואנתמאע ראייהם עלי טאעתיה דצע אלסלאח ובטל אלקתאל פבלע בהראם גור וגמע פגרה ואתי לילא

Liber 1. de
orig. Muh.

לילא וכבס כאקאן פטפר בה וקתלה בידה וקתל גנדה כתירא מן
אלתרד ונחבוא מן אלאמואל ואלכיוול ואלאמתעה שיא כתירא תם
דכל בהראם גור אלי מדינר פארס סאלמא ונקם עלי כל מן
דכל פי טאערה כאקאן ונהבהם ואנאח אמואלהם ונסואנהם
ואולאדהם ללנאס ולמא בלע אלתרד מא גרי עלי כאקאן הרבוא
אלי אטראף בלארהם וולי בהראם גור אבוה עלי כראסאן
id est
*Et ambulavit (Bahram) laudabiliter valde, iustitiam exercens in subdi-
tos suos, & tyrannica onera auferens ab iis: Vnde & ipsi eum amârunt.
Erattamen deditus lusu, latitia & crapula (usq; adeo, ut, teste Patri-
cide, in reprehensionem incurreret apud homines): unde etiam vicini
reges ei sunt insidiati (nempe, ut Patricides explicat, ad subigendam ter-
ram ejus) propterea tantum, quod occupatus semper esset lusu & potu. Eum
autem Chakan Major (notat Patricid: כאן יסמא ל מלך ללתרד כאן יסמא
omnem Regem Turcarum appellari Chakan) Rex Turcarum oppu-
gnavit exercitu viginti quinque myriadum. Proceres igitur regni ad Bab-
ram-Ghur congregati reconciliationem ei obtulerunt (Patricides scribit,
eos Regi mollem, crepundiis ferè & crapuli s. addictam vitam expro-
brâsse, præsensque, sine tamen successu, à Turcis periculum imminere
exaggerâsse) dummodo vino, lusu & latitiis suis valediceret, rationem
potius exercitus sui haberet, eumque contra hostem jam imminensem sibi
pararet. At noluit is parere. Elapsis verò aliquot diebus egressus est Bab-
ram-Ghur in tractum Adrebighan (& Armeniæ, ut addit Patricides
נארהא לינסך פי בית נארהא ut sacrificaret in domo ignis ejus) neque dubita-
bant homines, quin fugerit à Chakan rege. Omnium igitur suffragiis de-
cretum, quod obsequi vellent Chakano, ipsique tributa solvere, timense sine, in-
râ ipsorum occupatâ, funditus eos perderet. Borsa (Patricides bis eum
Morfa appellat) tamen frater Bahrami-Ghur, familia regia, & iudex
(Ardenar juxta Patricid.) assensum suum prabere volebant. At Chakan
videns populum Persia ita humilem se prabere, omniumq; vocibus obsequi-
um sibi esse decretum, deponit arma, & intermittitur prælium. Hoc cum ad
Bahram-Ghur delatum esset, venit, collecto exercitu suo, moctû, Chakanum
subegit, victoriam ab eo deportavit, eumque manu sua occidit. Edidit etiam
exercitus magnam Turcarum stragem, multamque abstulit pradam ex opi-
bus, equis, supellectilibus. Postea demum Bahram salvis Persia urbem in-
gressus, nullus est omnes illos, qui Imperio Chakani se subjecerunt, spoliatis &
aba-*

abactis opibus, mulieribus & liberis eorum. Turcæ verò cognoscemes, quid Liber 1. de
accidisset Chakano in extremos regionis suæ angulos se receperunt. Bahram orig. Muh:
autem fratrem suum Chorasana præfecit. Fugato Chakano Bahram
obtulisse scribit Patricides in delubro Adrebighano Igni, Persarum igni litat.
Deastro sacro. Verba ejus sunt: לא ינול ואנצרה עלי אדרביגאן נסך פיה נסך וידבח פיה דבאיחא שכר
ללה חתי אדא אתי אלי בית נאר אדרביגאן נול ען דאבתרה ימשי De Pyreo
Adrebighano.

חתי דכל אליה תעטימא לאמרה ושכרא ללה תם אמר במא כאן
 פי אכליל כאקאן מן אלדרר ואליאקות אלאחמר ואלגוהר אלפאכר
 פעלק עלי באב דלך אלבית ונחל תלך אלנאר סוף באקאן אלמחלי
Abiens autem Adrebighanem (est boreale oppidum Persiæ,
quod Procop. lib. 2. de bello Pers. Ardabigaram appellat, in quo πρῆτον
illud, ubi perpetuum ignem custodiunt Magi, quem cum Vesta Roma-
norum comparat) nullibi locorum divertit, ubi Deo non libaverit liba-
men, & sacrificaverit sacrificia Eucharistica, usque dum Pyreo Adrebigha-
no appropinquavit: tunc enim, descendens de jumento suo, pedes illud fuit
ingressus, tum ut rei magnitudinem declararet, tum etiam, ut gratias age-
ret Deo. Postea mandavit, ut quæ essent in corona Chakani margaritæ, Sat-
idii, pyropi, uniones pretiosæ suspenderentur de ostio illius delubri. Atque
igni isti etiam consecratus est gladius Chakani margaritis splendide orna-
tus. Viderint ergò quorum vestigia legant illi, qui hodierno quoque
die, nomine licet Christianorum gaudentes, sive potiti contra hostes
victoria, sive votorum suorum quocunque modo participes facti, ac-
ceptum illud ferunt non soli & æterno Deo, sed creaturis: quique a-
nathemata & trophæa consecrant si non, Persarum more, igni,
creaturis tamen aliis: sanctis quidem illis, & angelico remigio in
cælum subvectis, sed homagio tanto indignis. Subjiciunt Scripto-
res isti Arabici prælium Bahram-Ghur cum Theodosio juniore com-
missum, in quo utrinque ancipiti diu Marte fuit pugnatum, וקע

ubi ab utraque parte multi occubue-
runt: Tandem verò Bahram-Ghur ad internecionem eæius fugâ Babram à
ludem quæ sivit, vitæ quæ suæ consulens (erant enim Persæ illi hoc no- Theodosio
mine valde infensi) in Indiam concessit. Quid ibi locorum præstite- in fugam
rit, itidem ex Elmascino discimus & Patricide. Scribunt illi, quòd felix versus in
fuerit & fortis venator, qui Elephantem toti vicinæ insidiosum jacu- Indiam
lo transfixerit, & Indorum Regi attulerit. Unde, autoritatis ei & concedit.
favo- Elephantem
interficiat.

**Liber 1. de
Srig. Muh.**

**Prelum
committit.**

**Ad suos
redit.**

**Difficulus
ad regnum
fuit admis-
sus.**

**Toste Pa-
tricide.**

**14. Jazdi-
gerdes.**

favoris non parùm accesserit. Cùmque adversarium idem ille Rex ef-
set nactus, qui magnum ei timorem incussit, hunc ipsum Bahramum,
ob animi fortitudinem, intestino bello præfecit, qui victricibus ar-
mis inclytus domum rediit, nec Regis tantum filiam, sed & aliquot
Regiones muneris loco accepit. Tandem verò cognitus, magnis In-
dorum subsidiiis instructus ad suos revertitur, rebelles in officium
redigit, atque adeò magno cum successu ad finem usque vitæ rerum
suarum sitagit. *Teixera* & ex eo *Schikhardus* referunt, Jazdigerdem,
cùm animadverteret cæteros ex conjugē sua natos domi non esse vi-
tales, statuisse in eo externum aërem experiri, eumque Nahmano, re-
gulo cuidam tributario commississe, quæ tamen ipsum peregrinatio
regno tantum non fraudarit. Nam quia per absentiam proceribus
non bene fuit cognitus, & exosi de patris ingenio filium æstimantes
verebantur mali corvi ovum nihilo melius fore, contigit, ut Jazdi-
gerde mortuo, quidam Chosroës illorum favorem fuerit emeratus,
qui tamen Chosroës post fasces Imperii Bahramo delatos, primus
fuit, qui obedientiam suam publicè profiteretur. Hoc ipsum *Patrici-*

des ex Persarum monumentis pag. 182. ita perstringit: **דכר בעץ
אלפרס אן בהראם גור כאן פי חגר אלנעמאן אבן אלמנדר אללחמי
מלך אלערב באלבאריה פאנה למא בלע בהראם מותה אבירה
יודגר סאר במן מעה ממן תאבערה מן אלערב חתי נול אלסואר
פנאם אשראף אהל פארס פי אלמלך חתי אעתרפוא לה באלחק
פמלכו פמלך בהראם גור בעד מלך אבירה יודגר אבן בהראם
עלי אלפארס תמאניה עשר סנה** *Referunt Persæ quidam, Bahram-
Ghur fuisse in suum Naahman filii Mondar Lachmitæ, Regis Arabum in so-
litudine (ruri). Postquam verò ad eum rumor mortis patris ejus Jazdiger-
dis pervenit, abiit cum affeclis suis Arabibus, usque dum venit Souadum. Et
lus fuit oborta inter proceres Persarum propter regem, usque dum illum ve-
rè agnoverunt, tunc enim regno illum præfecerunt. Et regnavit Bahram-
Ghur post patrem Jazdigerdem, filium Bahrami Persis annos æt. decem.*

Bahram-Ghur excepit filius *Jazdigerdes*, quem differentię causâ
Persecutorem appellat *Schikhardus* p. 125. Nihil tamen Arabum mo-
numenta de persecutionibus hujus Jazdigerdis commemorant. *El-
macinus* p. 250. pauca de eo habet: **ונער מדה יסירה מאת בהראם
גור ומלך בערה יודגר ולרה ארבעה ועשרה סנה** *Paulo post mor-*

mus Babram-Chur, regnavitque post eum Lazdigerdes, filius ejus, annos 14. Anno videlicet Theodosii 35.

Liber 1. de orig. Muh.

Decimo quintò Schikhardus duorum meminit Jazdigerdis filiorum, Phiruz & Jalas. Nunc, scribit p. 129. arbor Persica divaricatur in duos ramos, & ex uno Lazdigerde binè nascuntur filii Firuz & Jalas. Sed, quod sequentia docent, conjecturis tantùm ducitur, quibus adhibere fidem constans Arabum assertio non permittit. Totum enim successio- nis negotium ita clarè & distinctè proponit cum *Elmacino Patricide*, ut tutò illis credendum existimem. Ita *Patricid.* p. 189. **פלמא הליך יודגדר תנאועא עלי אלמלך מן בערה אבנאה פירח והרמו פצאר בעצא מע פירח ובעין מע הרמו פאשתעל אלהרב בינהם חתי קמל הרמו ותלאת נפס מעה מן אהל ביתה ומלך פירוז אכן יודגדר עלי הרמו** Cum mortuus esset (periisset) Lazdigerdes, lis post eum oborta fuit de regno inter duos ejus filios Phiruz (Peroza aliis dicitur) & Hormoz: aliis facientibus cum Phiruz, aliis cum Hormoz. Et excitatum inter eos est bellum usque dum occisus fuit Hormoz cum tribus animabus de domesticis ejus. Imperavit igitur Phiruz filius Lazdigerdis Persis annos 27. Factum hoc anno Marciani Sexto. Schikhardus in suo Taarich p. 130. scribit, eum Zenonis Imperatoris tempore duplex bellum gessisse cum Nephthalitis, quos ille putat reliquias de tribu Nephthalim, quos Tiglath-Pileser in ea loca traduxerit 2. Reg. 15. 29. Verùm (præterquam, quòd solus Agathias, à quo tamen ipse Schikhardus paulò antè divortium fecit, gentes illas quibus cum bellum illi intercessit, Nephthalitas vocat, Procopius verò Euthalitas) valde periculosum est largiri Judæis, sceptro & regimine ubique destitutis, vera esse, quæ de reliquiis decem tribuum ad flumen Sabbathicum suaviter, sed ineptè illis garriunt. Novimus enim ex ipsis Judæis oculatiores esse, qui hanc fabulam, cui non leve fidei ex Cl. Schikhardi accederet assertione momentum, rideant. Quid ergo? *Haitalis* a sunt, quos oppugnare voluit Phiruz, quorum Rex à *Patricide* aliquoties Achschanvar vocatur. **היטל** autem, ut Arabicè scribitur, Regio est, aut gens Thracum & Indorum, Chorasane vicina. Tota historia memorabilis valde est, sed prolixior nimis. Nos ex *Patricide* & *Elmacino* compendium tantùm dabimus. Constituerat Phiruz bello tentare Achschanvarum Regem Haitalitharum, jamque cum exercitu suo Chorasaniem versùs eduxerat. Quo audito, Achschanvarus, magno percussus timore, suos congregavit, quibus cum deliberaret, quomodo hostem imminen-

15. Phiruz filius Lazdigerdis.

Schikhardus vult eum Nephthalitas oppugnasse.

Sed erras.

Sunt enim Haitalis.

De quibus Patricides & Elmacinus.

tem

Liber 1. de tem finibus ejicerent. Surgens autem senex quidam, promisit Regi
orig. Muh. ubi data fide, posteris suis necessaria hujus vitæ subsidia polliceretur,
 rationem fundendi & confundendi hostis monstraturum. Rex ubi
 conditionem hanc ratam habuisset, senis; sic eo suadente; vincere ju-
 bet pedes & manus (alia exemplaria habent, *amputare*, idque re-
 citius) eumque in eam ipsam viam, quâ venturus esset Phiruz, abjice-
 re. Factum hoc est. Phiruz ergo cum ibi transiret, inquisivit in ejus
 conditionem. Ille verò respondit: Ego sum ex magnatibus Haitali-
 tarum, cumque fama jam percrebuisset, te contra nos prodire, & hoc
 nomine Rex in consilium me quid facto opus esset adhibere, inge-
 nuè fatebar, non esse nos potentiae tuæ & fortitudini resistendo. Con-
 sultius ergo fore, si tributis solutione vitam nostram redimeremus.
 Hac verò re ita indignatus fuit Rex, ut hac me miseria mulcavit. Abi
 ergo, inquiebat mihi, ad eum, quem tanti facis, quòque tanto pere-
 lectaris, Phiruzum. Deditque in mandatis quibusdam militibus, ut
 huc me portarent. Tuam ei ergo nunc, ô Phiruz, imploro opem: ne
 permittas, fame me perire, aut à bestiis dilaniari. Ego viam tibi com-
 pendiosissimam Achschanvarum invadendi monstrabo. Bidui iter
 sufficiet nobis, dummodo commeatu bene sitis instructi. Regio enim,
 per quam transeundum nobis, arida est & siticulosa. Consilarii Re-
 gis, fraudem subodorantes, Regem monebant, ut cautus esset,
 anguem enim, dubio procul, in hac latere herba, quæ incauto ipsi cri-
 tium facile afferret. Ille verò, posthabitis eorum consiliis, senem se-
 quitur, sed pessimo successu. Elapso enim itinere bidui, exercitus
 siti pressus paulatim deficere coepit, aliis aliò distractis & dispersis: sit
 tandem Phiruz cum paucis superstes animadvertit, se circumven-
 tum esse à sene, quem propterea, extorta prius fraudis ingenua con-
 fessione, occidit. Phiruz ergo, exercitus sui, partem maximam, facti,
 jacturâ, ab Achschanvaro victus fuit & captus. Veniam autem & so-
 lutionem vinculorum instanter petens eam obtinuit, hac lege, ut ne
 deinceps Phiruz rediret, aut bello Haitalem affligeret, utque termi-
 num figeret, quem, quo-ad spiritus ejus regeret artus, nunquam
 transiret. Acceptat has conditiones Phiruz, easque juramento con-
 firmat. Domum verò reversus in memoriam rediit fraudis & cladis
 ab Haitalitis acceptæ, quam restaurato bello ulcisci in animum indi-
 xerat. At ubi negotium suis proposuisset consilariis, dixerunt illi:

אנך קך עאהרתה ונחן נתכוף עאמכר: אלעזר ואלבעי מנך
 קמל להם פירח אני אנמא שרסת לה אני לא אנח אלחנר פאנא
 אחמל

אחמל אלהגד מעי עלי אלעגל אמאמנה ולא נכלפד כלפנה
פאלוא לה אן אלעחד לא יחמל עלי מא פסדת ולכן עלי מא טחד

Liber 1. de
orig. Muh.

*Etique scdere ipsi iunctus es, (juramento ei securitatem promissisti) Et
certè metueremus pœnam perjurii & perfidia. Respondit Phiruzus: utique*

Nota equi-
vocationem
Iesuiticam.

*pactus sum cum eo, quod lapidem (scribit enim Elmacinus p. 255. ובעלוא
חגרא פאצלא חדוד אלמלכתין eos posuisse lapidem, duo illa regna
discriminantem) non sim transiturus. Vehi igitur curabo mecum lapidem*

in curru antenos, nec unquam post nos à tergo relinquemus. Illi vero dice-

Ipsis Persis
exosum.

bant ei, pactum non juxta tuam explicationem debet intelligi, sed prout ap-

paret, id est, ex simplici & literali sensu. Elmacinus procerum respon-

*sum tale fuisse refert: לים אלימין עלי אלהגד אנמא אלעחד למא
אשתהר בין אלנאם Non est juramentum de lapide: sed scdera expli-*

canda sunt, prout vulgò ea homines intelligunt. Major certè Persarum isto-

rum fuit fides, candor, & integritas, quàm eorum, qui juramenta sua

non ex intentione partium, sed mentali quadam reservatione metiun-

*tur. Sed surdo narrabant fabulam. Conscribit enim Phiruz militem,
eiq; lapidè terminalem, vehiculo impositum, semper præmittit. Ach-*

*schanvarus interim, sui quoque officii memor, valla, munimenta,
pontes ad depellendam vim Phiruzi extruit, eumq; ne præter fidem*

*quicquam tentaret, hortatur. Turpe enim esse & vincere & vinci: illud
in glorium evenire, propter perfidiam: hoc pœnam fore violatæ fidei.*

Sed neque sic de proposito abstrahitur Phiruz. Achschanvarus igi-

tur videns, nihil se hac ratione proficere, cum copiis quoque suis, su-

spenso, de hasta, publico inite pacis instrumento, quo sic omnibus pa-

teret militibus causæ integritas & bonitas, prodit. Congressi autem

Reges isti ubi dimicant, mox Phiruzus cum suis cæditur, in fugam

convertitur, meritæq; perjurii luit pœnas. Erat autem Persa quidam

Sucharan nomine, qui audito acceptæ cladis nuntio, ad Achschanva-

rum mittit, ab eoque Persas captos, spolia ablata repetit, quæ & Ach-

schanvarus, ne novo implicaretur bello, quod Sucharan, nã pareret,

minabatur, sponte cessit. Atque sic Phiruz anno Imperii 27. obiit.

Decimus sextus est בלאס Balas, ut scribitur ab Elmac. p. 257. à Ge-
nealogo nostro ילאס Ialas: à Patricide בלאבס Balabass. De quo ille

16. Balas.

תם תנאועא אבנא פידון קבאר ובלאבס עלי אלמלך

Postea discipuli Phiruz, Kobad & Balabass, de regno,
vincente tandem Balabasso. Idem asserit, Elmacinus, additque ואחסן

Et bene se
gestit.

Liber 1. de gestis (Balas) iustitiam exercens erga subditos suos, cūque subitisset in orig. Muh. regno annos quatuor, mortuus est. Schikhardus p. 136. eum appellat fratrem Phiruzi, Kobadum verò ejus filium, qui à Patre, Haitalitas

(Nephtalitas iterum vocat) aggressuro, propter ætatem teneram, solus domi fuerit relictus, cæteris filiis omnibus, quorum tot habuit, quot in longissimo mense dies sunt, in eadem fossâ simul interierint. Sed reclamant Arabici Scriptores, qui constanter *Kobadum & Balasum* fratres agnoscunt. Porro, qua ratione *Kobadus*, imperio ejectus, opem implorârit Regis Turcarum Chakani, eandemque ab eo impetrârit, in itinere conjugem sibi sociaverit, prolixè referunt *Schikhard. p. cit. Elmacin. p. 257. & Patricid. p. 198.* Reversurus autem, *scribunt*, magno stipatus exercitu Turcarum, fratremque oppugnaturus, de obitu fratris redditur certior (ita enim *Elmacinus* referunt & *Patricides*: alii tamen volunt à Kobado eum fuisse exoculatum, in fusione ferventis olei) atq; sic regno, sine pugna, potitur, illudque per annos 34. administrat. Res ipsius gestas, bella contra Amidum & Alexandriam suscepta, regnum nova hæresi, cui tamen ipse addictior fuit, turbatum, urbes plurimas, pontes, munimenta ab eodem extructa commemorant *Elmac. p. 257. Patricid. 199. Schikhard. p. 141.* Exteri scriptores eum, *Cabadem, Cavadem, Quadim, Coadem & Chnadum* nuncupant. Summatim modum administrati à Kobado regni perstringit *Elmacinus p. 266.* אסאן פאנא אלפרס פאנא אסאן

16. *Kobadus Balas frat.*

אלסיריה וטלם ועסף ואכר אמזאל אלרעיה וכלפהם תבאליף פאנכר אלטאס אמררה ואראדוא קתלה וכאפוא סרגנא ויירה ואתקוא עלי קתל סרגנא אולא פאעזוא קבאד עליה ואוהמוה פיה פכרנא עליה ולם יזאלוא יעזרה וייהמוה. פיה אלי אן קתלה פלמא קתל תאר מן אכאבר פארס אנסאן יקאל לה מדרך ואנחממע אליה גמאעה ואסתולוא עלי אלמלך וחגבה ען אלטאס ושרעוא אמזאל אלטאס ויאכרין אמזאלהם ואמלאכהם ודואבהם ואמתעתהם ויקולון מן הו אלדי אכתצכם כהדה אלנעם דונא וכן נרד אלמסאואר ואתצר הרמז אבן סרגנא אלחור ללטאס ומע נמועא כתיירה וחארב מדרך וקתלה וקתל אכתר אנחאבה ולמא עאד קבאד אלמלך אלי מועעה ובעד דלך מאר קבאד לתמאם תלאתה וארבעין סנה פי אלממלכה
id est, *Kobadus autem filius*

filius Phiruz, Rex Persarum adeò malè se gessit, opprimendo, præadando, subditorum facultates rapiendo, onera seu angarias imponendo, ut homines Imperio ejus subesset aduerit. Voluerunt itaque occidere eum, sed Consiliarium ejus Sargu (Patricides eum Savachar appellat) metuerunt. Convenit igitur inter eos, prius se à medio sublaturus Consiliarium. Et incitaverunt Kobadum contra eum, falsis eum opinionibus, & mendacijs tandem opprimentes, quoad interfecisset eum. Cumque trucidasset eum, tumultuarii cœpit quidam ex primoribus Persiæ, cui nomen Mardek (Patricides מרדוך Morzeikum, ארדוך cibavit, sustentavit, portionem dedit, propterea quòd doceret, אן אללד, אנמא געל אלארזאק פי אלארץ לתקסמה עלי, אלעכאד באלסוי i.e. Deum posuisse dona sua in terra, ut aequaliter inter homines dividerentur, Schikhardus p. 141. Mexdakum, appellat, ejusque dogmata fusè recenset) ad quem magnus catus congregatus est, & potius sunt rege, eumque ab hominibus absconderunt. Et invaserunt opes hominum, iisque abstulerunt facultates eorum, possessiones eorum, jumenta eorum, suppellectilia eorum, dicentes: Quis est qui vobis hæc beneficia propria fecerit extra nos? (Unde hæc potestas, quòd vestra magis, quàm nostra sint, quæ vobis vendicatis)? Nos utique volumus omnia pariter esse distributa. Imploravit autem Hormoz, filius Sargu, Consiliarii, aliorum auxilium, congregatæque nimiosa multitudo oppugnavit Mardekum, eumque occidit, cum plerisque sociis ejus: Postea verò cum Kobadus reversus esset in locum suum, obiit anno regni absoluto quadragesimo tertio. Idem, & plura adhuc, habet Patricid. p. 29. Reliquit autem Kobadus successorem filium, quem communi Regum Persarum nomine Cosroe vocant. Patricid. p. 219. תם מלך בעדה כסרדא אבן קבאד והו אלדי. Postea regnavit Kosra, filius Kobad: Estque is ipse, qui Ann-scharvan (Schikhardus habet אבן שרואן Nuschir-ravvan, Elmacin. p. 267. אבן שרואן) vocatur: Præfuitque annos 47. menses sex. Incidit Imperium ejus in annum quantum Imperatoris Justiniani. De studiis & eruditione, ludo Schachico (quem ab Indis inventoribus primum tum ipsi exhibitum nonnulli volunt: alii à שטרנגה Schatrangha Philosopho & Mathematico Persarum celeberrimo excogitatum scribunt. Vide Hist. Tim. p. 68. & Fabric. spec. Arab. p. 144. A Persis certè Europæi, & lusum & terminos mutuârunt) fusè loquitur Schikhar. p. 146. & deinceps, ex Procopio. Nos tantum ex Elmacino

ואן כסרי נפי. מן בקי מן אצחאב מרדך ורד עלי אלנאם
 מא כאן אכר מן אמולאחם ואמלאכהם ואכתאר וזרא ועמאל

Lib. 1. de
 orig. Muh.

וקצאח ורמכהם פי אלאעמאל ואכרנ כתב אודשיר אלרי פיה
 צמרתה וחמל אלנאם עליה וכתב בהלך אלי גמיע ממלכתה ופי
 אלסנה אלסאבעה מן מלכה סאר בגודה אלי אנטאכיה וזול כהא
 והאצרהג וכאן כהא גנור כתירה ליוסטאנוס מלך אלוהם
 וקאמלחם ופתח אלמדינה ואסתולי עליה ואכר מנהא אמול
 בתירה ואמר אן יקאם חצונהא ואסואקהא וטרקהא ואדרהא וכתב
 אלי נואכר אן יבני מדינה עלי צפתהא פכנות פסמאהא רומיה
 וקל אהל אנטאכיה אליהא פלמא רכל אליהא מצי כל ואחר אלי

id est, Ex-
 pulit autem Cosra eos qui de Mardeki (Marzekei) affectis erant supersti-
 tes. Reddiditque hominibus, quae ablata iis fuerunt de opibus & possessioni-
 bus eorum. Patricides p. 219 proluxior est, ordine recensens, quae quis-
 que ratione opes, facultates, uxores suas, in communem ante usum
 à Marzekitis raptas, receperit: cetera ad restauranda loca desolata &
 deserta contulerit. Consiliarios etiam, praefectos, & iudices, praefecti-
 ris suis praefecit. Produxit insuper scripta Ardeschiri, quibus vita ejus
 continebatur, ad eam vivendi rationem homines rejecit, de quae ea omnibus
 regni sui subditis scripsit. Anno septimo regni (Patricides nonum annum
 ponit) profectus est cum copiis suis Antiochiam, ibique castrametatum
 urbem obsidione inxit. Habuit autem Romanorum Rex Iustinianus in ea nu-
 merosum exercitum, quem ille cecidit, urbem occupavit, & aq. est potitus. Et
 abstulit inde magnam opum vim. Deditque in mandatis, ut iniretur men-
 sura munimentorum ejus, platearum ejus, viarum ejus, & habitationum
 ejus: scripsitque ad Vicarios suos, ut ad ejus descriptionem (exemplar) &
 disceretur urbs. Et adificata est, & vocavit eam Romam. Transfultique illuc
 Antiochenos. Cum verò eam esset ingressus, quisque in suam venit habita-
 tionem, non secus ac si egredierentur ex Antiochia, ad eandemq. reverte-
 rentur. Patricides plenius reddit: מן אנטאכיה תם אעירוא אליהא
 פלמא צאדרא אליהא וכלוא מן פלמא אנטאכיה וזרא ועמאל
 צאב אלמדינה ומציא כל אהל בית מנהם אלי שבה מנאזלהם
 כאנהם אנמא כרגוא מן אנטאכיה ועאדרא אליהא

Nova Ro-
 ma, seu An-
 tiochia.

(Ro-

(Romani) accessissent, urbibusque portam essent ingressi, venit unaquaque familia eorum in domiciliū planè suo simile, non secus ac si Antiochia egrederentur, ad eamque redirent. Opera tandem & auxilio Chakani

Liber 1. de
orig. Muht.

foceri sui aggressus est Haitalitas, eosque, ut injuriam avo illatam ulcisceretur, oppugnavit, Balachum occupavit, Saiph, Ibn-di, Ibn Chamri contra Æthiopes subsidium misit, Arabiam felicem cum eo invasit, atque adeò, victor ubique, obiit, successorem relinquens הרמו

Hormoz, tyrannum, omniumque bonorum osorem execrabilem. Unde & magnam terrarum à Romanis ab Antecessoribus ereptarum, & ipsius quoque vitæ in carcere, jacturam fecit. Vide Schikhard p. 153. & deinceps. Annos Imperii illi tribuit XII. Elmacinus XI. & septem menses. Funccius VIII. Totius regiminis historiam Elmacinus p. 270.

18. Hormoz:

& 271. ita describit: פאמא הרמו מלך אלפרס ואן אסי אלי רעיתה: וציק עליהם ואכר אמואלהם ועספתהם פארסל אנאברהם אלי כאקאן יסאלורה אן יאתי אליהם וימלך עליהם ויריחיהם מן גור הרמו אבן כסרי פגמע כאקאן עסאברה וגא לקתאל הרמו וקדם הרמו וגלא מן אקארבה אסמה בהראם אבן בהראם וצם אליה עסאברה וסירדה לקתאל כאקאן ואנתצר בהראם אבן בהראם פטלב אלמלך לנפסה פואפקה אלגיש אלדי מעה ודכלוא לה וסאר אלי כראסאן וגמע אלגנר אלדין פי אלבלאד וכלע הרמו מן אלממלכרה ואסתולי עליהא וכאן להרמו ולדא יקאל לה כסרי פי בען אלנהאת פבלעה אלכבר ואכר אלעסכר אלדי מעה וגא לנצרה ואלדה פבלעה קתל ותוגה נחו אלרום אלי מוריק ליסתנגר, גרה עלי בהראם פתפרק מן כאן מעה מן אלעסכר ולם יבק מעה סוי תמאניה אנפס ובלע בהראם אלכבר פוגה פי טלכהם פאדרכהם אלכיל ענר ריד פיה רחבאן פלמא ראוא אלכיל קאל אחדהם והו תידי לכסרי ומן מערה קאל אמצוא אנתם פי בטן אלואדי ואנא אטלע אלי הדא אלדיר ואשעלהם ענכם ואכפיכם אמלהם ופעלוא כולך ותוגה כסרי ומן מעה אלי מוריק וטלע תידי אלי אלדיר ואעלק אבואבה ולמא תגלת כיל בהראם אבן בהראם אלי אלדיר וטלע תידי אלי אעלא אלסור וסלם עליהם וקאל להם כסרי יקריכם אלסלאם פיקול קר צרנא פי איריכם פלעל תתרכונא פי הדא אלמוצע אלי אלער לנסתריה ונמצו מעכם אלי בהראם פאנאבורה אלי דלך ולמא כאן אליום אלתאני ועלם

Liber 1. de
orig. Muh.

תדי אן כסרי ומן מעה קר קטעוא מסאפֿה בעידֿה פתח אלכאב
ואעלמהם אלצורֿה פחמלוא אלי בהראם פערפוח מא פעלֿה
פתענב כֿף ברל נפסה ען מולאה ואמר בחבסה ואמא כסרי פאנֿה
תל אלי מוריק מלך אלוֿם ואעלמה במא נרי מן בהראם וטלב
מנה אלנֿרֿה ואלנצורֿה עליה פאנאבה אלי דלך ובעת מעה נישא
נטיפא וסאר אלי בלארֿה פתקאתלוא מט בהראם פאנצור כסרי
ואנחום בהראם אלי בלאר אלתרך ואחתאל כסרי וסיר וקתלה
הנאך ומלך כסרי הרמו פי אלסנה אלסאבעה מן מלך מוריק ואחסן
אלי אלוֿם אלדין גאוא מעה לנֿרתֿה ואעטאהם אלאמואל
ואלתחף ורדהם אלי מוריק תם בעד דלך אחתם בהראיֿם
נחירֿה ותחפא גלילֿה וסירהא מע אכבר אלאסאורֿה אלי מוריק
וסאלה אן יונֿה אכנתה מרים פאנאבה אלי דלך וחמלהא אלירֿה
ומערהא מן אלנֿראו ואלקמאש ואלגואהר ואלאמואל ואלעביר

Hormoz y-
ranum.

id est, Hormoz autem, Persarum Rex, subditos suos inclementer tractavit, eos pressit, omnibus facultatibus spoliavit, atque adeo tyrannice angariavit. Proceres igitur Persarum miserunt ad Chakanum, rogantes eum, ut ad se accederet, utque imperaret, & à tyrannide Hormoz, filii Cosra, quietem concederet. Collecto itaque exercitu venit Chakan oppugnatum Hormozum. Praefecit autem (exercitui) Hormoz virum de cognatis suis, cui nomen Babram, (Patricid. ait, ejus cognomentum fuisse סוניר Sunir) filius Babrami, cui copias suas (12000. juxta Patricid.) commisit, & ad oppugnandum Chakanum ablegavit. Victoriâ is potius regnum ipse ambivit, (memor videlicet, ut Patricid. addit, magnæ illius crudelitatis, & immanis sævitiae, quam exercuit in subditos p. 228.) applaudente toto exercitu, quem secum habebat, qui juramentum ei præsstitit. Abiit autem is Chorasaniem, copiasque, quæ ibi locorum erant, collegit. Imperium itaque, abdicato Hormoz, ipse occupavit. Habuit autem Hormoz filium, Cosra dictum, in quodam loco (Patricid. iricides exprimit Adfighan vel Adrebighan) latentem: is, cognito patri moritur

2. A duce suo
Babramo.

si succurrit
filium Cosra.

Moritur
Hormoz.

sciscens autem patrem suum occisum esse, Romam tendit ad Mauritium, ut opem ejus imploraret contra Babram. Et divisi erant inter se qui cum ipso degabant de exercitu (nolebant enim, ut Patric. scribit, quidam hoc ejus

con-

consilium probare aut, antequam Hormoz è medio sublatus esset, exterum militem quærere) ita ut nemo cum eo remaneret, nisi octo tantum.

Liber 1. de orig. Muh.

Babram igitur rem cognoscens, insecutus fuit eos, tandemque eques eos ad Monasterium, in quo erant Monachi, assequitur. Cumque equos illi viderent (vitam suam jam desperantes Parricid.) dixit quidam, Taidi nempe (Parricid. Nabdi eum nuncupat constanter, additque, Nestanum, Nabdi, & Cosram patruels fuisse) ad Cosram & comites ejus: Præcedite vos per medium fluvium, ego verò ascendam Monasterium hoc, & occupatos eos à vobis abstraham, negotium eorū à vobis amoliturus. Et obsecuti illi, ita fecerunt. Cosra igitur cum comitibus profectus est ad Mauritium. Taidi verò ascendit in Monasterium, foresque clausit. At equitatus Babrami, filii Babrami cum accessisset, ascendit Taidi in supremam muri, eosque salutatos, sic compellavit: Salutem vobis dicit Cosra, & indicare me iussit, nos in manibus vestris esse, dammodo in hoc nos relinquatis loco ad crastinum usque diem, ut quiescamus, & deinde ad Bahramum vobiscum abeamus. Et consenserunt illi. Postero die, cum Taidi non ignoraret, Cosram & comitatum ejus longum satis ab eo loco fecisse iter, fores aperuit, iisque quomodo res se haberet, indicavit, & detulerunt eum ad Bahram, eique significarunt, quid fecisset Taidi. Et miratus fuit, eum posuisse animam pro Domino suo, eumque vinciri iussit. Cosra autem ad Mauritium Romanorum Regem pervenit, eique, quid cum Babramo evenisset, indicavit. Petiit autem ab eo suppetias & auxilium, & gratificatus est ei, misitque cum eo exercitum magnum, profectusque est in terram suam. Et conflixerunt cum Babramo, qui, victore Cosra, in fugam conversus in Turcarum regionem abiit. Insidius tandem Cosra Vastrum (Parricid. Sumirum) ibi occidit. Regnavit autem Cosra-Hormoz anno septimo Imperii Mauriti. Et benefecit Romanis, qui subsidio ei venerant, deditque iis opes, & munera, & remisit eos Mauritio. Postea sollicitè congregavit multa munera, ac præclara dona, eaque cum primoribus Asavaritarum (Persæ quidam sunt, qui Batzoram incolunt) ad Mauritium misit, rogavitque sibi filiam ejus, Mariam, dari in conjugem. Annuit ei Mauriti, eamque ad eum ablegat onustam omnibus ad viam necessariis, suppellectilibus, cimeliis, opibus, servis, ancillis, quantum conveniret. Et desponsavit eam sibi, multumque dilexit. Conjugium Mariæ cum Cosra Persæ Parricides etiam enarrat, sed addit p. 230.

Filium insequitur Babrami

Sed afflu-
elabitur.

Et ad Mauri-
tium Im-
peratorem
pervenit.

Subsidio
ejus
Babramum
in fugam
vertit.

Romanos
milites be-
nigne tra-
bat.

Mauritii fi-
liam ambis.

וכתב אליה מוריק אלמלך אנה מא ינו לי אן אוונך אבנתי
אלי אן תציר נצראני ותנצר ואנאב כסרי אלי דלך ותנצר כסרי
תלאסרה אצחאבה ומראה וקארה וקאלא לח חרא עאר עלינא
ועלך

libera, de
orig. Mah.

Et propter
Christianif-
mum am-
plectitur.
Sed à ma-
gnatibus
Persia re-
prehendi-
tur.

Mauritius
à Phoca in-
terficitur.

Huius mor-
tem gener-
graviter
ulciscitur.

קלך מענא ולם יפעל הרא אחר קבלך מן מלך פארם מן אורשיר
id est, *Scriptis itaque ei Rex Mauritius. Non convenit mihi,
ut meam tibi desponsem filiam, nisi Christianismum amplectaris. Cofra
tem conditionem hanc ratam habens, Christianus factus est: quo nomine
ipsum socii ejus, consilarii & duces reprehenderunt, dicentes ei: Probrum
hoc est & dedecus, nobis aequè ac tibi. Hoc enim ante te nullus fecit Persa-
rum Rex ab Ardeschir ad presens usque tempus. At Cofra parvi hæc di-
xit. Acceptorum à Mauritio beneficiorum memoria animum homi-
nis ita occupavit, ut à proposito suo nullis potuerit avelli impedi-
mentis. Postea verò Mauritio per Phocam sublatò multa à Persis de-
voranda Cofræ fuerunt convitia & exprobrationes.* קאלא לר
ורא קר קלנא לך אן לים ללנצארי עהר ולא דין ולא דמה ולם
תקבל מנא ולו כאן להם עהר ודין לם יקתלוא מלכהם
*Dixerunt ei consilarii ejus, utique dixeramus tibi, Christianus nec fœdera ser-
re, nec religionem, nec pacta; at volebas nos audire. Si enim religio ipsis esset
aut fœdus, utique regem suum non occidissent. Authores igitur ei fuerunt
ut vim Socero illatam vindicaret, Hierosolymâ occuparet, & Roma-
nos quocunque posset modo affligeret. Paret ergo, & ut Patrius
verbis p. 232. utar,* ונתבקאיד מן סואר יקאל לה כרוויה אלי בית,
אל מקדס ליכרבה ווגה בקאיד אכר אלי מצר ואלאסכנדריה פי
לנ אלרום, וקתלחם וכרנ כסרי בנפסיה אלי אלקסנטניניה
והאצרה ארבעין עשר סנה ואמא כרוויה פסאר אלי אלשאם
והיבה ונהב אהלח פצאר אלי בית אלמקדס פגאתמע אליה אל
הוד מן טבריה וגבל אלגליל ואלנאצרה ומא חולה וגאוא אלי בית
אלמקדס וכאנוא ועינון אלפרס עלי כראב אלכנאים וקתל אלנצארי
ולמא צאר אלי בית אלמקדס אול ממא נול כרב כניסיה
אלקסמאניה וכניסיה אליה והמא כראב אלי הרא אלוקת וכרב
ניסיה קסנטנין ואלאקראנין ואלמקבריה וצרב אלמקבריה
וואקראנין באלנא, וכרב אכתר אלמדינה וקתלוא אליהוד מע
אלפרס מן אלנצארי מנא לא תחצא כתרתיהם והם אלקתלי
אדין בבית אלמקדס פי אלמוצע אלדי יקאל לר מאמלא
אצמא אלפרס בעד מנא אחרקא וקתלוא ואכרבוה וסבוג
נאריא

זכאריא בטריק בית אלמקדם ונמאעה מעה פאכדרא עוד אלצליב
אלדי כאנת הילאנדה אלמלך כלפתה פי אלמוצע וכאן קטעה מן
כשבה אלצליב וחמל מע אלסבי אלי ארץ פארס פאסתוהבר
מרים בנה מוריק אלמלך מן כסרי עוד אלצליב וזכאריא אל
בטריק פאנאסא כתיר ממן סבי פאכדתהם ענדהא פי דארהא
Mittitque ducem ex ducibus suis, cui nomen Charuzia (Elmac. p. 271. habet Charuzia) Hierosolymam, ut eam vastaret (cum tota Palæstina, Elmac.) Alium
verò misit ducem in Aegyptum & Alexandriam, ut Romanos quæreretur, eosque caderet. Ipse autem Cofra egressus est Constantinopolin (quam
Elmacinus appellat) eamque per annos quatuordecim obsedit. Charuzias autem abiit in Syriam, devastavit eam, populumque deprada-
tus est. Postea Hierosolymam proficiscitur; & congregarunt se ad illum Iu-
dæi à Tiberia, montibus Galilææ, Nazaretho, & qui vicini erant, venerunt-
que ad Domum Sanctam, ut Persis opem ferrent in devastatione templorum,
& internecione Christianorum. Cum autem Hierosolyma fuisset, primum
quod destruxit, templum fuit Corporis, templum Helena, quæ in hunc usque
diem adhuc diruta jacent. Desolavit etiam templum Constantini Cranium
(Golgotham) & sepulchrum, quæ duo postrema igni delevit. Et devasta-
vit plurimas urbes. Occiderunt autem Iudæi cum Persis plures Christiano-
rum, quàm quos vel recensere liceat: illos nempe, qui Hierosolymis occisi sunt
in loco (Elmac. speluncam vocat) Maimala. Cum verò Persæ incendio
omnia perdidissent, occidissent, & devastassent, discesserunt, captivum se-
cum abducentes Zachariam Patriarcham Hierosolymitanum, multosque
cum eo. Acceperunt etiam lignum crucis, quod Helena Augusta ibi locorum
reliquerat (fuit autem particula tantum de ligno crucis) secumque cum ca-
pтивis in Persiam deportarunt. Petiit autem Maria, filia Mauritiæ Regis, à
Cofra lignum crucis, Zachariam Patriarcham, cum multis aliis, qui captivi
erant, assumsitq; eos ad se domum suam, ubique cum ea degerunt. Et obiit
Zacharias Patriarcha in carcere. Diximus supra, obsidione Cofram
cinxisse Constantinopolin: Hic verò, candide lector, mihi vide,
*quàm parati fuerint Iudæi, ut ad amissam *ἡ πόλις* redirent, in tur-*
bido piscari! Rem perspicuè satis enarrat Patricides p. 236.
חאצר כסרי אלקסטנמניה בלת אלארץ אלשאם מן נגר אלוהם
וכאן

Liber 1. de
orig. Moab.

וכאן פי מדינה צור ארבעה אלאף יהודי וכתבוא אליהוד אלהין הם
בצור אלי אליהוד אלהין הם בבית אלמקדס וקברץ ואליהוד אלהין
ברמשק וגבל אלגליל וטבריה אן יגתמעוא כלהם פי לילד פצה
אלנצארי ליקתלוא אלנצארי אלדי בצור ויצעדון אלי בית אלמקדס
ויקתלוא כל נצראני בהא ויעלכוא עלי אלמדינה ועלב אלכבר אלי
אלבטריק אלמקים בצור ואהל צור פאכרוא אליהוד אלהין בצור
וקידוהם באלחדיר וסגנוהם ואעלקוא אבואב צור וצירוא עליהא
אלמננניקארט ואלעראדארט פלמא כאנת לילד פצה אלנצארי
אנתמעוא אליהוד מן כל בלד אלי צור כמא כתבוא אליהם אליהוד
ואתפקוא עליהא וכאנוא בהא עשרין אלף רגל פחארבוהם הרבא
שרדא מן פוק אלחצן פהרמוא אליהוד כל כניסה כאנת כארג חצן
צור וכאנוא כלמא הרמוא כניסה מכרנוא אהל צור מן אליהוד
אלמקדין ענדהם מאיר רגל ויקפוהם עלי אלחצן ויצרבון
אענאקהם וירמון ברוסהם אלי בארג פצרבוא אענאק אלפי רגל
תם וקערת פי אליהוד ציחר ואנהזמוא וכרג אהל צור ופתחוה
אנתאפהם ופי נסכה פמנחוא אכתאפהם וקתלוא מנהם מקתלה

id est, Interea verò, dum Coſta Conſtantinopolin obſedit, univer-
ſa Syria milite Romano fuit evacuata. Erant autem Tyri Iudaorum qua-
draginta millia: ſcripſerunt igitur Iudæi Tyrii ad Iudæos Hieroſolymita-
nos, Cyprios, Damascenos, Galilaeos montanos, Tiberienſes, ut nocte Paſcha-
tis Chriſtianorum omnes convenirent, ad Chriſtianos, qui Tyri habitant, in-
terficiendos; poſtea Hieroſolymam aſcenderent, eamque, Chriſtianiſſi bi-
ciſſi occuparent. Pervenit autem fama ad Patriarcham ſubiſtenteſ in ſum-
mo Tyri, & ad cives urbis, qui Iudæos Tyri habitantes ceperunt, eoqueſque ſerren-
catenis vinctos in carcerem compegerunt. Clauserunt etiam fores, iisque ad-
moverunt balistas & catapultas. Adventante ergo nocte Paſchatis Chri-
ſtianorum, Iudæi undique Tyrum confluxerunt, prout ad eos fuit ſcri-
ptum à Iudæis, & inter omnes convenit, fueruntque in ea (Tyro) viginti
millia hominum, qui gravi eos clade ex arce affecerunt. Iudæi autem extra
Tyrum arcem (Elmac. urbem) omnia destruxerunt templa. Quotiescunque
verò Iudæi templum diruerunt, toties Tyrii centenos vinctos collo-
carunt in arce, eisque cervices amputarunt, capita verò extra projecerunt: atque sic
Iudæi-

Judaorum duobus millibus cervicem amputarunt : Elmac. scribit, omnes, *Libri 1 de orig. Muh.* qui ferreis vincti fuerint vinculis hoc supplicii genere interiisse. *Postea clamor quidam exitialis Iudæos oppressit* (Elmac. ait, Judæos de adventu militis Romani certiores fuisse redditos) & *in fugam conversi sunt*. Tyrus igitur egressi, *aperuerunt, aut* (ut in alio est exemplari) *objecerunt humeros suos* (melior tamen Elmacini videtur lectio, quæ habet, *aperuerunt portas urbis*) & *ediderunt ex iis stragem longè maximam*. Sed satis de Persarum Imperatoribus, quatenus ad Genealogiam hanc nostram illi faciunt. Cæteri, *Schyruiah*, qui vixit A. 628. *Ardeschir junior* A. 629. *Schariar tyrannus*, A. eodem. *Ion-Schir* An. eod. *Turvan-dochi* A. 630. *Iancucar* A. eod. *Azurmy* A. 631. *Kelere* A. eod. *Schariar-Feroch-Zad* A. 632. *Iazdigerd* ultimus, qui ab anno 632. ad 651. regnavit, huc non pertinent. Sunt enim Muhammedis tempore posteriores.

Conclusio hujus Capitis.

Atque sic, DEI gratiâ, prolixum hoc de Genealogia Muhammedis caput ad umbilicum perduximus. Ne verò sine prægnanti causa *Rationes prolixæ hujus transactionis.* in hoc Augiæ stabulo expurgando videamur fuisse occupati, aliquas saltem dabimus rationes, quæ ad fulcandum pelagus hoc nos incitârint.

Primò quidem huc nos pellexit Methodi ratio, quæ noluit permittere, intacta nos illa præterire, sine quibus manca planè esset, *Ratio 1. Methodi ratio.* mutila & truncata historia nostra Orientalis.

Secundò, calcar nobis addidit præclara illa occasio ex oblata *Viti 2. Raritas scripti Taarich bene Adam.* *Marchaleri, Ulmenfis, Genealogia filiorum Adam*, in qua nulla vel religiois, vel *συγγενική* habita ratione *πείσθ' ἵνα μάταιον Μύσωνος*. Quàm magnificè de illa sentiat, quoque eam loco habeat, ex præfatione in *Taarich Persicum Schikhardi* p. 4. b. discas : *Debuisssem tunc quoque fateor exhibere volumen Genealogicam Turc-Arabicum, quod biennio antè, cum famosissimum illud Vngaria Castellum Vlleck expugnaremus, in directione templi Muhammedani (Mesgidam vocant) propitio Deo nactus sum, elegantissimè scriptum ac propter immanem longitudinem convolutum in spiras : sed cohibuit me nescio quæ sollicitudo, ut huic Thelauro, non sine discrimine parto, instar Gryphis auro incubantis, tenerrimè hæcenus caverim, ne fortunam experiretur eandem, quam olim annales Turcici AUGUSTISSIMO SAC. MT. VZ. AVO COGNOMINI Sanctiss. recordationis, ab Hieronymo Bekio de Leopoldsdorf, Viro præstrenuo, ex Horeb monte ac*

Liber 1. de orig. Muh. Ierofolymis reduce, oblatis, qui totis XXXV. annis in abstruso delituere donce ejusdem acqvisitoris cura & hortatu nobilis ille Polyhiflor Ioh. Levvenclaus indigna fortis libri miferus, cum Latine publicaret. Itaque hanc operam dedi potiùs, ut interpretatione quadam veftitum fe fifteret Auguftali- bus oculis. Proinde paffim in Transfylvania & limitaneis Vngaria loci, maxime verò cum Dragomanis Turcarum hoc egi, fed ut ubique fruftraver fecit partim imperitia illorum, partim mea diffidentia, qui barbaricis in- genis concedere timebam, quod ipfi tantum fuis Dynaftis deberi, à nobi- verò indigne poffideri exiftimabant. Cum neque inter Chriftianos, quos ego noverim, huc usque offendifsem, qui dextere mihi fingula exponeret, factum eft ut literaria opes ifte, parè cum Bekianis fato, ad totos XXXV. annos in capfulis adverfus blattas & obliviofam temporis pigritiam agere fe defen- derent. Sed & filius, patri *μωάμωμ*, geminà ad Ampliffimum Virum Cafparum Hirzelium, Reipublicæ noftræ Secretarium meritiffimum, operis raritatem ita commendavit, ut non dubitarem, operæ pretium me facturum, fi quid rei effet, aliquantò plenius explicarem. Ante- vertit quidem nos Cl. D. Schikhardus, vir literaturæ orientalis appri- mè gnarus: at quam diverfos præfixos habeamus fcopos, vel ipfa utri- usque collatio docebit. De Perfæ Regibus agere curæ ipfi maxi- mè fuit; mihi de omnibus illis, qui Muhammedis tempore funt prio- res. Neque verò idem planè videmur habuiffe exemplar. Differt enim noftrum à Schikhardiano non parùm. Nos noftrum *و. م. د. م. د.* fumus fecuti, ille fuum, nifi quòd in posteriorum Perfæ Regum ferie à duftu Genealogi declinare nos coëgerit magnus aliorum orienta- lium fcriptorum confenfus. Huc accedit, quòd in multis Cl. Schikhar- dus nobis quoque noftras periclitandi vires reliquerit locum. Extra catenam fcribit, præf. p. 19. aliqui locantur feorfim juxta coarvos, qui ce- lebritate nominis meruerunt, annotari, quamvis obscuro genere nati effent, ut prope Mofen Schaybus Midianitarum Prophetæ, cujus in Alkurano fit mentio, Sureta Hudi, quæ Arabica numeratione eft undecima. Sic & cir- ca Davidem Goliathus, circa Salomonem Lukmanus ille fapiens mytholo- gus, Perfæ alter Aefopus; cujus fabula extant etiam nunc, & à quæ ejusdem Alkurani Sureta 31. denominatur, quia ibi commendatur proli- xè, quòd filium fuum ad unius Dei cultum & obedientiam parentibus de- bitam, atque alios mores bonos diligenter inftituerit. Eft tamen, ne diffimu- lem, in hac ipfa collocatione extraordinaria, manifefturn erratum & im- peritia Chronologia magna, quando v. gr. juxta Chriftum velut coaraneos ponit Georgium, Ionam, & Samfonem, quorum ifti longè priores, ille verò po- fte-

*Perior est, & fortasse solius religionis intuitu, velut magnus Ecclesie doctor, Liber 1. de
Salvatori ad latus fuit appositus. Suspicor etiam prædictum Lukmanum orig. Muh.
impertinenter locutum esse, nec tam temporis quàm sapientia respectu So-
lomonì adjunctum, adeoque post Christi natalem demum vixisse, quia in al-
legato Alkurani textu introducitur quasi filium Dei negans, nisi Muham-
medes impostor ipsi suo more, i. e. solita mentiendi libidine affinxit. Vides
ergò, Schikhardum ipsum majorem in multis ἀσφάλειαν desiderasse;
Eam nos aliunde quàm ex scriptis Arabicis habere non potuimus.*

*Tertiò nobis, Genealogiæ hujus explicatione, viam sternere in a- 3. Quia par-
nimo fuit futuræ tractationi & analysi Alkorani, quam, ut moveat cor- tem conti-
nicula risum furtivis nudata coloribus, libro secundo subjiciemus. In net analysi.
qua redivivos habebimus veteres Philosophos, de quibus Tertullia- Alkorani.
nus in Apolog. p. 890. Quis Poetarum? Quis Sophistarum, qui non omnino
de fonte Prophetarum potaverit? Qui tamen, ut idem ait, eloquentia so-
lius libidinosi, si quid in Sanctis Scripturis offenderunt digestis pro institu-
to curiositatis ad propria verterunt, neque satis credentes divina esse, quo
minus interpolarent, &c. Nam & si qua simplicitas erat veritatis eò magis
scrupulositas humana fidem aspernata mutabat, per quod incertum miscue-
runt etiam quod invenerant certum. Tu hæc de Muhammede & Mu-
hammedanis aptissimè dici posse, vel ex præmissa Genealogia collige.
Sed nec mirum, ut cum eodem loquar Tertulliano, si vetus instrumen-
tum ingenia Philosophorum (dictu, utrumque Testamentum ingenia
Muhammedanorum) interverterunt. Ex horum semine & nostram hanc
novitiolam paraturam viri quidam suis opinionibus ad Philosophicas sen-
tentias adulteraverunt, & de una via obliquos multos iramite: & inextric-
abiles sciderunt.*

*Denique, quia semper aliqui sunt miriones, qui quicquid speciem 41 Ne forte
habet vel mediocri vetustatis, statim illud adorant: & quò nonnun- qui existi-
quam aliquid in corticibus magis latet, eò majorem sui apud eos ex- marent in
citāt admirationem. Ut igitur & istis anam mori suo indul ea multa
gendi præcideremus, placuit plenius tractationi arcana la-
huic insistere, tere.*

CAPUT IV.

De

MVHAMMEDIS PARENTIBVS.

ABRAHAM vocatur Muhammedis parens & cur: Aedes ejus Muhammedani venerantur. Naturalis Muhammedis pater Abdalla. Avus Abdolmuelib & Ismael: unde אבראם אבינו אברהם dicitur. Mater Muhammedis est Emina, quam plerique ex obscura stirpe ortam volunt; sed errant. Arabes certas habent tribus. Celeberrima est tribus Koreischitarum, cujus tribules Muhammedis parentes. Testimonia quadam de prestantia Koreischitarum.

Notum est ex Hebræorum historiis, Abrahamum Gentis Judaicæ patrem ubiq; vocari. R. *Abrah. Salman.* in juch. p. 135. b. אברהם

hoc capite
frequentia
nobis sunt
observanda.
1. Abrah-
amus voca-
tur pater
Muhamme-
dis & Mu-
hammeda-
norum.

אברהם אבינו ע"ה ראש יום אומתנו *Abraham, pater noster, super quo pax, caput Genealogia gentis nostræ.* Neque hoc tantum respectu, sed & alio, Abraham Judæorum pater cluet: Fuit enim is, qui homines, Nabathæorum superstitioni & Idololatriæ innutritos, atque immer sos, ad unius veri & æterni Dei cultum sollicitavit. Vide *Majm. More Nev. l. 1 c. 29.* Utroque modo Abrahamum Muhammedis patrem vocant Arabes. Illo, qui carnem spectat, in Sur. אלהן seu de peregrinatione Meccanahæc occurrunt verba אברהים אבינם *Pater vester Abrahamus.* Quærit *Zamhaschari*, quo sensu Abraham nomen hoc obtineat, cum Arabes omnes ex ejus lumbis non sint orti, & respondet p. m. 219. הו אבו רסול אלה צללי אלה עליה וסלם פכאן אבא לאמתה

Cur?

אמה לאן אמה ארסול פי חכם אולאדה *id est, quia Abraham pater fuit Apostoli Dei (Muhammedis) super quo precatio & pax Dei: Hic verò pater fuit gentis suæ: Est autem gens propheta loco filiorum.* Hoc, qui religionis identitatem spectat, Abraham Muhammedis & Muhammedanorum pater nuncupatur, quia eandem cum Abrahamo fidem & religionem amplecti se arbitrantur. Unde Sur. II. v. 135. קולא אמינה נאללה ומה אנול אלי אברהים ואסמעיל *Dicite, credimus in Deum, & quod demissum ad nos fuit, quòdque missum ad Abrahamum, & Ismaelem, & Isaacum, & Iacobum.* Vide, quæ diximus suprà p. 3. & 34. Unde etiam locum, quem incoluisse Abraham in Chaldæa dicitur, Muhammedani venerari perhibentur. R. *Benjam.* in Itinerariop. 60. ונאותו מקום שהיה שם ביתו. של

של אברהם אבינו אין עליו בנים וישמעאלים מכבדי אותו מקום
 לו להתפלל *quo veri loco ades Abrahami patris nostri fuerunt, nullum extat adificium; Eum Muhammedani honorant, illucque adorandum veniunt.* Sed gratis Muhammedani, tanto studio, patrem suum facere allaborant Abrahamum. Est enim is fidelium pater, non verò infidelium, superstitiosorum, Deum Abrahami, Isaaci, & Jacobi ignorantium.

Liber 1, de orig. Muh.

2. Muhammedani ades Abrahami venerantur.

De naturali patre Muhammedis melius inter nos convenit. Fuit enim is Abdalla (*servum Dei* Latine sonat) de cujus nativitate, & infidiis Judæorum consiliis videatur *libellus de Generatione Muhammedis fabulosa*. Vide sup. p. 13.

3. Pater Muhammedis naturalis Abdalla.

Sed neq; avum, vertumno nostro invidemus, sive remotum *Ismaelem*, sive propinquum, *Abdolmutleb*, quo cum post renovatam religionem multum ipsi fuit negotii. Ab utroque, avo nempe & patre, Muhammed cognomen indeptus peculiare. Dicitur enim *אבן אדרביחין* nepas (ita enim vocem apud Arabes sumi ipsi quoque Judæi monent: vide p. 34. Abbrev. Hebr. Buxtorf.) duorum sacrificio, vel, *macstationi destinatorum* פאחדהמא גדה אסמאעל ואלאכר אבוה עבר אללה פאן עבר אלמטלב נדר אן ירכה ולרא אן סהל אללה לה חפר זמזם או בלע בנוה עשרה פלמא סהל כרג אלסהם אלי עבר

4. Avus ejus remotus Ismaël, propinquus Abdolmutleb.

אללה *Quorum alter* (verba sunt comment. Arab. ad Sur. XXXV.) *avus ejus Ismael; alter verò pater ejus Abdalla.* Povit enim *Abdolmutleb*, se filium sacrificaturum, si Deus feliciter fodere permitteret fontem *Zemzem*: aut si decem liberorum pater esset. Cumque Deus facilem dedisset successum, sorte damnatur Abdalla, quem pater redemit centum camelis. Si tam certa sunt, quæ de Abdalla in sacrificium destinato scribunt Arabes, quàm certa, quæ de Ismaële fabulantur, præter mendacia nihil habebis. Melius longè Muhammedis responsum, alibi datum, placet. Interrogatus enim *אשר אי אלנסכ אשר* qua honoratissima, & nobilissima esset genealogia, aut cognatio, respondit: *יוסף אברהם אבינו יעקב אסראל אללה אסחאק דביה אללה כלל אללה* Josephi, qui est amicus Dei: Jakubi, qui est Israel Dei: Isaaki, qui est sacrificatus Dei: Abrahami, qui est familiaris Dei. Alibi, in *אברהם אלכלים ומוסי* quodam Arabico, reperi: *אברהם אלכלים ומוסי* Abrahami socius Dei: Musa colloquitur Dei: Isa Spiritus Dei fortis. Vide sup. p. 38.

Mu-

Liber 1, de
orig. Muh.

4. Mater
ejus Emina.

Matrem Muhammedis *Elmacinus* in *Histor. Sarac.* p. 2. appellat;

אמנה בנה והב כן עבר מנא *Emina*, vel *Amina*, *filiam Vabebi, filii Abdo-Monafi*. Variat nonnihil *Roderic. Toletan.* in *Hist. Arab.* c. 1. *Præp. Meccam* erat homo, *Ali* nomine, *filius Abdolmutalib, & uxor ejus Emina*: Nomen patris *Emina Hayab, & matris ejus Halima*. Hi verò ipsius parentes quo loco fuerint, quæve eorum fortuna, examinare non erit à Θεοδόνου. *Mahometis Arabis vitam qui descripserunt, multi fuerunt, qui non uno modo illius res tradunt, in eo tamen conveniunt omnes, (sed male, ut habet Erpen. de ling. Arab. p. 42.) quod eum è plebejo vilique genere ortum, pauperibus parentibus, patre Ebnico, matre Judæa affirmant, scribit Ludov. Godof. in Archontol. Cosm. Ita etiam Zonar. annal. Tom. III. p. 70. ὁ πατριάρχης τῆς βασιλείας τῆς οὐκ ἐκ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ ἐκ τῆς τοῦ βασιλέως φύλαρχος, ὅς ἐστιν ὁ φύλαρχος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ βασιλέως (ἢ ὅς ἐστιν ὁ φύλαρχος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ βασιλέως) ἀλλὰ πατριάρχης τῆς κληρονομίας τοῦ βασιλέως, πέντες γὰρ ὄντες. In eodem triumphali ex Persia reditu Moamethus Saracenorum princeps Imperatorem*

5. Muham-
med paupe-
res habuit
parentes.

convenit. *Ei principatus non ex generis nobilitate, sed ex malitia contigerat. Nam cum pauper esset, &c. Viderit Godofredus, quàm rectè omnibus, qui de Muhammede scripserūt, ejusmodi Θεοδόνου πονηρίαν tribuat. Nos certè aliam longè reperimus. Equidem rem angustam domi oblitisse, quò minus Muhammed emergere inter suos potuerit dubium non est. Paupertatem enim in Propheta suo Arabes libenter concedunt. Eam fatetur Abunazarus, & Beidavi Comment. in Alkor. At propterea ex abjecta, vili & contempta tribu aut stirpe natum illum esse, ullis historiarum authenticarum autoritatibus, solidisve rationibus probari posse, difficulter credo. Habent Arabes (ut contrarium asseramus) certas tribus, in quarum distinctione & propagatione tam illi sunt anxie occupati, quàm qui maximè. Memini à Cl. D. Golio me audire, ad eò superstitiosos eos esse tribuum suarum vindices & propagatores, ut ne quidem alienis conjugijs turbari eas permittant. Hinc exemplo Judæorum, σύμφυλοι quisque sibi uxorem ducit. Unde Matrem Muhammedis Eminam Judaica stirpe satam, quod Godofredus voluit, ne quidem verisimile est. *Ibn Chalcian* nobilissimus Arabum*

6. Arabes in
certis di-
stribuantur
tribus.

Θεοδόνου πονηρίαν expresse scribit: *אמנה אלנבי צללי*

7. Mahame-
di parentes
ex tribu fu-
erunt Ko-
reischita-
rum,

אללה עליה וסלם וכלק כתר מן אל צחאבה ועירה *à Koreischitis ortam Eminam, matrem Prophetæ, super quo pax & preces Dei, multi etiam ex societate ejus, pluresque alios. Singulæ verò familiæ seu tribus à singulari aliqua commendabantur virtute, vitio, seu proprietate.*

Tri-

Tribus בני תעל *filiorum Thoal* erat sigittipotens. Hinc de eo, qui scopum feliciter feriit, natum proverbium *תעל ארמי מן תעל* *feliciter attingit quam Thoalus*. De *Garaïs* Arabibus referunt, tantas eorum fuisse divitias, ut omnis eorum supellex esset ex auro & argento: aditus vero ædium, tecta & parietes ex ebore. Inter omnes autem Arabiæ tribus primas tenebant Koreischitæ, ex quibus Muhammed originem suam duxit. Proinde quod *Postellus* de orbis concordia lib. II. p. 137. dicit, *Muhammedem majores habuisse Mecca civitatis Arabica cives, ignobili familia, quos Coreischos vocabant, &c.* id veritati historiarum Orientalium planè repugnat. Nec enim puto quemquam esse, qui Koreischitarum tribum abjectam fuisse aut contemptam, inter Arabes, dixerit. Aliter longè Arabes de tribulibus istis, adeoque Muhammede senserunt. Unde ipsi illi, qui paupertatem & rem afflictam illi exprobrârunt, stirpistamè & stemmatis nobilitatem eidem adjudicant.

8. Koreischitarum
tribus primaria.

Hinc, ad verba *Alkor*. Sur. III. *אד בער פיהם רסולא מן אנפסהם* *Sur. III. Cum misit iis apostolum ex animabus eorum*, *Beidavi* commentatur: *פן אשרפחם לאנה עליה אלסלאם כאן מן אשרף קבאיל אלערב* *Ex animabus eorum, id est, nobilissimis eorum. Fuit enim Prophetas, super quo pax, ex nobilissima Arabum familia*. Huc faciunt verba *Arabia* ad in *Historia Timur*. p. 20. *וקביליה גנכיו כאן הם מנפרדון באסם* *Alcan et alslatman la nham him kish al tord la qdr ahar an itqdm elidim vlt tmdn ahar m antawc dlq alshrf en* *אירידם* id est, *Tribus autem Ghingischan soli nomine Chan* (suprà jam diximus p. 116. nomen hoc Turcarum Imperatoribus competere) *& Sultani gaudent: sunt enim illi Koreischita Turcarum* (quasi dicas, in eodè honore & authoritatis fastigio apud Turcas collocatam tribum Ghingischan, quo apud Arabes Koreischitæ, qui, ut loquitur *Erpen*. de Ling. Arab. orat. II. p. 41. *inter ceteras Ismaelitarum Respublicas, nobilissima fuerunt*.) quibus nullus potuit pracedere, aut hanc eis nobilitatem manibus eripere. Atque ab his Koreischitis Novatori Muhammedi multum negotii fuit creatum, usque adeò, ut contumaciores & potentiores adversarios non habuerit. *Elmac. Hist. Sarac.* p. 3. *פלם יואפק קריש עלי דלך פרדוה אשר רר ונצבוא לה אלעדאוה* *His (novæ religioni) consentire nolebant Koreischita, qui ei fortissimè resistebant, atque inimicitias denuntiârunt*. Sed de his postea.

Liber 1. de
orig. Muh.

CAPUT V.

De

PATRIA MUHAMMEDIS.

Arabia unde dicta: Ejus descriptio & amplitudo. Ejus olim faciebant provincias quinque; nunc triplicem scribunt I. Petræam, in qua Nabatæi, II. Desertam, quam Ismaël cum suis posteris occupavit. III. Felicem, de qua prolixè Dionysius. Incole ejus Sabæi. Ibidem mare arenosum. Muhammedus patria Mecca est, urbs non Arabia felix, sed desertæ. Vocatur aliàs 1. Becca. Explicatio vocabuli בכה. 2. מן עקב & מן עקב Vallis. 3. Arach, sed malè. 4. Hebræi מדין. Incole ejus sunt Koreiscitæ. Meccam Muhammedapi venerantur 1. quia Muhammedus in ea natus. 2. Quia Alkorani magnam partem in ea confinxit. 3. Quia locum celebris est. a. Peregrinationibus. b. Templo. c. Aliis quibusdam rebus.

Pleniorem & exactiorem Arabiæ descriptionem Geographicis relinquituri, ea tantum in medium afferemus, quæ instituti nostri ratio nobis extorquet. Arabia igitur non ab Arabo, Apollinis & Babyloniarum filio, ut plerique Latinorum asserunt, sed ab *Araba* plaga, non longè à Medina sita, nomen sortita, quam incoluit Ismael, ut *Sionista* scribit de Mor. & urb. Orient. p. 7. Est autem Arabia nobilissima Asiæ insula, tribus cincta maribus Persico, Indico, ac rubro, ac reliqua sui parte annexa Syriæ. Hinc, & Plinio magna Mesopotamiæ pars Arabia dicitur, & ipsi Arabes vocantur Syri. Quin & alia, *Maude* exigua, Arabum pars fuit in Africa sub Ægypto. Unde & spatiosissima est amplitudine, & nobilitate nulli postferenda, vide *Comment. Eusebii* in Dion. p. 252. Ad *Occidentem*, habet sinum Arabicum, quæ & mare Rubrum & Erythræum dicitur: A *Meridie*, Oceanum: Ad *Orientem*, est sinus Persicus: Ad *Septentrionem*, Syria & Euphrates amnis. Amplitudine Hispaniam, Galliam, Germaniam & Italiam superat, aut minimum adæquat. Ipsi Arabes ab omni antiquitate in quinque eam distinxerunt provincias, quæ sunt *Tehama*, *Nagjeda*, *Higiazæ*, *Arada*, & *Iamana*, quæ ab incolis suis (oriundis partim à Saba, Noachi abnepote, à quo & Sabæa nuncupata antiquitus, partim ab Ismaele, Abrahami Patriarchæ ex Hagara filio) ita defensæ fuerunt, ut nunquam fuerint ab aliis subjugatæ. Suas perpetuò habuerunt liberas Respublicas, suosque reges, quibus cum ipsum etiam populum Romanum societatem inire non puduit

Nunc Arabia triplex, tam & Felicem.

Petræa

Petrea clauditur ab occasu, intimo sinu Rubri maris & *Egypto*; *Liber 1. de*
 à Septentrione Palæstina & Cœleſyria; ab ortu Arabia deserta; à orig. Muh.
 Meridie montium jugis perpetuis, quibus a Felice separatur. Hanc 1. *Petrea*.
 Plinius, Strabo, Ptolomæus *Nabataam* vocant, Tyrius *Secundam*; sunt nomi-
 nonnulli *inferiorem*. *Petræa* à præcipua regionis urbe *Petra* (hanc
Rabbath Ammonitarum supra torrentem Arnon sitam volunt: *Codofred.*
in Cosmolog ait, urbem hanc in sacris Literis *Petræam* deserti appel-
 lari, quæ ob viarum difficultatem facile non possit adiri,) dicitur. Barba-
 ris hodie nominibus appellatur, *Baura* nempe, ut *Zieglerus* putat, vel
Bengacal, ut *Castaldo* placet. *Adrianus Romanus* eam *Arach* nuncupat.
 In hac est mons *Sinai*. Metropolim autem *Petram* incolunt *Nabataei*,
 de quibus *Dionys.* in descript. orbis p. 255.

Αἱ ἑπὶ τῇ πετρᾷ πόλις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ λιβαίνουσι

Ἀφροῖσι ναύουσιν ἐν πονυμίῳ Ναβαταῖοι. Id est:

At verò primi quidem super declivitatē Libani

Divites habitant cognomento Nabataei.

In quæ verba sic commentatur *Eustathius* Thessal. *Primi Arabum*
super declivitatē Libani, id est, austrinas partes *Libani*, divites habitant
Nabathæi, à quodam *Nabate* (imò *Nebaiotho* *Genes.* 25. 13.) dicti. Por-
 rò *Nabates*, ut ferunt, Arabicè illum significat, qui ex adulterio est proge-
 nitus. Caterùm *Nabataam* regionem populosam esse ajunt, & pabulis a-
 bundantem. Metropolis verò *Nabataorum* est *Petra*. Demum dicuntur *Na-*
batae esse temperantes, & acquirendis bonis intenti, ita ut lex lata fuerit,
 eum qui bona sua diminueret, publicè esse puniendum, qui verò augetet in
 honore habendum. Ethnicorum verò conscriptor, gentem illam *Dacharenos*
 vocatam fuisse ait, id est, masculinos, ab Arab. *دكر* quod Hebræorum
 est *זכר* masculus. Reliquæ urbes insignes sunt *Medava* & *Bosra*. Mons
 est nobilis *Casius*, cum delubro *Jovis Casii*, & haud procul *Pompeii*
 magni tumulus. Porro & hoc de *Nabatais* observandum, Diale-
 ctum eorum multos habere *Idiotismos*, de quibus hinc inde in Ara-
 bum *Lexicis* & *Commentariis*.

Deserta Arabia, est *Sabææ* pars *Borealis*, quam cum suis habitare 11. *Deserta*.
 cepit *Ismael*, cujus posterì cum *Sabæorum*, id est, *Arabum* sermonem
 didicissent, & loquerentur, *Arabes* quoque sunt nominati; sed Haga- quam incol-
 reni tanquam ab *Hagare* oriundi, & ערב מסתערבה id est, *Arabes* fa- lunt *Ismaë-*
 cti, cohabitatione videlicet, & conversatione cum veris *Arabibus*, qui liti posterì.
 Sabæ עארכה ערב id est, *Arabes nati*, seu naturales appellantur, &

Liber 1. de
orig. Muh.

cum illis de nobilitate perpetuò certârunt. Arden nunc dicitur, & ab Occidente Petræa clauditur & Cælesyria; à Septentrione Euphrate; ab Ortu montibus à Babylonia submovetur; à Meridie itidem montibus, quibus à Felice determinatur. Plana equidem maxima ex parte, at sterilis, ideòque deserta. Populi illustriores Nómades & Scenitæ; hi ultra Euphratem Mesopotamiam protensi, idemque in Felicem. Aristides Arabiam hanc *Asperam* vocat, Servius *Humilem*, Lucianus *Profundam*: Hebræis קרית dicitur.

III. Felix.

Tandem est *Arabia Felix*, quæ & Græcis & Latinis *δουρίων* dicitur, & incolæ ejus Eudæmones. Vide Pompon. Mel. Vadiani p. 208 quæ cum Petræa conjungitur, excurritque in modum Peninsulæ, inter duos sinus, Arabicum & Persicum. Reliquis partibus major est circumvagatione completens 3504. milliaria. Solino & aliis *Ayman* dicitur, (*Arab. أيمن Aliaman*) Dionysius, qui in hac Arabiæ parte vixit, eam amœnam vocat. Verba ejus in descriptione orbis p. 250. sic sonant:

Κἄθ' ἐν δ' ὀλίγων Ἀράβων περιέκλιται αἶα
Πολλὸν ἀνέρχ' ἄλγη, διόσ' ἡ ζῶνταί τε ἡ λάσπη,
Περσίδι τ' Ἀράβει τ' ἄνεμον δέ τοι ἔλλαχ' ἐκείνη
Ἀραβίῃ, ζέφυρον. Περσὶς δ' ἔστω κελύφης.
Πέζα δ' οἱ νοτίῃ περὶ ἀμύγῃ ἀντολίῃ δὲ
Κλύζεσ' ἐρυθραίοις ὑπὸ κύμασιν ὠκεανοῦ.
Καὶ τ' οἱ θέσας μνηστήσομαι. ἔξοχα γάρ μιν
Πασάων πολύολβα καὶ ἀγλαὰ φῦλα νέμονται.
Ἄλλο δέ τοι ἔστω μὲν γ' ἐξοχὸν ἔλλαχ' ἐκείνη
Αἰὲ κηώεσσα θύοις ὑπὸ λαρόν' ὀδῶδιν
Ἡ^α θύε, ἡ σμύρνης, ἡ εὐδόμου καὶ λάμψιο,
Ἡ^α ἔστω σείοιο πεπαιγμένη Διδάμοιο,
Ἡ^α κασίης* ἐστὸν γὰρ ἀνὰ χθόνα λύσαι το καίλω
Ζεὺς αὐτὸν διόνυσον ἐὺρραφέει παρὰ μερῶ,
Τῷ δ' ἄνα μὲν κηώδεα φύετο πάντα.
Μῆλα δ' ἐπὶ τῇ λαείοις βεβαυῶετο μάλοισ
Ἐνομή, αὐτομάτως δ' κατέβρεον ὕδασι λίμεναι.
Ὀνίτης δ' ἐτέρωθεν ἀοικύτων ἀπὸ νήσων
Ἡ^α λῆον, φῦλα φέροντες ἀκηρασίων κινάμαμων.
Λυτὰρ ὁ μὲν νεβρίδα καὶ ταμὸν δῖον ἐπὶ νήσοις,
Κισιῶ δ' ἰμεροέντι καλὰς ἐστὶ φὺν ἐθέρας,
Ἀκροχάλιδ' οἶνον πελεγετὲς ἀνεσείστω θύρας
Μειδιόων, καὶ πολλὸν ἔστω ἀνδράσιν ὀλβον ἔχουσι,
Τὸν κεν εἰσὶν νηὶ λιβάνων κομόωσιν ἄρραρα
Οὐρεὰ δ' ἡ χρυσῶ, ποταμοὶ δ' ἐτέρωθεν Σηλαῶς
Αὐτοὶ δ' ἐν αἵετι μάλα πόονα δῆμον ἔχουσιν,
Χρυσείοις πέσσοισιν ἀγαλλόμηναι καὶ λαοῖσι.

*Inde verò felicissimorum Arabum circumjacet terra,
 Mulium ascendens, duplici circumdata mari,
 Persicòque, Arabicòque: Ventum autem sibi vendicavit utrumq;
 Arabicum, Zephyrum: Persicum verò, Euri vias.
 Ora autem illi austrina conversa ad Orientem
 Alluitur rubris fluctibus Oceani.
 Atque hujus tibi situs effabor: Supra enim ipsam
 Omnes valde opulenti & clari populi colunt.
 Quin etiam aliud mirum ingens præ cæteris sortita est illa:
 Semper odora thuriferis arboribus suaviter subolct
 Vel thyos, vel myrrha, vel fragrante canna,
 Vel etiam divino nigricante thure,
 Vel Casia: revera enim in terra resolvit illa
 In piter ipsum Dionysium bene suto à semore
 Cui & genito odora facta sunt omnia.
 Quin etiam oves tunc densis onerabantur velleribus
 In pabulo largis verò effluabant liquoribus stagna:
 Volucres item aliunde desertis ab Insulis
 Venerunt, folia ferentes immarcescibilem cinamomorum
 Atque hic quidem hinnulorum pelles superhumerales expandit:
 Hedera verò jucunda pulchras ornavit comas,
 Calix autem vino tortos disquassavit ramos,
 Blandè ridens & multam inter homines felicitatem fudit.
 Quare ad hunc usque diem thure referta sunt arva
 Montes verò auro, flumina item alibi sacris odoramentis
 Ipsi autem incolæ valde opulentum populum habent,
 Aureis vestibus delicias molles.*

*Libani autem, ut vocat Eustathius ejus comment. arboris fructus, Thuris ma-
 thus seu libanothum vocatur à veteribus, cujus tantam ajunt in Arabia gna copia.
 copiam esse, ut Arabes ultrò mille thuris talenta regi attulerint. Tanta
 quin imò hujus Arabiæ (quæ, quia Sabæ, Chusi filio, Chami nepoti
 primò cessit, Sabæa etiam dicitur, unde & Pomp. Mel. lib. III, pag. 208.
 scribit: majorem ejus partem tenere Sabæos) fertilitas & felicitas, ut ve-
 teres Historici tradant, Alexandrum magnum, post reditum ex India
 Arabiam regionem suam voluisse condere. Bis, ut Lud. Godofredus scribit, in
 ea in anno feritur, bis metitur. Memorabile est, quod Adrianus Roma-
 nus in Theatro urbium p. m. 244. refert de Danchali urbe Arabiæ Fe-
 licis. Propè hanc civitatem, ait, est mare arenosum sive sabulosum, juxta nosum.*

Liber 1. de
orig. Mub.

quod proficiscentes mercatores utuntur pixide nautica, tanquam sper mare periculosum proficiscerentur. Et revera patiuntur pericula plurima, debentque supra camelos certos cistellis inclusi, ubi in quibus existentes aërem hauriunt per foraminula. Quod si ventos habeant adversos, submerguntur omnes homines arena. Quibus conveniunt, quæ habet Geographus Nubienſis citata in lib. de urb. & morib. Oriental. p. 248. Harum verò stationum pleraque conficiuntur per arenas ventis agitatae, & vias abditas, quas maris ac montium ductu indagare neceſſe eſt. Multa de hoc mari fabuloſo, & periculoliſ in eo itineribus, audire me memini à Cl. D. Gollio Leidæ; & Iohanne Schmidio, Amſtelodamenſi, viro, qui magnam orbis partem peragrandò luſtravit, hîc Tiguri. Verùm, ut monuimus, non nobis hîc curæ eſt prolixam & exactam dare deſcriptionem Arabiæ, à Geographis illa peti debet. De patria tantùm Muhammedis dicere conſtituimus. Eſt illa Metca, vel, ut Pomp. Mel. & alii Latini ſcribunt, Maca, quæ Arabiæ deſertæ matrix eſt nobiliſſima, ut ſcribit Gab. Sion, lib. cit. p. 32. Eam quidam (communiſem hanc eſſe ſententiam notat Lud. God. p. 230.) ſitam volunt in Arabia feliciſ, ſed, ſcribit Sionita l. 1. valde aberrant, à communi Arabum Geographorum ſententia. Nam & hic noſter author ait, arbore quadam ſeparari terminos Iaman à terminis Mecca, & Ben Chazem dividit Hagiaz Peninſulam, qua territoria Mecca & Medina complectitur, à Iaman, & communiter apud Orientales regimine diſtinguuntur, Hagiaz enim à Domino Mecca, Iaman verò à Baſcia gubernatur. Unde Geographus Nubiensis Meccam appellat centrum ac metam habitatorum Peninſulae Arabiæ, videl. regionis Iaman. Scribitur autem ſuis literis hæc vox מכة Mecca: Semel in Alkorano بكة Becca dicitur, per Metathefin literarum م & ب juxta quosdam. Ita enim Beidari, ad vocem illam commentatur: *בכה ללכית אלרי בככה והי לער*, *מי מכה, כאלנכיש ואלנמיש ואמר ראתב וראתם ולאוכ ולאום*

Vocatur a-
liàs Becca.

וקי לי מוצע אלמסגר ומכרה בכה אלבלדי מן בכה ארא זחמה או *Bebecca*, i. e. in domo qua Becca eſt. Idem autem Becca ſignificat, quod Mecca, ſicut (eadem ſignificatione) dicitur, Nobait, & Nomait (ſunt nomina propria) Item, Rhateb, & Rathem; Lazem & Lazeb. Alii tamen dicunt, Beccam eſſe locum Meſſida, Meccam verò regionis. Derivatur autem Becca à *בכה* quod idem eſt à *זחמה* compreſſit, coarctavit illud, aut à *בכה* id eſt, *רקח* contrivit illud. Ea enim confregit cervices gigantum.

Dicitur etiam **עקא & עקמ** vallis, convallis; à situ. Erat enim Mecca sita in valle lapidosa, ut vox **במחא** apud Elmacinum p. 2. ab Erpenio redditur, quæ aliàs lacum, paludem, abveum, & locum quemlibet spatiosum significat. Zardius eam Arach nominat. Sed falsò. Arach enim, scribit Sionita p. 32. est ad Euphratis ripam. Mecca verò in Arabia deserta non longe à linea æquinoctiali constituta. Zardo fortè imposuit, quòd Arach nonnulli cum Petra, & hanc cum Mecca confuderint. Caput Arabiae Petrea est Petra urbs, habet Lud. Godof. p. 230. quam sacra litera nominant Petram deserti, multique sunt, qui eam ipsam putant esse Meccam, in qua natus fuit Muhammed. Jam verò Adrianus Romanus, in Theatro urbium, expressis docet verbis, Arach ante dictam fuisse Petram.

Judæi volunt Meccam, in sacris literis **מסא** Meso vocari. Ita in lib. *Et Meso.*
Iuchaf. p. 135. b. **ובני יקטן שכנו ממסא והיה הנקרא בלשון ערבי**
מכה אשר היא מקום החונה שלהם Filii Iqtan habitârunt à Meso,
qua lingua Arabica Mecca dicitur, qua locus est religiosa peregrinationis eorum.

Incolas ejus si species, fuerunt illi Koreischitæ. Amplitudine ad nobilissimum Belgarum Emporium, Amstelodamum accedere dicit *Incola ejus Koreijebitæ.*
Erpen. de Ling. Arab. Orat. II. p. 42.

Hæc verò urbs Arabibus Muhammedanis adeò sacra est & venerabilis, ut ipsius causâ nihil non velint. Imò, ut *Adr. Roman.* lib. cit. p. 244. scribit, adeò hanc civitatem sanctam existimant Muhammedani, ut nullis nisi Muhammedanis videre eam liceat. Scriptores Arabici, quotiescunq; ejus faciunt mentionem, vel honorem præstantur, vel votis eam prosequuntur. *Ibn-Calikan* solennis est formula: **הרסה אללה אם אלקר** eam custodiat Deus. Ipse Muhammed *Sur.* **אלאנעאם** eam **אלקר** *appellat: Ahmed Arab.* in Hist. Timuri p. 22. **אלמניפור** Eminentem.

Causas si quæras, cur tanti Meccam faciant Muhammedani, ut eam ingredi Christiano capitale sit, habeto sequentes:

I. Quia in ea Muhammed Abulcasimus, Pseudopropheta, fuit natus. *Erpen.* de ling. Arab. p. 42. *Elmac.* Hist. Saracen. p. 2. *Obsequentes rationes, 1.*

II. Quia in ea revelationum suarum partem Muhammed accepisse se fuit mentitus. Hinc Alkorani quædam Surate inscribuntur **מכיה** Meccenses *2.*

III. Quia locus ille à tempore recepti Muhammedismi celebris est *3.*

Lib. 1. de esse coepit, propter peregrinationes religiosas, quas Arabes institue-
orig. Muh. bant. Atq; hinc, juxta quosdam *Metropolis* appellatur. *Beidavi* ad Sur.

אלאנעאם : ואנמא סמית מכר ברלך לאנהא קבלר אהל אלקרי
ואנתהם ומנתמעהם ואעטם אלקרי תאנא
Vocatur autem Mecca Mater urbium, quia ad eam omnes urbes respiciunt, religiosa itinera suscipiunt, ibique congregantur. Atque propterea urbs hac famosissima omnium urbium. De hoc verò peregrinationum instituto dicemus suo loco.

4. IV. Huc accedit magna templi Meccani majestas & magnificentia, cui ipsum templum Hierosolymitanum cedere volunt. Cujus descriptionem, *sur. c. 4.* habebimus infra.

5. V. Sed & hœc urbis famam auxit, quòd singularia ei Deus beneficia contulisse dicatur. Ea plenis buccis deprædicat *Muhammed* Sur. XI. לא תעבדוא אללל אללל אנני לכם מנה נדיר ובשיר ואן.

אסתגפרוא רבכם תם תובוא אליה ימתעכם מתאעא חסנא אלי
אנל מסמי. i. e. Vos (Meccenses) *ne quinquam colatis præter Deum: sum enim vobis ab eo missus monitor, & Evangelista. Rogate igitur eum veniam, & ad eundem vos convertite, & ita fruitionem optimam vobis concedet ad terminum definitum.* Paulò infra meminit penuriz & famis, qua pressi Meccenses à Deo fuerunt liberati. Id quod his verbis *Muhammed* proponit : אראקנא נעמא בער צרא מסתה : *Gustanda dedimus homini beneficia, post calamitatem, qua tetigit eum.* Sur. X. pag. 114.

וארא אראקנא אלנאס רחמיה מן בער צרא מסתהם
Postquam gustanda dedimus hominibus misericordiam, post afflictionem, qua contrivit eos. De magna hæc intelligenda esse fame, Arabum scriptores monent : Ejus etiam fit mentio Sur. XXI. p. 189.

C A P U T VI.

De

NATIVITATE MUHAMMEDIS.

De hac Scriptores variant. Alii natiuitatem eius incidere scribunt in annum Christi 571. Alii 570. Alii 580. Alii 620. Non sine causa annus Natiuitatis eius controversus est. Genethliaci observationes circa diem natiuitatis eius. Impudentia Pisarum in describendo viro Sanctorum, confertur cum temeritate Muhammedanorum. Septem moribus Muhammedis natiuitatem celebrem fuisse mentiantur.

DE Muhammedis Abulkasimi Pseudoprophete nativitate Scriptores varii. *Elmacinus* Hist. Saracen. de ea sic scribit: **ו**לד פי אללילה אלמספרדען צבאא יום אלאתנין לתמאן בלון מן רביע אלאול יואפקה מן שהור אלרום אלתאלי ואלעשרון מן ניסאן סנה *Natus est Muhammed circa auroram diei Luna, qui octavus erat Rabii prioris: cui respondet è mensibus Romanorum dies 22. mensis Nisan anni octingentesimi octogessimi secundi, Alexandri magni, Dilkarnain. Incidit ergo in annum Christi 571. Era enim Alexandrina: quæ in Syrorum Tisri prioris. e. Cal. Oðob. incipit, si ad Christianorum computum referre debeat, addit annos 311. menses 3. quos si 571. addideris habebis 892.*

Huc proxime accedunt illi Arabes, qui inter Nativitatem Christi
& Muhammedis ponunt annos כמס מדר וסבען *Annos quingen-*
tos septuaginta. Hos sequitur *Serhus Calv.*

Alii 600. annum Christi 580. sic *Erpenius* Orat. de Ling. Arab. 3. *Erpenii*. II. p. 42. *Alii* 600. vide *Chronol. Geneb.* l. 2.

*Alii Nativitatem ejus referunt ad annum 620. Ita Iohannes An- 4. Ioh. And.
drea in confusione Sectæ Muhammedicæ p. 32. Quem calculum ex & aliorum
Arabibus non pauci sequuntur. Kessius in vitis Patrum p. 128. ארפ Arab.*

והב אבן מנבה כאן בין עיסי אבן מרים ונבינא מחמד סתמאיה

סנה' ווערן סנה' id est, *Dixit Vahabius filius Manbah, anni inter Ifa. filium Mariae & Prophetam nostrum Muhammed intercedunt 620.* Eundem numerum ponit author *Chronica mendosa Saracenorum* p. 1. *Georgius Monachus*, in disputatione cum Abufalam Muhammedano, ait, à Christo ad Muhammedum tempora fluxisse annos סתמאיה ויניף sexcentos, ante propter. Sic planè *VValan* in loc. commun. p. 680. Ergò Chro-

Liber 1. de orig. Muh. nologi nostri, imò ne ipsi quidem Muhammedani, exploratè satis perspectum habent annum nativitatis sui Pseudoprophetae. Utinam verò tam orbi universo ignota essent impia & blaiphema ejus dogmata, quàm ignotus hactenus fuit annus, quo tam inutile pondus terra suscepit ! Sed neque hoc usque suo caret.

*Annus nati-
vitatis Mu-
hammedis
non sine
causa nobis
ignotus.*

Novimus enim Pontificios, in momentosa illa quaestione de Antichristo, importunius nihil à nostris flagitare, quam ut annum, mensem, diem, horam ostendant, quo Ecclesia Romana virginitatem suam amittere, & Antichristi domicilium esse coeperit: putantes, hinc se causæ suæ patrociniū non contemnendum habere. Verūm (præterquam quod Theologi Reformati ne hinc quidem loci suam desiderari passi sint operam) non vident boni isti viri se per latus nostrum petere eos, qui Ecclesiæ Romanæ cardines sunt & columnæ. Quotusquisque enim eorum est, qui Muhammedem hunc magnum impostorem & flagellum Christianorum fuisse neget, etsi vel maxime definitū nativitatis annum ignoret? *Gilber. Genes. in Chron. sua l. 2. ad 2. Chr. 590.* scribit: *Hunc facile crediderim, esse Antichristum, aut saltem regni Antichristi conditorem. Nam ~~μωου~~μωουης* (hugæ! quasi verò vitiosa vocis Arabicæ scriptio *μωωηαδης* esse queat?) *reddit numerum hominis bestia 666. de quo Apoc. XIII. Autor Foral. fid. l. 4. p. 150. a. locum Apocal. idem de Muhammede explicat, quod is præcisè anno 666: ab incarnatione Domini fuerit mortuus. Vide plura ibidem de numero hoc Apocalyptico. Eo usque procedunt Theologi Pontificii, dum ignatissimis interim juxta ignorantes certum nat. Muhammedis, seu Anti Antichristi hujus annum. Cessent igitur deinceps hanc imprudenter movere camarinam, ni suæ quoque causæ pessimè consultum velint. Sufficit leonem nosse *εξ ουραν*, & avem ex cantu. Sed hæc obiter:*

*Elmacini
tamen sen-
tentia rece-
ptissima,*

Elmacini autem sententia & receptissima est, & apud Arabes tutissima videtur. Certè *Abu Maasar* in libro, cujus titulum fecit **כְּתָב אֵלֶּלֹה לְאִבֵּי מַעֲשֵׂה פִּי אַחְכָּאם אֶלְמִלֹךְ וְאֶלְאֲנִבִּי** inter alia probare conatur, *necessariò Muhammedem fuisse natum in fine noctis*, quando libra medium cæli teneret; media nocte verò meridiem transisset signum tauri, aliàs enim Prophetiam & principatum ei competere non potuisse. De alio Genethliaco *Judæo*, videatur *Roderic. Ximen.* p. 2. quæ ipsa habentur in *Fortalit.* fid. l. IV. p. 149. b. Eodem libro refert *Abu Maasar* suo tempore Bagdadum venisse, quendam **זֶכַר אֱלֹהִים אֲבִי אֱלֹסִר** qui annulos confecerit, quibus si alius quis, præter possessorem, digitis inferuerit, in risum fuerit solutus Synchrosum, in vitis etiam, Sed &

& cælamos eundem aptasse scribit, quos, prater dominum, nemo in carta movere potuerit. Liber 1. de orig. Muh.

De miraculis, quæ nativitatem Muhammedis sint comitatata, multa garriunt Scriptores quidam Arabici. Sed frustra. Qui enim ex Muhammedanis vel aliquam adhuc habent frontem, eos Muhammedis vocationem miraculis defendere pudent. In felici rerum successu, & trophæis proram & puppim velitationum suarum & argumentorum collocant. Sunt tamen nonnulli, qui, cum nativitatis annum ignorent, quasi obstetricati Muhammedi recens nato fuissent, omnia, quæcunque in buccam iis veniunt, effutiant. Agmen inter illos ducit *Abunazarus*, qui refert, Nativitatem Muhammedis septem miraculis fuisse celebrem. Exscribam locum, tum ut videas, quam mulus mulum bellè scabat, quamque pulcher sit asello asinus, & sus sui, tum ut discas, quam impudenter illi, qui semel frontem perfricuerunt, omnes pudicitie, veritatis, & honestatis transiliant limites, ea asserendo, quæ ipse vix Diabolus erudare ausit: tum ut illi, qui jejunis & insulsis fabulis sanctis suis auctoritatem aliquam conciliare student, vel ex hoc uno specimine in se descendere, & conijcere discant, quorum exemplum sequantur. Sperant ne, paria se facturos cum uno hoc *Abunazaro*, qui non tantum peraque, quæ Messia aliquando futuri nunc præstiti, signa esse debebant, prævia Muhammedi, filio illi perditionis, applicat; sed etiam nativitatem ejus, Christi nativitati multis paralangis præfert? Quamvis hîc exclamare nobis liceat, *οὐκ ἔστιν ἄρα βῆς πρὸς Νυμφῶνα*. Nam inter ipsos quoque Pontificios sunt, quibus nec os ferreum deest, nec cor plumbeum: qui Franciscum, Dominicum cum Servatore nostro committere, & illos huic in multis præferre audent. *Liber est*, scribit *Cal. Secund. Curio* in Pasquill. Ecclat. pag. 230. à Franciscanis confectus, & conscriptus, cum quo si Mahumeti Alcoranum conseras, Alcoranum judicabis præ illo sanctissimum, tamen si in plerisque (in iis certe quæ *Abunazarus* hîc confingit, auctori conformitatum non usque adeo est dissimilis) illi simillimus esse videatur. Nam si istis credimus, Franciscus in nullo sanctorum choro reperietur sed supra omnes thronos, dominationes & potestates. Nam istud vel è suggestis audent prædicare isti. Ajunt enim, quendam optasse sibi divinitus ostendi, quo loco Franciscus in cælo haberetur: hunc a sensibus abductum fuisse, ac per omnes cæli regiones & choros circumductum fuisse, nusquam tamen optatum Franciscum apparuisse. Tandem ad circulum divinitatis pervenisse, ubi Christus sedebat ad patris dexteram, atque ibi sibi ostendi Franciscum pos-

Eiberi. de
orig. Muhi.

*posuisse: tunc Christiani de solio surrexissent, pallium à pectore diducissent, et
monachique, vulnusque lateris ostentasse, ex quo illico prodiiit Franciscus.*
Confer quæ diximus P. II. *וידע* p. 266. cum iis quæ ex Abunazaro af-
feremus, & quibus palma in comminiscendo debeat, Muhamme-

danis, an Pontificis iudica. **וְלֹדְ רִסּוֹל אֱלֹהָ צִלָּם עִם אֱלֹהֵינוּ.**
וְטוֹרֵת רַחֵם סִבֵּעַ מַעֲנִיָּה בּוֹלְאֵרֵי אֱלֹהֵי כָל חֲאֵמֶל לִחְקָהָ
אֶלְעָנָא וְאַלְמַשְׁקָה מִן חֲמֵלָהּ וּלְאֵרֵי רִסּוֹל אֱלֹהָ צִלָּם לִם
לִחְקָהּ אֶלְעָנָא פִּי חֲמֵלָהּ וְאַלְתָּאנִיָּה לִלְחֲאֵמֶל מִכֶּאֱן חֲאֵל וְעַ
אֲחֵמֶל וְלִם יִכֵּן לְאִמְרֵי וְלִדְ וְאַלְתָּאֲלֵתָה לְמָא אֲנַפֵּצַל מִן אִמְרֵי
כִּרְ סַאגְרָא עָלֵי וְנָהָה לֵלָה וְקָאֵל פִּי סְגוּרָה אֲמִתִּי וּרְפַע רֵאסָהּ מִן
אֲלִסְגוּר וְקָאֵל בְּלִסָּאן פְּצִיָּה אֲשֶׁהֶד אֵן לֹא אֱלֹהָ אֱלֹלָה אֱלֹהָ וְאִמִּי
רִסּוֹל אֱלֹהָ וְאַלְנִבְתָּה פִּירָה פְּהוּ אֵן אֲלֵתָנָא מִנָּה כֵּאֵן אֲנִל מִן תָּנָא
עִיִּס עֲלֵיהֶם אֲלִסְלָאִם לֹאֵן עִיִּס אֲתָנָא בְּלִסָּאנָה וְלִם יִסְגְּר וְאֵן
עִיִּס תְּבִלָּם לִלָּאִם וְאַלְנִבִּי צִלָּם תְּבִלָּם לְלִרְב וְעִיִּס יִשְׁחֵד עָלֵי
תְּנִיָּה אֱלֹהֵאֲרֵי וּמַחְמֵד צִלָּם יִשְׁחֵד עָלֵי תְּנִיָּה אֱלֹהֵאֲרֵי פִּיכּוֹן תָּנָא
אֲנִל וְאַלְרֵאכְעָה וְלִדְ מִכְּתוֹנָא אֲלִכְאֵמֶס מְנַעַת אֲלִנֵּן וְאַלְשִׁיאֲטִין מִן
אֲלִסְמָא קוֹלָה תְּעָאֲלִי וְחַפְטָא מִן כָּל שִׁיטָאן מֵאֲרִיר וְדִלְךְ אִנָּה כֵּאֵנָת
אֲלִנֵּן תַּצְעוּר אֱלִי אֲלִסְמָא וְתַסְמַע חֲדִית אֲלִמְלָאִיכָה אֱלֹא מִן אִסְתֵּרֶק
אֲלִסְמַע וְלִמָּא וְלִדְ רִסּוֹל אֱלֹהָ צִלָּם אֲרֵאדוּא אֵן יַעֲדוּנָא אֱלִי
אֲלִסְמָא פִּמְנַעוּא מִן דִּלְךְ וְאַנְתְּמַעוּא אֱלִי אֲבִלִים אֲלִלְעִנְדָּה עָלֵיהֶּ
וְקָאֲלוּ כֵּנָא נַצְעוּר אֱלִי אֲלִסְמָא אֱלִי יוֹמָנָא הֲדָא וְאַלָּאֵן מַנְעָנָא עֵן
דִּלְךְ פִּקָּאֵל לֵהֶם טוֹפּוּא פִּי מִשְׁאֲרֵק אֲלֵאֲרִין וּמַעֲאֲרֵבָהָ לְתַנְטְרוּא
אִי חֲדַת חֲדַת עָלֵי וְנָהָה אֲלֵאֲרִין וְטַאפּוּא חֲתִי אֲתוּא מִכָּה אֲלִמְשִׁרְפָּה
וְדֹאֲוָא פִּיֵּהָ בִּיתָא חֲפֵתָה אֲלִמְלָאִיכָה וְיִסְטַע מִנָּה נוֹרָא אֱלִי אֲלִסְמָא
וְנָהָה אֲלִמְלָאִיכָה בַּעֲצָהֶם בַּעֲצָא פִּרְנַעוּא פִּאכְבְּרוּא אֲבִלִים עָלֵיהֶּ
אֲלִלְעִנָּה פִּצְאָח צִיחְתָּא וְקָאֵל אוּוֵה כִּרְגִי אִיֵּרֵי אֲלִמְעָאֲלִם וְרַחֲמֵי
אֲלִלְעִי עָלֵי בְנֵי אֲדָם וְדִלְךְ מְנַעַתָּם מִן אֲלִצְעוּר אֱלִי אֲלִסְמָא
קָאֵל כַּעֵב אֲלֵאחְבָּאֵר יִרְצִי אֱלֹהָ עֵנָה רֵאִית פִּי אֲלֵתוּרִיָּה אֵן אֲלִלְעִי
תְּעָאֲלִי אֲכִבֵּר קוֹם מוֹסִי עֲלִים עֵן וְקַת כִּרְגִי מַחְמֵד צִלָּם וְקָאֵל אֵן
אֲלִכּוֹכֵב

אלכוכב אלמערותה אסמה כרא וכרא אנא תחוד ונא ען מצעה
 והו וקרת כרוג מחמד צלם אלמא ולד רסול אללה צלם צאר
 אלכוכב מתחרבא פעלמוא גמיעא אנרה כרג אלי צלדניא ולאכן
 כתמוה חסדא מן אנפסהם ואכבר אללה תעאל קום עיסי עלם
 פי אלאנגיל אן אלנבלה אליאבסרה ארא אלקרת ואתמרת והו
 וקרת כרוג מחמד צלם פלמא ולד רסול אללה צלם אדקת אלנבלה
 אליאבסה ואתמרת פערפיה והדא אלעלאמה וכתמוה חסדא ואכבר
 אללה בעאלי קום ראוד עלם פי אליבור אן אלעין אלמערופיה
 אלדי קאן מאהא ארא אנבע מנהא אלמא והו וקרת כרוג מחמד
 צלם פלמא נבע מהא אלמא וערפיה בהדא אלעלאמה וכתמוה
 חסדא ואל סאדסה חלימה מרצעה רסול אללה צלם כאנת לא
 תדר אללכן מן אחרי תדיהא פלמא וצעהדא פי פס רסול אללה
 צלם דר אללכן מנהא ואל סאבעיה למא ולד רסול אללה צלם
 כרג צותא מן ארבע וזאיתא אלכעכה כרג מן אלאול צות יקול קל
 גא אלהק ומא יכרי אלכאטל ומא יסיר זמן אלתאניה לקד גאכס
 רסול מן אנפסכם עזוי עליה ומן אלתאלתה קל גאכס מן אללה
 נור ונתאב מבין ומן אלתאבעיה יאיהא אלנבי אנא ארסלאך
 id est, Natus est legatus Dei, super quo precatio
 & pax divina; die secundo, & apparuerunt in ejus nativitate septem
 miracula. Primò enim omnem gravidam anxietas corripit & arumna ex
 aliquid gestat. At verò nativitas Apostoli; super quo pax Dei & precatio
 ira se habuit, ut ex eo, quòd ventrem pertulerit, nihil molestia aut afflictio-
 nis senserit mater. Secundò, quòd qualibet gravis, cum ventris onus de-
 ponit, parturientium dolores sentit; sed & ab istis mater ejus immunis fuit.
 Tertiò, cum à matre avelleretur: prius concidit in vultum suum, ut Deo
 honoris cultum, incurvando se, deferret: prosternens autem se, dixit: ô ma-
 ter mea! Elevato postea ab incurvatione capite suo, diserti à lingua fatus est:
 Testor, non esse Deum, nisi Deum (verum, vel unum, id quod articuli Em-
 phasis poscit) meque Dei esse Apostolum. *Isaie d' schous* laudationem
 ejus laudatione Isa; super quibus (Muhammede & Isa) fit pax; luculen-
 tiorem esse. *Isa* enim lingua quidem sua laudavit; At honoris exhibendi
 gratia se non incurvavit. *Isa locutus fuit matri sue. At Propheta, super*

Liber 1. de orig. Muh. *quo precatio divina & pax; locutus est Domino. Ita testatus est de eo, quod non habere patrem: At Muhammed; super quo preces Dei & pax; testatus est, se delectari in uno. Atque sic laudatio ejus fuit illustrior. Quarto, Muhammed natus est circumcissus: Id quod de Adamo etiam fabulantur Judæi: vide Schalfsch. Hakkabb. p. 6. b. Quinto; prohibiti sunt Dæmones & Satana de cælo, juxta dictum alijssimi (Alkorani textum intelligit, qui occurrit Sur. XV. p. 144.) Et custodiendo ab omni Satana immorigero. (In Alkorano tamen legimus: Custodivimus ea; signa Zodiaci; à Satana maledicto, nisi quod quis furtim auditione abstulerit.) Dæmones enim in cælum ascenderunt, Angelorumque sermones occultis audiverunt, ita tamen, ut furtim tantum audiendo quadam abstulerim. Cumque nasceretur Apostolus; super quo precatio & pax Dei; iterum cælum conscendere volentes, prohibiti sunt. Congregati igitur ad Ablisum (nomen est Diaboli) super quo maledictio, dixerunt: Ad hunc u (q. diem patuit nobis aditus in cælum, at nunc vetamur ab eo. Dixit ergo illis: Circuite orbem per orientem & occidentem, atque videte, quid novi sit in superficie terra. Circuiverunt igitur, usque dum pervenerunt ad Meccam nobilem, videruntque in ea domum Angelis circumdatam, è qua ignis micabat ad cælum usque pertingens, Angelis se invicem attingentibus: Reverfigitur Abliso; super quo execratio; hoc indicant. Islamore edito, dixit, Oi! Signum exiit, qua monemur, misericordiam Dei esse super filios hominum. Atque hinc factum, quod cælum ascendere prohibeamini. Beidji in locum Alkor. cit. p. 44 f. ex Ibn. Abbas notat מן כדור באלשהב חלה סמואת ולמא ולד מחמר צלם מנעוא מן כדור באלשהב Cum natus esset Isa, Dæmones prohibitos fuisse à tribus cælis; at cum nasceretur Muhammed, prohibitos à cælis omnibus, in sideribus scintillantibus, seu stellis cadentibus. Sed ad miracula Muhammedis, & textus translationem redeundum. Dicunt eruditi; in quibus Deus acquiescit: Vidimus in lege, quod Deus opt. Maximus populo Mosis S. q. pax; adventum Muhammedis; super quo pax Dei & precatio; indicaverit, atque dixerit: stella, nomine suo nota, cum mota fuerit, atque de loco suo mutata, aderit tempus egressus, Muhammedis (tædet toties repetere Εὐφηνίας, quam Muhammedani mentioni sui Pseudoprophetae præmittunt) Cum autem natus esset Apostolus Dei, movebatur stella illa, ex quo omnes didicerunt, eum jam in mundum prodisse: at illi (Judæi, ut puto, intelliguntur) invidia acti, celaverunt eam. Ita notum fecit Deus Excelsus populo Isa; super quo pax; in Evangelio, quod, cum palma quadam singularis a-
rela*

refacta, folia atque fructus prorulerit; tempus tum fit adventus *Muhammedis*. Eo autem tempore, quo in hanc lucem *Apostolus Dei* editus est, palma illa arrida, & folia habuit & fructum, id quod illi (Christiani) non ignorarunt. Atque hoc etiam signum erat, quod tamen illi invide celarunt. Significavit tandem *Deus Excelsus*, populo *Davidis*, in Psalmis, fontem notum, aqua pauperem, cum exilierint largiter ex eo aqua, signum fore adventus *Muhammedis*. Cum igitur aqua abunde ex fonte prorupisset, hoc signo ipsi non posse potuerunt. Verum & illi hoc invide suppresserunt. Sexto, *Halma*, nutrix *Apostoli Dei*, in alio utro ubere nihil habuit lactis; cum illud ori *Apostoli Dei*, immisisset, profuxit lac ex eo. Septimo, cum natus esset *Apostolus Dei* vox egressa est e quatuor angulis *Caaba*. Ex primo angulo vox audiebatur: *Dicite, Veritas Venit*, nec mendacium apparebit, nec revertetur. Ex secundo: *utique venit jam Apostolus ex vobis* ipsi, cum ipso (erit) *Potens*. Ex tertio: *Dicite: Venit ad vos à Deo lux & liber manifestus*. Ex quarto: *O Propheta, utique misimus te, ut testis es*. *Evangelista & monitor*. Ignosce, quare, si cum inepto *Scriptore Arabico* balbutiendum nobis est *Latine*, & cum *Care* carizandum. Habet suos quæque lingua *Idiotissimos*, quos alii pari felicitate, aut ornatu difficulter exprimere possunt. Quid *Petra Cunas*, viro in *Latinitate* veratissimo, sæpè acciderit; vel *Lex aureo* ejus libello de *Republ. Hebræorum* discimus. Noluisset querere, aut multis ambagibus uti, sed ingenue fallus, si non nunquam aut *Hebræa* vertendo orationem *Romanam* deformandam, aut summam modo testimonia *Hebræorum* recitanda. Id ipsum quia & hic usum venit, spem nobis veniæ apud te, cindide lector, facit non exiguam:

CAPUT VII.

De.

MUHAMMEDIS ANTE ISLAMISMVM,

adcoque Koreischitarum & Veterum Arabum

Religione:

Muhammed *Koreischitarum* cultum sequebatur, qui consistebat I. in veneratio-
ne Idolorum, cuiusmodi erant, a. *Alath*, seu *Venus* quæ & *Cadars* aliàs dicitur. b. *Al-
lozra* & *Menath*, de quibus prolixè *Beidavi* & *Zambascharic*. c. *Asaph* & *Najla*, de
quibus loqui videtur *Breidenbachius*. Venerem ad: ut hodie coli ab *Arabibus* quibus-
dam aliqui volunt. d. *Vodda*, *Sevaha*, *Iaguth*, *Iauk*, *Neser*, de quibus *Beidavi* & *Kes-
sem*. e. *Diafares*, seu *Dausar*, qui *Bacchus* est, vel *Priapus*. f. *Oboda*, *Nabatarum*
rex. II. In ἀσεβεία, quam *Muhammed* in *Alkor* sæpè taxat. III. In eo, quod
Dæmonibus tribuerint Imperium quoddam & potestatem in *seclis*, qua de re *Alkor*.

Libera de *Beidavi. IV. In negatione Resurrectionis à mortuis, quam contra eos masculis
 stig. Muh. servit Muhammed. V. In administratione sacrorum nudis facta corporibus. VI. In su-
 perstitiosa quadam emancipatione ovium & camelorum: de qua ex Gienhari, Za-
 mos, Beidavi, Giggeo, Ferrao, prolixius fuit agendum. VII. In τεινογραφία, & aliis
 quibusdam.*

EXtra omnem dubitandi aleam pono, Muhammedem, antequam
 idias *αἰρεσις* author existeret, eadem eum Koreischitarum, ex quibus
 ortus erat, habuisse sacra. In eodem, dubio procul, natus fuit, in iis-
 dem etiam, ad annum, fere quadragesimum ætatis, educatus. Sed quæ
 Koreischitarum fuit religio? *נאחליה* in *Alkor.* & Arabum scriptis
 hinc inde, id est, *stultitia*, *ἡ ἀγνοία* appellatur. Aliàs vox hæc pro
 qualibet hæresi, apud Christianos maxime Arabes, sumitur. Unde
 Tit. III. 10. vocabula *ἀνὴρ αἰρετικὸς*, Arabicè redduntur, *אנחליה*
vir stultus. Est enim verè hæresis, stultitia & insania summa. Quia ve-
 rò de Arabum Veterum Idololatria pauca (quod sciam) apud postro-
 scriptores commemorantur, ipsi tamen magnam satis orientis par-
 tem olim occupavit, in ea eruenda non nihil operæ locabimus. Nam
 & hæc ad locorum quorundam, Scripturæ & Historiarum profana-
 rum allustrationem facient.

Koreischi- *Primò ergo habuerunt Arabes Idola famosissima, de quibus ipse*
sarum cul- *Muhammed in Alkorano, Sur. LI. p. 298. אלהותם אלהות ואלהות*
tm confite- *אמנותם אלהות ואלהות* *Ammon vidissis Allath, & Alozza & Menath?* Fœminino gene-
bat *re exprimentur, quia Dææ erant. Unde expressè alibi in Alkorano*
1. In vene- *אלהותם אלהות ואלהות* *mulieres. Ita ad textum. אלהותם אלהות*
ratione Ido- *lorum,*

אלהותם אלהות ואלהות *Non invocant (Arabes) prater eum (Deum) nisi mulieres: Bei-*
davi commentatur: אלהותם אלהות ואלהות *ומנאת פאן לכל חי צנמא*
אלהותם אלהות ואלהות *Allath, & Alozza, & Menath: Erat enim omni*
viuenti simulachrum, quod colebant, atque mulierem vocabant. Sed vide-
amus penitius, quæ nam tria hæc Idola fuerint. Isa Bar Alis in Lexico
Msc. Syro-Arabico notat, אלהותם אלהות ואלהות *esse אלהותם אלהות ואלהות*
Remphan, Hieronymum secutus, qui ad Amos. lib. II. notat: Συδus ὁ
vestri Ebraicè dicitur כוכב Cocab, id est, Luciferi, quem Saraceni huc
usque venerantur. Videsis eundem patrem in S. Hilarionis vita c. XX.
Ita C. S. Idenus de Diis Syr. Syntag. II. c. 2. scribit, Vraniam Arabum
cum ipsa Mylitta (Syriacum est, מלדתא, genetrix, notissimum
Veneris Epitheton) Asyrionum esse eandem. Huc accedit Herodoti au-
thoritas. אלהותם אלהות ואלהות *scribit in primo, Αὐτοὶ δὲ τὸν Ἀφροδίτου μὲν ἱερὸν, Ἀφρο-*

vel Veneris, *3A*

3. Ἀλίτθ, σίρισσι 3. μήτταν, *Vocant Assyrii Venerem Mylittam, Arabes Alit-* Liber 1. &
sa, Persae Mitram, id est, matrem. Est enim Persis مادر mater, sicut ברר orig. Muh.
pater, & בררר frater. Suspiciatur Claris. Seldenus, Herodoti locum

fortè corruptum, & pro Ἀλίτθ, substituendum esse Ἀλλὰτ (הלאלה)
quod propriè lunulam Arabibus significat: ad Lucinam tamen seu Ve-
nerem quoque refertur à Scàligero. Sed nihil videtur necesse. Bellè
enim Herodoti scriptio convenit cum hac nomenclatura Muham-
medis, in qua nomen Allatha, vel Allitha retinetur. Eadem aliàs Ca- *quam o-*
bar, seu Cubar appellatur, quæ, ut Seldenus ait, à Syria seu Babylonia *Cabar ap-*
Venere alia non erat. Hinc Euthymius Zygabenus in Panoplia. οἱ Σαρα- *pellans.*

κωνοὶ μίχεται τὸν ἱερεὺς κλέθ' ὁ βασιλεὺς χρόνον ἐδωλολατρεῖν, πεσεκωνῶντες τῷ Εὐ-
φώρῃ ἄστροι, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὧν 3. χαβαρ σὴ ἑαυτῶν ἐπνομοῦσιν γὰρ ὁ δὲ δηλοῖ 3. ἡ λεί-
ξις αὐτῇ τῷ μεγάλῳ, id est, Ad Heraclii usque Imperatoris tempora Sara-
ceni Idolis dediti erant. Luciferum adorabant & Venerem, quam Cabar
sua nominant lingua. Significat autem Cabar magnam. Ita etiam in Cate-
chessi Saracenorum. Ἀνάθεμα ἔστω τῷ περὶ τοῦ πεσεκωνῶντες ἄστροι, ὧν τῷ Εὐ-
φώρῃ καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὧν καὶ τῷ χαβαρ, ὅτι οὐ μόνον, ἀλλ' ἔτι μεγάλῳ
id est, Anathematizo eos, qui matutinum fidus, & Venerem adorant, quam *id est, ma-*
Arabica lingua Chabar appellant, id est, Magnam. Non malè sic verti- *guam.*

tur. Est enim כבד magnus fuit: unde adjectivum כביר magnus, foem.
כביתה magna: & כבירה quod כבד' יצא לῶ mulierem magnam, seu maxi-
mam, apud Arabes significat: unde etiam in superlativo כבד אלכבר dici-
tur. In dissertatione quadam Arabica inter Musliminos quosdam, &
Georgium Monachum habitantem. 128. quærit Abusalama, Muhamme-
danus, Georgium, ignoret ne Muhammedem, traduxisse Arabes מן

עבדא אל אצנאם אלי מערפה אללה אלהי *à cultu Idololatræ ad*
potitiam Dei viti. Georgius Arabum cultum descripturus fatetur:
צנאם יסמא אל אכבר וצלאתהם אמאמה כאנת אשעארא תשתמל
מעאניהם עלי אלשק ואלעשק כאנום יכתבוהם עלי אללואאח
Eos coluisse Idolum Alac-
Bar dictum, coram quo preces carmine recitabantur, quas, de rebus a-
matoris agentes, tabulas inscripserint, easdemque supra illud Idolum su-
spensas, recitarent. Quòd verò existimant nonnulli, ut apud Seld. lib.
cit. p. 286. videre est, Saracenos, etiam postquam Muhammedicam
spurcitiam pro religione sunt amplexati, hac adorationis formulâ ve-
terem illam Arabum Deam, Venerem, Ἀλλὰ ὦ Κυβάρ, Ἀλλὰ exclaman-
tes, propitiâ reddere voluisse, valde suspectum est. Clamant quidem
præcones illorum, preces indicturi, Ἀλλὰ ὦ Αὐχάρ, quod Græ-

Liber 1. de cus aliquis scriberet, *אלה אלהים*, id est, *Deus, summus Deus*, non ut orig. Muh. ככרי *ככרי* litent, sed potius, ut unum se Deum summum agnoscere profiteantur. Homonymiæ igitur vitium, fallacia item compositionis & divisionis huic receptæ apud quosd. in opinionem dedit originem.

Sed & ipsos nunc Arabes audiamus, quid de Idolis istis sentiant aut scribant. *Beidavi* comment. in Alkor. p. m. 870: ita notat: תלאת אלצנאם מסתחקה ללעכארה אלתי לא תנפעכם פי אלצנארה ואללאת אול אלצנאם צנם תקיף באלטאוף תם אלעזי צנם קריש וכאן נכללה יעברונהא פבערת אלנבי כאלר בן אלוליד וטערהא פכרגרת מן אצלחה אמרארה תגר שעהא עלי אלארץ פקתלהא תם מנאה צנם אלצנארה והי מן חגארה יעברונהא וקל כאן כל אלצנאם מן אלחגארה דאכל אלכעכה תעבר שיון

Tria illa Idola, quæ colli à vobis merentur, in altera vita vos nihil iuvabunt. Horum Idolorum primum est Allath; Idolum Thakiphi in Taiph; secundum Alozza, Idolum Koreischitarum, quod Medina (ita enim puto vocabu-

lum נבלה verti debere, ex formula usitata אלנבלה forum Medina aut: palma erat, quam colebant. Misit autem Propbeta Chalid ben VValid, qui illud confregit. Et egressa est ex radice (trunco) ejus mulier, quam crines suos super terram trahentem, ille occidit. Menath autem Idolum est adjutorum (Medinensium) quod ipsum quoque, ex lapide factum, colebant. Dicuntur tamen omnia illa Idola lapidea fuisse, intra Ca-

basiam ab incolis culta. Zambaschari eadem ferè habet. Addit insuper eorum Etymologiam, & propriam significationem. Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Et Zambaschari.

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

Alath, ait, esse nomen verbale desumptum à לוי propterea sic dictum. לאנרם כאנא quod Arabes Idolum illud circumirent, nempe religionis ergo. Alii tamen legunt רר cum Tesdid, seu Dages, לאנר, propterea quod imago masculi fuerit, qui hordeum contusum cum adipe miscuerit, spissaque ederit. Ozza verò, scribit Zambaschari, fuisse, Arborem Gatiphaorum, quam venerabantur. Menath lapidem esse Hadilæorum, & Chazaitarum, aut Thakiphi: Radicem ponit vel מנא, id est, קטע וננהם כאנא ידכחון ענדהא אלקראכין. Hinc illi sacrificabant sacrificia: Vel נר, quod sidus est ad occasum vergens כאנאם

תכרנא נהא *propterea quod* Libet 1. de
 pluriam ad occasum sideris ab eo petunt, ut benedictionem ab ea conse- orig. Muh.
 quantur.

Sed & alibi mentio fit Idolorum Arabicorum aliorum, אספח c. Asaph &
 נאילא, Naïla, cum primis, & נאילא, quorum illud, אפופולו in
 Gentilismo versante collocatum erat in צפא Tzepha; hoc super Mer-
 van, ut ad secundam Alkor. Surat. observat Beidavi. De his Idolis lo-
 quitur Bernhardus de Breidenbach, ex Petro Alphonso. Hic ergo fuit
 gradum, & ego tibi aperte monstrabo qualis illa domus prius extiterit (lo-
 quitur de æde Meccana) quod ibi fuerit sacrum, & cur illuc ire, & que
 dicta sunt, Mahumet facere iusserit. Duo filii Loth, Ammon, scilicet, & Moab,
 hanc Domum honorabant, ibique duo colebant Idola, unum ex albo factum
 lapide, quod Mercurium, alterum ex nigro, quod Camos appellabant. Et
 istud quidem, ex nigro lapide, in honorem Saturni, alterum ex albo, in Mar-
 tis honorem, venerabantur. Et bis in anno ad hac Idola adoranda eorum
 ascendebant cultiores. Ad Martem quidem quando Sol primum intrat arie-
 tis gradum, quoniam aries honor est Martis, in cuius discessione, ut mos e-
 rat, lapides jaciebantur. Vide Lexic. Buxt. Tal. voce מרקוריוס. Ad Satur-
 num verò, quando Sol primum gradum libra ingrediebatur, quia libra ho-
 nor erat Saturni, sicque nudi (ut post audiemus) ac tonsis capitibus thuri-
 ficabant. Arabes quoque cum Ammonitis & Moabitibus hac Idola adora-
 bant: Longissimo post tempore veniens Mahumet, pristinam gentis consue-
 tudinem nolens tollere, quasi mutato quodammodo more in consuetis, oper-
 tos tegumentis domum circumire permisit. Sed ne videretur Idolis sacrificare
 precipere, Saturni simulachrum in pariete in angulo domus constituit,
 cujus ne appareret facies, dorsum tantum extra posuit, Idolum verò Mar-
 tis, quod undique erat sculptum, subtus terram misit, lapidesque supposuit.
 Hominibus autem, qui ibi ad adorandum conveniunt, lapides istos osculari
 precepit, & humiliatis consisque capitibus intra crura lapides retrò ja-
 cere, qui et dorsa dentudabant, quod est signum pristina legis, et ad effugan-
 dum demones, se hoc modo lapides (vide supra, & Confus. Sect. Muh.
 Ioh. And. p. 27.) jacere dicunt, quos clam in eo ritu potius venerantur. Et
 hac est ista, praeclara Muhameti industria, imò malitia, ut cum à ceterorum
 cultu Idolorum suos inhibuerit, istud tamen in honorem Veneris apud Me-
 cham suam fieri permisit. De his sacris videatur etiam Ioh. And. in Con-
 fus. Sect. Muham. p. 27. De Veneris cultu, ejus supra etiam memini-

Venerem
 etiamnum
 dicuntur co-
 lere Arabes.

Liber 1. de
orig. Muh.

corum recentiorum monumenta Eos Venerem in lapide Brachtham
colere, quod credunt, super eum Abrahamum cum Hagar coisse, aut
camelum ei alligasse, cum filium Isaac erat sacrificaturus, scribit *Eu-
thymius Zygabennus* in *Panoplia*. Ο ὁ ἱεὺς λίθος κεφαλὴ τῆς Αφροδίτης ἐστὶ,
ὡς πάλαι ὡσεὶ ἐκινῶναι Ἰσμελίται. Φέρει γὰρ μέγιστον ἐν τοῖς ἀρεταῖς καὶ ὡσεὶ
ἐκ λυφίδος ἀποτίκται κεφαλῆς, id est, *Iam dictus lapis est caput Vene-
ris, quam Ismaelita olim adorabant: si quis accuratius spectet, etiam capi-
tis in eo delineamenta non obscura erunt.* Et in *Catechesi Saracenorum*:
Αναθεματίζω καὶ αὐτὸν τὸν εἰς τὸ Μάκρ' οἶκον τῆς εὐχῆς, ἐν ᾧ φασὶ κεῖσθαι μέσον λίθον
μετ' αὐτὸν, ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς Αφροδίτης ἐκκινῶναι πρὸς τὸν οὐρανόν, ὡς ἐκ τῆς Α' γὰρ
ὁμιλοῦσιν τὸν Αβραάμ. ἥ ὡς αὐτὸς τὸν ὁμιλοῦσιν ὡσεὶ δὴ τὸν οὐρανόν, ὅτι ἡ Ἰσαὰκ ἱμε-
λιθῶν, τὸς εἰς εὐχὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς κεφαλῆς ἰσμελίων καὶ ὡσεὶ τὸν λίθον ἐκ τῆς
τῆς ἱερείας τὸ εἰς κεφαλῆς τὸ ἰσμελίων καὶ ὡσεὶ κεφαλῆς ἰσμελίων ὡσεὶ φέρειν εἰς αὐτὸν
σκοποδοιῶσιν, id est, *Anathematizo etiam ipsam illam precationis domum
Mecca: in cuius medio jacere ajunt lapidem magnum, Veneris effigiem ha-
bentem. Honorari autem istum lapidem, quasi Abraham super eo cum Ha-
gare coierit: aut camelum ei alligaverit, cum Isaacum sacrificaturus erat.
Eos autem, qui precatum illum eunt, alteram manum ad lapidem extendere,
alteram verò aurem suam tenere, atque ita sese circumagere in orbem, donec
vertigine offusis tenebris concidant.*

d. Vadda,
Sevaha, Ia-
guth, Iauk,
Nefer.
De quibus
1. Beidavi.

Præterea, *Suratâ Nôachi*, quæ numero est sexagesima nona, p. 326.

occurrunt nomina propria ודא וסאעא יעות יעוק ונסרא *Vodda, Se-
vaha, Iaguth, Iauk, Nefer*, quæ & ipsa Idolorum Arabicorum nomina
sunt. Ita enim *Beidavi* p. 262. scribit: *קול ה' אסמא בגאל צאלחין*
כאנוא בין אדם ונוח ולמא מאתוא צורא תברכא בהם ולמא
טאל אלומאן עברוא וקר אנתקלרת אלי אלעב וקיל כאן ור עלי
צורה רגל וסאעא עלי צורה אמרא ועות עלי צורה אסר ויעוק עלי

*Ajunt esse hæc nomina virorum bono-
rum, qui inter Adamum & Noachum vixerunt. Cumque mortui fuissent*
figurâ exprimebantur, ut ab iis benedictio haberi posset. Tractum temporis
colli cæperunt: Atque id ipsum ad Arabes translatus est. Volunt quidam
Vodda representatum fuisse figurâ viri: Sevaha, figurâ mulieris: Jaguth,
figurâ leonis: Iauk, figurâ equi: Nefer, figurâ aquile. Kessaus in vitis Pa-

2. Kessau.

trum pag. 17. scribit: *כאנוא אתכרוא כמסה אצנאם פצור להם*
אלשיטאן רלך עלי צורה קאבל ואולארה והם ודא וסאעא ויעוק
ועוק ונסרא והרה אל אסמא אולאר קאבל עליהם אל לענה ובערת
אללה

אללה אליהם אדרים נביא ורסולא ידעוהם אלי עכאדרה אללה
 id est, *Assumerunt* (filii Caini) *quinque Idola, quae eis Sathan effinxit ad*
formam Kabel & filiorum ejus, qui sunt Hodda, Sevaba, Laguth, Iauk, Nefer
(hac enim nomina sunt filiorum Kabel, super quibus maledictio) Et misit iis
Deus Edris Prophetam & Apostolum, qui eos vocaret ad cultum Dei.

Liber 1: de
 orig. Muh.

Porro *Tertullianus* in Apologetico, *Diafarem* (alii *Diapharem* scri-
 bunt, sed vitiosè, alii *Dysfarem*) inter veterum Arabum numina refert.
Bacchus (non aut *Suidas* voluit, θιός, vel θιός Ἀρης, *Mars*) intelligitur.
 Unde *Hesychius*, Δυσάρη, τὸν διόνυσον. Μαβαταῖοι, ὡς φησὶν ἰσίδωρος, id est, *Du-*
furin, Bacchum Mabatei (Nabataei) vocant, ut ait *Isidorus*. Sic *Stephanus Sen* Bac-
Byzantinus. Δυσίρη σιόπιλος & κερυφά ὑψηλοτάτη Ἀραβίας. ἔρχεται ἡ ἀπὸ τῆς Δυ-
 σίρης. Θιός ἡ ἑστὶ πικρὴ ἡ ἐν τῇ Δυσίρη τοῖς πρώτοις, id est, *Dysare locus*
editus in Arabia, ita à Dysaro nuncupatus, qui Arabibus & Dacharenis
(vide sup. p. 139.) Deus est. Δυσίρης, sine dubio, est ipsum Arabum דיוסר, qui Arab.
 quod tamen, significatione sua propria, *Priapum* vetius notat, quàm *Dausar*.
Bacchum.

e. Diafaret.

Tandem etiam θιόθωσι gentili in Arabicorum Numinum Cata-
 logum relatum quidam feribunt *Obodem*. *Author* Clavis Apocalyp-
 ticæ Cantabrig. anno 1632. editæ, p. 100 observat, *Nabathaorum Reges*
omnes fuisse appellatos Obodas; unde & ipsi regioni nomen manserit.
 Hinc etiam *Stephanus Byzantinus*, ΟΒΟΔΑ, inquit, ἡ ἐν τῇ Ναβαταίων, ὅπου
 ὈΒΟΔΗΣ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῇ σποῦσι, τέτυκται, *Oboda regio est Nabathaorum,*
ubi Obodes rex, quem Deum faciunt, sepultus jacet. Putat author, allusi-
 vum esse hoc nomen, ad vocem אבדל in Apocalypsi. Atque hoc pri-
 mum est, quod de veterum Arabum Religione nobis observandum.

f. Oboda;
 seu Obodes.

Ad alterum accedimus, Ἀγγελολατρεία, nempe, quam Muhammed.
 Koreischitis ubique exprobrat. Unde etiam vulgò אלמשרכון
 ciantes appellantur, ut qui cultum divinum inter socios quasi Deum
 & Angelos partiantur. Locus in *Alkor*, expressus est Sur. אלانעאם
 de bellis, נן, שרכא ללה געלוא פושרנט Deo socios gentios, id est, ut
Beidari explicat, אלמלאיכר Angelos, כאן עכדוהם וקאלוה
 ללה propterea quod coluerunt eos, dixeruntque
 Angelisunt filia Dei. Et alibi, אלמלאיכה בנאת אללה
 דאן אלערב אן אלמלאיכה בנאת אללה Dicunt Arabes Angelos esse filias Dei.
 Surata XLI. אלוזכרה. quam im-
 pugnavit
 Muham-
 med.

Liber 1. de ארעאבדין *Dicite, si misericors (Deus) filium habet* (ex hypothefi vestra, ut *Kesch.* explicat) *ego tamen primus ero ex cultoribus, seu unitatem credentibus; contra Nazer, ben Abd-addar, ben Kazzi cælitus fuisse delapsus, propterea quòd dixerit אן אלמלאיכה בנאת אללה Angelus esse filias Dei. Hunc Angelorum cultum Meccæ primum abolevit Muhammedem idem scribit, p. m. 817. קאל אלנצר אלא תרון אנרה. ק צדקני פקאל לה אלוליד בן אלמעטרה מא צדקד ולכן קאל מא נאן ללדחמאן ולד ואנא אנל אלמוחדין מן אהל מכרה אן לא ולד לה id est, Dixit Nazer; Nonne videris; quòd is (Muhammed) jam me verifcet (quòd mecum sentiat, opinionem meam approbet?) (ui VV alid, ben Mogeira, respondit, qui te verifcat? utique dixit; Non est misericordi filius, & ego primus sum, qui unitatem credidit de populo Meccensi, asserens, nullum ei esse filium. Vide etiam p. 276. & 278.*

III. In per- *Tertiò, Arabes veteres opinione hac erant imbuti, Diabolum, qui versa de po- princeps tantum est, neque ullum in stellas habet Imperium, tefase Da- cælum ascendere, astrisque mala quælibet inspirare, hoc verò offi- monum in- cio functum cælo ejici: unde quæ nobis sunt stellæ cadentes, Arabi- bellas opi- bus Diaboli erant cælo detrufi. In has nugas Muhammed invehitur- nione. Sur. Abrahami, ubi ad verba חפמנא האת מן כל שיטאן רגים custodi- vimus ea (signa Zodiaci) ab omni Satana male dicto, Beidavi scribit: ולא יקדר אן יצעד אליהם ויוסוס אלהם ויתצרף פי אמורהם Non potest ascendere ad ea, populoque eorum quicquam inspirare, rebus eorum imperare, statumve eorum explorare.*

IV. In infi- *Quarid, negarunt Koreischitæ אלאכר אלמות וידעו דעו דעו דעו דעו di- ciatione Re- cêtes אלא מותתנא אלאולי non est alia nisi hæc prima mors, Sur- surrectionis אלאולאן feu sumi; & ipsam quoque resurrectionem, Sur. XLIV. p. 28; mortuorū, אד קיל אן ועד אללה חק ואלסאעדה לא ריב פיהם קלתם id est, Cum dicitur, quòd Dei promissio fit immu- tas, & quòd de hora (sic ultimum vocat judicium, exemplo S. Scriptu- ræ) non sit dubitandum, dixistis: Nescimus quid sit hora. Sic Sur. XI p. 121. וכן קלת אנכם מבעותון מן בעד אלמות ליקולן אלדין כפרנא. Et si dixerò: utique excitabimini post hæc mortem: Tum dicunt illi, qui sunt infideles; Non est hoc nisi manifesta nuga, meræ sunt præstigiæ. Hanc cantilenam Koreischitæ semper ce- nebant. Objeçtio eorum tritissima erat: אלה כנה עטאמא ופנאתא*

וְרִיחָא id est, *Quomodo, qui ossa sumus* & pulvis, exci-
andi erimus in novam creaturam? Habentur hæc, & hu-
juscemodi alia *Sur. XVII. p. 160. Sur. XII. Sur. XXI. p. 189. Sur. XXVI.*
p. 210. Sur. XXXVI. p. 250. & 251. Sic Sur. XIX. p. 169. וְיִקוּל
אִלְאֲנִסְאָן אִידָא מָא מַת לְסוּף אַכְרִי חִיָּה
Es dicit homo: Quomodo, si
mortuus fuero, iterum egredi possum vivus?

Quintò de Koreischitis: ante Islamismum sacra sua celebrantibus
commemoratur, quod nudi Edem Meccanam circumverint. *Surata*
quæ numero septima est, habetur versiculus, cujus verba
hæc sunt: וְיִאֲבִיבֵנוּ אֶלְלָהּ קִדְּ אֶנְוֹלָא עֲלֵיכֶם יוֹאֲרִי סוֹאֲתֶכֶם וְיִוְשָׁא
id est, *O filii hominum, utique demissimus super vos vestem,*
quia tegat verenda vestra, & vestimentum ex plumis, & indumentum ro-
boris, id est, ut Beidavi explicat: וְיִקוּל אֶלְאִימָאן וְקִיל
Timoris Dei, aut, juxta
alios, fidei; aut recta & vera religionis; aut, ex mente aliorum, vestem re-
spiciencia & dignitatis, quâ Deus Adamum ornavit. Hic igitur locus,
qui de Adamo propriè intelligendus est, Muhammedi traditus dici-
tur, propter Arabes, de quibus Beidavi scribit, quòd כְּאֵנוּא יִטּוּפּוֹן
circumve-
runt domum (Templum Meccanum) nudi, dicentes: Nemo circumvent
vestitus: ita enim Deo sumus immorigeri. Vide suprâ p. 155.

מָא נְעַל אֶלְלָה מִן בַּחֲרִיָּה וְלֹא סַאִיבָה. *Sur. V. p. 70.* VI. In su-
perstitiosa
quarundam
bestiarum à
communi u-
su emanci-
patione.

וְצִילָה igitur in paganismo dicebatur ovis, postquam illa septies pe-
perisset gemellas, & cævus tandem sætus, firmas fuit, Diis mactabatur: si verò
mas fuit & sæmella, tunc dicebant וְצִילָה אַכְאָהָה atque sic mari etiam,
propter sæmellam, parcebant, lacte verò ejus soli fruebantur viri, sæmina
non item: Sic Gienbari explicat. Kamus verò scribit, וְצִילָה ovem esse,
quæ marem primò peperit, deinde sæmellam, dicebantque וְצִילָה אַכְאָהָה
neque enim masculus propter sæmellam mactabatur. Quòd si verò edidisset
masculum, eum Diis suis immolabant, dicentes, וְהָדָא קִרְבָּאן לְאֶלְהֵתָנָא
Hoc sacrificium fit Deabus nostris. Giggaw, in Thesauro scribit: si ovis
ma-

Liberté de
orig. Muh.

masculum & femellam edidisset, antiquas hanc formulam תלת אלשמה *Vazalat ilseba achaba* usurpasse, nec marem mactasse. Unde תילת scribit esse ovem, quæ, si pareret femellam, asservabatur, & marem mactabatur Idolis.

b. Vocis
בְּחִירָה

Alterum vocabulum בחירה Bahira, quod juxta Gienhari & Ramus camelam denotat, cui, postquam decem famellas peperisset, auris fuit fissæ liberâque missa, nulli deinceps labori obnoxia. Proles ejus, (qua lac tantum ejus bibebat) ipsa quoque libera dimissa fuit, fissâque auri, בחירה dicebatur. Petrus citante Kamus, ait אלסאיבה וחכמה אמרה נחנך Albehir filia est libera, seu emerita, cujus ratio eadem est, qua ratio matris. Giggeus monet אלבחיכה Camelam esse vel ovem, qua post editum decimum sætum, libera dimittitur in pascuis ejusque camo interdictur.

C. Focus

סאיבה

Sequitur סאיבה *Saiba*, א' מהמלה, juxta Kamus, *Camela, quæ sibi*
bertari permiffa spafium educitur, חית תסיב שאת ut Arabica habent
 verba. *Gigæus*, in Thesauro, de voce hac ita scribit : סאיבה *Camela*,
 quam, cum decem fœmellas peperiffet, nec vehendo adhibere, nec equa una
 vella etc. uti licebat. Cum autem interfiffet, sejus caro edebatur, atque huius
 alimus factus appellatur בכירה, illa vero בדירה א' : Atque, ut idem
 ex Arabum scriptis loquitur, אלנקה כאנת תסיב פי אלנאה לירה, אלנקה
Camela, cum decem fœmellas peperiffet, ante Mahomedem libe-
dimittebatur.

d. Vocis

האם

[illegible]

troduxerint, quèmq̃ue his verbis ille, claris admodum, brevibus & Liber 1. de orig. Muh.

והו ארא נתנת אלנאקה כמסרה אבטן
אכרהא דכר בחרוא ארנהא אי שפואה וכלוא סבילהא ולא תרכב
ולא תחלב וכאן אלהל מנהם יקול אן שפירת פנאקה סאיבה
וינעלהא כאלבחרה פי תחרים אלאנתפאע וארא ולדת אלשאדה
אנתי והי להם ואן ולדתהא דכרא והו לאלהתהם ואן ולדתהמא
וצלת אלאנתי אכאהא ולא ידבח להא אלהכר וארא נתנת מן צלת

אלפחל עשרה אבטן חרמוא טהרה id est, Est autem (Arabum con-
suetudo) hac: Si camela peperit quinque foeturas, quarum ultima est ma-
sculus, findunt ei aurem, etiamque suam ire permittunt, ita ut nec vectura
adhibeatur, nec mulgeatur. Atq, tunc vir quidam ex iis dicebat: utiq, cu-
ris soluta est!

סאיבה pari ponebat loco cum voce כחירה
(quæ, post decimum partum, libera in pascuis dimittebatur) quo ad in-
terdictum usum-fructum; quæ si oviculam foemellam peperit, iis cessit: si
masculum, Diis eorum; sin autem masculum & foemellam edidisset, tueba-
tur foemella, fratrem suum: tunc enim ne ipse quidem masculus mactaba-
tur. Tandem, si ab admisso, et decem foetus procurati essent, prohibuerunt
usum dorfi ejus. Atque huc Muhammed alludit Sur. VI. p. 83.

ואנעאם Et sunt bestia, quarum prohibita sunt dorfa, nempe
חרמת טהורה ut Beidavi exponit, quæ nomina jam
jam exposuimus. Et paulò pòst: וקאלוא מן פי בטון הארה;

אלאנטאם כאלצה לדכורנא ומחרם עלי אוואגנא
Et dicunt (Ara-
bes) Id quod in ventre est harum bestiarum, licitum est masculis nostris, sed
foeminis nostris prohibitum. Iterum alludit, juxta Beidavi, ad embryones
אלבחאיר ואלסואיב

Septimò Surata VI. pag. 83. legimus: ונעלוא ללה סמא דרא מן VII. In di-

אלחרת ואלאנעאם נציבא פקאלוא הדא ללה בזעמהם והדא
לשרכאיהם פמא כאן לשרכאיהם פלא יצל אלי אללה ומא כאן
respectu.

id est, Et ponunt (Ko-
reischitæ) Deo, ex eo, quod creavit, frumento & bestiis partem, dicuntque:
Hoc Dei est (ut illi nempe putant) & hoc sociorum nostrorum. Id autem, quod
sociis suis destinaverunt, ad Deum non pervenit; quòdque Dei est, illud in
socios eorum transfertur. Atque sic malum est, quod illi judicant. Verba
hæc, quia obscura sunt, ex Beidavi illustrabimus: Ita autem ille p. m.

Liber 1, de
orig. Muh.

211. scribit: דִּי אֲנָהֶם כְּאֵנוּא יַעֲיִנֹא שִׂיא מִן חֶרֶת וְנִתָּאן לֵלָהּ וְיִצְרֹפֹנָה אֱלִי אֲלִיצִיפָאן וְאֶלְמַסְאכִין וְשִׂינָא מִנְהָא לֵאלֹהֵתָהֶם

וְנִפְקֹנָהָ עָלֵי סִדְנֵתָהָ וְיִדְבַּחֹן עֲנֵדָהָ תָם אִן מָא רֵאוּא מָא עֵינֹא לֵלָה אוֹכִי בְדִלּוּה בְמָא לֵאלֹהֵתָהֶם וְאִן רֵאוּא מָא לֵאלֹהֵתָהֶם אוֹכִי תִרְכּוּה לֵהָא חֲבָא לֵאלֹהֵתָהֶם וּפִי קוֹלָה מִמָּא דְרָא תִנְבִּינָה עָלֵי פֶרֶט נְהָאֲלֵתָהֶם פֶּאן אֲשֶׁרְכּוּא אֶלְכָּאֶלֶק פִּי כִלְקָה. *Ferunt, eos (Arabes) propter Deum aliquid subsidii comportasse de agro & pecoribus, & impendisse quadam usibus advenarum & pauperum: Quadam vero Diis suis, eaque erogasse delubrorum ministris, ibique sacrificasse. Quod si igitur viderunt, id quod Deo subsidii loco seposuerunt, esse præstabilius, permittarunt illud cum eo, quod Diis suis consecraverunt: si vero id, quod Deorum ipsorum esset, & iis reliquerunt, amore nempe, quo Deos suos prosequuntur. Quod vero dicit (Muhammed loco Alkor. citato) de eo quod creatura significat excessum stultitiæ eorum, eò quod socium adjungunt creature creatorem.*

VIII. In πε-
νταστήμειο.

Octavo, Surata eadem, bis Arabibus exprobrat *πενταστήμιον*, quam tamen Beidavi & alii non religionis, sed alio longè respectu, inter Arabes usitatam fuisse scribit. Unde ad verba פֶּקֶד כֶּסֶר אֲלֵרִין קִתְלוֹא *utique jam damnum patiuntur, qui occiderunt suos liberos, monet: וְיִדִּי בְרָה אֶלְעֵרֵב אֲלֵרִין כְּאֵנוּא וְיִקְתְּלוּן בְּנֵי בְנֵי אֲוִלְאֵרָהִים* Innuit Arabes, qui filios filiarum suarum matrabant, metu captivitatis & paupertatis.

IX. In pecu-
liaribus cir-
ca heredi-
tates legi-
bus.

Nond in commentariis Beidavi occurrit סִנְהָ אֶלְנֵהֲלִיָּה *lex Patris nisi, secundum quam nullas hereditates consequantur mulieres & infantes, quam Muhammed abrogavit.*

CAPUT VIII.

De

RELIGIONE SABÆORVM, NABATÆO- rum, & c. veterum Arabum.

Neccitas & utilitas hujus tractationis proponitur. Habet illa partes sequentes A. agit de origine hujus impietatis ex Elmacino. B. De ejus affectis, quales erant 1. Nabatæi, quorum meminit Strabo, Iosephus, Plutarchus. 2. Charanzæ, Chaldæi & Assyrii, de quibus proluxa ex Muhammede ben. Isaac Historia. 3. Sabæi, qui ex Beidavi describuntur, & Kessæo, qui aliquot de iis habet fabulas, Abraham

ad eos missus dicitur. Ejus tempore valde ista heresis invaluit. Habent & ipsi de Liber 1, de
 Abrahamo aliquas historias. Illis Georgius Nazianzenus concionatus fuit. Catalo orig. Muh.
 gus Præsidum eorum ex Muhammede periegitur. C. De dogmatibus, ubi examinatur
 quid sentiant a. de Scriptura. Libri illorum aliquot citantur. b. De Deo & essentia di-
 vina, Planetas colunt. c. De cultu Deorum, secundum menses distincto. d. De precibus
 eorum. e. De conjugio & repudio. f. De lustrationibus & purgationibus. g. De bestia
 ad sacrificia destinatis. h. De Prophetis. i. De materia & forma. k. De veteris Testa-
 menti sanctis. l. De Imaginibus, quas Tillsen appellat, ubi 1. de vocis origine.
 2. De ipsarum imaginum incunabulis. 3. De fabrica earundem. 4. Aliquot Tillsen
 subjiciuntur exempla. 5. Συνοψις ex S. Scr. monstratur. D. Quatuordecim & am-
 plius probatur exemplis, Legem Mosaicam eorum Sabæorum sacris, ceremoniis, ritibus
 è diametro in multis esse oppositam.

DE crassa Nabatæorum superstitione hoc loco scripturi, nec extra-
 chorum saltamus, nec actum agimus. Fuerunt enim & illi, ut di-
 ctum est suprâ, Arabes, quibus cum Muhammedi fuit negotium non
 semel. unde in horum quoque sacra inquirere instituti ratio postu-
 lat. Neque verò una hæc me impellit causa, aut sola hæc ratio est, quæ
 tantum ingredi jubet Idololatriæ eruendæ oceanum; aliæ etiam ac-
 cedunt, ex ipsis Theologiæ latifundiis ortæ.

Primò enim, ut in *Thesaurò Philol.* p. 55. notavimus, superstitionis
 hujus succum & liginem in juventute quoq; sua hauserat Abraha-
 mus. Nòsse autem exactè deliria illius, majorem in nobis, Dei gratiam
 & misericordiam Abrahamo, ex Ur Chaldæorum erepto, præstatam
 prædicandi, excitabit fervorem. Expresè enim *Majm. comm. in Av.*
zar. c. 4. §. 7. & More Nev. l. III. c. 29. מעלות אברהם אבינו

ומרהבהם id est, *Certum est Abraha-*
mun, patrem nostrum, super quo fit pax, educatum esse in religione Zabæo-
rum, eorumque sacris.

Secundò ipsa hæc tractatio non contemnendam dabit lucem expli-
 cationi rituum & ceremoniarum Leviticarum, quas Deus è diametro
 Sabæorum seu Nabatæorum sacris, ut plurimum, videtur opposuisse.

Tandem etiam historia profana; in qua superstitionis Nabatæorum,
 vel, quod idem est, Chaldæorum, Sabæorum, Charanæorum, subinde fit
 mentio; aliquid hinc habebit luminis.

Ut verò perspicuè agamus & Methodicè, certos tractationis no-
 stræ ponemus cancellos, scripturi

- I. De impiæ hujus vanitatis origine.
- II. De amplis ejusdem pomariis, & latè grassante dominio.
- III. De dogmatibus & deliramentis Zabæorum, vel Sabæorum.

de נבטני כסדאני *Chasdanus & Nabataus* pro Synonymis habentur Liber i. de orig. Muh.
apud *Muh fil. Isaac*.

Tertiò loco ponimus *Charanaos*. Unde *Abmedus* quidam libro suo C. Charra-

de religione Sabæorum titulum fecit פִּי אִמֶּר מִדְּאֵהָב אֶלְכְּרָאנִיָּהּ ni.

אֶלְכְּרָאנִיָּהּ אֶלְמַעְרֹפִי בִּלְגָאנִיָּהּ *de negotio rituum Charanao-*
rum, Chaldaeorum, qui Sabæorum nomine vulgo noti sunt. Sunt autem

Charranæ incolæ urbis Carræ, de qua *Pompon. Mel.* de situ orb. lib. 3.

p. 209. *Alterum sinum undique Arabes incingunt ab ea parte, qua intro-*

euntibus dextera est, urbes sunt Carræ & Arabia, &c. Ad quæ verba sic

scribit *Ioach. Vadianus*: *Plinius juxta Sabæos Carræos esse scribit ad Ba-*

danatha oppidum: puto à Carris illos dictos, quorum & Stephanus memi-

nit in Arabia: Rufus ex Dionysio: Cathramis est tellus Carræ vicina. Car-

ræ enim dici, vel singulari, testis est Hermolaus. Sunt qui Carnæ legere apud

Dionysium malunt, nam de Carnæ l. 15. si modo alia est: meminit Strabo.

Alia sunt in Mesopotamia Carræ, (Scriptura Haran vocat Gen. 11. 32.

Padan Gen. 27. 6. Charran Act. 7. 2. 4. Abmed Arabs. in hist. Tamerl,

p. 51. regionem totam vocat כְּרִדָּא כְּרִדָּא Kurdam quæ inter Euphra-

tem sita est & Tigridem) Crassi fato celebres, & Caracalla etiam nece.

Hic enim, ut Rufus consularis scribit, intra Euphratem apud civitatem E-

dessam prope morte obiit. Spartianus inter Carras & Edeßam perisse

ait, cum levanda vesica gratia ex equo descendisset. A Carris illis Carreni

dicti, qui Lunum Deum contra uxorum insultus & muliebres infidias co-

luerunt, ut Spartianus adnotavit. Eustath. comment. in Dionys. p. 252.

ait: Quatuor præterea maximarum gentium, Arabiam inhabitantium,

præcipuam esse Minnaorum, quorum civitas maxima est Carnæ. Carræ

verò & Charrenorum nomine qui intelligendi hoc loco sint, Syrii seu

Chaldæi (veteres enim Chaldæam כְּרִדָּא Chardaniam appellabant)

an Arabes, authores non exprimunt. Puto tamen tutò nos asserere

posse, utròsq; sacra habuisse communia. Vicinia n. facilè, quod jam su-

prà in Assyriorum Mylitta, & Arabum deserti Allath observavimus,

eadem numina inducere potuit. Hoc certum est, quod Kessai statim

authoritate probabimus, Arabes docere, Sabæos Abrahami tempore

Charan, seu Charran Mesopotamiæ incolas fuisse. Huc facit memo-

rabilis illa historia, cujus ex Abu Ioseph, Aschæo meminit Muhammed

ben Isaac, peculiari de Zabæorum sacris scripto Arabico: אֶן אֶלְמַאמוֹן

פִּי אִכְרִי אִיאֵמָה כְּרִידָא אֶלְמַצְרִי כְּרִידָא אֶלְרֹם לִלְעֹז וִילְקָאֵרָה

אֶלְנָאם יִרְעֹן לָהּ וּפִידָהּ גְּמָעָה מִן אֶלְכְּרָאנִיָּהּ וְכָאן זִיהֶם אֶרְדָּאֵךְ

לבס אלאקביה ושעוריהם טוילה מופראת כופרה גר סנאם בן
 תאבת ואנבר אלמאמון זיהם פקאל להם מן אנתם מן אלדמיה
 פקאלוא נחן אלחראניה פקאל אנצארי אנתם קאלוא לא קאל
 פדוד קאלוא לא קאל פמגוס אנתם קאלוא לא קאל להם
 אולכם כתאב אם נבי פמגוא פי אלקול פקאל להם ואנתם
 אדא אלזנאדקיה עבדה אלאותאן ואצחאב אלרס פי איאם
 אלרשיד ואלרי ואנתם חלאל דמאודם לא דמה לכם פקאלוא
 נחן נורי אלגזיה פקאל להם אנמא תוגר אלגזיה ממן כאלף
 אלסלאם מן אהל אלדריאן אלדין דכרהם אללה עז וגל פי
 כתאבה ולהם כתאב וצאלחה אלמסלמון עז דלך פאנתם לים מן
 חולא פאכתארווא אלאן אחד אמרין אמא אן תנתחלוא דין
 אלסלאם או דינא מן אלדריאן אלתי דכרהא אללה תעאלי פי
 כתאבה פאלא קתלתכם עז אכרכם פאני קד אנשרתכם אלי אן
 ארנע מן ספרי הדא פאן אנתם דכלתם פי אלסלאם או פי דין
 מן הדא אלדריאן אלתי דכרהא אללה עז וגל פי כתאבה ואלא
 אמרת בקתלתכם ואסתניצאל סאפתכם ורחל אלמאמון יריד בלד
 אלוהם פעירוא זיהם וחלקוא שעוריהם ותרנאו לבס אלאקביה
 ותנצר כתיר מנהם ולבסוא זיאתין ואסלם מנהם טאיפה ובקי
 מנהם שרדמה וגעלוא יחתאלון ויצטרבון חתי אבתרי להם אלשיך
 מן אהל חראן פקית פקאל להם קד וגדת לכם שיא תנגון ברה
 תסלמון מן אלקתל פחמלוא אליה מאלא עשימא מן בית מאלהם
 אחרתוה מנר איאם אלרשיד אלי הדא אלעאדיה אעדוה ללנואיב
 ואנא אשרח לך אידך אללה אלסבב פי דלך פקאל להם אדא
 רנע אלמאמון מן ספרה פקולוא לה נחן אלצאבון והדא אסם דין
 קד דכרה אללה גל אסמה פי אלקראן אנתחלורה ואנתם תנגון
 מנה וקצי אן אלמאמון תופי פי ספרתה תלך באל ד-דון ואנתחלוא
 הדא אלסלם מנר דלך אלוקת לאנה לס יכן כחראן ונואחיהא
 קום תסמון באלצאבה פלמא אתצל בהם ופאה אלמאמון ארתד
 אכתר מן כאן תנצר מנהם פרנע אלי אלחראניה וטולוא שעוריהם
 חסכ מא כאנא עלידה קבל מרור אלמאמון בהם עלי אנהם
 צאביון

צאביון ומנעהם אלמסלמון מן לבס אלאקבירה לאנה מן לבס
אלסלמאן ומן אסלם מנהם לם ימכנה אלארתאד כופא מן
אלקתל ואקאמוא מתסתרין באלאסלאם וכאנוא יתוונן בנסא
הראניאת ויגעלו אלולד אלדכר מסלמא ואלאנתי הראניה והרא
כאנת סביל כל אהל פרען וסלמסין אלקריין אלמשהודין אלעטימין
באלקרב מן חראן אלי מנר נחו עשרין סנה ואן אלשיכין אלמערופן
באבי זרארה ואבי ערוכה עלמא שיוך אהל חראן אלפקה ואלאמר
באלמערופן וסאיר משאיך אהל חראן ופקהאיהם אחתסבוא עליהם
ומנעהם מן אן יתוונא נסא הראניאת אעני צאביות פקאלוא לא
יחל ללמסלמין נכאחהם ליסוא מן אהל אלכתאב ובהראן איצא

מנאול כתירה אלי הדה אלעאייה id est, Mamon sub finem dierum
suorum in provinciis Aegypti, bello aggredi voluit Romam. Et occurrerunt
ei homines, qui ad ipsum vocabantur, inter quos multi erant Charanai, qui
vestiti tunc erant tunica angusta (est propriè vestis Perfarum: Giggas
hic agnoscit sonum vocis Italorum Cappa) quorumq; coma promissa, at-
que adeo ampla, ut amplitudine ne quidem cesserint Ghed-Senan. (aut, si
appellativè sumas, avo Senan) filii Tabeth. Mamon autem, habitum co-
rum ignorans, rogavit eos: Quales estis, confederati, vel tributarii? Re-
sponderunt: Harranai sumus. Dixit: An Christiani estis? Negarunt. Re-
gavit: Iudaei? Negarunt. An ergo, inquit, Magusai estis? Negarunt & hoc.
Dixit ergo iis, num liber vobis est, an Prophetas? Et flexiloqui in sermone
suo (elegantè hoc Græci verbo μακρολογεῖν exprimunt, quando quis
involuta loquacitate urget, quod affirmare videtur, rursus affirmat,
quod negavit, wann etner munget/vnd mit der sprach nie t redt her-
für wil) esse cœperunt. Proinde dixit iis: Ergo Sadducei estis, Idololatra
& socii putei, lapidibus obstructi, (Themudis temporibus: vide sup. p.
31. Kess. p. 77. Histor. Timuri p. 93.) in diebus Rasidi, qui si fueritis, per-
missus est sanguis vester, neque sædus vos salvabit. Illi verò dixerunt ei.
Nos tributum solvemus. At hic respondit: Tributum, qui Islamismo contra-
dicunt ab iis tantum, & earum religionum sociis accipitur, quarum memi-
nit Deus magnus & potens in libro suo, qui omnes librum aliquem (cœli-
tus) acceperunt: atq; cum his pacem hac conditione habent Muslimini. Vos
autem ex illorum numero non estis. Quare eligite vobis unum ex duobus i-
stis: Aut Islamismum sequimini, aut aliam aliquam religionem, cuius me-
minit Deus excelsus in libro suo. Id nisi feceritis ad ultimum omnes occi-
dam.

hunc usque diem. Ita tamen, ut alii Christiani sint, alii Moselmanni, quos inter celeberrimi sunt filii Kotran, & alii.

Liber 1. de orig. Muh.

Reddenda nobis obiter est ratio, cur vocem זנאדקה verterimus Sadduceos. Reperio in Arabum (Judæorum, Christianorum, & Muhammedanorum) libris Sadduceos variis appellari nominibus. Majm. in More p. m. 1 § 1. eos vocat אלכומארג egredientes, Apostatas, quos Erpenius Hist. Sarac. p. 60. voce Arabica retenta Chariseos nuncupat. In Elmac. p. 164. dicuntur אלמעזולה Mutaxalita, id est, errantes. Idem etiam Elmac. pag. eadem צרוקיה eos nominat, quos ait in Evangelio venire nomine זנאדקה, Zenadaka, Zindeæorum, prout vocem transtulit Erpen. Hist. Sarac. p. 107. Singularis est זנדיק & זנדק Sadduceus, ut rectè explicat Giggæus in Thes. Arab. qui non credit resurrectionem mortuorum, qui non credit providentiam (tales erant Sadducæi, ut diximus in Thes. Philol. p. 35.) Dei. Unde זנדיקה Hist. Sarac. p. 84. videtur sumi pro Epicureismo. Hinc etiam verbum זונדק Sadduceus, hereticus fuit. Hi ergo Sadducæi Muhammedanis ita exosi fuerunt, ut obvios quosque sine ulla acceptatione occiderint. Exemplum habes in Hist. Sarac. p. 107. Quid? quod expressus in illorum jure Canon sit, in quo hæc habentur verba: ויקח אלזנדיק ולא תקבל ויכתה occidatur Sadduceus, neque acceptetur ab eo penitentia. Sic in ארסאליה utriusque Juris Muhammedici compendio absolutissimo p. 104. Horum etiam meminit, ex Geographo Nubiensi, Schikhard. in Taarich Petifico p. 134.

Ratio, cur vox זנאדקה

vertatur Sadducei.

Varia Sadduceorum nomina,

Accedimus ergo ad Sabæos, quorum superstitio apud Orientales, D. Sabæi. Arabicos præsertim Scriptores, decantata admodum est. Sequioribus maxime temporibus. Unde Abu Ioseph Aschæus scripsit, ען מדאבה אלכראנין אלמערופין פי עזרנא באלצאבה De ritibus seu religione Charanæorum, qui nostro tempore sunt Zabæi. Unde verò aut qui Zabæi illi? Beidavi comment. in Alkor. pag. 53. scribit, esse eos, קום בין אלנצארי ואלמגוס וקיל אצל דינהם דין נוח עליה אלסלאם וקיל הם עבאדה אלמלאיכה וקיל עברה אלכומאכב והו אן כאן ערביא פמן צבא אדא כרג ומאל לאנהם מאלוא ען סאיר אן לאדיאן אלי דינהם או מן אלחק אלי אלכאמל inter Christianos & Magysæos. Dicunt fundamentum religionis eorum esse religionem Noachis, super quo sit pax. Alii dicunt, eos esse Αχολάτες,

quibus

Liber 1. de aliis *Aspologus*. Quod si Arabicum fuerit, erit à צבא exivit, deflexit: de orig. Muh. flexerunt enim à reliquis religionibus ad suam, vel, à veritate ad mendacium. Sed quorsum ad has ineptias (loquor de Etymologia Arabica; reliqua enim non malè Sabæis tribui possunt) labamur? Sabæi, sum

A Saba disti.

posterius Sabæ, filii Chusi, Chami nepotis, Arabiæ felicitis incolæ, de quibus jam suprà p. 142. (quibus adde Notas *Vadia*, in Mel. p. 208.) actum est. Horum oppidum Saba est, Ptolemæo *thurifera* frequenter cognominata; *Sirabo* tamen *Mariabum* eorum vocat Metropolim; Quod verò aliter de hac voce sentire fuerint Arabes coacti, ex Mu-

Muhammedis inficitia.

hammedis contigit ignorantia, qui ubi Sabæorum in Alkorano meminit, pro *ס* vel *ש* scribit *צ*, ut ita nuppiam non mendax & vanus Etymologus deprehenderetur. Quid verò est; quod *Elmacinus* suprà scripsit, *Zabæos esse libros*? Muhammedicum obscurè satis innuit figmentum, cuius *Kellæus* in vitis Patrum p. 44. his verbis meminit:

Quo sensu Zabæi pro libris sumantur.

ואדרים עליה אלסלאם אול מן כש באלקלם בעד אנוש אבן שית
אבן ארם עליה אלסלאם תם עלמה אדרים אולארה וקאל
להם יא בני אעלמוא אנכם צביון פתעלמוא אלקראה פי צערבמא
לתנתפעוא בהא פי בכרהא ואלצביון והם אלכתבא ודלך קוליה
תעאל ואלצביון ואלצבארי קאל ולם יזאלוא יתוארתונהא מן
צחף שית ואדרים אלי זמאן נוה ואל זמאן אברהים בעד אן נצרה
אללה תעאל עלי אלנמרוד עליה אללעננה פיוס אלדי כרג
אברהים מן בלאד אלעראק ואראד אלקדום אלי בלאד אלשאם
אלי בלאד אבאיה צאר בארץ חראן בארץ אלגזירה ונר פיהא קומא
מן אלצבאבין יקדון אלכתב אלמקדמה דיומנון במא פיהא פקאל
אברהים אלאהי מא טנת אן אחר יחדך עירי ועיר מן מעי מן
אלמוננין פאוחי אללה אליה יא אברהים אן אלארץ לא תכלוא
מן קאים יקום פיהא בחנה אללה תעאלי פאמרה אללה אן
ידעוהם לדינה פרעאהם פאבוא פקאלוא כיף נומ כך זאנת ליה
תקדא בתאבא פאנסאהם אללה מא באנוא יחסנונה מן אלעלם
ואלכתב ותחקק עננהם אן אלכתב אלדי כאנוא טרסונהא אנמא
הי מן אללה פאמן בעצהם פאבי בעצהם תם אפתרקו
אלצבאבין ומנהם מן אמן בה והם אלבראהמה וכאנוא לא יפרקון
אברהים עליה אלסלאם ופרקה מנהם בעוא עלי דינהם
פהם

פתח אנראהים תאבורת ארם פארט פיה ספר ארם וצחופיה
 id est, Edris; super quo pax;
 primus fuit, qui post Enoch, filium Scheth, filii Adami; super quo pax; calamo
 scripsit: Hoc ipsum postea Edris filios suos docuit, iisque dixit: O filii, sci-
 tote vos esse Zabæos (significat aliàs hæc vox juvenes, adolescentes, quæ
 notatio loco huic optimè conveniret, nisi obstaret authoris explica-
 tio, quæ sequitur) Discite igitur legere libros in vestra juventute, ut illud
 usui vobis sit in senectute. Sunt autē Zabej Scribæ, (ita verto, quasi כתב
 esset plurale fractum, à singulari rationali כתיב formæ נצייר: Aliàs si,
 quam lectionem etiam Elmacinus fuit secutus, retinēmus מלכתב,
 libros notat, quod tamen minùs commodum videtur. Quo enim sensu
 Edris, seu Enochi filii vocabuntur libri? Scribæ potiùs, seu calamo-
 graphi dici possunt) de quibus dicit Excelsus (Alkoran. Sur. II. intelli-
 git:) Zabai & Nazareni. Dicit author, non cessarunt hereditario jure li-
 bros Sethi & Edris possidere inter se invicem, ad Noachi usque & Abra-
 hami tempora, postquam Deus excelsus eum contra Nimrodum, super quo sit
 maledictio, interfecit. Die autem, quæ egressus est Abrahamus ex regione I-
 rak, & proficisci voluit in Syriam, in terram patrum suorum, abiit in
 terram Charan & Ghezira, ibique populum de Zabæis invenit qui li-
 bros vetustos legebant, iisque, quæ ibi contingebantur, fidem adhibe-
 bant. Dixit autem Abraham: Deus mihi non putabam quenquam esse, extra
 me, & reliquos, qui mecum sunt, fideles, qui unum te esse crederent. Et in-
 spiravit Deus Abrahamo: O Abraham, nunquam terra vacua est, quin
 aliqui, in ea subsistentes, pro Deo disputent. Mandavit autem ei Deus, ut eos
 ad suam vocaret religionem. Et vocavit eos, illi verò parere renuerunt, di-
 centes: Quomodo credemus tibi, cum librum non legas? Et oblivionem
 Deus iis immisit eorum, quæ de scientiis & libris sciebant. Et ratum apud
 eos erat, libros, quos volebant (prop. ventilabant) à Deo esse. Et credide-
 runt alii, alii verò non. Postea divisi sunt Zabai, & alii quidem illi crede-
 bant, nempe Barahamei, qui ab Abrahamo, pia memoria, se non separa-
 bant; alii verò magnos, religionem suam sectabantur studio, illi nempe qui
 sunt in terra Charan, (ergò, juxta Kessau, Zabæorum religio cum
 Harraneorum seu Mesopotameorum sacris eadem est, quod ad expli-
 cationem eorum, quæ de Carræis suprà diximus, est observandum)
 qui cum Abrahamo in Syriam non migrârunt; dicebantque: Nos sequi-
 mur religionem Schethi, Edrisi, & Noachi. Addit porrò Kessau: אם
 פתח אנראהים תאבורת ארם פארט פיה ספר ארם וצחופיה
 Y 2 שית

Liber 1. de
orig. Muh.

שֵׁית ואדרים ופיה איצא אסם כל נבי מרסלא מן בער אברהים
 קאל אברהים לקד סעד טהר מן יכרן מנה הארה אלנבני
 כלהם פאוחי אללה אליה אנת אנוהם כלהם יא אברהים
 זהם אולארך ולדרך סמי אברהים אנו אלנבני עליהם
 אסלאם id est, *Postea aperuit Abrahamus cistam Adami, & ecce in*
ea libri Adami, codex item Schethi, & Edris, nomina etiam omnium Pro-
phetarum, post Abrahamum mittendorum. Dixit autem Abraham: Vi-
que felices sunt lumbi, è quibus egredientur Prophetæ isti omnes. Et inspi-
ravit Deus illi: Tu sò Abraham, omnium eorum pater es, illi verò liberi tui:
Atque ob hanc causam Abrahami, Pater Prophetarum, super quibus
pax, appellari meruit. Quæ de Abrahami missione & apostolatu ad Sa-
bæos scribit Kessaus, ea omnia à Judæis mutuavit. Majmonides enim,
in suo More Hannev. expresse commemorat, Sabæorum hæresin Abra-
hami maxime tempore invaluisse. Verba ejus ex lib. I. c. 63. sic habent:
 סר עלמת טהרדי מראהב אלנאכה פי תלך אלנאכא וכאן אלנאם
 כלהם אלא אחאר עוברי עז אעני אשתקאר אלוהאניא אלטלסמא
 בעמל *Nosti utique, illis temporibus sectas Zabæorum*
fuisse manifestatas. Omnes tum homines, paucis exceptis, Idololatriæ e-
rant addicti, credentes omnia spiritualia & cælestia dona à suis Tissem,
quas faciebant, dependere. Quid? quòd ipsi quoque Zabæi vel Sabæi
libros venditant, in quibus Abrahami contra Idololatrias disputantis
fit mentio. Est inter alios אלנבטיה אלפלאחה Cultus, seu, de cultu;
Nabataorum, ex quo Majmonides, More Nev. lib. III. c. 29. sequentia
 קאלוא וקר תגדהם כר דכרוא פי כתבהם תלך
 ותאריכהם חריר אברהם אבינו עה וקאלוא בהרא אלנץ ואמא
 אברהם אלדי תרבא פי כותא לאנה למא כאלף אלנמאעה וארעא
 אן תס פאעל עיר אלשמס אחתג עליה בכרא ומא דכרוא פי
 חננהם מא הו טאהר בין מן אפעאל אלשמס פי אלגור פקאל להם
 יענון אברהם צדקתם הי כאלפאס פי ירי אלננאר תם דכרוא טרפא
 מן אחתחאנה ערה עליהם ואכר תלך אלקצרה דכרוא אן אלמלך
 סנן אברהם אבינו עה ואנה דאס פי מחאנתהם איאמא והו פי
 אלסנן תם כאף אלמלך אן יפסר עליה סיאתרה וירד אלנאס ען
 אריאנהם פנפאה אטרף אלשאם בער אסתנאל מאלרה
 id est, *Di-*

sumi (Sabæi) id quod reperies commemoratum in libris eorum, & relatum in annalibus eorum de Abrahamo P. N. s. q. s. p. exprimuntq; illud in hunc modum: Abrahamus, qui educatus fuit in Cutha, cum dissentiret à vulgo, diceretq; alium esse creatorem, præter Solem, contra ipsum sic & sic disputavit: Inter ceteras autem objectiones eorum referuntur operationes Solis manifesta in mundo. Dixit autem ille, Abraham nempe, is: Verum dicitis. Est enim is (Sol) sicut securis in manu arcularii. Postea etiam inemerunt quarundam objectionum Abrahami, super quo pax, contra eos. Post hanc autem narrationem scribunt, Regem Abrahamum, patrem nostrum, super quo sit pax, in carcerem compegisse, in quo ille diu in oppositionibus suis contra eos perstitit. Tandem timuisse regem, ne sorte Imperio suo aliquid mali obtingeret, hominesque à religione abduceret, ipsum in fines Syriæ, confiscatis bonis ejus, relegavit.

Liber 1. de
orig. Muh.

Zabæorum autem superstitio non tantum late fuit grassata, sed & diu in orbe locum habuit. Anno post Christum natum 366. & deinceps celebris esse coepit *Gregorius*, cognomento *Nazianzenus*, qui & ipse Zabæorum impietatem publicis concionibus impugnavit, teste *Patricio* p. 133. וכאן איצא פי עצר הדא אלמלך באסליוס אסקף

Sabæi superstitio adhuc erat tempore Gregorii Nazianzeni.

קיסאריה קבאדוקיה אלתי בארץ אחרום ואעריעוריוס אסקף נאזיאזו וכאן אהל הדרג אלמדינה נאזיאזו כלהם צאבין ווצע עריעוריוס אסקף נאזיאזו מימר פי מילאד סידנא אלמסיה ויקול פי אבתרג אלמימר אלמסיה ולר פמגדוא אלמסיה מן אלסמא אסתקבלוא אלמסיה עלי אלארץ ארפעוא פלמא קראה עליהם הזוא ויקבלוא יצחכוא מנה ולמא כאן עיר אלכמיר וצע איצא: id est, Fuit etiam tempore hujus regis (Juliani) *Basilus, Episcopus Casarea Cappadocia, quæ in terra Romanorum est; Et Gregorius, Nazianzenus Episcopus. Erant autem urbis Nazianzenæ incolæ omnes Zabæi. Habuitq; Gregorius, Episcopus Nazianzenus, orationem de nativitate Domini nostri Messia, dixitque initio sermonis: Natus est Messias, laudate Messiam de cælo. Pro-novultu accipite Messiam in terra: Exaltate eum. Quod cum legisset (predicasset) fœnnis & risu illi eum exceperunt. Postea verò, in festo azymorum, alium Gregorius habuit sermonem, quo religionem Zabæorum refutavit, ejusque probra & occulta mala detexit.*

Sexto seculo, cum Muhammed orbem ferè universum veneno suæ hærescos dementasset, multos reperit Sabæos, quorum expresse me-

Liber 1. de
orig. Muh.

minit Sur. II. cum quibus etiam affectis suis fœdera ferire concessit. Sed & tempore *Saiph-Addula*, Sabæos superstites in Imperio Romano fuisse, scribunt Arabes. Unde *Muhammed, filius Isaac*, de religione Indorum, aliisque rebus, p.m. 64.

מן אל צאבה אלכלרננין וקר אקרתהם אלרום עלי מראהבהם

וְיָחִי Vicini illius loci (loquitur de quodam loco, ædificiis, libris & monumentis aliis vetustissimis referto, & per plures annos à Christianis obserato) *populus Zabæorum seu Chaldæorum, quos Romani religionem suam sequi sinunt, tributum ab eis accipientes.* In

תאריך רוסא *تاريخ روسا Muhammed ben Isaac p.m. 20. exhibetur*

אל צאביין אלכרננין אלדין גלסוה עלי כרסי אלריאסרה פי

אלאסלאם מנר עהר עבר אלמלך בן מרון ורלך פי סנה אלף

Series Principum Sabæorum, qui federunt in folio principatus tempore Islam, à fœdere Abdolmelici filii Mervan, quod factum est anno millesimo quarto, ære Alexandrina. Ordo talis est:

אולהם תאבת בן אחוסא ראם ארבע ועשרין סנה:

תאבת בן טסו ראם שתעשרה סנה:

תאבת בן איליא ראם עשרין סנה:

תאבת בן קר"א ראם סבעה עשר סנה:

קרה בן תאבת בן איליא ראם אחרי ועשרין סנה:

חאנר בן קרה בן תאבת ראם אחד עשר סנה:

עמרוס בן ט"א ראם סבעה עשר סנה:

חאנר בן קרה בן תאבת בן איליא ראם סבע סנין:

מחאיל בן אהריר-הארס ראם תלתה עשר סנה:

נעין בן קצרונא ראם כמס סנין:

מעלס בן ט"א ראם כמס סנין:

ענמאר בן מאלי ראם ארבעא ועשרין סנה:

קרה בן אלאסתר ראם חסע סנין:

אלקסם

אלקסס בן אלקופה ראס תסע סנין וכאן חדא אלרגל אעני אלקסס Liber 1. de orig. Muh,

מסאפרא תם עאר וראס' ארבע סנין:

סטאס בן יחי בן רובק ראס אתנין וארבעין סנהי:

I. *Primus eorum est Thabethus, filius Abusa, qui principatum gessit per annos XXIV.*

II. Thabethus, filius Tasa, Princeps per annos XVI.

III. Thabethus, filius Elia, Princeps per annos XX.

IV. Thabethus, filius Kariba (aut Karina, nam puncta diacritica ab-
sunt) Princeps per annos XVII.

V. Kara, filius Thabeth, fil. Elia, Princeps per annos XXI.

VI. Haber, filius Kara, fil. Thabeth, Princeps fuit per annos XI.

VII. Amrus, filius Tasa (Tina, vel Tiba, conjecturis enim opus est;
ubi diacritica puncta defunt) Princeps per annos XVII.

VIII. Haber, filius Kara, filii Thabeth, filii Elia, Princeps per ann. VII.

IX. Michael, filius Abar, r. rhares, Princeps per annos XIII.

X. Nahin, filius Katruna, Princeps per annos V.

XI. Maalas, filius Tasa, Princeps per annos V.

XII. Anmar, filius Mali, Princeps per annos XXIV.

XIII. Kara, filius Alaster, Princeps per annos IX.

XIV. Alkafem, filius Alkupha, principatum gessit per annos IX. At-
que hic vir iter faciebat, postea ad principatum rediens, imperavit annos
quatuor.

XV. Stas, filius Labia, filii Raubek, Princeps per annos XLII. Plura
de Zabæorum reliquiis in extremis terræ partibus habet Majm. Mo-
re Nev. lib. III. c. 29.

C. Consequens est, ut ad ipsa nunc Sabæorum dogmata acceda- C. Dogmata Sabæorum.
mus. Et quoniam in omnibus nostris conatibus hunc robis præ-
fiximus scopum, ut rem Theologicam, quantum fieri potest, vel dire-
ctè, vel indirectè, illustremus, hoc quoque loco dabimus operam, ne
nos suscepti laboris pœniteat, aut lectoris expectatione frustremur.

Et primò quidem, de *Scr. pur. Sacra* quid sentiant, dispiciamus. a. *De Scri-*
Typum sanè præbuerunt omnium ferè hæreticorum, qui, libris verè *ptura.*
Canonicis è cœtibus suis eliminatis, alios Patriarchis, Prophetis &
Apostolis supposuerunt fœtus. Sabæi enim Sethi cum primis & E-
nochi libros iactant, ut diximus p. 170. unde Majm. postquam lib. III.
c. 29. recensuisset Sabæorum de Abrahamo opinionem, concludit:

Eorum

Liber 1. de
orig. Muh.

Eorum verò, quæ in libris nostris Canonice habemus, nullam faciunt mentionem, &c. Magnò apud eos loco est liber de אלנבטירה אלפלאחה *cultri Nabatarum*, cuius *Majm.* aliquoties meminit in suo *More Nev.* libro præsertim III. cap. 27. ubi ait: ואלאצח ענרי אן ספר רפואות *Meo autem judicio, quem abscondit liber Sanationum* (de quo videatur *Theophyl. p. 533.*) *quem abscondit Ezechiel fuit hujus familiae (farinæ) sine dubio.* cap. 29. idem *Majm.* alios Sabæorum exprimit libros, cujusmodi est liber *Haistamchus*, qui Aristoteli, sed falso, tribuitur; Liber item הטלסמאות *de imaginibus loquentibus*; Liber *Tamtam*; Liber השרב; Liber מעלות הגלגל והצורות *de gradibus orbium cælestium, & figuris ascendentibus in uno quoque gradu*; Liber item alius *de Imaginibus loquentibus*, qui etiam tribuitur Aristoteli; Liber quidam, qui tribuitur *Hermeti*; Liber *Isaaci Zabii*, in quo disputat pro lege Zabiorum; Liber item *Illius magnus de consuetudinibus & particularitatibus Legis Zabiorum*, ut de illorum festis, sacrificiis, precationibus, & aliis ad fidem eorum spectantibus. Hi omnes sunt libri de rebus Idololatricis tractantes, & in linguam Arabicam translati. Sed, ut rectè monet *Majm.* plures adhuc sunt de hac superstitione scripti libri: Nos ad manum hac de re habemus, תאלוף מחמר בן אסחק אלקרים אלמערוף באבי אלפרח בן אבי יעקוב *Tractatum Muhammedis fil. Isaac, prisci, qui aliàs Abulfarch, filius Abi Jakub vocatur.* Aliorum nomina dedimus in dissert. de usu linguæ Arabicæ in Medicina S. IV. Hoc tibicine, hoc columine librorum Idololatricorum, specioso tamen Prophetarum nomine fucatorum, suffulta est impietas Zabaistarum.

b. De Deo.

Doctrinam de Deo quàm densâ errorum caligine Sabæi infuserint, dici nequit. Κοινὰς ἐνοίας, & naturalem de Deo notitiam ita obscurarunt atque oppresserunt, ut vix μοι τινὲς ἀνέμειν apud eosdem remanserint. Unde *Majm* lib. cit. c. 29. וכשפת לך מרהבהם ואכנארהם ותבין לך מנהא תצריחהם באן אלכואכב הי אלאלאה ואן אלשמם הי אלאלה אלעטם וכדלך איצא קאלוא סאיר אלסבעה אלאהדה לכן אלנירין אעטם ותגדהם ימולון בתצריח אן אלשמם הי אלתי תדבר אלעאלם אלעלי ואלספלי *Et revelabo tibi religionem eorum, & res eorum, & sic sententia eorum, ex iis (libris) tibi patefiet, quod nomen, juxta illos, stella Dii sint; Sol autem Deus maximus. Atque sic etiam dicunt, reliquos quoque de septem Planetis esse Deos, sed duo luminaria esse*

maximos. Invenies etiam eos perspicue dicere, Solem esse, qui mundum gubernet, superiorem & inferiorem. Sic etiam Muhammed, ben Isaac, de ri- Liber 1. d. c
orig. Muh.

tibus Sabæorum p. 10. septem planetas aliquoties vocat סבעה פידכרון אן הדא אלסבעה. *Septem Deos. Et p. 18.*

אללהה דכור ואנאת ונאנא תתנאכח id est, *Commemorant, (Sabæi) has septem stellas, quæ septem sunt Deæ, masculos esse & femellas, conjugio sibi mutuo copulatas.* Solem verò, eodem autore teste, appellant אלעטם רב אלכר *Dominum magnum, Dominum boni.*

Sed & cultum, quem suis detulerunt Diis & Deabus, paulò plenius c. De cultu exponemus. Hic verò vel *mensstruus* erat, vel *diurnus*. Diurnum *Ali Dei.*

Said Vahab, filius Abrahami ita describit: יום אלאחד ללשמס; qui vel
diurnus, יום אלאתנין ללקמר יום אלתלתה; ללמריך; יום אלארבעה;

לעטארד יום אלכאמס ללמשתרי; יום אלגמעה ללוהרה ואסמהא

בלתי; יום אלסבת לוחל id est, *Diem primum sacrum faciunt Soli: secundum Lunæ: tertium Marti: Diem quartum Mercurio: Diem quintum Jovi: Diem sextum (congregationis) Veneri, cujus nomen est Beltha. Diem septimum Saturno.* De *mensstruo*, secundum mensium duo- vel mens-
decim seriem, ordine etiam ex Msc. libro *Muhammed ben Isaac* aliquid struum.

dicemus. Initium anni, scribit ille, faciunt à mense *Nisan*, cujus pri- sacra primi
mensis Ni-
mum, secundum, & tertium diem feriantur, יצרעון לאלהתהם san.

אלוהרה; *supplicantes Deæ suæ Beltha, id est, Veneri.* Sua etiam adeunt delubra, וידבחון אלהתהם ויחרקון אלהתהם אחיא *Sacrificantes sacrificia, & comburentes animalia viva.* Die sexto mensis ejusdem אלקמר תורא לאלהתהם וידבחון *maculant taurum Deæ suæ, luna, eumque, precipitante in occasum die, comedunt.* Die octavo Jejunium indicunt, *simulque festum agitant* ללסבעה אלאלהה

אלשיאטין וברופא לרב אלעמיאן וברופא ללאלהה אלשיאטין *Septem Diis, & Damonibus, agnum offerentes Domino cæcorum (ita habet exemplar, Martem intelligi puto, qui paulò inferius אלעמיאן Deus cæcus dicitur) agnum item Diis Damonum.* In decimum quintum diem incidit *πελαγος* (ita commodissime hoc loco vox Arabica, *que proprie significat, reddi potest) Sammaelis (nomen est Diaboli, cujus crebra apud Talmudicos fit mentio, qui & aliàs Angelus mor-*

Liber 1. de *mortis, & serpens* ille antiquus, qui protoplastos nostros seduxit, appellatur; vide *More Nevech*, libr. II. c. 30. Lex. Tal. Buxt. p. 149 f.) multis

sacrificiis, holocaustis & oblationibus celebris, quo etiam die genio suo indulgent. Die vicesimo visitant Cœnobium vel Monasterium, quoddam Harranzorum, cui nomen *Cadi*, ad portam, quæ *Phondek azzeit* dicitur: ubi tres maciant boves admissarios, juxta illud: **וידבחו**

חלתה וירך ואלזיך פחל אלבקר ואחד לזחל וואחדא לארים והו

אלמרנך והו אלאלה אלעמי וואחדא ללקמר וידבחו תסעה כרפאן

סבעה ללסבעה אלאלה וואחדא לאלה אלנן וואחדא לרב

אלסאעאת ויחרקון כרפאנא וריכה כתירה ופי יום תמאניה ועשרין

יבגון אלי דיר להם פי קריה תסמי סבי עלי באב מן אבואב חראן

יקאל להא באב אלסראב וידבחו תורא כבירא להרמים אלאלה

וידבחו תסעה כרפאן ללסבעה אלאלה ואלה אלנן ולרב

אלסאעאת ויאכלון וישרבון ולא יחרקון פי הרא אליום שיא מן

אלחיואן *Eadem die maciant tres boves admissarios, unum Saturno, alie-*

rum Marti, qui Deus cacus est, tertium Luna. Maciant etiam novem agnos,

septem quidem septem suis Diis, unum Deo Geniorum, & unum Deo horarum.

Comburent etiam multos agnos & gallos. Die vicesimo octavo egre-

diuntur in templum, quod habent in urbe Saba, ad portam aliquam Char-

ranis, qua dicitur porta Assarab, maciantque Hermeti, Deo suo magnum

taurum, novem item agnos septem Diis suis septem, unum Deo Demoniorum,

& Deo horarum, edentes & bibentes: nihil autem eo die de bestiis combu-

runt.

Secundi

mensis Iiar. Mensis secundum, qui est *Iiar*, iterum auspicantur sacris. Sam-

maelis, cui **מלך**, seu consecrationem, ut Augustinus explicat, faciunt;

ventri demum servientes & abdomini. Die secundo feriantur **לאבן**

אלסלם *in honorem Aben Salemi*, vota etiam nuncupant, eumque to-

tum hilares pergræcando consumunt, replentes manus tamarisco, a-

liisque fructibus.

Tertii men-
sis.

Τελουρηία mensis tertii varia est, blasphema partim & impia, par-

tim ridicula. *Impium* est, quod die 27. Sammaeli, quem author ait

אלאה אלדי יטיר אלנשאב *Deum esse, qui sagittas volare faciat*, id est,

qui sagittarum idum & jactum dirigat, iterum litant & libant. *Ridicu-*

cula verò ceremonia est Cumar seu sacrificuli, qui sagittam, ignem

ex attritu ligni cujusdam, quod apud Harranzos frequens est, concipientem, duodecies ejicit; deinceps humi, canis instat, repit, & ex duobus lino, ligittæ adjunctis de religionis sinceritate, cultusq; perfectione judicium facit & conjecturam. Quod si enim lina ista aut vertex ignitus (sic verto vocem בוצין ex usu linguæ Syriacæ & Hebraicæ, sicut multa alia in hac Sabæorum seu Charranzorum historia: aliàs בוצא etiam significat ludi genus, in quo lignum accipitur vertice ignito, sociisque capiti circumducitur, &c. quod optimè huic loco convenit) extincta fuerunt, conjecerunt hinc, cultum Mystæ & Religionem Deo non esse gratam: sin autem contrario modo evenisset, contrarium tulerunt judicium.

Mensis Thammuz, seu quartus, festo peculiari fuit nobilis. Mense enim hoc adulto erat festivitas אלבוקאת Albukat, id est, אלנסא ^{quartimen-} ^{sis Thammuz.} אלמכניא mulierum plorantium. De origine hujus festi scribit R. D. Kimchi ad Ezzech. c. 8. & ex Sabæorum monumentis May. More Nev. 1. III. c. 29. Narratur quoque, inquit, in l. bro illo fabula de Pseudopropheta quodam Idololatrico, cujus nomen erat Thammuz; quod, cum vocaret Regem ad colendos septem Planetas, & duodecim signa Zodiaci, ac à rege ignominiosè interficeretur, illa nocte, quâ interfectus fuit, omnes imagines ab extremitatibus terra convenerint in palatio, quod in Babylonia imagini magna surca, imagini videlicet Solis, inter cælum & terram pendenti, erectum erat. Ibi imaginem illam (Solis) in medio procidisse, reliquis imaginibus in circuitu ejus circumstantibus ac Thammuzum deslere vel plangere; & quid ei contigerit, narrare cœpisse; reliquas imagines plorasse, & tota nocte lamentatas esse: Aurora verò ascendente omnes simul avolasse, & in templa sua in extreimas terræ oras reversas esse. Hinc consuetudinem introductam esse, ut primo die mensis Thammuz (hoc est, Junii) lamententur, lachrymentur, plangent & lugeant propter Thammuzum Pseudoprophetam. Noster author festum hoc rejicit לנצף מנה in medium mensem, additque, mulieres propterea in luctu tum esse & squalore, ut in memoriam sibi revocent כף קתלה רבה וטחן עטאמה פי אלרהא תם quomodo eum (Thammuzum) occidisset Dominus ejus, & sicut commolita in mola vento commisisset, ac propterea istas mulieres לא רחא מטחונא פי רחא nihil edere eorum, quæ in mola molita sunt, in cicere acquiescentes, dactylus aliisque id genus esculentis. Ejusdem mensis diem 27. viri consecrant Sammaeli, aliisque Diis & Dæmonibus, sacrificantes novem agnos cuidam Hanani. ויאכר אלרים מן כל

Liber 1. de
orig. Muh.

רָגַל מִנֶּהם פִּי הָדָא אֱלִיּוֹם דְּרַהֲמִין וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁרְבוּ *Accipit etiam Princeps ab uno quoque viro eorum, hoc die, duas drachmas: Edunt etiam & bibunt.* Mentio fit Thamuzi *Ezech. c. VIII. v. 14.* ubi Propheta ita loquitur: **וַיָּבֵא אוֹתִי אֶל-פֶּתַח שַׁעַר בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אֵל הַצִּפּוֹנִיָּה** *Et deduxit me ad ostium portæ domus Jehovæ, quæ est ad Aquilonem; ubi ecce mulieres sedebant; deflentes Thammuzum.* Per mulieres intelligit Iunius Sacerdotes Isidis impudicissimas, quæ phallos & ithyphallos gestabant (quemadmodum *ἐν φαλλοφορίαις*, id est, Pamyliis viri sacerdotes Osiridis) indutæ vestibus lineis, & publica lupanaria incolebant in domo Jehovæ cum pueris meritoriis, Osiridis ministris, de quibus *2. Reg. 27. 7.* De ritu verò lugendi Thammuz idem sic scribit: *Deflentes*, id est, lugentes Osiridem virum Isidis, ut *Aegyptii* narrabant: quem amissum in *Aegypto* quot annis defleri Isis mandaverat. Hac enim prestigiis suis & incantationibus magicis tantam sibi viroque auctoritatem apud *Aegyptios* comparavit, ut pro *Dis summis* haberentur, & mense quarto (qui mensis est ad messem in eo tractu ordinarius) colerentur. Est enim Isis *Aegyptiis* eadem quæ *Ceres* Dea frugum, *Osiris* verò (ut *Plutarchus* eodem libello testatur) est dictus *Aegyptiis* *Ammuz*, unde (inquit ille) *Iovis Ammonis* nomen corruptè est derivatum. Vocem verò *Ammuz*, quam *Herodotus* & *Plutarchus* usurpant, non dubitamus ex corrupto *Thammuz* derivatam esse, cujus vocis duplex est significatio: Primum enim *Aegyptiis* abstrusum & occultum significat, ut *Manetho Sebennites* apud *Plutarchum* ibidem interpretatur, quamobrem sacra illius quoque erant opertanea: deinde verò mensem quartum significat, à solenni festo *Tammuzi* sive *Osiridis* requisiti per sacerdotes ministras *Isidis* cum ejulatu & planctu maximo. *R. Sol. Iarchi* scribit, **אַלֶּם אֶחָד שֶׁמֶחֱמֹמֹת אוֹתוֹ מִכַּפְּנִים וְהָיוּ עֵינָיו שֶׁל עֹוֹפֶרֶת וְהָיוּ נְתוּכִין מִחוּם הַהֵיֶסֶק וְנִרְאָה כְּאֵילָן בּוֹכָה וְאוֹמְרוֹת תִּקְרֹב הָיוּ שׁוֹאֵלִים** *Thammuz esse Idolum, quod intrinsecus calefaciebant: oculos ejus fuisse plumbeos, qui calore ita fuerint liquefacti, ut videretur lachrymare. Tunc dicebant mulieres: Ecce munus postulat! Didicerunt has mendicandi & miracula patrandi artes illi, qui hodierno quoque die Idola sua ita formant & fabricant, quasi lachrymis ad commiserationem homines pellicere possent. Luculentissima dedimus exempla in* *יהודא* *P. II. p. 288.* Plenius de hac fraude scribit *R. D. Kimchi* ad hunc locum: Addit tamen, alios eum aliter explicare, & vel ad lætitiā, quā mulieres *Thammuzi* festivitate onustæ incedant; vel ad tristitiā, quam

DE RELIGIONE SAB. NABAT. &c. VET. ARAB. 181
ex filiorum filiarumque combustione concipiant, referre. Vide au-
thorem ipsum.

Liber 1. de
orig. Mub.

Quinto mense, quem אב Ab, Syrorum more, Sabæi appellant,
יעצרון כמרא חדיתא ללאלה ויסמונה באסמא מכתלפא כתיורה
Exprimunt vinum novum Diis suis, eique varia induunt nomina. Fit hoc
dieb. mensis 8. Tunc etiam infantem recens natum Diis suis maſtant.
ירבח אלצבי תס יצלך חתי יתהזי ויוכר לחמה פיענן ברקיק אלסליר
וועפראן וסנבל וקרנפל ויענן מנה אקראצא צעארא מתל אלתין
ויכבו פי תנור גריר זיכון לאהל אלסר ללשמאל לכל אלסנה ולא
Maſtatur in-
fans, qui verberibus contunditur, usque dum fuerit comminutus. Postea ca-
ro ejus sumta commiscetur farina simlaginea, croco, spica, scariophyllis, pla-
centa q̄ parva, ſci inſtar, inde pinſuntur, & in furno novo coquuntur, quæ
Myſlagogis (populo Myſteriorum) Sammaelis cedunt per totum annum.
De eo autem nec mulier edit, nec ſervus, nec filius ancilla, neque obſeſſus vel
inſanus.

Sexti mensis, qui Eilonl dicitur, sacra ab authore hoc modo recen-
sentur: *Sexti men-*
פי תלאתה, איאם מנה יטכון מא יסתחמון בה סרא *ſis Eilonl.*
ללשמאל לריס אלגן והו אלאלה אלאעטם ויטרחון פי הדא אלמא
שיא מן טרפא ושמע וצנובר וקצב תם יעלונה ויגעלון דלך קבל
אן יטלע אלשמס ויצנונה עלי אבראנהם מתל אלסחרה וידבחון
פי הדא אליום תמאניה כרפאן סבעה ללאלה וואחדא ללאלה
אלשמאל ויאכלון פי מנמעהם וישרב כל ואחד סבעה בכאסאר
מן כמר ויאכר אריס מנהם לבית אלמאל מן כל ראס דרהמין
ופי יום סתה ועשרין מן הדא אלשהר יכרנן אלי אלגבל ויעמלון
עלי אס... ע... אך אלשמס ווחל ואזהרה ויחרקון תמאניה פרארין
ודיוך ותמאניה כרפאן ומן כאן עליה נדר אלבכת יאכר דיכא עתיקא
או פרוגא וישד גנאחרה בוצין קר אשעל טרפיה באלנאר וירסל
אלפרונג לרב אלבכת ואן אחרק אלפרונג כלה פקר קבל נדרה ואן
אנטפי אלבוצאן קבל אן תחרק אלפרונג פלם יתקבל מנה רב
אלבכת אלנדר ולא אלקרבאן ופי יום סבעה ועשרין ויום תמאניה
ועשרין להם אסראר וקראכין ודכאיה ואחראקאת ללשמאל והו
אלרב

Liber 1. de
orig. Muli.

אלרב אלאעטם וללשיאטין ואלגן אלדין תדיריהם ותוקיהם
 id est, Tribus diebus elixant aquam, ut se lavent,
 πελτεργέντες τῇ Σαρματιᾷ, qui princeps est Demonum, Deusque maximus.
 In hanc verò aquam projiciunt aliquid de tamarisco, cera, oleis, canna ato-
 matica, &c. eamque fervidam factam apponunt antequam Sol oriatur, &
 affundunt eam corporibus tanquam amuletum. Eodem etiam die maſtan
 octo agnos, septem Diis suis, unum Deo Sammael, edunt etiam in cœtibus
 suis, ebibuntque singuli septem pocula vini. Insuper exigit Princeps ab uni-
 quoque eorum in domum Gazophylacii duas Drachmas. Die verò vicesima
 sexta ejusdem mensis egrediuntur in montem, facientes sacra in Solis,
 Saturni & Veneris, comburentes octo pullos gallina, gallos octo, & totidem
 agnos. Qui autem votum nuncupavit Fortuna, accipit gallum veterem, aut
 pullum gallinaceum, cujus ala alligat duo lina, quorum extremitates
 accendit, mittitque pullos istos Domino Fortuna. Quòd si pulli igni plane
 consumantur, votum ejus acceptum est: Sin verò lina ista fuerint extincta,
 priusquam pulli fuerint combusti, non acceptat ab eo votum Dominus For-
 tuna, nec oblationes, nec sacrificia. Die verò vicesimo septimo & vicesimo
 octavo, sua habent Myſteria, sacrificia, oblationes & holocausta Sammaeli,
 qui maximus est Dominus, Dæmonibus & Geniis, qui eos circumdant; cu-
 stodiunt fortunamque largiuntur.

Septimi
mensis Tif-
ri prioris.

Mensis septimus, quem Syri & Sabæi Tifſchrin priorem appellant,
 peculiaria habet sacra, quæ nobis author ita describit: מן אלנצר
 חיה אלשהר יעמלון אחרק אלטעאם ללמותי והו אן ישתרי כל
 ואחר מנהם מן כל שי יוכל ממא וגר פי אלסוק מן צנוף אללחום
 אלפואכהה אלרטבה ואליאכסר, ויטבכון אצנאף אלטבך תם
 וחרק גמיע דלך באלליל ללמותי ויחרק מע הרא אלטעאם עטם
 id est, Circa medium hujus mensis faciunt combustiones cibi-
 rum, mortuis, hoc modo. Emit eorum quisque de omni esculento, quod qui-
 dem in foro proſtat, de omnis generis carnibus, fructibus, viridibus & ari-
 dis. Varias etiam coquunt cocturas: quas deinde omnes mortuis suis offerunt
 comburunt. Cum hoc etiam cibo comburitur os coxa camelina, quod dein-
 de cani apponunt, ne mortuis eorum insultet, aut molestiam iis creet.
 ויצבון איצא למותאחם עלי אלנאר כמרא ממוזא לישרבונה
 fundunt etiam mortuis suis, super ignem, vinum mixtum, ut illud bibant.

Octavi
mensis Tifri
posteriores.

Mense octavo, qui Tifſchrin posterior dicitur, עומרין
 יום תסעה איהם אכרהא יום תסעה ועשרין לרב אלבכת
 יום מנה תסעה

Iej.

Jejanant, die vicesimo primo, & deinceps, per dies novem, quorum ultimus est dies vicesimus nonus, idque in honorem Domini fortunarum, &c.

Liber 1. de orig. Muh.

Nonus mensis, *Canun primus* appellatus, cum primis Veneri sacer

Noni mensis.

est. Die enim hujus mensis quarto יסמונהא אלכרר *Tabernaculum erigunt, quod thalamum seu cubile Belthæ, id est, Veneris appellant. Variis illud ornant frondibus, frugibus, rosis, &c. sacrificia etiam, de bestiis & avibus, oblaturi dicunt דבאיה הדג* אלהתנא בלתי והו אלוהרה יפעלון דלך סבעה. איאם ויחרקן איצא פי הדג אלאיאם אחראקאת כתירה מן אלחיואן ללאלהר. *Hæc sacrificia destinata sunt Dea nostra Belthæ, id est, Veneri. Hoc per septem dies faciunt. Iisdem diebus multa sunt combustiones bestiarum Diis & Deabus eorum.* Die tricesimo mensis ejusdem יגלס אלכמר עלי מנבאר מרתפע וצער אליה תסע מראקי ויאכר פי ידה קציבא מן טרפא ותמר ברה סאירהם ויצרב כל ואהר תלתה באלקציב או כמסה או סבעה תם יכטב כטבה להם ידנא פיהא לגמאטתהם באלבקא וכתרה אלנסל ואלאמכאן ואלעלו עלי גמיע אלאמם וירדך וליתהם ואיאם מלכהם תם נול ען אלמנבר פיאכלון מן אלרבאיה וישרבון ויאכר אלים מן כל רגל פי הדג *Sedet sacrificus in cathedra alta, in qua novem ascendit gradus. Sumitque in manum suam baculum de tamarisco, quo transit omnes eorum (quem ad omnes eorum extendit) percussitque, quemque eorum ter, aut quinquies, aut septies. Postea sex monem iis habet, quo cætui eorum explicat subsistentiam (durationem,) seminis multitudinem, loca & excellentiam super reliquas gentes. Repetit (aliàs usitatis significat restituit) etiam, iis Imperium eorum, & dies regni eorum. Postea, cum de suggestu descendit, edunt illi de אדגלסאס, & bibunt, exigitque Princeps ab uno quoque eorum hoc die in Gazophylacium duas drachmas.*

Mense decimo qui אלתאני *Canun alter* appellatur, sacra cum primis faciunt Lunæ. Ita enim author noster פי ארבעה ועשרין יומא מנה מילאד אלדב אלדי הוילקמר יעמלון פיה סרא ללשמאל וידבחון אלרבאיה ויחרקון תמאנין חיואנא מן רואר אלארבע ואלטיר ויאכלון וישרבון ויוקדון אלבאדי הי קצבאן אלצנובר ללאלהר

Decimi mensis.

Liber 1. de
orig. Muh.

*id est, Die vicesimo quarto ejus mensis est nati-
tas Domini, id est, Luna, quo mysteria celebrant Sammaeli, sacrificantes sa-
crificia, & comburentes octoginta animantia è quadrupedibus & volati-
libus: Edunt etiam bibuntque, & Badi, seu bacillos vel cannas palmarum,
ima partetenuium, Diis & Deabus suis comburunt.*

Undecimi
mensis Sju-
bat.

De cultu mensis שבט Sjubat, qui undecimus est, author sic scri-
bit: יצומן פיה סבער" איאם אולהא יום אלתאסע מנה וקדמ" אלצום
ללשמם והי אלרב אלעטים רב אלכיר ולא יאכלון פי הדא
אלאיאם. שיא מן אלזפר ולא ישרבון אלכמר ולא יצלון פי הדמ" *Iejunant hoc mense septem
dies, facto initio à die nono, quo jejuniū indicunt Soli, qui est Dominus
magnus, Dominus, seu largitor, boni: Non edunt his diebus quicquam de
mulctrali (puto lacticia intelligi) nec bibunt vinum, neque mense hoc
precantur nisi Sammaeli, Genius & Diabolis.*

Duodecimi
mensis A-
dar.

Mense Adar, qui duodecimus & ultimus est, Iejunia etiam indi-
cunt, Lunæ, die præsertim octavo & vigesimo, quo יקסם אלרים כבו
Dividit Preses panem hordeaceum cæui eorum, in honorem Martis. Aliæque plura hoc
mense vanitatis suæ & impietatis produnt deliria מן, ויאכר אלרים מן
exiguntque princeps ab uno quoque eorum pro Gazophylacio duas drachmas. ויבזון פי כל יום סבער"
ושרין מן אלשהר אעני שהר אלהלאל אלי דיר להם בדיר כאדי
ודבחון ויחרקון אחראקארת לסליון אלאלה והו אלקמר ויאכלון
וישרבון ויכרנן פי יום תמאניה עשרין אלי קבה לה אלאגר וידבחון
ויחרקון כרופא ודיוכא ופראריג כתיירדה להרמס אלאלה והו אל
מריך ואדי אראדוא אן ידבחוא רביחה כתיירדה מתל אלזירך והו
פחל אלבקר או כרוף ויצבון עליה אלכמר והו חי פאן אנתפץ קאלוא
הא קרבאן יתקבל ואן לם ינתפץ קאלוא אלאלה עזבאן לה
*id est, Vno quoque die vicesimo septimo mensis, cum
nempe novilunium apparere cæpit, egrediuntur in templum quod habent in
Monasterio Cadenfi, sacrificia & holocausta offerentes שולגין Deo, id est,
Luna: Edunt insuper & bibunt. Die vicesimo octavo egrediuntur in teito-
rium tectum munitum, ubi etiam sacrificant & comburunt agnos, gallos, pullos
multos Hermeri (puto legendum pro הרמים Hermes, ארים, ארס Martis)*
Deo,

Deo, qui est Mercurius (Mars) Quod si multa (magna) afferre velint sacrificia, ut sunt bos admissarius, aut agni, tunc fundunt super eos vivos vinum. Si excutiat illud, dicunt; Gratum hoc Deo erit sacrificium: Sin autem illud non excutiat, dicunt: Deus iratus est, non recipiet hæc vota. Et quia aliquoties mentio facta est Monasterii Cadi, de illius quoque origine, quantum scire nobis licuit, agere visum fuit. Amiserunt, ut author Arabicus nugatur, Harranzæ Idolum, quod appellat צנפ אלמא *Imaginem aquæ*. Egressi igitur fuerunt in Indiam usque, Deum suum repetituri. At noluit ille reverti: לא אדכל בעדה מדינה חראן ולכן: *Non ingrediar amplius*, inquebat, *urbem Harran, sed huc usque* (quod Syri exprimunt per voculam כדא *Ceda*) *Veniam*. Atque hinc nomen Monasterio impositum, פהם אלי יומנא הדא יכרגון פי כל עשרין יומא מן שהר, ניסאן אלרגנאל ואלנסא מעא יתוקעון ורוד צנפ אלמא וקדומה

עליהם *quo in hoc usque tempus egrediuntur die 20. mensis Nisan, viri & mulieres pariter, expectantes adventum & accessum Idoli Aquæ*.

Hæc, de festis Sabæorum, de precibus eorundem *Muhammed fil. I. d. De precibus*. אלמפתרין עליהם מן אלצלאלה פי כל יום: תלת אולהא: קבל טלוע אלשמס בנצף סאערה לוקצי מע טלוע אלשמס והי תמאני רבעאת ותלת סגראת פי כל רבעה אלתאניה אנקצאוהא מע וואל אלשמס והי כמס רבעאת ותלת סגראת פי כל רבעה אלתאלתה מתל אלתאניה אנקצאוהא ענר ערוב אלשמס

*Constitutæ autem, seu injunctæ preces, ter singulis diebus concipiunt. Primas ante ortum Solis dimidiâ horam incipiunt, & cum ejus ortu absolvunt. Constant illæ octo Rechaa (vox hæc corporis incarnationem, & demissionem significat) quarum unaquaque tres Seghadat (σέγηδα est Græcè, Hebraicè השתחויה) habet. Secundarum precum finis incidit in Solis occasum, quæ quinque habent Rechaa: una quaque verò Rechaa tres Seghadat. Tertiis, ut secundis, precibus finem imponunt ad occasum Solis. Præter has orandi vices ordinarias aliàs etiam, quas Muhammedanorum exemplo אלאולי *redundantes* appellant, quotidie recitant: פי אלסאערה אלתאניה מן אלנהאר ואלתאניה פי אלסאערה אלתאסערה מן אלנהאר ואלתאלתה פי אלסאערה אלתאלתה מן אלליל*

מלכות ואלהיות *mundum à turpitudine atque infamia exprobrationis, & à vitio corporis: Perfectum in omni desiderabili. Precantem numquam ferre repulsam, sed in precibus suis exaudiri, cœlitus impetrando auxilium, & repellendo plagas à frugibus & bestiis* Lib. 1. de orig. Mub.

De materia, forma, privatione, elementis, tempore, temporis motu sentiunt cum Aristotele. De cœlo scribunt, *אנהא טביעה כאמסה ליסת* De materia, forma, &c.

מרנכה מן אלענאצר אלארבעה ולא תצמחל ולא תפסד esse naturam (essentiam) aliquam quintam, ex quatuor elementis non compositam, qua nec dissolvi possit nec corrumpi.

Sic etiam de Meteoris: de anima, de demonstrationibus, sensu & sensibilibus idem cum Aristotele sentiunt. 1. De Meteoris,

Mundum etiam cum Aristotele fecerunt aeternum. Maj. More Han- m. De mundo.

De Sanctis Veteris Testamenti quàm, Deus bone! ridicula illi, im-

proba & absurda credunt. Volunt Adamum virum fuisse ex viro & femina, sicut reliqui homines, progenitum, *Maj. l. c.* In libris *העבורה* n. De Sanctis V. T.

de religione Nabathæa, fit mentio *ינבשאר וצגרות ורואני* 1. De Adamo,
ואמרו כי הם קודם אדם ושינבשאר היה רבו של אדם הראשון
id est, Ianbushchari, Zegrithi & Roani, dicuntque quod fuerint ante Adamum, quodque Ianbushchar magister fuerit primi hominis, scribit author lib. Cosp. 5. De eodem Adamo referunt, quod librum scripserit, in quo, præter alias, commemoret, arborem quandam esse in India, cujus ramus in terram projectus instar serpentis reptat: Arborem item aliam, cujus radix habeat formam humanam, & vocem vehementem, ac distincta verba edat ac loquatur: Item, esse certam quandam herbam, quæ, si sumatur, ac in collo suspendatur, hominem reddat invisibilem, ita ut non videri possit, quoniam ingreditur, vel unde exeat: quod si verò de illa suffitus sub cœlo conficiatur, audiri in vicino Aere fragores ac tonitrua horrenda, quamdiu sumus ille ascendit. Narrant etiam, Adam ex terra אדם, quæ India vicina est, egressum, & terram Babel ingressum, multa mirabilia secum asportasse, & inter illa arborem, flores, folia & ramos auri habentem, arborem item talem lapideam folia item cujusdam arboris ita virentis, ut folia ejus ab igne non consumantur, & quæ sub se comprehendere vel tegere possit decem millia virorum statura Adami, quod duo secum folia gestaverit è quorum unoquoque duo Homines contegere vel vestire se potuerint, Maj. l. cit.

De Noa scribunt, quod fuerit agricola, neque imaginum cultus ei placuerit, Inde, scribit *Maj. invenies omnes Zabios vituperare Noam, & di-* 2. De Noa.

Liber 1. de cere, quod nullas coluerit imagines. Et Reformati quoque hanc cum orig. Muh. Noacho, propter ἀδωλοβδελυξίαν, experiuntur sortem.

3. De Setho. Schethum existimant discessisse à sententia Patris sui Adami in cultu Lunæ, Majm. l.c.

6. De imaginibus, quæ Tilsemat dicuntur. De imaginibus, quas peculiari nomine תלסמא *Tilsemat* Arabes vocant, earumque fabrica, cui Zabei erant deditis plurima afferri possent: Sed & hic quoque loci lectori brevitatis studium probabimus. Primò ergò vocis תלסמא Etymologiam excutiemus. 2. Originem harum Imaginum investigabimus. 3. De ipsa earum fabrica & usu aliquid dicemus. 4. Aliquot subjiciemus exempla. 5. Expendemus quo nomine illæ in S. Litteris veniant.

¶ 1. de eorum Etymologia, quam alii volunt Arabicam. A. Etymologiam vocis varii ostendunt variam. Sunt qui dicunt vocem esse Arabicam. Certè apud Arabes frequentissimè illa occurrit. Unde Giegæus in Thek. Arab. תלסמא *Tilsam*, plur. תלסמאות *Imagines ad influxum stellarum factæ.* Hinc תלסמאות *Cantionibus ac præstigiis munita.* Scaliger in Epistolis ait, talem apud Græcos στοιχειωδῶν appellari. Sic Cl. Buxt. in Lex. Talmüd. Plerique scribunt esse vocem Arabicam.

¶ Alii Græcam. Alii dicunt vocabulum hoc esse origine sua Græcum. Ita ex Judæis R. Mose ad fin. c. 4. Maïs. Pesachim. Id si sit, erunt Talismat Arabum, ipsa Græcorum Τέλεισμα, quorum meminit Justin. Mart. Resp. ad orthod. πῶς τὰ Ἀποκρίνῃ τέλεισμα, &c. Aliàs στοιχεῖα vocantur & aucthores eorum στοιχειωτικοί. De *Talisman Arabum*, scribit Selden in Syntag. p. 116. quæ eadem sunt quæ στοιχεῖα, &c. Buxt. Lex. Tal. R. Mose dicit, vocem esse Græcam. Ita videtur ἀτέλεισμα, ἀπὸ τέλεισμα, quod peculiari significatione effectus stellarum significat apud Manilium.

¶ Alii Hebræam. Sunt tandem, qui ab Hebræis vocis originem accersunt. R. Jehuda Muscato, in Comment. libri Cosfri scribit, se vidisse, qui derivent hanc vocem אֶרֶץ (quod arietem significat) & שֶׁשֶׁן *Sol*, quod videlicet imagines tales conficiantur Sole existente in signo arietis, quod primum est signum Zodiaci. Sed inepta est hæc & planè ridicula derivatio, in earum Catalogum referendæ, de quibus in *Dissert. nostra de jubileo* egimus. Nos in prima Etymologia simpliciter acquiescimus, quam frequentissimus vocis usus in Arabum & Sabæorum vetustissimorum monumentis luculenter probat.

¶ 2. Origine, quæ juxta alios petita à Sabæis. B. Accedimus ad originem *Tilsemarum*, quam Majm. acceptam fert Sabæis, tum in Comment. super Misch. Av. Zarah c. 4. S. 7. tum in More Nev.

1^a Nev. l. I. c. 63. Et certè inter illos, qui Sabæorum religionem fuerant amplexi, harum imaginum usus fuit longè maximus. *Ibn Vahschija* (cujus etiam meminit *Maim.* in *More Nev.* P. III. c. 29.) Chaldaus seu Sabæus, celebris valde Magus, עמל אעמאל אלטלסמאר faciebat opera Talismarum.

Liber 1. de
orig. Muh.

Alii verò authorem Talismarum faciunt *Apollonium Tyaneum*. Iuxta alios Natus est hic Apollonius apud oppidum Tyana, apud *Asbāmēz Tavis* ab Apollonio templum in Cappadocia, ut scribit *Ammianus Marcellinus*, lib. 23. p. m. Tyaneo. 1654. unde *Dio Nicæus* in *Anton. Carac.* eum Apollonium Cappadocem appellat. Domitiani temporibus floruerat, ut scribit *idem*. *Baronius*, ejus ad an. Chr. 52. sub Claudio jam, meminit. Insignis erat Magus, Ephesus proinde, ut *Hierocles* testatur, & aliis, pro Deo habitus. Vide *Baron.* an. Chr. 68. S. 32. unde & Alexander Severus in Larario suo non Christum modò habuit, sed & Apollonium, ut diximus in *Historia Eccles.* p. 54. *Philostratus* de eo refert, quòd puellam feretro jam impositam à mortuis suscitavit. Mendacium est, quod de Apollonio confinxit *Philostratus*, sicut multa alia. De eodem etiam scribit, quòd Romam fuerit vocatus, tonsus & carceri mancipatus: sistendus verò Domitiano, evanuerit, & Puteolis improvisus apparuerit. Atque hunc Apollonium Arabes, Muhammedani pariter & Christiani, Talismas in orbem invexisse credunt & tradunt. De illis loquitur *Selden.* Synt. p. 116. De Talisman Arabum scribit *Lenncivius* in *Pandect. Turcic.* cap. CXXX. ubi Apollonio Tyaneo, velut auctori, ex Muhammedanorum libris tribuuntur. Et vetustum habeo auctorem anonymum, Arabicè Msc. in quo plurima occurrunt de Talismath in urbibus celebrioribus Orientis olim collocatis. Atque omnium, inquit ille, horum Talismath כאן צאנע אלהאכב פלענוס author, seu artifex fuit Polonus sapiens, quo Apollonium intelligi puto. Ex horum numero unus multorum instar erit *Elnac.* cujus verba p. 195. sunt: ופי זמאנה כאן אמוליוניוס צאחב אלטלסמאר וכאן יצאדר: Tempore ejus Domitiani fuit Amulionius (אפולוניוס Apollon.) Tilsæ. Amor, qui Christianis restitit. Idem ait, quendam ejus discipulum præceptorem rogasse: אידא אלמעלם מן הוה דרא אלרגל אלרי אמן בה אכתר אלאמם ועאמא אללעאת O Doctor! Quis est vir ille, in quem pleraque credunt gentes, plurèsque lingua diversa? Quibus ille respondit: דרא פיאמ ועמא אנה רגל צלב ומאת ועאש ועעד אלי אלסמא כמא ידכר אצהאבה ונחן נרי אנרה יארום ריס חכמא: אתנאם ופרפימאנוס ומרטיאנוס וזיריהם

Liber 1, de
orig. Muh.

תורהם מן אלחנמא קד כפרוא באלהתהם וסגדוא לה ותאבעיה
ואלדעאה לה תארכוא אלדניא לא מאל להם ולא עקדה והם דו
קדה פי אלקול ואלעמל ולא ידנסון אנסאדהם כדנס אלכמיה

תורתם חסנה id est, *Estis, quem existimant crucifixum, mortuum, resuscitatum, & in cælos sublatum, prout socii ejus vel affecta commemorant, nosque videmus, quod Iarus, sapientum Princeps, Athanasius, Paphimanius* (sunt nomina propria, sed mendose admodum, ut fieri solet, scripta) & *Martianus, alique sapientes, Deos suos abnegarunt, eumque adorarunt. Qui verò eum sequuntur & invocant, mundum illi relinquunt, nec divitias quærentes nec agros* (nec mobilia bona, nec immobilia) *Potentibus autem sunt & verbo, & opere, nec corpora sua polluunt maculâ peccatis, estque πολιτεία eorum bona valde, & laudabilis.* Conf. Hist. Eccl. p. 80.

III. De fabrica,

C. De fabrica & usu Tilsemarum (ita enim vox juxta Arabicam scriptionem legenda) multa commemorant scriptores Orientales.

ועמט טאיפיה מן אלפלאספה ועכרה: Muhammed fil. Isaac scribit:

vbi certus
siderum fi-
tus & con-
stellatio ob-
servanda.

אלנגום אנהם יעמלון אלטלסמאת עלי ארצאר אלכואכב
Putant quidā Philosophi & Astrol. eos facere Tilsemath ad stellarum observa-
tionem. Quæ quidem stellarum consideratio adeò necessariò requiri-
tur, ut, quidam צאחב אלטלסם פאנה אנטל עמלה בסכב אנתטאר
artifex Tilsemæ intermisit opus, propter quod expectare debuerit convenientem operi suo constellationem. Sic Majm. Av. Zar. c. 3. ad verba:

כל הצלמים אסורין מפני שהן נעברין: Omnes imagines sunt prohibita, quia facta sunt semel
in anno, commentatur: וזה המעשה כי כשתהיה כי כשתהיה
השמש במעלה ממעלות הגלגל איזו מעלה שתהיה יעשה צלם
לאותה המעלה על דמות הצורה המיוחדת לאותה מעלה ונראים
ממנו כוחות במציאות בעיני אותה צורה והפעלים המיוחדים לה
הם מקטרים לאותו צלם ומתפללים לו ומגדלין אותו בשערה
שתהיה השמש באותה מעלה וזה מין ממיני הצלמים ונקרא בערבי
טלאסם id est, *Existimant authores illius operis, quod si, Sole in gradu ex gradibus orbis existente, secundum illum gradum inago conficiatur, ad similitudinem imaginis, quæ illi gradui adscribitur, appareant ex illa imagine virtutes & effectus, qui illi figuræ attribuuntur: Vnde hujusmodi imagines adolent, eam adorant & magnificant eâ horâ, quâ Sol in illo gradu existit. Atque hæc est species imaginum, quas Arabice טלאסם appellant.* Ita

¶ 4. S. 7. de Sabæorum Idololatria, & harum Tiftemarum fabrica Liber 1. de orig. Muh.
 prolixè agit, usu item, quo & mala avertuncare, & bona attrahere poterint. Scaliger in *Epistolis* hinc inde eandem doctissime pertractat materiam Scito igitur, verba sunt Scaligeri, non solum Muhammedanos, sed & Indos Idololatrias ab ultima antiquitate nummos signare aut gemmas sculperè ad horoscopum, easque imagines *Φυλακτηρίων*, & amuletorum locohabere: *V. Gr. adversus ictus scorpionum numulos, horoscopante scorpione, cum imagine scorpionis signant, ut est apud veterem Geographum.* Et p. 377. Priscum hoc Magorum & Chaldaeorum inventum, ut ejusmodi figuris incidendis horoscopans signum observarent. Puta, si *σφ. γ. ἰδ. α.* adversus Scorpionum ictus fabricare vellent, non prius id facerent, quam horoscopante Scorpio. Quod in libris Arabum legimus non raro. Exempla plurima habet Paracels. in Archid. Mag. l. 1. & 2. Harsdorfer im *Gesprech. spitel* P. VI. n. 226. Vide etiam Syntag. Seld. de Diis Syr. l. 1. c. 2. *Στοιχεῖα* autem quid sint, ex Centiloquio Ptolomæi, ut vulgus Astrologorum credit, discimus: *Τὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ἑκάστη καὶ ἐν τοῖς ἑσπέραις ἡμέραις. Διὰ τὴν ἡμέραν τὴν αὐτὴν οἱ ποιηταὶ ποιεῖται, καὶ ἐν τοῖς ἑσπέραις ἡμέραις οἱ ποιηταὶ ποιεῖται. Vultus hujus seculi sunt subiecti vultibus cælestibus, & ideo sapientes, qui imagines faciebant Stellarum, introitus in cælestes vultus inspiciebant, & tunc operabantur quod debebant.*

D. Exempla ejusmodi *טלסמא* in Arabum scriptis non pauca IV. Aliquot
 occurrunt. Multa cumprimis, teste Muhammed filio Kaak, habuit *ארץ* subjiciuntur
מצר ואלשאם *Aegyptus & Syria.* exempla.

Elmacinus in Historia Arabica p. m 21. refert in Andalusia quadam urbe esse *מן אלמא טלע באלטין* a. Ex Elmacino.

אלבחר אלי אלסור יעסל אלטין ען דלך אלונה תם יעוד אלמא
 אלי מסתקרה ודבר אנה טלסם ימנע אלמא אר יערק תלך
 אלמדינה *Figuram hominis, cujus facies, luto illita; per aquam ex mari ad murum usque ascendentem, posteaque ad locum suum redeuntem, abluitur. Alii commemorant, esse illam Talisman, qua aquam, quod minus urbs inundari possit, prohibeat.*

Idem author p. 23. Hermeti tribuit imaginem, cui nomen *אבו הול*, locatam *אלקרימה במצר* in veteri *Mexer*, vel *Mizraim*, לימנע אלרמל, ut arena ab illa arce arceatur. Additque, Hermetem in hac *אודיסיה*, ex qua multum ad suitemporis homines utilitatis redundarit, excelluisse.

Liber 1. de
orig. Muh.
b. Chronico
Samaritano

Author Chronologia Samaritana C. XLVI. scribit: צִדְנָא מַנְעוּנָא

אלסאמרה מן אלטרוע אלי אלגבל וקאלוא אלי מן טלע אלי הרא אלגבל יקתל ועמלות אלרום עלי ראם אלגבל טלסם והו טור

נחאם וכאן ידור מע אלשמס כיה מא דארת וכאן ארא טלעסאמרה וקע אלטיר אבריוס פיעלמוא אן עלי אלגבל סאמרה פכרכון אליה וקתלוה id est, Prohibebantur etiam Samaritani ascendere montem (Garrizim) adeò ut illi, qui montem ascendit, supplicium mortis annuntiarent. Collocarunt autem Romani in vertice montis Tilsem, avem nempe aneam, quæ cum ipso Sole circumferebatur: Quod si ergò Samaritanus ascendit, clamavit avis: Hebraus! Vnde colligentes Samaritanum in monte esse, gressi sunt, eumque occiderunt.

c. Iacobo
Iusto,

Iacobus Iustus, Iudæus, in explicatione Chorographica terræ sanctæ N. 908. notat: נהר כלב Adonis, fluvius Phœnicia notus, & à fabula Adonis sic nominatus. Hodie dicitur fluvius Canis, siquidem illius regionis habitatores sibi perjuadent, in quodam monte alto, vicinòque illi fluvio Canem ex metallo arte magica conflatum fuisse, & cum hostium Pyratarum naves, mare illud percurrerent, latrare, cujus latratu omnes commones factos confestim convenere, & ad defensionem arma cepere, hincque nomen comparasse credant.

d. Ibn Chalicam.

Ibn Chalicam, celeberrimus Arabum Scriptor, de odio inter Barbaros, Arabes, & Andalusios gliscente, verba faciens, ait, cogitasse hos Tilsemâ hostes abigere, & à laribus depellere. Occasio verò imaginis hujus seu Tilsemæ fabricandæ nata fuit ex conjugio filiæ cuiusdam, Regis Andalusiorum. Ambibant eam, ob elegantiam corporis, & formositatē, Reguli aliquot: Nam אלמלך כתירה אלאנרלם וכאנת גזירה וכל בלדה או בלדתין מלך erant tunc in Insula Andalusia multi reges, singula enim regiones, aut bina, suum habebant regem: Unde pater ejus, inter sacrum hærens & saxum, dubius fuit quò se verteret: facile prævidens, cuicumque suam locaret filiorum, cum reliquorum id futurum ingratis. Accersit igitur filiam, eique negotium exponit. Illa parentem מלך מלך mox bono esse jubet animo: Promittit, se in negotio hoc intricato ita versaturam, ut absque ulla illud fiat aut infamiz nota, aut amissæ apud procos gratiæ periculo. Quid ergò, inquit Pater, factu opus censes? Concepi, respondit illa, animo meo aliquid, quo sine repulsam feret, quisquis spe fidei meæ conjugalis ducitur: Con-

Constitui nempe, nulli nubere, nisi sapientiae laude clarissimo. Hæc si- Liber 1. de
 hæc conditio, ad Regulos perscripta, plerorumque mentem mutat. O- orig. Mult.

nines enim, duobus exceptis, vel nullius, vel exiguae sibi sapientiae
 conscii, spem abjiciunt, procaræque desinunt. Duo vero sapientiae
 laudem sibi haud obscurè vendicant. Unde cùm patri aqua iteru hæ-
 sisset, dixit: הראן אלמלכאן חכימאן איהמא ארציתה אסכט אלאכר
ex duobus illis Regibus sapientibus quemcumque elegeris, in alterius offen-
sam incurres. Illa verò respondit. Utrique eorum ingeniosum assigna-
 bo opus, ei verò, qui prior illi colophonem imposuerit, maritum pro-
 mittam foedus & fidem. Ecquod illud? rogat pater. Respondit: אננא

סאכנן בהרדא אלגזירדא ונחן מחתאגון אלי רחא תדור בהא ואני
 מקתרחא עלי אחרהמא אדארתהא באלמא אלעדב אלגארי אליהא
 מן דלך אלבר ומקתרחא עלי אלאכר אן יתכר לי טלסמא תחצן
 בה גזירדא אלאנדלס. מן אלכרבר ואסתטבר אבוחא אקתראחהא
 וכתב אלי אלמלכין במא קאלתה בנתה ואנאכא אלי דלך
 ותקאסמאה עלי מא אכתאר ושרע כל ואחד פי עגל מא אליה מן
 דלך ואמא צאחב אלרחא ואנה עמד אלי כרב עטאם אתכרהא
 מן אלחנארה ונצר בעצהא אלי בעץ פי אלבחר אלמאלח אלרי
 בין גזירדא אלאנדלס ואלבר אלכביר פי אלמוצע אלמערופ בוקאק
 סכתה וסלד אלפרץ אלתי בין אלחנארה מן אלבר אלי אלגזירדא
 ואתארה באקידה אלי יומנא הדא פי אלזקאק אלתי בין סכתה
 ואלגזירדא אלכצר ואכתר אהל אלאנדלס אן הדא אתר קנטרה
 אלאסכנר פי אן קד עמלהא ליעבר עליה אלנאהר מן סבתה אלי
 אלגזירדא ואללה אעלם אי אלקולין אצח ולמא תם תנציה
 אלחנארה ללמלך אלחכים גלב אליהא אלמא אלעדב מן מוצע
 עאלי פי אלגבל כרבר אלכביר וסלטה פי סאקיה מחכמה אלבנא
 ובנא בגזירדא אלאנדלס רחי עלי הדא אלסאקיה ואמא צאחב
 אלטלסם פאנה אכטל עמלה בסכב אנטתאר אלרצר אלמואפק
 לעמלה עיר אן עמל אמרה ואחכמה ואבתנא בניאנא מרבעא מן
 חגר אביץ עלי סאחל אלבחר פי רמל חפר אסאסה אן געלה תחת
 לארץ במקדאר ארתפאעה פוק אלארץ ליתכת

id est, *Ecce, habita-*

Liber 1. de orig. Muh. *mus hâc in Insula, molæ, quæ in gyrum se volvat, indigi. Alteri ergò eorum excogitandam injungam ejusmodi molam, quæ circumvolvatur aquâ dulci, quæ ex hoc deserto ad eam fluat. Alteri verò inveniendam relinquam Tilsēmam, quâ Insulam Andalusiam ab irruptione Barbarorum muniat. Pater ingenioso hoc invento gaudet, scribitque Regibus istis omnia, quæ filia ejus dixerit. Qui ipsi quoque in eo acquieverunt, juramentum, ut in eos, quod elegerit, persisteret, ab eo exigentes. Quisque ergò eorum opus suum festinanter absolvere cogitavit. Author molæ, rudera quasivit ossium, quæ in antris aut fossis reperta, alia aliis superstruxit in mari salso (quod est inter Insulam Andalusiam, & desertum magnum, in loco cui nomen Zekak-Sobta, & Sald-alpergh, quæ est inter foveas; antra, aut terram lapidosam; deserti) ad Insulam. Rudera ejus in hunc usque diem supersunt Zekaki, quæ inter Sobta, & Ghezirat-alchoder: Plerique tamen Andalsi credunt, esse hæc rudera Pontis Alexandri, quem fecerat, ut per eum transiret flumen ex Sobta, ad Insulam. At Deus novit, utrum dictum verius sit. Lapidibus autem sic ritè à Rege Sapiente dispositis, derivabatur ad eos aqua dulcis ex loco elato in monte deserti magni, quam coercuit in rivulum artificiosè constructum. Atque sic molam in Insula Andalusia super hunc fluvium erexit. Interim author Tilsēma, opus intermittere fuit coactus, quia expectare debuit observationem congruentem (tempus opportunum) operi suo. Absolvit nihilominus & ille negotium suum, illudque firmavit, extructo opere quadrato ex lapidibus albis ad littus maris. In arena fodit fundamentum ejus, ita ut subitus terram poneretur eadem altitudine, quâ supra eandem eminuit, quò sic (structura) firmior esset. Cùmque opus hoc suum quadratum ad finem optatum perduxisset, Tilsēmam quoque formavit, מִידִדָּה אֵלִימָנִי בַּמִּפְתָּאחַ קַפֵּל קֹאכֵץ erant; id cumprimis, quod עליה משירא אלי אלבחר כאנה יקול לא עבור וכאן מן תאחיר הדא אלטלסם פי אלבחר ולא באנת תגרי פיה קט ספינה ברברי חתי שֶׁאֵחָק פִּי אֱלֹהִים טוֹלָדָה נִיף עַן סְתִין דְּרֹאעֵי אוֹ סַבְעִין דְּרֹאעֵי In aëre procerus eminebat: Longitudo quippe sexaginta, præter propter, cubitorum fuit, aut septuaginta. Artificiosissima omnia transeat. Sunt autem hujus Tilsēma quadam reliquia in mari. Neque ulla unquā accessit navis Barb. quin de manu ejus ceciderit clavis. Quem verò tan-*

Eibet 1. de orig. Muh. *enim ille urbem Ierusalem. Oraculum autem sacr. as ades sic dictas Romæ voluit.*

V. Talimæ
Arabum
sunt Hebræ-
orum Tera-
phim.

Patet hinc Tilsemarum non tantum multiplicem apud Orientales fuisse usum; sed etiam easdem, verisimiliter Hebræorum esse תרפים Teraphim, quorum quindecim in locis per contextum sacrum V. Test. mentio fit. Assertionis nostræ aliquot subjiciemus rationes.

I. Tilsemæ Arabum nonnisi certo tempore conficiebantur, ut diximus suprâ p. 190. Idem de Hebræorum תרפים monent Rabbini. R. Sol. comment. 2. Reg. XVIII. 24. scribit: העושה אותן צריך לכוון שעה אחת ושנה אחת ראוייה לכן *qui faciebat ea (Teraphim) opus habebat respicere horam certam, & annum certum, rei convenientem.* Id. Hos. III. v. 4. תרפים הם צלמים הנעשים בכוון שעה אחת *Teraphim sunt imagines factæ intentione alicujus hora, ad ad facta.* Aben Esra, Comment. in Genes XXXI. אמרים אמרים כי יוש כוח בחכמי המזלות לעשות צורה בשעות ידועות ותרבר הצורה *Alii dicunt, esse virtutem in Astronomis faciendi imaginem certis horis, ita quidem ut illa loquatur.* Et in lib. Zohar in Genesin יהודה אמר ר' *אמר ר' יהודה אמר ר' בשעת ידוע* למה אתעבדו אלם *Dixit R. Iehuda: Non consueverunt (Teraphim) nisi certis horis.*

II. Tilsemæ Sabæorum erant quidem ut plurimum Dii Avertendi: iisdem tamen ἄστυα σάμω, vel oraculorum officium tribuebatur. De Teraphim certiùs hoc est, quàm quod multis debeat probari. Hinc Lxx. vocem Hebræam in Hosea ἄγλας (quo nomine Urim etiam iis vocatur 1 Sam. XXVIII. quod per ἄγλας eadem mente Exodi c. XXVIII. redditur) vertunt. In Zacharia verò τὸς δὲ ἀστυεργεῖας. Sic Hof. III. v. 4. Chald. pro תרפים, habet מחוי indicans, futura nempe. R. Sol. Iarchi l. cit. תרפים צלמים שמדברים על ידי כשפים *Teraphim sunt imagines, quæ magorum operâ loquebantur.* Ita ad Ezech. XXI. 21. Hof. III. 4. & R. David Kimchi 2. Reg. XXIII. 24. התרפים הם צלמים העשויים לדעת עתידות *Teraphim sunt imagines factæ ad cognoscendum ex eis futura.* Aliter quidem alii de usu & fabrica Teraphim loquuntur, quorum tamen sententias hoc loco examinare nostri instituti non est. Ea, quæ dicta sunt, satis probabilem reddunt conjecturam, Zabæorum Talisman, Hebræorum esse Teraphim.

D. Probat
exemplis
perpetuam
ferè inter
legem Mosi
& ritus

Antequam verò capiti huic finem imponamus, rem Theologiæ studiosis haud ingratam nos suscepturos speramus, si quando, Majorem exemplo excitati, probemus, præcepta legis Mosaicæ, & af-

fix-

Liber 1. de
orig. Muh.

מפוסהם באלמואסי או באלנורה וכאן פיהן נסורה ארא הן יתוונן

quod se radant novaculis, aut igni notam sibi inurant: Sunt etiam mulieres, quæ viris nubentes, se eodem quoque modo radunt.

2. Lev. XI.
de carne
suilla.

II. Levit. XI. v. 7. interdicat Deus esum & usum carnis suilla: At Zabæi, teste authore citato, certo quodam die פִּי אֹכְלִין כֻּלָּמָא וקע פי אכֵלִין כֻּלָּמָא edant, quidquid manibus eorum obvenit, è carnibus suillis.

3. Lev. 19.
de Magu &
bariolis.

III. Levit. XIX. v. 26. Deut. XVIII. v. 14. & alibi, gravissimè Deus populum suum dehortatur à חֹבְרֵי חֵבֶר Magis; יִדְעוֹנִים Ariolis; מְכַשְּׁפִים Incantatoribus; מְנַחְשִׁים auguribus; מַעֲוֹנִים Praestigiatoribus, tum aliis de causis, tum etiam, ne quid commune haberent cum Zabaiotarum Idololatria, quæ in hoc quidem genere maximè luxuriabat. Magm. More Nev. P. III. c. 27. Porro secundum sententias illas Zabiorum erexerunt stellis imagines, & Soli quidem imagines aureas, Luna verò argenteas, atque ita metalla & climata terra inter stellas partiti sunt. Dixerunt enim, Climatis N. Deum esse stellam N. Deinde sacella adificaverunt, imaginésque in illis collocarunt, arbitantes, vires stellarum influere, in illas Imagines, easque intelligendi virtutem habere, hominibus Prophetia donum largiri, ac denique, quæ ipsis utilia ac salutaria sunt, indicare. Ita dicunt de arboribus, quæ sunt ex portione stellarum illarum; cum arbor quædam stella alicui dedicatur, nomini ejus plantatur, & hoc vel illo pacto colitur, quod virtutes spirituales stella in arborem illam infundantur, ita ut secundum modum Prophetia cum hominibus, ut prophetent, loquatur, & in somnio etiam illos alloquatur. Atque hi sunt Prophetæ illi Babilis, & Prophetæ lucorum, quorum in libris sacris fit mentio. Atque ex hac imaginationum specie orta sunt sententiæ aliæ, è quibus fuerunt Praestigiatores (מַעֲוֹנִים) Augures (מְנַחְשִׁים) Astrologi (מְכַשְּׁפִים) Incantatores (חֹבְרֵי חֵבֶר) Consulentes magos, Arioli (יִדְעוֹנִים) & quærentes ex mortuis: de quibus omnib. prolixius agit c. XXXVII. ubi tres operum Magicorum constituit Classes, quarum prima versatur circa plantas, animalia & metalla: secunda consistit in circumscriptione & determinatione temporis: tertia in gestibus & actionibus humanis, ut saltatione, manuum complosione, clamore, risu, &c. quæ omnia ex Zabæorum libris illustrat.

4. Lev. 17.
de sacrificiis
Dæmonum.

IV. Levit. XVII. v. 7. ait Deus: Et non sacrificabunt ultra sacrificia sua שְׁעִירִים hircis, id est, Dæmonibus, hircorum forma apparentibus.

DE RELIGIONE SAB. NABAT. & C. VET. ARAB. 199
bus. At ex Sabæis, ut scribit *Maim.* l. cit. c. XLVI. כַּנַּת טוֹאִיף יַעֲבֹדוּ.

Liber 1. de
orig. Muh.

אֲלֵן וַיַּעֲתָקֻדּוּ אֹנֶה יִתְשַׁכַּל צוֹרֶה אֲלַעֲנוּ וְלִדְלֹךְ כִּאֲנוּגָה יִסְמֹךְ
fuerunt quidam, qui *Damones* colebant, credentes, formam
eos *hircorum* habere, ac propterea eos *Scirim* (שְׁעִירִים) appellabant.

V. *Levit.* XI. Deus esum certorum animalium concessit, quæ impunè
Iudæis licuit mactare. At Zabæis illa in honore erant. *Mai.* P. III. c. 30. 5. *Levit.* 11.
de usu be-
stiarum.

עֵלָה תַעֲטִים עֹבְדֵי עֵז לְלִבְקֵר אֲנִמָּה הוּא מִן אֲנֵל נַפְעָהָּ פִי אֶלְפֶּלֶאחָה
Causa verò, propter quam Idololatræ ma-
gnifaciunt bovem, est usus, quem præbet in agricultura, adeò dicant, non
licere eum mactare. Confer etiam c. XLVI. ubi tamen errat, si negat,
Zabaos ne quidem in sacrificiis bobus & ovibus locum dedisse.

VI. Dedit Deus Israelitis in mandatis, ut haberent sua *φυλακτέα*, 6. De φυ-
membranas, quibus certos legis versus inscriberent, atque adeò manda-
ta divina recenti semper memoria colerent. At Sabæi, auctore *Mu-*
hammad filio *Is.* p. 20. alia quædam circumferebant amuleta, *alam pul-*
li, in delubro sacrati vel mactati, sinistram *אֶלְצִבְיָאן* וַיַּעֲלֹקֶנָה פִי
וקלאיד אלנסא ועלי אוסאט אלחואמל וַיַּעֲטֹמוּ אֵן הָדָא חַפֵּט וְחָרָז
i. e. quam suspendebant de collis puerorum, & cingulis collorum mu-
liebrium: Cingunt item eà lumbos pregnantium, existimantes magnum ef-
se proëbium & amuletum.

VII. *Levit.* II. v. 13. jubet sacrificia sale condire, mel verò & panem
fermentatum à sacrificiis abesse, quia, ut *Maj.* P. III. c. 46. ait, Idololatræ,
sale condi-
diendū. 7. *Levit.* 2.
de sacrificiis
לא יִקְרְבוּ כִבּוֹא אֶלָּא כְּמִירָא וַיַּכְתֵּא אֲרוֹן בְּתַקְרִיב אֶלְאִמּוֹר אֶלְחִלּוּהָ
nonnisi panem fermentatum offerebant,
& in oblationibus suis res dulces eligeant, sacrificia sua melle innungentes.

VIII. Scribit *Majm.* P. III. c. 45. Sanctum Sanctorum fuisse versum
occidentem, quia Idololatræ, vel Solicolæ potius, Numen suum, id est,
Solem adoraturi, ad orientem se converterint. Locus sic habet: 8. De San-
ctuario ex-
trahendo oc-
cidentem
versus.

וּמַעֲלֹם אֵן עֹבְדֵי עֵז כִּאֲנוּא יַעֲבֹדוּ לְבִנְיָאן הַיֹּאכֶלֶה וְאִקְאִמְהָ
צוֹרֶתָהֶם פִי אַעֲלִי מוֹצֵעַ יְגִרֹנָה הִנָּאךְ עַל הָהָרִים הָרִמִּים וְלִדְלֹךְ
מִיז אֲבֵרָהֶם אֲבִינוּ הָרַם מוֹרִיָּה לְכוֹנָה אַעֲלִי גְבֹל הִנָּאךְ וְאַעֲלֵן פִּיהָ
בְּאַלְתּוֹחִיד וְכִצֵּץ וְחִרְדָּהָ לַעֲיֵן אֲלַעֲרֵב לֵאן קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים פִי אֲלַעֲרֵב
וְהוּא מַעֲנִי קוֹלָהֶם שְׂכִינָה בְּמַעֲרֵב פֶּקֶד בִּינוּא זֶל פִי גִמְרָא יוֹמָא אֵן
אֲבֵרָהֶם אֲבִינוּ חֲדָד אֶלְקַבְלָה אַעֲנִי בֵית קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים וְעֵלָה דְלֹךְ
עֲנִי

Liber 1. de
orig. Mub.

ענדי אנה למא כאן אלראי אלמשהור פי אלעאלם חניד עבארה
אלשמש ואנהא אלאה פלא שך אן כאן אלנאם כלהם יסתכלון
אלשרק ולדלך אסתכל אברהם אבינו אלירב פי הר המורידה
אלשמש אעני פי אלמקדס חתי יסתדבר אלשמש
*Constat, Idolatras destinasse
adificandis templis suis, & erectioni imaginum, loca excelsa, quæ ibi repe-
riiebant in montibus altis. Hac de causa elegit Abraham, pater noster,
montem Moriah, propterea quod altissimus esset mons, in quo publicè pro-
fessus est fidem de unitate. Atque hunc proprium sibi esse voluit, terminum-
que sibi constituit ad occidentem, quia Sanctum Sanctorum futurum erat
ad occidentem. Atque hoc est quod dicunt: Majestas divina est in occi-
dente. Expresse etiam docent Magistri nostri p.m. in Gemara Joma, A-
brahamum patrem nostrum respectum hunc Sancto Sanctorum definisse.
Cujus rei causa, meo iudicio, est, quod cum recepta tunc fuerit opinio in
mundo colere Solem, eumque pro Deo habere, sine omni dubio omnes homines
se converterint ad orientem: propterea Abraham pater noster occidentem
in monte Moriah, id est, Sanctuario respexit, ut Soli tergum obverteret.*

9. Ex. 28. de IX. Exod. XXVIII. v. 42. אמר אלכהנים בעמל סראויל לכסות
cultu pera- Præcepit (Deus) sacerdotibus, ut facerent
gendo sacro. femoralia ad tegendam carnis nuditatem, quando cultui vacarent, scribit
Majm. c. 45. P. III. quia cultus Peor peragebatur אלערוה rete-
ctione verendorum. Arabes etiam veteres nudos Sacra sua celebrasse,
diximus superius p. 159.

10. Lev. 17. X. Levit. XVII. v. 10. & XX. 3. severè Deus sanguinis esum interdi-
xit. At hoc ipsum quoque Sabæorum sacris fuisse oppositum Majm.
commemorat P. III. c. 46. ואעלם אן אלצאכר כאנת תסתננ
אלדם גרז ומע דלך כאנוז יאכלונה לועמהם אנה ערז
אלשיאטין ואדא אכלה מו אכלה ואכי אלגן ויאתונה ויעלמונה
אלכאינון כמז יתכיל אלגמהור מן אמור אלגן וכאן תם קום
יעטם ענדהם אכל אלדם לאנה שי תעאפיה טבאט אלנאסאן
וכאנוא ידכחון חיואנא וינמעון דמה פי אניה או פי חפררה ויאכלון
לחם דלך אלדכיה חול דלך אלדם ואלכיאל פי הדא אלפעל הו
אלגן תאכל דלך אלדם הו עראהא והם יאכלון אללחם ותחצל
אלמואכר לכון אלכל אכלוא עלי מאידה ואחדה ופי גמע ואחר
פיתוחם בועמהם אולאיד אלגן פי אלמנאם ויכברונהם
Scito, Sabæos sanguinem quidem tanquam rem
exe-

execrandam valde fuisse averfarc, at nihilominus eundem edebant, credentes cibum esse Daemonum, eumque, qui ederit, fratrem seu familiarem fore Daemonibus, ita ut eum accedant, futuræque significent. Atque hac vulgus fingere solet in negotiis Daemonum. Alii tamen sunt, quibus esus sanguinis (utpote cui ipsa hominum parcat natura) difficilis videtur; illi vero bestiam aliquam mactantes, ejus colligunt sanguinem in vase aut scrobe, carnem verò illius sacrificii circa hunc sanguinem edunt, existimantes, in hoc opere ipsos Demones sanguinem edere, tanquam cibum suum, edentibus illis carnem. Atque sic, credunt, fraternitatis vinculum constringi, quia omnes in una edunt mensa, & in uno confecti. Hi etiam Demones, ut opinabantur, eos accedebant in somno, secreta iisdem indicabant, & multa comoda afferebant. Propterea, ait Maimonides חרמת אכל אדם הרמת אכילת דם ופירושא דהך חרמה כדכתיב ואל תאכל דם פי אל תאכל דם עטוי sanguinis, & confirmatur interdictum ejus eodem modo, quo confirmatur interdictum de Idololatria.

XI. Num. XXVIII. v. 15. hircus in Novilunio oblatus dicitur *Num. 28. de hirci Novilunii.* ליהוה *sacrificium pro peccato ipsi Domino, quæ postrema verba aliis principalium Festorum Sacrificiis cum non legantur addita, statim includere existimat Majm. P. III. c. 46.* ne videlicet quis תכליל פי שער ראש חדש אנה קרבן ללקמר כמא כאן תפעל קנט מצר מן אלתקריב ללקמר פי אואיל אלאשהר בין פיה אן הדא אלאמר אללה לא ללקמר ומא יתוקע הדא אלתוקע פי שעירי הרגלים ועירדה אר ותלך אלאימם ליסת אואיל אלאשהר ולדא *existimaret, hircum Neumenia offerri Luna, sicut facere solebant Koptia in Aegypto, quæ initio mensium Luna offerebant. Propterea expresse explicatur, hoc Deo consecrari, non verò Luna. Hoc verò in hircis festorum majorum, aliisque solennitatibus non esse extimescendum, siquidem tales dies non sint initiales mensium, neque signum habeant naturale, quo distinguebantur.*

XII. Ne induat mulier vestimenta viri, prohibet Deus, Deuter. 22. *Deut. 22. Ne mulier vestes induat viri.* XXII. v. 5. Nam, ut scribit Majm. P. III. c. 47. תגדה פי טמטם יאמר *אן ילבס אלהגל תוב אמראה מסבוק ענד מא יקף ללוהרה ותלבס אלמראה אלהרע ואלאת אלסלאח ענד אלקוף ללמריד* *Invenies hoc in Tuntum (codex Hebræus R. Samuel Aben Tybbon, qui ex Arabico librum transtulit, habet ספר טומטום liber Tuntum, pro quo vetus translatio Latina malè habet liber Centir) ubi jubet virum induere*

Liber 1. de duere habitū mulieris promissum (Aben Tybbon Arab. legit מצבוע unde orig. Muh. vertit, צבוע coloratum) quando stat coram Venere; & indicat mulier loriam & arma bellica, quando stat coram Marte. Exemplar Hebræum habet, coram stella Veneris, & Martis. Unde Clariss. Seldenus in Syntag. p. 282. verbis Hebraicis subiecit: *Venus & Mars eisdem nominantur vocabulis, quibus Astronomis Iudæorum ipsa nuncupantur stella. Sed Arabicè librum illum conscripsit Majmonides, quem Ebraicè vertit R. Samuel Aben Tybbon, ut docet nos V. Cl. Iohannes Buxtorfius. Quanam igitur fuerint ipsissima authoris ab eo citati vocabula planè nescimus. Neque enim Codicem Arabicum vidisse mihi hætenus contigit. Variat omnino autographum Arabicum hîc loci nonnihil à translatione Hebræa, ut diximus.*

13. De non
traducendis
per ignem
filiis.

XIII. Interdictum de non traducendis per ignem liberis itidem vult Majmonides l. cit. oppositum esse veterum istorum Idololatrarum consuetudini. Locus Arabicè ita sonat: פקד עלי מן טביעה עלי עמוס. אן אשר חדרהם וכופהם אנמא הו עלי דהאב אלמאל ואולוד. ולדלך אשהרוא עברה אלנאר פי תלך אלאומנה אן כל מן לא יעכיר בנו. או בתו באש ימותון אולאת פלא שך אן מן אגל הרה אלשנאער. באדר כל אחר לפעלה לשדה אלשפקר. ואלתוקע עלי אלולד ואלנאאר. דלך אלפעל זסהולתה לאן לים תם שי אלמא תגיוה עלי אלנאר ואעלם אן אתאר דלך אלפעל אלבאקיה אלי אליום לשהרתה כאן פי אלעאלם אנרת תרי אלקואבל תאכרון אלמצאער פי אלקמאט וילקון בכורא לים באלטיב אלדיה אלי אלנאר. ויחרבן אלמצאער עלי דלך אלבכור מן פוק אלנאר והדא שך id est, Constat autem ex natura hominum in genere, quod maxima eorum cura sit & sollicitudo propter amissionem opum & liberorum. Propterea Ignicola eo tempore sparserunt, omnes illius, qui filium suum aut filiam suam per ignem non traducat, liberos morituros. Ac proinde nullum est dubium, quin propter (tantam iacturam) tantum malum unus quisque facere hoc festinavit, tum impulsus amore, tum etiam metu amittendorum liberorum excitatus. Accersit negotii facilitas. Nec enim necesse erat, nisi traductione per ignem. Scito autem, huius operis vestigia superesse etiamnum manifesta satia in mundo. Vides enim obsterrices sumere puellios fasciis involutos, ac per suffitum ingrati odoris, igni injectum, suprà, ascendentem eosdem movere. Quæ procul dubio species est iraductionis per ignem.

XIV. Quod Deus *Lev. XIX. v. 23.* Israelitis præcepit *comburare fructus, qui tribus primis à plantatione annis provenerunt*; ideo factum scribit *Majm. libr. 1.* quia Idololatræ *ואחרדה וסגורה* סגורא און תכון שגורה, ולמעבוד והי אל אשרה תוכר עלתהא ויקרב בעצהא ויוכל בקיתהא *ללמעבוד והי אל אשרה תוכר עלתהא ויקרב בעצהא ויוכל בקיתהא* *sanciverunt, ut arbor aliqua, dicta אשרה, coleretur, cujus fructus pars offeratur, pars vero in delubro edatur*: Idem etiam fieri solebat de primitiis, credentes, omnem arborem perituram, cujus primitiæ hoc modo non consecrarentur.

Liber 1. de orig. Muh. 14. Lev. 19. de comburēdis trium primorum annorum frugibus.

Eadem ratio interdicti *כלאים* *heterogeneorum*, id est, ut *Majm.* explicat *הרכבת אילן באילן* *infitionis arboris in arborem, Levit. XIX. v. 19.* *Ascheroth*, de quibus *Majm. P. III. c. 45.* *Pollutionum*, Id. c. 47. *Car-nis cum lacte non comedenda*, Id. c. 48. aliorumque id genus, in quibus id, ex mente *Majmonidis*, Deus studuit, ne quicquam Judæi cum cæteris gentibus haberent commune. Ipse tamen in omnibus sibi non satisfecit. *Particularia quod attinet*, scribit *More Nev. P. III. c. 49.* *quorum cause nobis sunt abscondita, & mihi utilitas illorum ignota, id inde provenit, quod res audita non ita se habeant, sicut res visa oculis & percepta.* *Hac de causa non sunt ea ita solida, quæ ego per auditum de ritibus Zabiorum ex literis ipsorum scio & didici, sicut sunt apud illos, qui ipsi met opera illorum viderunt, imprimis cum illa opiniones & sectæ mille ab hinc annis interierint & nomina illorum deleta sint.*

Hæc de *Sabais*, de quibus in nostris authoribus vix *αποταύσις* remanserunt. Ex scrupulis proinde salebris, longæva antiquitate obfritis, erui debent. Et quamvis ferè abstemium est, ut purioris nectaris, ita etiam Orientalis antiquitatis, vulgus ac scriptionis subventaneæ magis fece vappaque capitur; semper tamen sunt aliqui, qui non tantum ea, quæ retrimendum illud impudentiæ & inscitæ, Muhammed, in vulgus sparfit, sed & veterum Arabum sacra perspecta habere cupiunt. Quod quantæ sit alexæ, facile illi æstimabunt, qui nôrunt, cum blattis ferè & tinceis hîc pugnandum, quibus ejusmodi scripta eripienda & in lucem protrahenda sunt. Sed in quos nos casses induimus?

Finis tandem primo Historiæ nostræ Orientalis libro, de origine Muhammedis imponi debet, & ad secundum de Muhammedis Pseudo-prophetia pro-perandum.

HISTORIÆ ORIENTALIS

LIBER II.

De
MUHAMMEDIS PSEUDOPROPHETIA.

CAPUT I.

De
MUHAMMEDIS EDUCATIONE, ITINERE
Syriaco, novæ Prophetiæ ominibus, Conjugio
& liberis.

Compendium Historiæ de educatione ex Elmacino proponitur. Abunazarus in hac materia totus ferè fabulosus est, enarrans 1. Quomodo patrum de dote sollicitus cum Atecha amita Chadigha operam ejus obtulerit. 2. Quòd Chadigha famulum hunc secundum quietem jam notum lubenter exceperit. 3. Quòd liberale ei stipendium Chadigha destinàrit. 4. Quòd patrum ades Muhammed reliquerit. 5. Quòd Syriacum iter fuerit ingressus. 6. Ex prodigio pro Propheta fuerit agnitus. a. à Monacho. b. à Iudeis. 7. Quòd ab Angelo Meccam sit translatus. 8. Quòd Chadighæ matrimonii vinculo fuerit copulatus. Proles ejus ex Chadigha, Negant quidam Muhammedem fuisse in Syria, quos refutat a. Abunazarus. b. Ahmed Ibn-Edris. c. Ioh. de Breitenbach. d. Georgius, Monachus. Quid præstiterit in illo itinere Muhammed.

*Varia de
Muhamme-
dis educa-
tione scri-
buntur.*

*Nos certis-
sima perse-
quimur.*

DE certamine pro Muhammedis educatione, ad quam omnia suam operam obtulisse scribuntur elementa, acriori quàm pro Homeri patria, videri potest libellus ille de *Generat. Muhammedis* ab *Hermanno* translatus p. 209. In his enim tricis diu morari nolumus. Sunt illæ dignæ, quæ authoribus suis relinquuntur. Nos ea duntaxat, quæ ad scopum nostrum faciunt, ex ejusmodi excerptis auctore, qui autoritatem suam tam portentosis fabulis deflorari, aut periclitari non pateretur: unde nulla malæ fidei subesse potest suspicio. Ex hujus ergò mente, *Muhammed*, filius *Abdalla* posthumus, cum matre

vidua sex vixit annos. Deinceps ab avo. *Abdolmutleb* per biennium, paruo verò *Abutaleb* porro fuit sustentatus. Habet hæc *Elmac. Hist. Sar. p. 2.* קאל תופי וארדה קבל מולדה בשהרין ותופת וארדתה ועמרה.

Ex Elmacino.

סת סנין וכפלה גרה עכר אלמטלב אלי אן בלע תמאני סנין ותופי גרה ועמרה מאיזה ועשר סנין וכפלה עמרה אבו טאלב ואחסן *De ejus infantia.*

כפאלתה, id est, *Obiit autem pater ejus duobus mensibus antè, quàm nasceretur: mater verò cum sex annorum esset. Educavitque cum avus ejus Abdolmutleb, donec annum attigisset octavum: nam & hic tunc obiit, annos natus 110. ac educavit eum optime patruus ejus Abutaleb. Cum veiò Abutaleb, ejusque uxor vidissent, non licere sibi, nepoti suo Muhammedi, uxorem du&uro, dapiles assignare dotes, consultum duxerunt, eandem mercenariâ Muhammedis operâ acquirere & colligere. Abunazarus* rem totam sic narrat, p. m. 16 r.

Abunazarus fabulosus est de ejus adolescentia.

כאן רסול אללה פי בית עמרה אביטאלב יאכל אלטעאם וכאן עמרה אביטאלב ועמרתה עאתכרה והם ינטרון אלי ארבה וחסן סירתה ויקולון אן מחמר קר בכר ושב וליס לנא יסאר באן נותה ולא נעלם כף אלמצלחה.

פי אמרה תם קאלת עאתכרה יא אזי אן כריגה אפראה מהימונה כל מן תעלק בהא יבארך אללה פי מעאשה ואנהא תריד אן תרסל עיר אלי אלשאם פנוגר להא מחמר אלי כי יחצלה שי ונוזרה ברלך *Erat Apostolus Dei in adibus patrui Abutaleb, cibum cum eodem sumens. Patruus autem ille Abutaleb, ejusdemque amita Atecha, observantes mores ejus compositos, & pulchrum vitæ regimen, dicebant: Crevit jam & adolevit Muhammed: nobis autem fortuna non suppetit, ad contractionem conjugii ejus sufficiens: neque verò scimus, quâ ratione rebus ipsius optime consuleretur. Tunc dixit Atecha. O frater mi! Chadigha mulier est perspecta fidei. Quicumque ab ea dependet (aliquid negotii cum ea habet) illi Deus in vita sua benedicit. Constituit autem illa mittere Caravanam (camelos annonam, commeatum & merces portantes) in Syriam. Ei Muhammedis operam, certa mercedis conditione, offeremus, usque dum tantum inde seposuerit, quantum ad dotem satis est. Agaso, vel Camelarius potiùs, hic Chadighæ valde placuit, jam antè (ut mentiri audent Muhammedani) per quietem hac de re monitæ. Somnium *Abunazarus*, Scriptoris fabulosissimi, verbis referemus. Sic ille p. 160.*

Muhammedis opera offertur Chadighæ.

רי אן כריגה ראת פי מנאמהא אן אלשמס נולת מן אלסמא ודכלת

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

ביתָהָא הָאם כְּרֵן נֹרְדָא פִּלְס יִבְק פִּי מַכְרָה בֵּית אֱלָא תְנֹר בְּרֵה
וּלְמָא אֲנִתְבַּהֲת קִצְרֵה רֵאִיתְהָא עֲלֵי עֲמָדָא וּרְקָה בֶּן נֹפֶל לֵאנְהָ כֹּאן
מַעְבֵּר אֲלֵרֹיָא פִּקְאֵל לֵהָא אֲנֵה יֹאֲתִי נְבִי פִי אֲכֵר אֲלֻמָּאן יִכּוֹן זֹוּנָךְ
פִּקְאֵלֶת לֵה יֹא עֲמִי וְהִרָא אֲלֵנְבִי מִן אִי בִלְדֵה יִכּוֹן קֹאֵל מִן מַכְרֵה
קֹאֵלֶת מִן אִי קִבִּילֵה. קֹאֵל מִן קִרִּישׁ קֹאֵלֶת מִן אִי בִטֵּן קֹאֵל מִן
מַחְמֵר *Somnium Chadighæ.* *Ferunt, Chadigham vidisse, secundum quietem, Solem de cælo descendentem, suamque domum ingredientem. Exinde verò, splendorem ejus egressum, ita omnia complevisse, ut ne quidem domus Meccæ fuerit, quæ non fuerit illustrata. Excitata illa ex somno soluta recensuit historiam visionis suæ, patrui Varka, filio Nufel, qui senioriorum erat interpres. Dixit hic ei: Venturus est ultimis diebus Propheeta, qui maritus tuus erit. Illa verò: O patrue! Hic Propheeta, ex qua oriundus est civitate? Respondit: Meccæ. Ex qua tribu? Koreischitarum, regessit illa, ex cujus lumbis (prop. ventre)? Hascsemi. Quod nam nomen ejus? Muhammed. Cùm ergò, ab agnatis Muhammedis, hæc cõfilia agitarentur, famaq; ad aures Chadighæ perveniret, וְקֹאֵלֶת תִּפְכַּרְת פִּי נִפְסָהָא וְקֹאֵלֶת*
הִרָא תֵאֻוִּיל רֵאִיָאִי לֹאן עֲמִי וּרְקָהָהּ קֹאֵל אֲנֵה יִכּוֹן מִן אֲלַעֲרֵב וְהִרָא
מַחְמֵר *Cogitavit animo sup, dixitque: Est hac explicatio visionis meæ. Dixit enim patruus meus, Varka, fore eum Arabem: at hic talis est: Meccensis insuper, Koreischita, Hascsemi, cui nomen Muhammed.* Prima igitur Chadighæ cura fuit, quomodo Muhammede potiri posset, non tanquam mercenario, sed prorsus marito. Vult tamen cautè agere, & exemplo Zipporæ (solet enim prophanus homo, totam hanc Muhammedis actionem exemplis sacris, Iosephi præsertim & Moysi, quibus alii tale nihil cogitantes, ad summos honores viam straverunt, & qui fuerunt אֲסַכְבֵּא אֲלַעְבוּרִיָה וְיַעֲרֹפֹא
אֲסַכְבֵּא אֲלַסְלִטְנֵה *causa servitutis, ignorabant, se parare viam ad Imperium*) mariti adhuc nomen suppressere, & hac quidem vice, acquiescere in illo in famulitium mercenarium allecto. Sed hæc *Stipendium à Chadigha liberale offertur.* amoris scintillæ penitus sopiri non poterant. Eas prodidit liberalitatis Chadighæ, quàm Atechæ, amitæ Muhammedis sponte obtulit. קֹאֵלֶת כְּרִינְיָה יֹא עֲאֲתַכְרָה אֲסַתְאֲנֵר כָּל אֲנִיר בַּעֲשָׂרִין דִּינָאֵר
פִּאֲסַתְאֲנֵר מַחְמֵר בְּכַמְסִין דִּינָאֵר *Dixit enim Chadigha: O Atecha, conduco quidem singulos mercenarios viginti denariis. (species est mone-*

ἄραυρα) Muhammedem autem conducam denariis 50. Atecha, gau- Liber 2. de
dio tota delibuta & lætitiâ, domum revertitur, atque Abutalebo ne- Pseudopr.
gotium feliciter gestum commemorat. E vestigio Muhammed jube- Muham.

tur abire: ארהב אלי דאר כריגה ואשתעל כמא תאמרך בה Festi-
na, inquit amita, ad domum Chadighæ, & quicquid illa in mandatis tibi
dederit, diligenter exequere. Sed ô misellum, & laborifugam media-
stinum! Ædes enim patrui sui relinquens, וגלס, & laborifugam media-
stinum! Ædes enim patrui sui relinquens, נא אלי באכ דארהא וגלס Muhammed
כי כריגה venit ad portam habitationis ædes patrui
ejus (Chadighæ) seditque valde contristatus, ita ut lachrymæ utrinque
genis fuerint effusa. Ut verò nihil non audere deprehendantur illi, qui
relinquit.

ad mentiendum facti sunt & ficti, addit Abunazarus, פכנא מלאיכה,

פכנא מלאיכה, אלסמא אלבכאיה רחמא עליה lachrymâsse Angelos cæli, misericordiâ
erga illum motos. Nempe, Sancti illi Spiritus ministratorii, ob hoc
Diaboli stercus, propudium naturæ, & retrimentum, lachrymis se
dediderunt muliebriter & lamentis! Sed nec dum finis vocum que-
rularum. Cum enim Amir-Alkiphla (totius agminis mercatorum, seu
Caphilæ, ut vocatur, præses) eidem, instante discessus tempore, injun-
geret, ut, suo seposito vestitu, laneum indueret habitum, galerum Ca-
melariis usitatum capiti imponeret, adeo que iter Syriacum ingrede-
retur, דכל אלטריק באכיא וקאל פי נפסה אין ואלרי עבר אללרה,

ואין ואלרתי אמנה כי יבצרו חאל ולדהמא ויא וילאה מן אלתיים

ויה וילאה מן אלערכה אלתי ערצת עלי ולא אדרי ארגע אלי מולרי

iter lachrymans incipit, animo secum cogitans: Iter Syria-
Vbi pater meus Abdalla? Vbi mea mater Emina? ut viderent statum li- cum aggre
berorum suorum. Vah! vah! Orphanis & peregrinis: qua mihi nunc ob- aggreditur,
tingunt? Nescio an unquam sim reversurus in patriam meam, aut moritu-
rus apud externos. Quæ in ipso ei obtigisse refert itinere Abunazarus,
adeo sunt fabulosa, ut operæ pretium non sit, iis recensendis multas
commaculare chartas. Dicam tamen aliqua, ut appareat, quàm sit
Diabolus, in filiis suis potens, ad excitandam de Pseudoprophætis fi-
dem earum rerum, quæ, cum nullo veritatis nitantur fundamento,
imperitiorum tamen oculos præstringunt, animosque fascinant.
Scribit ergò, Muhammedem nubeculâ candidâ à fervido Solis calo-
re tectum, & Chadighæ jussu, splendidiore vestitu indutum, cum reli-
qua turma ad Eremitæ cujusdam accessisse tuguriolum: unde egres-
sus.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Agnoscitur
Muhammed
Propheta.
1. Ab Ere-
mita,

ſus hic advenas hoſpitio exceperit omnes, ut ita quis ille, cujus caput nube quaſi redimitum, conſpiceretur, eſſet, certiùs cognosceret. Comparuerunt omnes, uno excepto Muhammede, qui cum impedimentis foris relictus, curam habuit Camelorum. Rogat itaque Eremita, videns nubeculam de loco ſuo non deceſſiſſe, omnes ne adeſſent. Omnes, reſponderunt, ſi Muhammedem excipiamus, orphanum, mercenarium, cui Camelorum paſtio eſt commiſſa. Hunc ergò unum cùm deſideraſſet Eremita, cum acceſſit, manúque prehenſum in turgurium ſuum abduxit, diligenter, interea indivuſum ejus comitem, nubeculam obſervans. Ubi verò de patria, majoribus, nomine hujus agathonis, vel camelarii, accuratiùs inveſtigàſſet, ecce fortunam faventem! Fit enim hic non ex Rhetore conſul, ſed, ex arguto Calone, Apoſtolus Dei. *Non eſt Deus, niſi Deus, & Muhammed, Apoſtolus ejus*, exclamat Eremita. Ne tamen in re tam magni momenti bonus ille Sylvicola ceſpitaret, aut, juxta tritum illud, πολλοί τοι ναβηουσὶ φάραι, παῖρες δὲ πεδάσονται, ab auro ſubærato ei imponeretur, petiit à Muhammede, Prophetiæ ſuæ ſignum. Non potuit non tam copioſo κέρει ἀμυλτίας (ἀμυλτίας dicere volebam) hæc occaſio, ampliſſimos reſerandi muneris Prophetici theſauros, ejusque characteres demonſtrandi, eſſe gratiſſima. Reteſtis igitur humeris ſigillum Propheticum, fiduciæ, ſpei, & promiſſionis divini plenum, ſtigmatē quaſi reperit inuſtum, quo viſo in maximas novi Prophetæ laudes Eremita non ſolùm ſolvitur, ſed etiam futuræ meſſis primitias dare voluit: ὁ μὲν οὖν ὁ μὲν φιλῶ. Ergò Monachi, ergò Eremitæ, ſi *Abunazar* habenda fides primam Muhammedi cōciliârunt authoritatem. Bene habet, *Abunazare*. Sed perge jam mentiri; quod tibi ἀς ἐξέτισται, & quàm fatalis fuerit Muhammedis advētus Judæis, ſolita fide ediſſere וכן יום כרג אבו ורסול אללה ומיסרה אלי עיד אלי הוד לרגארה ולמא וצלוא אלי מצלאהם ודכל רסול אללה פי ביעתהם ונטר אלי אלקנאדיל אלמעלקה באלמלאסיל ותקטערת סלאסלהא באגמעוהא פכאפת אליהוד וקאלוא לעלמאיהם מא הרא אלעלא מרה פקאלוא אנא וגרנא פי אלתוראה אנה יאתי פי אכר אלזמאן אסמרה מחמד ואנדה ארצ חצר פי עיד אלי הוד תסחר פי הדדה אלעלאמרה פלעלה קר חצר אליום פאטלכוה פקאלוא לו וגרנאה 2. *A Iudæis. לקתלנארה Die quodam egressi sunt Abubecer justus* (eſt hoc ejus in Ara-

Arabum scriptis Epitheton) *Apostolus Dei, & praefectus Kaphila, ad se-* Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
sum Iudeorum, ut ejus essent spectatores: Cúmque ad oratorium (Proce-

chen) eorum accessissent, ingressusque Apostolus Synagogam eorum fuis-
set, intuebatur ille candelabra catenis appensa, & ecce catena è vestigio
omnes rumpebantur. Iudaei autem, timore quodam percussi, doctores suos
rogabant: Quid hoc signi est? Responderunt: Invenimus in lege, quod ul-
timo tempore venturus sit quidam, cujus nomen Muhammed, & quod, cum
interfuturus est, festo Iudeorum, hoc appariturum sit signum; Fortè hoc ipso
die praesens est. Quærentes igitur eum, dixerunt: Illum ubi invenie-
mus, è medio tollemus. Abubecer, ne jacturam faceret Neo-Prophetæ,

Muhammedem subducit, & ad reditum, cum suis, se parat. Muham-
med, remigio angelico Meccam veñtus, ad suos revertitur, cum qui-
bus, ubi dies aliquot transegit, mittitur ad Chadigham, mercedem-
que petere jubetur. Quà verborum pompâ, quibusve phaleris spon-
sus ille redux Chadigham fuerit affatus, id te docebit Abunazarus
hunc in modum: פקאל אן עמי ועמתי ארסלוני אליך באן אסל

*Muhammed
ab Angelo
Meccam
transfertur,*

אלאנרה ירדאני אן יוונאני פקאל הרא אלקול וסכת ואסתחא ונכס
ראסה פקאלת כרינה יא מחמד אן אלאנרה קלילה פלא, יחצל לך

כהא שי ולאכני אוונך זוגרה מן אשרף אלערב ואחסנהא נמאלה
ואכתרהא מאלא ופי אלתי תרעב פיהא מלוך אלעראב ואלענאם
פלאם תקבל אחרא פאני אסעא פי תוויגהא לך ואוונגהא לך פלאכנ
פיהא עיב ואנרה כאן להא זוג פהלך ואן קבלרת כהרא אלעיב פהי

Dixit autem: Miserunt me, pater meus, & ami- Respondens
Chadigha.
ta mea ad te petiit mercedem, cogitant enim me despondere. His ver-
bis prolatis, tacuit, totusque in ruborem conversus, caput inclinavit. Re-
spondit Chadigha, & Muhammed! Nimis merces tua exigua est, quâ nihil
facile acquires. Verum ego de uxore tibi prospiciam, quâ inter Arabes sit
nobilissima; aspectu pulcherrima; divitiis opulentissima, quâque ambi-
verunt jam Arabum & Barbarorum Reges, qui tamen hactenus omnes
repulsam iulerunt. Ego verò ipsa in ea ducenda meum studium tibi conse-
ram, eamque tibi copulabo. Habet tamen illa quoque navum (maritus
quippe ejus miserè periit) suum, quâ, ubi, nâvo illo posthabito, accepta tibi
fuerit, ancilla tua erit & famula. Siluit ad hæc Muhammed, domum-
que reversus negotium agnatis recensuit, qui, re ultrò citròque deli-
berata, assensum tandem suum præbuerunt. Atque sic Muhammed,

Liber 2. de Chadighæ conjugio ditatus, e mergere cœpit. Quo verò ætatis anno
Pseudopr. conjugium hoc fuerit contractum, quot ex eodem liberi suscepti.
Muham.

Liberi ex ea dem author sequentibus refert verbis: ויקאל אן כרינה עאשת מע
suscepti se-
psem.

רסול אללה ארכערה ועשרון סנה. וכמס אשהר ותמאניה איאם
 כמס עשר קבל אלוהי ואלבאקי בערה וכאן רסול אללה יום תזונה
 אבן כמסה ועשרין סנה פולר לה מן כרינה סבעה אולאר תלאתה
 דכור קאסם וטאהר ומטהר כלהם קר מאתוא פי אלצער וארבע
 אנאת פאטמה ווינב ורקה ואם כלתום פוזן פאטמה מן עלי ווינב
 מן בני אלעאן אבא ארביע ואם כלתום מן עתמאן אבן עפאר
 פמאתר פוזנה איצא רקה. וכאנת הדה אלאנכרה כלהא יום

*Dicitur Chadigha cum Apostolo Dei vixisse annos 24. menses
 quinque; dies octo. Quindecim annos ante inspirationem, reliquum tempus
 post eam. Natus autem fuit Apostolus Dei, die, quo uxorem duxit, annos vi-
 ginti quinque. Geniti ei sunt ex Chadigha septem liberi, tres masculi, Ka-
 sem, Taber, Moher, qui in infantia omnes sunt mortui: & quatuor femel-
 lae, Phatema, Zeineb, Rakia, Omcholithum. Phatinam despondit Ali; Zeineb
 Abalrebiab; è filiis Az; Omcholithum Ibm. Affar Ottomanidi. Mortuæ eâ;
 sociavit sibi Rakia. Atque hæc conjugia omnia facta sunt die Veneris. Post*

Chadighæ obitum duxit עאישא Aijscham filiam Abübecri, & Sev-
 dam, filiam Zuma, idque anno vocationis 10. Vide Elmac. Hist. Sar.
 p. 4. sed æquo diutius his immoramur. Iter autem Muhammedis Sy-
 riacum propterea plenius descripsimus, quòd in controversiam à

Iter Syria- quibusdam vocatur. Ipse certè Erpen. orat. de Ling. Arab. p. 45. ait;
cum Mubā- nunquam Muhammedem, ut nostri velint, Syriam fuisse ingressum, cum
medis qui- non tantum Abunazarus contrarium affirmet, sed & Ahmed, ben E-
dam negant. dris, in virulento suo scripto contra Judæos & Christianos pag. 194.

Quos præter fateatur, quòd Muhammed מרתין מרשאם אלי ירחל bis in Syriam
Abunaza- profectus fuerit. Ita etiam Ioh. de Breitenbach in suo itinerario. Cumque
rum refu- jam infantilem excessisset ætatem juvenis, factus cujusdam nobilis & præ-
tar. divitis matrona vidua, nomine Cadigam famulus effectus est, cum came-
1. Ahmed lis ejus & afinis in Syriam & alia loca finitima merces deferens, do-
Ibn-Adris, nec tandem eam suo captam amore & calliditate seductam duxit uxorem.
2. Alii.

Itinera ejusmodi, quibus Christianis Muhammed innotuit, multum
 fecisse ad cudendam & protrudendam, novam religionem, aliàs, *و*

dicemus. Hoc loco unum *Georgii* Monachi testimonium, ex di- Liber 2. de
pseudopr.
Muham.
Quid in hoc
itinere pra-
stiterit.
spuit. ejusdem Arabica, attulisse sufficiat : אַעלם יא אבא סלאמה אן : מחמד כאן מן אלאעראב מן בני קריש מן אמה אסמאעיל בן האנר אלמצרי זונה אברהים וכאן רגלא אערביא גמאלא מסאפרא יתרדר בספרדיה אלי בירת אלמקדם פאצאף ברגל נצראני תאבע מדהב נסטור אסמה בחירא ולמא אסתכברה דאך ען מדהבה ודינה ולמא עלם בחירא אנה מן תלך אלקבילה רק לה עלי סביל אלא לפור ואלמורה פאפאדה אלמערפה באללה ותלי עליה פצול מן אלאנגיל

ואלתוראה ואלזכור ולמא עאד אלי ארצה ואליאמתה קאל להם ויחכם אנכם עלי צלאל מבין *Scito, d. Abusalama, fuisse Muhamme-
dem Arabem è filiis Koreisch, ex familia Ismaelis, filii Hagar Aegyptia, u-
xoris Abrahami. Fuitque Arabs, camelarius, itinera faciens, quibus ali-
quando Hierosolymam devolutus cum Christiano quodam, qui Nestoriano-
rum haeresin sectabatur, nomine Bahira, divertit. Cumque eundem interro-
garet, de secta & religione sua, deprehendit illum, de eorundem (quos su-
pra p. 152. descripsimus) esse tribu. Misericordia igitur & amore accen-
sus, iuvit ipsum in notitia Dei, eique praelegit capita quadam ex Evangelio,
ex Lege, ex Psalmis. Reversus autem ad patriam & gentem suam, dixit :
Vae vobis ! Versamini utique in magno errore, quem, ut idem deinceps
prolixè commemorat author, tribulibus suis, cæterisque
Arabibus, eximere magnâ curâ
studuit.*

Liber 2. de
Pseudepr.
Muham.

CAPUT II.

De

STATU CHRISTIANORUM ET JU-
dæorum tempore orti Muhammedismi.

Ex Alkorano haberi potest pars Historiæ Ecclesiasticæ; teste Bibliandro. Ex eo enim eruitur status Christianorum & Iudæorum. De Iudæis 1. Examina-
bimus a. τῶν ὀνομάτων vocis. b. Conditionem Iudæorum ante & circa tempora Muham-
medis. c. Apicum Muhammedis in Iudæos, qui fuit infensus, & etiamnum est.
Aliquot contra Iudæos Alkorani versiculæ; II. De Christianis, quorum a. Executio-
nis nomina. Vocantur autem 1. Nazareni, ab urbe Nazareth; 2. Populus libri.
3. Associantes. β. Agemus de statu Christianismi ante & circa natales Muhamme-
dis. 1. Ex Marcellino. 2. Hilario. 3. Eusebio. 4. Sozomeno. Arabia cum primis
hæresum fuit ferax. In illa enim ortus fuit Beryllus; ὁ ὀνόματι γλυκύτης; Collyridia-
ni, de quibus queritur, an Mariam substantiâ, an honore tantum Deum volue-
rint? Alii affirmant; alii negant; tertii dubitant. Ex iis nosra subjicitur. Mu-
hammed Christiani Schismatum varietatem objecit. Notissima apud Arabes Chri-
stianorum secta sunt, i. Iacobitz, de quibus agitur. Ex Ahmed Ibn-Edris 2. Ex Patri-
cide. 3. ex Elmacino; II. Romani, qui & Melcitz. III. Nestoriani, à Nestorio deno-
minati. Fabula Ahmed Ibn-Edris de tribus his sectis. Novam cum primis ἡ πόμπετος
fuit, quæ de Malcun, Melcitarum auctore habet. Denominantur enim à מלך Rege,
vel Imperatore, ut fusiùs explicatur. γ. Subjicitur affectus Muhammedis erga
Christianos. 1. Ex Elmacino. 2. Alkorano. 3. Beidari. 4. Testamento Muhammedis.
Cum primis favent Saraceni Melciti, id quod demonstratur exemplo Almundari;
Axiq; Billa; &c.

Adnotitiam
lingua Ara-
bice mul-
tum juvat
stylus Al-
korani.

Quæ superiori seculo, linguarum studia à contemptu vindicaturi,
non Hebræas solum, Chaldaicas & Syriacas; sed Arabicas quo-
que literas pristino restituere nituri in animum induxerunt suum;
difficulter illud, absque Alkorani præstare poterant subsidio. Quan-
tum enim ut non malè Scaliger conjecit, Iudæi nituri & elegantie
styli Scripturæ Sacræ tribuunt; tantum venenato & exitiali suo de-
ferunt Alkorano Muhammedani. Eum verò translatum quidem, sed
misere mutilatum, & tractu temporis corruptum ad codices Arabi-
cos examinare, & typis divulgare, quantæ erat alex. Non tam pro-
pter obscurum, perplexum & intricatum dicendi genus, quo præsti-
giosus author imperitæ plebi fucum facere voluit; quàm verò pro-
pter manifestas illas impietates, quibus Alkoranus scætet, quasque
Christiana pietas longissimè abhorret, labor hic excuti potuit ab eo-
rum etiam manibus, qui cum fructu aliàs in hac palæstra desudassent.

Ut

Urigitur instituti sui rationem redderent docti illi viri, qui, Alkorani quoque editionem, suum Ecclesiæ collaturam usum, existimârunt, variis hoc persuadere conati sunt Orbi argumentis. Inter reliqua, meo iudicio, *Bibliandri* in Apol. pro Edit. Alkorani, his verbis conceptum; *Est autem historia & quidem Ecclesiastica pars expositio doctrina & aliarum rerum Muhammedis*; non postremum occupat locum. *Ex quo etiam haberi potest pars Historia Ecclesiastica.* Esse hunc ulum Alkorani non contemnendum nôrunt illi, quibus exploratè perspectum est, tum demum ex mente Apostoli rectè nos posse *ἐπισημειώτους ἀνελκύουσι*, cum ex propriis eorû monumentis, de ipsorum nobis plenè consûterit mente. Possumus addere, nobiliorem longè adhuc & præstantiorem Historiæ Ecclesiasticæ partem erui ex Alkorani & aliorum Arabicorum Scriptorum lectione. Hinc enim non obscure colligere licet, quæ facies fuerit Ecclesiarum, Orientalium maxime; Judæorum item, & impietatis Judaicæ. Et quamvis de causis novæ hujus religionis ab orco productæ, & venenato Muhammedis halitu in orbem diffusæ, varii varia habeant: optimè tamen, & certissimè, hujus Dramatis causas & originem ex ipso Alkorano discimus. Muhammed, ut versutus planè fuit agyrta, vaser & versipellis, ita scenæ, si quis alius, inservire poterat appositissimè. Non, quod in sinu fovit, primo statim tempore extrusit, sed tum demum, cum esset *ἰσχυρὸς ἄνθρωπος*: Cum videret; Judæos per orbem dispersos, viribusque attritos; Christianos, seu Nazaræos, tum in vita dissolutos, tum schismatibus inter se miserè laceratos; Arabes densissima tenebrarum & errorum caligine obrutos; omnem reliquam plebem hianti quasi ore nova expectare, tum inquam, veterator novam, ex omnium religionum sacris constatam, proposuit religionem, quæ tanto majorem statim habuit applausum, quanto illa carnis, & sensui ejus, magis fuit accommodata. Et quia, ut monui, historiæ Ecclesiasticæ non contemnenda pars est, Judæorum, Christianorum & Arabum illius temporis, res scire & historias, ad plenioram Historiæ Orientalis notitiam, de iis nonnulla afferemus in medium.

A. *Iudæis* igitur initium facturi, originem primò vocis, ejusque significatum apud Arabes excutiemus. 2. *Conditionem* eorundem, & statum tempore Muhammedis examinabimus. 3. *Quo loco Pseudopropheta Iudæos habuerit* ventilabimus. 4. Denique dispiciemus, *quo animo fuerint Iudæi in novum hunc Prophetam.* *Agemus autem. Item 1. De Iudæis.*

A. *Iudæum* Muhammedani vulgò appellant, *הוד* Hud, vel, *יהוד* Ia- *vbi a. ori-*
bud. Deducunt autem; veram vocis originem ignorantes; à verbo *גו* *gou*.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

הוֹד *pœnituit*. *Beidavi* ad verba: וְאֵלֶּיךָ הָאָדָם *Et qui Iudæi facti sunt,*

הָאָדָם וְתַהוֹד אָדָם דָּבָר פִּי אֱלֹהֵיךָ מִן הָאָדָם אָדָם תָּאב, *Scribit,*

סָמוּא בְּרִלֵךְ לְמָא תָאבּוּ מִן עֲבָאֲרָה אֶלְעָנָל וְאִמָּא מַעֲרָב יְהוּדָא

Hauada & Tahavvada פְּכִאנְהֻס. סָמוּא כִּאסֻס אֲכִנְר אֹלְאָד יַעֲקֹב

significanti, amplecti religionem Judaicam, à verbo הָאָדָם e. pœnituit,

resipuit. Ita appellantur, quia resipuerunt à cultu vituli. Arabizatum au-

Alia Iudæo-
rum nomi-
na,

tem sifit Jehuda, denominantur à nomine primogeniti filiorum Iacobi. Di-

cuntur etiam in Alkorano Sur. III. p. 38. Judæi אַהֵל אֲלַכְתָּאב populus

libri, legis videlicet & Prophetarum, quos divina iis concesserit boni-

tas: Item אֲלַמְשִׁרְכֹן associantes. Vide Thef. Phil. p. 113. 114.

β. Status eo-
rum tempo-
re Muham-
medis,

B. Iudæorum verò conditio, Muhammedis tempore, melior esse non

potuit, quàm summa illorum merebatur impietas. Cùm vidisset, αὐτοὺς

λόδοιγγος eos esse, ubiq; contemptos, omnibus exosos, & ad incitas pla-

nè redactos, miseriam & exilium eorum, ita ad suum revocavit usum,

ut & Christianis hac ratione gratificari, & Arabes in eosdem exacer-

bare potuerit. Emphatica profectò valde sunt verba, quibus Mu-

ammed & Muhammedani Judæorum πῶς τίς ποτε calamitatem depin-

gunt. Sur. II. lego, צָרַת עֲלֵיהֶם אֲלַמְסִבִּינָה Inflicta iis est paupertas,

quod sic παραφύλαξι Beidavi: פָּהִי מַחִיטָה בָּהֶם אַחֲמַטְרָה אֲלַבִּית

אַלְמַצְרוּב עָלֵי אֱהֵלָה וְאֱלִיהוֹד פִּי עֵאֲלֵב אֲלַאמֹר פִּקְרָא וְאֲלַמְסִאכִין

quæ (paupertas) eos circumvallat, sicut domesticos circumvallat domus.

Iudæi enim, quo ad dominium rerum (posset etiam verti, ut plurimum)

pauperes & mendici. Sur. III. p. 41. repetit, צָרַת עֲלֵיהֶם אֲלַרְלָה In-

flicta iis est vilitas, vel contemptus. Iisdem exprobrat infelicitia illa, quæ,

pro reparanda patria & politia, susceperunt, bella. Unde Sur. V. p. 67:

לֵלְלָה אֲלַלְלָה אֲלַחֲרָב אֲטַפְאָהָ אֲלַלְלָה quotiescunque ineen-

derunt ignem belli, extinxit eum Deus. Sur. LVII. p. 308. Meccensibus

Judæorum objicit exilium his verbis: הוּ אֲלִדִּי אֲכִנְרָן אֲלִרִין כִּפְרוּא

Is (Deus) est, qui eos, מִן אֱהֵל אֲלַכְתָּאב מִן דִּיאֲרָהֶם לֹאֵל אֲלַחֲשֵׁר

qui è populo libri (Judæis) infideles erant, domiciliis suis expulit, primaque

μετοικεσιζ (ita enim ex mente Beidavi, Arabica vox optime potest red-

Exilium
Iudæorum,

di) multavit. Intelligitur autè hic, ut videre est apud Beidavi p. m. 915.

exilium Judæorum, quo, Arabiâ ejecti, in Syriam abire coacti sunt.

Quòd verò vocatur אֲלַחֲשֵׁר אֹל μετοικεσιζ prima, fit illud respectu

congregationis ultimi iudicii, quæ & ipsa hoc nomine apud Arabes ve-

nit; quam, etiam; argumento hujus loci; in Syria habitum iri Mu-

hammedani credunt. קאל אבן עבאס מן שך אן אלמחשר באלטאם. Liber 2. de Pseudopr. Muham. ultimum judicium juxta Arabes habebitur in Syria.

להם אלנבי אכרנוא קאלוא אלי אין קאל אלי ארץ אלמחשר תם. *Sit Ibn-Abbas. Qui dubitat conventum (ultimi judicii) futurum in Syria, legat is hunc versiculum.*

אלטאם *Fuit autem prima eorum (Judæorum) ejectio in Syriam.*

אלקיסה אלי אלטאם *Dixit enim ius (Judæis) Propheta (Muhammed) Exite. Rogarunt: Quod? Respondit: Ad terram conventus, seu congregationis. Congregabuntur enim creatura die resurrectionis in Syria. Alibi tributum iis Muhammed imposuit.*

בעת אללה עליהם. *Unde Beidavi in comment. p. m. 266.*

בכתר דיארהם וקתל *בכתר דיארהם בכתנצר. פכר דיארהם וקתל*

מקאתליהם וסבי נסאיהם וצרב אלכויה עלי מן בקי וכאנוא

ידונהא אלי אלמגוס חתי בער אללה מחמד פפעל מא פעל תם

צרב עליהם אכזאית פלא תזאל מצרובה. אלי אלהר *Mist*

Deus contra eos (Judæos) post Salomonem, super quo pax, Bachtnezarem, Nebucadne- qui devastavit domicilia eorum, occidit milites eorum, captivas abduxit uxores ipsorum, ceteris tributum imposuit, quod illi Magis penderunt, usque dum Deus excitavit Muhammedem, qui fecit quod fecit, tributumque iis imperavit, æternum duratura.

C. Sed quo animo Muhammed fuit in Judæos? In fensio planè, justè- *Ego animo Muhammed fueris in Judæos.*

que, si non semper, sæpe saltem, irato. Plebis assensum tantò hic facilius obtinuit, quantò indigniora Judæorum fuerunt scelera, quibus à multis jam seculis se obstrinxerunt. Ea breviter recensentur: Sur. III. his verbis: אן ארדין יכפרון באיאת אללה ויקתלון אלנבין בקיר חק ויקתלון ארדין יאמרן באלקסט מן אלנאס ובשרהם בעדאב נכאלא *Et qui abnegant signa Dei, & occidunt Prophetas injustè, occiduntque eos, qui præcipiunt justitiam de hominibus, illis annuntia pœnam doloris.*

Eandem in Prophetas crudelitatem iis exprobrat Sur. II. v. 86. unde eadem Sur. v. 67. non tantum scribit, eos datos esse *in exemplum, in hac & futura vita: sed vix unquam eorum meminit, nisi cum manifesta execratione. Sur. I. mentio fit מעזובין eorum, qui ira divina sunt rei.*

Hoc nomine Judæos singulari quadam ratione intelligi, dubitare nos non sinunt, manifesta Beidavi verba. Sic idem ad verba: קומא עזב אללה עליהם. *Populus, cui Deus successit; notum*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham,

innuit אליהוד *Iudaos*. Aliàs uti solet verbo לען *maledixit*. *Sur. II. v. 88.*

מלכאפרין לענה אללה עלי אלכאפרין *Maledictio Dei super infideles, i. e. Iudaos*, ut ex v. 86. colligi potest. Referenda huc sunt ea, quæ p. 15. citavimus.

Justa hæc fuit Muhammedis indignatio, ex atroci sanctorum virorum nece violenta orta. Hæc verò parùm ille morari videbatur, nisi ut hac ratione Christianos faciliùs in nassam suam pertraheret. Alias odii sui contra Judæos causas habuit. Valde ipsi molesta fuit multorum verpulorum *אנשי כבוד ופולס*. Nec enim omnes illi, etsi miseri, ab-

jecti, invisì novo huic Prophetæ parere, aut, maleferiati illius, Abdalæ exemplo, impiæ Religioni cudendæ operam suam locare volebant. Unde in maximum apud Muhammedem, ejusque tum posteros, tum asceclas incurserunt odium, usque adeò, ut à tempore Islamismi semper mitiùs tractati fuerint & clementiùs à Muhammedanis Christiani quàm Judæi. Memini etiam, me *Beida* aliquando ab *Abmed*, Ibn Ali, Sufiensi audire, in communi & quotidiana conversatione Christianos Judæis antèferri: majorem etiam, apud Muhammedanos, illorum, quàm horum, esse fidem. Nec ita multis ab hinc annis Bohemus quidam, superstitione à primis ætatis annis Judæus, postea verò Christianus, à me rogatus, quas deferendi Judaismi, causas habuerit, præter alias hanc quoque attulit, quòd, inter Turcas diu versatus, ab iisdem in carcerem compactus, didicerit, verè à gente Judaica sceptrum ubique, esse ablatum, servitutisque Turcicæ jugum durius longè Judæos premere, quàm Christianos. Pessimo loco illos inter Arabes & Turcas haberi. Vides, quòd quemadmodum Deus justitiæ suæ vindices, in V. Test. ipsos, quoque Nebucadnezares, Ammonitas, Moabitas, Philistæos excitavit, sic in N. Test. Gentes etiam & Saracenos, contra blasphemos Judæos jam inde à multis sæculis armavit: quamvis Muhammed suam, non Christi, causam ulcisci volue-

Sum pra-
textu ven-
turi Messia
rejeciunt.

rit, eò quòd illum, prætextu Messia sui venturi, rejecerint. Unde verba *Surat. XXXIX. p. 265. אן אלדין ינאדלון פי איאת אללה בעיר. אן אלדין ינאדלון פי איאת אללה בעיר. אן אלדין ינאדלון פי איאת אללה בעיר. אן אלדין ינאדלון פי איאת אללה בעיר.* *qui impugnant signa Dei absque potestate*, de Judæis quidam intelligunt, juxta *Comment. Beidavi p. 786. חין קאלוא לסת צאחכנא. כל הו אלמסיח בן דאוויר ויבלע סלטאנה אלכר ואלכחר ויסיר מעה אלאנהא.* *Cum dicerent: Tu non es Dominus noster, sed Messias, filius Davidis, cujus potestas erit terra marique, & trahet secum flumina.* Ibidem etiam Muhammed superbiam eos accusat, & fastus. Ait, nihil peccatoribus suis reconditum eos habere, *אלא ככר, nisi superbiam*, quo nomi-

ארציה: ארץ אסר: ואן אלנכוד: *me*, juxta *Beidavi*, intelligitur *Voluntas principatus recuperandi: aut, quod penes se solos fuisse Prophetiam & Regnum se jactent.* Atque hinc aperto Marte Muhammed cum Judæis pugnavit. *Elmac. Hist. Sarac.*

Liber 2. & Pseudopr. Muliani.

פי אלסנה אלחאלתה חאצר אליהוד פי חצונהם כמסה עשר p. 5.

ליליה: חתי נולוא: עלי חכמה: ואגלאהם ואענם אלמסלמון:

Anno tertio obsedit Iudeos in arcibus eorum dies 15. usque dum arbitrio ejus se dederunt: Et abduxit eos, eorumque opes Muslemis diripiendas tradidit. Magnas cum primis ei molestias creavit *Caabus* filius

פיהא סיר סריה לקתל כעב *Aschrafi: unde Elmac. eodem loco refert*

Eodem (anno) misit cohortem ad occidendum Caabum, fil. Aschraphi, Iudeum, qui Muhammed erat insensissimus: De hoc aliquid diximus in Theoph. Phil. p. 126. Hic

verò insigne nequitie Muhammedicæ specimen observandum, cujus usus deinceps erit haud infrequens. Muhammedani persuasum ha-

Aliquot Al. korani versiculi contra Iudeos dati.

bent, vix ullum in Alkorano extare versiculum, quem non præclara aliqua occasio cælo elicuerit. Quidquid enim adversi vel à Judæis, vel à Christianis, vel ab Arabibus ipsi contigit, difficilimè illud conco-

xit, sed mox ad ingeni sui vafra mentum tanquam ad aram aut asylum confugit, versiculum, vel Suratum etiam integram confinxit, in medium protulit, eamque populo, quasi cælitus acceptam, obtulit. Vix ulla nata, inter ipsum, & quoslibet ejus adversarios controversia, quam hac ratione solvere non tentârit impostor. Unde paucos in Alkorano reperias versiculos, quibus ad certam aliquam historiam non alludatur. Judæis cum primis, de quibus nunc sermo est, his artibus silentium sæpe imponere voluit. Sume aliquot exempla. *Sur. III.*

לקד סמע אללה קול אלדין קאלוא אן אללה פקיר זנח: *Equidem audivit Deus sermonem illorum qui dicunt, Certè Deus pauper est. & nos divites! Scribemus utique quod dixerunt, & quod occiderunt Prophetas injustè, dicemusque: Gustate pœnam incendii.* Occasionem hujus textus *Beidavi* ita describit: רוי אנה כתב סע אבי בכר אלי יהוד בני קינקרע ידעוהם אלי אלסלאם ואקאם

אלצלחה ואתיא אלזכורה ואן יקרצוא אללה קרצא חסנא וקאל פנחאן אבן עאזורא: אן אללה פקיר חין סאל אלקרן ולטמרה:

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אבו בכר וקאל לו לא מא ביננא מן אלעהד לצרבת ענקך ושכחא id est, *Scriptis, ut fertur, Muhammed, cum Abubecro, Iudæis, filiis Kainkaah, ut eos invitaret ad Islamismum, ritè concipiendas preces, solvendas decimas, utque sænus dent Deo pulchrum. Tunc dixit Phinbas, filius Azura: utique Deus pauper est, quod sænus petit! Et colaphum ei inflixit Abubecer, inquiens: Nisi sædus mutuum obstar, cervicem tibi amputarem. Et conquestus est hoc Legato Dei, ita tamen, ut pudore prohibitus, non ausus fuerit repetere, quod dixit: atque hac occasione versiculus iste cælitus delapsus. Sic paulò infra: ואדא אנך אללה מיתאק אלדין אותוא אלכתאב לתביננה ללנאם ולא תכתמונה פנברוה ורא טהוריהם ואשתרוה כה תמנא קלילא וביס*

Cum autem Deus accepit fœdus eorum, quibus datus est liber, ut declararetis illum hominibus, neque celaretis, eum projecerunt post tergum, & mercati sunt cum eo pretiis exigui res: vah autem, quod mercati sunt! Hoc quoque oraculum propter Judæos datum esse scribit Beidavi, propterea quod Muhammed פִּי מַמְאֵי rogavit aliquid Iudæos ex lege, cujus illi contrarium indicarunt. Sur. III. Judæi, quosdam ad Judæismum vocaturi, iterum Muhammedi divinitus notantur: ודרת

טאיפה מן אהל אלכתאב לו יצלונכם ומא יצלון אלא אנפסהם Conantur quidam e populo libri seducere vos, at non seducunt nisi semetipsos, quod tamen non opinantur. Qui illi fuerint, explicat Beid.

נולת פי אליהוד למא דעוא כריפה ועמארא ומעאדא פי אליהודיה. Demissum est (hoc Alkorani ديمس او سمعوا) contra Iudæos, cum Chadipham, Ommaram, & Moadam vocassent ad Iudæismum. Quàm Emphaticè introducit idem Muhammed Deum secum contra Judæos Sur. III. ita loquentem: נציבא מן אלכתאב

ידעון אלי כתאב אללה ליחכם בינהם תם יתולי פריק מנהם והם מערצון דלך באנהם קאלוא לן תמסנא אלנאר אללה אי' Annon vidisti eos, qui acceperunt partem libri מערודתא

legem nempe, aut aliud quoddam genus libri cælestis, ut Beidavi explicat) quod vocati sunt ad librum Dei, ut judicaret inter ipsos (litem dirimeret) postea verò quidam eorum retrocesserunt, illi nempe, qui adversarii erant: idque propterea, quod dixerunt: Non tanget nos ignis, nisi paucos dies: Rationem Judæorum: ob quam

quam brevi infernalibus cruciatibus se exempturi sperent, *Beidavi* attexit: **אן אבאחם אל אנביא ישמעון להם או אנרה תעאלי וער** Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

יעקוב עליה אלסלאם אן לא יעדב אולארה לא תחלה אלססם
Quia patres eorum Prophetæ pro eis intercedant: Aut quod Deus excelsus promiserit Iacobo, super quo pax, quod in filiis ejus nihil puniturus esset, quam perjurum. Ita etiam *Sur. V.* cum Iudæorum proceres litis decisionem à Muhammede petissent, noluit iis gratificari. Mox tamen divinitus sibi judicandi potestatem concessam mentitus, de Iudæorum judiciis & negotiis prolixius differit: **רוי אן אחבאר אליהוד: קאלות ארהבוא בנא אלי מחמד לעלנא נפתנה ען דינה פקאלות יא מחמד קר ערפרת אנא אחבאר אליהוד ואנא אן תבענאך אתבענא אליהוד כלהם ואן ביננא ובין קומנא בצומה פנתחאכם אליך ותקצי לנא עליהם ונחן נומן כך פנצדקד פאבי נאראר** (*Narratur* (verba sunt *Beidavi*), *quod Iudæorum Sacerdotes dixerint: Abite nobiscum ad Muhammedem, forte tentabimus eum* (aut movebimus) *de religione sua. Dixerunt ergo, o Muhammed! Nosti utique, nos Sacerdotes esse Iudæorum, & quod ubi nos te fuerimus secuti, facile tibi adjungamus ceteros Iudæos omnes. Est autem inter nos & populum nostrum oborta lis, cujus judicium tibi committimus: tu decides nobis contra eos, & credemus in te, teque verificabimus. At cum noluisset morem gerere Apostolus, demissum fuit hoc Alkorani fragmentum, quo monebatur, qualem se præstare deberet. Sed satis de* Judæis.

*II. De Chri-
stianis.*

Accedimus ad *Christianos*, de quibus eadem auctori Methodo, dicemus. 1. Quibus nominibus apud Muhammedem & Muhammedanos illi veniant. 2. Quæ Christianismi fuerit conditio Muhammedis tempore & antè, tum quod ad doctrinam, tum quod ad vitam. 3. Quo animo fuerit Muhammed erga Christianos.

*A. Vbi no-
mina Chri-
stianis tri-
buita.*

A. Nomina Christianorum in Alkorano & aliis Arabum scriptis obvia sequentia sunt. 1. Iudæorum exemplo (vide *Thef. Phil.* p. 48.) Arabes Christianos nuncupant **נצארי Nazarenos**, ita appellatos, **לאנהם נצרוא אלמסיה או לאנהם כאנאו מעה פי קריה תקאל** (*quod nuxerint* (est enim Arabicè *nuxit*) *Messiam, aut quia cum ipso fuerunt in urbe Nazara, vel, Nazareth.* Hanc posteriorem originem etiam ostendit *Ahmed ben Edris* p. m. 305. **אלאנגיל אלכאמס יסמי אנגיל אלצבורה דכר פיה אלאשיא אלת** צדרת

posturis sint compositi (Arab פיהם אלכיאנה) Eadem Surata Christiani pariter & Judæi aliquoties vocantur אהל אלכתאב *populus libri*. Unum adhuc subiiciemus locum: קל יא אהל אלכתאב:

תעאלוא אלי כלמה סוא ביננא וביננכא אלא נעכד אלא אללרה: *Dicitur, o vos qui accepistis librum, accedite ad verbum quod unum & idem est inter nos & inter vos, quod non coleamus nisi Deum, nec associabimus illi quicquam.* Beidavi אהל אלכתאבין

או יהוד אלמדינרה ולא נקול עזיר אבן אללה ולא אלמסיה אבן אללה *Complectitur: populum utriusque libri (Legis & Evangelii, i. e. Judæos & Christianos) aut Iudæos Medinenses. Neque dicamus Oẕair est filius Dei, neque, Christus est filius Dei.*

3. *Associantes*, quod tamen nomen, ut aliàs diximus, 3. *Associatio* Judæis etiam tribuitur & gentibus. Hinc Ahmed ben Edris, Sechem, *ten* filium Hemor, appellat אלמשרך *associatorem*. Christiani & Judæi cur sic dicantur, habes Sur. IX. p. 104: קאלת אליהוד עזיר אבן אללרה: *Dicunt Iudæi, Oẕair est filius Dei. Dicunt etiam Christiani, Messias est filius Dei.* Pro his autem associantibus negat Muhammed intercedendum Sur. eadem p. 111. Exemplo Abrahami; לאכירה: *Non fuit venia precatio Abrahami pro parente suo, quia Idololatra fuerit, adeoq; associans.* Censetur enim peccatum hoc irremissibile. Hinc Surata IV. p. 57. אן אללה לא יגפר אן ישרך בה ויגפר מא רון דלך: *Deus enim illi, qui socium ei adjungit, non remittit. Extra hunc casum autem remittit, cui vult. Qui enim Deo aliquid associat, errat illo errorem enormem.* Eadem ferè occurrunt etiam verba p. 52. Huc facit locus Bochari in Suna, seu Traditionibus Muhammedis: פיקאל לליהוד פי יום אלקימה: *Ma* כנתם תעבדון פקאלוא כננא נעכד עזיר בן אללרה: פיקאל כדנתם לם תכן ללה צאהבה ולא ולד פמא תרידון קאלוא נריר: *Ma* כנתם תעבדון פיקולון כננא נעכד אלמסיה בן אללרה: פיקאל כדנתם לם תכן ללה צאהבה: ולא ולד פמא תרידון פיקולון נריר: *Ma* כנתם פיקאל אשרבוא פיתסאקטון פי נהנם תם יקאל ללנצארי: *Dicetur autem Iudæis die resurrectionis, quid coluistis? Respondebunt: Co-*

Lib. 1. de
Pseudopr.
Muham.

inimicus Oxair, filium Dei: Et dicitur iis, Mentimini. Neque enim Deo societas est aut filium. Quid verò est, quod vultis? dixerunt: Volumus, te nobis potum præbere. Accipite ergo potum, respondebit iis, & præcipientes cadent in gehennam. Postea Christianis etiam dicitur, quid vos coluistis? Messiam coluimus, respondebunt, Filium Dei. Et dicitur iis: Mendacia loquimini. Non habet Deus societatem, aut filium. Quid autem est, quod vos desideretis? Respondent: volumus, ut potum nobis suppedites. Et dicitur iis: Bibite ergo: & concident in gehennam.

B. De statu *Christianismi* tempore Muhammedis, & antè, sive Religionem spectes, sive vitam, utinam tam pacata, tam composita, tam læta referre possemus, quàm multa! Certè, si historiam Ecclesiasticam consulueris, videbis, ipsa palmaria fidei Christianæ capita per Arianos, Sabellianos, Nestorianos, Eutychianos ita concessa fuisse & labefacta, ut Orthodoxæ nuspam ferè tutus aliquandiu fuerit locus. Accedebant crebriores illi conventus & Pseudoconcilia, acerbæ

status Christianismi describitur: 1. Ex Ammiano Marcellino.

item Antistitum concertationes pro sedibus Episcopalibus. Hinc *Ammianus Marcellinus* lib. XXI. p. m. 1607. Constantii jam tempore conqueritur: Eratque (Constantius) super his adimere facilis quam donabat, Christianam Religionem absolutam & simplicem anili superstitione confundens: in qua scrutanda perplexius: quàm componenda gravius, excitavit dissidia plurima, quæ progressa fusius, aluit concertatione verborum, ut cæteris Antistitum jumentis publicis ultrò citroque discurrentibus per Synodos, quas appellant, dum ritum omnem ad suum trahere conantur arbitriam, rei vehicularia succideret nervos. Et lib. XXVII. p. 1738. Et hunc quoque (Viventium) discordantis populi seditiones terruere cruenta: quæ tale negotium excitare. Damasus & Ursicinus supra humanum modum ad rapiendam Episcopalem sedem ardentes, scissis studiis asperissime conflabantur, ad usque mortis vulnèrumque discrimina adiumentis utriusque progressis: quæ nec corrigere sufficiens *Viventius*, nec mollire, vi magna coactus secessit in suburbanum: & in concertatione superaverat Damasus, parte quæ cisavebat instans. Constatque in Basilica Sicinini, ubi ritus Christiani est conventiculum, uno die centum triginta septem recepta cadavera peremptorum: efferatamque diu plebem agrè postea delinitam. Neque ego abnuo, ostentationem rerum considerans *Urbanarum*, huius rei cupidos ob impetrandum quod appetunt omni contentione laterum iurgari debere, quum id adepti, futuri sunt ita securi, ut ditentur oblationibus matronarum, procedantque vehiculis insidentes circumspèctè vestiti, epulas curantes profusas, aded ut eorum convivia regales superent mensas,

qui

qui esse poterant beati revera, si magnitudine urbis despectu, quam vitius Libet 2. de
 opponunt, ad imitationem Antistitum quorundam provincialium viverent: Pseudopr.
 quos tenuitas edendi potandique parcissimè, vilitas etiam indumentorum Muham.
 & supercilia humum spectantia perpetuo numini verisque ejus cultoribus
 ut puros commendant & verecundos. Acris. cum primis & difficilis fuit
 cōcērtatio, circa Muhammedis tempus exorta inter Episcopum Ro-
 manum, Gregorium magnum, & Constantinopolitanum, Johannem, de
 axiōmate Episcopi Oecumenici, quorum alter, Romanus nempe,
 charactere hoc vel Antichristum, vel Antichristi saltem prodromum
 notanter signari palam est falsus. Vide quæ diximus in *Historia Eccle-*
siastica p. 306: Ammiani Marcellini testimonium si, quod Gentilis sit,
 rejicias; Socratē adi, Sozōmenum, Eusebium, cæterosque subseqentes,
 & ex iis disce, quā malè Ecclesia primitiva Heterodoxorum artibus
 fuerit vexata. Vix potuit pro Christiana veritate in publicis concilio-
 rum confessibus aliquid decerni, sua statim Diabolus excitavit in-
 strumenta, quæ pacem publicam turbarent. Imò ubi composita o-
 mnia fuerunt & sedata, aliqui subinde caput extulerunt, qui halyo-
 nia Ecclesiæ Christi inviderunt, & nova semper Evangelii ministris
 ἐναντὶ μῆλα objecerunt. Audi fortissimum illum in causa Christi con-
 tra Arium, & Ἀθλομῶν ἀθλητὰν, Hilarium, querentem: Post Nicenam
 Synodum, inquit, nihil aliud quàm fidem scribimus, dum in verbis pugna
 2. Ex Hila-
 tio.
 est, dum de novitatibus questio est: dum de ambiguis, dum de authoribus
 querela est: dum de studiis certamen est: dum in consensu difficultas est:
 dumque aliter alteri anathema esse cœpit, prope jam nemo est Christi. Pro-
 ximi anni fides quid immutationis habet? Primum decretum Homou-
 sion decernit tacere: sequens rursus Homousion decernit & predicat. Ter-
 tium Viam simpliciter à patribus præsumptam per indulgentiam excusat:
 Quartum non excusat sed condemnat. Tandem eò processum est, ut neque
 penes nos, neque penes quenquam ante nos, sanctum exinde aliquid atque
 inviolabile perseveret. Annas atque menstruas de Deo fides decerni-
 mus; decretis pœnitentis, pœnitentes defendimus, defensos anathema-
 tizamus, aut in nostris alienas, aut in alienis nostra damnamus, & mor-
 dentes invicem jam absumpti sumus. Ita ipse Eusebius Histor. Eccles. l. 8.
 c. 1. tempora Diocletiani persecutionem proximè antecēdentia de-
 scripturus ait; ὅτι οὐ τῆς ἐπιτολῆς ἐλάττωτος ἐπὶ χρωστότητι καὶ ἰωρήσει πα-
 ροῦ ἡμεῖς, μετὰ ταῦτα, καὶ ἄλλοις διαφθονομένοι, ἐκ τῶν λαοὶν ἀναμεινόμενοι, καὶ μοιροῦντες
 ἡμῶν αὐτῶν ἰαυτοῖς ὁσπολεμένοι τῶν ὁσπολῶν, ἐκ τῶν τύχων καὶ δόξων τοῖς διὰ λόγων
 δοκίμοις τε ἀρχαῖς ὁσπορογνώτοις, καὶ λαοῖς ἐπὶ λαῶν καὶ ὁσπορογνώτοις. Τῶν πρῶ-
 3. Ex Eu-
 sebio.

Adde calculum *Sulpitii Severi* in *Histor. nostra. Ecclesiastica* p. 181.

Atque, ut propius accedamus, ipsa Arabia variis hæresibus, & impiis

παισιν ἡσυχαστικῶν παρὰ τὸν κανόνα, ξένα τὰ δὲ πείσας παρὰ τὴν ἐκκλησίαν, τὸν σωτήρα καὶ κύριον ἡμῶν λέγειν πλάττειν καὶ ὁμοφροσύνην καὶ ἰδίαν ἐκείνης ἀφ' ἑαυτῆς τῆς αἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίας, καὶ μὴ μὲν ἰδέσθαι ἰδίαν ἕξιν, ἀλλ' ἐμπλεῖτον

ῥῥῖον αὐτῆς μόνον, τὴν παρὰ τὸν κανόνα. *Boltrorum Arabia Episcopus, quo Canonem Ecclesiasticum perverteret, peregrina quædam & à fide aliena introducere*

conatus est, temerè asserens Servatorem & Dominum nostrum propria substantia circumscriptione non antè fuisse, quàm in humanam carnem immigraret: neque propriam ex se habuisse divinitatem, sed solam Patris in eo extitisse. Fuit quidem messis hæc maligna, planèque venenata, suffocata in herba, adeò ut ipse Beryllus ab Origene ad regiam reductus fuerit viam, teste *Euseb.* *Hist. Eccl.* l. VI. c. 33. non tamen dubitandum, quin ejus aliqua apud Arabes, Muhammedis tempore, fuerit memoria. Idem etiam *Euseb.* lib. cit. c. 37. meminit: τὸν Λαβύριον ἀποκτείναντα

σεως: eorum nempe, qui assererebant, τὴν ἀνθρωπείαν ψυχὴν τῆς ῥῥῖς καὶ τὸν κύριον καὶ σωτῆρα ἡμῶν τὴν πελάτῃ συναποκτείναντα τοῖς σώμασι καὶ συναποκτείναντα. Αἰδῶν δὲ ποτὶ καὶ τὸν δὲ ἀναστήσειν καὶ ἡμῶν αὐτοῖς ἀναβιώσειν, animam humanam

una cum corporibus uno eodémq; mortis articulo extinguere: at demum resurrectionis tempore universa carnis, cum eisdem vitam denuo recuperaturas. Hanc quoque διὰ τὴν ψυχῶν controversiam feliciter decedit Origenes.

Testatur etiam Epiphanius cont. hæres. lib. 1. t. 3. hæresi XL. in Cochaba Arabiæ Ebionæorum & Nazaræorum radices pullulasse. Et Georgius Simler comment. in Sergium Johannis Reuchlin Actu III. p. 76. Licet Felix à nostris & à Græcis ἰουδαίων dicatur Arabia, propter multa odorata ad ungenta pertinentia, qua inde ad nos advehuntur, hæretica tamen pravitate gratia & monstrorum, quibus illa terra pullulat, religio Christiana, quæ portentosa significare vult, ex ea producit. De hac Arabiæ infelicitate scribit *Danaus* comment. in August. de hæresib. p. 201. Ferax hæreseôn Arabia, quemadmodum & illi vicina Ægyptus.

Ut enim serpentes utraque regio alit, humano generi nocentissimos: sic utraque protulit dogmata animarum nostrorum prorsus pestifera. Et p. 202. Denique varia ex eadem Arabia hæreses sunt nata, non tantum hac una Animæ-mortalium, sed & hæresis Collyridianorum illic quoque post hos

Arabicos nata est, quemadmodum scribit Epiphanius, vel ex Scythia & superiøre Thracia, in eas regiones delata illic ita pullulavit, ut totam gentem Idololatriæ & superstitione imbueret. Hi verò Collyridiani καὶ τὸ καὶ

Collyridiani, qui ex Scythia & superiøre Thracia, in eas regiones delata illic ita pullulavit, ut totam gentem Idololatriæ & superstitione imbueret. Hi verò Collyridiani καὶ τὸ καὶ

Collyridiani, qui ex Scythia & superiøre Thracia, in eas regiones delata illic ita pullulavit, ut totam gentem Idololatriæ & superstitione imbueret. Hi verò Collyridiani καὶ τὸ καὶ

Collyridiani, qui ex Scythia & superiøre Thracia, in eas regiones delata illic ita pullulavit, ut totam gentem Idololatriæ & superstitione imbueret. Hi verò Collyridiani καὶ τὸ καὶ

Liber 2. de Pseudopr. Muham. Arabia eumprimis hæresum ferax. Habuit n. Beryllum.

Liber 2. de eid *Θ*, id est, torta panis & tortilis placentæ genere, quam *Maria Vir-*
Pseudopr. *gini* superstitiosè offerunt, sunt dicti. De his *Collyridianis* proluxè agit
Muham. *Epiphanius* hæref. libr. III. tom. 2. hæref. 75 & 79. ubi Epistola habe-
De quibus tur scripta ab *Epiphanio* *ἐς τὴν Ἀεθίων χῶρον*, ubi inter alia, pag. 444.
Epiphanius.

Ἀσφαλισμένῃ ἐν μήτρῃ ἁγιωτέρως ἐγκωμιάσῃ τὴν παρθένοι, γένηται πνιὲς
ἄλλο πρὸς κομμῶν, φαντασίας. Οἱ μὲν γὰρ ἐς τὴν ἑλασφημῶντες, καὶ ἡμεῖς μὲν ἄνω
σπυδαῖν ἡλωται, φύσιν ἂν παλαστήσῃ αὐτὸν τὸ πᾶν τὸς θεότητος ἐφελοπήσῃ τῷ ἄλλοι
ἢ πάλιν ἐτέρως φρονήσαντες ὡς δὴ γένῃ πνιὲς, ἁγιωτέρως ἁγιστάνας, τὸ αὐτὸν εἶνα
πατέρας ἔποι, καὶ τὸ αὐτὸν ὡς, καὶ τὸ αὐτὸ ἄλλοι πνιὲς, ἐπὶ τῆς μέρεσι ἁμφοτέρω
ἀνίσταται ἡ πνιὲς. ἔτι τὸ ἁγίας ἁγίας καὶ μακαρίων, ἁγίας, οἱ μὲν ἐξυ-
βρίσῃ τετολμήσῃ, ὡς σπυδαῖν αὐτὴν αὐτὴν μετὰ τὴν μετὰ τὴν σπυδαῖν καὶ
ἀκραφῇ οἰονομῶν τὸ κυρία, τὸ σπυδαῖν αὐτὴν παρῶν, καὶ ἐστὶ τὸ πᾶσις μακα-
ρίων δυοσπυδαῖν τὸς τὸ σπυδαῖν ὡς ἡμεῖς, ἔτι τετολμήσῃ, ἁγίας, ἐπὶ
δύναμι αὐτὴς τὴν ἁγίας. ἔτι καὶ τὸ ἔπειν τετολμήσῃ, πνιὲς ἁγίας, ἐπὶ
γὰρ πάλιν ἁγίας, ἐς τὴν ἁγίας τὸ αὐτὴς ἁγίας ἀνιστάνας ἁγίας, ἀπὸ τῆς τῶν
τὴν σπυδαῖν ἁγίας, ὡς σπυδαῖν ἁγίας, καὶ ἐν ἐμβροντήσῃ πνιὲς καὶ φρενοβλασῆας
φρενοβλασῆας, διηγεῖται γὰρ ὡς πνιὲς γυναικὲς ἐκείνῃ τὴν Ἀεθίῃ δὲ τῶν μετὰ τῆς
ἡρακλῆς, ἡμεῖς τὸ πνιὲς φρενοβλασῆας, ἐκείνῃ τῶν, &c. Cauti igitur sumus, ne forte ni-
miùm laudando Virginem; alii fiat aliud offendiculum imaginationis.

Qui enim in Filium blasphemii sunt, prout supra à me ostensum est, naturā
ipsam abalienare à Deitate Patris conati sunt. Alii verò iterum aliter sen-
tientes, nimium majori honore prosequi studentes, eundem esse Patrem di-
xerunt & eundem Filium, & eundem Spiritum Sanctum. Est autem utris-
que partibus incurabilis plaga. Sic etiam de sancta hac & beata semper
Virgine, aliqui contumeliā quidem afficere eam sunt ausi, velut copulatam
carni post maximam illam & sinceram Domini dispensationem adventus
ipsius in carne, & est hoc impientissimum ac flagitiosissimum. Quemadmo-
dum autem dicimus, nos hoc audivisse, quosdam ita ausos fuisse, ut se ipsos
faciliter projecerint in peccatum, sic admirati sumus, quum aliud rursus
audivissemus, alios nimirum iterum ita despere, ut in tractatione de ipsa
sancta semper Virgine, pro Deo hanc introducere statuerint, & adhuc stu-
deant, & furore quodam ac amentia ducantur. Narrant enim, quod qua-
dam mulieres illic in Arabia à partibus Thracia, hanc vanitatem invexe-
runnt. De Collyridianis loquitur hoc loco Epiphanius, qui, an Mariam

queritur:
an Maria
pro Dea ha-
bita essen-
tiā, an eni-
tu?

Epiphanius
postea,

substantiā ipsā, an honore tantum Deum esse voluerint, inter erudi-
 tos nondum satis convenit. Prius cum *Baronio* Appar. ad annal. S. 43.
 asserit *Forbesius* Instru. & Historico-Theol. I. IV. c. 8. Posterius *Rive-*
tus Apol. pro Sanct. Virg. I. II. c. 7. Dubitanter loquitur *Casaubonus*
 cont. Baron. Exercit. I. Sect. 18. num. 43. Nostrium iudicium de tota
 hac materia sequentibus subiiciemus Aphorismis,

I. Ex Epiphanii verbis citatis colligi non posse, *Collyridianos hereticos voluisse, Dei-genitricem Mariam humana natura prorsus expertem, ac divina tantum participem fuisse*, ut Baronius loquitur. Vide *Casaub.* l. cit. Liber 2. de
pseudopr.
Muham.
1.

II. Commemorare tamen scriptores Arabicos, & Christianos, & Muhammedanos, prodigiosam & portentosam quorundam sententiam, quæ B. Virginem humana sorte exemtam Trinitatis complementum, ut Pontificia utar Phrasi, adeoque Deam esse voluerit, cum Patre, Filio & Spiritu Sancto colendam & adorandam. Ex illis sic scribit *Elmacinus* p.m. 227. 2. Maria à
quibundam
pro Dea ha-
bita.

ומנהם מן כאן יקול אן אלמסיה ומרים *Ex iis* (qui Niceæ in Concilio erant congregati, quorum, post *Patricidem*, ponit 2300.) *erant, qui dixerunt, Messiam & Mariam, præter Deum, duos Deos esse. Atque hi appellati sunt Mazamæ.* Puto tamen errorem esse, pro Mariamini. Ita etiam *Patricides* pag. 120.

אלמסיה ואמה אלהין מן דון אללה והם אלברבראניה ויסמון *Quidam dicebant, Christum & Mariam duos esse Deos, præter Deum, qui quidem Barbari erant, Marianiti vel Mariamini cognominati.* Ex his verò *Beidavi* in comment. suis p.m. 148. ad verba *Alkor. Sur.*

IV. p. 60. תלאתה לא תקולוא תלאתה *Ne dicitote tres*, notat: אי אלאלהיה תלאתה אללה ואלמסיה ומרים וישחר עליה קולה תעאלי אנת קלת ללנאם אתכרוני ואמי אלהין מן דון אללה או אללה תלאתה אן צח אנהם יקלון אללה תלאתה אקאנים אלאב ואלאמן ואלרוח אלקרם וירידון באלאב אלראת ובאלאבן אלעלם וברוח אלקרם

אללהיה id est, *Tres Deos, nempe Deum & Christum, & Mariam, atque de hoc testatur dictum altissimi* (locum *Alkor.* intelligit *Sur.* V. p. 71. in quo Deus Pater Christum ita alloqui introducitur) *Tunc* (ô Isa, fili Mariæ) *dixisti hominibus, assumite me, & matrem meam. Deos, præter (iuxta) Deum? Aut Deum trinum. Constat enim eos dicere, in Deo tres esse personas, Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum, tribuuntque Patri essentiam, Filio scientiam, Spiritui Sancto vitam.* Sic etiam *Abunazarus* de Melkitis p.m. 149. scribit, eos credere מרים תלאתה מרים ואללה *Tres Deos, Mariam, & Isa, & Deum.*

III. An verò de *Collyridianis* intelligi hæc debeant, aut aliis *Mariolatris*, id quod verisimile est, in medio relinquimus. Sufficit indi-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

câsse, jam sexto seculo & antè divinos honores maximo cum Christi-
stianismi periculo, & infidelium scandalo, creaturis tribui cœpisse,
quæ quidem superstitio Arabiam maximè invasisse videtur. Alias
etiam hæreses infelicitè pullulasse in Arabia, probare esset proclive,
nè ex his tandem cavernis, & olidis hæreticorum cloacis emergendi
desiderium nos pergere juberet. *Manichæi* certè incunabula delira-
mentorum suorum meritò accepta ferunt Arabiæ. *Scythianus* enim,
ejusque famulus, Manetis prodromi, Saraceni erant. Alios tacemus.
Atque tot contentionibus Christiani exacerbati hostibus Christi an-
sam præbuerunt triumphandi, causæ bonæ insultandi, veritatis Ca-
tholicæ dignitatem extenuandi, veterem illam ferram reciprocantes:

μὴ εἶναι τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, non esse credendum (ad fidem
Christi non esse accedendum) propter tot sectarum differentiam. Clem.

Mahammed.
Christianis
exprobat
varia schis-
mata,

Alex. Stromat. l. 7. Non latuerunt hæc dissidia Muhammedem. Unde
in *Alkorano* aliquoties ea Christianis exprobravit. Hinc *Surata* Mariæ:
פֶּאֶכְתֵּלָךְ אֶל־אֲחֻזָּאב מִן בִּינָהם *Dissident inter senationes, vel Sectæ,*
quæ verba *Beidavi* sic explicat. אֱלִיהוּד וְאַלְנִצְאָרִי אוֹ פֶּרֶס אֶלְנִצְאָרִי

Notissima
schismata
apud Ara-
bes sunt

נִסְטוּרִיָּה קְאִלּוּא אִנָּה אֲכֵן אֵלֵלָה וְיַעֲקוֹבִיָּה קְאִלּוּא הוּא אֵלֵלָה הַבֵּט
אֵלֵי אֶל־אֶרֶץ תָּם צַעַד אֵלֵי אֶלְסַמָּא וּמַלְכִּיָּה קְאִלּוּא הוּא עֲבָר אֵלֵלָה
וּנְבִיָּה *Dissident Iudæi & Nazareni, Aut Secta Nazarenorum.* Nestoriani
enim dicunt, eum (Christum) esse Filium Dei: Jacobitæ verò, esse eum
Deum, qui venerit in terram, posteaq; ascenderit in cælum. Melkitæ asse-
runt eum servum Dei esse, ejusque Prophetam. Meminit trium harum
sectarum plenius *Ahmed ben. Edris*, libro sæpe citato p. m. 156.

a.
Jacobita-
rum.

עָלֵי מַעֲנֵי קוֹלָהֶם בְּאַלְתַּחְחָאָר וְהֵם פֶּרֶס תְּלֹאֲרָת אֶלְעֻאקְבֵּרָה
וְאַלְרוּם וְאַלְנִסְטוּרִיָּה וְהֵם כְּתִירוֹן פִּי פֶּרְקָהֶם לִכֵּן אֶלְמִשְׁהוּרוֹן
אֶל־אֶתְלֹאֲתָה *In negotio unionis tres sunt sectæ, Jakobitarum;*
Romanorum, & Nestorianorum, qui iterum in varias abeunt sectas.
Omnium verò notissima hodie sunt hæ tres. Ad Jacobitas redit:
וְאַלְעֻאקְבֵּרָה פֶּרְקָה יַעֲקוֹב אֶלְסוּרִי וְיִסְמִי אֶלְבְּרֹאֲרֵי אֶרְעֵית אֵן
אֶלְמַסִּיָּה עָלֵיהֶם אֶלְסִלָּאִם צִירָה אֶלְאַתַּחְחָאָר טְבִיעָה וְאַתְרָה וְאַחְרָא
Jacobita secta sunt Iacobi Syri, cognomento Baradei, qui docuit,
Messiam, super quo pax, unione factum esse naturam unam, unamque per-
sonam. Cûr *Baradas* cognominatus fuerit, tantò libentius ex *Patrici-*
de asseram, quanto idem ille clarior sententiam ejus & ponit, & refu-
tat.

אָקאָם סױס אלמלען במירק על אנמאקיה. p.m.204. Sic ille
ססת סנין ומאז וכן לסױס תלמיד יקאל לה יעקוב וכן לבאסה
מן חרק אלבראדע אלדי ללדואב ירקע בעצהא בבבץ וכן יסמי
יעקוב אלבראדעי וכאנת מקאלתה אן אלמסיה טביעה ואחרדי כן

טביעתין וגוהר מן גוהרין ומשיר. ואחר־ה. מאפס לקול סוירם
ודיוסקורס ואפתישיוס אלמלאעין וסמיון אלתאכעין לדין יעקוב
Substitut. ואלקאילין במקאלתה יעקובין משתק מן אסם יעקוב
Severus maledictus (fuit Severus ille Antiochenus Episcopus, sub Ana-
stasio Imperatore, circa annum à Christo passo 462. qui negavit na-
turarum proprietates inconfusas in Christo post unionem manere:
vide comment. Dan. in August. de hæres. p. 232.) Patriarcha Antio-
chenus per annos 6. posteaque mortuus est. Habuit autem hic Severus disci-
pulum Iacobitum, qui vestitus erat lacinia strati jumentis imponi soliti, sub
alia alii assuitur (nescio cuius generis centonem intelligat, Arabicè
Barada vocatur) atque hinc fuit appellatus Iacobus Baradaeus. Sententia
ejus fuit, in Christo unam esse naturam ex duabus mixtam: & unam sub-
stantiam ex substantiis duabus, unamque voluntatem. Qua quidem ratione
consentit cum Severo, Dioscuro, Eutychè, maledictis. Qui verò religionem
Iacobi sequuntur, sententiàmque ejus asserunt, Iacobitæ dicuntur, nomine
deducto à Iacobo. Atque huic Jacobitarum errori Patricides prælixam
admodum subijcit elenchum: Memini me aliquando inter libros Cl.
D. Elichmanni videre Msc. Arabicum, authore Ibn-Sora, Jacobita, Pa-
tricidi oppositum, in quo causam suam suorùmque vehementer satis
agit. Habet nonnulla historica de lapsu Adami, quæ aliquando in ad-
versaria mea conjeci. Ait tempore Christi cruci affixi Solem fuisse

obscuratum à tempore יום אלנמעה סת סאעאת מן אלנהאר פי יומ אלנמעה
אלרי אכל אדם מן אלשגרה אלי וקת חסע סאעאת מתל אלוקת
Hora sexta diei Veneris, quo Adam
edixit de arbore; usque ad tempus horæ nonæ, quæ præter propter, Adam fuit
ejectus Paradiso.

De his etiam Jacobitis agit *Elmacinus* p.m. 251. ומן אלו קרית *Elmaci-*
אפתרקת אלכניסיה וצארת אלמלכיה עלי מדהב מרקיאן אלמלך
ואלישקוביה עלי מדהב דיסקורוס כאן אסמה פי אלעלמאניה יעקוב
וכאן יכתב אלי אלמומנין והו פי אלנפי ויוציהם אן יתבוא עלי

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אמאנה אלמסכין אלמנפי יעקוב וקיל אנמא כאן רבא לה תלמיד
אסמיה יעקוב וכאן והו פי אלנפי ירסלדה אלי אלשעב יתבתהם

עלי אלמאנה פנסבוא אליה וקיל אן יעקוב כאן תלמידא לסאורס

בטרירק אנטאכידה וכאנת אמאנתה מואפקדה לאמאנה דיסקורס

וכאן אלאב סאורס ירסל יעקוב תלמידה אלי אלמומנין ויתבתהם

עלי אמאנה דיסקורס פנסבוא אליה *Ab eo (Petri, Patriarchæ Alexandrini) tempore scissa est Ecclesia. Melcitaræ sequebantur religionem Marciani Imperatoris: Jacobitaræ verò dogma, Dioscuri, cui in juventute nomen erat Iacobi. Scripsit autem is ad fidei suæ socios, in exilio degens, iisq; præcepit, ut in sua, bominis quidem pauperis & exilio mulctati Iacobi, sententia permanerent. Sunt tamen qui dicunt, quod Doctor fuerit discipuli cujusdam nomine Iacobi, qui expulsus eundem hinc inde ad populos miserit, ut in fide sua eos confirmaret: A quo proinde illi denominentur. Alii verò tradunt, Iacobum fuisse discipulum Severi, Patriarchæ Antiocheni, qui eandem cum Dioscuro habuerit fidem. Patrem autem Severum emisisse Iacobum, discipulum suum ad fidei suæ consecratos, ut ad constantiam in fide Dioscuri eos hortaretur. Atque ab hoc eos obtinuisse nomen.* Subjicerem ipsa *Abmedis*, hominis Muhammedani verba, quibus Jacobitarum sententiam non infeliciter p. m. 156. refutat, nisi ad alteram Christianorum, in Arabum monumentis celebrem, sectam properandum, quæ est **אלרום** *Romanorum*. De ea sic scribit *author* citatus p. 157. **אל**

b. Romano-
rum seu
Melcitarum

פרקה אלתאניה אלוים והם אלמלכידה תקול המא בעד

ואחד *Secunda secta est Romanorum, qui & Melcita dicuntur, quorum sententia post unionem duas ponit naturas, & unam personam.* Sic vocem **קנום** apud Theologos Syros (male enim *Abmed* ait esse רומיה לפטה *vocabulum Romanum*; quod *Individuum* quotidiano usu notet) haud ignotam reddimus. Pergit autem

קאלת אלמלכיה פלה בטביעה אללאהות משיה כמשיה אלאב ולה

בטביעה אלנאסות משיה כמשיה אברהים ודאוד עליהמא אלסלאם

ואחד *Dicunt Melcita, secundum naturam divinam Christum habere voluntatem similem voluntati patris: secundum naturam verò humanam voluntatem ejus similem voluntati Abrahami, & Davidis, super*

quibus sit pax, eum tamen unum esse Individuum. Sed quinquam sunt Mel-

quinam
Melcita

citaræ? Danæus comment. in tractat. Aug. de hæres. p. 232: b. Hi (Jacobitaræ)

bixæ) eandem prorsus, quam primi Eutychiani sententiam amplectuntur & defendunt atque ita impune orthodoxos irrisere, ut eos Melchitas vocarent, quod Imperatorum fidem sequerentur. De iisdem Sionit. de Morib. Orient. p. 74. Et quidem Melchita seu Graci, qui per totum Orientem longè latèque sunt sparsi Spiritum Sanctum à solo Patre procedere, purgatorium nullum existere pessimè crediderunt, indeque illis odium intestinum in summum Pontificem, atque in omnes ei in spiritualibus subiectos, ita ut eidem veracissimo Christi in terris vicario primatum pertinaciter abnegent.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Superfunt Nestoriani, de quibus Ahmed ben Edris: אלנסטוריד. 3. Nestoria-
אלנצארי אלמשרק מנסובון אלי נסטורס יקול אן המא בער notum.
Nestoriani, Christiani Orientales; derivati à Nestorio, qui dicebat, quod post unionem dua sint substantia, dua persona in sua remanentes natura. Addit autem, et si Muhammedanus, non malè: אלמטביעתין אן עליהם אלסלאם כאן שכנא
Quaratur ab eis, si dua illa natura duas constituit personas, utique eos mendacii convincit ipse sensus communis. Iste enim: super quo pax; una tantum fuit persona. Atque religio eorum contraria est necessariis demonstrationibus.

Idem Ahmed de origine harum trium inter Christianos Sectarum ita fabulosè loquitur, ut mirum sit, unde per febrim fima hæc tam insulsum & impium comminisci potuerit figmentum. Multum tamen est, quod, ὁ λαὸς ἁγίος, hostis Ecclesiæ infensissimus concedit, Paulum, ex persecutore factum esse Christianismi lumen & columnen, Trinitatis clarissimum doctorem, fortissimumque hyperaspisten. Primum fabulæ actum breviter perstringemus. Eo namque, οὐκ ἀπολλυμένη ἡ πόλις, ostendere conatur, unde tot inter Christianos gliscere cœperint diversæ sententiæ, ex emortalibus nempe Pauli verbis, quæ, semetipsum in monte quodam sacrificaturus, tribus regibus ita studiosè infusuravit, ut quisque post fata ejus crederet sibi soli commissam esse doctrinæ Paulinæ successionem. Tantæ molis erat litem de reliquiis ejus obortam decidere, ut præter combustionem totius corporis, ad æqualem partium distributionem, iis nihil potuerit satisfacere. Sed neque sic quidem res fuit composita. Dòmum enim tres illi Utopiæ Reges reversi, magnas similtates inter se fovebant, quisque persuasus, sibi uni veram fidei doctrinam (singulis enim separatim

Fabula ex
Ahmed de
tribus his
Sectis.

Apo-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Apostokum arcana illa revelâsse nugatur Cyclops) à Paulo traditam.

קאלת פרקה מן אלמורכין ענרנא וענדהם אן :
עיס עליה אלסלאם לסא דעא בני אסראיל ללאימאן אנאמה כפר
יסיר הם רפע פאסתגלי אלנאס כלאמה חתי בלע אתבאעה סבע
מאיה רגל וכאתר אלמנאדון פי בני אסראיל וידעון ללאימאן
*Dicunt quidam Historici, Muhammedani & Christiani, quod, cum Isa : su-
per quo pax, Israelitas ad fidem vocâisset, pauci admodum initio secuti fue-
runt. Cum verò exaltatus esset, honorificò homines verbum ejus exceperint,
adèò ut numerus asseclarum creverit ad viros septingentos, sicque multipli-
cati sint athletæ (pro Christianismo) inter filios Israël, qui & ipsi (alios)
ad fidem vocârunt. His restitisse ait, קולם אליהודי וסמי בולס איצא,*
וכאן הו אלמלך פי בני אסראיל והזמהם ואכרנהם מן אלשאם
Saulum (Saulum scribere voluit) qui & Paulus dicitur,
*Judaum, Regem filiorum Israël, qui eos in fugam verterit & expulerit, ex
Syria ad fines usque Græciæ.* Postea verò ipsum hunc Saulum, mutato
habitu, in castra Christianorum excurrentem, cognitum, fuisse & ca-
ptum. Mox, recensione pœnarum sibi divinitus infligtarum præmissa,
falsum esse, se non ita pridem & oculis, & auditu, & sensu omni orba-
tum votum fecisse, Christo se nomen daturum, dum à malis istis libe-
raretur. Nunc ergò sibi restitutum, fidem se soluturum, & inter Chri-
stianos reliquum vitæ suæ spatium transacturum. Extruxisse autem
Christianorum procures novo Profelyto sacellum, in quo aliquot
visionibus de restaurandis Ecclesiæ ritibus fuerit admonitus. *Prima*
visione obtinuisse, ut consuetudo in precibus hætenus inter Chri-
stianos usitata mutaretur. Verba authoris sunt : קבלתהם ען
אלשרק. *Et abstraxit eos à consuetudine orandi Hierosolymam versus, Orientalem plagam commendans. Secunda* visionem
sustulisse eum, scribit, discrimen ciborum. *Tertia* visio nobis Melcita-
rum authorem fingit quendam *Malcum*, de quo sic nugivendus :
הם אעלק בער דלך תלתא פקרעוא אשר מן אלתאנייה פלמא
פתח להם קאל אני ראית ראיה קאלוא האת קאל ליכרנ כל מן
אלביות אלא יעקוב ונסטור ומלכון ואלמומן פפעלוא קאל הל
עלמתם אחרא מן אלאנסאן אברא אלאכמדי ואלאכרין ואחיה
אלמות קאלוא לא קאל ואני אזעם אנה אללה תעאלי תגלי לנא
הם אחתנב פקאל בעצהם צדקת פקאל בעצהם לא ולכנה תלתא
אלה

אלה זולדה ורוח אלקים וקאל בעצהם אללה זולדה וקאל בעצהם
 הו אללה תגסם לנא ואפתרקוא עלי ארבע פרק ואמא יעקוב
 פאכר בקול בולס אן אללה הו אלמסיה ובה אכרת שיעתה והם
 אליעקובידי ואמא נסטור פקאל אלמסיה אבן אללה עלי גהר
 אלהחמדי ובה אכרת שיעתה אלנסטורדי ואמא מלכון פקאל אן
 אללה תלתה ובה אכרת שיער והם אלמלכידה וקאם אלמומן
 פקאל להם לענה אללה ואללה מא חאול הדא אללה
 אפסאדכס ונחן אצחאב אלמסיה וקר ראינא עיסי עליה אלסלאם
 ונקלנא ענה ואנמא הדא יצלכס פקאל בולס לרדין אתבעוה קומוא
 בנא נקאתל הדא אלמומן ונקתלה הו פאצחאכר ואלא אפסר
 עליכס דינכס פכרנ אלמומן אלי קומה פקאל אלסתס תעלמון
 אן אלמסיה עבד אללה ורסולה וכרא קאל לכס קאלוא בלי קאל
 פאן הדא אלמלעון קד אצל אלקום פרכבוא פי אתרהם פחומהם
 אלמומן פאצחאכר פכרנא אלי אלשאם פאסרוהם אליהוד
 פאכברוהם אלכבר פקאל אגמא כרגנא אליכס לנאמן פי
 בלאדכס ומא לנא פי אלדניא מן חאגה אנמא נלתום אלכהוה
 ואלצואמע ונסיח פי אלארץ תם פעלוא אלדין כפרוא מתל אצחאב
 אלמומן מן אלצואמע אלרהבאנידי ואדרך אלנבי מן אצחאב
Postea, cum clausisset
fores, tertia vice, & quidem vehementius, quam secunda, eas arietârunt. A-
periens autē dixit iis: Vidi visionem. Cedo illam, responderunt. Tum Paulus:
ut omnes exeant foras, Iacobo excepto, Nestorio, Malcun, & verè credente, i.
e. Orthodoxo. Id ubi factum est, quarit: Num ullum nobis hominē, qui ce-
cis restituerit visum, leprosis pristinum corporis vigorem, mortuis vitam. Ne-
gârunt. Tunc Paulus: Puto ergo hunc talem Deum esse, qui nobis apparue-
rit, posteaq; occultatus fuerit. Atq; hanc Pauli sententiam quidam proba-
runt: Alii non, dicentes: Tres sunt (divinæ essentiaē consortes) Deus;
Filius ejus, & Spiritus Sanctus. Iterum alii dixerunt: Duos tantum esse;
Deum, & Filium ejus. Alii statuerunt, Deum factum esse carnem. Atque
sic in quatuor abierunt sectas. Iacobus Paulum fuit secutus, quod Nesto-
rius verò voluit, Messiam esse filium Dei tantum per modum misericordiæ:
atque ab hoc orti sunt Nestoriani. Malcun autem asseruit Trinitatem, &

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

ab hoc quoque suum ortum deducunt Melchitæ. Orthodoxus tandem surgens, anathemate eos feriit, dicens: Per Deum, per Deum, nihil hic suis absurditatibus molitur, quàm perniciem vestram. Nos sumus socii Messia, nos vidimus Isa, super quo pax, & ab eo derivamur: Hic verò vos seducet. Dixit autem Paulus Sectatoribus suis: Agite, oppugnemus hunc Orthodoxum; eumque cum sociis ejus occidamus, alioquin, enim perdet Religionem vestram. Egredessus autem Orthodoxus ad populum suum rogavit: Nescitis, Messiam servum Dei esse & Apostolum ejus, id quod vobis ipse sic dixit? Affirmant. At, inquit, hic jam multos seduxit. Illi verò vestigiis eorum insistentes fugarunt Catholicum cum complicibus ejus; egredi igitur in Syriam à Iudæis fuerunt capti. Cùmque totum negotium illis recensuissent, dixissentque: Egredi sumus ad vos, ut tuti essemus in terra vestra, neque enim ullum in terra asylum habemus, sed speluncas quarimus, tuguriola, in terra aberrantes, salvos eos reliquerunt. Illi verò, qui erant infideles, exemplo sociorum Orthodoxi, tuguriola quoque eremitica extruxerunt. Et affectus fuit Propheta (Muhammed) ex sociis Orthodoxi suo adhuc tempore triginta Eremitas; qui in Islamisimo sunt mortui. Habes insipidam fabulam totam, tum ut videas unde Melchitarum incunabula sint accersenda, scilicet! tum ut cognoscas, quàm impia & absurda Diabolus in veritatis obstaculum & ludibrium iis propinet credenda & scribenda, quos metuit, si melius de rebus fidei Christianæ essent edocti, facile cessuros, adeòque ex laqueis ipsius protinus eruere se conaturos. Miremur Dei ἀνεξιχνίαστῃ καὶ ἀνεξήγητῇ ἰουδία, qui in hominum ingratitude adeò severè animadvertit, ut, qui in puro puto Dei verbo, veritatis normæ & formæ, acquiescere noluerunt, putidissimis nunc, impudentissimis, imò prodigiosis planè mendaciis, à quibus vel communis sensus abhorret fidem adhibeant. Apinæ sunt & tricæ, quæ de Malcun scribit Ahmed. Omnino enim vox illa Syro-Arabica est, à מלך Rex defumta. Unde Adjectivum מלכى Regius. Hinc author Lexici Coptico-Arabici Græcorum Βασιλεῖς per Arabicum مَلِكى explicat. Hoc verò nomine in Oriente veniebant Orthodoxi omnes, qui Chalcedonensem Synodum contra Dioscorum receperunt, è quorum numero ipse erat Marcianus Imperator. Hi verò Orthodoxi, Chalcedonensis Synodi hyperaspistæ nihil prorsus habuerunt negotii, nec cum Purgatorio, nec cum Pontificis Potestate αὐτοκρατορίας, ipso faciente Sionita, quos malè in Schismaticorum aut hæreticorum Orientalium refert Catalogum. Hi enim si hæreticis annumerentur, qui

Oecu-

Oecumenici Concilii Patres erant, & veritatis vindices, quam eo tempore in Oriente habebimus Ecclesiam Catholicam? Si verò Orthodoxi illi fuerint, cur non & nobis cum iisdem Purgatorium negare liceat & Papæ primatum? Originem hanc *Melchitarum* à Rege, seu Imperatore Marciano nuncupatorum ipsa confirmat rei gestæ historia ita ab *Elmacino* pag 250. recitata: ופי אימרה כאן אלמנמע:

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

בכלקידוניד' אנתמע פיה סתמאיה וארבעה ותלאותין אסקפא

גמעהם מרקיאן אלמלך גמיעהם לינטרוא פי מקאלה דיסמורס

בטרק אסכנדריר' לאנה כאן יקול אן אלמסיח גוהר מן גוהרין

וקנוס מן קנומין וטביעה מן טביעתין ומשיה מן משיתין וכאן מרקיאן

אלמלך ואהל אלממלכה יקולון גוהרין וטביעתין ומשיתין ואקנומא

ואחרא פואפקה גמיע אלמאקבה עלי מקאלתה מא כלא דיסקורס
id est, *Diebus ejus* (Marciani) fuit Synodus Chalcedonia, in qua congregati erant sexcenti triginta quatuor Episcopi, quos convocavit Marcianus Imperator omnes, ut sententiam Dioscori, Patriarchæ Alexandrini, examinarent, qui dicebat, Messiam substantiam habere compositam ex duabus substantiis, personam ex personis duabus, naturam ex naturis duabus, voluntatem ex voluntatibus duabus. Marcianus autem Imperator, totæque familia regni statuebant in Christo duas substantias, duas naturas, duas voluntates, & unam personam: Atque huic sententia stipulati sunt Episcopi omnes, Dioscuro excepto, Patriarchâ Alexandrino. Ergo, ut ex hac historia patet, Orthodoxi *Melchitarum* nomen fuerunt adepti, quia à Rege (qui מלך *Málech* Heb. Syr. Arab appellatur) stabant. Cur verò *Melchitæ* aliàs אלוים *Roma*, seu, *Romani* nuncupentur, divinato facile est, à Constantinopoli nempe, quæ Νέα Πόλις Νова Roma, vocari solet. Unde etiam *Ab. Esra* ad Dan. cap. II. v. 47. מלכות רומא שהוא מלכות יון *Romanum Imperium est Imperium Græcum*. Prolixè de *Melchitis* istis, quos cum Syris facit eosdem, scripsit *Ed. Bretevod.* peculiari libro de varietate linguarum & religionum c. 16. p. 219.

C. Restat, ut aliquid tandem dicamus, quo animo Muhammed in Christianos affectu benevolo luculentum extat testimonium apud *Elmac.* Hist. Sara. p. 11. קאל אלמורד' ונחן נדכר הנא מא רר פי תואריך (ita enim legi debet) אלנצארי מן אלוקאיע ואלחוארת' פי איאם היאתה ורר פי תואריך אלנצארי אנה

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אנה כאן מוֹתֵרָא לֵהֶם רוּפָא בְּהֶם וּפֶר מִנְהֶם נִמְאָעָה וּטְלִבּוֹא
מִנָּה אֶל־מֵאֵן. פֶּצֶרֶב עֲלֵיהֶם אֶל־גִּוְיָהּ וְאַחֲסֵן אֲלֵיהֶם וּכְתַב לֵהֶם
בְּאַל־מֵאֵן פֶּקֶאל לַעֲמֹר קֹל לֵהֶם אֵן נִפּוּסֵהֶם כִּנְפּוּסֵנָא וְאַמּוֹאֲלֵהֶם
כְּאַמּוֹאֲלָנָא פֶּאֶעֱרָאֲצֵהֶם כְּאַעֲרָאֲצָאנָא דְכֶר הָדָא אֶל־חֲדִירִית צֶאֱחֵב
צִתָּאֵב אֶל־מִהֲרֵב וְאַסְלִמְרָה אֵלִי מִסְלֵם וְהוּ חֲנָה אֶל־מֵאֵם אֲבִי
חֲנִיפֹרָה פִי קֵתֵל אֶל־מִסְלֵם בְּאַל־דְּמִי וּפֶר עֲלֵיהֶּ בְּעֵץ אֶנְאֵבֵר
אֶל־נִצְאָרִי פֶקֶאֵם לֵהּ וְאַכְרֵמָה פֶקֶאלוֹא לֵהּ פִי דִלֵךְ פֶקֶאל אֶרְבָּ
אַתָּאֲכֶם כְּרִים קוּם פֶּאֶכְרֵמוֹהּ וְהָדָא כְּבִיר קוּמָה וְקֹאֵל אֶסְתּוּצוֹא
בְּקֵבֶט מִצֵּר כִּירָא פֶאֵן לִכֶּם מִנְהֶם נִסְבָּא וְצִהֲרָא וְקֹאֵל מִן טִלֵם
דְּמֵא כֹאן כְּצֵמָה יוּם אֶל־קִיאֵמָה וְקֹאֵל מִן אֶדָא דְּמִיא פֶקֶד אֶדָאֲנִי
i. e. Dicit Historicus; Ea nunc memorabimus, quæ accidisse ferunt tempore
vitæ ejus, Historiæ Christianorum. Habetur igitur in Christianorum monu-
mentis, additum Muhammedem Christianis fuisse, mitèmq; erga eos. Cùmq;
eorum turba eum aliquando accessissent, securitatem petitura, tributum ipsis
imposuit, beneficiisq; affectis securitatis Instrumentum scripsit, dicens Oma-
ri: Nuntia iis, animas eorum nos habere sicut nostras, & opes eorū sicut opes
nostras, accidentia eorum, sicut accidentia nostra. Refert hoc Author libri
Almuhaddeb: ex quo id producit vir Clarissimus, Abubanisa, Moselma-
nus, ubi agit de Muslimo Christianum occidente. Cùmq; venisset ad eum qui-
dam ex Christianorum magnatibus, surrexit, honorem ei exhibens: quæ de
re cùm eum alloquerentur quidam, respondit: Cùm venerit ad vos primarius
populi alicujus, honorate eum: Atq; hic vir magnus est in populo suo. Dixit
quoq;: Benefacite Cophitis Aegypti, sunt enim vobis genere & affinitate
juncti. Item: Qui Christianum opprimit, adversarium eum habebit die
judicii. Ex, qui Christiano nocet, mihi nocet. Huc facit ipse Alkorani tex-
tus, qui Surata III. occurrit: וּמִן אַהֵל אֶל־כֹּתָאֵב מִן אֵן תֶּאֱמַנְרָה:
בְּקִנְטָאֵר יוֹדָה אֵלֵךְ וּמִנְהֶם אֵן תֶּאֱמַנְרָה בְּדִינָאֵר לֵהּ יוֹדָה אֵלֵךְ
Sunt autem de iis, qui librum habent, qui-
bus si credideris talentum, reddunt id ipsum tibi, & sunt de iis, quibus si
credideris denarium, non reddunt eum, nisi continuo iis insistas. Ad quæ
verba Beidavi notat quidem per populum libri utrobique Judæos in-
telligi. Priori loco קְרִישִׁי אֶל־פֶּאֶר עֲסִתּוֹדְעָה. פְּנֵהֶאֱץ בֵּן עֲזֹזְרָא אֶסְתּוֹדְעָה קְרִישִׁי דִּינֵאֲרָא
פִּחְגֵּרָה

פִּינְבַּסְמוֹ *Phinbasum*, filium *Αφνασμο* *Koreischita* commiserit denarium (est nummus aureus) quem postea negavit. Nihilominus generaliter hoc juxta quosdam intelligendum idem existimat, illud de *Christianis*, hoc

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

de Judæis. Verba ejus sunt: וְקִיל לַפֶּאמֶן עָלֵי אֲלֻכְתִּיר אֲלֻנְצָאֲרִי אֲדָא
לְעָאֻלָּב פִּי הֵם אֲלֻאֲסָאֲנָה וְאֲלֻכְאֻנֹן פִּי אֲלֻקְלִיל אֲלִיהוּד אֲדָא
לְעָאֻלָּב עָלֵיהֶם אֲלֻכְאֻלָּב *Dicunt, per eum, cui multum commissum;*
Christianos intelligi: Prævalet enim apud eos fides. Per eos autem, qui in
exiguo etiam impostores sunt, Iudæos. His enim imponere usitatum esse. Huc
pertinet *Muhammedis testamentum*, quod in Gallia primo cum trans-
latione *Gabrielis Sionita*, deinde etiam in Germania, à *M. Iohanne Fa-*
bricio, *Dantiscano Rostochii a. Ch. 1638.* prodiit. In quo quidem fa-
cultatibus, fidei & vitæ ita cavet; ut, salvo hoc Testamento, inter Ara-
bes Christianam profiteri Religionem, sacra in locis publicis cele-
brare, tutò licuerit. Meminit hujus Testamenti *Hugo Grotius* Epist.
ad Gall. p. 239. his verbis: *Edidit Gabriel Sionita his diebus Testamen-*
tum Muhammedis & *ψευδοπροφητεῶν*, aut indultum potius ejus in gratiam
Christianorum, haud dubiè à *Christianis* suppositum, ut sub obtentu tanti
nominis *Musulmannis* æquioribus uterentur. Ille tamen genuinum esse af-
firmat, & persuadet iis, qui nomen non habent. An sit *παραβολομῆναι*, ex sty-
lo, meo judicio, Arabico optimè poterit colligi, quem hætenus non
vidi. Ità enim Muhammed suas Arabicè exponit res, ut sola eum di-
ctio certissimè prodat. Colligere tamen faciliè ex historia Ecclesiastica
licet, Saracenos reliquis Christianorum sectis ut plurimum prætulisse
Melchitas, id est, *Orthodoxos*, usque adeò, ut alii ante Muhammedis
eorum partibus & sacris planè se addixerint, post verò, commu-
nia cum iis contrahere alii non erubuerint. Ex illis fuit *Almondar*. Sa-
racenorum princeps, qui vixit sub Anastasio circa initium quinti se-
culi; de quo sic *Zonar. t. III. p. 46.* τοῖς χρόνοις τούτοις βασιλεὺς Ἀλαμύνδα-
ρ· ὁ τῶν Ἀραβίων φύλαρχ· κατηχηθεὶς πρὸς ὀρθόδοξον, ἐπιστάσε τε καὶ ἐβαπτί-
σασατο· ὥστε ὁ ὁ Σάβηρ· ἐπισκόπος ἔπειλε δύο, ἀπὸ τῶν εἰς τὴν οἰκίαν αἰρεσιν μεγα-
λόσμων αὐτῶν, ἃ γὰρ ἐπισκόπων οἰδοῦσθαι αὐτὸν εἰς μίαν φύσιν τοῖς δύο· ἃ χρεῖσθαι συγ-
χρησῆσαι φύσεως, καὶ πῶς τῶν συναρβόρων· συμπαθεῖν τῇ σαρκὶ· ἃ κερεῖν χρεῖσθαι καὶ τὴν
ψοφήν, καὶ τὴν ἐλέγχον· δέλαι αὐτὸς ἡτοίμα· λέγειν, καὶ διδασκαλίας ἀπὸ τοῦ
σκέλεος πᾶσι τοῖς οἰκείων, παρόντων τῶν αἰρέων ἐπισκόπων καὶ ἄλλων, ὥστε ἕως τῆς αὐτῆς ἀ-
παρχῆς εἶναι. Τὸ δὲ ποιήσαντος τὸ ἐπιτελεθῆναι. ὁ Ἀλαμύνδαρ· ἐκκυρήξας, καὶ ὑπε-
κρίνας τοὺς λυγέμενους· ἐρωθῆναι δὲ ἐπισκόπων ὅτις χρεῖται συγκεχυσταί, καὶ πᾶσι τὸ
ἀγρίλῃν; ἐφῇ καὶ τὸ ἀγρίλῃν αὐτῶν τοῖς Ἀρχαγέλοις θηρεῖν Μιχαήλ, ἃ δὲ ψαυδῶ
τῶ ἀγρίλῃν ἀφῃται μὲν συγχεῖν, ἀδυνάτου γὰρ εἶναι θηρεῖν τοὺς Ἀρχαγέλους· ὥστε
λαβὼν ὁ φύλαρχ· ἔπει· εἰς Ἀγρίλῃν· ἃ θηρεῖται· πᾶσι καὶ ὁ ὁμοῦς ἡ ψοφῆς ἐπαθε τε

Lib. 3. de
Pseudopr.
Muham.

ἡ ἱστορία τῆς παλαιᾶς συγγενείας καὶ συγγενείας, καὶ ἡς μὲν ἐν τῇ παλαιᾷ ἐκδόσει
Temporibus ejus (Imperatoris Anastasii) Alamondarus Avarenorum
Phylarcha (vide sup. p. 136.) ab Orthodoxis institutus, credidit & ba-
ptizatus est. Ad hunc Severus duos misit Episcopos, ut ad suam eum haresin
pertraheret. Cumque Episcopi illi eum docerent, duas Christi naturas in u-
nam confusam, unde colligeret, cum carne Christi passam quoque esse divini-
tatem, ille contumaciter eos, quàm absurda dicerent, & incredibilia doce-
rent, subornavit quendam ex domesticis, ut in praesentia profanorum illorum
Episcoporum, in aurem sibi aliquid insurraret. Quo facto Alamondarus
tetrico vultu magnum praese tulit maerorem. Cumque cur sic turbatus esset,
& quid sibi annunciatum fuerit, sciscitarentur Episcopi, respondit ille, sibi
denunciatam esse mortem Archangeli Michaelis. Quem nuncium cum illi
falsum esse asseverarent, neque enim mori posse Archangelum, subjecit ille:
Si Angelus non moritur, qua ratione vos affirmatis, Deitatem passam &
mortuam cum carne commixtam & confusam, atque in unam naturam con-
flatam? Habet hæc Zonar. ex Collect. Theod. lect. 1. 2. p. 188. Ex his
verò Azizus Billah, Aegypti Dominus, de quo Elmac, Hist. Sara. p. 247.

אלעזר באללה צאחב מצר תווג אמראו נצראניו מלכיה
Aziz Billah, Aegypti Dominus, uxorem duxerat Christianam Melchiticam:
quo conjugio factum, ut templum Dominae, aliàs Patriarchæ templum di-
ctum, à Jacobitis raptum & occupatum, Orthodoxis restitutum fuerit. De
iisdem etiam fortè intelligi debent verba Muhammedis testameta-
ria: Quod si contingat, ut mulier Christiana domum Muslimici ingredia-
tur, tenetur ei libertatem in sua religione concedere, ut scilicet praesulibus
suis obedire valeat, & fidei suæ documenta percipere, sine ullo impedi-
mento. Quapropter non excruciat eam, repudium mi-
nitando, neque ad fidem deferendam
solicitando.

CAPUT III.

De

PSEUDOPROPHETIÆ MUHAMMEDIS

initio, modo, dogmatibus, primis assecclis,
& æmulis.

Ἀνακεφαλαιώσις superiorum: cū inter Iudaos, Christianos, & Koreischitas confusa omnia essent, nova hæc nata Pseudoprophetia, de qua notabimus sequentia
I. Anno ætatis 40. Muhammedis nova dogmata ab eodem impostore fuisse sparsa.
II. Muhammedem tantam sibi morā auctoritatem conciliasse, quod a. Scenæ potuerit inservire, & in hujus tragediæ dramatis desultandis frugitans minimè fuerit, aut ignavus. b. Quod colloquia divina mentitus fuerit, c. Quod arcanas cum Gabriele confabulationes confinxerit, ut Alkorani, Beidavī, aliorūque mendacia habent.
III. Dogmatum nova hujus religionis breve compendium a. ex Elmacino. b. Muhammed, ben Abibecer. c. ex כתאב אלרסאל, d. Sion. IV. Nomina primum religionis Muhammedicæ assecclarū recitamus ex Elmacino. V. Aemulorum Muhammedis catalogum subjicimus. Sunt autem 1. Iudæi. 2. Moseilma. 3. Asvva. 4. Taliha. 5. Almotenabbi. VI. Concludimus caput enarrando Koreischitarū novum hunc Prophetam, merito suū, indigne tractasse.

CUM ergo; ut, quæ aliquot capitibus prolixius illustravimus, compendio repetamus, Muhammed vidisset, crassam Arabum Idololatriam, agrestemque Politiam; Judæorum disperfionem, contemptum, & vires planè attritas, Christianos verò partim dissidiis intestinis distractos, partim etiam in ipsa vita, illos præsertim, qui innocentiae faciem aliis præferre debuissent, dissolutos, fuisse. Avaritia cum primis, quæ jam inde à longo tempore egerat altas radices (vide Baron. A. Ch. CCLXIII. S. 26. & seqq.) non procerum tantum animos occupavit, sed & plebeiorum: Nam & illa ætas multos tulit ut Comici ntar verbis, harpagonas, harpyas, & Tantalos. In opibus magnis pauperes, & sitibundos in medio Oceani gurgite. Nullæ ipsis satis erant divitiæ, non Mydæ, non Croesi, non omnis Persarum copia explere poterat quorundam ingluviem. Hinc est, quod Bartholomæus de Luca, Isidorus, Richardus, Bernhardus de Breidenbach magnæ illius apostasiæ causam non postremam rejiciant in Heraclii & quæstorum ejus sortidam avaritiam. Constat & hoc, Christianos de litibus forensibus sub quolibet Magistratu contendisse: mutuis usuris se exhaustisse, & tantum non deglutivisse: alicui & Schachorum lusu delectatos esse, & nec ab iis vitiis, à quibus melioris notæ Gentes abhorrebant alie-

Repetuntur
cause Mu-
hammedis-
mi πονη-
ρα πράξεις.

nos

Liber 2, de
pseudopr.
Muham.

nos esse; hæc, inquam, omnia cum Muhammed animo suo verfasset, cogitavit, nunc leguminum est messis. Huc accesserat *Phoca* pirricidium; *Heracii* incestus; quæstorum etiam ejus, ut modò diximus, contra Saracenos, qui ei militabant, fraudes & iniquitates, Episcoporum Constantinopolitani & Romani acerrimæ & recentissimæ disputationes, quæ omnia astuto & versipelli Arabum impostori, Muhammedi vulgatum illud Arabum: *Acue ferrum dum calet*; in memoriam revocare poterant. Ergò tum temporis (ut *Eusebii* de Montano loquentis mutuem verba) *φασί πια τῶν Ἀραβῶν, ὡς ἐπιθυμία ψυχῆς ἀμέτρη φιλοπονεῖας δένει πύροδον εἰς ἐαυτὸν τοῦ ἀντικειμένου πινδύμα το φορηδῶν τε καὶ α. φινιδίως ὡς κατὰ γῆ πνι καὶ παρεκτάσθ ἡνὸ μῦθον ὡς δὲ σιῶν, ἀρξάσθαι τε λαλῶν καὶ ξενοφωνεῖν, παρὰ τὸ καὶ παρεξιδόν, καὶ καὶ ἀλξάσθαι αὐτῶν τὸ ἀκκλησίαις ἐξ ὧν δὴ τινες φητεύοντες, αἰνυται, quemdam Agarenum insatiabili quadam animi cupiditate in primatu ambiendo incensum, simul atque aditum Diabolo adversario ad se patefecerat, spiritu quodam maligno abripi, & derepente furore & mentis insanitiæ exagitatum bacchari: atque mox non temerè garriffe solum, sed peregrinas quasdam voces fundere, & contra quàm Ecclesia consuetudo, cum traditione, tum successione antiquitus ab Apostolorum temporibus eò usque derivata, postulabat, prophetare scil. occæpisse. Sed, ut ordine agamus, & quibus artibus hoc suum venenum orbi Muhammed propinaverit, meliùs constet, hanc certis suis membris absolvemus tractationem, dicturi*

Examinan-
tur hoc ca-
pitæ sex se-
quentia.

I. Quo atatis anno Muhammed vertiginis Spiritu rapi, & Pseudopropheta esse cæperit.

II. Unde Prophetiæ initium fecerit, tantamque sibi auctoritatem conciliavit.

III. Quæ nova illius doctrina præcipua fuerint capita.

IV. Qui primò nova huic sectæ nomina dederint.

V. Qui Muhammedis amulsi, eisdem artibus, in Arabia voluerint emergere.

VI. Quomodo novus Prophetæ à tribulibus Koreiſchitis fuerit exceptus. De fuga, & præliis fugam consequentibus dicetur capite sequenti.

A. Tempus
novæ Pro-
phetiæ.

A. Tempus quod attinet, definitur illud ab ipsis Arabibus annus ætatis Muhammedis quadragesimus. Unde ipse in *Alkor. Sur. Jonæ*

p. 340. ait: *فَكَرَ لَكَتَ فَيَكَمَ عَمَرَا* utique transegi apud vos (Mec-cenes) tempus, ait atatem, nempe, ut *Beidavi* explicat *مَكَدَارُ أَرْبَعِينَ سَنَةً* spatium quadraginta annorum. Ita *Elmac. Hist. Sar. c. p. 2.* *لَمَّا تَكَامَلْ لَهَا أَرْبَعُونَ سَنَةً رَعَى وَدَلَّجَ فِي يَوْمٍ أَلَا تَأْتِنِي لَلِئَلْتَنِي بَلَّتَات*

מן שחר רביע אלאל סנה אתנתי ועשרין ותסע מאיה ללאסכנדר
די אלקרנין וחי סנה עשרון מן מלך כסרי בן הרמו בן נושרואן

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

*ut autem complevit 40. annos fuit ad munus Propheticum vocatus die Lu-
na, qui secundus erat mensis Rabi prioris; anno 922. Alexandri Magni;
qui erat vigesimus regni Cosroes. Hormisdæ, filii Nuschervani. Atque
hinc axioma Arabum אן לם יבעת נביא אלא בעד ארבעין Non su-
scitatur Prophetæ, nisi post annos quadraginta.*

B. Unde verò tantam sibi mox novus Propheta conciliavit au-
thoritatem? Resp. Sciendum primò est, Muhammedem scenæ po-
tuisse infervire, & Vertumni instar, Polypi, aut Protei in omnes se
transformare figuras. Erat, ut *Elmacinus* de eo loquitur, עליה חסן
אלאכלאק לין אלכלאם יעור אצחאברה כמא יעודונה ויקבל
ונההם כמא יקבלונה וואסי אלצאעוף ויעטם אלכביר וירפס כאל
צעיר ומן סאלה פי חאנה לא ירדה אליה בחאנתה אי במיסור

B. Unde sibi
Muhammed
mox tantam
conciliavit
authorita-
tem.
1. Habuit
multa natu-
ralia.

*Facetus moribus, voce suavi, visitandi & excipiendo vices, talionis
lege, suis reddens, pauperes munerans, magnates honorans, conversans cum
junioribus, petentem à se aliquid repulsam nunquam abigens, aut sermone
facili non excipiens.* His ergo artibus, quibus omnium ingenii se ac-
commodavit, non potuit non eam ad obsequium suum habere prom-
tam gentem, quæ præter callidum & versutum ejus ingenium nata-
les quoque haud obscuros admirari in eo potuit, & opulentum con-
jugium.

II. Sed parum hoc erat, Mendacii, & solitis Diabolus ad novum
hoc regnum suum statuminandum uti voluit technis & machinis.
Oraculis falsis, dubiis, flexiloquis, veterum Gentilium ὁ φῶς ὁ ἀρχαῖος
fascinavit animos. Sucefferat antè conatus οὐ νόμις ἀρχαῖος. Eandè igitur
nunc excutit quercum; utque tam idoneo regni sui propagandi in-
strumento, faciliorem viam sterneret, colloquia mentiri ipsum jussit
& Enthusiasmos, quibus populo persuaderet, non à Gabriele Archang-
elo tantùm, sed etiam ab ipsomet Deo institutum se esse, instructum
& jussum ad novum hoc doctrinæ genus in orbe spargendum.

Et quidem ab ipso Deo Muhammedem excitatum esse, & com-
pellatum, tradunt Arabes impudentissimè. Ad textum *Alkor.* ומנהם
Et sunt ex iis (Prophetis) quibus cumlocutus est ipse
Deus, scribit *Beidavi* p. m. 88. וחו מוסי וקיל מוסי ומחמר עליהם
אלסלאם כלם מוסי לילה אלהירה פי אלטור ומחמר לילה
אלמערואן

2. Iste avis
varia colla-
quia insti-
tuta.

a. Cum Deo.

Liber 2. de ארני אלמערמג חין כאן קאם קוסם או ארני
Pseudopr. Moses & Muhammed, super quibus pax. Mofi Deus locutus est ea nocte, quâ
Muham. in Ecstasi quasi (vox stuporem propriè notat) fuit in monte Sinai. Mu-

hammedis verò locutus est illa nocte, quâ scabris cælo admotis, Angelos vidit
 ascendere: tunc enim vix jactum duarum sagittarum ab eo abfuit. Imò, si
 Arabes; fabulosi ubique & mendaces, cum de religionis suæ privile-
 giis loquuntur, fidem merentur, nihil unquam ab inimicis Muham-
 medis fuit tentatum, quod eidem Deus non revelârit. Unum sume
 exemplum. Sur. LXV. p. 320. occurrunt verba: אלא יעלם מן בלק
 Aut nesciat ille, qui creavit? id est, ut Beidavi notat, אלא יעלם אלסר
 Nesciat ille occulta & aperta, qui essentiam
 rebus largitur? Qua verò occasione hæc Muhammedi tradita sit &c.
 idem enarrat: רוי אן אלמשרכין כאנוא יתכלמן פימא בינהם
 פאשיא פיכבר אללה בה רסורה ויקולון אסרוא קולכם לילה
 יסמע אלה מחמר פנכה אללה עלי נהלהם Tradunt, Associatores
 de iis, quorum rumor tum inter eos percrebuit sermones habuisse: Deum
 autem id ipsum Apostolo suo indicasse. Tum illi, secretum habetote sermo-
 nem vestrum, ne forte Deus Muhammedis audiat. Atque propterea hanc
 eorum stultitiam Deus notum fecit.

6. cum
Archangelo
Gabriele.

De Gabrielis apparitionibus, secretisque ejus colloquiis per-
 strepunt Arabum libri. Fatentur, multa obstitisse, quo minùs Mu-
 hammed tam arduam suscipere potuisset provinciam, nisi Gabriel
 cor ejus multis gravatum peccatis purgasset, & ad propheticum mu-
 nus disposuisset, eidemq; secretissima quæque referasset. Sur. II. v. 96.
 קל מן כאן עדוא לגבריל פאנרה נול עלי קלכך בארן אללה מצרקה
 id est, Dico ei, qui inimicus est
 Gabrielis, equidem is inspiravit ei hoc in animum tuum, jussu Dei, confir-
 mans illa, quæ apud ipsos sunt, directio autem & laus nuncius fidelibus.
 Oedipo opus habent hi Beidavio, qui de Judæis locum hunc
 intelligendum scribit. Hi in Synagoga quondam Omaro fassi, Gabri-
 elem sibi esse infensum, propterea quòd secreta eorum Muhammedi
 proderet; ubi tamen, cum eidem Omar, illa deferre vellet, à Gabriele
 fuit anticipatus. Verba ejus sunt: הן רנע עמר פונר גבריל קר
 סבקה באלוחי Postea reversus Omar, Gabrielem inspiratione sua eum an-
 tevertisse comperit. Plura habet p. 61. Surata XCII. incipit: אלם
 נשרח לך צורך Annon dilatavimus tibi pectus tuum? Loci hujus va-
 rias explicationes comminiscitur Beidavi, præter cæteras hanc: וקיל
 אנה

אנה אשארד' אלי מא רוי אן גבריל אתי רסול אללה פי צבאה או
 יום אלמיתאק פאסתברנ' קלבה פעסלד' תם מלאח אימאנא
Ajunt, alludi hîc ad id, quod perhibetur, de Muhammede, quod Ga-
gabriel accefferit legatum Dei, dum juvenis adhuc esset; aut tempore fœderis
(cum Deo initi) atque cor ejus extraxerit, illudque laverit, & deinceps
fide & scientiâ impleverit. Surata LL אלנגם quæ ferè tota de appari-
 tione Gabrielis agit, legitur inter alia טריר אלקוי *Docuit eum*
robustus fortitudine, i. e. Gabriel. Hæc enim explicatio est nominis He-
 braici גבריאל, quod Beidavi p. m. 867. expressè ponit. Verbi autem
 פאסתקאם עלי & *constituit eum*, hanc fingit paraphrasin: צורה
 אלהיקסדה' אלתי כלקדה עליהא וקיל מא ראה אחר מן
 אלאנביא פי צורה' עיר מחמר מרתין מרה' פי אלסמא פמרה' פי
Et statuit eum, secundum veritatem figura, in creatione sibi com-
municata. Dicitur autem, quod eum propriâ suâ figurâ nemo Prophetarum
viderit, excepto Muhammed, cui bis hoc obtigit, semel in cælo, & semel in
terra. Quanto verò cum vitæ discrimine elusari debuerit Muham-
 med, disce ex fabula *Kessai*, in vit. Patr. p. 12. רוי ען אלנבי אנה קאל
 דאת יום לגבריויל יא גבריויל אחב אן אראך עלי צורתך אלעטמא
 אלדי כלקך אללה פיהא פקאל גבריויל יא חביב אללה אן לי צורה
 האילדה' לא תטיק ראיתהא ולא אחר אלא בר מעשיא עליה וקאל
 נעם ולאכן אחבבתי אן אנטרך פי צורתך אלעטמי פקאל גבריויל
 יא חביב אללה אין תריד תראני פקאל כארך מכה' פי אלאבטח
 קאל יא חביב אללה אן אלאבטח לן יסעני קאל לגבל ערפאת קאל
 באלחרא אן וסעני פתונה אלנבי אלי ערפאת פארא חו בכשכרה
 וצלצלה עטימה' וצורה סדת אלאפאק פלמא נטר אלנבי בר מעשיא
 פי אלתרא פתחול גבראיל עלידה' אלסלאם עלי צורה' אלאולי
 ואקבל אלי רסול אללה ועאנקה וקבלה פקאל לרה' לא תכף יא
 חביב אללה פאנא אכוך גבראיל פקאל אלנבי צדקת יא אבי גבר
 איל מא כנת אטן אן אחר מן כלק אללה עלי הדה אלצורה' פקאל
Tradunt de Prophe-
ta, quod die quodam dixerit Gabrieli. O Gabriel! optem te in specie figura

Liber 2. de tua magna videre, secundum quam Deus te creavit. Dixit Gabriel: O dilectus Deo, est figura mea valde terribilis, nemo eam poterit videre, & sic Muham.

neque tu, quin animi deliquium passus concidat. Reponit Muhammed, etsi maxime ita sit, velim tamen te videre in figura maiori. Respondit ergo Gabriel, O dilecte Deo, ubi me videre desideras? Extra urbem Meccam, respondit Muhammed, in valle lapidosa. Dixit Gabriel, dilecte Deo: Vallis illa me non capiet. Ergo, respondit Muhammed, in monte Orphath. Hic, inquit Gabriel, locus aptior erit & capacior. Abiit igitur Muhammed in montem Orphath, & ecce Gabriel cum magno fragore & strepitu, totum figurâ suâ operiens horizontem; quod cum Prophetâ vidisset concidit, deliquium passus, in terram. Vbi verò Gabriel, super quo pax, ad priorem redisset figuram, accessit ad Prophetam, eumque amplexus & osculatus ita commellavit: Ne timeas, dilecte Deo, sum enim frater tuus Gabriel. Dixit Prophetâ: Vera dixisti, ô frater mi Gabriel, nunquam existimâssem, ullam esse Dei creaturam tantâ prâditam figurâ. Respondit Gabriel: O dilecte Deo, quid si igitur videres figuram Esraphil Angeli? à quo magnitudinè adhuc superari se fatetur Gabriel. Est precatio apud Muhammedanos celebris satis & trita, quæ אֱלֹהֵינוּ רַעַת Precatio lorica dicitur: hanc quoque, si Arabes mentiri desinant, acceptam Muhammed Gabrieli fert. Habui illam aliquando Leidæ ex mutuo Clarissimi Viri, D. Jacobi Altingi, Professoris Linguae Sanctæ apud Groninganos celeberrimi, amici certissimi. Hanc qui vel legit, vel instar amuleti secum portat, eandem consequitur mercedem cum eo פֶּן קָרָא אֶת תּוֹרִיהָ qui legit Legem, Evangelium, Psalmos, Alkor. & libros Abrahami. Vocatur autem lorica precatio, quia Muhammed in bellum abiturus lorica induit, cui vix erat ferendo. Hoc onere ut levaretur, mittitur cœlitus Gabriel, qui aliquoties frater ejus appellatur; jubeturque, exutâ armaturâ tam gravi & molestâ, lorica loco certâ & præscriptâ precandi formulâ munire se, quæ deinceps magnis indulgentiis & privilegiis ornata, in panaceam cessit Muhammedanis. Eam hoc loco totam exscribere non licet. Fortè illud commodius fiet alibi.

C. Capita religionis Muhammedica.

C. Hoc multis, qui de varietate Religionum differunt, accidere solet, ut prius rebus suis bene consultum non existiment, quàm non nulla in adversæ aut diversæ Religionis affectas congesserint, quibus exosi ubique reddantur & toti mundo execrabiles. Magno certè hoc zelo, sed qui non est זֵלָה נִכְרָחָה. Sunt mendacia suâ naturâ פְּסוּלִים

πτω, neque ullâ facilius dispelluntur ratione, quàm candore & ingenuitate. Nunquam cum fructu oppugnabimus Papisinum, ea religionis illius hyperaspistis affingendo, quæ nunquam iis in mentem venerunt. Habet superstitionum & Idololatriæ satis, si vel maxime nihil accedit amplificationis à nostris verbis. Dico *affingendo*: quod enim scioli nonnulli, ut Idololatriæ declinent suspicionem, sua se auctoritate & ineptis novarum distinctiuncularum κρησφύγετοις omnia elusuros se existimant & elusuros, quæ scriptis Theologorum Pontificiorum, & eruditione & dignitate his longè majorum, non tantum abundè probantur, sed & quotidiana praxi, exemplo cumprimis eorum, qui Reformationis tempora præcesserunt, confirmantur, id verò tam nos movere non debet; quàm non movet Pontificios Muhammedanorum quorundam versutia, qui ut ne eam amplecti videantur Religionem, à qua ipsa quoque ratio sanæ abhorret, excusant & emolliunt omnes illos textus Alkorani, qui de Paradiso ita loquuntur, quasi turpissimarum voluptatum esset cloaca & receptaculum. Quasi verò tum impia impii Muhammedis sacra meliora sint & rectiora, quum gnathones quosdam & mancipia ventris, subtiles quidem, sed falsos habent Alkorani interpretes. Ut necessitatem Reformationis, præclaro Majorum nostrorum studio institutam, irritatus à sacrificulo, ostenderem, multa ex monumentis publicis & privatis (approbatis tamen, aut saltem nulla à librorum Censoribus notatis censurâ) collegi, documenta, quæ miseram nobis majorum nostrorum praxin ob oculos ponunt. Id cumprimis defendi, non male Majores nostros honorem *invocationis*, aut, quod *Fero* contra Cajet. idem est, *adorationis*, exemplo Prophetarum, Apostolorum & primitivæ Ecclesiæ, à creaturis postliminio transtulisse ad Creatorem. Ipsis Pontificiorum verbis non obscuris, aut flexiloquis, sed rotundis & apertis lectori judicandum reliqui, nonne in Papatu Μαρολατρία & Αχιολατρία eam attigerit venerationis ἀπόκτησις, quæ soli debeatur Deo? De corrigenda inveterata adversariorum consuetudine parum quidem polliceri mihi potui; noveram enim, acerbis & minacibus Paparum Decretis, lectionem librorum nostrorum manibus eorum fuisse excussam; de excusandâ tamen Reformatione Ecclesiastica, potissimum sollicitus, nunquam dubitavi, quin semper aliqui benignius de præclaro illo opere sentirent, ubi, quàm malo loco res tum fuerint in Ecclesia, plenius ex iis perceperunt authoribus, qui tum temporis erant πωλόν ἀντάξιοι ἔχον. Allatravit tamen hoc nuper scriptum vete-

Liber 2. de rator quidam, non alia ratione, quàm quòd benignius loca à me cita-
Pseudopr. ta explicanda velit. Quasi verò non sit,
Muham.

Optimus interpres verborum quisque suorum?

Aut, quasi licentiam sibi quisque sumere debeat in alterius mentem? Ipsi se ita perspicuè explicuerunt non verbis tantum, sed & praxi, ut novis illis interpolatoribus & incrustatoribus opus non sit. In multis autoritatem allegatorum studet infirmare nimis trito prætectu: privata esse judicia, & scripta quæ toti Ecclesiæ fraudi esse non possint. Quasi frivolas has & ficulneas exceptiones contemnere hætenus non didicerimus? Privata sunt scripta, sed publica auctoritate approbata. Aut si hæc majori non habentur loco publicorum in Papatu Doctorum opera; in αἰασιν δι' ἡν doctrinæ Reformatæ, quàm ut sperni ab obvio quolibet, & falso scommate rejici possint; cur omnia pulpita, omnes cathedræ, eorum voce tantum personant, in ἡγεσιαν δι' ἡν doctrinæ Pontificiæ? Respondissem Jesuitæ, nisi nova illa paradoxa Antagonistæ in Papismi opprobrium objecta, alius quispian hac ipsa excusatione; *Scriptum esse hominis privati*, mihi ei ipuisset. Hoc certè monere operæ fuit pretium, ne, dum Augustini exemplo urgeo, Deum mendaciis nostris non indigere, nec quicquam ad rem facere, si iis adversarium aliquem oneremus hypothefibus, de quibus is ne per febrim cogitavit, homines quidam maleferiati, ut seculum est procax, & ad calumniandum proclive, ex Jesuita, ejusdem me criminis reum facere tentarent. Pergendum nunc in materia nostra, & quia de ipsa quoque Muhammedis doctrina, quasi nihil planè, nec quoad τὴν πρῶτην, nec quoad τὴν δευτέραν, in ea reperiretur, quod à Christiano tolerari posset, multi in detrimentum potius veritatis, quàm promotionem ejusdem, ubique clamitant: nos hic quoque loci ingenuitati litaturi & candori, unum atque alterum dabimus religionis Muhammedicę compendium, unde pateat, *Gaultherium* tab. Chronog. p. 539. aliòsque Pontificios, larvis nos terrere & φοβητικαῖς puerilibus, quando in iis nos cum Muhammedanis satagunt πικρὰ καὶ λυγρὰ, quæ cum sacra Scriptura, & primitiva Ecclesia, utrisque communia sunt, quorum Syllabum dedimus in *Thef. Philol.* p. 60. Fatemur enim, esse Muhammedismum confutum non ex Judaismo tantum & Gentilismo; sed & Christianismo, ψευδωνύμῳ licèt, & ut plurimum hæretica pravitate ita corrupto, ut imperitioribus verè πανόστιμον μολίκεται esse potuerit. Nec mirandum est, in ea quoque religione haud obscuras veteris Christianismi apparere striduras, cujus principiū, Al-

koranus, ex ipsis quoque Sacra Scripturae expressis verbis constat: qua de re, *אוּמַת* tuo tempore ita loquemur, ut nulli ambigās, quin cuique obvium sit futurum, neminem post hominum memoriam in nova cudenda religione ita vafrum fuisse & versipellem, qui, cum de suo vix pauca addiderit, sed vel ex utriusque Testamenti libris, vel Judæorum traditionibus omnia mutuaret, eadem tamen, quasi nec literas nōset, nec nare; cœlitus ad se delapsa ausus fuerit tanto cum successu mentiri. Ita enim Alkoranum tractare, eundem demum, in ruborem & confusiohem Muhamedanorum, confutare est. Hæc ergo vice, speciali omnium articulorum fidei Muhammedicæ Catalogo, in *Commentaria* de hæc re edenda, rejecto, ejus nunc suprema tantum capita delibabimus, 1. Ex *Elmacino*. Ita ille Hist. Sarac. l. I. c. I.

Liber 1. de
Pseudopr.
Muham.

p. 3. וְפִי אֶלְסַנְדֵּר אֶלְדַּאבְעָה וְאַלְאַרְבַּעִין מִן עֲמֵרָה אֲטַהֵר אֶלְדַּעֲוָה

C. *que no-
va illi do-
ctrina sine
capita, di-
scimus?*
2. Ex *Elma-
cino*.

פִּאנְדֵּר כֵּאן קֵבֶל דִּלְךָ יִדְעוּ אֵלֵי אֶלְאַסְלָאם סֵרָא פִּלְמַנְא אֲטַהֵר

אֶלְדַּעֲוָה אֲמַר בְּאַלְאִימָאן בְּאַלְלָה וְחֵדְרָה וְעִבְאַדְתָּה וְאַלְסַנְדֵּר לְדֵה

דִּרְפִּין עִבְאַדְרָה אֶלְאַצְנָאם וְאַמֵּר בְּאַלְכֵתָאן וּפְרִין עֲלֵיהֶם צוּם שׁוּחַר

רִמְצָאן וְאַלְצִלְוֹאֲרָת אֶלְכֵמֶס וְאַלְזִכְאַרַּת וְאַלְחֵג אֵלֵי בֵּית אֶלְלָה

אַלְחֵרָאם וְאֵן לֹא יוּכַל אֶלְדֵּם וְאַלְמִיתָהּ וְלַחֶם אֶלְכִנְזִיר פִּמֵּן

אַמְתַּנַּע מִן דִּלְךָ קֵאֲתֵלָה וְחֵאֲרִכָּה קֵאֵל וְאַתָּאֵה אֶלְצִנְאַרִי מִן אֶלְעֵרֵב

וְעִירָהֶם פִּאמְנָהֶם וְכַתֵּב לֵהֶם כְּתָבָא וְכִדְלֵךְ אֶלִּיחֹוד וְאַלְמָנוּס

וְאַלְצִאכָּה וְעִירָהֶם וְכֵאֲעֹוֹא לֵה וְאַכְרֹוֹא מִנָּה אֶלְאַמָּאן עֲלֵי אֵן יוֹרֹוֹא

אַלְגִּיזָּה וְאַלְכֵרָאגַּן פִּאמֵר אֲמַתָּה בְּתַצְדִּיק אֶלְאַנְבִּיא וְאַלְדִּסֵּל וְמֵאֵ

אַנְזֵל עֲלֵיהֶם וְאַן אֶלְמַסִּיחַ אֲבֵן מֵרִים רוּחַ אֶלְלָה וְכִלְמַתָּה וְרִסּוּלָה

id est, Anno quadragesimo quarto aetatis
ejus, manifestavit vocationem. Antea enim ad Islamismum homines clam-
tantium invitavit. Publicata autem vocatione 1. credere iussit homines in
solum Deum, 2. eumque colere, & adorare, 3. destruxitque Idolorum cul-
tum: 4. praecepit etiam circumcisionem: 5. injunxit iis Jejunium mensis
Ramadan: 6. quinque orationes: 7. decimas, 8. peregrinationem ad tem-
plum Meccanum, 9. & ne comederetur sanguis, morticinium aut caro porci-
na. Atque eos, qui hæc non observabant bello vexabat & oppugnabat. Ac-
cesserunt autem ad eum Christiani tum Arabes, tum alii, eosque in fidem
suam recepit, scripto illis securitatis (vide sup. p. 237.) Symbolo. Ita &
Judæi, Magi & Pagani, aliique qui fidelitatis ei iuramentum prastiterunt,
fidem

Liber 2. de
Pseudopr.
Muhām.

6. Muham-
mede ben
Abib.

fidem ab eo liberam sunt consecuti, cā tamen lege, ut tributum & censum penderent. Mandavit quoque populo suo ut crederent 10. Prophetis & Apostolis, omnibusque, qui ad eos demissi sint, libris. Item 11. Christum, filium Mariæ, filium Dei esse, verbum ejus & Apostolum ejus. 12. Vera etiam agnovit Legem & Evangelium. Scripsit Muhammed, bea. Abibecer quadraginta Muhammedis apophthegmata, inter alia verò hoc ei consilium, fidei suæ asseclis duobus datum, tribuitur :

ען מנאחר ען אלנבי אנה קאל מן חפט עני מן אמתי ארבעין חריתא דכל אלגנר. חשרה אללה תעאלי מע אלעלמא ואלאנביא יום אלקיאמרה קלנא יא רסול אללה אי אלארבעין חריתא פקאל אן תומן באללה. ואליום אלאכר ואלמלאיכר. ואלכתאב ואלנביין ואלבער. בער אלמות ובאלקדר כירה ושרה מן אללה ואשתר אן לא אלאה אללא אללה ואני רסול אללה ותקם אלצלוה באסבאע אלוצו לוקתהא בתמאם רכועהא וסגורהא ותותי אלזכוה ותצום דימצאן ותחג אלבית אן אסתטעת ותצלי אתני עשרה הכערה פי כל יום ולילה סנתי ותלאר. רכעאית ותרא ולא תאכל ארבא ולא תשרב אלכמר ולא תחלף באללה כארבא ולא תשהד באללה עלי אחד קריבא ולא בעידא ולא תחכם באלהוי ולא תעבת אכאך מן כלפה ולא קדאמה ולא תקדף מחצנא ולא תעיר אחרא במא פירה ולא תספר באחד מן אלנאם ולא תאמן עדאב אללה. ולא תמשי פאלנמימה פימא בין אלנאם ותשכר אללה עלי כל נעמיה ותצבר עלי אלבלא ואלמציבה ולא מתקנט מן רחמה אללה ותעלם מהמא אצאבך לם יכן יכטיך ואנמא אבטאך לם יכן יציבך ולא תשלכ סכט ארוב ברצא אלמכלוקין ולא תותר אלדניא עלי אלאכרה פארא סאלך אכרך אלמסלם ממא ענדך פלא תכפל עליה פאנטר פי אמר דינד אלי מן הו פוק מנד ופי אמר דינאך אלי מן הו דונך ולא תכרב ולא תכאלט אלשיטאן. ודע אלבאטל ולא תאכר מאל אלותיים וארא סמעת דעא ולא תכתם וארב אהלך וולדך במא ינפעחם ענר אללה תעאלי ותקרב בהם אלי אללה עז וגל ואחסן אלי גיראנדך ולית תקטע לדי רחמתך וצלחם לא תלען אחד מן אלמכלוקין ואכתר אלתסביח ואלתהליל ואלתמחיר ואלתכביר ורם

ודם על קרצה אלקראן פי כל האל אלא אן תכונא גנבא ולא
הע חסדא לבעיה ואצנע מא יצירה אן יצנע בך מא תרצנא

id est Habet Moghabed à Salman. qui à Propheta audivisse se refert, quod d. xerit: Qui è populo meo quadraginta servaverit dicta aut. constitas, Hortum (Paradis) ingredietur, eumque excitabit Deus excelsus, cum Sapientibus & Prophetis, ultimo die. Diximus: O Apostole Dei, qua sunt quadraginta illa dicta? Respondit Muhammed. 1. Si credis in Deum, & 2. diem ultimum. Esse item 3. Librum. 4. Prophetas. 5. Resuscitationem post mortem. 6. Providentiam circa bona & mala. 7. Si testaris, non esse Deum, nisi ידו יום, meque Apostolum ejus. 8. Si statim temporibus tuas preces peregeris, præmissa ablutione seu purificatione larga, suo quoque tempore convenienti & solent enim Muhammedani supersticiosa membrorum, manuum cumprimis, ablutione ad singulas precum vices se præparare) & consummatione incurvationum, & inclinationum, precibus singulis destinatarum. 9. Si decimas dederis. 10. Si mense Ramadan jejunaveris. 11. Si Meccanum iter, ubi possis, feceris. 12. Si singulis diebus & noctibus duodecim Reças ordinarias oraveris; tres autem ex superabundanti pietatis studio. 13. Si à fœnore abstinneris. 14. Nec vinum biberis. 15. Nec per Deum in vanum juraveris. 16. Nec contra quemquam Deum testem appellaveris, sive propinquum, sive remotum. 17. Nec precipitanter judicaveris. 18. Nec fraudaveris fratrem tuum, vel à facie, vel à tergo. 19. Neque mulierem castam abegeris aut repudiaveris. 20. Neque suum cuique exprobraveris navum. 21. Neque vi quemquam coëgeris, aut ludibrio habueris. 22. Neque afflictionis seu cruciatus Dei timorem omnem abjeceris. 23. Neque qua inter homines sparguntur calumniosè effutiveris; vel; si non fueris obrectator. 24. Si Deo gratias egeris pro quolibet accepto beneficio. 25. Si patientiam probaveris in calamitatibus & afflictionibus. 26. Si non de misericordia Dei desperaveris. 27. Si cognoveris, quod omne id, quod evenit tibi, à te non aberrarit, (id est, non fortuito tibi evenit, quasi alii jam fuerit destinatum) si enim à te aberrasset, tibi non obligisset. 28. Neque Dei iram in te propter gratiam creaturarum concitaveris. 29. Neque hunc mundum, præ futura vita, elegeris. 30. Si aliquid abs te frater tuus fidelis (Moselmannus) petierit, avarè non denegaveris. 31. Si in negotiis religionis observaveris eum, qui supra te est: in rebus verò mundanis (elegantissimam Arabismus habet paronomasiam) eum qui infra te est. 32. Neque juraveris. 33. Neque cum Sathana amicitiam contraxeris. 34. Si vanitati valedixeris. 35. Facultates orphani non rapueris.

Liber 2. de Pseudopr. Muham. 36. *Clamorem audis non suppresseris. 37. Familiam tuam & liberos tuos si institueris, in iis quæ usui ipsi esse possunt apud Deum, eosque Deo ter opt. Max. adduxeris. 38. Si vicinis tuis benefeceris; neque ab iis, si misericordia tua egeat, eam cohibueris. 39. Nulli creatura maledixeris. 40. Laudes Dei, jubilationes, celebrationes, & magnificationes (detur venia novo vocabulo ad Emphasin Arabismi exprimendam nobis extorto) si multiplicaveris. Si in Alkorano in omni statu semper legeris, nisi cum fueris immundus. Si non deserueris septem cælis. Si tandem feceris alii, quicquid gratum esset, si tibi fieret.*

3. *Ex* Absolutissimum verò Religionis Muhammedicæ compendium
 כתאב ארסאלה, quem suppledit nobis author sæpe citatus libri, quem
 ארסאלה ex Bibliotheca Bongartiana, sincerus noster amicus D. Samuel Rhodius, aliquando nobis communicavit. Primi capituli titulus est: כתאב
 מן תנאך בה אלאלסנה ותעקרה אלפורה מן ואנב אמור
 ארסאלה *Caput continens ea, quæ confiteri debent lingua, & credere corda de rebus religionem concernentibus. Articulus primus est de Deo, nominibus, attributis, operibus Dei, creatione cum primis & providentia.*
 אן אללה אלאה ואחר לא אללה עירה ולא שבית לה ולא נטיר
 ולא ולד לה ולא צאחבה לה ולא שריך לה לים לאוליתה אבתדא
 ולא אוליתה אנקצא לא יבלע כנה צפה אלואצפון לא יחיש באמרה
 אלמנתרון יעתר אלמתפכרון באיתה ולא יתפכרון פי מאייה דאתה
 ולא יחישון בשי מן עלמה אלא במא שא וסע ברסיה ללסמואר
 ואלארץ ולא וודה חפטהמא פהו אלעלי אלעשים אלעלים אלכביר
 אלמדבר אלקדיר אלסמיע אלבציר אלעלמי אלכביר ואנדה פוק
 ערשה אלמגיר בראתה והו פי כל מכאן בעלמה כלק אלאנסאן
 ושלם מא תוסוס בה נפסה והו אקרב אליה מן חבל אלוריד ומא
 תסקט מן ודקה אלא יעלמהא ולא חבה פי טלמאת אלארץ ולא
 רטב ולא יאבס אליה פי כתאב מבין עלי אלערש אסתולי ועלי
 אלמלך אחתוי ולה אלאסמא אלחסני ואיצפארת אלעלי לם חל
 בגמיע צפאתה ואסמאיה תעאלי אן תכון צפאתה מכלוקה ואסמאה
 מחרתה כלם מוסי בכלאמה אלדי הו צפה דאתה לא כלק פן
Quod Deus sit Deus unicus, extra quem nullus alius: qui nec similem habeat, nec parem, nec filium, nec
 60-

locum nec collegam. Cujus origo initio caret, & aeternitas sine. Cujus rationem nulla attributorum descriptione assequuntur, cujusque Imperium ne loquacissimi quique complectuntur. Ex cujus quidem scientis homines meditando exempla trahunt: quiddam tamen Essentia ejus nulla cogitatione comprehendunt. Scientiam ejus nullatenus nisi quantum ipse vult, circumdant. Solum ejus amplitudine sua cælum exæquat & terram, nihilque incommodi ex conservatione utriusque ad eum redit: Estq; ille excelsus, magnus, sciens, & noscens, moderator, potens, sagax, agilis, magnus, qui sedet supra thronum suum honoratum essentia sua, qui scientia sua omnia loca penetrat: qui creavit hominem, novitque quicquid illi anima ejus inspiraverit, utpote cui propior est ipsa rena cardinea. Neque solum cadit, ipso inscio: Neque granum delitescit, in tenebris sive viride sive aridum, quod non reperiat in libro manifesto: Sic prædestinationem vocant Arabes. Thronum occupat, & regnum circumcingsit. Idem etiam habet nomina pulchra (cujusmodi Arabes numerant XCIX.) & attributa excellentia, quibus tamen attributis & nominibus omnibus nulla mutatio inferitur. Absit enim, credere, attributa ejus creatæ esse, aut nomina ejus producta. Locutus est Deus cum Mose sermone, qui est proprietatis essentia ejus, non verò creatura de creaturis ejus: & apparuit in monte, qui præ maiestate ejus comminatus est. Et paulò post de providentia Dei locuturus

**Liter 2.de
Pseudops.
Muham.**

2. De ~~De~~
videncia.

פיה, ושרה חלה ומרה וכל דרך קדוה: אית' subesse omnia: אלה רבנא ומקאדור. אלאמור בידה ומצירהא ען קצאיה עלם כל שי קבל כונה פגרי עלי קדוה לא יכון מן עבארה קול ולא עמל אלא פקד קצאה וסבק עלמה בה אלא יעלם מן כלק והו אלדמא אלכביר יצל מן ישא פיכר לה בעולדה פיהו מן ישא פיופקה בפצלה פכל מיסד בתיסירה אליכא סבק מן עלמה וקדוה מן שקי או סעיד תעאלי אן יכון פי מלכת מא לא יריד או יכון לאחד ענה עני או יכון כאלקא לשי אלא הו רב אלעבאר ורב אעמאלהם Bona & mala, dulcia & amara, qua omnia gubernat Deus Dominus noster, in cujus manu dispositiones sunt rerum, earumque processus & origines à decreto ejus dependent. Omnia novit, priusquam eveniant, eademque omnia fluunt ex ordinatione ejus. Nihil à cultoribus ejus datur effectum, siue verbum fit, siue opus, quod non jam decreverit: siquā praescientiā anteverterit. Aut amon nōrit quem creavit, cūm abditissima quaque penetret, & sciens fit, errare faciens quem vult (eum nempe iusto suo iudicio deferendo) & dirigens, quem vult, eique pro-

Liber 2. de misericordia sua, opem fert. Omniaque ad facilem exitum deducuntur, iuxta pseudopr. xra præsidentiam ejus, & providentiam sive calamitosum sit, sive optatum. Muham.,

Abfit cogitare aliquid esse, in regno ejus, quod ille nolit, aut quod quicquam emolumenti cuiquam accedat, ipso non concedente: aut quod ullius rei creator sit præter eum, qui Dominus est creatorum (aliàs vox ista homines, vel cultores significat.) suarum, Dominus operum eorum, & ordinator motuum eorum, & consiliorum eorum.

3. De Alkorano. Fidem Muhammedinorum de Alkorano his proponit verbis:

וְאִלְקֶרְאן כְּלָאם אֱלֹהִים בְּמַכְלוּק *Credendum est, Alkoranum esse verbum Dei increatum.* Alii tamen, ex ipsis etiam Imperatoribus, Alkoranum credebant creatum. De Mámone scribit Elmac Hist. Sarac. p. 138. קָאֵל וּפִיחָא אִמְתַּחַן אִלְמַאמוֹן אִלְנָאם בְּחֶלֶק אִלְקֶרְאן וּכְלָמָן. לֹא יִקָּל בְּחֶלֶקָה עֲאִקְבִּירָה אִשֶּׁר עֲקֻבְרָהּ וּכְאֵן מִן אִלְמַמְתַּנְעִין מִן אִלְקֹל בְּחֶלֶק אִלְקֶרְאן אִלְאִמַאם אַחְמַד בֶּן חֲנִיב דְּרִצִּי אֱלֹהִים עֵנָה פַחְמֵל אִלֵּיהּ מְקִידָא פִמַּאֲת אִלְמַאמוֹן קִבֵּל וְצוּרָה פִלְמָא מַאֲתֵּת אִלְמַאמוֹן אִמְתַּחַנָּה אִלְמַעְתַּצֵּם וְצִרְבָּה עֲרִידָה סִיאַט *Quæ verba à magno illo Erpenio sic redduntur: Eodem anno tentavit Almamon populum formulâ Alkorani, gravissimè puniens eos, qui eam non proferrent. Inter eos autem qui id recusabant erat D. Ahmed fil. Habibif. in. qui compeditus ad eum vectus fuit: sed virâ excesserat Almamon: antequam ad eum perveniret. Mortuo autem Almamone, tentavit eum Mutafimus, qui multis eum plagis cecidit. Optimè omnia, ut potuit felicissimus hic Arabissimi restaurator, nisi quòd obscura sit toties repetita phrasis חֶלֶק אִלְקֶרְאן formulâ Alkorani, pro כְּלָאם אֱלֹהִים creatio Alkorani, id quod ex unius punctati absentiâ natum est. Sed & castigatiora exemplaria מִן חֲנִיבֵּל Habibif, legunt חֲנִיבֵּל Hânbel.* Fidem de creatio Alcorano deinceps propagavit successior Mámonis, Vathêkas, de quo Patricides

p. m. 352. וּכְאֵן אִלְוַאֲתָךְ יִקָּל בְּחֶלֶק אִלְקֶרְאן וְאִלְרִי חֲסֵן לָהּ הָרָא. אִלְקֹל אַחְמַד בֶּן אֲבִי דְאוּוֹר וּמַחְמַד בֶּן עֶבֶר אִלְמַלֵּךְ וּכְאֵן וְזִירְדָּה וְכַתֵּב אִלְוַאֲתָךְ אִלֵּי גִמִּיע אִלְאִמַּצָּר אֵן תּוֹכֵר אִלְמַסְלָמִין בָּאן יִקּוּלִּיא בְּחֶלֶק אִלְקֶרְאן וְאֵן יִכְתֵּב עָלֵי אִלְמַסְאֲנֵד וְעֵלֵט דִּלְךָ וְעֵסֵם עָלֵי אִלְמַסְלָמִין וְאִנְכִּירוּהָ אִשֶּׁר אִלְאִנְכָּאֵר וְכֹל מִן אִנְכֵּר הָרָא אִלְקֹל וְלֹא יִקְבִּלָהּ וְיִקּוּל בְּהַ מְנַהֵם מִן צִרְבֵּל בְּאִלְסִיאַט וּמְנַהֵם מִן חֲבֵס *Approbat: etiam Vathêcus sententiam de creatio Alkorano, quam bonitatis prætexit ei commendârunt Ahmed filius Abi David, & Muhammed filius Abdulmelici, qui fuit consiliarius ejus. Scriptit*

autem Vathecus ad omnes Aegypti provincias, ut cogerentur Muselmanni credere, Alkoranum esse creatum, atque hoc ipsum templis insculperetur. Qua sententia valde displicuit Muselmannis, eamque vehementissimè sunt detestati. Illi verò, qui hoc modo, sententiam hanc insectantes se gesserunt, neque eandem parato animo exceperunt, graves luerunt poenas, aliis flagellis castis, aliis vinctis, aliis etiam occisis. Postea verò, ubi, mortuo Vatheco, Imperii fauces confectus fuit Giafar Mottavacelus, אטלק מן כאן מחכוסא בסכב כלק אלקראן וסכט עלי מחמד בן עבר אלמלך חזיר אלמעתצם זאנכר עלי אלמעתצם זאלואתק זעלי עמר אבן אלפרח אלזונג וזעלי איכאג אלתרכי זעלי אחמד אבן אבי דאווד Dimisit eos, qui propter dogma de creatione Alkorani in curcerem erant compacti. Iratus etiam fuit Muhammedi fil. Abdolmelici, consiliario Mutasimi. Improbavit etiam Mutasimum, Vathecum, Omarum fil. Alfarch, Zagheum, Ibaghum Turcam, Abinedum fil. Abi Davod, primum iudicem. Sed hæc & παρόδῳ, ut vel hinc etiam discamus de verè Θεοφύλου literis modeste loqui & cum reverentia, siquidem videamus Muhammedanos tantum suis deferre nugis, ut malint extrema quæque subire, quam de æternitate earundem dubitare. Vide notitiam פ' פ. 29.

De Prophetia Muhammedis, ejusque officio tenenda impiet illius Religiois asseclis proponit sequentia : תם ארסאלה 4. De Prophetia Muhammedis.
ואלנזארה ואלנבזה בנכיה מחמד פנעלה אכר אלמרסלין בשירא ונזירא חדאעיא אלי אללה באדנה וסראגא מנזרא זאנזל עליה כתאנזרה אלחכים ושרה בה דינרה אלקוים והרי בה אלצראט Postea verò obsequavit Apostolatam, & officium monitorium & Prophetiam in Prophetâ suo Muhammed, quem posuit Apostolorum ultimum, evangelizantem, monentem, & ad Deum invitantem. Eodem hoc indulgente, & lucernam splendidam. Et demisit super ipsum librum suum sapientem, in quo religionem suam explicuit rectam, in quo directio ad viam regiam.

De ultimo judicio credere jubet author : אן אלסאעה אתיה לא 5. De ultimo judicio.
ריב פיהא ואן אללה יבעת מן פי אלקבור כמא בראהם יעודון זאן אללה סבכאנה צאעף לעכארה אלמומנין אלחסנאת וצפח להם באלתוכרה ען ככאיר אלסאארת ועפר אלצעאיר באנתנאב אלכבאיר

Liber 2. de
Pfeudopr.
Muham,

אלכבאיר אן אללה לא יקפר אן ישרך ברה ויעפר מן דון דרך
למן ישא ומן עאקבה בנארה אכרנה מנהא באומאנה פאדללה

בה גנתה ומן יעמל מתקאל דרה כירא ויה ומן יעמל מתקאל דרה
שרא ירח ויכרנ מנהא. שפאעתה מחמד נביה מן שפע לה מן אהל

id est, *Quodd Hora* (voce hac ex Sacra Scriptura de promta, ultimum intelligit iudicium) *venitur a est, de qua nullum dubium, quod excitabit Deus eos, qui sunt in sepulchris, sicut creavit Deus, ita reverterentur.* Nam Deus laudatus duplicat servis suis fidelibus bona opera, iisque per penitentiam condonat gravissima peccata, leviora autem remittit evitando majora: Neque enim Deus remittit illi, (vide supr. p. 221.) qui Associationis est: Extra associationis autem peccatum condonat cui vult. Quem vero igni suo punit, eandem ex eo, propter fidem ejus, educit, eumque in hortum suum (Paradisum) introducit. Qui autem tantum fecerit boni, quantum est pondus grani hordei (aliàs Arabica vox formicam etiam notat & atomum) videbit illud: Et qui tantum fecerit mali, idem etiam videbit. Eripiet etiam ex illo (igni) intercessio Muhammedis Propheta sui eos, pro quibus ille graviter lapsis de populo suo intercesserit.

6. De Para-
diso & in-
ferno.

De Paradiso, seu loco beatorum & opposito ei, inferno, auctoris

mens est: אן אללה סבחאנה קד כלק אלגנה פאערהא ראר כלוד
לאוליארה ואכרמהם פידה באלנטר אלי ונהה וחי אלתי אהבט

מנהא ארם נביה וכליפתה אלי ארץ במא סבק פי עלמרה וכלק
Deus laudatus creavit Para-
disum, eumque paravit domicilium aeternitatis amicis suis, quos in eo hono-
rat aspectu vultus sui. Estque, (Paradisus ille, locus) ex quo pulsus fuit A-
dam Propheta & Vicarius ejus, in terram, quam ante suâ præscientiâ de-
signarat. Creavit etiam ignem, quem paravit domicilium aeternitatis iis, qui
illi non credunt.

7. De die re-
surrectionis.

Diei resurrectionis certitudinem, modumque retributionis opo-

rum auctor ita describit: ואן אללה תעאלי יג יום אלקיאמה

ואלמלך צפא לערך אלאמם וחסאבהא ועקובתהא ותואבהא ותוצע

אלמואן לחן אעמאל אלעבאר ומן תקלת מואונה פאולאיד הם

אלמפלחון ויותון צחאיהם באעמאלהם פמן אותי כתאבה בימינה

פסוף יחאסכ חסאבה יסירא פמן אותי כתאבה ורא טהרה פאולאיד

Veniet Deus alius die Resurrectionis, Angelico constatu

lli

stipatus (prop. & angeli serie dispositi) & armilustrium quasi id est exa-
men, instituet gentium, rationis earum, pœna & retributionis. Apponen-
tūque libra adponderanda opera hominum. Cujus libra præponderabunt,
illi erunt felices, suisque libri operum afferentur. Qui librum suum dextera
manu acceperit, illius ratio subducta erit facilis. Cui verò liber suus affere-
tur à tergo, illi ardebunt in inferno.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Quia verò, ut in III. Parte nostri *إدريس* fuisse probavimus, illæ ferè 8. De par-
gentes, quæ Christum ejusque absolutum, pro peccatis nostris, *إبراهيم* gatoris.

ignorant, ignem aliquem purgatorium, quo peccatorum scoriz exu-
rantur sunt commentis, hic quoque author noster, quæ sit Muhamme-
danorum hac de re sententia breviter perstringit. Verba ejus sunt:
ואן אלצרמט חק יגודה אל עבאר בקדר אעמאלהם פנאנון מתפאותון

פי סרעור אלנאט עליה מן נאר גהנם וקום אובקתהם פהא
אעמאלהם Incumbit autem hominibus transire Zōrat (Arabicum re-
tinemus vocabulum, quod Giggas explicat; Pontem quendam infer-
nalem; nobis purgatorium describi videtur Platonicum) secundum o-
perum suorum dispositionem. Qui salvandi sunt, ex eo discernuntur, quod ci-
tio & repente ab igni infernali liberantur: reliqui, operum suorum merito,
ibi pereunt.

Fidei Muhammedica naturam sequentibus nobis explicat verbis: 9. De fide.

ואלאימאן בתוך רסול אללה תרדה אמתה לא יטמא מן שרב מנה
ודאר ענדה מן ברל ועיר זאן אלאימאן קול באללסאן זאבלאן
באלקלב ועמל באלכוארג חיד בזיארה. אלאעמאל וינקץ בנקץ
אלאעמאל פיכון פיהא אלנקץ ובהגם אלזיארה ולא יכמל קול
אלאימאן אלה באלעמל ולא קול ולא עמל אלא בנירה ולא קול
Fides autem in piscina Apostoli Dei est, ad
quam bibiturus accedit populus ejus. Non fiet, qui de ea bibit: Coërcebi-
tur verò & repelletur ab ea, qui profanat eam & mutat. Consistit autem fi-
des in dicto linguæ sinceritate cordis, & operis externa demonstratione.
Accrescit incremento opus, deficit defectu operum: Cadii enim in illam
decrementum & incrementum: Neque verbum fidei perficitur, nisi opere;
neque verò verbum quicquam est aut opus absque intentione. Sed neque
verbum, neque opus, neque intentio est, nisi accedat convenientia seu con-
sensus.

De statu Martyrum, aliarumque animarum à corporibus separata-
rum 10. De statu
Martyrum.

Liber 1. de
Pseudopr.
Muham.

rum post hanc vitam sic loquitur : ואנ אלשהדא אחיא ענר רבהם : ידוקן ואדואח אהל אלסעאדרה באקירה נאעמה אלי יום יבעתון וארואח אהל אלשקא מערבה אלי יום אלדין ואן אלמומנין יפתנון פי קבורהם ויסאלון ויתבת אללה אלדין אמנוא באלקול אללתאבת פי אליהא אלדניא ופי אלאכרה ואן עלי אלעבאד חפטה יכתבון אעמאלהם ולא יסקט שי מן דלך ען עלם רבהם ואן מלאך אלמות

Sunt autem Martyres vivi apud Dominum suum, à quo sustentantur : Spiritus etiam beatorum supersunt, deliciis fruentes ad diem usque illum, quo excitabuntur. Miseri vero cruciantur ad diem iudicii. Fideles (de corporibus hoc intelligendum puto, estque ipsa Judæorum fabula de הקבר הכוש percussione, qua fit in sepulchro ab Angelo mortis, de qua Bux. in Lex. Tal. R. חבט & Synag. Iud. c. XXXV.) inquietabuntur in sepulchris suis, & interrogabuntur. Et firmabit Deus eos, qui credunt sermone stabili in vita hujus & futuri seculi. Habentque homines Angelos custodes, qui eorum consignent opera, nec quicquam illorum scientiam Domini eorum fugit : Angelus autem mortis colligit Spiritus ad nutum Domini sui. Concludit tandem caput commendatione Muhammedis, felicitatis eorum, qui tempus ejus vivendo attigerunt, ejusque in Imperio successorum Abubecri, Omari, Othsmanni, Alii, hac annexa appendice, אן לא ידכר אחר מן צחאבה אלרסול אלא באחסן דכר, Ne unquam ullius ex societate ejus mentio injiciatur, nisi optima adjuncta ευφημία.

4. Ex lacub
Ben Sidi
Ali.

Sic Gabriel Sionita de urbib. & Morib. Oriental. c. XIV. p. 76. 77. ex authore Arabico, Iacob Ben Sidi Ali : Muselmannonum cultus Religioque in eo consistit, ut credant, omnia colloquia à Gabriele Angelo, facta Propheta nostro, dum ipsum de iis, qua credenda ac facienda interrogabat, qua sunt ea, qua sequuntur. De dogmatibus Moslemannonum est, ut credant omnes in unum Deum, cui nullus alius est par (& hanc ultimam particulam directe contra Christianos protulit, qui tres in Deo aequales personas veracissime credunt ac fatentur.) Teneantque Angelos servos Dei esse, & credant in Scripturam, qua missa est ad Apostolos, qua & communi opinione ipsorum dividitur in centum & quatuor libros, quorum decem ad Adamum missi sunt, quinquaginta ad Sethum, & triginta ad Enochum (quem Edris vocant) & decem ad Abrahamum, lex ad Mosem, Psalmi ad Davidem, Evangelium ad Isa, seu Iesum, Christum. Alkoranus denique ad Muham-

hammedem. Ut quoq; teneant hos missos esse ob hominum utilitatem, & credant in diem resurrectionis post mortem, & aliquos esse ad ignem prædestinatos, alios ad Paradisum, juxta Dei voluntatem. Nam in Alkoranodicitur: *Quicquid ex vobis est, qui non habeat locum suum in Paradiso, & locum in Inferno determinatum: Credant etiam honorum premium, malorum autem supplicium: & Sanctorum intercessionem.* De dogmatibus est etiam ut sint ex credant in calamus divinum, qui digito Dei creatus est. Calamus iste ex margaritis est confectus, ejus longitudinis atq; spatii, quod vix eques velox conficere possit annis quingentis. Eo fungitur munere, ut scribat ipsemet omnia præterita, existentia ac futura. Atramentum, quo scribit, est ex lumine: linguam verò, quâ scribit, nemo intelligit, præter Archangelum Seraphaelem. Credant etiam sepulchrorum supplicium. Nam solent sæpe mortui cruciari in sepulchris suis, ut factum est in quodam sepulchro (vide sup. p. 256.) quod est intra Meccam & Medinam.

Verum, ut monuimus, Religionis Muhammedicæ capita plenius dabimus in commentariis nostris de Religione Muhammedica. *Πρώτης* hoc Methodi postulavit ratio.

D. *Primos doctrinæ Muhammedicæ affectus, antequam publicè novæ doctrinæ dogmata spargerentur, recenset Elmac. Hist. Sarac. l. 1. c. 1.* פאול מן אמן בנכותה כריגרה בנרה עמה תם מולאה זיד בן c. 1. תארתה תם עלי בן אביטאלב רצי אללה ענהם אנמעין תם גא אבו בכר בנמסה נפר דעא נמיעהם אלי אלאסלאם פאנאבורה וחם עתמאן בן עפאן ואלזביר בן אלעואם ועבר אלרחמאן בן עוף וסעיד בן אביתקאץ ועביר אללה בן אלגראח הולא אלתסערה אלאסלאם *Prima, quæ in Prophetiam ejus credidit, fuit Chadigha, filia patris ejus; hinc ejus servus Zeidus, filius Haritba: deinde Ali, filius Abitaleb; felices omnes memoria.* Postea quoque accessit Abubecrus, cum quinq; aliis: qui omnes ad Islamismum ab eo vocati obtemperaverunt: Suntq; Otman filius Affani; Zubeirus filius Arrami, Abdorahman filius Aufi; Saadus, filius Abunvakafi, & Obeidalla filius Algirabi. Atque hi novem primi Islamismum sunt amplexi, nempe eo adhuc tempore, quo clam venenum suum Muhammed propinavit. Anno verò vocationis manifestatæ quinto, scribit idem Elmac. אסלאם עמר בן אלכטאב רצי אללה ענה פקוי אלמסלמין באסלאמה וכאנוא יום אסלאמו תסעך ותלתן ותכטלוא בה ארבעץ *Fidelis factus est Omar.*

Liber 2. de Omar fil. Alchitab, sel. mem. qui fide sua reliquos credentes confirmavit : Pseudopr. Muham.

כרנ אלי אלטאיף פרטא אלהא אלי אלסלאם פלם יניכח פלם יניכח
 Egressus est Muhammed Tajisam, ejusque populum ad Islamismum vocavit, sed non paruerunt ei. Sed אלהא אלתאלתה עשר גא אליר, נמאעה מן אלסלאם ואלכורג ועדתהם תלתה וסבען רגלא ואמראתאן ובאיעה עלי אלסלאם תעל מנהם אתני עשר נקיבא תם רגעוא אלי אלמדינה ופשא אלסלאם פי אלהא פצארו תם רגעוא אלי אלמדינה ופשא אלסלאם פי אלהא פצארו Anno decimo tertio venerunt ad eum quidam ex *Aras* & *Chazragh* (sic lectio vulgata ex melioribus corrigitur exemplaribus) viri nempe LXXIII. & mulieres dua, qui super Islamismo fidelitatis ei juramentum praestiterunt, & ex his duodecim posuit duces (hanc quoque lectionem correctiora suppeditant exemplaria) qui postea Medinam sunt reversi. Et diffusus est Islamismus apud ejus incolae, factique sunt ei adjutores in Medina. Sunt fortè hi ipsi, qui in Thef. Gigg, appellantur נקבא אלסלאם quidam praecedentes ad capiendum templum; aut אנצאר אלנבי Adjutores Prophetæ.

E. De amulio Muham-medie, qui sunt E. Aemulos Muhammed, ubi nova moliri cœpit, habuit & hostes non paucos, de quibus conqueritur Sur. VI. p. 80. וכן אטלם ממן Quis iniquior est eo, qui falsa confingit contra Deum, dicendo: Inspiratum mihi est, cum ipse nihil sit inspiratum. Et primò quidè Judæi novo Prophete Insultarunt, quos vicit, ut est apud Elmacin. p. 5. Coryphæum eorum è medio mox sustulit, ut diximus supra pag. 217. Deinde inter ipsos quoque Arabes caput quidam extulerunt, ex quorum numero fuit i. Quidam *Museilema*, de quo Elmac. p. 9. ופיהא ארתר מסילמר. אלכראב ואדעי אנרה שריכרה פי אלנכורה ותבעורה קומה מן בני *Eo* (decimo Heghiræ) anno defecit *Museilema*, Pseudopropheta, dicens se esse socium ejus in munere Prophetico, & sequitur eum sunt sui, ex filijs *Hansfa*, *Iamama*. Magna cum primis successuum spes affulsit, anno Heghiræ XI. cum Arabes deficerent, tributumque pendere recusarent. Duxit uxorem *Thegiaxim*, filiam *Harithi*, quæ Prophetissa nomen sibi vendicavit. Vix tamen triduum cum marito suo morata deferit eum, atque ad suos redit, ut est apud Elmac. p. 16. Paulò post cruentum inter *Museilema* affeclas, & *Muhammedistas* com-

commiffum fuit prælium, illis vincentibus primò. Mox tamen, ut *ἡ μάχη* Mars esse solet, Ikirman, fil. Abugiabli, nomine Abuberi, post internecionem mille & ducentorum militum fuorum, prælium instaurat, Museilemam, & decem militum ejus millia occidit, reliquos ad Islamismum cogit. Prælium describitur ab *Elm.* p. 16. 17.

2. *Afavad* 2. ופי אלסנה אלהאדיה. p. 9. *Afavad* Absites, de quo idem author, p. 9. עשר טהר אלססור אלעבסי אלכראב כאליםן וארע אלנכוה ועלב עלי צנעא. ונגראן ועמל אלטאמף ואסתטאר דכרה פקתלה פיות Anno undecimo apparuit Pseudopropheta *Afavad* Absites, in Arabia felici, qui dixit se Prophetam esse, cœpitq. Sanaam, Nazranam, & Tajisa ditionem, cūque memoria ejus jam celebris esset, occidit eum Firus, Dailamita; in domicilio ejus. Fuit hæc prima Abubecri historia, scribit *Elmac.* p. 16.

III. Est Talihā, de quo Elmācin. p. 16. וארעי טליחיה אבן כוילד. Talihā. אלנבוה ואתבעה קומה מן בני אסר וסיר כאלד בן אלולד אלמכ זמי לקתאל טליחיה אלכראב ומן אצאברו מן עטפאן וטי ואסר וקאתלהם והזמהם ואנהזם טליחיה בעד דלך למא בלעה אסר ועטפאן ולם יזל מקימא פי אכלב חתי מאת אבו בכר תם אתי Talihā אלי עמר אבן אלכטאב פכאיעה פרנע אלי בלאדה וקומיה quoque filius Chovvaileidi, Prophetam se jactavit, & secuti sunt eum sui ex posteris Afed. Et misit (Abubecrus) Chalidem, fil. V Validis, Machzumem, oppugnatum Taliham Pseudoprophetam, qui se ei, adjungerent Gatfanitas, Tufitas, & Afeditas, eosque is oppugnavit. Fugatus quoque est Talihā, postquam ad eum venerunt Afeditas & Gatfanitas: mansitq. Achlabi, donec obiit Abubecrus: postea enim accedens ad Omarem fidelitatis ei juramentum praestitit, atque in terram suam & ad suos reversus est.

IV. Post Muhammedis tempora floruit Damasci celeberrimus Poeta, *Almotenabbi* dictus, de quo *Sion. de Urb. & Morib. Orient.* p 22. *Damascum quoque illustravit Poetarum Arabum facile princeps Almotanabbi, qui literis & armis praestantissimus erat, ac propterea saepe de se dicere solebat carmine Arabico: Equi & campus me cognoscunt: bellum, concertatio, charta & calamus. Hic Muhammedi omnibus viribus assimilari studebat sed res non eundem habuit eventum. Nam ille cum eleganter, ornatèque scripisset Alkoranum, hic tum soluta tum ligata oratione mixtum in modum excelluit; ille armis, hic arte militari praestitit: Il-*

Liber 2. de Ies^{us} Nabbon, id est, Propheta nuncupatus est, hic מתנבי Motanabbis, hoc est, prophetans voluit appellari. At ille vivens & post mortem infinitos ferè populos seduxit, hic verò dum vitam ageret non paucos ad se traxit, tamen post obitum anno 354. acutatis sua 51. omnes ejus sectatores dissipati sunt.

F. Quomodo F. Consequens est, ut quo animo Koreischitæ tribulem suum, Muhammedem, Prophetæ jam axiomate apud multos insignè, exceperint, dicamus. Id verò colligi potest partim ex iis quæ diximus sup. p. 137. partim ex decreto illo contra Haschemi filios, ex quorum numero erat Muhammed, inno novæ religionis octavo, publicè suspensio, cu-

jus Elmacin. pag. 3. his meminit verbis: פנכת קריש צחופה אליהו יעאמלוא בנו האשם בני אלמטלב ולא ינאלטוהם פעלקוהא פי אלכעכרה Et scripserunt. Koreischitæ diplōma, ne filii Haschemi cum filiis Almuleb sædus inirent, aut cum eis miscerentur, idque in templo Meccano suspenderunt; partim denique ex eo, quòd ubi (utar verbis Elmacini) וקית שוכתהם וטמעוהם confirmati sunt Koreischitæ, eorumque potentia & spes crevit, Meccà civem suum & Pseudopropheta tam expulerunt, de qua Fuga seu Hegirâ (hoc enim nomine apud Scriptores venit) peculiari capite nobis est differendum.

CAPUT IV.

De

HEGIRA, seu FUGA MUHAM.

M E D I S.

In hoc capite tractantur sequentia I. Examinatur vox Hegiræ, quæ Arabica est. Gemina ejus significatio. II. Indicatur annus hujus Hegiræ. III. Proponitur causa fuge; Illustratur hæc materia ex Alkorano, Bèidavi, & campimis Abunazaro. IV. Enumerantur fuge socii, qui אלמהאנון appellantur V. Locus fuge est Medina, quæ & latrib dicitur. Recitantur quedam ex Sionita. VI. Epochæ Arabica ab hoc anno desumpta. VII. Catalogus subjicitur quorundam pæliorum Muhammedicorum, ejusque tandem mors.

Habebis spero, tractatio hæc tantò majorem usum & gratiam, quantò memoria Epochæ Muhammedicæ, quæ à Pseudoprophetæ Arabum Fuga ortum suum habet, in Historicorum monumentis crebrior est. Dicemus

I. De ipsa voce Hegiræ, quæ Muhammedis Fuga exprimitur, in Latinis etiam Scriptoris.

II. De

II. De anno Hegiræ, seu Fugæ.

III. De causis fugæ Muhammedī à Koreischitis imperatæ.

IV. De sociis fugæ.

V. De Medina, Muhammedis asylo, seu loco fugæ.

VI. De Epochæ Hegiræ; ejus origine & usu.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

A. Vox igitur *Hegira* origine sua est Arabica **הֵגִירָה** quæ *fugam* A. *Explica-*
in genere notat quamlibet: à verbo **הָגַר** *fugit, evasit, se subduxit*. Deinde ^{est vox}
verò, quia Muhammedanis persuasum est, Muhammedem pietatis, ^{Hegira,}
divinique Numinis causâ; relicta Meccâ, Medinam fugisse, peculia-
rem significationem hoc ipsum verbum in Conjug. 3. assumit. Est
enim **הָאֵגֶר** vel **אֵלֶּלֶה** *pietatis causâ peregrinari*, Unde
אֵלֶּמְהָאֵגֶר *Peregrinatio pietatis causâ*, & **אֵלֶּמְהָאֵגֶר** *Exulans, peregrinans Deâ causâ*. Confer quæ diximus sup. p. 6. 7. ubi
denuò monemus, cavendum diligenter, ne, quæ à verbo **הָגַר** sunt de-
ducta, cum nomine proprio **הָגֵר** confundantur. Aliàs **הָגֵר** etiam Ara-
biæ urbs est, quam *Alferganus* in Clim. II. locat. Fortè, scribit ex men-
te Cl. D. Præceptoris nostri, *M. Golii*, Georgius *Hornius* amicus olim
& studiorum Arabicorum in Academia Gröningana socius, in Sul-
pit. Sever. I. 1. p. 33. *ab Hagar matre sua, Arabes desumpserunt nomen*.
Ejus nominis etiam pagus exiat propè Medinam. Egra vel Agra Ptol. *Ste-*
phanus, Plinio. **Ἀγῆρα** Straboni & Stephano. Templum Mec-
canum extructum ab Ismaele videtur, siquidem ad facelli portam putens
est, ubi confedisse Hagar cum infante volunt: unde *Zemzem* vocant. De
quibus prolixius, **أخبار** Commentariis nostris de Religione Ara-
bum.

B. Hæc verò Pseudoprophetæ fugæ in annum decimum quar- ^{B. Annus}
tū novæ Religionis Muhammedicæ incidit. *Elmac. Hist. Sarac. I. 1.* ^{Hegira in-}
dicatur.

קָאֵל אָבוּ גַעְפֶּר אֵלְטַבְרִי פִי אֶלְסַנְדֵּר אֶלְרַאבְעָה עֶשֶׂר הָאֵגֶר צִלִי. 4.
אֶלְמִרְיָה *Dicit Abu Giasar Tabarita, anno decimo*
quarto migravit Muhammed gloriosa memoria Medinam. Præmiserat
jam affectas suos, & novæ fidei socios omnes, Abubecro excepto, &
Alii, *Elmac. ib.* Idem author plenius de anno Hegiræ agit in prima Hi-
storiz suæ parte **אֶלְמַחְמִדִּיה אֶלְחַגְרָה** *ab initio*
mundi ad fugam usque Muhammedicam, quæ אֶלְמַחְמִדִּיה adhuc est, &
אֶלְמַחְמִדִּיה. Verba ejus ad libri calcem hujuscemodi sunt: **וְאֶתְקַל**
אֶלְתַּאֲרִיד אֵלִי מִלֹּךְ אֵל מַסְלָמִין בְּעֶד אֵן אֶנְקִצִי אַחֵר עֶשֶׂר סְנִיָּה
מן.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

מן ממלכה הרקל והי אול סנה מן אלחגרה וואפקה סנה תלאר
ותלאותיו ותסע מאיה ללאסכנדר די אלקרנין אבן פילכס אליונאני
וואפקה סנה סתה אלה ומאיה וארבעה ללעאלם וואפקה

Et translata est ara ad reges Muselmannon, anno XI. Imperii Heraclii, qui primus annus est Hegira, incidens in annum 933. Alexandri bicornis, filii Philippi, Græci, Conditu Mundi 6104. incarnationis Domini Messia 614. At Patri- cid p. 238. ופי אול סנה מן מלך הרקל מלך אלוים כאנת הגרה.
אלנבי מחמד באלמדינה פי שהר רביע אלאול ואקאם בנה

Anno Heraclii, primo (variat hic) Imperatoris Romanorum, fuit Hegira, seu fuga, Prophetæ Muhammedis Medinam, mense Rabiab priori (Julio) ibique exul substitit X. an. fecitque suggestum anno VIII. Numerat autem annos à Diocletiano ad Hegiram 338. A Christo 614. Ab Alexandro 933. A captivitate Babylonica 1196. Ab exitu filiorum Israel ex Aegypto 2279. Ab Abrahamo 2786. A Pelego 3327. A diluvio 3858. Ab Adamo 6114. Erpenius, notis marg. ad Elmac. p. 4. scribit: Incidit Hegira seu fuga Muhammedis in 16. Julii anno ara Christiana 622. Plures & alios Synchronismos vide apud Buchholzerum ad hunc ipsum annum.

C. cause
hujus fuga
enarratur

C. Sed cur Muhammed patriam suam coactus fuit deferere? Koreischitæ, proceresque Meccenses, cum animum civis subdoli novam Religionem eudentis, Monarchiamque molientis animadvertissent, eum solum vertere jubent. Ad hanc ejektionem alludit Muhammed in ipso *Alkorano* his verbis: *ואר ימכר בך ארדין בפרוא* cum infideles tibi imponere vellent; quomodo? *ליתבתוך או יקתלוך או יכרנוך* ut vincirent te, aut occiderent te, aut expellerent te, Meccâ nempe, ut *Beidavi* supplet, qui expressè scribit, esse hic *קריש* למא מכר

בה חין כאן במכה לישכר נעמה אלה Commemorationem ejus, quando infidias struxerunt illi Koreischitæ tum temporis, cum esset Meccâ, ut ita Deo pro beneficio gratias ageret. Historiæ compendium dabimus ex eodem *Beidavi*. Cum Koreischitæ Meccâ in atrio quodam congregati, de Muhammede è medio tollendo cogitarent, irrepsit Satan, senecionis formâ assumptâ, eisque dixit: Eminus audiivi, vos hic convenisse, rem gravem deliberaturos, cui & ego interesse cupio consultationi.

Ini-

Fabula tota
citatur
1, ex Beida
70.

Initium ergo facit Abultachtharæus, dicens: Consultissimum, meo Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
iudicio, fuerit, Muhammedem vinculis constrictum in carcerem compingere, omnèsque captivitatis iimulas, una exceptâ fenestellâ, per quam cibus porrigi possit & potus, obthurare. At larvatus ille Diabolus hoc libico consilium displicere falsus est. Hoc si feceritis, inquit, prohibere non poteritis, quominus populus eum manibus vestris ereptum liberet. Præstat igitur, inquit, Hascham fil. Amru, eundem limitibus nostris ejicere, ita enim nihil ab eodem nobis extimescendum mali. Sed ne hoc, inquit Veterator, probo consilium. Extorris enim alium contra vos armabit populum. Succedit Abu-Ghahel, qui voluit Muhammedem gladio ab adolescente stricto jugulari, atque hoc Satan iudicium reliquis omnibus prætulit. Gabriel igitur Archangelus, ne iacturam fortè faceret Arabia tam portentosi monstri, has Muhammedî insidias detexit, eique 2. Ex Aba-
nazare. *הגירה* fugam præcepit, quæ sequenti die (eam enim noctem cum Abubecro transegit) fuit sequuta. *Abunazarus* fil. Abdorrachman, fabulam prolixius recenset, quam non incommode hoc loco referri puto: *פי מכה דאר יקאל להא* דאר אלנרה ארא ארארוא תדביר אמרא פינתמעוא פיהא פלמא ארארוא למכר באלנבי אנתמע פיהא כמסרה מן אלמשרכין והם עתברו ושביבה ואבו נחל ואפוה אבו אלבחירי ועאצי אבן ואיל פי אכתר אלתאאית כאנוא כמסרה קאל אלתעלבי כאנוא אתני עשר דכלוא פי דאר אלנרה ודכל בינחם פיהא אבלים עליה אללענרה עלי צורה שיד ופי ירה עזא פקאל לה אבו נחל אנא קד אנתמענא פי תדביר אמר כפי פארנע אנת יא שיד פקאל אבלים אני שיד מן ארץ נגר ראית אלהור וכלואת אלאמור אעלם מצאלח אלתדביר ואפקה אלתאויל ואלתפסיר ואדכלוני פי דאר אלנרה לעלי אנבכם בתאוילה פרכלוה פתשאורוא פי אמר מחמד פברא עתברו עליה אללענה פקאל אן אלמות חק פאצברוא חתי יקן אללה עלי פחמד פנננא מן שרה פקאל אבלים עליה אללענרה אין לד אנרת עלי אלתדביר אנרת לא תצלח אלא לרעי אלמואשי פלו צברתם חתי ימות מחמד ונשהר מחמד דינרה פי משארק אלארץ ומעארבחה פינתמע ענרה עסכר עטים פיתארבובם חתי יהלך נמעכם פקאלוא מיעא

נמיעא צדקת אלשיך אלנגרי קאל שביבה עליה אללענה אנז ארי
 אז יחבס מחמר פי בית ויעלק אבואבה עליה חתי ימות פיה גאיערת
 ועטשאנא פקאל אבלים עליה אללענה והרא איצא לים בצואב ואן
 בני האשם יתמעזן אליה פיאכרונה מן אידיבם ויכלון סבילה
 וקע, בינכם ובין אקראיבד, עדאוד עטימה קאלוא צדק אלשיך
 אלנגרי קאל עאן אבן ואיל נשר מחמר עלי בעזר ונסוקרה פי
 אלבאדיה ליהלך פיהא פקאל אבלים עליה אללענה והרא איצא
 לים בצואב לאן מחמר קוים אלקאמה צביח אלצורה פצח אללסאן
 מליח אלביאן ורבמא ילקאה אחר ויהיה אלי אלבלאר פיצדקה
 כל מן יסמע בלאמרה פנתמע ענדה גמע עטים פירנע אליכם
 פי חארבכם פצאחוא נמיעא צדק אלשיך אלנגרי תם קאל אבו
 גהל עליה אללענה אני ראית אן יכרן מן כל קבילה שבאן פתהגם
 עלי מחמר פי לילה תצרכה נמיעא באלאסאלחה חתי לא יעלם
 קאטלה בעינה פארא טלב אקארבה אלדיה פננמע אלאמואל מן
 אלקבאיל ונעטיהם ונגנוא מן שרה פקאל אבלים עליה אללענה
 אצברת ואחסנת פראדך אצוב ואחסן אלראי ותדבירך אחסן
 אלתדביר ואתפקוה עלי קתל רסול אלללה פתפרקוה מן דאר
 אלנרוה פנול גברייל עליה אלסלאם ונא בהרא אלאידה קולרה
 תעאלי וארא ימכרוא בך אלדין כפרוא תם קאל גברייל אן אללה
 תעאלי יקול לך אכרן מן מכה אלי אלמרינה;
id est, Mecca domus est, Domus convocationis, vel congregationis appellata, in qua conve-
niebant; quoties de re aliqua ordinandum fuit aut deliberandum, Eodem se
receperunt, cum infidias parare vellent Propheta, Associantium (infide-
lium Arabum) quinque, nempe: Othba, Schabibah, Abn-Ghabel, fratres
Abulbachiri, & Aazi, filius Vail. Explerorumque traditione numerantur
quinque, Tholabaus tamen duodecim habet. Hi igitur Domum congregatio-
nis fuerunt ingressi, & cum eis Ablis (Diabolus) maledictus, figurâ senis
baculum manutenens. Dixit autem ei Abn-Ghabel: Congregati sumus ad
deliberandum de re arcana, tu ergo, ô Senex, faceffe hinc. Respondit Ablis.
Ego sum Senex Negidhaus, qui secula vidi, & rerum experientiâ probatus,
evassi: Novi consiliis negotia expedire, resque arcanae explicare & inter-
pretari. Concedite igitur mihi ingressum in Domum congregationis, si forte

vobis ejus (negotii vestri) suppeditare possim explicationem. Cùmque in-
 troduxissent eum de negotio Muhammedus consultarunt: Initium fecit Oth-
 ba maledictus, dicens: Morie dignus est; vel; mors ipsi certè destinata est,
 certò morietur. Patienter modo feratis, usque dum Deus judicium suum
 de Muhammede fecerit, tunc enim à malitia ejus liberabimur. Respon-
 dit Abhis maledictus: ubi habes prudentiam tuam politicam? Ad hoc
 unum aptus es, ut armentapascas. Si expectaveritis, usque dum Muham-
 med fuerit mortuus, spargetur ejus religio Orientem versus & Occidentem,
 & adjungetur ei magnus exercitus, qui vos oppugnabit, usque dum omnes
 vos perdididerit. Et dixerunt unanimiter omnes: Vera dixit Senex Neghi-
 daus. Schabibah autem maledictus dixit: Consultum mihi videtur, ut Mu-
 hammed includatur carceri, omnesque porta ejus obsidentur, usque dum
 fame mortuus fuerit & siti. Sed nec hic rectè consulit, inquit Abhis. Con-
 gregati enim filii Haschem eripient eum manibus vestris, libertatque resti-
 tutum dimittent viam suam, atque sic inter vos & amicos ejus magna erit
 inimicitia. Atque hanc Senis Neghidai sententiam iterum probarunt. Di-
 xit Azi, filius Vail: vincetum Muhammedem camelo imponemus, eumque
 in desertum deportabimus, ut in eo pereat. Sed iterum excepit Abhis, nec
 hunc congrue consulere. Esse enim Muhammedem staturà pulchrà prædi-
 tum, formà elegantì, linguà eloquenti, suavè in explicationibus: Quod si for-
 te quis in ipsum inciderit, & ad terram habitabilem duxerit, fidem ei ad-
 hibebit, quisquis verba ejus audierit, atque sic conveniet ipsum magna mul-
 tudo, quã ad vos revertens, bellum inferet. Et iterum elata voce omnes
 clamarunt: Vera dixit Senex Neghidæus. Tandem dixit Abu-Ghabel
 maledictus: Ego verò existimo id tutissimum fore, si ex una quaque tribu duo
 adolescentes egressi in Muhammedem noctu facerent irruptionem, eumque
 armis confoderent, adèò ut, quis ipsum occiderit, nemo posset cognoscere:
 quòd si amici ejus damnum sarciri velint, hinc inde à tribubus facultates
 colligemus, easdemque iis dabimus, atque hac ratione ab ejus malitia libe-
 rabimur. Dixitque Abhis maledictus: Turem acutè iugisti. Consilium
 projectò tuum optimum est, & convenientissimum, tuæque prudentia poli-
 tica præstantissima. Consentientes igitur in Muhammedis necem egressi
 sunt è domo congregationis. Et descendit Gabriël, super quo pax, eiq; (Mu-
 hammedi) attulit versiculum hunc: Cùmque imponere tibi vellent in-
 fideles (occurrit Sur. VIII. p. 99.) eique dixit: Mandat tibi Deus al-
 tissimus, ut Meccà egressus Medinam abeas. Subsequuta mox fuit
 fuga ipsa, à ætatis Muh. 54.

D. Quos habuerit Muhammed fuga socios ex Elmacino optime

Biberz, de
Pseudopr.
Muham.

דמיא אמר אצחאבה באלהגרה אלי אלמדינה. Itaque p. 4. dicitur: *discimus. Itaque p. 4. dicitur. וסיהא אמר אצחאבה באלהגרה אלי אלמדינה. מכרגוא אליחא ולם יתכלף מעה אלא אבא בכר ועלי רצי אללה ענהמא Eodem (13. videl. ab origine novæ Religionis) anno insit suos migrare Medinam, qui omnes egressi sunt, prater Abubecrum, & Alim, qui cum eo manserunt. De subsequenti verò ipsius Muhammedis fuga sic loquitur: Muhammed, Medinam concedens, habuit secum, אבו בכר אלצדיק ועאמר בן קמרה מולא אבי בכר ורלילהם עבר אללה בן ארתקט ותכלף עלי ענה תלאתה איאם באדנה פי קצי אשעאלדה תם לחק ברה וכאן דכולה אלי אלמדינה יום אלאתנן נצף אלנהאר וקיל יום אלכמים לאתנתי עשר לילה בלת. מן שהר רביע אלאול ואקאם נאולא עלי אבי איוב באלד בן זיד חתי בני מסגרה ומסאכנה תם תחול אליהא Abubecrum, justum, & Ammarum, filium Kamra, servum Abubecri, duxque eorum fuit Abdalla, filius Arsakati. Alii autem triduum cum venia ejus adhuc remansit, ut res suas disponeret: deinde verò eise adjunxit. Ingressus autem est Medinam ipso meridie diei lune (secundum alios, Jovis) qui 12. erat mensis Rabii prioris: & divertit apud Chaledum Abi-Iob, fil. Zeidi: donec templum suum extruxit & ades, in quas deinde migravit. Atque hi omnes peculiari nomine apud Arabes appellantur אלמהאגרון Religionis causâ fugam capefcentes: de quibus Surar. XVI. ipse Muhammed. ita loquitur: Et qui fugerunt in causa Dei, postquam injuriâ affecti sunt. Atqui hi, explicante Beidavi, sunt רסול אללה ואצחאבה אלמהאגרון טלמהם קדיש מהאגר בעצהם אלי אלחכשה תם אלי אלמדינה ובעצהם אלי אלמדינה או אלמחבוסון אלמעדכון במכרה בעד הגרה רסול אללה וחסם Apostolus Dei, ejusque comitatus, quos cum Koreischitæ oppressissent alii eorum fugerunt primò in Æthiopiâ, postea Medinam: alii verò rectâ tenderunt Medinam: Aut intelliguntur illi, qui post Muhammedis fugam in carcerem dati sunt, variis que modis cruciati, ut sunt Bulal, Zohab, Chabbab, Ammar, Abes, Abu-Handel, & Sohail. Geminæ hujus affecclarum Muhammedis fugæ mentio etiam fit aliàs. Eam uno nomine duali appellant. Unde דרו אלהגרתין est qui iter illud & ad Abyssiniam & Medinensem suscepit. Alibi, in Alkorano, unius tantum fit mentio.*

tio, in fuga Muhammedica, comitis *Abubecri*. Ipsum dabimus textum cum commentariis *Beidavi*. Sur IX. p. 105. אד אכרנה אלדין. Liber 2. & Pseudopr. Muham.

נפרוא תאנז אתנני אד המאפי אלעאר. יקול לצאחבה לא תחזן
 Cum expulissent eum infideles unico tantum comite as-
 sunt (ita enim verba Arabica *Beidavi*) unaque essent in spe-
 lunca, dixit (Muhammed) socio suo (Abubecro, *Beid.*) Noli tristari: Est
 enim Deus nobiscum, subsidio suo & auxilio, *Beidavi*; qui occasionem
 versiculi hujus sequentibus exprimit verbis: הו אן אלמשרכין
 מלעזא פוק אלעאר ואשפק אבו בכר רצו אללה ענה עלי רסולה
 עליה אלסלאם פקאל עליה אלסלאם מא טנד באתנני תאלתהמא
 פאעמאהם אללה ען אלעאר פגעלוא יתרדון חולה ולם ירוה

וקיל למא דכלא אלעאר בערת אללה חמאמתין פבאצתא פי
 Tradunt, Associatores ascendisse su-
 pra cavernam: in qua nempe delituit Muhammed. Cumque Abubecro
 f. m. Apostoli p. m. misertus esset, dixit ei Muhammed: Quid tibi videtur de
 duobus (nobis) quibus adjunctus est tertius? Et ecce cecitate eos (Korei-
 schitas) Deus percussit ad speluncam, aded ut hinc inde circa eam oberran-
 tes, illum non viderint. Dicitur etiam, quod cum ingressi essent speluncam
 excitavit Deus duas columbas, quae ad inferiorem antri partem ora pone-
 bant, araneam item, quae telam suam textam antri os tegebat. Dignus pro-
 fecto aranearum umbraculo, de quo Iobi c. VIII. v. 14. בירת עכביש
 Domus (tela) aranea spes ejus, qui Dei obliviscitur. Author ta-
 men Conf. Secte Muh. p. 38. ait cinere in aërem sparto prohibitos esse
 quod minüs eum allequi potuerint.

E. Asylum. verò vel locus refugii Muhammedis est *Medina*, quæ E. Asylum

Medina alnabbi, vulgò, sed corruptè, scribi solet Me-
 dina alnabi urbs prophetæ; dicitur. Decem dierum itinere Meccà
 distat. Eadem urbs Iatrib vocatur. Unde Sur. אלאחזאב ad verba: *que & Iatri-
 b dicitur.*
 אחל מדינה וקיל הו O popule Iatreb, scribit *Beidavi*;

O popule Medina. Alii
 tamen dicunt, Iathreb esse nomen terra, in cujus tractu Medina sita. Re-
 dericus Toletanus in Hist. Arab. c. III. hujus etiam meminit loci: Et quia
 adhuc Mecha, inquit, pro majori parte à Coraxinis Idolorum cultoribus te-
 nebatur, ipse quasi humiliter cedens, in villam suam Iatrib declinavit, &
 postea resumptis viribus, intravit Mecha. Zonar. t. III. p. 3. אפולא יא, appol-
 Iar.

Liber 2. de lat. De hac urbe *Sionita* de urbib. & morib. Orient. c. VIII. p. 39. *Me-*
Pseudopr. *dina* scil. urbs per antonomasiam dicta & *Medinat alnabbi*, hoc est civitas
Muham. *Propheta*, quia *Mohamed* primò, cum *Meccam* patriam deserere coactus es-
 set, se in hanc urbem, quæ *Iathreb* dicebatur, recepit; ac ejus Dominus factus
 est. Non igitur, quia ex ipsa sit oriundus, ut multi male sibi persuadent, *Mo-*
hamedes dictus fuit *Medinensis*: siquidem *Mecca* natus; ibique educatus,
 tum demum ibidem ætatis suæ anno 40: & *Alexandri Magni* 933, ut no-
 rat *Ben Casem*; cœpit maledictam & execrabilem suam evomere doctri-
 nam & clam primò, deinde palam, impudentia larvis indutus, novas opinio-
 nes spargere, novæque leges disseminare ausus est. Hoc ut ad Magistratus
 aures pervenit, publico edicto tanquam urbis pestis ejectus est, anno ætatis
 suæ juxta *Ben-Casem* sententiam 52. juxta verò *Abdillaris Ben-Isuf* 53.
 ad hanc urbem, quæ tunc temporis *Iathreb* dicebatur, fugit. Idem ex *Geog.*
Nub. p. 246. A *Mecca* ad *Medinam*, cujus nomen est *Iathreb* (quæ urbes
 sunt *Arabia felicitis*) viâ rectâ decem sunt fere stationes. Et p. 247. *Medi-*
nam palmas circumdant plurimæ, crassorum feraces dactylorum, quibus vi-
 tam sustentant incole suam, nulla aut semina aut armenta possidentes. Ma-
 gnitudo hujus urbis æquat mediam partem *Meccæ*. Sex passuum millibus
 procul ab urbe est mons *Ohod* (celebris à prælio à Musliminis ibi gesto)
 quo nullus est alius eidem urbi propinquior. Atque in hac urbe magham
Alkorani partem infelicissimus faber cudit, utpote in qua annos mo-
 raturus est VIII: tot enim juxta *Elmacinum*, (*Patricid* ponit X. unde e-
 tiam vocem Arabicam *הגירה* decennale regni *Muhammedici* spatium
 explicant) inter *Fugam* & *Meccæ* expugnationem intercesserunt.

F. Epochæ: F. Epochæ Arabum celeberrima est hæc ipsa, à *Muhammedis* fugâ
Hegira. deducta. *Elmac.* p. 4: *ועלי הרא אלסנה אלתארך בסני אלהגירה*
 וועלי הרא אלסנה אלתארך בסני אלהגירה *Atque ab hoc anno* (16.
Jul. 622. æræ Christianæ) æræ ducitur *Hegira*, estque annus ætatis *Mu-*
hammedis 54. Initium fecit *Omar* juxta *Elmac.* p. 26. *אולמן ארך*
Primus ab anno Hegira supputavit, &
litteras obfignavit Omar. Observantur autem in hac *Hegira* anni luna-
 res. Unde iterum *Elmacinus* p. 11: *קאל אלמורד כאן תארך סני*
אלהגירה באלסנין אלקמרדיה *Aut Historicus: Æra Hegira observat*
annos lunares. Eos deinde cum annis solaribus confert, quorum ab
Adamo ad *Muhammedis* mortem elapsi sunt 6123. menses novem,
 dies.

dies quatuordecim. Medinæ quam diu subfisterit, quid præstiterit, quæ bella gesserit, ex *Elmacino* & aliis Scriptoribus Arabicis erui potest. Nobis primaria saltem capita attigisse satis erit. Primo Hegiræ anno, patrum Hamza candido instructum vexillo (atque hoc primum fuit *עקדה וזה אול לוא עקדה* *vexillum, quod Muhammed cuiquam dedit*, scribit *Elm.* p. 4.) cum 30. Musliminis emisit; quorum tamen co-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
succedunt
bella post
Fugam ge-
st.

natus irritus fuit. Anno secundo commissum fuit prælium illud famosum & celebre in *Beder*, vel *Bader*, de quo sic *Elmac.* p. 5. *זפי אלסנה אלתאניה כאנת* *Prælium Beder.*

עזזה בדר אלאולי ועזזה בדר אלכברי קתל פיהג צנאדיר קריש
וכאנת לילדה אלגמע לסבעה עשר לילדה כלת מן שהר רמצאן
לאנה סמע אן אבא ספיאן בן חררת מקבל אלי אלשאם פי עיר
עטים פיה אמואל קריש פכרג לאכדהא פלגא אבו ספיאן באלעד
אלי מכה וכאנת עדה אלמסלמין תלתמאיה ותסע עשר וכאנת
עדה אלמשרכין מא בין אלחסע מאיה ואלאף ואנתצר אלמסלמון
וקתלוג מן אלמשרכין סבעין רגלא ואסרוא מתלהם ואסתשהד

Anno secundo commissum est prælium Badrense primum, quod & magnum dici solet, in quo occisi sunt Koreischitarum duces aliquot fortissimi. Erat autem dies Veneris 17. mensis Ramadan. Audiverat enim, Abusophianum, filium Harethi in Syriam cum magna Caravana, Koreischitarum opibus onusta contendere. Egressus igitur est eos direptum. Abusophianus autem cum Caravana Meccam fugit. Muslimini erant numero 319. Ii fideliū verò inter 900. & 1000. Viceruntq; Muslimini, occidentes infidelium 70. totidemq; capientes; Ex Musliminis verò tanquam Martyres occubuerunt viri 14. Habent enim Muhammedani Martyrum loco, quotquot in præliis Religionis causâ susceptis maclantur. Commendatur prælii huius eventus crebro in Arabum scriptissimò in ipso etiam Alkorão aliquoties. Sur. Al-Imran legimus:

קד כאן לכם איה פיתין אלתקתא פיה תקאתל פי סביל אללה
ואכרי כאפרה ירונהם מתליהם ראי אלעין ואללה יויר בנצרה
מן ישא *Iam datum vobis fuit signum in duobus agminibus, qua inter se*
concurrerant. Alterum agmen pugnabat in via Dei, & alterum erat incre-
ditum; Videbant eos se duplo potiores conspectu aperto (id est, ita præstri-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Si infidelium exant oculi, ut numero alterum tantum majores & copiosiores crederentur, pro ut Beidavi prolixè explicat ad *Surat. VIII.* p. 298: 299. 300.) *Deus autem auxilio suo juvat quem vult.* Ubi Beidavi observat, alludi h. c. ad **כרד יום** diem, vel cladem Beder, sermonemque esse directum ad Koreischitas. In eadem *Suratâ* paulò inferiùs nominatim prælii hujus mentio fit. **אך המת טאיפתאן מנכם אן תפשא** ואללה וליהמא ועלי אללה פליתוכל אלמומנון ולקר נצרכם אללה ככרד ואנתם אדלה פאתקא אללה לעלכם תשכרון אך תקול ללמומנין אלן יכפיכם אן ימדכם רבכם בתלאתה אלף מן אלמלאיכה מנזלק בלי אן תצברוא ותתקוא ויאתוכם מן פודהם חדא ימדכם רבכם בכמסרה אלף מן אלמלאיכה מסומן *Cum putarent duo agmina de vestro numero inferiora fore, at. Deus adiutor eorum fuit, Deoque fideles: nam & aliàs juvit vos. Deus in Beder, cum miserè vobiscum ageretur. Timete ergò Deum, quo illi sic gratias agatis. Si dixeris fidelibus, nonne sufficiet vobis, quòd jurvit vos Dominus vester tribus millibus Angelorum de cælo missorum? Quare si patientes sitis & timentes Deum, veniet ad vos hoc ipso tempore, servabitq; vos Dominus quinque millibus Angelorum notatorum.* Paulò post: **מן אלדין** ליקטע טרפא מן אלדין Non est autem auxilium illud, nisi à Deo forti, sapienti, ut praeceat partem ex iis, qui credere nolunt, aut reprobrat eos, quòd, omni destituti spe, vertantur in fugam: Beidavi per partem, intelligit 70. nobiles Koreischitas in prælio Bidrensi occisos, & totidem captos. Loquitur etiam de hoc prælio *Suratâ xxxii.* Imò Muhammed sic voluit à suis victoriam Bedrensem recoli, ut contra omne futurum malum esset **אמוריה** & solatium. Unde ad verba Alkorani **אן ינצרכם אללה פלא עאלב לכם ואן יכר לכם** Si Deus vos juverit, vobis nemo prævalebit, si autem vobis contrariabitur, quis est, qui vos juvare postea possit? Beidavi observat, si juverit vos, pro ut juvit in prælio Beder. Fuit & aliud bellum Bedrense, anno fugæ 4. commissum *Elnac. p. 6.*

Bellum
fugæ.

Anno quinto gestum est **אלכנרק** bellum fosse, ubi decem milia Judæorum, Koreischitarum, aliorumque Muhammedanis, se opposuerunt. Vicit tamen Muhammed cum exigua suorum iactura. *Elnacin. 6.* Incidit in hunc eundem annum prælium filiorum *Koraida*, contra quos ipse Muhammed feliciter pugnavit. *Elnac. p. 16.*

DE HEGIRA SEU FUGA MUHAMMEDIS. 271

Annus sextus multis cladibus celebris est, *Hadibianica* (est enim Liber 2. de Pseudopr. Muham. Clades Hadibianica) ex correctione viri cujusdam in Arabica literatura versatissimi pro *חריביה* apud *Elmac.* legendum (חריביה) qui locus est propè Meccam, ubi inter Muhammedem & Koreischitas armistitium (hic enim iterum pro *אלחרב* ut liceat *arare*, substitui debet ut *deponantur arma*, induciæ ineantur) decennale fuit institutum. Atque hinc *אלרצואן* וכאנת אלביעה תחת אלשגרה זפקדת בער *ביעה* *Inauguratio benevolentia secuta est. Inauguratus autem fuit* (Muhammed) *sub arbore, qua postea perijt, Elmac. p. 7.* Noluit enim vel ipsa natura novos Muhammedis conatus probare, sed suum potius manifestò hac in re dissensum testari.

Anno fugæ septimo successit *עזזה* *Pralium Chaibarense*, ubi *Pralium Chaibarense* iterum victor existens castella aliquot magno cum vitæ discrimine expugnavit. Victis pepercit, ita tamen ut magna annuatim pendèrent tributa. Hæc pacis conditione Bedrenses quoque fruebantur, & Judæi, qui, vires Muhammedis crescere in dies videntes, vitæ ejus insidias struxerunt. Unde *Elmacinus* p. 8. refert; Zeinabam, filiam Alharithi Judæam, Muhammedio obtulisse ovem, veneno infectam, de qua cum, efusus aliquid, sumsisset, dixit: *אן הרא אלעצו ליכברני אנרה* *Ex hoc membro conficid, ovem hanc venenatam esse.* מסמום

Octavo anno, cum Koreischitæ sædifragio Muhammedio expugnandæ Meccæ occasionem præbuisent, exercitu decem millium instructo Metropolim illam, quam aliquot annis antè deserere fuit coactus, sine cæde & pugna ingreditur, securitate præstita Meccensibus, exceptis paucis, quos mori maluit, quàm superstitæ novum regnum turbare. Victicia profectò Muhammedis hæctenus fuerunt arma contra Arabes & Judæos; illos maxime, qui sacrorum avitorum nunquam ita fuerunt tenaces, quin aliqui subinde ad captum hominis eulæ Muhammedis religioni, si verint, quorum deinde vel perfidiæ vel pusillanimitate factum, ut alii quoque bellii ardorem extimescentes *פשיאמו* facti fuerint. Unde Muhammed & asseclæ ejus tot victoriis & trophæis superbiētes *Sur. IX.* exclamant: *לקד נצרכם אללה פי* *Invit utique vos Deus in multis locis*, belli nempe, ut *Beidavi* explicat, i. e. *congregatibus*. Mox tamen subjicitur clades Muslimorum in vallè *Honain* ab Arabibus Paganis accepta. His ea innuitur verbis: *יום חנין אר אעגבתכם כתרתכם פלם תען ענכם* *שיא*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
Prælio Ho-
naim Mu-
hammedani
caduntur.

שא Die prælii Honaim, cum ipsosmet vos admiratio multitudinis vestræ
caperet, quæ tamen nihil vos iuvit, in fugam conversi estis. Beidavi, ex
Arabum scriptis prælium ita describit: Vallis est (eam Elmac. p. 8.
והי מערוף vallem appellat. notissimam) inter Meccam & Taiph, in
qua Muhammed cum infidelibus (erant illi Thakiffi, & Havazini sub
duce Melico, filio Aufi, qui paulò post Islamismum fuit amplexus El-
mac. p. 8.) armis decernit. Muhammedis exercitus ex XII. mill. erat colle-

ctus, quorum decem millia aderant פתח מכרז captæ Mecca: duo verb,
מן טלקא האון ותקף ex captivis Havazinis & Thakiphæis. Hostium
erant millia quatuor. Muhammedani igitur videntes, numero se ceteros
multum vincere, præta eorum parva. manus, victoriam sibi polliceri cæpe-
runt, alii alios exhortantes, ut ne animum abjicerent, esse enim se multis pa-
rasangis potentiores. Hanc verò securitatem, aut confidentiam potius, ex
tanta multitudine exortam, causam fuisse amissæ victoriæ. Mox enim Mus-
limos caesos & in fugam datos Meccam concessisse, ubi Muhammed cum ha-
sta sua subsisteret, a paucis quibusdam stipatus, Abbaso nempe & Abu-
Sophiano, quorum ille patruus erat, hic filius patris, qui ante deditionem
Meccæ operam jam suam Muhammedi obtulerunt. Ecce quàm sedulus
sit Muhammed & ingeniosus in excusanda accepta clade! Ne fortè
alii à cepto resilirent, & ab inflicto infortunio nova hæc sacra suspe-
cta haberent, causam adversæ fortunæ in suam suorumque transfert
jactantiam, quæ, contempto hoste, suis nimium tribuerint viribus. Po-
stea verò, ubi, redintegratis copiis, hostem denuò aggreditur, eumque
(ut videre potes apud Elmac. p. 8.) fundit, angelico præsidio cœlitus
misso, hanc acceptam ferendam felicitatem suis persuadet. Alkorani

verba ita sonant: הָם אָנֹל אַלְלָה סַכִּינָתָהּ עָלַי רַסוּלָהּ וְכָל
אַלְמוֹסִנִּין וְאָנֹל גְּנוּדָא לִם תְּרוּתָא וְעַרְב אַלְרִין כַּפְרוּא וְדַלְך גְּנוּ
אַלְכַּאפְרִין Postea demisit Deus majestatis suæ præsentiam (est enim Rab-
bin. שְׁכִינָה quod tamen ipsi Arabes non intelligunt: unde Beidavi
reddidit per אֵלַי סַכִּנּוּא בְּהָא רַחֲמָתָהּ מִסְּפִיכָתָהּ in qua habi-
târunt) super Apostolum suum, omnesque fideles. Demisit etiam exercitum,
quem non videbatis, quo punivit eos, qui sunt infideles. Atque hæc est re-
tributio infidelium. Nomine exercitus, quem Arabes oculis suis non
usurpârunt, intelligit Beidavi Angelos, quorum, juxta alios, fuerint
quinque millia; juxta alios 8. juxta alios tandem 16. millia. Reliqua
eodem anno suscepta & confecta prælia recenset Elmac. p. 8. & 9.
Ultimum incidit in annum 9. quod Tebucense vocatur. Cum itaque

vidissent miseri isti mortales, armis Muhammedem vix oppugnari posse, de alia quidam excutienda quercu cogitârunt, somnia quoque, Enthyasmos, & prophetias commenti sũnt. quæ tamen ipsæ quoque fraudes, ut suprà; ubi de æmulis Muhammedis actum est; malè successerunt. Atque sic Muhammed Rex pariter & Pseudopropheta inter suos honoratus vixit ad annum *Fuga* XI. quo ex Meccana peregrinatione redux mortuus fuit, teste *Elmac. Hist. Sara. p. 9.* ותופי יום

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אלאתנין אלתאני עשר מן שהר רביע אלאול וכאן עמרה תלארת *Mors Muhammedin. 1. Ex Elmacino.*

וסתין סנה וקיל כמס וסתין סנה *Obiit autem die Luna, qui duodecimus erat mensis Rabii prioris, cum natus esset annos sexaginta tres, aut secundum alios, sexaginta quinq. Et Patricid p.m. 247.* ופי אלסנה אלהאדיה *Patricide.*

עשר מן מלך הרקל תופי מחמר אבן עבר אללה נבי אלמסלמין

יום אלאתנין ללילתין כלתא מן שהר רביע אלאול לסנה אחר

עשר מן אלהגדרה ורפן פי ביתה אלדי תופי פיה והו בית עאישרה

וכאנת עלתה תלת עשר יומא ומאת ולה מן עמרה תלתה וסתון סנה

ולם יכלף ולרא אלא פאטמה ומאתה בארבעין יומא ויקאל

בסבעין יומא ורלך פי כלאפה אבי בכר

Anno undecimo Imperii Heraclii mortuus est Muhammed, filius Abdalla, Propheta Muslimorum,

die Luna, qui erat secundus mensis Rabii prioris, anno fuga undecimo, sepultusque est in domo sua, in qua etiam obiit, estque illa domus Asistha.

Morbus ejus duravit dies tredecim, posteaque mortuus est anno etatis 63.

nullis relictis liberis, exceptâ Phatemâ, qua quadragesimo die post, aut; juxta alios, septuagesimo, Imperante Abubecro, animam quoque exhalavit.

Natura, Scribæ, judices, vexillum, symbolum, Gubernatores haberi possunt ex Elmacino p. 10.

Nobis ea, quæ ad statum politicum pertinent

examinare & minutatim persequi curæ non est. Compendium

earum rerum inferemus fortè Historiæ nostræ

Ecclesiasticæ.

CAPUT V.

De

CAUSIS MUHAMMEDISMI CON-

SERVANTIBUS.

Causa Muhammedismi conservantes sunt ferè ea ipsa notæ, quas Bellarminus pro veritate Ecclesiæ Romanæ affert, cujusmodi sunt. I. Nomen Ecclesiæ & verè creditum seu Catholicorum. Unde Muhammedus Chalipha אברהם אלמומני Principes fidelium; in qua tamen voce puerilis Genezardi hallucinatio castigatur; vocantur. Pleroramq; etiam Imperatorum nomina ad pietatem sunt composita. II. Antiquitas, quam Muhammedavi ab ipso accersunt Adamo. III. Duratio diuturna, & nunquam interrupta, quæ Muhammedismo per sæcula X. non potest negari. IV. Multitudo credentium, vel fidei ejusdem affectuum, quæ Christiani à Muhammedanis superantur: Constat autem multitudo illa a. ex Mamlucis. b. Ex iis, qui minis vel promissionibus ad Islamismum coguntur. c. Qui sponte impietati Muhammedicæ accedunt. d. Ex decimis, quæ Turcarum Imperatori debentur. V. Successio, quam Muhammedani ostendunt in doctrina & doctoribus. VI. Gloria miraculorum, quam ipsi Pontificii iis largiuntur. Ex Muhammedanis eandem multi asserunt, ipse tamen Muhammed parvus fuit in jactandis miraculis. VII. Sanctitas externa, quam probant a. in genere omnes. b. In specie Monachi. c. Sancti. d. In templis. VIII. Confessio hostium. IX. X. Felicitas eorum, infelicitas hostium.

Diximus jam aliquoties, habuisse Imperium Muslimicum successus statim incredibiles & rerum omnium ad nutum & votum eventus felicissimos, usq; adeò, ut vix ulla Monarchia latius tam brevi temporis spatio sua dilatârît pomœria, quàm cum ipso Imperio Muhammed luem doctrinæ pestiferam: Ab initiis parvis perpetuo se eundorum eventuum tenore maximam & florentissimam orbis Christiani partem armis subegit, & fidem infidelitati succumbere coegit.

Muhammedani easdem Ecclesiæ suæ obtendunt notas, quas Pontificii:

Postea, regno semel stabilito, & veneno per universum ferè orbem diffuso, quæri cœptum est non tam à Muselmannis, quàm fidei Christianæ consecratis, unde factum, quòd Religio, in multis tam manifestè blasphema, in aliis ridicula, perplexis ubique & vix ipsis Arabibus cognitis constans principiis, tantum protinus non consequuta modò fuerit consensum, sed & eundem obtinuerit ad hæc nostra tempora. Habebit propterea, caput hoc, in re Theologica majorem usum, quia nobilis illa controversia de notis veræ Ecclesiæ haud obsecuram hinc accipiet lucem. Patebit inde infirmitas causæ Pontificiæ, qui pro veritate Ecclesiæ iisdem ferè certant notis, quibus Muham-

medani. Elucebit ex hac tractatione, rectissimè Reformatos Ecclesiam veram ab aliis conventiculis secernere pura verbi Dei prædicatione, & legitima Sacramentorum administratione. Cum enim ple-
 ræque noæ Bellarminianæ ^{veræ} rectius competant Muhamme-
 diſmo, quàm Papiſmo, aliæ eadẽ ab iis rapiantur & usurpentur au-
 daciâ, quâ à Pontificiis, quis non videt alia, soli veræ Ecclesiæ com-
 petentes, quærendas esse notas?

Prima nota est, inquit Bellarminus Controv. IV. General. l. 4. c. 4. Cuiusmodi
ipſum Catholica Ecclesia & Christianorum nomen. Utrumque sibi arro-
gant Muhammedani. Illud quidem sensu magis, quàm verbo, quia
Græcum est & auribus Arabicis peregrinum. Habent tamen
duas voces æquipollentes אלמומנין & אלמסלמין, quæ credentes, or-
thodoxos notant. Vide sup. p. 3. & 4. Unde ab Imperio Omani & deinceps Imperatores Muslimici אמרא אלמומנין Imperatores fidelium
nuncupari voluerunt. Patricid. Hist. Eccles. p. 294. ואלמעירה הו אול
מן סמא עמר אבן אלכטאב אמיר אלמומנין לאן אלנאס כאנוא
עמר מות מחמר יסמא אבו בכר כליפה רסול אללה וארא כתבוא
אליה עמאלה כתבוא אלי כליפה רסול אללה מן פלאן ולמא ולי
עמר אבן אלכטאב כאנוא יסמונה כליפה כליפה רסול אללה
וכאנוא עמאלה יכתבוא אליה אלי כליפה כליפה רסול אללה מן
פלאן ולמא ולי עמר אבן אלכטאב אלמעירה אבן שעבה עלי אלב
צרה כתב אליה לעבד אללה עמר אבן אלכטאב אמיר אלמומנין
פסמי עמר אבן אלכטאב אמיר אלמומנין פמד דלך אלוקת יסמיוא
אלכלפא אמיר אלמומנין Fuit autem Mogeira primus, qui Omaro, filio
Alchittabi, nomen Amir-almumenin (Principis fidelium) imposuit. Nam
post Muhammedis obitum solebant homines Abubecrum appellare Chali-
pham (successorem) Legati Dei. Quotiescunque ergo illi præfecti ejus scri-
pserunt, hac usi sunt formulâ: Ad Chalipham Apostoli Dei, à N. Cum au-
tem Omar, filius Alchittabi ad gubernacula sedisset, eundem Chalipham
Chaliphæ Apostoli Dei nuncupârunt: ejusdem proinde præfecti literas ad
eum daturi scribebant: Ad Chalipham Chaliphæ Apostoli Dei à N. Cum-
que Omar filius Alchittabi Mogeiram Ibn-Schaaba præfecisset Basora ita
ad eum scripsit: Servo Dei, Omaro, Ibn-Alchittab, Principi fidelium. At-
que sic vocatus est Omar, filius Alchittabi Amir-almumenin. Vt etiam
venit, ut ab hoc tempore omnes Chaliphæ nominati fuerint Omra-
al-

Liber 1. de
 Pseudopr.
 Muham.

Cuiusmodi
 est
 1. Nomen
 Ecclesiæ fi-
 delium.

Vnde a. Im-
 peratores
 Muhamme-
 dici vocan-
 tur Omra-
 almunēin
 Teste Pa-
 tricide.

**Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
et Zonara**

almumenin, Principes fidelium: unde etiam Zonaras scriptis t. III. p. 112. annal. ἡ Ἀζαφωὶ ἀρχὴν ὁρᾷ dici ἡ μέρμερμυλός. Vocabulum hoc malè ab authoribus intellectum mira nobis dedit figmenta. Vel unum audi Genebrardum Chronog. lib. IV. p. 517: Valde corruptum vocabulum illud deest, quod Miramolinum appellamus. Est enim propriè suà linguà Dominus Dominorum, Mirmiran id significat, conversà fuit r in l, ut in plerisque accidit. Idem evenit in à Sophi, quod Schopheth Hebræo deductum est, à Latinis Suffes dicebatur Carthagine dictator. Ea autem hîc annotare libuit, ut intelligatur ab omnibus, qui de Antichristo dubitabant. Duæ enim notæ præcipuè illa sunt, quod dominetur templo Dei, & se Dominum Dominorum audeat nuncupare, qui soli Deo titulus convenit. Si ergo Mahometes non videatur aliquibus, verum esse Antichristum: saltem illius est præcursor & abominabilis nuntius. Nihil profectò ab homine vel medio-criter docto scribi potuisset ineptius. Nec enim Sophi ab Hebræorum שופט, nec mirmiran Arabibus Dominum Dominorum significat. Corrupta est vox usu Barbarorum Miramolinum, pro, Amiral-mumenin. Agnovit hoc author Fortal. fid. l. IV. p. 171. Sed si ipsum regem & Chaliphum Reputans Miramumolim, id est, Regem gentium, se & omnes successores præcepit appellari. Linguà enim eorum mira (Amira) idem est, quod rex, mamolim (mumenim) autem credentium interpretatur. Est & aliud nomen æquè luculentum, quo Imperatorum Muhammedanorum quisq; appellari gestit, nempe צביר אלמלך וארדין Adjutor Imperii & religionis. Tandè etiam videas, Imperatores Muslimicos plurimos ea elegisse nomina, quæ meram devotionem spirant & studium pietatis. Sed videamus exempla. Rex à Muhammede decimus appellari voluit עבד אללה servus Dei. Idem nomen habuit Chalifa vigesimus secundus, & primus Abbasidarum, cujus etiam symbolum fuit אללה תקה עבד אללה ובה יומן Deus fiducia est Abdalla, atq; in eum credit. Abugiafer Haruni cognomentum tribuitur אללה אשר quod optime verteris, אלה אשר אלה אשר אלה אשר, cujus symbolum erat, אלעסמה ואלקדרה ללה Magnitudo & potentia Dei. Qui eum fecutus est, Abu-Abdalla, patris exemplo excitatus אל אפין dici voluit, id est, fidelis. Symbolum ex Elmacinò colligimus tale: מחדד ואחק באללה Muhammed (nam & hoc nomine ille venerat) confidit in Deum. Paulò post ad Imperium evectus Muhammed, cui cognomentum מנהצם באללה Qui in Deo se confortat. Hic quidem, ut Elmacin. p. 143. scribit, fuit אמיא Idiotæ, ne quidem literas

pingere doctus, symbolo tamen suo magnum pietatis fervorem præ-
 fe tulit. Sonat illud **תקדא אבי אסחק אבן רשד אללה וברא יומן** Liber 2. de
Confidentia Abu-Ishaki f. Rasjidi est Deus, atque in hunc credit. Pseudo pr.
 Muham.

ואתק Rex Musliminorum, qui numero est xxx. nuncupatur **אללה**
confidens in Deum. Symbolum ejus **אללה תקדא אלואתק** *Deus*
confidentia est Vathici. Idem prorsus, unius, sed planè Synonymè, vocis
 mutatione, cognomen adeptus fuit successor, Giafar, Abulfadlus,
 nempe **אללה עלי אלמתוכל** *Sperans, fiduciam collocans in Deo.* Con-
 venit & Symbolum: **עלי אללה תוכל** *In Deo meo est fiducia mea.*
 Nec inferior esse voluit xxxii. Muhammed Abugiafar, cui cogno-
 men; **אלמסתנצר אללה** *qui auxilium Dei implorat.* Huc pertinet
 xxxiv. **אללה מעתו** *confortatus à Domino:* xxxv. **אללה מהתדי**
directus à Deo. xxxvi. **אללה מעתמר עלי** *stabilitus super Deo.* xxxvii.
אללה מעתצר *suffultus à Deo.* xxxviii. **אללה מכתפי** *sufficièntiam*
habens à Deo. xxxix. **אללה מקתר** *prævalens per Deum:* cujus sym-
 bolum fuit: **אללה אלדי לים כמתלדה שי ורו כאלק כל שי**
Laus Deo; cui nulla res est similis, quique creator omnium rerum est. xl.
אללה קאהר *potens in Deo* xli. **אללה אלארצי** *ac quiescens in Deo.*
 xlii. **אללה אלמקתפי** *electus à Deo, vel singulari ab eo beneficio affe-*
ctus. xliiv. **אללה אלמסתכפי** *qui in Deo saties habet, in eo acquiescit.*
 xlv. **אללה אלמטיע** *obsequens Deo.* Idem cognomentum tribuitur suc-
 cessori, sola mutata conjugatione: **אלמטיע ללה** xlv. **אללה קאר**
potens in Deo. xlvii. **אללה באמר אלקאום** *subsistens in Dei manda-*
to. xlviii. **אללה מקתרי** *ductus à Deo.* xlix. **אללה מסתטהר** *vin-*
cens in Deo. Atque huc usque suam Ebnacini translationem deduxit
 Erpenius; succedunt ex Msc. exemplari Heidelbergensi pauci adhuc
 alii. l. **אללה אלמסתרשר** *directionem petens à Deo.* li. **אללה**
אלמקתפי באמר אללה *rectè incedens in Deo.* lii. **אללה**
אלמקתפי באמר אללה *electus mandato Dei.* liii. **אללה אלמסתננך** *implorans suppetias Dei.* liv.
אללה אלמסתנץ *illuminatus lumine Dei.* Quid? quòd Sultan
 ille Ægyptiacus (qui postremò Christianis terram sanctam, quam
 cladem breviter describit Elmac. p. 293. eripuit, quèmq; Saladinum
 vulgò vocant) Arabibus dicatur **אללה אלדין יוסף** Zallahuddin Ju-
 sepho, *Iosephus restaurator religionis*; eodem planè modo,
 quo Mu. affeius, occiso Habibo (de quo Elmac. Historiæ Sar. p. 17c.)
אללה אלנאצר לדין אללה *cognomentum adeptus subvenientis religioni*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
c. Ipse Mu-
hammed se
cum suis
Christi ve-
ros affectus
esse putat.

Des. Sunt hæc exempla singularia, generalem usurpationem, quã ve-
rè fidelium & affectuum Christi nomen Muhammedani sibi tribu-
unt, suppeditat ipse Muhammed in *Alker.* c. III. וְגַאֲעַל אֶלְדִּין אַתְּבַעֵךְ. Et pono
eos, qui te (Christum) sequuntur supra eos, qui infideles sunt ad diem re-
surrectionis: atque tunc ad me (Jesum, juxta Beidavi) reditus vester.
Qui verò sunt hoc loco, qui Christum sequuntur? Beidavi scribit:
וּפְתַבְעוּהָ מִן אִמֵּן בְּנִבְוֹתָהּ מִן אֶלְמַסְלָמִין וְאֶלְנִצָּאִרִי וְאֵלִי אֶלְמֵן לֵם
*Assecta autem ejus sunt, qui cre-
dunt Prophetia ejus ex Moselmannis & Christianis: Hactenus verò ab eo
Judai maledicti non fuerunt nominati.* Ecce, quàm sit infirmum
Bellarmini argumentum, deductum à nomine, nisi ipsa nomini re-
spondeat res? Aliàs enim, si nominibus certandum sit, vides Muham-
medanis nihil deesse. Imò sibi solis nomen verè credentium deberi
putant: existimantes reliquos; Judæos & Christianos; vel in excessu
peccare, vel in defectu. Vnde ad verba Alkorani פִּי דִּינְכֶם לא תעלוּ
Ne serveatis, modum excedatis in religione vestra; Beidavi commen. p. m.
147. scribit: אֶלְכִּטְאֵכִי לִלְפְרִיקִין עֵלָת. אֶל־יְהוָה פִּי כֵס עֵינַי חֲתִי רְמוּה
בְּאֵנָה וְלֵךְ מִן עִיר רְשָׁדָה וְאֶלְנִצָּאִרִי פִּי רַפְעָה חֲתִי אַתְכִּרֹּה אֶלְהָא
כְּאֵנָה id est, *Sermo est de duabus sectis, Christianis &
Judais. Judai in sententia sua de Christo limites excedunt, dum calumniose
& impie de illo spargunt, quòd illegitimè sit natus. Christiani autem, ni-
mium exaltando eum, quatenus eundem Deum profitentur. Alii tamen di-
cunt, hoc loco peculiariter de Christianis sermonem esse.* Unde & in *Fortal.*
fid. libr. IV. caput occurrit, quo contendunt Saraceni probare, quòd
illi, qui dicuntur Christiani, non sint Christiani.

II. Antiqui-
tas.

II. *Nota.* Bellarm. ait, est antiquitas. Hæc quantum Muhammedani
superbiant ubique & triumphent, dici nequit. Negant, vel tempus
creationem antecedens suo competere Alkorano: Æternitatem ei
assignant, & attributum אֶתְנִינִיּוּס. Vide suprâ p. 2. § 2. De Muhammede
ipse Adam apud Kessæum p. 31. testatur, quòd sit dilectus & electus
Dei. Addit: פִּקְדֵּי רֵאִיטָּה אֶסְמָהּ מִכְּתוּב עָלַי סְרָאֲרִקָּתָה אֶלְעָרֵשׁ וּפִי
אֶלְלוּהָ אֶלְלוּהָ אֶלְמַחְפּוּשׁ וְעָלַי צַפָּה אֶלְסִמּוּאָה וְעָלַי אֶבּוּאָה אֶלְגִּנָּה
*Vidi ego (Adam) nomen ejus inscriptum tentorio vel velo Throni; & tabula custodi-
ta, & extremitati cæli, & portis paradisi.* Quid? quòd Angelus Ada-
mum Paradiso ejectum, ex Arabum mente, ita contra Satanae insidias
armavit: תְּקִי עֲלֶיהָ בְּתוּחִירֶיהָ וְהוּא אֵן תְּקוּל לֹא אֶלְהָ אֶלְלוּהָ
מִחֲמַד

מחבר רסול אללה: *Tu utique praevaleris ei (Diabolo) in unitate mea,* Liber 2. de Pseudo-
Muham.
cum nempe dixeris: Non est Deus, nisi ille Deus, & Muhammed Apostolus.

Quòd deinceps Abrahamum, Isaacum, Jacobum omnesque Prophetas suæ Religionis hyperaspistas velint Muhammedani, ex iis, quæ supra in Genealogia Patriarcharum diximus, repetere licet. Ommino, notam hanc suæ Ecclesiæ Muhammedani, & si verè non habeant, fumunt saltem, eadem profectò licentiâ, quâ ipsi Papistæ.

Tertia nota, scribit Bellarminus, est duratio diuturna, nec unquam interrupta. III. Duratio
diuturna. Hæc certè si veræ Ecclesiæ sit nota Characteristica, longè Pontificii erunt Muhammedanis inferiores. Neque enim Pontificii dogmatum omnium, quæ inde à Concilio Tridentino anathematis fulmine orbi Papistico imposita sunt, durationem à tot seculis accersere possunt, quot ostendere proclive est Muhammedanis. Mille annorum flexus est & fluxus, ex quo infelicissimus Muhammedis fœtus ab orbis magna parte exceptus est, & retentus. At multa Tridentini Patres sanciverunt, quæ ne unius quidem seculi præscriptione defendere possent.

Quarta nota, juxta Bellarminum, est amplitudo sive multitudo & varietas credentium. IV. Amplitudo. Malè profectò agetur de universo Christianismo, si ex multitudine ejus fundamentum debeat æstimari. Palmam ei multis parasangis præripiet Muhammedismus, qui sic latè, inde à primis suis incunabulis, est grassatus, ut non Orientem modò, sed & Occidentis aliquot plagas, quod falsò negat Bellarminus, occuparit. Vide sup. p. 1. Quibus adde testimonia tam *Indæ*, quàm *Christianorum*. De qua 1.
Indei. Ex *Judeis* R. Lipm. in lib. Nizzachon p. 159. sic loquitur:

כל זה בארתי נגד האומות ונגד המהררים אבל נגד הנוצרים
 אין אנו צריכים תשובה שהרי הישמעאלים כמה פעמים יותר
 מהם וגם אין תלוי בזה מאומה כמו שנא לא מרובכם חשק
 בכם כי אתם המעט מכל העמים וכתוב והייתם לי סגולה
 id est, *Hæc omnia explicui contra gentes & sinistrè cogitantes: Contra Christianos responsum non est necessarium; Sunt enim Ismaelitæ iis multis vicibus numerosiores. Neque verò quicquam hac in re fitum est, sicut dicitur: Non propter multitudinem vestram vos desideravit; parva enim manus fuistis præ gentibus. Et scriptum est: Et eritis mihi in peculium; quod non in numero consistit, sed in pretio & qualitate.*

Ex *Christianis* audire placet Septem-castrensem illum Monachum, 2. Christi
an.
 diu inter Muhammedanos captum, cujus verba lib. de Turcarum

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

moribus c. IX. hæc sunt: De mot. vis conjectura dicit Abbas Ioachim super illud Apocalypsis tertio decimo. Et universa terra admirata est post bestiam, licet in die suo sit complendum, jam tamen non desunt plurimi, qui admirentur, & quasi titubare incipiant, dicentes: Quid esse cr. dicitur hoc indicium, quòd tanta multitudo adversatur fidei, & quòd ita prævalere permittitur contra populum Christianum? Putas, quòd tot millia hominum damnanda sunt quasi unus homo? Putas, sine causa, permittit Deus illos in tantam excrescere infinitatem? Hoc dicentes miseri ceciderunt à fide, nescientes id quod scriptum est: Quam magnifica sunt opera tua Domine! Nimis profunda sunt facta cogitationes tuæ: Vir insipiens non cognoscet, & stultus non intelliget hæc. Cum exorti fuerint peccatores ut sænum, & apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem: ut intereant in seculum seculi, Tu autem alissimus, Domine. Hæc verò nesciunt stulti, qui admiran- tur post bestiam, & deserunt fidem Christi inclinantes se bestiali potestati, & transeunt ad immundiciam ejus, & ipsius se perfidia hæredes faciunt. Hæc ille. Hic Abbas Ioachim ponit quatuor motivas conjecturæ. Primum enim sic audientes potentiam ipsius Turci & victorias ejus contra Christianos, & mala multa, quæ facit quotidie, admiran- tur & dicunt: Quomodo tanta multitudo contrariatur fidei? Quasi dicerent: Cum ipsa veritas semper prævaleat errori, & magis est amata & desiderata ab omnibus, non est possibile, quòd tam multi eam impugnent. Ergò ubi multitudo, ibi veritas. Secundo sic: Quomodo possent prævalere veritati, cum Deus semper sit adiutor veritatis, vel ipsam tenentibus. Ergò qui prævalent tenent veritatem, &c. Hæc cum nuper verba doctissimus, & rituum Orientalium, post multas peregrinationes, peritissimus vir Francisc. Barton, Anglo-Cantianus, legisset, non malè annotavit: De credentium multitudine tanquam Ecclesie nota genuina frustra gloriuntur Pontificii. Nam præter Imperia Græcum & Trapezunticum Turca numerant Regna & Principatus XX. sibi suæq. religioni addictos. Nomina videre est in syllabo quodam Lexici Italico-Turcici sub finem adjecto. In hunc tamen numerum Persidem & Tartariam non referunt. Unde Septem-castrensis iterum. Tertium motivum, quo Muhammedani in suo detinentur errore, est maxima & continua augmentatio non solum ab iis, qui victi & victi adducuntur, vel qui sponte se offerunt, sed etiam de iis, qui inter eos continuè generantur. Ergò, ut distinctius loquamur, Muhammedismus sua incrementa habet

illa multi-
tudo est a.
Ex Mamlu-
cis.

I. A Mamlucis i. e. ἀρπαγνῆτις ære emtis, vel δειρατήτις in prælio cap-
tis. De his Barthol. Georgevix Epit. de Turcar. moribus c. II. S. I. Sus-
cipienti Turcarum Imperatori adversus Christianos expeditionem inter re-
liquos

Illos mercatores semper comes est ingens turba mangonum & lan. starum, camelis insidentium: hi in speciem mancipiorum longissimas catenas secum deferunt, in quibus facile quinquageni, aut sexageni per seriem colligantur. Ex Septem-cast. c. VII. Tanta est apud eos aviditas possidendi servos & ancillas, ut in tota Turcia una omnium universalis habeatur opinio, quod quicumque potuerit unum possidere servum, vel ancillam, egestatem amplius non sit visurus. Vide & c. V. de sollicitudine, quam habent Turci ad investigandum & rapiendum Christianos. C. VI. Quomodo captus conservent, emant & vendunt.

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

II. Ab iis, qui vel à Gentilismo, vel Christianismo vi & minis a-
vulsi, per emissarios Muhammedicos ita fascinantur, ut difficulter
pedicis eorum se possint extricare. De his loquitur Grasserus in Plaga
sua regia p. 151. Superstirio Mahomedica adhuc quidem ante annos 600.
circa illam fatalem conversionem regni bestialis, de qua mihi ad v. 40. c. 11.
Danielis alibi dictum est, in Asia inter Tartaricas & Indicas nationes,
versus Ortum & Septentrionem magnos progressus fecit: sed ita ut ab eo
intra certos limites ferme subsisteret. Hoc autem tempore Arabes illi Me-
chachi (Lusitani hos Mauros vocant) à Lusitanis irritati in India Orienta-
lis, quâ versus austrum declinat, partibus de religione sua propaganda non
minus laborare dicuntur, quàm Iesuita: In abnuentes etiam non minus
crudeliter feruntur, quàm Hispani. Nam & Calluph Mechanus (qui
verus Muhammedanorum Papa, Mahometisque successor est) in prædictas
regiones suos subinde emissarios homines acres, & in lege sua exercitatos
submittit, qui & Paganis Alkoranum prædicant, & Iesuitis armis & vo-
ce æcervimè resistunt. Id partim habeo ex Epistolis Indicis Iesuitarum, par-
tim ex Mercatorum Batavorum relationibus: ex quibus constat, Mauris
illis affectas in illis regionibus & potentes etiam patronos non deesse, qui re-
ligionem hanc ferro & igne propagare student. Testanturque Batavi, se in
Insula Java Regem Balimboæ à numerofo Muhammedanorum Indicorum
exercitu obsessum deprehendisse, qui in extrema senectâ eum, ut suâ sectam
amplecteretur, cogere volebant. Sed & iidem Belgæ, tum in conflictu quo-
dam insignem Maurorum Præsidentem interfecerunt, qui à Calluphe eò missus
erat, ut res Musulmannicas ibidem curaret: quem ob pietatis & doctrinæ
opinionem in magna apud Gentes illas veneratione habitum affirmant.
Addunt & hoc, Javanenses illos ante annos primum 34. Muhammedis-
mum recepisse. Scribunt autem hoc anno 1596.

b. Ex iis, qui
vi cogun-
tur.

III. Sunt illi, qui sponte, vel spe lucri, vel servandæ vitæ, Mu-
hammedismo accedunt. Ejusmodi verò profelytos Muhammedani

3. Qui sponte
succum-
bunt.

Lib. 2. de ostendunt non paucos ipso statim Islamismo exorto. *Beid.* ad ver-
 Pseudopr. ba Alkorani אלהים אלכתאב מן קבלה הם כה אלמומנין
 Muham. quibus dedimus librum, ante ipsum (Muhammedem), credunt in ipsum ;
 ita scribit : אהל פי מומני אהל אלכתאב וקיל פי ארבעין מן אהל
 אלמאנגיל אתנאן ותלתון נאוא מע געפר מן אלכתבשה ותמאנייה מן
 אלשאם *Demissa propter fideles populi libri. Alii dicunt, propter qua-*
draginta de populo Evangelii (Christianis) triginta duo venerunt cum
Giäfar ex Æthiopia, & octo ex Syria. Ita ad verba : גזא אלמחסנין : ad
 retributionem bene, argentum, commentatur : אלדין אחסנא אלנטר
 ואלעמל נזלת פי אלנבאשי ואצחאבה בער : אללה אליה רסול
 אללה בכתאבה פקראה תם רעא געפר בן אבי טאלב ואלמהאגריז
 ואחצר אלהבאן ואלקסיסין פאמר געפר אן יקרא עליהם אלקראן
 פקרא סורה מרים פכבוא פאמנא באלקראן וקיל נזלת פי תלאתון
 או סבעין דגלא מן קומה ופרוא עלי דיסול פקרא סורה ים פכבוא
 איטליגנטור illi, qui bene se gerunt theoreticè & practicè. Dela-
 psa est hæc pars propter Regem Assyriorum, & socios ejus, ad quem Deus
 misit legatum Dei cum libro suo, ut eum legeret. Postea vocavit Giäfar, filium
 Abitaleb, & socios exilii: presentes etiam esse voluit Monachos & Presby-
 teros, deditque in mandatis Giäfar, ut legeret eis Alkoranum: cumque le-
 gisset Surata Maria, lachrymis illi suffus crediderunt Alkorano. Alii di-
 cunt, descendisse, propter triginta aut septuaginta viros de populo ejus, qui
 ablegati venerunt ad Apostolum (Muhammedem) quique, cum lecta eis
 esset Surata Ias, fleverunt, & crediderunt. Ita etiam ad verba Surata III.
 ואן מן אהל אלכתאב למן יומן באללה זמא אנול אליכם ומא
 אלהים *Vtiq, de iis, qui acceperant librum, qui credunt in Deum, &*
quod demissum fuit ad vos, & eos, &c. Reperio hæc *Beid.* commentaria :
 נזלת פי אכן סלאם ואצחאבה וקיל פי ארבעין מן גראן ואתנין
 ותלתין מן חבשה ותמאנייה מן אלהים כאנא נבארי ואסלמא
Demissus est hic versus propter Ibn-Salam & socios ejus. Alii verd dicunt,
propter quadraginta Nagheranos (nomen regionis in Jāmā), triginta
duos Æthiopes, octo Romanos, qui, cum Christiani essent, Muselmanni facti
sunt. Ita *Abimed Ibn-Edris* pro Alkorani certat auctoritate, ex אסלאם
 אלהים אלהייהוה ואלהייהוה אלהייהוה ואלהייהוה אלהייהוה
 facti sunt cum Indarum Sacerdotes, cum Christianorum Monachi, p. 10.

294. De hujus farinae apostatis loquitur Septem-Castrensis c. VIII. Sed et si de iis, qui quotidie iurati devicti & coacti adducuntur secta illa fulcimentum & augmentum recipiat; culpam tamen eorum excedit in immensum facinus illorum, qui tanquam arida ligna huic insatiabili incendio sine contradiotione se ipsos exponere non desistunt. Sed illi, dum sponte se in dies in tanta multitudine ad negandam fidem ingerunt, non solum sibi, sed etiam ceteris incitamentum ruinae fiunt. De quorum genere ad plagam aquilonis quatuor vel quinque magna regna sita sunt, quorum terras licet Turcas ipsis devictis longo ante tempore possederit, tamen eos propter amplitudinem & latitudinem nequaquam cum Turcis adhuc implere potuit, quorum sunt nomina: Bosna, Armant, Sclavonia, Albania. Unde usque hodie gentes, illa terram suam sub Dominio ipsius Turci, inhabitant. Sed propter tributa annalia & onera gravia, & multas incommoditates, quas patiuntur, ita depauperati sunt, ut vix se nutrire possint. Unde fit, ut egestate compulsi annuatim tempore laboris veniant, & per civitates Turcorum dispergantur, ut inopia sua, more mercenariorum, aliquatenus valeant cum sudore laboris sublevamen invenire. Et si intemperies aeris non obstitit, in tanta veniunt multitudine, ut pro solo victu laborare contenti sint, & isti facile persuadetur, quod non recedant: quod illius Idiomatis & generationis tanta ibi increverit multitudo & maxime in civitate regia, quae Edrempolis dicitur, ut ferè omnes masculi, & feminae parvi & magni, hoc idioma loqui didicerint. Nam in curia ipsius regis vix aliquando Idiomata Turcorum auditur, eo quod tota curia & major pars magnatum ex renegatis illius Idiomatis congregata existat. His accedunt illi, de quibus Ioh. Cotovic, in Itin. c. IX. Caterum, Christiani Syriae indigenae (qui quidè per universam Syriam plures sunt, quam quis credat) ob diuturnam cum infidelibus consuetudinem (ex convictu enim, ut author est Seneca formantur mores) plurimi, immersi vitiis, nihil prater nomen Christianum pra se ferunt, peiores quandaque ipsis Turcis ac Mauris.

IV. Multum, etiam Muhammedismo accedit ex decimis illis, de quibus Septem-Cast. l. cit. ita loquitur. Prater ea Turcus magnus ex omni prada & rapina decimas suas habet, & cum senserit, scopiam esse captivorum, precipit, ut omnes iuvenes à viginti annis & infra pro parte decimae, quae ad eum spectat, sibi offerantur. Sed & per omnem terram sui dominis adhuc multi sunt è Graecis antiquis & aliis nationibus, qui castella & oppida inhabitant, & ab omnibus statutis & oneribus aliorum Dominorum liberi & exempti ipsius regis servitiis intendunt, & ad ejus curiam pertinent. Horum filios à viginti annis & inferioris aetatis, missis nuntius de quin-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

4. Ex deci-
mis.

Liber 2. de
pseudopr.
Muham.

quennio in quinquennium sibi adducere precipit & jubet, ut distributi per curias magnatum suorum in moribus & viribus et in armis erudiantur & exerceantur. Qui dum circa viginti annos vel amplius atatis perveniunt, reductos ad curiam suam in stipendium suum eos recipit, & ibi famulari facit. Tales eorum lingua Gingescheri vocantur, & habentur aliquando in curia regis triginta vel quadraginta millia, & portant quadam insigni in vestimentis & maxime in capite. Portant enim pileos vel mitras albas, quibus nemo audet uti, nisi sit de curia regis, & ex illis habentur electi Sagittarii quinque vel sex millia, qui arcum ad sinistram trahunt. Sed de his dicendi hic locus non est.

7. Successio
1. Doctorum.

Si, quintò, in successione Episcoporum, i. e. Antistitum, doctrinam aliquam, sine interruptione, publicè ubique docentium aliquid pro veritate Religionis querendum sit subsidium, eam certè Muhammedani quoque geminam generalem, quæ Prophetiæ successio vocari potest, & specialem, quæ muneris, ostendunt. Successio autem muneris aliquo usque apud Chaliphas remansit. Unde Const. L' Emper. notis ad Benjam. itin. p. 182. Chalipha in Politicis & Ecclesiasticis ita se gerebant, ut in utroque genere per se quoque, quæ agenda erant, exequerentur, adeo ut etiam conciones sacras haberent, quod non solum ex Elmacino liquet, sed etiam autore nostro, qui p. 68. circa medium id ipsum narrat. Postea verò, Arabum Imperio ad Turcas translato, ubi negotiis occupati publicis Sacra tractare, vel non potuerunt, vel non debuerunt, suos habebant Pontifices, & omnium controversiarum circa doctrinam ortarum iudices. Vocatur Antistes ejusmodi Arabum lingua מופתי Doctor, cujus quanta sit in Imperio Turcico autoritas, illi norunt, quibus vel minus Muhammedanorum religio est perspecta. Musi, inquit Busbeq. Ep. 1. apud Turcas Sacerdotum supremus, ut apud nos Romanus Pontifex. Hic verò Mophthæorum ordo cōcatenatus hoc ipso adhuc die durat.

De successione generali juris maxime Prophetici: mutatâ tamen doctrinâ: loquitur idem ille Septem-castr. c. XIII. Dicunt enim primum, Prophetam magnum cui data fuit lex primitus à Deo, fuisse Musâ, id est, Moysen, cui datus est liber Testis (Taurath) quem nos Pentateuchum nominamus: & omnem hominem, qui eo tempore legem observâisset, salvatum esse. Cum autem per successum temporis humana malitia & negligentia hanc legem corrupisset, in hujus pravaricationis remedium electus est secundus Prophetam magnus Dajit (Davod) quem nos David dicimus, cui datus est liber Zabur, quem nos Psalterium vocamus: Quo priori modo servato & corrupto, tertius quoque Prophetam magnus subjunctus est Iesse, id est,

id est, Iesus, cui tertia lex cum libro Vigilis (Enghilis) quem nos Evangelium dicimus, missa est: qua suis temporibus omnibus causa salutis fuit. Ea tandem precedentium modo evacuata, quartus electus est Mahumetes, qui legem cum libro, qui Alkoranus dictus est, à Deo accepit: Qua evacuatis omnibus ante habitis sola necessitatem salutis donec alia supervenerit plenè & indubitanter ab ipso predicatur & dicitur habere. Quæ verò & officium & pseudopr. Muham.
 quanta ultimæ huius legis interpretum & vindicam, post Muhammedem, fuerit autoritas & officium ex sequenti colligere proclive est exemplo: occurrit illud in Itinerario Benjam. p. 63. נמשם שני ימים.

לבגדאד היא העיר הגדולה ראש ממשלת כליפת אמיר אלמומנין אלעבאסי ממשלת הנביא שלהם והוא הממונה על דת הישמעאלים וכל מלכי ישמעאל מודים לו והוא עליהם כמו הפנה על הנצרים ויש לו ארמון בתוך בגדאד מהלך שלשה מילין ובתוך הארמון יער גדול מכל מיני אילני העולם בין עשי פרי ובין שאינן עושין פרי ושם כל מיני חיות ובתוך היער מקורה מים באים מנהר חרקל ובשעה שירצה לטייל עצמו בו ולשכוח ולשתות צדים לו עופות וחיות ודגים ובא לארמונו עם יועציו ושריו ושם המלך הגדול אלעבאסי אחד והוא אוהב ישראל מאד ולפניו משרתים רבים מישראל והוא יודע בכל הלשונות ובקי בתורת משה וקורא וכותב בלשון הקדש ואינו רוצה ליהנות אלא מיגע כפיו ועושה מחצלאות וחותרו בהן ומוכרין אותם שריו בשוק וקונים אותם גדולי הארץ ומדמיהם הוא אוכל ושותה והוא איש טוב ובעל אמונה ודובר שלום לכל הבריות ואינו יכולים בני ישמעאל לראותו והתועים הבאים מארץ מרחק ללכת למיקה בארץ אלימן מבקשים ללכת לפניו ואומרים לו מהארמון אדונינו אור הישמעאלים תוהר תורתנו הראנו זיו פניך ואינו חושש לדבריהם ובאים שריו ועבדיו המשרתים אותו ואומרים אדונינו פרוש שלומך על האנשים הבאים מארץ מרחק המתאזים לחסות בצל נעמיותך ובאותה שעה ירים ומניח כנף בגדו מן החלון ובאי התוע' ונושקים אותו ואומר להם שר אחד לכו לשלום כי כבר רצה ונתן לכם שלום אדונינו אור הישמעאלים והוא בעיניהם כמו הנביא שלהם והולכים לבתיהם שמחים על פי הדבור שדבר להם השר שנתן להם שלום ונושקים בבגדו כל אחיז וכל משפחתו וכל אחד ואחד יש לו ארמון בתוך ארמונו אבל כלם אסורים בשלשלאות של ברזל ועל כל בית ובית שומרים שלא יקומו

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

יקומו על המלך הגדול כי פעם אחת קמו עליו אחיו וחמליכו אחד
מהם ונגזרה גזרה על כל בני משפחתו שיחיו אסורים בשלשלאות
של ברזל שלא יקומו על המלך הגדול וכל אחד ואחד יושב
בארמונו בכבוד גדול ולהם כפרים ומדינות ומביאים להם הסם
פקידיהם הם אוכלים ושותים ושמהים כל ימי חייהם ובארמון
המלך הגדול בנינים גדולים ועמודי כסף וזהב ומחבואות וכל
אבן יקרה ואינו יוצא מארמונו אלא פעם אחת בחג שקורין אותו
רמארן באי מארץ רחוקה באותו היו לראות פניו והוא רוכב על
הפרדה ולובש בגדי מלכות עשויים מזהב ומכסף ועל ראשו מצנפת
עליה אבנים יקרות שאין להם שער לשונו ועל המצנפת סודר
שחור בשביל צניעות העולם כלומר תראו כל הכבוד הזה חשך
יגשש אותו ביום המיתה ובאים עמו כל קצני ישמעאלים
מלובשים בגדים נאים ורוכבים על סוסים שרי ערב ושרי מדי
ופרס וסרי ארץ טובות מערב מהלך שלשה חדשים והולך מארמונו
ועד בית התפלה שהיא בשער בוצרה והיא בית התפלה הגדולה
ההולכים בלם מלובשים בגדי משי וארנמן האנשים והנשים
זממצי בכל החוצות ובשווקים כל מיני זמרה מרננים ומרקדים
לפני המלך הגדול הנקרא כליפה ונותנים לו שלום בקול גדול
ואומרים לו שלום עליך אדונינו המלך והוא מנשק בבגדו ורומז
להם שלום בבגדו בתפישת יד והולך עד קצר התפלה ועולה
במגדל עץ ודורש להם תורתם ויקומו חכמי ישמעאלים ומתפללין
עליו ומשלחין אותו על רוב גדולתו וחסירותו ועוניו הכל אמן ואחר
כך הוא מברך אותם ומביאין לפניו גמל ושוחט אותו וזהו פסחם
ונותן לשרים והם משגרים ממנו לטעום משחיטת יד המלך
תקדוש שלהם והם שמחים בדבר ואחר כך יוצא מבית התפלה
והולך על שפת נהר חדקל לבדו עד שיכנס בארמונו ולא ישוב
בדרך אשר בא בו ובאותו הדרך שעל שפת הנהר שומדין אותו כל
השנה שלא יעבור משם שום אדם במקום מדרך כף רגליו
ואינו יוצא מהארמון יותר בכל השנה והוא איש טהור וחסיד ועש
ארמון מעבר לנהר על שפת זרוע פרת שהוא מצד האחד של העיר
וגנה בו בתים גדולים ושוקים ופונדקאות לעניים החולים
הבאי להתרפאות שם ושם כמו ששים חנויות מרופאים
ועלם יש להם בשמים וכל צרכם מבית המלך וכל חוליה

שיבא

שִׁבְעָה שָׁם יִתְרַנֵּס מִמּוֹן הַמֶּלֶךְ עַד שִׁיתְרַפָּא וְשָׁם אֶרְמוֹן נִדְרָל
 סִקְרוֹן וְאוֹתוֹ דָּאֵר אֶלְמֶרְאֶפְתָּאן וְהוּא אֶרְמוֹן טְאוֹסִירִים כּוֹ כָּל
 הַמְּשׁוֹגְעִים הַנִּמְצָאִים בְּקִיץ וְאוֹסִרִין כָּל אֶחָד וְאֶהוּא הוֹלֵךְ לִבְיֹתוֹ כִּי בְּכָל
 חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ בּוֹדְקִין אוֹתָם פְּקִידֵי הַמֶּלֶךְ אִם חֹזְרִין לְדַעְתָּם מִתִּירִין
 אוֹתָם וְהוֹלְכִים לְדִרְכָּם וְכָל זֶה עוֹשֶׂה הַמֶּלֶךְ לְצִדְקָה לְכָל הַבָּאִי
 לְעִיר כְּגֵרָאֵר בֵּין חוֹלִים בֵּין מְשׁוֹגְעִים וְהַמֶּלֶךְ אִישׁ הַסֵּד וְכוּנֹתוֹ
 Hinc bidui tempore Bagdadum (quod nomen fuit
 cujusdam Monachi, vide Elmac. l. II. c. 3. & L'Emp. in Béniyam. p. 197. à
 Zonara annal. T. III. p. 117. vocatur βαβυλων παλαιά, fuitque altera Ira-
 perii Muslimici sedes, vide notas Const. L'Emp. in Benj. p. 183. Altera
 Alkabira dicitur, quæ antiqua est Heliopolis; hæc unde
 Kaniræ nomen sit sortita, explicatur ab Elmac. Hist. Sara. p. 227.) veni,
 civitatem maximam: quæ metropolis est Imperii Chuliphæ, qui Amiral-
 mumenin (Piæfectus, Imperator fidelium) Abbasida (qui, extinctis
 quatuor primis successoribus, Abubecro, cognomento iusto, Omaro,
 Otmano & Ali, filiis item Ommiæ a Heg. 753 regnare coeperunt)
 qui ex ipsorum Prophetæ familia genus ducit. Hic Muhammedanorum re-
 gionis Antistes est, ipsique omnes Ismaelitarum reges fasces submitunt,
 is enim eodem modo præest, (NB.) quo Papa Christianis. Bagdadi pa-
 latium habet, quod tria patet milliaria: in cuius medio sylvæ magna est,
 omnibus arborum tum fructiferarum, tum sterilium generibus, quæ in orbe
 reperiuntur, instructa, quin etiam omnibus ferarum generibus. In media
 sylva receptaculum est aquarum, quæ è Tigri flumine derivantur. Quum
 expatiari & se oblectare ac convivari inibi desiderat, aucupio aves ibi pa-
 rantur, similiter fera & pisces venatione & piscatione; ipse deinde pala-
 tium suum ingreditur cum consiliariis & principibus suis. Nomen magni
 istius regis est Ahmed Abbasides. Impense is amat Israelitas, quorum plu-
 rimi ipsi ministrant: omnes callet linguas, legisque Mosæicæ peritus est, ac
 sanctum idioma non modò legat, sed etiam scribendo exprimit. Nulla res,
 quam manuum suarum labore parva, frui cupit: storeas enim conficit, quas
 sigillo suo signatas per principes suos in foro divendit, easque vixi summi &
 munt, atque ex hoc pretio edit ac bibit. Vir bonus est ac fidelis, & obvius
 quibusque creaturis fausta precatur. Ismaelitis tamen eum videre non da-
 tur. Peregrini verò, qui è longinquis regionibus Meccam in regionem Ely-
 mam tendunt, eum adire allaborant, & è palatio eum inclamant: Domine
 noster, Ismaelitarum lux, & legis nostræ lumen, ostende nobis vultus tui
 splendorem: sed ipse verba eorum susque deque habet. Deinde Principes &

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

Servi qui ei ministrant, accedentes inquirunt: Domine noster, salute tua eos imperti, qui è remota regione accedentes, ad umbram decoris tui se recipere gestiunt. Tum is sublatam vestis suæ alam è fenestra demittit, quam accedentes peregrini osculantur. Deinde ad eos Principum nonnimo: Abute cum salute: Iam enim vobis propitius salutem impertitus est Dominus noster lux Ismaelitarum. Eumque Prophetæ suo parem censent, & domum redeunt latius, propter sermonem quem habebat ille Princeps, dñm salutem impertitam diceret. Omnes etiam fratres ejus, totaque familia vestem ejus deosculatur: habentque singuli sua palatia in ipsius palatio; sed catenis ferreis vincti in singulis adibus custodes habent, qui ne adversus maximum regem insurgant attendunt. Factum enim aliquando, ut fratres adversus eum rebellarent, & ex se quendam crearent regem: quapropter decretum de omnibus ejus consanguineis factum fuit, ut catenis ferreis constringerentur, ne in maximum regem insurgerent. Singuli tamen in suis palatiis admodum splendide vivunt, & pagos ac civitates Imperio suo subjectas habent, quarum præfecti ipsis tributa solvunt: itaque edunt, bibunt, ac latantur omnibus vitæ suæ diebus. Caterum in illo maximi regis palatio magna sunt ædificia, eum argenteis ac aureis columnis, conclavibus, atque omnibus gemmarum generibus: unde nonnisi semel quotannis prodire solet, idque festo Ramadan, ut ipsi vocant. Hoc die è remotis locis ejus videndi causa confluit: cum ipse in mula equitat, vestibus regis ex auro argentoque confectis indutus, cidarim in capite gestans, gemmis inæstimabilis pretii ornatum; cui nigrum sudarium incumbit ad testandam convenientem huic mundo modestiam, ac si diceretur, videtis totam hanc gloriam, sed mortis tempore eam occupabunt tenebra. Et eum comitantur omnes Muhammedanorum duces elegantibus vestibus induti, equisque insidentes Principes Arabia, Media, Persidis & regionis Touboth trimestri itinere ab Arabia remota. Ita à palatio suo incedit usque ad oratorium, quod proximum Bozra maximum est. Quicumque cum ipso incedunt viri ac mulieres, vestitu sericeo ac purpureo induuntur. Invenias per omnes plateas ac fora, quovis Musica genere cantantes & saltantes coram rege maximo, quem Calipham vocant. Eumque alta voce salutantes acclamant: Bene sit tibi, domine noster Rex; ipse verò vestem suam osculatur, quam manu prehensens salutem vicissim denotat: & hoc modo ad precum atrium pergit. Vbi consensu suggestu ligneo illis legem suam enarrat: assurgentes autem Ismaelitarum sapientes pro eo precantur, summæque ejus Majestate & pietate commemorata eum dimittunt, reliquisque omnes Amen accinunt. Postea ipsis benedicit, & adductum sibi camelum mandat: atque hoc eorum Pascha est.

Per-

Portiones principibus distribuit, qui avidè ab ipso arripiunt, ut *victima* manusancti sui Regis mactata aliquid degustent, quo letantur. Deinde ex oratorio discedit: & in Tigris fluminis ripa ad palatium suum usque solas ambulat, dum Ismaelitarum magnates in ipso flumine navibus in ejus conspectu vehuntur, donec is suum palatium ingreditur. Eadem autem, quæ venit viâ, non redit: & viam secundum fluminis ripam, toto anno custodiunt, ne quis illuc hominum transeat, scil. per vestigia plantæ pedum illius. Deinde toto anno, è palatio suo non egreditur unquam vir sanctus & pius. Ultra flumen etiam palatium struxit in ripa cujusdam brachii Euphratis, fluentis ab altera civitatis parte: ubi magnas domos edificavit, porticus & hospitia in usum pauperum agrotantium, qui eò, ut curentur, se conferre solent. Hic sexaginta ferè sunt tabernacula medicinalia, quibus ex aula regia de aromatibus, aliisque necessariis prospicitur. Quicumq; illuc egroti veniunt, sumibus regis, donec convalescant, aluntur. Ibidem magnum est edificium, cui nomen Dar-Almeraphthan, id est, habitaculum clementiæ: quo omnes furiosos æstate inventos concludunt, singulos compedibus ferreis vinctos, donec ad mentem redeant, ibi eos relinquunt: tum singuli domum suam redeunt. Singulis enim mensibus regii præfecti in eos inquirunt, & si mens restituta sit dimittuntur, ut ad suos redeant. Hac omnia facit, ut misericordiam exerceat in omnes, qui Bagdadum ingressi, vel egroti vel furiosi deprehenduntur: Rex enim pius est, atque bona intentione id facit. Hæc R. Benjamin, de quodam Chalifa Muhammedis. An verò ipse ille sit, quem expressimus, Ahmed Abbasides, Cl. L'Empereur dubitat. Difficultatem vidit in ratione Chronographica, quæ non patitur Ahmedem hunc ad gubernacula sedisse eo tempore, quo R. Benjamin orbem peragravit. Et revera non contemnendus hic esset scrupulus, si certius constaret de initio suscepti itineris. Quod si ad annum Christi 1117. rejici posset, ita autem apud exteros per annos moratus esset quinquaginta: (incidit enim ejus reditus in an. Chr. 1173.) res esset in vado. Sic enim non necesse foret à lectione nostra recedere, & Ahmedi substituere מוקתאפא Muktapha, qui ab anno 1151. ad 1176. faeces tenuit. Melius enim & exactius hæc, quæ dicuntur, Ahmedis מוסטפא Mustapha respondet, apud Elmac. quàm Muktapha: quæ tamen ab Erpenio edita nondum est, sed à nobis Ms. asservatur. De Ahmede enim, qui Chalifa fuit numero XLIX. Abbasidarum XXVIII. Elmac. p. 298. ita scribit: סירתו רצי אללרה ענה כרים אלאלאק לין אלנאנב סבי אלנפס מחב ללעלמא מנכרית ללמלם פציח אללסאן וכתיב אלזראקאת

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אלצראקא *Quantum ad mores ejus (Ahmedis) f. m. attinet, erat insignis animi dotibus, comis in conversatione, inque liberalitatem natura propensus, viros eruditos diligebat, & iniquitates prohibebat, lingua disertus erat, & multus in elemosynis.* Quamvis de Muṣṭapha etiam referat, quod fuerit **מעתיא ואהלה** *strenuus, honoratus, diligens boni, populum suum in scientia exercebat, multum honorans populum suum, & omnes bonos.* Quæ de studio elemosynarum dicuntur, conferri possunt cum iis, quæ habemus in nostro **פ. III. p. 118.** quæ, **שם**, in commentariis nostris de religione Arabum plenius aliquando illustrabimus.

Abubecer vocatur
justus.

Hic verò **אורחא אנב** ratio reddenda, cur Abubecer, cujus toties jam facta est mentio **אלצריק**, seu **justi** cognomentum sit indutus. *Elmacinus p. 1 f. scribit: וסמי צריקא לתצריקה כבר אלמסרי* Vocatus est Justus, propter verificationē *Mesra*. Huic verò paragrapho eum obscurus satis sit, lucem mutuabimus aliunde. *Surat. XVII. סכחאן אלרי אסרי* *Filiorum Israel* inscripta, legimus: **בני אקראיל** *Iam illi, בעבדה לילא מן אלמסר אלחראם אלי אלמסר אלאקני* *qui nocturnum duxit* (unde nocturnum ejusmodi iter *Mesra* dicitur) *servum suum ad templum, Meccano, ad ultimum templum i. e. Hierosolymitanum.* Muhammedis raptum, vel somnium potius, quo secundum quietem Impostor, Meccæ dormiens, in Palestina, in quam bis ante iter fecerat, sibi fuisse videbatur, eum tanquam mendicem, atque eum in finem, ne miraculorum præsidio destitueretur, à Pseudopropheta excogitatum, Arabes, Koreischitæ cum primis, risissent (usque adeò, ut, teste commentatore in Alkoranum celebri, **ארתר אלנאם ממן אמן** *multi ex iis, qui jam crediderant, resilierint* (tunc quidam, ad Abubecrum abeuntes, rogârunt: **אתצדקה עלי דלך קאל אני לאצדקה** *Num hac in re ipsum (Muhammedem) vera dixisse censet? Imò, respondit, alia longè à fide remotiora (abfurdiore si dixerit) vera illa habebam & rata.* Atque hinc appellatus est **צריק** *Iustus*, vel, is, *qui facile fidem adhibet*: hunc enim vocis sensum, series historiæ exigat. Distinctius paulò de hac fabulâ, breviter tamen, loquemur. Volunt Muhammedani, Pseudopropheta suum, quod accidit anno ante Hegiram uno, Meccâ fuisse transportatum Hierosolymam, ita tamen ut disputent ipsi, an factum fuerit: **פי אלמנאם** *או בנסרה ברחא או בנסרה* *אנה אסרי בנסרה אלי* *בית.*

בית אלמקדס תם ערן בה אלי אלסמואת חתי אנתהי אלי סדרה
 Dormiente aut vigilante Muhammede, in corpore an spiritu: Muham.
 Plerosque tamen velle eum ductum esse noctu corpore Hierosolymam, postea
 ascendisse in caelum, & pervenisse ad septima Sphaera certam stationem.
 Hanc verò Muhammedis transportationem Koreischitæ appellâ-
 runt סחר מבין Magiam manifestam; at Muselmanni inter Pseudo-
 prophetæ sui miracula eam referunt.

Insigne Abubecri Epitheton hoc loco propterea fusiùs explicare
 placuit, quòd in antecedentibus crebra ejus præcessit mentio. Nem-
 pe, quia insomniis & figmentis deliri vatis fidem ille solus habuit, Ju-
 stus dici solus meretur, scilicet!

Pergendum nunc ad alias Ecclesiæ Bellarminianæ notas, & vi-
 dendum, nonne & illæ ipsius quoque Muhammedismi fulcra sint, vel
 virtus, vel פשוט פשוט. Ponit ergo porrò Bellarm. in notarù Catalogo glo-
 riam miraculorum. De hac verò quantum sibi polliceantur Muham-
 medani, ex Septem-Castr. discimus. Ita ille lib. cit. c. XIV. Sanctus Au-
 gustinus de civitate Dei lib. XX. c. 19. de signis & prodigiis mendacibus lo-
 quens, dicit, quòd signa & prodigia duobus modis dicunt mendacia; Uno
 modo, quia decipiuntur sensus hominum, virtute & arte Diabolica, ut cre-
 dant fieri, quòd in veritate non fit, ut sunt phantasmata. Secundo modo, quia
 trahunt credentes ad mendacium, ut scil. credant fieri virtute divina, quòd
 Diabolus facit, vel, ut credentes sibi fieri pro salute, quòd ad damnationem
 fieri constat: Vnde, quòd ignis descendit de cælo, & consumpsit familiam &
 pecora ipsius Iob, non erat mendacium: licet fieret operatione Diabolica;
 Deo permittente. Istis igitur modis credendum est unicuique fideli, prodigia
 & signa innumerabilia mendaciter fieri per religiosos ipsorum perfidorum
 Turcorum, tam in vita eorum, quàm etiam post mortem. Et c. XV. Inter
 ceteros hujus sectæ, qui post mortem signis & prodigiis mendacibus cla-
 ruerunt, & adhuc quotidie clarent, est unus principalis, qui magnæ repu-
 tationis & venerationis habetur in tota Turcia, cui nomen Sedichafi, quòd
 interpretatur sanctus Victor, vel Victoriosus inter sanctos: cujus sepul-
 chrum & sacrum est inter fines Orhmanni & Caramanni. Et licet isti duo
 frequenter inter se discordias habeant, & unus invadat terras alterius, ne-
 mo tamen est ausus aliquando appropinquare sepulchro ejus, vel terris ejus
 propinquis aliquid mali inferre: quia, sicut saepe expertum est, qui ausi fue-
 runt facere hoc, magna in eos secuta est ultio. Et ista est inter eos omnium
 communis opinio, nunquam aliquem fraudatum desiderio suo de iis, qui
 maturgi.

Liber 2. de
 Pseudopr.
 Muham.

Pl. Miracu-
 la,

De quibus
 v. Septem-
 Castronfa.

Sancti quid-
 dam apud
 Muhamme-
 danos Thau-
 maturgi.

Liber 1. de ejus implorant auxilium (Confer nostrum *id.* P. II. p. 296.) in qua-
Pseudopr. *cunque necessitate, maxime autem in bellorum factis & negotiis praliorum.*
Muham.

*Et hoc probat magna multitudo votorum in omni genere animalium, & al-
 liarum rerum, & pecuniarum, quæ annuatim à Rege & principibus, & to-
 tius vulgi communitate ad ejus sepulchrum deferuntur. Maxima namque
 fama & æstimatio habetur de eo non solum inter Turcas, sed etiam in omni-
 bus hujus sectæ nationibus. De ejus autem signis & prodigiis hoc dicere vo-
 lo, quod major celebritas habetur de eo inter Mahumetistas, quam habeat-
 ur de sancto Antonio inter Christianos. Est alius, vocatus Harschi Pet-
 tesch, qui interpretatur adjutorium peregrinationis, qui etiam multum
 invocatur & veneratur, maxime à peregrinis, qui ejus auxilium frequen-
 ter experiri dicuntur. Alius item dicitur Ascik Passa, qui ab amore no-
 men habet, & dicitur quasi patronus amoris, qui in matrimonio existen-
 tibus, velut in partus periculo, aut habenda prolis desiderio, vel discordan-
 tibus marito cum uxore, & pluribus talibus necessitatibus opem ferre dici-
 tur. Alii van Passa discordantibus patrociniū, conferre dicitur concordia:
 de quo dicebatur, quod quærentibus eum nunc juvenis, nunc senex appare-
 bat. Scheich Passa contrubatis & tribulatis solatio esse solet. Videntur
 ergo & hæc specialia casuum & necessitatum suffragia Muhammeda-
 ni cum Pontificiis habere communia. Vide nostrum *id.* P. II. pag.
 234. In illis autem partibus, ubi ego moram feci, multi fuerunt olim, qui pro
 sanctis habitati fuerunt, quorum nomina delevit obliuio: nihilominus eorum
 sepulchra habentur in magna veneratione. Nam si pro pluvia habenda, vel
 consequenda serenitate, vel pro quacunque alia necessitate sollicitudo in-
 cumbat: conveniunt super sepulchra eorum, & vota sua & orationes faci-
 entes, magnam spem exauditionis suæ reportant: quibus ego sapius inter-
 fui, cum eis, causâ habendi aliquid boni de iis, quæ portant illi ad comed-
 endum. Inter illos autem duo sunt, quorum nomina sciuntur: Vnus quidem
 Gotvelmirtschin, alter verò Bartschinpalla nuncupatur. Horum mira
 gesta narrabantur in eisdem partibus, maxime circa custodiam & conser-
 vationem pecorum & aliorum animalium, sed præcipue illius, qui dicitur
 Gotvelmirtschin, de quo ipsa Domina mea sapissime mihi narrabat, quod
 magna beneficia ejus ipsa consecuta fuisset circa custodiam vitulorum suo-
 rum, quæ propter annuatim ei certam quantitatem butyri volebat, & red-
 debat. Addidit etiam dicens: si quando obliviscor vel neglexero votum red-
 dere: statim damnum aliquod incurro. Sed & mihi suadebat, ut eum invo-
 carem, dum in pascendis ovibus lupum haberem infestum. Sed nec silentio
 prætereundum existimo, quod Dominus meus sapenumero solius erat nar-
 rare.*

rare. Dicebat enim, quid cum una dierum unus taurus suus de armento
sero domum redeuntibus ceteris pecudibus defuisset. statim (ut in illis re-
gionibus moris est) convocatis omnibus vicinis per modum venantium u-
nusquisque cum pharetra, & arcu, & canibus ipso sero transeantes ad pro-
pinquiora loca sylvarum nullum penitus indicium invenientes, reversi sunt.
In crastino, eodem, quo prius modo, perlustrantes omnia loca pascuarum, ni-
hil omnino profecerant. Die tertia cum jam ad vesperscente die fatigati, &
omni spe frustrati in reversione subito & inopinate dominus meus conversus
ad semetipsum, mente quoddam votum concepit, scilicet, quod pro amore sancti
Gotuelmirtschin, si juvenis repertus fuisset, unum panem calidum, quem
ipsi Paslama vocant, butyro superposito cum peregrinis comedere veller.
Adhuc eo ista cogitante subito concursus cum clamore excitatur, & ecce
taurus harena cornibus in quadam arbore furcata invenitur, & eo mira-
bilis, quia jam per triduum locum eundem inquirendo pertransierant, nec
possibile fuisset, a seris salvam potuisse remanere. Cum igitur dominus meus
votum, quod conceperat, omnibus retulisset, omnes in stuporem conversi Deo
gratias agentes, & merita & nomen Gotuelmirtschin extollescentes, cum
latitia & gaudio revertentes, non solum de tauro invento, sed etiam mira-
culo, quod experiri sunt. Est & alius cui nomen Chiridelles, qui viatoribus,
præcipue necessitatem patientibus, solet esse auxilio, cuius est tanta estima-
tio in tota Thracia, ut vix aliquis inveniat, qui in necessitate auxilium
non senserit, vel à sentiente narrare non audiverit. Ille solet apparere in
forma viatoris, griseo equo insidentis, & statim viatori necessitatem pa-
tientis subvenire, sive eum invocaverit, sive etiam ejus nomen ignorans se Deo
commendaverit, ut à pluribus narrantibus compertum est. Sed & alterius
prodigium narrare me compellit evidens veritas, quod narrabatur ab istis,
qui de ejus cognatione adhuc superstites erant. Fuerant enim quodam tem-
pore religiosi, loci illius qui nobis vicinus erat, diffamati per suspensionem de
quadam prodicione, contra regem, facta, super qua re nimis indignatus rex
omnes igne comburi mandavit. Ille autem, qui inter eos primus erat, dum
pro excusatione & satisfactione sua & suorum, nequaquam eum placare
potuisset, facta contestatione sua, & suorum innocentia coram Deo, ipse co-
ram rege primus ardentem comburendus intravit furnum, & quousque ^{Ex furno}
totum incendium circa eum refriguit, omnino ab igne illa sus remansit, ^{condenti}
rorem regis mitigavit, seque cum suis à periculo mortis eripuit, & posteri- ^{salvum quid-}
tati suæ, nec non universæ genti illius sectæ, exemplum solenne reliquit. ^{dam emeri-}
Cuius planella, quæ cum in ipso furno ab incendio intacta remanserant, pro
testimonio veritatis adhuc hodie in eisdem locis reposita habentur. Taceo

Libet 2. de
Pseudopr.
Muham.

2. Christo-
phorus Ri-
cherius.

Nephesogli
qui.

de innumeris gestis, quæ quodam recitante, audiui, qui adhuc vivit in corpore non longè à partibus illis, ubi ego degibam, qui tanta erat fama, ut quasi in omni loco, ubi esset conventio vel congregatio hominum, de ipso talis erat rumor, quod de omnibus rebus occultis tam manifesta indicia dabat, & maxime de rebus perditis & furto ablatiis, ut omnes latrones & fures illius terræ propter eum exterminati fuerint, nec aliquis audebat apparere: & licet multas infidias ei paraverint, tamen omnino nihil ei nocere potuerunt. Et quod multò mirabilius est, pluribus ad se venientibus prius ipse osculta mentis eorum coram eis insinuaverit, quàm ipsæ sibi retulissent. Hunc & ego propter famæ magnitudinem videre decreveram post adeptam libertatem, nihilominus præpeditus recedendi sollicitudine, quæ mihi tunc instabat, & anxietate difficultatis in exeundo & evadendo, istum & alia multa, quæ audieram, neglexi videre, & curiosius perferuari: magnum indubie detrimentum fidei potest asferre. De his quoque sanctis post mortem *ἀνθρώπων*, eorumque miraculis succinctè scribit Christophorus Richerius de moribus atque institutis Turcarum p. 109. Habent etiam quos à morte divos factos putent. Quorum omnium facile Princeps est Sdichasi, quem victorem fas est interpretari. Sepulchrum ejus Ottmanni ac Caramanni finibus inter medium est, numenque invocari solet omni bellica expeditione. Tum Harschi Pettesch, peregrinationis subsidium, peregrinis in honore est. Tercio loco est Askic passa, id est, Patronus amoris, sumpto ab amore nomine. Conjugio præest, partus difficultati, habenda etiam prolis desiderio viri ac fæminæ sedanda discordia. Van passa, dissidentes animos lenit. Sekech passa perturbatis & tristibus solatio est. Denique alii sunt Gottuelmirtschin, & Bartschin passa, qui ambo pecoris custodia præsumunt atque conservationi. Et Chiridelles, qui necessitate affectis viatoribus opitulatur. Apparet is, ut rumor est, viatori simillimus, equo glauco inequitans; invocatus citissimè adest. Quod si nomen ignoretur, ad Dei implorationem etiam præstò est. Meminit idem p. 109. Nefes ogli. Eos rumor est, inquit, sine virili semine conceptos ac natos.

Quæ de Nephes Ogli obiter author hic perstringit, plenius enarrantur in Georgeo. c. 1. fæminæ (quædā) nunquam congregiuntur cum viris, sed seorsim certo in loco prorsus abstruso à virarum conspectu & auditu: ipsæq; variis templum frequentant, ut tempore Bairam Paschatis, nonnunquam diebus Veneris, quæ Gsumagun eorum lingua vocatur, orantque ab hora nona noctis usque duodecimam, ut puta, mediam noctem: atque inter orandum corpus continuò agitur, & vociferationibus mixtè affligunt, ut sapius viribus & animo defecta in terram prona concidant, & sibi ali-

atque ab eo tempore gravidā se senserit, Spiritus Sancti gratia impragnatam esse affirmat. Cumque parium ab ipsis nati Nefes Oglī i. e. animæ, vel, Spiritus Sancti Filii appellantur. Ita mihi narratum est à pedissequis earum: nam nec ipse vidi, nec aliquis virorum eorundem huic spectaculo interesse potest. De miraculosa hac conceptione Septem-Castr. l. cit. p. 47. b. etiam quædam habet. De iis autem, scribit, qui Nefes ogli dicuntur, quorum semper duo vel tres in illa civitate magna, quæ Bruscia vocatur, dicuntur haberi, quorum capilli vel de vestimentis ipsorum aliquid receptum omnem infirmitatem depellere dicebatur: dicere plura, causa brevitate, omitto. Dicuntur enim tales prodigiose nasci, i. e. sine virili semine, & per consequens tota eorum vita & actio supernaturalis & mirabilis credenda est. Vide plura apud eundem c. XIV. p. 45. Addemus aliquid ex Epistolis Busbequii de legatione Turcica, A ripa fluminis, ait Epist. r. p. 67. Halys (Turcis Aitoszu dici puto) venimus ad Goukharthoy; inde Chorron; post in Theke Thioi. Hæc multa didicimus à Monachis Turcici, quos Dervis vocant, qui eo loco insignem habent adem, de Heroe Chederle (hunc Seldenus cum Alchoder, de quo sup. p. 59. eundem esse vult). Summa corporis atque animi fortitudine, quem eundem fuisse cum nostro D. Georgio fabulantur; eademque illi adscribunt, quæ huic nostri: nimirum vasti & horrendi Draconis cadē servasse expositam virginem. Adhuc alia adjiciunt multa, & quæ libitum est, comminiscuntur; illum per longinquas oras peregrinari solitum, ad fluvium postremò pervenisse, cujus aqua bibentibus præstaret immortalitatem, qui quidem fluvius; quæ in parte terrarum sit, non dicunt; nisi fortassis in Kiopia collocari debet: tantum affirmant, illum magnis tenebris multaque caligine obductum latere; neque cuiquam mortali post Chederlem, uti illum videret, contigisse: Chederlem verò ipsum mortis legibus solutum huc illuc in equo præstantissimo, qui similiter ejusdem aquæ haustu mortalitatem exuerit, dirigari: gaudentem præliis, adesse in bello melioribus, aut iis, qui ejus opem imploraverint, cunctisque tandem sint religionis, quæ cum sint ridicula, tum istud magis majorem risum meretur, illum fuisse unum (imò audiui, observat F. Barton, à Turcis sanctum Georgium Mosi prælatum tam miraculorum donis, quam rerum divinarum scientia: Dicunt autem Mosi eum contemporaneum esse, & majorem natum) de comitibus & amicis Alexandri magni, nullam habent Turca temporum neque ætatem rationem, miræque historias omnes miscunt & confundunt: cum is in mentem venit, non verebuntur affirmare, Regis Solomonis magistrum curia fuisse Iobum; ejus exercitus præfectum Alexandrum magnum, aut his etiam absurdiora. Est in ea Moschea (sic

Libert. de
Pleudopr.
Muham.

3. Busbe-
quius.

Tort.

Lib. 2. de
pseudopr.
Muham.

Georgium a.
quod Turcas
miraculis
inclutus.

Monachus
Turcicus
ferrum can-
dens ori im-
ponit.

Turcae vocant sua delubra) fons aquae purissimae, ex imo marmore constru-
ctus, hunc credi volunt initium duxisse ex Chederlis equi lotio, quod eo, in
loco profuderit. Narrant praeterea multa de Chederlis comitibus, de stabula-
rio ejus, deque nepote ex sorore, quorum sepulchra vicinis locis ostendunt.
Vbi multa quotidie opem illorum invocantibus divinitus beneficia conser-
vi persuadere nobis conabantur: quin imò ramenta lapidum, & terram
ipsam, ubi constiterat Chederles, dum praestolaretur Draconi, in potu sum-
ptam adversus febrem, dolorémque capitis & oculorum prodesse eadem ju-
perstitione commemorabant. Sunt autem omnia ea loca draconum viperarumque
plena, ita ut nonnulla, adultis caloribus, propter multitudinem a-
pricantium ferarum, hominibus inaccessa sint. Ne hoc quidem pretermis-
tam, Turcas magno cum risu spectare in Gracorum templis D. Georgium,
quem (ut dixi) suum Chederlem esse volunt, ita in tabellis depictum, ut illi
puer ex equi clunibus, in quibus post Dominum sedet, vinum misceat ac mi-
nistret: Hoc enim habitu passim Divus Georgius à Gracis pingitur. Idem
Bushequius Epist. IV. p. 249. scribit: Sequitur hoc loco, ut alterius pere-
grinatoris & Monachi Turcici tibi miraculum narrem. Is incedebat cum
tunica & pallio albo, ad pedes usque demissò, caesarie promissa, quales ferè
nostri pictores depingunt Apostolos. Sub facie liberali latebat impostor ani-
mus. Idem interpretes nos impulerunt, ut ad me adducerent, ut viderem.
Sumpsit unà mecum prandium sobriè & modestè. Inde descendit in aream
domus, pauloque post revertit, sublato vasti ponderis saxo, quo sibi in nuda-
tum pectus aliquot ictus inflixit, quibus penè hos percelli potuisset. Hinc
manum injecit ferro, quod, in foculo ad eum usum accenso, candens factum
erat. Id ori insertum omnem in partem aliquandiu versat, non sine saliva
stridore. Erat ferrum illud oblongum, sed altero capite crassius, & quadran-
gulum, quod ore recepit, vi ignis sic fervere factum, ut à candente carbone nihil
differret. Quo facto, ferramentum in ignem recondit, meque salutato & ac-
cepto munere discedit. Admirabantur, qui circumstabant, mei domestici,
praeter unum, qui se plus reliquis intelligere arbitratur: Et quid vos, in-
quit, satui ista miramini? An fieri hac revera creditis? Praestigia sunt
istae, & mera oculorum ludibria, ac simul ferrum, quia parte altè è foculo ex-
tabat, arripit, probaturus, sine noxa contrectari. Sed non citius manu
comprehenderat, quàm rejecit, vola & digitis sic adustis, ut pluribus dis-
bus persanari agrè potuerit: quem casum magnus sociorum risus consequu-
tus est, rogantium, iam ne illud calere, annon dum etiam crederet? Invi-
tantiumque, ut denuò contingeret. Idem Turca inter prandium commemo-
rabat, suum canobiarcham vitæ sanctimoniam & miraculis clarum consue-
visse

visse in lacum, qui esset cœnobio propinquus extendere pallium, in eoque se-
dentem, quâ visum esset suavius circumvektari (tale etiam exemplum
cujusdam agyrtæ David Alroi, Pseudo Messia vide in Itiner. Benjam.
p. 93.) Eundem excoriato exenteratque verveci nudum: alligari solitum,
ut priores pedes brachiis, posteriores cruribus ejus aptarentur; ita con-
fectum in ferventem furnum manere, donec percoctio vervecis, ut jucundè edi
posset, illæsus ipse promissæ juberet. Unum adhuc subjiciemus exemplum
ex Septem-Castrensi l. c. c. XXII. Nunc ad suprâ dictorû clariorem notitiam
& probationem non puto praterendum, quod me existente in Turcia con-
tiguit, quod eò certius credendum venit, quia non occultè sed per totam Tur-
ciam promulgatum est, & non alicui privato, sed ipsi terrarum regi, & toti
regno ejus evenisse narrabatur. Illius enim regis qui Mirathbeg est dictus,
pater illius qui nunc regnat, non multo post tempore, quo nos in captivita-
tem duxerunt: facta est quedam contentio inter Sacerdotes, qui Tusman-
ni dicuntur, & religiosos, qui Derviser nuncupantur, cujus questionis talis
erat tenor. Utrum vota & eleemosyna & oblationes communis populi jure
debeantur ipsis sacerdotibus, vel ipsis religiosis? Dicebant enim sacerdotes,
nos sumus curam populi habentes in consulendo, in judicando, in regendo &
docendo, legem tribuendo & observando, & totius populi onus portando:
Quia igitur ministerium nostrum magis est necessarium populo & universo
regno: merito vota populi nobis debentur. E converso isti dicebant: Nos su-
mus successores & vices gerentes illorum, qui fundamentum sunt legis &
gratia, & qui pro populo coram Deo assistentes omnes necessitates ejus suis
meritis & intercessione supplentes, totius regni mala & pericula averien-
tes & bona cooperantes: qui, omni facultate & studio deficiente humano,
succurrunt & auxiliantur. Nobis ideo potius Eleemosyna & vota populi
jure debentur. Cumque ita contenderent, & questio nullam determinatio-
nem acciperet, in hoc omnes consenserunt, ut tota causa regis arbitrio com-
mitteretur, & quicquid ab eo determinatum vel judicatum fuisset, sine
omni contradictione ratum ab omnibus haberetur. Cum itaque rex audiret
causâ rationes utriusque partis diligentius pervolveret in animo, cepit æ-
stimare, quid ministerium sacerdotum regno magis necessarium esset pro-
pter rationes suprâ dictas, & propterea vota populi in compensationem re-
tributionis magis ad eos pertinere. Sed dum ista voluit atque conceptio regis
ad religiosorum pervenisset notitiam, illico regem adierunt, & petierunt, ne
istam sententiam definitivè proferret, donec ipsi inter se de hac re conferre
possent, ne anticipatio sententiæ in tam ardua causa perplexitatem animo-
rum generaret futuram: quibus dum rex annuisset, & septem dierum in-

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

ducias interposuisset, una nocte, transactis aliquot diebus regi in strato suo
requiescenti, subito magna commotio viscerum, quasi instaret necessitas na-
tura exoritur, qui cum festinatione surgens ad lacum explenda necessitati
peruenit. Cum igitur quodam impetu super fede se jactasset, subito tabula
sub eo rumpitur, & deorsum cadens rex, in medio loci super quandam par-
tem muri, vel (ut dicebatur) super quodam ligno suspensus remanens, ad in-
fina non descendit. Dum autem vociferaret & nemo auxilium prestare pos-
set, eo quod omnes porta serui firmata inventa sunt: tandem fatigatus qua-
si unius horæ spatio laborans & nihil proficiens, subito venit in mentem e-
jus, ut aliquem sanctorum invocaret. Quod cum fuisset, mox in loco lumen
apparuit, & quidam in forma religiosorum apparens, sic eum alloquitur. O
Domine Rex, ubi sunt illi, quos tibi & regno tuo tam necessarios esse putā-
sti? Quare in ista necessitate tibi non subveniunt? Illo autem præ timore &
terrore visionis nihil respondente, ille adjecit: O Rex noli timere: scire te
volo, quod illi tibi & regno tuo magis necessarii sunt, qui in extremis neces-
sitatibus auxilium prestare possunt: & cum defecerit virtus humana tum
invocantibus se virtus eorum maxime se ostendit, & succurrit universis, &
cum hoc dixisset, ipso rege sine aliqua molestia proprio lecto restituto, ab ocu-
lis ejus evanuit, & sic rex ad se reversus, quid sibi acciderit animo volvens,
licet ex prodigio cum admiratione suspensus, tamen quia de difficultate
questionis certificatus & instructus, multum contentus erat. Facto igitur
mane omnibus convocatis, rem per ordinem exponit, & jubet ut citò omnes
religiosi, qui tunc inveniri poterant, coram eo adducerentur. Quo facto ipse
sedens in solio suo, juxta se habens vas plenum pecuniis, singulos religiosorum
ad se accedere fecit, diligentius unumquemque intuens, cognoscere volens
illum qui sibi apparuerat, unicuique de pecunia quantum pugillas capere
potest elargiendo. Cumque singuli pertransissent, & de supra dicto nihil no-
titia intervenisset, & ipse rex de hoc miraretur ille, qui inter eos major e-
rat, accessit & dixit ei: Noveris rex, quod ille, qui tibi apparuit, unus qui-
deri tibi visus est: sed in persona omnium nostrum hoc factum esse non du-
bitas, eo quod omnium nostrum causa in communi tractabatur. Ex tali igitur
visione, imò (ut melius dicam) illusionem daemoniacam, Rex ille in tantam
dementiam & alienationem animi perductus est, ut filio suo parvulo vix
adhuc decem annorum in sede regni relicto, ipse ad quandam civitatem,
quæ Manissa dicitur, perrexit atque secessit, & cum aliis religiosis, quorum
ibi est magna multitudo, vitam ducere decrevit. Factum istud in tanto fuit
rumore, pax totam Turciam, ut à singulis fere nihil aliud tractaretur, & ego
à pluribus in communi locutione licet audivissem, tamen specialiter & pri-
vatum

nam ab uno religionum, qui tunc personaliter interfuerat, diligentiùs singula cognovi; qui etiam quantum pecunia de manu regis accepisset, & quantum gratia & favoris munus quique à rege consecutus fuisset, & plura alia, quæ contrigerant, enarravit. Atque hæc fusiùs pertractare idem operæ pretium visum fuit, 1. ut appareret, quàm jejuna & infirma hodierno die esset argumentatio à gloria miraculorum ad veram Ecclesiæ *ὑπερτίω*. 2. Ut constaret, Turcas quoque divitiis rerum suarum patrocinium deferre & committere, devotione non minori, quàm quæ Papistis longo usu recepta est. 3. Ut omnes illi, qui sanctorum invocationem ab eventu defendunt & exauditione, Turcarum exemplo discant illationis suæ agnoscere incertitudinem. Quæ de re actum est prolixiùs in nostro *ἰσχυρῶς* P. II. p. 296. Atque hæc ipse, quod non contemni debet, de Turcarum miraculis suppeditant scriptores Pontificii, quæ non per *συνεχῆς ἀγῶν*, aut rumorem *ἀδύνατον*, sed per *αὐτοψίαν* aliis commendare satagunt, parùm solliciti de eorum conatibus, qui ex miraculis Pontificiæ Ecclesiæ fulcra quærent & subsidia. Puto tamen Muammedanos hodie de miraculis suis non facile sermones ferere. Ita ad me scripsit *Francisc. Barton* Anglus. *Parum inter Turcas de illis audiui. Aliquo tamen in honore sanctos esse constat inde, quòd classis Imperatoriæ Dux per quatuordecim dies priusquam è portu solvit, sepulchrum Issuppi (insignis olim atq. fortunatissimi bellatoris) semel indies adire teneatur. Illuc loci (quod Byzantium propè versus Septentrionem est) preces effundit, ut rem feliciter gerat, atque hoste profligato victor domum redeat: Quod si fiat per totidem dies à reditu sancto etiam gratias agit: De Nephes Ogli plurima (sed inepta ferè omnia) narrantur. Itaque potiùs fabulas duxi, quàm quicquam inquisitione dignum. Ubi altiùs ascendamus ad ipsum Muhammedem, mirum, quantum se in hac materia torqueant Scriptores Arabici! Ipse Muhammed; ut post audiemus; simpliciter sibi miraculorum donum denegatum esse fateatur.*

Alii verò in Prophetæ sui Muhammedis miraculis ebuccinandis admodum sunt largi. Quæ in ejus nativitate evenisse otiosi quidam & supersticiosi Muhammedistæ confinxerint, superius diximus pag. 148. In munere Prophetico hoc maximè miraculosum esse existimant, quòd, cum literaturæ omnis expertus esset & rudis, tantà pollueret eloquentiâ, ut ne quidem doctissimis quibusvis cesserit aut eloquentissimis. Hinc *Beidavi* in suis commentariis alicubi scribit:

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

De miraculis.

Ubi altiùs
ascendamus,
reperimus
1. Alios Muhammedis
miracula
multa tribuere quo
referunt

2. Alkorani præstium.

De qua 2.
Beidavi.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

זאנמא סמאה רסולא באלאצאפה אלי אללה ונביא באלאצאפה

b. Ahmed
ben Edris.

אלי אלעבאר אלאמי אלדי לא יכתב ולא יקרא וצפה בה תנביה
Porro eum Aposto-
lum appellat respectu Dei; Prophetam verò respectu hominum. Idiota
autem dicitur, qui nec scribere potest, nec legere. Hoc verò attributum illu-
strationis ergò additur, quòd perfectio scientiæ ejus, cum primo ejus statu
collata, sit unum ex miraculis ejus. Ita Ahmed ben Edris p.m. 193. ונקול

לליהוד חקיקה אלמעגודה לא יכתלף והרא וגר פי חק מחמר עבר
אללה כמא וגר פי חק מוסי צללי אללה עליה ואלסלאם ואן כאנת
אלמעגודה לא תפיר אלנבוה ילומהם אן לא יעתקרא נבוה מוסי
עלירה אלסלאם פאן אפארת ילומהם אעתקאר נבוה מחמר
ואנמא קלנא אנה גא באלמעגודה לאנרה גא באלקראן פי זמאן

אלפצחא אלבלעא זסאל מן נמיעהם אן יאתוא במתלה פאעגוהם

e. ipse Ma-
hammed.

Opponemus autem Judæis demonstrationem certam ex miraculis, quæ extra
controversiam est. Illa autem ad verificationem Muhammedis servi Dei non-
minùs reperitur, quàm ad verificationem Moysi p.m. - Quòd si verò mira-
cula, nihil conferunt ad Prophetiam, utique fidem derogabunt Prophetiæ
Moysi p.m. - Sin autem aliquid huc faciant, neceſſitas iis incumbit credendi
Prophetiam Muhammedis. Dicimus enim venisse illum (Muhammedem)
cum miraculo. Attulit namque Alkoranum eo tempore, quo eloquentissimi
floruerunt viri, & facundissimi, à quibus omnibus ille petiit, ut simile quid
afferrent. Sed inferiores esse demonstravit omnes. Ita quidem est. Tantùm
ipſemet Impoſtor farragini suæ & centoni tribuit, ut, cum sciret hi-
ſtorias Christianorum & Judæorum in Arabia ignotas ubique eſſe
& peregrinas, thræſonice ſemper & ſupercilioſe ἀδωμῶν idem ten-
tandi aliis exprobrarit. Unde Sur. II. v. 24. ואן כנתם פי ריב ממה

נולנא עלי עברנא פאתוא בסורה מן מתלה ואדעוא שהראכם מן
Si de eo, quod ad ſervum (ipſum Deum
agyrtæ pro ſe introducit loquentem) noſtrum demiſimus, vos dubi-
tatio teneat, producite Surata, ſicut ille, atque accerſite teſtes ve-
ſtros, præter Deum, ſi veri eſtis. Eadem ferè verba recurrunt Sur. X.
p. 116. Et Sur. XI. p. 122. פאתוא בעשר
אם יקולון אפתריה קל פאתוא בעשר
סורה מתלה מפתריאת ואדעוא מן אסמעתם מן דון אללה אן

כנתם

כנתם צאדקין *Si dixerint : Confinxit hoc. Dicitur : Afferte vos vel decem Suras veliculos, sicuti ille, excogitatos, & invocate (adornate teste) quemcumq; velitis, prater Deum, si veri estis. Sur. XVII. p. 159.* Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אלאנם ואלגן עלי אן יאתא במתל הרא אלקראן לא יאתון במתלה

ואלכראעיה וחסן *Dicito, si congregati fuerint homines & Dæmones, ut similem huic Alkorano afferant* (nempe

eloquentia & præstantia ita insignem, ut Beid. explicat) non afferent similem, et si vel maximè alii alios invenerint. Angelos putat Beidavi propterea excipere, quod naturæ eorum hoc miraculum non repugnet. ולאנהם

& quia illi mediatores fuerunt in oblatione ejus. Unde ipse Muhammed, ne videatur à Diabolo nugas suas mutuasse Sur. XXV. ita se excusat. ומה ינבעי

Et non demissi sunt cum eo (Alkorano) dæmones. Id enim nec conveniebat, neque etiam illi poterant. ומה יסתיעון

Scribit etiam Richardus in confutatione legis Saracenicæ p. m. 136. Valde gloriantur Saraceni in sic pulchro & ornato Arabica locutionis modo : & ex his argumentantur, verum Prophetam fuisse Mahometum. Ita ad quæstionem cur Muslimini Muhammedem aliis Prophetis præstantiorem esse dicant, iidem sic respondent :

חירת אותי מא לם יותה אחד מן אלאיאת :

אלמתכאתרה אלי תלאתה אלאף איה ואכתר ולו לם יות אלא

אלקראן וחדה לכפי בה פצל לא מניפא עלי סאיר מא אותי אלאנביא

לאנה אלמעגודי אלכאקיה עלי ונה אלדהר דון סאיר אלמעגוזאת

Quia adduxit signa, qualia nemo : eaque varia, ad tria millia & amplius, & si nihil præter solum Alkoranum, satis hoc foret ad eximiam excellentiam supra reliqua, quæ Prophetæ adduxerunt ; nam ille miraculum est, quod in secula durat præ omnibus aliis miraculis. Verum de vana hæc miraculose scripti Alkorani jactantia dicemus in Theatro nostro Muhammedico, in qua miserum vatem ita *طاعتهم*, ut cornicula alienis nudata pluris omnium risu exposita sit futura :

Pergit Ahmed in recensendis Muhammedis miraculis, iisque, præter cætera, annumerat, nem luna.

אנשקאק אלקמר והו אעטם מן אנשקאק

אקתרבת אלסאעודה ואנשק : *scissionem luna, quæ major sit scissione maris. Scissionis hujus*

mentio fit in Alkor. Sur. LIII. his verbis :

אלקמר ואן ירוא איה יעוצוא ויקולוא סחר מסתמר

Appropinquavit hora

aut alium ex patribus nostris, ut loquantur nobiscum de te: Atque hac occasione, cum misero aqua hæreret, hanc ei cælitus suppeditatam Alkorani particulam. Eodem alibi etiam usus fuit stratagemate. *Sur. II.*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

וְקָאֵל אֶלְרִין לֹא יַעֲלֹמוּן לוֹ לֹא יִכְלֹמְנָא אֱלֹהִים אוֹ תַּאֲתִינָא *v. 117.* אִי־הָ כִּדְלֹךְ קָאֵל אֶלְרִין מִן קִנְלָהִים מִתְּלִי קוֹלָהִים מִשִּׁאֲבָהֶת קִלְוֹנָהִים קִד בִּינָא אֱלֹאִיָּתָא לְקוֹם יוֹקֵנָן *Dicunt quidam, qui scientiā carent, nisi loquatur nobis Deus, aut proferatur nobis signum. Ita dixerunt qui ante illos, prout dicunt ipsi, consimilia sunt eorum inter se corda. At jam manifesta edidimus signa, iis qui recti esse student. Quæ illa signa?* Putidus Alkoranus, quem in sequentibus speciosè vocat אֶלְחֻקִּי לְקָאֵל אֶלְרִין כִּפְרוּא אֵן הִדָּא אֱלֹהִים סַחֵר *Sic Sur. VI. p. 71.* מִכֵּין וְקָאֵלֹא לֹא לֹא אֲנֹר עֲלִידָה מִלֵּךְ וְלוֹ אֲנֹלֹנָא מִלְכָּא לְקִצִּי

Dicunt infideles (Koreischitæ Meecenſes intelliguntur, qui Angelicum à Muhammede officii testimonium efflagitabant) *Nihil est, nisi manifesta magia. Et dicunt: Nisi demiseris super eum Angelum, non credemus. Quod si verò maxime angelum demittamus, utriusque negotium jam perfectum est, nec tamen respicient.* *Sic p. 73.* ubi eadem iteratur à Koreischitis petitio, à Muhammede ad providentiæ opera rejiciuntur & p. 81.

וְאִסְמָא בְּאֶלְלָהִי גַּחַד אִימָאנָהִים לִין *Iurant per Deum summa fide; quod, si venerit signum, credituri sint illi: Dicite, utique signa sunt apud Deum.* Summā, quoties ad has redactus fuit Muhammed angustias, ut mixta illa ex Judaismo, Gentilismo & Christianismo sacra, de novitate apud Saracenos suspecta, miraculis probaret, operam semper dedit, ut hunc callidè declinaret scopulum, necessitatem miraculorum, vel absolute negaret; vel ad Alkorani præstantiam rejiceret. Postea demum, cum altas jam in mundo impietas ejus egisset radices, Diabolus præstigiis, suis plebi Muhammedicæ oculos ita præstrinxit, ut ipsi fateri cogantur Pontificii, non pauciora commemorare Turcas de sanctis suis miracula, quàm habere præ se ferant ipsi.

Pergunt Pontificii in enumerandis veræ Ecclesiæ notis, & iisdem *vii. San-
ctitat.* accendunt sanctitatem vitæ, auctoris seu primorum patrum Religionis. Sed rectè regerunt Theologi nostri, sanctitatem aut internam esse, aut externam. Si interna, non visibilis Ecclesiæ notam esse, sed invisibilis, quia verus Judæus in occulto est, *Rgm. II. v. 19.* Deus novit suos *2. Tim.*

Liber 2. de
pseudopr.
Muham.

2. Tim. II. 19. Si externa fallax est, cum etiam Diabolus se in Angelum lucis transformet, 2. Cor. XI. v. 14. Et certè de externo sanctimonie schemate, et larva loqui Pontificios hinc patet, quia ejus ferè nomine *σκηνοπηγίου* Monasticam intelligunt. Eà verò quantò inferiores sint Muhammedanis, illi judicârunt, qui & ipsi cum Monachi fuissent, fateri debuerunt, Muhammedicam sectam hinc maximè apud eos, qui non habent *αὐθιγία, γαργασία*, sua habere incrementa, quòd ad externam sanctitatem ei nihil videatur deesse. Audiemus hic iterum Septè-Castrensem, cujus hoc loco tantò apud Pontificios ipsos major erit autoritas, quantò eorum religioni addictior fuit, quantòque diuturna ejus apud Turcas captivitas & detentio verbis ejus majorem facit fidem. Sic ille c. VIII. p. 38. *Quis enim, non dico simplex tantum, verum etiam sapiens quisque non moveretur in prima fronte, videndo tantam compositionem morum in fidelibus? Omnem enim levitatem, in quibuscunque actibus eorum & gestibus, vestitu & apparatu detestantur sicut ignem, & abominantur ut pestem. Videntes enim levitatem Christianorum in vestitu & equitatu, & aliis quibuscunque, derident, & eos capras & simias vocant. Honestissimum enim modum, imò religiosissimum habent in vestitu tam mares, quam feminae, tam majores, quam minores, tam curiales, quam etiam ipsi rustici & villani, & ita communem & simplicem, ut omnino nihil indecentiae, vel inhonestatis, vel superfluitatis, vel curiositatis, vel levitatis possit in eis deprehendi vel notari. De iis autem, qui religiosiores & depotiores habentur, quid dicam? Tantum enim simplicitatis & conformitatis, & singularis apparentiae, & singularitatis atque exemplaritatis ostendunt in actibus, gestibus & motibus, & vestimentis, ut eos aliquem modum regularis observantiae crederes professos. In equitatu etiam & aliis apparatibus non solum simplices, sed etiam magnates in tantum devitant omnem strepitum, & rumorem, ut nullo modo aliquis equitet equum, qui non sit castratus. In uno enim exercitu centum millium equorum, non audiretur unus minimus rumor vel strepitus alicujus equi. In sellis & in franis nulla prorsus curiositas, nulla vanitas vel superfluitas habetur. In omni apparatu equorum simplicissimum tenent modum. Nullus armatus incedit dum ad campum procedunt, sed omnia arma eorum in sarcinis deferuntur. Camelorum & mulorum nullus discurreit, nullus cum equo saltat, vel tempestat, ut mos est Christianorum. Ipsi enim magnates & Principes ita simpliciter se habent in omnibus, ut ab aliis discerni non possint. Vidi regem euntem ad Ecclesiam per longum spatium à palatio suo cum duobus juvenibus, & hoc vidi etiam ad balneum eundo facientem, nec rever-*
ten-

De qua A. in
genere,
1. Septem-
Castrensis.

tentem de Ecclesia ad palatium, aliquis ausus fuit comitari, nec in platea cuiquam licebat illi occurrere neque clamare (ut solent) vivat rex, aut bu-
 quomodi Vidi item eum orantem in Ecclesia non in Cathedra, vel solio rega-
 lis, sed super terram, subtrato tapeto, ad modum ceterorum sedentem, nec
 circa eum aliquod ornamentum extensam vel ostensum. Nihil omnino singu-
 laritatis in vestimentis vel in equo utitur, quo possit ab aliis discerni. Vidi
 eum in exequiis matris, nec possibile fuisse me eum cognoscere potuisse, nisi
 mihi ostensus fuisset. Habet strictissime interdictum, ne aliquis eum comi-
 tetur, aut ei in via occurrat sine speciali sua licentia. Omitto multa quae de
 eo audiui, quomodo sit affabilis in colloquutione, maturus & benignus in ju-
 dicio, largus in elemosynis, & in aliis actibus suis benevolus. Quae de Imperato-
 modestia scribuntur, & vestium ab omni luxurie alienarum, usu à Se- rum Musli-
 ptem-Castrensi, ea aliis quoque Imperatorum Muslimicorum præbari micorum
 possent exemplis. Sanè tantam frugalitatem & parsimoniam, ait Constant. parsimonia.
 L'Emp. in Benjam. Itin. p. 186. nobis in Chaliphis proponit etiam Elmaci-
 nus, ut Christianorum fastum & prodigalitatem retundere & coercere me-
 ritò debeat. Lib. 2. c. 3. sub finem, Almanforis indolem exprimens in-

quit : אסתכרם מבאניה עלי אן להם אלוס ואלאכארע ועליהם
 Famulos in coquos conduxit, ea conditione, ut eorum
 quidem essent capita & crura, sed ipsis etiam incumberet ligna & ollas
 suppeditare. Vestes idem ille Chalipha Obolarius refartas gerebat :
 Unde Sarcasmus ille in eundem : קד ידרך אלשרף אלפתי ורדאד
 Iam quidem attigit dignitas virum, cuius vestis
 attrita, & sinus indusi, refartus est. Non multum ab hac parsimonia
 abfuit Mubammed fil. Almanforis, de quo c. IV. legimus, cum obiisset,
 & sepeliendus esset, nihili ei præter januam fuisse, quæ exportaretur :
 לם יוגד לר נעש יחמל עליה פחמל עלי באכ ודפן תחת שגורה
 Non inveniebatur pro eo seveitrum, quo portaretur :
 itaque portabatur super janua & sepeliebatur sub nuce arbore, apud quam
 federat. Septem-Castrensi nostro, de Turcarum modestia, perspicue
 satis differenti accinit, doctissimus ille Anglus, Franciscus Barton, qui
 verbis ejus sequentem subjunxit explicationem. De moribus Turca-
 rum, quàm ad humilitatem, modestiam, sobrietatem compositi sint, dici vix
 potest. Etiam vulgus (ne quid de eorum Dervishler dicam) cœnobita sancti-
 tate vincunt. Externam hic intelligi volo. Incessus omnium, quasi ad nume-
 rum lentus, aspectus gravis, oculi fixi, mira taciturnitas. In discurrendo mi-
 tis & sine affectu animus. Toto illo, quo versatus sum inter eos, tempore vi-

Liber 2. de xantes nunquam audiui. Templorum suorum quanta reverentia? **Discal-**
Pseudopr. ceatus etiam rex ingreditur. Quam assidui certique, horis constitutis, o-
Muham. rant? Tempora sua Canonica numerumque precum nullus Ordo strictius

observat Turcis, qui sphaerulis itidem precatoris utuntur ad nomina Dei
supputanda. Charitas autem & eleemosyna eorum etiam ultra homines ad
bruta se extendunt. Canes exclusos adibus una convocatos saepe vidi & pa-
nibus emtis veluti sportulâ donatos. Vidi pretio redemptas aves apertâ ca-
veâ manumissas. Hæc de externa Turcarum sanctitate in genere, quâ
ut audivimus, in multis Pontificiorum Ordines haud parum inferio-
res sunt Turcarum plebe. In specie verò magnam sanctitatem præ se
ferunt.

B. In specie 1. Monachi, de quibus audiatur Septem-Castrensis c. XIII. Qui-
a. De sancti- dam ex eis (Turcarum religiosi) *perferunt maximam patientiam, &*
tate Mona- *ipsi non portant aliquem habitum, sed nudi incedunt, solum cooperientes vi-*
eborum. *vilia.* De hoc hominum genere; addit *Franciscus Barton;* sæpius audiui,
sed vidi nunquam. Solent in Paschate majori Regem aut Visirum an-
tecedere, & muculos frontis ac malarum sagittis, brachia cultris lan-
ceisque velut insensati referre. *Et in ista specie religionis inveniuntur*
aliqui tantæ perfectionis, ut quasi impassibiles sint, & nihil exterioris im-
pressionis sentire valeant. Nam in maximis frigoribus hyemis, ipsi nudato
toto corpore incedunt, & non sentiunt: & hoc similiter in caloribus æstatis
ipsi suâ probationis rationes & patientiæ veritatem ostendunt in variis
stigmatibus combustionum, & cicatricibus incisionum corporum suorum.
Nam si quis probare voluerit, facit sibi apponere ignem, vel incidere carnem
cum gladio, quæ omnia tantum sentit, ac si lapidi ignem apponeres, vel lig-
num gladio incideres. Alii ex eis magnam præferunt virtutem abstinentiæ,
de illis dicebatur, quod ad tantam perfectionem perveniunt aliqui, ut ra-
rissime cibum & potum sumant. Talis, scribit amicus noster, D. Barton,
ante annos quatuor Peræ vixit, Melech-Dedhe vocatus, qui nun-
quam vel rarò admodum edere visus est. Opio tamen quandoque
usus. Aliqui autem & magis perfecti sine omni potu & cibo corporali vi-
vunt. Alii magnam paupertatem habent, ita ut omnino nihil de terrenis
rebus cogitantes neque curantes dicantur, nec in crastinum aliquid reti-
nentes. Alii perpetuum silentium tenent, & mutorum nomine Tzamutlar
(à mutus fuit) nuncupati nullam cum hominibus conversationem a-
gunt, ne ad loquendum provocentur: quorum unum solam videre potui non
sine admiratione. Alii visionibus, alii revelationibus variis sunt donati, alii
raptus, alii ecstasies super naturales habent. Et secundum hoc nullus est in-

ter eos, qui non consequatur aliquid experientia spiritualis, per quod possit haberi certa conjectura & evidens iudicium, quod sit de numero & ordine Dervistar, hoc est enim nomen omnium in tali statu degentium. Et secundum varietatem ipsarum experientiarum spiritualium etiam differunt in habitu & modo vivendi. Nam unusquisque portat signum suae professionis. Si enim videris aliquem in capite deferre pennas, denotat eum meditationibus & revelationibus deditum esse. Si portat habitum consutum variorum colorum peciis, significat paupertatem. Illi qui in aures portant, in auribus significant, se obediens esse in Spiritu propter raptuum frequentiam. Portantes catenas in collo vel in brachiis, denotant violentiam vel vehementiam, quam habent in ecstasi. Varios etiam modos tenent vivendi. Illi enim, qui minus impediti sunt in spiritualibus, scil. in raptibus & aliis, communem vitam ducunt, & habitant inter homines. Alii vero seorsim habitant, congregati per modum villa. Alii etiam solitarii in nemoribus & solitudinibus vitam ducunt. Alii in civitatibus hospitalitatem exercentes (quorum domos tekye vocant) recipiunt hospites, saltem ad quiescendum, si non habent unde reficiant. Sed perperam hoc; observat ad praesentem locum Fr. Barton, nam eodem modo, quo Capucini Collegia sua semper habent extra civitates. Alii ex mendicitate continua vivunt. Alii in civitatibus portantes aquam cum utribus de meliori aqua, quae ibi reperitur, & circumeuntes civitatem omnibus praebent ad bibendum recentem aquam, & nihil mercedis petunt, sed solum sponte oblatum recipiunt. Alii habitantes circa sepulchra nominatorum Sanctorum, ea custodientes, & devotis oblationibus populi viventes. Agunt & ipsi religiosi eorum quasdam festivitates, vel propter vota populi eis oblata, vel propter praedecessorum suorum memorias, vel etiam propter communem populi necessitatem, scil. pro pluvia impetranda, vel serenitate & huiusmodi; & tunc conveniunt & congregantur omnes, qui sunt in locis propinquiorebus; & fit primo omnium communis refectio: occidunt enim animalia, si habent; si autem non habent, faciunt de leguminibus, vel rizo, secundum facultatem suam, cibaria qualia possunt, & completa refectioe ille, qui primus est inter eos, accepto tympano facit modulationem, & surgentes ceteri per ordinem incipiunt ludere. Vocatur autem festivitas eorum Machia & ludus Czamach, qui fit quaedam totius corporis regulata & bene modificata agitatione, cum honestis & dignis & valde decentibus omnium membrorum motibus, secundum modulationem mensurae instrumenti Musici ad hoc convenienter aptata, & in fine per modum vertiginis quodam motu velocissimo circulari rotatione vel revolutione, in quo tota vis ipsius ludi consistit. Nam serventiores eorum in

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham...

tanta velocitate revolvuntur, ut non possit, virum sit homo vel statua, discerni ab inventibus, & ostendunt se in hoc quasi supernaturalem agitationem corporum habere. Et licet aliquis eos possit imitari in ceteris ipsius ludu gestibus, in isto tamen revolutionis actu nemo eos quantumcunque aptus & agilis fuerit, potest aliquatenus imitari. Choreis illis, notavit doctissimus noster *Anglus*, sæpe interfui: Ibi Dervishler ad fistulæ tympanique modulus ea celeritate se circumagunt, ut spectatores nimis ablint à vertigine intuendū, quā illi sese circumgyrando. Nudi cervicem, brachia, tibiaeque incedunt. Plurimam partem, si non omnes, cœlibes sunt. Quod rotationes illas sine casu aut capitis dolore ferunt, id usu à teneris venit. Postquam igitur singuli luserunt, surgunt omnes simul, & confuso ordine ludunt, emittentes quasdam imprecationis voces pro salute eorum, qui eis vota sua vel eleemosynas elargiti sunt. Utuntur etiam quibusdam sermonibus, à prædecessoribus suis sibi traditis, qui illos, dum in raptu, vel in ecstasi erant in Spiritu locuti sunt, qui suavis sunt facundia, & rhythmicè prolata & facile mente retinentur, & secundum materiam, de qua tractant, longiores vel breviores existunt. Aliqui enim sex versus, alii octo vel decem, alii plus, alii minus continent. Et trahunt omnes ceremonias legis Turcorum & ritus ad sensum spiritualem, quorum ego magnam copiam habui, tam in scriptis, quā mente, & delectabar in eis, sed quod magis Christianam religionem confirmant, quā Turcorum. Unde Sacerdotes eorum non accipiunt eos ad auctoritatem, dicentes, eos, qui illa dixerunt, non intellexisse quid dicerent, quia in raptu vel Ecstasi positi, extra sensum constituti erant, dum illa proferrent. Quando igitur ipsi religiosi sunt inter homines, unusquisque sua perfectionis vel professionis finem ostendere conatur; & inter ceteros actus suæ ostensionis, nullus est tam provocativus devotionis seu fervoris, sicut ipse ludus eorum supradictus. Nec caret mysterio. Nam & sancti Prophetæ antiquitus hujusmodi ludis utebantur in suis festivis officiis; sicut habetur de David, quod ludebat ante arcam Domini & de multis aliis V. Testamenti. Dum enim quidam eorum in domo nostra hospitaretur post cœnam surrexit & incepit ludere praeinxiq; se, & dum se revolveret audiebantur quaedam voces ex ipso sonantes, ita ut omnes, qui in domo erant attoniti, vix potuerint se à lachrymis continere. Alia vice quidam eorum, dum essemus in cœna repente raptum incurrit, & totaliter extra se usu omnium sensuum destitutus est, quasi mortuus sedebat, neque movebatur, nec quicquam sentiebat. Sæpius autem apud nos hospitantes de sermonibus supradictis consolationem praebebant audientibus. Sunt enim tanta (NB.) exemplaritas in omnibus eorum di-

etis & factis, in moribus & motibus quoque tantam præferentes religionis ostensionem, ut non homines, sed angeli videantur esse. Nam in facie eorum quandam spiritualis representationis notam habent, ut si nunquam amplius vidisses eos, quod solius vultus intuitione eos statim agnoscere posses. Ita certè; iterum monet. *Anglus noster*; præfatus ille Melech Dedhe aspectum habuit præ cæteris notandum, & ferè omnes Dervischler singulare quiddam præ se ferunt. De iisdem Monachis loquitur *Georgevix* p. 22. *Non desunt illis Monachi, Dervishlar vocati, varii quidem, ac imprimis triplicis ordinationis. Primus ordo talis est, qui nihil proprii habentes, quasi nudi incedunt; præter pudenda pellibus ovinis tecta, & tempore frigoris ad cooperiendum dorsum similiter pelle utuntur: latus, manus, pedes, & caput nullo prorsus tegunt vestimento. Exigentes elemosynam tam à Christianis, quam à Turcis Alahici petentes, quod significat propter Deum. Hi devorata herba Maslach vocata in rabiem aguntur, adeo ut per pectus totum in transversum vulnus ducant, itidem per brachium vel nullo dolore dissimulato, & fungum arborum incensum capitis pectori, manui superpositum non remouent, donec in cineres resolvatur. Aliud genus vidi, qui incedunt pertusa verpa, sive mentula, & incluso annulo areo ponderis trium librarum, à coitu disclusi, observandam castitatem. Tertium genus rarò egreditur, sed manent die noctuque in templis, habentes in angulis templorum suguriola sine calceamentis, vestimento, discooperto capite nihil gestantes præter unam camisiā, multis diebus Iejunii orantes, ut Deus ipsis futura revelet, quos Rex Turcarum bellum moturus consulere solet. De incredibili hac Monachorum Tureicorum *συνεργία* aliquid diximus in *id.* p. III. p. 119. tum ut illi, qui salutem suam in propriis operum meritis quærent, pudore suffunderentur; tum ut Deo gratias agere disceremus, quod aliam nobis, & certiorē vitæ æternæ consequendæ ostenderit viam, Christum Jesum, qui via est & veritas, quam quæ à larvatis illis teritur Eremitis; non Turcis tantum, sed & Christianis. Quæ enim *Septem-Castrensis* noster desiderat in Monachis Turcarum, quod ambitiosi sint, injuriarum impatientes, quod vulgò jactent, se præ cæteris à Deo esse doctos, & quasi amicos Dei, se debere ab omnibus honorari, gratiam Dei specialiter ab aliis & præ aliis se consecutos, ita ut nemo possit salvari, nisi mediante gratia eorum; quibus nominibus suspectam fati reddi eorum ait sanctitatem; ea ipsa in Pontificio Monachatu magis esse notabilia, sole meridiano clariùs lucet. Unde sæpe citatus *Anglus* monet: Sanctitatem illam, qualem qualem cerè minus in Turcis simulatam credo, quam in Pontificiis. Hæc enim omnia*

Liber 2, de
Pseudopr.
Muham.

ad cenam, hinc cum pompa nihil. Quam serii sint in religione suas, satis superque sciunt Pontificii, qui licet jam diu conventus inter eos habuerint, ne unum toto seculo ad fidem Romanam trahere potuerint.

II. De illis Sanctis, quos tutelares illi suos agnoscunt, diximus suprâ p. 291.

c. In tem-
plis.

III. Turcæ in templis adeo superstitionosi sunt & devoti, ut ingenuè fassus sit *Septem-Castrensis* c. XIII. p. 43. De ordine autem, honestate, & silentio, quæ habent in Ecclesia, de quæ devotione longum foret enarrare per singula. Hoc tamen breviter dico, quod quando Turcorum, in eorum Ecclesia, silentium, & Christianorum in sua Ecclesia, tempore orationis, tumultum considero, magna mihi admiratio generatur de tanta ordinis permutatione, unde scilicet in illis tanta devotio, in istis verò tanta indevotio atque indiscratio esse possit, cum tamen contrarium esse debere causa & ratio ipsa requirat.

Præsertim
in precibus.

Vidi, addit ad hunc Paragraphum *Fr. Barton*, in sanctæ Sophiæ templo ad bis mille congregatos eo silentio, ut ante ingressum ibi neminem esse ratus sim. In precibus cum primis adeo sunt fervidi, ut constitutas precandi horas negligere nulli impunè liceat. Habent inquisitores; scribit *Septem-Castrensis*, qui accusatos de omissione orationis multis afficiunt consumetiis, circumducunt enim eos, tabulam cum caudis vulpinis collo appendentes, & non sine taxa pecuniæ dimittunt, maxime si hanc orationis negligentiam in quadragesima eorum admisserit. Præsentem verò, & precum ordinarum pensum absolventes, quàm bone Deus, animo sunt devoto! Oratio *Elfata* (est prima Alkorani Surata) dicta, scribit *Cotovic*, in *Itiner.* p. 158. Turcis tam usitata est, quam nobis oratio Dominica. Habent præterea & alteram quotidianam, quæ, recenso prius omnium hominum statu, Musulmannorum salutem Imperii felicitatem, sectæ Mahometæ augmentum, hostium & præsertim Christianorum discordiam, atque excidium à Deo precantur. Precatione finita laudes, cantica & hymnos suo more ac modulo è suggestu concinunt. Postremo canticum *la illah illa illah* elata voce, quotquot adsunt, personant. Dùmque his clamoribus sunt intenti, alii corpus caputque continuo agitant, ita quassant, voluntque, ut viribus & animo nonnunquam deficiant: alii collum, caputque in utrumque humerum in tantum flectunt, moventque, ut lasi tandem in terram concidant: quem quidem precandi ritum Deo inprimis gratissimum esse sibi persuadent. Nonnulli tanta festinatione, quâ inter se certant, & clamore *La illah, illa Allah* repetunt, ut verba illa amplius proferre nequeunt, vociferationem verbo *Hou* terminent: quod quoties proferunt (Dei enim nomen denotat) corpus inclinant, & manus ad terram demittunt, rursusque

se eleuant, ac frontem tangant: atque hunc clamorem in tantum protrahunt, ut nimio quandoque clamore fessi, spumam alii ex ore emittant, alii ob vim sibi clamoribus illatam facie nigrescant, & semimortui in terram labantur. His corporis afflictionibus Deum maximè placari putant: imò quò maiorem sibi quis vim inferat, eò se gratiorem fore Deo arbitratur. Id quoque sibi persuasum habent, negligenter orantium defectus & errores repetitione hac plurima corrigi & suppleri.

IV. Etiam mulierum Turcicarum modestiam Septem-Castrensis commendat, & sanctitatem. Certè mihi magna admiratio oritur, scribit c. XII. quando honestatem, quam vidi in scemineo sexu inter Turcos confitero: & impudicissimos, improbos & damnatos mores sceminarum inter Christianos conspicio. Sed quia hoc, quod ibi vidi, universaliter in omni loco Turcia veritatem habet, ut penitus aliud fieri non viderim in omnibus civitatibus seu locis, quæ perlustravi. Pro magna enim infamia reputatur viro apud eos, si uxor ejus in conspectu virorum sive in domo propria, sive extranea, discooperta facie apparere videretur. Fœmina eorum simplicissimo modo utuntur in vestitu sine nota alicujus curiositatis, vel superfluitatis. In capite utuntur mitris superpositis velis, ita ut involutâ diligenter & decenter mitrâ, extremitas veli dependens remaneat ad dexteram faciei, quam si domum exire, vel in domo coram viris apparere contingat, statim circumducere, & totam faciem, exceptis solis oculis velare possit. Sed hoc de omnibus, etiam villanis & simplicioribus dico. In civitatibus verò magnum nephas putarent, si uxor alicujus notabilis viri extra domum nisi tota facie cum subtili serico ita velata, ut ipsa alios videre, à nemine autem facies ejus videri possit, exire comperta posset. Nunquam audet fœmina, ubi est congregatio virorum, comparere: & fœminam forum adire, vendere vel emere apud eos omnino illicitum est. In Ecclesia eorum majori locum longè à viris habent separatim, & ita secretum, ut nemo possit introspicere, vel aliquo modo intrare, & illum non omnes, sed solum magnorum Dominorum uxores, & nunquam amplius, nisi in die Veneris ad unicam orationis meridianæ horam, quæ apud eos solennis est, decet aliquo modo intrare. Collocutio viri cum muliere in publico ita rara est, ut si inter eos per annum esses, vix semel id expiri posses. Mulierem sedere in equo, velegitare ab omnibus haberetur pro monstro. Etiam in domibus propriis viri cum uxore nunquam in actibus & motibus, vel colloctione minimum indicium lascivie vel inhonestatis deprehendi potest. Et tanta est maturitas virorum etiam in domibus propriis, ut timor & reverentia eis ab omni familia exhibeatur: præsertim erga uxores rigorem suum nunquam relaxant. Magni autem Domini,

Liber 2. de
pseudopr.
Muham.

d. Mulier
etiam mo-
destia com-
mendatur.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

mini, quia cum uxoribus suis esse semper non possunt, eunuchos ad custodiam earum deputatos habent, qui cum summa diligentia ita eas custodiunt, ut conditionem viri cuiuscunque penitus ignorare videantur, nisi mariti sui. Vxor filii, quæ annos XX. in domo eadem jam transegerat, & habebat filios & filias, nunquam visa est, præsentem patrem mariti, aperto ore, vel discooper- ta facie comedisse, vel locuta fuisse. Et hunc rigorem reverentia à prima die, quæ illam eandem domum intraverat, nunquam relaxavit, nec in pos- terum aliquando relaxare decet. Et ista est omnium generalis consuetudo in simili casu degentium. Apud eos est etiam aliquid, quod strictissime ob- servant. Facto enim desponsationis pacto inter filium unius, & filiam alte- rius, nunquam amplius Sponsus aliquo modo audet parentibus vel propin- quis Sponsa colloqui, vel apparere usque in diem nuptiarum, sed declinat & fugit erubescendo præsentiam eorum, quantum est possibile. Et hoc idem observatur ab ipsa Sponsa respectu parentum, & propinquorum Sponsi sui.

e. Magnam
Alkorano
deferunt
authorita-
tem.

V. Consequens est, ut, aliquid etiam de magna illa reverentia, quem *libris* suis Muhammedani tribuunt, Alkorano præsertim, dica- mus : Non quòd *عز وحرمة* ista, & pudenda monstra ullam lau- dem mereantur, sed ut Arabum superstitione in ruborem convertan- tur omnes illi, qui de Canonicis Scripturæ Sacræ libris tam loquun- tur indigne & impie, ut majori Saraceni loco habeant fabulas suas & nugamenta, quàm ex Christianis non pauci sanctissimum Dei ver- bum. Tantam reverentiam, scribit Georgevizi, l. cit. p. 24. Turca Machome- ti traditionibus & statutis præstant, ut non solum Deum (quod nostris ple- rumque accidere solet) non blasphement; imò Schedam quomodocunq; scri- ptam in terra jacentem si repererint, erectam & sæpius deosculatam, in ri- mam aliquam parietis positam, obstruunt. Dicunt, peccatum esse, si litera, quibus nomen Dei, & lex Machometi describuntur, pedibus conculcentur. Et nemo audet Christiano, vel alterius fidei seu religionis homini vendere Alkoranum, aut alia eorum scripta, ne abjecta palpentur, vel inmundis manibus contrectentur, alioquin capitis pœna plecterentur: quare in hac re nobis profectò meliores dici possunt. Sic Thomas Erpenius Notis ad Su- rat. Josephi: Incredibile est dictu, quantum Alkorano virtutis, majestatis & authoritatis ascribant, quantum ei honoris, imò venerationis tribuant. Integri de præstantia ejus extant libri, quos sine risu homo Christianus non legat. Super omnes eum creaturas excellere & proximum à Deo locum te- nere prædicant: qui irreverenter eum tractat, vita indignum, nec animus flagitiosum, quàm si ipsum contemneret Deum. Hinc magna cum veneratio- ne & reverentia eum accipiunt, & è manibus deponunt, neque Christia- num

num vel Iudæum attingere eam permittunt. Infidere autem ei immane est
piaculum. Christianis etiam & Iudæis capitale. Quin ipsis Muhammeda-
nis nefas est, nisi bene mundi sint & loti, vel extremis eum digitis attinge-
re, quæ de causa, ne imprudenter peccent, corio ejus extrinsecus mânusculis
litteris inscribere solent *לא ימסה אלא אלמטהר* ne tangat eum (Al-
koranum) nisi mundus. Quid causæ sit, cur Christianis tam diffi-
lem faciant Arabes Alkorani usum, à F. Bartono cognosce. *Videram*, in-
quit, non ita procul à Byzantio Beshik-tashi Alkoranum in octavo, pul-
cherrimè scriptum cum Persico (quod enim Gabriel Sion. de Urbib. &
Morib. Orient. p. 70. scribit, Alkoranum nullâ aliâ linguâ, exceptâ Ara-
bicâ, reperiri; & falsum est, ait idem ille Bartonus, qui duo vidit exem-
plaria Arabico-Persica, quorum alterum immani prostitit pretio) *rubris*
litteris interlineari. Sed quoniam iniquo pretio venale prostitit, nem-
pe 140. thaleris, emere nolui. Postea in manibus cujusdam Præceptoris A-
rabici minùs pulchrum in quarto Poræ apud Illustrissimum Oratorem An-
glicum mihi monstratum est. Istud verò recusavit Hogia ullo pretio dimitte-
re. Cum itaque libri tam rari semper tenerer desiderio, neque alibi, quàm
apud Dervisios, Persica lingua peritos haberi posse intelligerem, curavi in-
ter eos queri, utrum ejusmodi venale esset, sed frustrâ. Tandem ubi Galli-
polim in Græcia devenimus, inter Dervishler, qui illuc bene multi sunt, per
hospitem meum iterum quæsiui. Renuntiatum est, esse. Præcipientes una ad
collegium transimus, ubi & alios tres, vel quatuor, præter Dervisium, inve-
nimus. Statim à me quæsitum est, quare, cum infidelis essem, Alkoranum
vellem? Respondi, quia ab aliis multa de illorum lege audiveram, nescire
autem, an aliquid certi. Sed ut melius mihi constaret, me libenter velle li-
brum de proprio habere, etque intelligendo, Præceptore adhibito, operam
dare. Mox reponit Turca (minimè Dervisius) hæc esse simulata, me sub a-
moris erga fidem Muselmannicam specie, speculatorem agere, & remitten-
dum esse ad Visfrum. Quo audito, monuit me hospes cavere malo, atque re-
cedere, quod feci, neque rediî postea. Quàm ægrè ferant Muhammeda-
ni manibus Christianorum Alkoranum suum teri, Abmedis, Ibn Ali,
Mauri exemplo non ita pridem ipse didici. Exemplar ipse suum Syl-
væ Ducis cum aliis quibusdam opusculis, soluta & ligata oratione
scriptis, pignori datum reliquit aliquandiu. Rogatus, an pignore li-
berare vellem scriptum, cujus apud possessorem, virum tum Amplif-
simum, & de me optimè meritum, nullus esset usus? Non modò an-
nuî, sed & gratulatus mihi fui, commodam diùque expectatam tan-
dem offerri mihi occasionem nanciscendi libri, quo, ad persequen-

Liber 2. de dum propositum meum difficulter potuissim carere. Utor libro, ipso
Pseudopr. saepe inspectante Mauro, sine ullo impedimento, aut ex probatione.
Muham.

Bedit interim Maurus in Africam, ego Tigurum. Triennio vertente, certis de causis, patriâ relicta Leidam repetit, ibique Clarissimo & nunquam dignis satis laudis encomiis à me ornato viro, D. *Iacobo Gollio*, tantas ob unum hoc Alkorani exemplar creat molestias, ut nullis conditionibus leniri potuerit, aut ad compositam mentem revocari. Voluit suum antehac, postea verò non emtionis solum, sed & auctoris & emendationis jure (neque enim notis marginalibus, ad mentem ferè *Beidavi*, commentatoris Arabum celeberrimi, auxi tantum; verum etiam vocalibus punctis magnam partem vestivi) meum Alkorani exemplar, eo fini, remitti, ut, quod sciret Christiani manu illud esse notatum, igne abolere, atque ita suo more purificare posset; Ita ad me scripsit Cl. D. *Golius*. Atque sic miser ille Muhammedista ineptam facere voluit versuram. Librum, quem ne per leges quidem Muhammedicas repetere potuisset; utpote Christiani ære redemptum, postulavit, ut Vulcano eum traderet, atque sic ea ex parte superstitioni suæ satisfaceret. Vides, quo loco suum habeant Alkoranum Turcæ? Quid quæras? Cum de eodè Alkorano scribant Arab. *كلام الله* *Verbum Dei est medicina cordis*; & is *מן קרנה חרפה מן* *quæ unicam tantum de libro Dei legit literam, mereatur bonum retributionis*; cur miremur, tantum eos maledicto illi tribuere libro; quantum hætenus illi, qui præ cæteris Christiano nomine gaudere voluerunt, Dei verbo *ἀγαθὸν ἔστιν*, dare recusarunt. Nunc mittamus ista, & coronidis loco prolixum quidè, sed proposito haud inutilem subiciemus dictorum quorundam & Apophthegmatum Catalogum, quæ & coratam illum (de quo videndus est noster *ἰστορία* P. III. p. 114.) non parum illustrabunt, planumque facient, verè nos scripsisse, malè nonnunquam de iis etiam, qui Christiani cluent, iri actum, si externa aliqua ad consequendam vitam æternam sanctitas sufficeret, aut si propriis operum meritis standum esset: ita enim in multis ipsis Turcis inferiores deprehenderentur: Sed & Bellarmini simul temeritatem arguent, qui ex nimis agresti, fera & Barbaræ Muhammedanorum religione, Sanctimonix Papisticæ opposita, superstitioni suæ patrociniū quærit; Ipsi judicent adversarii ex illis, quæ ex Arabum nunc monumentis afferemus; nonne majus sæpe & virtutum studium, & vitiorum odium præ se ferant Muhammedani, quam Pontificiorum plerique religiosi?

I. De ipsa *pietate*,cujus tamen illi fundamentum ignorant, habent sequentia apophthegmata : *אלי מנאול אלמותא* *Impius mortuus est,et si vivat : At pius vivit,et si sit in mansionibus mortuorum* (i. e. mortuus) Item : *אלעבארה תמית אלשהורה* *Religiositas,cultus religiosus occidit concupiscentiam.* Illud cum primis ex ipsa S. Scriptura petitum, memorabile est : *אללה מנאפה אללה* *Initium Sapientia est timor Domini.* Sic etiam Imperator Muselmanorum, Ali, dicere solebat : *כוף אללה תגלי אללה* *Timor Dei ornat cor.* Ita de precibus, quas & Hebræi, & Arabes *عقود* *Dei cultum* appellare solent, idem Ali dicere solebat : *אללה ענימה* *Preces nocturnas splendor diei.* Haseño ; sexto post Muhammedem Chalifæ Elmac. Hist. Sar. p. 46. tribuit illud : *אכיס אלכיס אלחק* *Sapientissima sapientia est pietas, & stultissima stultitia est impietas.* De fructu pietatis loquitur Ali in proverbii suis : *עדי מבינ* *Obedire inimico* (Satanam puto intelligi, qui crebro in Alkorano *Hostis manifestus, apertus* vocatur) *interitum affert ; at obedire Deo, est lucrum.* De numero piorum idem conqueritur : *עלא קדר אלמתקין ואלמתוכלין* *Pauci sunt Dei timentes, & in eum confidentes.* Quid ? quod proverbio usum dederint, qui aliis pietatis & justitiæ facem præferre studuerunt. Unde *אבר מן אלעמלס* *Iustior Hammalaso.* Eos verò, qui nulla internæ pietatis ratione habita, Deos suos inutili expensarum multitudo placare studebant, fabulâ quidem, sed non ineptâ rident : Ea talis est : *אנסאן כאזלה צננס פי ביתה יעברה וכאן ירבח לרה* *Fi* *כל יום רביחה פאפני נמיע מא ימלכה עלי דלך אלצננס פשכץ* *Erat homini* *cuidam Idolum domi suæ, quod colebat, & cui quotidie sacrificabat sacrificium, consumsissetque omne id, quod possidebat propter Idolum illud, quod se coram eo sistens dixit : Ne consume opes tuas propter me, & me deinde culpa apud Deum alium.* Cujus fabulæ *על מלכיה* est : *אכסיה* *Dicitur in eum, qui facultates suas erogavit in peccato, & deinde queritur, quod Deus ipsum pauperem fecerit.* Occurrit apud Iokmannum, de quo supra p. 68. Cujus etiam meminit Erpen. in Centur. Proverb. Arab. p. 109. *Fuit autem hic Locman Doctor*

Liber 2. de Pseudop. Muham. *quidam vel Prophetæ Muhammedicus.* Et p. 1; 2. tribuitur ei filia **צחר** *Sohara.* Ejusdem quoque proverbia & apophthegmata observantur à Paræmiographis Perficis. Vide Centur. Proverb. Perfic. *Lev. V. Var.*

pag. 12.

**2. De humi-
litate.**

II. Humilitatem suadent suis sequentibus dictis. **תבאת אליאומאן** *stabilimentum fidei humilitas, labefactatio autem ejus præsumptio.* Putat tamen Erpenius, melius verti hoc effatum: *stabilimentum fidei est abstinentia, labefactatio autem ejus concupiscentia.* Sed & prior versio, quæ Scaligeri est, tolerari potest. Sic: **כִּן פִּי טְפוּלִיתִךְ** *Est in pueritia tua humilis, ut sis in senectute tua exaltatus.* Emphaticum cumprimis est illud: **חַמִּילִית אֶלְתּוֹאֲצֵעַ וְיִאֲדָה פִּי אֶלְשָׁרָף וְנָה תַתָּם אֶלְנַעֲמָרָה** *Humilitas (dimissio sui) augmentum est nobilitatis, & complementum gratia.* Et verè imperatorium est illud **אַלִּי: סִמּוֹ אֶלְמֶר אֶלְתּוֹאֲצֵעַ** *Exaltatio viri, est humilitas ejus.*

**3. De super-
bia.**

III. Superbiam contrà vivis depictam coloribus exosam ubique apud suos reddere studuerūt. Unde, **מִן תֵּרֵךְ נִפְסָה בַּמְנוּלָה אֶלְעֶאֱקֵל** *Qui se ipsum habet pro sapiente, habent eum Deus & homines pro ignaro.* Item: **לֹא תַעֲדֶר לְקִלְיָהּ אֶלְנִבֵּל וְאַנֶּת מִזִּין לִילָא תַקַּע אִי תַחֲדֵר מִן אֶלְאֶפְתַּכָּר וְאֶלְכַּבְרִיָּהּ** *Ne ascendas cacumen montis, cum fueris ornatus, ne forte cadus: Id est, cave à typho & fastu: Nam qui velociter ambulat, cadit.* Unde etiam **אַלִּי: חֵלְאֵךְ אֶלְמֶרָא פִּי אֶלְעֶנֶב** *Exitium hominis in Philautia.* Et iterum: **תֵּלֶת מַהֲלָכָת אֶלְעֶנֶב וְאֶלְכַּבֵּל וְאֶלְחֵי** *Tria sunt, quæ interimunt hominem: Fastus, avaritia & desiderium.* Sic **מִן עֵנְכֵרָא קֵל לְכֵרָא וְאֶר עֵנְכֵרָא** *Cujus minor est intelligentia, major est Philautia.* Item: **אַעֲסֵר אֶלְעֵיִב צִלְאָהָא אֶלְעֶנֶב וְאֶלְלֵנָא** *Inter omnia vitia diffidilime curatur Philautia & Philautia.*

**4. Contra
superbities.**

IV. Ut cupiditatibus quisque suis frænum injiciat, Arabes sedulò etiam monuerunt. Unde apud Paræmiographos sequentia monita. **סֵד אֶלְאֶמֶאק אֶלְכַּמְסָה לִיצִי אֶלְבֵּית וְאֶלְסַמְכֵּן פִּיה אֶעֱנִי סֵד כַּמְסָה** *Obstrue quinque fenestras, ut luceat domus, & habitans eam, i.e. obstrue quinque sensus corporis, ut luceat anima tua in luce vitæ.* **לֹא תַסְכַּח פִּי אֶלְכַּמָּא אֶלְכַּמְרָה פִּתְהֵלֵךְ** *Ne aperiatur os tuum, ne loquaris in vanum.* **אֶעֱנִי לֹא תַסְלֵם נִפְסֵךְ לִלְשָׁהָאָה לִילָא תַמּוֹת פִּי גִטִּיתֵךְ דְּאִימָר** *Ne aperias os tuum, ne loquaris in vanum.* **בְּעֶדְאֵב**

בעראב *Ne nata in aqua frigida, ut per eas. Id est, ne tradas animam tuam* Liber 2, de
Pseudopr.
Muham.
cupiditatibus, ne moriaris in peccatis tuis, in aeternum in cruciatu. אכרר

אלשוד. באלמברר מעני מעלב אלם אלגסר ואלשהואת אלרדייה
לתחינה *Lima spinas limâ. Id est, vince affectum carnis, & cupiditates*
מעלב נאכך בונה אלכאטפין אי מעלק חואסך בונר. *malas, ut vivas.*

לא תרסל *occlude ostium tuum adversus raptores, id est, claude sensus tuos contra peccatum, ne capiant te hostes.*

בהימתך ללשרב אלדי לים פיהא סיאנ מעני לא תטלק משיחך ורא
אלשהואת בלא לגאם אלנאמוס כל אלגם משיחך
Ne immittas pecus tuum in pratum, in quo non est sepes. Id est: Ne emittas voluntatem
tuam post cupiditates, sine frano legis, sed cohibe frano voluntatem (appeti-

תuum) *tham.* אערץ ען אלעורא אן סמעתהא ואקער כאנך עאקל
Declina à turpitudine, si
audis illam, & sede tanquam cogit abundus non audires turpitudinem; i. e.
sermonem obscenum. *Qui laudat obscenum, is perpetratur illud.* לא יכון אלחכים חכימא חתי יעלב גמיע

Sapiens non est sapiens, donec omnes suas cupiditates vicerit.

אלעאלם ארא לם יכן זאהרא והו עקובה. לאהל זמאנר.
Cum sapiens non temperat à mundanis cupiditatibus, seculi sui hominibus
tormentum est. *Abstinere à concupiscentiis, est divitem esse.* אלכף ען אלשהואת יעני
Cujus concupiscentia vincit intellectum is perit.

V. Modestiam & pudicitiam mulierum quò loco habéant, vel u- De pudici-
tia.
no hoc Arabum probatur dicto: אמראה בלא חיא כמעאם בלה
Mulier sine verecundia, est ut cibus sine sale. Unde & illæ, quæ pu-
dicitia limites transierunt, proverbio locum dederunt, ut: אפור מן
Audacior, impudentior Thelma, muliere impudica.

V. I. Ut contemptum mundi inducerent, Muhamedani suis, quàm De con-
temptu mun-
di.
nihil intentatum reliquerant? Vitæ brevitatem, mundi vanitatem,
mortis certitudinem, poenæ æternæ gravitatem, & quid non? urse-
runt. לו ראי אלעבר אלאגל ומרורה לאכעץ אלעמל וערורה
Quod si videret homo finem transitumque suum, odisset utique opus, ejusque frau-
dem. Id est, si homo diligenter perpenderet finem vitæ, mundi ille-
cebras, quæ miserè eum circumveniunt, rideret. כפאך מן עיוב

Satis est tibi ex mundi vitiis, quòd non manebit. Id

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

est, vel hinc amor mundi resideat & frigescat, quòd caducus sit & vietus. Unde etiam Persæ: **נהאן אי ברדר נמאנר בכסי דל אנדר**: *Nathan, o frater, nemini perpetuus est: Cor. ad mundi creatorem applica, & hoc sufficit.* Sic Hasenus, fil. Ali apud Elmac. p. 45. **אלדניא דול** *Mundus caducus est.* Unde etiam Poeta:

**וחלאודי אלדניא לנאהלהא
ומרארה אלדניא למן עקל**

Dulcedo mundi videtur aliqua stulto, sed sapienti est amaritia. Sic Persæ dicunt: **דראין עאלם כסי בעים נבאשר אבר כאשר בני אדם**: *Nemo est in hoc mundo, qui arumnus vacet: si vacet, inter filios hominum numerandus non est.* Imperator Muselmannorum, Ali, elegantissimâ paronomasiâ, dicit: **סרוה אלמרא פי אלדניא ערור**: *Caudium hominis in hoc mundo est impostura.* Symbolum etiam Muavia, fil. Jesidi fuit: **אלדניא ערור** *Mundus est deceptio.* Muhammedem referunt mundum vocasse **דאר אלבנא ואלענא ודאר אלבלא ואלפנא** *domicilium lachrymarum, & curarum: domicilium arumnarum & defectus.* Kessaus in vitis Patrum p. 68. de Noacho scribit, quòd dixerit: **מנ: שבהת מא מצא מן עמרי פי אלדניא אלא כדאר להא בבאן דכלת מנ** *Id quod de mea aetate praterii nulli rei melius comparo, quam domui bifori. Per alteram portam sum ingressus, per alteram egressus.* Sic Giggum ex Arabum scriptis observat: mundum dici **מנולנא מנול קלעה** *Sedem, à qua discedendum; Item Sedem nostram non esse, ut eam veluti patriam acquiramus.* Unde in vitis Patr. p. 184. **לא תותר אלדניא עלי אלאכרה** *Ne præferas vitam hanc futuræ vitæ; Sed, ut alius loquitur: תרבה באלאכרה* *Vende mundum hunc pro altero, & multum lucraberis.* Unde Poeta **אין אלמלוק ואין עירהם צארווא מצירא אנרת צאירד** *Abulababiah* **יא מותר אלדניא אלדאניה ואלמסתעד למן יפאכרה בל מא ברה** *Vbi reges sunt? Et ubi reliqui? Iverunt, quâ & tu ibis: O eligens mundum caducum, & beatum predicans, qui cum eo gloriatur. Accipe quod necesse est te accipere à mundo, ultimum enim ejus mors est.* Azmagaus apud Elmac. Hist. Sarac. p. 220. scribit hæc verba Rasijdo Imperatori Muslimico lachrymas elicuisse. Dixit enim: **אלנאס דון אלאכר** *Per Deum, dirigitur hic sermo ad me præ cæteris hominibus.* Unde quæ-

rit

מתי תהגר אלדניא ותנוי לה בעצא מתי תתרך אלעציון: *Lib. 2. de Pseudopr. Muham.*
 עי' d'āra: *Quando deseres mundum, & intendes ei odium? quando relinques rebellionem? Dic mihi quando? Nam:*

אלעאלם יוול: *Mundus transiit ut scriptura (delebilis) sapientia stabilis ut sculptura. Et alibi dicunt:* דכולך אלי הדיא אלעאלם ופי כרוך מנה לאנך מן לא שי צרר

אנסאנא וען בעתה תציר כאנך מא בנת ואפכר פי מן כאן קכלך מן אלמלך ואלרוסא ואלאשראף אנטר כף רחלוג מן הרד

אלעאלם ואת מתלהם תרחל *Cogita ingressum tuum in hunc mundum; & egressum tuum ex ipso, quia tu de nihilo factus es homo; & memento fies, tanquam non fueris. Item considera, qui fuerint ante te reges, praefecti & nobiles, considera quomodo migrarint ex isto mundo: tu vero, quemadmodum illi, migrabis. Item:*

אלמאל ואלדניא תוול ותבקי: *Opes & mundus praeteribunt, & durabunt opera bona. Et*

אלדניא גיפד וטאלכוה בלאב: *Mundus cadaver est, & pe-*

tententes eum, canes sunt. *Huc facit, quod scriptores Muhammedani ipsi quoque*

Servatori nostro, Christo, nonnullas tribuant chrejas & apophthegmata, quibus mundi & rerum mundanarum vanitatem ex-

primere voluerit. Sumamus unum & alterum exemplum: ראי עיסי:

אבן מרים עליה אלסלאם אלדניא פי בעץ מכאשפאתה והי עלי

צורה ענז הרמה פקאל להא כם לך בעל פקאלת לא יחצק כתדה

פקאל מאתוה פטלקוד פקאלת כל אנא קתלתהם פאפניתהם

וקאל עגבא להולא אלחמקא אלכרין אלדין ישאחדון מא בסואהם

צנעת פהם פיד ירעבון ובעיריהם לא יעתכרון *id est, Vidit Isa filius*

Mariae s. m. mundum revelatum sub specie anus decrepita; cui dixit: Quot

habuisti maritos? Innumeros, respondit illa. An ergo, inquit Iesus, mortui illi sunt, & teque dereliquerunt. Imò, dixit illa, ego occidi illos, & è medio sustuli. Mirum itaque, ait Iesus, adeò insipientes esse alios, ut cum videant

quomodo reliquos tractaveris, tui tamen amore flagrent, & de aliis exemplum non capiant. Ita alibi: טריק:

כאן פי זמאן עיסי תלאתה סאירין פי טריק:

פונדוה כנזא פקאלוא קר נענא פלימין ואחד מנא ויכתאע לנא

טעאמא פמצי אחרהם ליאתהם בטעאם פקאל אלצואב אן אנעל

להמא פי אלטעאם סמא קאילא ליאכלא מנה פיומתא ואנפרד

באלכנו

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

באלכנו דונהמ פפעל דלך וסם אלטעאם ואתפך אלכראן
אנהמא אדא וצל אליהמא באלטעאם קתלאה ואנפרדא באלכנו
דאנה ולמא וצל אליהמא באלטעאם אלמסמום קתלאה ואכלא
אלטעאם אלמסמום פמאתא פאנתאז עיסי עליה אלסלאם ברלך
אלמוצע ומעה אלחואריון פקאל הרה אלדניא פאנטרוז כף צנעת
בהרה אלתלאה ובקית בעדהם ויל לטאלב אלדניא מן אלדניא
Tempore Isatres aliquando unâ facientes iter thesaurum inveniēbant. Di-
xeruntque; Esurimus: Eat ergo unus nostrum emptum nobis cibum. Abiit
igitur unus, ut cibum iis afferret, consultumque esse cogitavit, si cibum vene-
no inficeret, dicens, fore, ut si de eo ederent, morerentur ipsi: & que solus thesau-
ro patiretur. Fecit igitur hoc, cibumque veneno miscuit. Reliqui verò duo
etiam inter se convenerunt, quodd, cum tertius ille accederet cum cibo, neci-
eum daturi essent, atque sic ipsi soli thesaurum possessuri. Afferentem igitur
cibum occiderunt; ipsi verò postea cibum venenatum comedentes mortui
sunt. Hunc cum Iesus f. m. & discipuli ejus locū transissent, dixit: Hic mun-
dus est! Videte, quomodo tres istos tractaverit, ipse tamen in statu adhuc
suo permanset, id est, nec dum amafios habere cessat. Vae illi, qui petit divi-
tias (prop. mundum; divitias tamen etiam significat) ex hoc mundo.

Sunt & aliæ Arabum sententiæ, tum de vitæ humanæ fragilitate;
tum de ultimi judicii certitudine, tum etiam de fortunæ inconstantia,
quibus mundi desiderium Arabes excutere suis solebant. Hinc illud:

איאך אן תערן כתררה אלנאם פאנך תמות וחדך ותחאסב וחדך
Nese seducat multitudo hominum, quando quidem tu solus (tibi) morieris;
& tu solus (tibi) rationem reddes. Item: מן אראד יסתעני מן אלדניא
qui cupit supplere mundana mun-
danis, similis est illi, qui extinguere cupit ignem stramine. Hinc ילדיסו il-
lud odium inter presentis & futuri seculi amorem. טלב אלדניא

ואלאכרה מן פראע אלנפס
Studere simul mundo & futura vita, est
fallere se ipsum. Unde ללואהר מן אלדניא Non sufficit mundus
abstinenti: religioſus non acquiescit in mundi vanitate. Huc faciunt se-
quentia Recordare, אין אתית ואלי אין תרוח ואין קאים
unde veneris, & quofis abiturus, & ubi confillas. Item: אלדניא מלאחיא
Mundus est viventium, id est, post funera omnis hominum transit de-
cor & dignitas. Et: חיארה אלפתי סיר אלי אלמות קאצר
Vita homi-
nis via est ad mortem tendens. Sic: אלפתי אפני מן מצי ואלמות יפני מן

יבקי

יבקי *Mors consumit eum, qui discessit, & mors consumet eum, qui remanet.* Liber 2. de
Unde *Mervani* symbolum in *Hioſtoria Saraca*. p. 96. אדכר אלמות. *pseudopr.*
יא וליד את מאית: *Validi*: *Memento mortis & prudens.* Et *Validi*: *Memento mortis & prudens.* *Muham.*

יא וליד: *O Valid! moriturus es & rationem redditurus.* Item: *O Valid! moriturus es & rationem redditurus.* *De Soleiman* refert *Elmac. Hist.*
אחר אלמות *O Valid! time mortem.* *De Soleiman* refert *Elmac. Hist.*
אנא מלך *quod speculum intuitus thrasonicè dixerit*
אנא מלך *Ego sum rex juvenum.* Sed opportunè subiecit puella quæ-
dam: *אנת נעם אלמתאע לו כנת תבקי פלכן לא בקא ללאנסאן*
פליס פימא עלמת פיד עיב כאן פי אלנאס עיר אנך פאן

Pulcherrimus esses, si permaneres; sed non est homini permanentia.

Neque ego novi in te vitium, quod in homine est, nisi quod caducus es.
Nam omnino, ut ait *Poeta*: כל חי ללמנאיה מרתה: *omne vivens mor-*
ti oppignaturum. Et *Paroemiographus*: מאל מא רבא אלס מין ותרך:
Diu est, quando tamum mactatur pingue, & relinquitur macrum.

אלעיש נוס ואלמות יקטה ואלמר בינהמא: *Huc pertinent sequentia:*
Vita nostra somnus est & mors excitatio; homo verò inter illa
duo se habet, instar spectri procedentis. Unde quod *Pythag* in car. *Græ-*
cè exprimit: *ὅς τινος ἀνθρώπου ἀνθρώπου, Arabes* *عنه من الموت* verterunt
אלמות

אמר רנא אסת: *Unde & Persæ*. חאל בגמיע אלנאס לא מחאלה:
Hodie mundus durat; cras novissimus dies instat.
Idè Persæ Neuschirrvano, (de quo VVar. in Pro. Pers. p. 24. 25.) viro
celebri tribuunt sequens effatum. Quando moritur inimicus meus,
non ideo hilari ego sum animo: nam nec mea vita aeternum durat. Quo
verò & quanto vitæ hujus desiderio homines glebæ mundanæ ascri-
ptitii teneantur, idem fabulâ innuerunt haud illepidâ, *אנסאן מרה*

חמל גרנה חטב ותקלרת עליה פלמא אעיא וצגר מן חמלהא רמי
בהא ען כתפה ודעא עלי רוחה באלמות פשכץ לה קאילא הודיג
אנא למארא דעותני פקאל לה אלאנסאן דעותך לתרפע הרה גרוה
הדיג מענארה אן אלעאלס באסרה יחב אלחיארה אלדניג
id est, *Homo aliquando serebat fas-*
cem, qui gravabat eum: cumque lassus factus esset, radiòque afficere-
tur gestationis ejus, abiecit eum ab humero suo, & cavîtque ad se mortem,
quæ se coram eo stitit, dicens: Ecce me! cur me vocavisti? Respondit ei
homo. Vocavi te, ut fascem hunc lignorum supra imponeres humero meo,

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
7. Patien-
tiam.

quod significat : *Vniversum mundum vitam diligere mundanam, neque las-
sari infirmitate & miseria.*

VII. Pergendum ad reliquarum virtutum *ὑπερτερειν*, quibus Mu-
hammedani suos excitant tanto studio, ut majori vix possint. Sic pa-
tientiam sequentibus commendant dictis. **פְּקִיר בְּלֹא צָבֵר כְּקִנְדִּיל** *Pauper sine patientia, est ut lampas sine oleo.* **תְּלֹאֲתָהּ אִשִּׁי אֶלְעָפָהּ פִּי אֶלְדִּין וְאֶלְצָבֵר עֲנֵי אֶלְנוֹאִיב וְחֶסֶן פִּי**
אֶלְכֶמְאֵל פִּי *Perfectio est in tribus rebus : Devotione in re-
ligione : Patientia in adversis : Prudentia in vita.* **אֶלְצָבֵר מִפְתָּאח** *Patientia est clavis gaudii,
festinatio autem clavis pœnitentiæ.* **פִּלְגֵי עֵן כְּצֶמֶךְ פִּי אֶלְאֶחְתֵּמְאֵל** *Li-
beratio tua ab adversario tuo in patientia consistit : id est, patienter fe-
rendo adversarii insultus facile vinces. Nam, ut alibi dicunt :
Infortunium patienti
unum est ; pavidum autem geminum : Item, פֶּרְמָא פֶּזַעַת פֶּאן אֶלְמִצִּיבָהּ
בִּשְׂר ;* *Infortunium unum impatienter si tuleris, fient duo.* **אֶתְנָאן**
*Postquam patiens fueris, annuntia tibi vi-
ctoriam.* **אֶכֶר אֶלְצָבֵר אֶוֹל אֶלְפֶּרָג** *Finis patientiæ est principium
gaudii.* Sic illud *Pyth.* *ἡνὶ δὲ πῶς ἔστιν ἡ ἀρετὴ φέρει, ἡ δὲ ἀνδρεία*, Arabicè
legunt. **אֶצְבֵּר עָלֵי מָא יִנּוּכָךְ מִנְהָא מִן עֵיר אֵן אֶתְרִמֵּר**. *Maximè verò
patientiæ rationem esse habendam suadent, cum rei alicujus mo-
mentum eam requirit & magnitudo.* **אֶצְבֵּר עָלֵי עֵמֶל לֹא בֵּר לָךְ מִן**
*Patienter perfer opus, cujus
te certum manet præmium : & patienter abstine ab opere, cujus haud per-
ferre possis pœnam.* Unde & *Perfarum* *ἡ ἀνδρεία* : **תּוּ מִרְדִּי וְצָבֵר נִרְאִי :**
Tu vir es, & patientiam non habes ?

8. Spem.

VIII. Spem. Unde *Ali*, Imperator : **טַאב מִן וְתֵק בְּאַלְלָה** *Felix,
qui confidit in Deum.* Item : **סֵפֶר עָלֵי אֶלְלָה יִכְפֵּךְ** *Spera in Deum, is
sufficiet tibi.* Et : **עֵיר אֶלְלָה תֵּעָאֵלִי** *Errat cursus ejus,
qui sperat in alium, quam in Deum.*

9. Eleemo-
synam.

IX. Eleemosynam. Unde *Ali* **אֶלְעָמֵר פִּי אֶלְצִדְקָהּ** *Addit
eleemosyna ad vitam : prolongat dies vitæ.* Idem *Ali* à Muhammede
audivisse dicitur : **אֶלְצִדְקָהּ אֶדָא כְּרִגְתָּ מִן יָד צֶאֱחֶבְהָא קִבֵּל אֵן**
תֵּק

תקע פי יד אלסאיל תתכלם בכמסד־ כלמאת אולחא תקול כנרת
צעירא פכברתני וכנרת קלילא פכ־תרתני וכנרת עדו־ ואחכבתני
Quod Eleemosyna, dum egreditur è manu dantis, antequam cadat in manum petentis, quinque hæc loquatur verba. Primò dicit: Parva fui, & magnam me fecisti: Exigua fui, & me multiplicasti. Hostis fui, & amore dignum me reddidisti. Transitoria fui, & perennem me constituisti. Fuiſti custos meus, nunc ego sum custos tuus. Keff. in vit. Patr. p. 175.

X. Justitiam. פכן לכל אחד מיוזנא יעני כן צאדקא ולא תגז ען 10. *Iustitiam.*
אלחק ולא תטלם אחרא פתתרך אלבר *Ello unicuique librasi. e. Ello*
justus, neque declina ab aquo, & nemini injuriam facias, neque abjicias
אתבע אלחק ולא תכן פי משיתך אלשרירה ולא תתבעהא *Exequere aquum, neque infittas voluntati tua mala, neque sequere eam.*
סלטאן בלא ערל כנהר בלא מא *Imperator sine justitia, est ut fluvius*
sine aqua. Contrà, ut ait Ali, אלערל תבאת אלמלך *Firmitas regni est*
יֵא יויד קס באלחק מרה *Validis: O Iexid, permane in justitia diu.*

XI. Liberalitatem. אלסכי קריב מן אללה קריב מן אלנאס קריב 11. *Liberalitatem.*
מן אלגנה בעיד מן אלנאר *Liberalis vicinus Dei est, vicinus hominum,*
עני בלא סכא־ה כשנר בלא *vicinus Paradisi, remotus ab igni infernali.*

תמררה *Dives sine liberalitate, est ut arbor sine fructu.* Noluerunt ta-
men, ut de alieno quisquam ludat corio, sed de suis facultatibus libe-
ralem se præbeat. Unde: אמסך עליך נפקתך *Arripe super te expensio-*
nem tuam, i. e. ut Erpenius explicat: Accipe de tuo, quod expendas.

XII. *Αὐτάρκεια.* Hinc elegantissimus ille rythmus, שר אלפקר 12. *Αὐτάρ-*
אלכצוע וכיר אלעני אלקנוע *Malum paupertatis est abjectum esse, bo-*
num verò divitiarum, contentum esse. Vulgò dici solet: Divitem esse, qui
sua sorte contentus vivit; pauperem verò, qui sordidè & abjectè vi-
vit, ut opes suas augeat, etiam si alioquin satis magnas possideat. Nam,
ut aliàs *παρρησιάζομαι*: אלדניא באלרצאיל לא באלפצאיל *Mundus*
est insufficientibus, non in abundantibus. Et: אלקנוע מן אלקליל עני
paucis contentum esse, divitiis sunt.

XIII. *Ασθενεια* in judiciis præsertim, ubi & altera semper 13. *Ασθεν-*
Sf 2 *εια* - *ασθενεια.*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

audienda pars : **לֹא יִנְבְּעִי לַחֲאֵכִים אִן יִסְמַע שְׂכִינָה אֶחָד אֶלֶּיךָ** Non oportet, ut iudex querelam alicujus, nisi & adversarius ejus cum eo fuerit. Unde querela **רַב סָאֵמַע בְּכַבְרֵי לֹם** *Fortè, audit rumorem de me, non audit apologiam meam.*

1.4. Constan-
tiam in so-
venda ami-
citiā.

XIV. De constantia & sinceritate in ambienda, contrahenda & conservanda amicitia (cui, si rectè habeat, plurima largiuntur elogia) deque ejusdem propagatione, præclaras tradunt regulas. **אִרְאָה כֹּאֵן** *Cum fuerit amicus tuus mel, ne comederis eum totum.*

Nam multi abutuntur lenitate & facilitate amicorum, item liberalitate, notat ad hoc proverbium Scaliger. De notis boni amici scribunt : כִּיר אֶלֶּאֱכֹנָן מִן חֹדֶר אֲכֹתָה מִן אִלְשֵׁר *Optimus fratrum, i. e. amicorum est, qui fratres (amicos) suos jubet cavere sibi à malo, dirigitque eos ad bonum.* Et Ali : *Et Ali : כִּיר אֶלֶּאֱחָב מִן יֹדֶלֶךְ עָלֶי אֶלֶּכִּיר* *optimus amicus tuus, qui viam bo-*

nam tibi monstrat. Nam, ut idem ait, **נִצְרָה אֶתְּךָ פִּי אֶלְצֵדֶק** *Decus amicitia in sinceritate consistit.* Alibi dicunt : **לֹא יֵעָרֵף אֶלְאֵךְ אֶלֶּא עֵנֶר**

Nam, ut idem ait, non cognoscitur frater (amicus : unde & alibi, pro amicus) nisi in necessitate. Et Ali : **אֶפֶס מִן וְסָאךְ**

Frater tuus est, qui te perit in adverso. Dicunt etiam **וְלֹאךְ** *Amicus tuus est, qui non adversatur tibi.* Necessitatem verò amicitia sequentibus tradunt apophthegmatibus : **נָלִים אֶלְכִּיר**

לֹא לֹא אֶלֶּוֹאִם לַחֲלֵךְ אֶלֶּאֱנָאִם *Amicus bonus est prada.* **עֵנִימָה** *Nisi esset concordia (amicitia) periret mundus.* Unde & veteres Hebræi dicere solent **אוֹ מוֹתָ אוֹ חֲבֵרוֹתָ** *Aut mors, aut amicitia.* Et Græci : **βίος ἢ φιλος, ἢ εἰς** *Quemadmodum verò confortia & amicitias bonorum à vario & insigni usu Muhammedani commendant, ita ut prava sodalitia cane pejus vitentur & angue, iidem emphaticè satis monent. Pro*

illis facit dictum Ali : יִסְעָר אֶלְרַגֵּל בְּמַצְאָחָבָה אֶלְסַעִיר *Felix evadit vir societate felicis.* Nam : **מִגֶּלֶם אֶלְעֵלִים רוֹצֵה מִן רִיאָן אֶלְגִּנָּה**

מִנְאֵלִם אֶלְכֵּרָאִם *Confessus sapientia hortus est de hortis Paradisi.* Item : **חֲצוֹן אֶלְכֵּלְאִם** *Confessus præstantium virorum sunt munimenta sermonis :*

Dum enim inter sumus colloquiis & conventibus doctorum, non nisi loquimur, ut Pythagoras Græcè dedit de asciscendis amicis **אֶרְצִיךְ** *Arabice quoque ita transfulerunt : אֶרְצִיךְ*

אֶרְצִיךְ *Iubeo, ut optimos homi-*

num

nam recipias in amicitiam. Contra hac verò pugnant sequentia: Liber 2. de

Societas malorum navigatio est Pseudopr.

maris. Item: *Perit inter pereuntes.* Item: Muham.

לֹא תתקלבוּמַע אִסְדִּי אֲרַבְעָה קוֹאִים אִי תִהְדֵּר וְאִתְנַב כִּל

אלוהדרה אכיר מן מעאשרה אלסו *Ne conversare cum leone quodam pedes. i. e. cave & declina*

omnem hominem nequam. Item: *Solitudo melior cætu malo.* Refer huc fabulam *Locm. p. 29. de nigro ni-*

ve se abluturo, cui sapiens quidam dixit: יֵא הָדָא לֹא תתעב נפסך :

O tu, ne af-

flige te ipsum, fieri enim potest, ut corpus tuum nigram faciat nivem, neque

ipsum amittat nigredinem: cujus fabulæ *וְיִסְטִימִי* est: אֵן אֶלְשִׁירִי יִקְדֵּר:

Quod

malus potest corrumpere bonum; sed nemo potest emendare malum. Quia

אלפאידה *tres amicorum sunt species* אֵבֶן עֲמֵרוֹ אֶלְעֵלֹא

utilitatis, mensæ, & consuetudinis, indolem atq;

ingenium eorum, qui aliud ore proferunt, aliud in pectore clausum

habent, quique magnâ extrinsecus amicitie specie præ se ferunt, intrin-

secus verò vel invidia rumpuntur, vel lites meditantur, fabulis haud

בִּלְעֵ *exprimunt. Ne tædeat unam & alteram cognovisse.* בִּלְעֵ

אלנמוס אן אֶלְדִּנְאָג קֵד מֵרִצְוֹת פִּלְכְּסוֹא גִלּוּד אֶלְטָאֹס וְאֶתּוֹת

תזורהם פקאלוא להם אלסלאם עליכם איהא אֶלְדִּנְאָג כִּיף

אנתם וכיף אחואלכם פאנאכוא מא נחן אלא בכיר יום לא נרי

ונזהכם הָדָא מַעֲנָאֵר מִן יִטְהַר אֶלְמַחְבֵּרִי רִיא וְפִי קִלְכָּה אֶלְדֵּעַל

Intellexerunt furores (animalia in oriente satis nota, de quibus videan-

tur notæ Erpen. ad fabul. Locm p. 40.) agrotare gallinas, indutæque pel-

le pavoris venerunt eas visitatum, dixeruntque in: Pax vobis sit, ô Gallina:

quomodo valetis? Responderunt: bene nobis est, cum non videmus facies

vestras; significat eum, qui per hypocrisim ostendit amorem, in corde autem

כלב מֵרִיָּה טֵרֵד אֶרְנָבָא פִּלְמָא אֶרְכָּה קִבֵּץ עֲלִיהָ

ואקפל יַעֲצָה בִּאֲנִיָּאכֵרִי פִּאֲרָא אֶלְדִּם קֵד גִּרִי לַחֲסֵדִי בִּלְסָאנֵרִי

פקאל אֶלְאֶרְנָב אֶרְאָךְ תַּעֲצֵנִי כֹאנִי עֲרֹךְ תָּם תְּבוֹסֵנִי כֹאנִךְ צִרִיקִי

הָדָא מַעֲנָאֵה מִן יִכּוֹן פִּי קִלְכָּה עֵשׂ וְדֵעַל וְיִטְהַר אֶשְׁפָּאקָא וּמַחְבֵּרִי

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Canis aliquando insecutus est leporem, quem cum assequeretur, prehendit, & mordere cepit dentibus suis: cumque sanguis emanaret, lambit eum linguâ suâ, dixitque lepus: Video te mordentem me, ac si ego hostis tuus essem: deinde oscularis me, ac si tu amicus meus esses: Quod significat, eum, in cuius corde est dolus & fraus, ostenditque benevolentiam & amorem.

15. Obsequium parentibus,

XV. Obsequium, & debitum honorem præstandum parentibus.

Unde: אַחפֿט וציה אבהא אתך *Custodi præceptum parentum tuorum.* Item: מן וקר אבא טאלת איאמרה *Qui patrem suum honorat, ejus prolongantur dies.*

16. Φιλανθρωπία.

XVI. Φιλανθρωπία & assiduitatem. Hinc: אלקיטרה, לא תכן פי זמאן *Est utique tempore astatu formica.* Observant ad hoc Proverbium Illustris. Scaliger, & doctissimus Erpenius, non legendum esse

לא תכן sed לתכן *ut sis*; sensum alioquin planè contrarium erui, i.e. negativum, *ne sis formica.* Verùm ex ipso Alkorani textu, quem pro Grammaticæ norma habent Arabes, colligere proclive est, לא *sæpe* *παρίλασεν.* Unde Sur. VI. p. m. 8 I. ad verba לא יומנו *Beidavi* observat:

קיל לא מזידה או מעני לעל *Dicitur autem, לא hoc loco redundare, aut significare fortè.*

17. Taciturnitatem,

XVII. Taciturnitatem, in iis maximè rebus, quæ absque vel proprio, vel aliorum incommodo eliminare tutum non est. Unde: לא תסרך עריאנא פי אלאסואק אעני לא תכשף סרך קראם אלנאם *Ne deambula nudus per plateas, id est, ne aperias secretum tuum coram hominibus, ne subsannent te in conventu.*

Item: פתכלם באלליל חית לים טיר אלליל יעני אכף סרך וברמד *Verba fac nocte, ubi non est avis noturna, i.e. occulta arcanum tuum, & dignitatem tuam à turba Idiotarum & stultorum.* לא תכשף סרך ללקרוד אעני לא תכשף סרך לאלמסת *Ne aperi secretum tuum finitiis, id est, ne detege arcanum tuum de-risoribus.* יעני לא תכשפה עלי אחר *Pectus tuum dilata secreto tuo, i.e. ne detege id ulli.* אמלך אלאנסאן לנפסה מן כתם *Possidet homo animam suam, qui occultat secretum suum ab amico suo.* סרה מן צריקה *Arcanum tuum est captivus tuus, si custodieris illud: tu autem captivus ejus es, si manifestetur.* סרך אסירך אן צנתה ואנת אסור לה אן טהר *Cave, ut feriat lingua tua collum tuum. Aliquando enim homines propter linguæ incontinentiam capere*

pite plebuntur, scribit Scaliger. *Ne sparge secretum tuum in populum*, i. e. palam. *חפץ לפרסם סודך לא תפוש* *Lib. 2. de Pseudopr. Muham.*

Qui tegit secretum suum, quod cupit, consequitur. סודי בלע מראוה צע עלי באבך אללגאם פלא תנאף מן אעדאך אי אלגם פאך *Appone janua tua frænum, & non timebis inimicos tuos*, i. e. fræna os tuum, & impone illi frænum silentii, & non metues ab adversariis. *אלצמת יכסב אהלה* *Taciturnitas conciliat suis amorem.* *אלצמת חכמה וקליל פאעלה.* *Taciturnitas sapientia est; sed rarus est agens eam.* Habent & alia de usu linguæ monita, quæ huc non à *ἁπλοῦς λόγος* referuntur, cujusmodi sunt: *Dignitas viri à lingua est.* Item:

Efficit garrulus hora una litem mensum. בלא אללנסאן מן אללסאן *Calamitas hominis à lingua.* *Præstantia sermonis in brevitate consistit.* גודה אלכלאם פי אללכתצאר *Index intellectus viri, opus ejus, & index scientiæ ejus sermo ejus.* *Contra vaniloquos & multiloquos usurpant tritum illud: Audio mole strepitum, sed non video farinam.* *Usum etiam insignem habent hæc duo: סאקרת:*

omni cadenti est colligens, i. e. Vix quisquam tam cautus esse potest in loquendo, cujus verba non ab aliquo obvio excipiantur, & ad ejus sæpe exitium pervertantur. Sic in *Histor. Sarac.* pag. 92. *פאן אלנאר באלעודין תרכי ואן אלחרב אולהא אלכלאם* *Ignis utique lignis accenditur, & initium belli est sermo.* Sæpe enim à verbis ad verbera devenitur.

XVIII. Subditis etiam obedientiam superioribus debitam reverenter exhibendam verbis urgent minimè obscuris. Unde, quod Latinis: *Qui nescit parere, nescit imperare*, id Arabes exprimunt: *אן כנת לס תערה תצעד פי אלסלם לא תסלך עלי אלססח אעני* *אן כנת לס תססתע אן תבון תחרת אלרייס פלא תציר רייסם* *Si nescis ascendere per scalam, non ambulabis super tectum*, i. e. Si non potes esse subiectus duci, nec dux eris. Majestatem Magistratuum Ali, & ipse Imperator, sequenti innuit dicto: *טל אלס לטאן כטל אללה* *Umbra Imperatoris, ut umbra Dei.*

XIX. Sed & hoc Arabibus invisum erat, multa quidem nôsse aut didi-

19. *Conjunctionem*
πρὸς τὸ
cum *μετά*

XX. Sed nec omitti debent regulæ illæ, communi naturæ lege munitæ, & ab Arabibus in scripta relatæ. Ejusmodi sunt: אַחַסְנָן אַחַסְנָן אַחַסְנָן Benefac, si vis, ut benefiat tibi. Item: אַסְתַּקְכָּה אַסְתַּקְכָּה אַסְתַּקְכָּה Vitupera te ipsum, sicut vituperas alium. מִן אַחַב אֵין יוֹחוּחַ עַן אַלְנָאָר וַיִּדְבֵּל אַלְגִּנָּה וְהוּ יוֹמֵן בְּאַלְלָה וְאַלְלוּם Qui cupit declinare ignem, & paradysum ingredi, credat in Deum & novissimum diem, & hominibus præstet, quæ sibi præstari amat.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

XXI. Quemadmodum verò de virtute in genere Arabes dicere solebant: לֹא עֲנִי לִמֵּן לֹא כַצֵּל לֹא Non est dives, cui nulla est virtus, ac propterea ad ejus studium quoslibet summo fervore excitabant; ita vicissim multas reperias à vitiis dehortationes, quibus si locum cedant Muhammedani, ipsos quoque Christianos plurimis præcedant ut est parafangis, in illis etiam, quæ ipsa Scriptura sacra nigro ubique theta notat. Sic, V. G. scribunt

21. Ita vice
versa Ara-
bes detestā-
tur vitia,

A. Contra calumnias. לֹא תִרָם אַלְחֶגֶר בְּאַלְמַקְלַע אִי לֹא תִרָם A. Calumnia.

Ne jace lapidem אַלְכֵלְמֶרֶה פִּי אַלְאַנְסָאָן אַלְעֵאִיבִי לֹאֵן סִידֶה יִסְמַעְהָ Ne jace verbum in hominem absentem, propterea quod Dominus ejus audit illud. מִן נִקֵּל אִלִּיד פֶּקֶר נִקֵּל עֵנֶךְ Qui adfert ad te; aufert à te. Aliter: מִן יִכְבֵּד בְּשֵׁתֶךָ עַן אַחֵד פֶּהוּ אַלְשֵׁאִתֶּךָ Qui denuntiat tibi diffamatoria super aliquo, ipse est diffamator. Quod Persæ dicunt: Qui aliorum ad te crimina defert & recenset præter opinionem tuos etiam defectus aliis indicat. Germani: Wer vil enttragt/traget vil auß. Iterum Persæ: נָאֵם נִידֵךְ רֶפְתֵּכָאֵן צֵאִיעַ מִכֵּן תָּא בְּמָאֵנֶר Nomen (est Germanorum Stāin/ prout multa alia Germani cum Persis communia habent vocabula & significatione & terminatione) defunctorum (eorum qui abierunt) famam noli ledere, ut & nominis tui memoria maneat. Neque enim mortui convitiis lacessiti purgare se possunt, juxta fabulam Locm. בְּלֹאֵב מֶרֶה אַצֵּאֵבּוֹא גֵלֶר סִבַּע פֶּאֲקֵבְלוֹא עֲלֵיהּ פִּינְהִשׁוֹרֶה פִּנְטֶרֶהֶם אַלְתֵּעֵלֵב פֶּקָאֵל לֶהֶם אִמָּא לֹו אִנְהָ כֵאֵן חֵיא לְרֵאִיתֶם מִכְּאַלִּיבָה כֵאֵחֵד מִן אִנְיֵאֲבֵכֶם וְאַטּוֹל הֶרָא מִעֵנָאֶרֶה אֶלְרִידִין יִשְׁתַּמּוֹן בְּקוֹם קֶד מֵאַתּוֹא וְלֹא יִקְדְּרוֹן Cane aliquando invenerunt pellem Leonis, eamque arroderi cœperunt, quod videns vulpes, dixit eis: At si ille viris esset, videretis ungulas ejus, sicuti unum ex dentibus vestris & adhuc longiores;

Libr 2. de *quo significatur: Eos qui detrahunt ei, qui iam viâ excessit, se non posse de-*
Pseudopr. *sendere. Calumniandi etiam cacœthes denigrârunt eleganti hoc a-*
Muham.

כפי באלסעאיה עיבא אן אחסן אלאשיא. והו אלצרק: pophthegmate: *Satis magnum obirectationis probum est, quod rerum omnium pulcherrima, veritas, in eo scædatur.*

B. *Mendacium.* B. *Contra mendacium.* לא כראמר, ללאכאדב. *Non est honos mendaci: quin imò, si quis alius, mendax inglorius inter Arabes fuit habitus.*

Unde & in proverbium abierunt mendaces: מכרוב מן, מהילה *Mendacior Sobaila*. Nam, ut aiebant, כצוק ואלכרב כצוק *Veritas ma-*

gnifica est; mendacium autem abjectum. Item : אלכרב אלמחן סלאח אלכרב דא זאלצדק שפא Mendacium merum, arma improbi.

דע אלכרב חירת תרי אנה. *Mendacium infirmitas est, & veritas sanitas.*

Omitte mendacium tuum, ubi videris quod tibi profuturum erit: nam nocebit tibi. Et tuum est adherere veritati, ubi videris, quod ipsa nocebit tibi:

לִים לַמֶּלֶךְ אֵךְ וְלֹא לַחֲסוֹד רֵאחָהּ וְלֹא לַכְּרוֹב. *quia ipsa proderit tibi.*

Non est regibus frater, nec invidiis quies, nec mendacibus favor.
 Nam, ut rectè, Hebræorum more παραμυθίζοντα נאמן באלצרק נאמן
 רבב ומו עובב באלברר לר וו צבב Qui notus est veracitate, re-

capitur ejus mendacium, & qui notus est mendacitate, non recipitur (transit) ejus veritas. Dicunt etiam: לֹא אֶכְרֵז אֶחָד מִן הַנִּזְכָּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ אֶת הַקּוֹל הַזֶּה וְיִשְׁמְרוּ אֶת הַמִּצְוֹת הַנֵּלוּכֹת לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.

אלכראנא דאימא ונהא אסור *Lingua muti melior est linguâ loquentis mendacium. Item: Mendacis facies perpetuò est atra. Quod*

דרוץ כוי רוי סיאה ראסת כוי רוי ספיד: plenius exprimunt Persæ: *Qui mentitur faciem habet nigram; qui vera dicit albam.* Unde etiam

ad veracitatem & veritatis studium calcar addunt: גִּבּוֹר גַּמִּיעַ אַעֲמַאֲלֵךְ
 לתכן אלכלמה אלחק *Lumen omnium factorum tuorum esto sermo*

C. *Pejerare* etiam vetant : אסא עלי אנסאן אסא

C. *Pejorare* etiam vetant : אַנטאן עלי אַנטאן אַלד *Nunquam pejorare in hominem quidem, qui tibi nocuit. Ex à tème.*

rariis juramentis planè abstinere jubent: או כַּלְמַתְךָ נֶעַם או
 Esto sermo tuus Etiam vel Non, לא לִתְכוֹן הַקֶּאֱקָא עֲנֵד גַּמְעַל אֲלֵנָא

D. Contra Avaritiam. לא בר מע שח Non est iustitia cum avaritia

D. *Contra Avaritiam.* לא בר מע שח. *Non est iustitia cum avaritia.*

שנה

שחיה עני אפקר מן פקיר *Avaritia divitis pana.* שח אלקני עקובה
צאק צורה מן צאק ירה *Dives avarus pauperior est liberali egeno.* סכי
Angustum est pectus ejus, qui coarctat manum suam, i.e. qui avarus est.
Unde idem etiam Arabibus dicitur: רגל מפקל אלידין *Vir manibus*
obsertatus; Heb. בלי א בלי *obstruxit, obthuravit.* Bene etiam & signan-
ter Arabes argentinam, & inexplabile eorum desiderium, qui per fas
& nefas opes corradunt & facultates, siti conferunt, ita tamen, ut fa-
cilius sitis aquæ compescatur, quàm desiderium colligendi thesau-
ros. Unde Imperator Ali: טמא אלמאל אשר מן טמא אלמא *Sitis*

opum vehementior, quàm sitis aqua. Et alius: אתנתאן לא ישבעון טאלב
אל *Duo non saturantur, quarens scientiam, & quarens*
opes. Hinc de Servatore nostro scribunt Arabes, quòd aliquando di-
xerit: טאלב אלדניא כשארב מא אלכחד כלמא אוראר שרבא
Qui opibus inhiat simi-
lis est ei, qui aquam maris potat: is quo plus bibit, plus sitim provocat, nec bi-
bere desistit, donec pereat. Quem verò eventū polliceantur iis, qui alio-
rum, orphanorū cumprimis, compilârunt opes, sequens eorū probat
traditio: רוי אנה יבערת מן אכל מאל אליתים יום אלקיאמר:
ואלדכאן יברג מן קברה ומן פיה ואנפיה, וארניה ועיניה פיערה
Traditur, illum,
qui orphanorum opes consumpsit, excitatum iri novissimo die, & sumum e-
gressurum esse è sepulchro ejus, ore, naso, auribus & oculis; ut hominibus in-
notescat, illum bona orphanorum in mundo comedisse. Hinc etiam rectè de
avaro dicere solent: אחריון יטלב אלקליל ויציע אלגליל
Avarus
quarrit vilius, & amittit dignius.

E. Αἰσχρότερον etiam damnârunt. Unde: אלקפך אכיר מן אלעני: *Paupertas præstat divitiis illicitis, & lucro injustis.*
Unde & fabulis suos haud inconcinnis monuerunt;

דיב מרה. אכתטף *de malè quæsitis vix tertium gaudere hæredem.*
כנצא קצירא ופימא הו דאהב בה לקיה אלאסד פאכרה מנה
פקאל ארדיב פי נפסה אעתנב כיף שי אעתצבתה לא יתברר מעי
הרא מענאה אן מא יכסב מן אלטלים לא יקים מע צאחכה ואן הו
קאם מעה פלא יתהני בה *Lupus aliquando porcellum rapuit parvum,*
& auferenti illum occurrit Leo, qui enim ei eripuit: dixitq. lupus apud se.
Miror ego quomodo res, quam rapui non maneat inecum: quo minus id,

Liber 2. de quod per nefas acquiritur, non permanere cum Domino suo: *וְסִמְנָאֵתָּ*
 Pseudopr. illum non beari eo.

Muham. F. Pigritiam & desidiam potuissentne gravius suis excutere, quam
 F. Pigritia.

dictis sequentibus: *ממתלי כסאדרה: אלכסל פאנה* Recede
 à pigritia; quia ipsa plena est vituperio, vel damno. *אלכסל וכתרה*
 Pigritia & multitudo se-
 omni abducunt à Deo, & adducunt paupertatem.

G. Ingrati-
 tudo.

G. Contra ingratitudinem faciunt sequentia: *מן פסרת נעמר*
כפרה Perit beneficium, qui ingratus illud tegit, grato animo non ag-
 noscit. Sic Perfæ *משכן נמכראן* In loco, ubi sal comede-
 ris, salinum ne frangito, i. e. benefacta malefactis ne compenses. Quod
 Arabes expriment: *אלגב אלדי שרבת מנה אלמא לא תרמי פירי*
In puteum, ex quo aquam bibisti, ne conjicias lapidem. Notoriam
 verò illorum, quos maximis affecimus beneficiis ingratitudinem, ele-
 ganti proverbio exagitârunt Arabes: *כלמא תערס פי אלפראן ינפער*
Quidquid plantaveris in horto, utilitatem tibi
offeret; at hominem si plantaveris, is eradicabit te. Usu profectò ni-
 mium, cheu! probatum adagium, in iis, qui pudenda ingratitudine
 aliorum compensant beneficia: quam ipsam ingratorum hominum
 indolem sequenti fabula ad vivum depinxerunt: *אלעוסנ קאל מרה*
ללבסתאני לו אנ לי מן יהם בי וינצבני פי וסט אלבסתאן ויסקיני
ויכרמני לכאנוא אלמלוך ישתהונני וינטרון זהרי ותמרי פאכרה
ונצבה פי וסט אלבסתאן פי אגור אלארץ וכאן יסקיה פי כל יום
דפעתין ופשי זקוי שוכה ואפרעתה ואעצאנה עלי גמיע אלשגך אלתי
חולה פאמלת ערוקה פי אלארץ פאמלתא אלבסתאן מנה ומן כתר
שוכה ולם יכן אחר אנ יסתטיע אנ יתקדם אליה הרא מענאה מן
ינאור אנסאן סו פאנה כלמא אכרמתה כתררת שרורה ותמרד
Rubus aliquando dixit hortu-
lano: si mihi esset quispiam, qui curam mei gereret, meque plantaret in me-
dio horti, & irrigaret me, & coleret me, utique Reges desiderarent me, &
asspicerent florem meum & fructum meum. Vnde accepit eum, plantavitque
in medio horti, in optimo terra, irrigavitque eum ac invulnerunt spina ejus,
& germina ac rami ejus supra omnes arbores, quæ circa ipsum erant; &
opernerunt folia ejus terram, & impletus est hortus ab eo, & multitudine
spina-

spinarum ejus, neque potuit quisquam accedere ad eum. Quod significat, Liber 2. de
eum qui conversatur cum homine malo; hunc enim quotiescunque honoras, Pseudopr.
multiplicantur malitia ejus, & rebellis est, & quotiescunque benefacis ei,
male facit tibi. Muham.

H. *Hypocrysim* quo loco habeant Arabes, docent sequentes aliquot *H. Hypocri-*
parcemix: לא תלכס אבין באלליל אלמטלם אעני לא תכן מן *sis.*

Ne indue album nocte ob-
scuro, i.e. ne sis extrinsecus decorus, & intrinsecus plenus iniquitatis & ne-
quitia. Unde & Persarum dicitur in eos, qui curiosi simulant &
Bacchanalia vivunt; vel; ut Arabes loqui amant: עין עברי ואלפואד
תרסם נרסי qui oculum habent lachrymantem, & cor in lusu. ורסי
Vereor A-
rabs, ut Kaabam (sic vocatur templum Meccanum) venias, quia illa, quā
incedis viā, ad Tharistam ducit. Huc facit illud: אם מטאטיה תחתא
Nonnunquam capiti demisso subest malitia.

I. *A scortatione etiam, & lascivia graviter satis suos dehortantur: 1. Scortatio.*

פי כאם אלנסר לא תשרב אלכמר אעני לא תתלדד מע אלזנאד
In patera carnis ne bibe merum, i.e.
ne delitieris cum scortatoribus, neque verbo, neque facto in aeternum. לא
 תפתח אלאטואק קבאל קוס אלמלאיכר אי לא תפתח חואסך
Ne aperias fenestras
ante unum angelorum, i.e. ne aperias sensus tuos in conspectu meretricum,
ne cadas in rethnas earum. Quomodo αἰετισσῶς respondeat εὐδαιμονία, vide
Proverb. Arab. Erpen. Centur. 1. p. 34.

K. *Invidiam & livorem sponte abjecerunt; qui memores erant il-* K. *Invidia,*
lius: כפי ללחסור חסרה Satis est invido invidia sua, i.e. Invidiæ poena
maxima ipsa est invidia: Nam, Invidus alterius macrescit rebus optimis.
Et ut in Anthol. Anagramm. legimus:

Ὁ φιλῶν ἐν ἐχθρῷ ὡς ἐν φίλῳ
 ὁ φιλῶν ἐν ἐχθρῷ ὡς ἐν φίλῳ

Et iterum *Ali: לעדאודי אלחסור כלל עדאודי מזלחה אל*
Omni inimicitia conciliatio est, prater inimicitia invidia. ὡς ἐν φίλῳ
contra invidiam præbent: ערב חסאדך באלאחסאן אליהם
invidos benefaciendo iis.

L. Πολυπραγμονία Persæ hoc apophthegmate damnarunt: *L. Πολυ-*
πρασμονία תו *πρασμονία*
 Tt 3 *ראר*

Liber 2. de

Pseudopr.

Muham.

M. *Vitia in**genere.*

כור דאך כאנה כור מן דר כאנה כור *Tu in domo tua, ego in domo mea. i. e. suarum quisque rerum satagat.*

M. In genere verò de peccato & vitis, non pauca nobis reliquerunt

dicta, planè *ἓν πῶς ἄλλο πῶς ἄλλο*. *Vnum peccatum multum est, id est, unico peccato magnus contrahitur reatus. Item: מן אסתרעי ארנב פקר טלם Iniquitas viri prosternet eum. יצרעה גו או קומי יכי בידאנשי: Sic Perfæ: כרד נהקה רא מנולת נה מה רא qui curat peccatum, ipse iniquè agit. Sic Perfæ: Cum ex populo unus delinquit, nec parvo locus relinquitur, nec magno, i. e. quod Græci dicunt:*

Πολύ μὲν ἡ ἀνομία ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἐκπίπτει.

Et quod Hebræis est, מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה, *præceptum trahit præceptum, & transgressio trahit transgressionem*, id Arabicè exprefferunt: תגר אל ארנב כמה אן אלטאערה תגר, *Peccatum attrahit peccatum, sicut obedientia attrahit obedientiam. לא תעט נפסך ללכאטירה ולא תסלמה ללאשראר. Ne dedas peccato animam tuam, neque tradas eam malis.*

22. Vident
tamen Ara-
bes, nemi-
nem esse si-
ne peccato.

XXII. Quemadmodum verò ipsi quoque Arabes viderunt, adeò miserabilem esse ruinam, in quam nos dejecit Adami defectio, ut nemo inter mortales viveret, qui corruptionis & peccati communi legi non subisset; unde elegantissimum illud proverbium rhythmicum: *קיל אבן אלאנסמן הו אבן אלנקצאן Dicitur homo esse filius defectus: Ita verà felicitate beatum illum demum existimârunt, cui remissa essent peccata, juxta illud אלי: טובי למן רוק באלעאפיה: Beatus, cui concessa est misericordia, seu peccatorum remissio.*

23. Vnde
pœnitentiam
commendant.

XXIII. At quia Arabes nulli remissionis peccatorum spem faciunt, nisi pœnitentiâ eam acquisiverit, hinc plurima reperias in Arabum libris dicta, quibus homini illa suadetur & inculcatur, verbis tam Emphaticis, ut mirari satis non possimus magnum illud hominum miserorum, post factum naufragium, enatandi desiderium. Irritus tamen omnis illorum est conatus, ut reliquarum etiam Gentium, in quibus non pauciora externæ disciplinæ vestigia, & ad virtutes, suscitabula reperiuntur, quàm in Muhammedanis. Videatur *Stobæus, Petri Lagneni sententia, &c. ex Cicerone, &c.* Cæcitas enim, quâ laborant, semper ferè & bonitate, et contumaciâ implicita est. Vanitas, & quidem superbix conjuncta in eo deprehenditur, quod neque miseri homines in Deo quærendo supra se ipsos, ut par erat, conscen-

scendunt; sed pro carnalis sui stuporis modo ipsum metiuntur, & neglecta solida investigatione ad vanas speculationes curiosè transvolant. Itaque non apprehendunt qualem se offert, unitatem in Trinitate, & Trinitatem in unitate. sed qualem pro sua temeritate fabricati sunt, imaginantur. Quo gurgite aperto, quaquaversum pedem moveant, in exitium præcipites semper ruere necesse est. Quicquid enim postea in cultum aut obsequium Dei moliantur impenkâm illi ferre nequeunt; quia non ipsum, sed cordis sui figmentum potius & somnium pro ipso colunt. Pœnitentiam etiam ipsam non illi superstruunt fundamento, quod sacræ literæ nobis monstrant. Ignem afferunt alienum, quo consumuntur potius, quàm sanantur. Videamus tamen aliquot sententias proverbiales: cetera in *Comment. nostra* rejiciemus: Liber 2. de
pseudop.
Muham.

אסנח פי אלמא קבל אלמסא אעני תטהר בתוכה קבל *Nata in aqua ante vesperam,*
אלארתחאל וקבל אן יאתיך אלמורת *i. e. purificare pœnitentiâ ante migrationem, ac prius quàm superveniat tibi mori.* Et alibi: אצי סראנך קבל אלטלמדה אי נור נפסך

באלאעמאל אלצאלחה קבל אן יאתיך אלמורת *Accende lucernam tuam ante tenebras, i. e. illumina te operibus bonis, antequam superveniat*

אנסאן בלא תוכה כנהר בלא מא ואמראה בלא חיה *sibi mors:*

כמצבאח בלא צו *Homo sine pœnitentia est tanquam fluvius sine aqua:*

אסא פימא *mulier sine verecundia tanquam lampas sine lumine.* ויאמא *fiat*

אצי בן מחסנא פימא יבקי *O tu, qui malè egisti in eo quod prateritis, esto*

בן לא יתקדם תוכה קבל אלמות *bene agens in eo quod reliquum est.*

אשפך *Qui non anticipat pœnitentiam ante mortem, miser est.* פקך שקי

אפתי עלי טפוליתך לילא תציר מאכולה ללנאר *Commiseratione moveor (dole) o puer super pueritia tua (peccatis pueritiæ) ne fias cibus*

לא תכטי יא פתי אענל ותב אן אכטארת *Ne pecca o puer, festina & pœniteto si peccaveris.* Unde & alibi de *vanitas vanitatum* recordatione di-

כר אלשנאב חסרה *Memoria juventutis gemitus.* Ita

בעדר תוכה תואן רסתן אז עראב כראי וליך מי נתואן *Per pœnitentiam liberari quis potest à pœna divi-*

אלתאיב *na; sed liberari nemo potest à lingua hominum.* Alibi Arabes: ענרה אלרנב כמן לא רנב לה

אנרה *Resipiscitis peccata sunt, qualia illius, qui nulla habet peccata.* Putant tamen præstare nullius sibi mali esse

con-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

conscium, quàm pœnitentiâ abluere delicta. Unde: **כִּיר אֶלְמִנְרָאמָה**

קֵלָה אֶלְכֵּלָאֵף *Optimum pœnitentiæ est paucitas delicti.* Hunc etiam sensum habere videtur alterum illud proverbium in *Centur. Erpen.*

תֵּרֶךְ אֶרְדֵּנָב אִיסֵּר מִן טֵלֵב אֶלְתוֹכֶרָה *Omissio peccati facilius est peritione pœnitentiæ.* Et quamvis Arabes non diffiteantur, fores misericordiæ Dei, pœnitentibus semper patere, juxta illud: **לֹא יַעֲלֶק בָּאֵב**

אֶלְתוֹכֶרָה עָלֵי אֶלְעֵבָאֵר חֲתִי *Non praecluduntur cultoribus Dei fores pœnitentiæ, donec sol in occasu oriatur:* habent tamen non ineptas quasdam affabulationes, quibus hominibus perfriktæ frontis, & præfractæ mentis nimiam peccandi licentiam adimere voluerunt, ultima vitæ momenta, quibus conscientiæ stimuli maximè pungunt, acrisque quolibet cauterio mordent, in memoriam revocando, unam hic adduxisse satis erit, **חֲמֵל עָלֵי**

אֶנְסָאן מִרְרָה, חֲמֵל עָלֵי, **בְּהִימָה כִּבְשָׁא וְעֵנֹזָא וּבִנְזִירָא וְתוֹנָה אֵלִי אֶלְמִדִּינָה**, לִיבֵיעַ אֶלְגִּמִּיעַ

פֶּאֶלְכֵּבֶשׁ פֶּאֶלְעֵנֹז פֶּלֶם יִכּוֹנֹא יִצְרָבָאן עָלֵי אֶלְבְּהִימָרָה וְאֶמְרָה

אֶלְכִּנְזִיר פֶּאֶנָה כָּאן יַעֲרֵן רֵאִימָא וְלֹא יַהֲדִי פֶקֶאֶל לָה אֶלְאֶנְסָאן יֹא אֶשֶׁר אֶלְוֹחוֹשׁ לְמֵאֲרָא אֶלְכֵּבֶשׁ וְאֶלְתִּים סִכּוֹת לֹא יִצְרָבָאן וְאֶנְת לֹא תַהֲדִי וְלֹא תִסְתַּקֵּר קֶאֶל לָה אֶלְכִּנְזִיר כָּל וְאַחַד יַעֲלֶם נֶפֶסָה אֶנְתִּי אֶעֱלֶם אֵן אֶלְכֵּבֶשׁ לְצוּפָה וְאֶלְעֵנֹז יִטְלֵב לְלִבְנָהָ וְאֶנָּא אֶלְשִׁקִי לֹא צוּף לִי וְלֹא לִבֵּן אֶנָּא עֵנֶר וְצוּלִי אֵלִי אֶלְמִדִּינָה אֶרְסֵל אֵלִי אֶלְמִסְלֵךְ

לֹא מַחְאֶלְרָה הֵרָא מַעֲנָאָה אֵן אֶלְדִּין יַעֲרָפּוֹן פִּי אֶלְכִּטְאִיָּא וְאֶלְרִנּוֹב אֶלְתִּי קֶרְמַת אִירִיָּהֶם יַעֲלֶמוֹן סוֹ מִתְקִלְבֵּהֶם מֵאֲרָא תִכּוֹן אֶכְרֶתְהֶם

Homo aliquando portabat super jumento agnum, capram & porcum, abiitque in civitatem, ut ea omnia venderet. Agnus autem & capra non percutiebant jumentum, at porcus continuè repugnabat, neque quiescebat, dixitque ei homo. O pessimum animalium, quare agnus & capra silent, nec percutiunt, tu autem non quiescis, nec tranquillus es? Dixit ei porcus. Unusquisque novit se ipsum: Ego scio, quòd agnus ob lanam, capra autem ob lac, quaratur. At ego miser, non est lana mihi, neque lac; cum in urbem venero, mittar procul dubio in carnificinam. Hoc significat, eos, qui noverunt peccata & delicta, quæ manus eorum commiserunt, agnoscere pravitatem conversationis suæ cum finis instat. Habet hæc Locmannus in fabulis. Verùm, latiùs justis spatiis sese tractatio hæc effudit. Summâ, cum Muhammedani justificationem suam, vitamq; æternam in propriis operum

rum meritis quærant, eorundem studium suis quàm maximè commendatum esse volunt. Unde אַעמל לנפסך מא אסתטעת ואנהא Liber 2. de Pseudopr. Muham.

נאך וגנר Operare animam tuam, quantum potes, est enim infernus & Paradiseus. Item : ברכה אלעמר חסן אלעמל Benedictio huius seculi ex bonis oritur operibus. אלמאל ואלדניא תוזל ותבקע אלאעמאל Opes & mundus transibunt, opera autem bona permanebunt. אלצאלחה Qui operatur bonum, non privabitur

remuneratione. כל נענה תעלק בערקובחא אי כל אחר יעאקב עלי Omnis oris suspenditur à calcaneo suo, i. e. unusquisque punitur pro actionibus suis. Erpen explicat, unusquisque suum portabit onus. אעמל אלכיראת כלמא תקדר מע אהל אלבית ואלערבא ותכלם Operare bonas, quotiescumque potes domesticis tuis & extraneis, & bona verba loquere tam bonis, quàm malis. Quæ tamen omnia Muhammedanorum opera, optima etiam, aliud nihil sunt, quàm, ut Augustini utar in simili causa verbis, splendentia peccata. Scio, esse quædam, quæ fortè thesi nostræ probandæ non usque adeò commodè inservire videbuntur : semel tamen opportunitatem nasci specimen Γαμολογίας Arabicæ edendi, iis gratificari volumus, qui, præter Historiam, linguæ etiam usum quærunt.

Porro in notarum veræ Ecclesiæ numero Bellarminus etiam habet VIII. Confessionem adversariorum : Sed non vidit Bellarminus ; prout valde jejunos est & parcos in diducendis iis historiis, quæ ex Oriente haberi debent ; nihil Muhammedanos pro superstitionis suæ fundamento acrius urgere, quàm consensum, quem sibi pollicentur, & à Judæis & à Christianis. Ahmed Abulabbas, ben Edris, Sanhaghius, Melkita, librum scripsit ante Reformationis tempora diu satis quatuor absolutum partibus. Primâ recenset Scripturæ αἰτιολογίας, eo ferè modo, quo illi Pontificiorum Theologi, qui omnem incunt rationem auctoritatem Scripturæ elevandi, eandemque, obscuritatis & antilogiarum prætextu, perspicuitatis elogio spoliandi. Secundâ refutare conatur omnia illa argumenta, quibus Christiani & Judæi Muhammedicam religionem impetunt. Hic verò ad risum sæpe ineptus est. Tertiâ multa corrasit, quibus Christianorum & Judæorum sacra suspecta reddere satagit : Hac disputatione contra Pontificias superstitiones (vide Thef. Phil. pag. 60.) ita est investus, ut nunquam Muhammedanorum consensum Bellarminus urgere ausus fuisset, si

Liber 2. de vel per trarlemnam hunc, aliūve ei similem authorem perlustrat.
Pseudopr. fet. Defalcatis autem Papistarum erroribus, pauca præterea author
Muham. habet, quæ in Christianismo desideret. *Quarta* tandem ex Prophetarum & Evangelistarum libris magnam testimoniorum conscripsit

farraginem, quâ probare annitur, Muhammedem Prophetam esse, antiquissimorum utriusque Testamenti vatum vaticiniis prænunciatum, & promissum. Imò, nihil credit in Muhammedismo tam esse absurdum, cui suffragium aliquod & consensus à scriptoribus nostris non possit emendicari: Iis etiam, qui movere fortè potuissent quæstionem: cur, *cum nihil commune cum nostris Bibliis habere velint Muhammedani, tot hæretici tamen ex iisdem depromat* pro Muhammede? satisfacere vult eo ipso, quòd conatu hoc suo clarum facere tentarit, ne hostium quidem suorum Muhammedem desiderare posse patrociniū. Scio turpissimas esse, ut plurimum, & ineptissimas authoris *περὶ προφητειῶν*, quibus Muhammedista authoritatem conciliare studet suo Pseudoprophetæ: videmus interim hinc, ne hæc sibi eripi velle arma pro religionis suæ veritate Muhammedanos, quæ nimis incautè Bellarminus arripit, Est Ecclesia Sponsa Christi, quæ figmentis ejusmodi & fucis opus non habet. Est arx illa Sionis, quæ stramineis & ficulneis hisce sustentaculis minimè indiget.

IX. X. Infelix exitus Ecclesiam oppugnantium; & felicitas eam defendentium.

Quas ultimo ponit loco notas *Bellarminus, IX. & X. infelicem exitum Ecclesiam oppugnantium: felicitatem verò Ecclesiam defendentium*, nomen notarum adeò non merentur, ut mirum sit, non cogitasse Cardinalem furiosis hac ratione Muhammedanis, contra nos, suppeditari arma. Eò enim usque si res nostræ fuerint redactæ, ut alia causæ nostræ præsidia non habeamus, actum erit de illa Ecclesia, quæ per tria post natum Christum secula, præter craticulas, equuleos, ignes, metallifodinarum molestias, exilia, *μερομήχας*, & alia supplicia, de quibus in *Hist. Eccl.* p. 120. egimus, nihil sunt experti. Sed operæ pretium est cum hoc purpurato Romanæ curiæ Atlante committere alium fidei ejusdem socium, cujus gladio facilimè cadet. Ita *Septem-Castrensis* noster c. XI. p. 40. b. *Secundum motivum est victoria eorum continua contra Christianos, quod aliquos multum movet. Unde victores se nominant & gloriantur quasi victores totius mundi. Orant etiam pro victoribus specialiter in omnibus congregationibus suis, præsertim in continuis post comestionem gratiarum actionibus. Superbiunt insuper, & Christianos scæmnas despiciendo nominant, & se viros eorum. Et ut ad hoc magis ac magis incitentur, antecessorum victorias describunt, decantant, laudant;*

ant, ac præconizant. Conferantur hæc cum iis, quæ habemus in Syn. Hist. Eccles. p. 389. & 413. Addat, si lubet, Platinam, gravem sui seculi historicum, & ex iustissima ejus querela colligat, quàm bellè succedat ejusmodi plumbeis pugnare mucronibus. Mahumet scribit in Bonifacio V. magnum in Christiano populo excitavit incendium: & ita magnum, ut verear ne ejus secta, nostra potissimum astate, reliquias Christiani nominis penitus extinguat: adeò tepestimus, & animo ac corpore languidi interitum nostrum expectantes concidimus: Invaluit ejus secta nunc multò magis, quàm antea. Nam tota Asia & Africa magnæque pars Europæ Mahometanis principibus subiecta est. Instant nunc Thurci terra ac mari: ut nos tanquam cuniculos ex his Europa latebris eruant. Sedemus otiosi, alter alterum expectantes, quasi hoc malum universa Reipublica Christiana non immineat. Expectant sacerdotes, ut à secularibus hoc tantum bellum & tam necessarium sumatur. Expectant item seculares, ut præbyteri tuenda religionis causa pecunias in sumptus bellicos polliceantur & subministrant: nec in peiores usus effundant, quemadmodum facere plerique consuevere, pecunias elemosynis & sanguine martyrum comparatas in aurèa & argentea vasa, & prægrandia quidem fundentes, parùm de futuro felicitati Dei, quem tantum utilitatis gratia colunt, & hominum contemptores. Et paulò post: Mahometanâ sectâ nostra ferè Religio extincta est. Et author Fasciculi Temp. ad a. Chr. DCXXIII. Imperium Romanorum circa hæc tempora ubique in orbe terrarum cepit deficere irrecuperabiliter. Nam in Oriente Saraceni, in Occidente Gothi dominia assumerunt, & deinceps tenuerunt. Sed & Elmacini Historia Saracenica luculentissimè testatur, quos brevi tempore Muhammedica pestes habuerit progressus, quos contra Christianos successus. Adeò ut mirari subcat, quid animi fuerit Bellarmino, cum ad ejusmodi lapsus est augas. Sed & de his satis. Vident Pontificiis ad defendendam Religionis veritatem parùm valere notas illas modò memoratas: unde à Septem-Casirensi c. XVI. & deinceps ridentur & refutantur. Videant ergò quid sibi polliceri possint, cum Ecclesiam suam iisdem insignitam characteribus veram esse volunt, & cæteris omnibus anteferejdam. Verùm hæc alius sunt fori, & loci.

Kibor, &
Pseudopr.
Muhara,

CAPUT VI.

De

VARIIS MUHAMMEDANORUM SENTENTIIS, Schismatis & Hæresibus.

Edictum de non tolerandis duabus in Arabia religionibus. Catalogus Schismaticorum Muhammedicorum, cujusmodi sunt I. Hanifæi. II. Melkitæ. III. Schafæi. IV. Henbelitæ. V. Schamrachæi: Generalia quedam εκλογισματα ex Majmonide de Mutazalitis, Afcharitis, Loquentibus, quibus subjicitur tractatio specialis. 1. de Mutazalitis. 2. Afcharitis. 3. Kadræis. 4. Ghabræis. 5. Dararæis. 6. Hamzæis. 7. Karmatæis. 8. Zindikæis. 9. Mulimitis. 10. De dissensu inter Doctores Tarcicos. 11. De discordia Persarum & reliquorum Muhammedanorum, Zophis, &c.

Quemadmodum versipelle & astutum illud Diaboli mancipium, Muhammed, novæ religionis vinculo, eas etiam colligavit gentes, quæ naturâ aliàs & ingenio fuerunt diversissimo; ita etiam idem ille subodorari facillè potuit, nihil causæ suæ & teneræ Reipub. majus illaturum damnum, quàm si animi, variarum religionum divortis distracti, dissentirent. Sedulò proinde cogitavit, qua ratione unam intra limites suos habere posset fidem, religionem unam. Unde verba ejus apud *Elmacinum* p. 8. **לֹא יִתְמַע פִּי בְּיִרְדָּה: אֶלְקָרֵב דִּינָאן** *Ne concurrant in Insula Arabia dua religiones.* Verborum horum Pseudoprophetæ emortualium memor *Omarus*, filius *Alchittabi*, ne quidem Judæis, fœdere licet unitis, locum in Arabia concedere voluit, sed finibus ejus ejecit. Verùm, qui vitare jussit fumum, ipsum sentire debuit ignem. Qui noluit domicilium præbere religione à se diversis; in iis, qui communia habebant sacra, varias & toto cœlo à se invicem dissentientes tolerare debuit in Arabia opiniones. Ita enim brevi tempore Schismata & hæreses in Arabia, & quidem inter ipsos Muhammedistas, creverunt, ut meritò secum habitare, & Christianis Schismatum, varietatem, hæresium portenta objicere cessare deberent. Nos aliquot commemorabimus.

Schismatici in Arabia sunt 1. Hanifæi. I. Sunt *Hanifæi*, ab Antistite, **אֲבִי חַנִּיפָה** *Abi Hanipha* appellati. Ejus meminit *Elmac.* Hist. Sarac. p. 287. **וְסִירְתָּה כָּאֵן מֶלֶכָא גְּלִילָא עֲלֵמָא כְּרִימָא שְׁגֵמָעָא וְאַפֵּר אֶלְעָקֵל חֶסֶן אֶלְעִקִידָה גְּמִיל אֶלְטוּדָה אֶסְקֵט אֶלְמֶכּוּס וְאַזְאֵל אֶלְמֶמְאֵלִים וְעֵמֶר אֶלְקִנְאֶטֶר וְאַלְגֶּסֶר וְאַלְאַנְהָאֵר וְכִנְנָא אֶלְגֵּמָעֵ אֶלְמַעְרֹף בְּגֵמָעֵ אֶלְסֵלְטָאן בְּבִטְרָאֵר וְכִנְנָא**

וּבְנֵי אֶלְמֶדְרֶסֶה, אֶלְחִנִּיפִיָּה, אֶלְמֶנְאוֹרָה, לִקְנֶה, אֶלְאֶמָאס אֶמִי
 חִנְיָה, בְּרֵאשִׁית בְּזֶדֶק וְאִתָּה זְלִיחָה אֶלְוֶסֶם אֶלְזִימֶה. Quod ad: Muham.

Quod ad חניפה ברצאפה בעדאר ואוקף עליה אלוקף אלעטימיה: mores ejus (Gieluluddaulæ) attinet: *Erat Rex eximius, sapiens, liberalis, strenuus, præstans ingenio, sinceritate probatus, insignis pietate, diminuebat tributa, prohibebat ne injuria fierent, & pontes, vias, fluviosque feri curabat, & construi templum Bagdadi, quod templum Regis appellatur; nec non Collegium Hanisæ, prope sacellum Antistitis Abul Hanisæ in via strata Bagdadi, illudque magnis beneficiis donavit.* Sic Ibn Chalcān in quodam צאחב ארכל non modò singularem commendat beneficentiam & liberalitatem (ut diximus in פיהם ורבת nostrō P. III p. 116) sed & hoc addit, quòd בני מדרסה ורבת פיהם פקחא אלפריקין

adificaverit: ואלחניפה וכאן כל יקת תאתיה בנפסרה
Scholam in eaq, confitueris Doctores duarum sectarum, Schaphaos & Hanifas, eosque ipse tempore stato vistraverit. Idem Scriptor meminit A-
bulmobareci Grammatici, quod & ille fuerit additus במרהב, אלא
initio sectae Hen-
belitarum: deinde *sectae Hanifaorum*, & tandem *Schafaus*. Sententiam
eorum de usu liberi arbitrii, ejusque cum providentia divina concur-
su, author libri אלהן אלדן ita proponit p.m. 86.
אן אחראית לאסטמעה פה אלעבר פעל אללה ואסתעמאל
Productio-
nem potentia (*benefaciendi*) *in homine Dei esse opus*: Vsum vero illius po-
tentiae producta esse opus hominis proprie, non Metaphoricè.

II. Sunt *Melkitæ*. Qui hoc nomine inter Christianos veniant, diximus suprâ p. 230: Hoc verò loco intelligimus certam in Islamismo sectam, cujus author est *Malec, Ibn-Ames*. Habuit hæc Arabum secta viros doctissimos, quibus curæ fuit & religionis suæ arcana, & alia quoq; in scripta relata, posteritati committere. Atque in horum numero erat *Ibn-Hagheb Egyptius*, qui, teste *Ibn-Chalican* p.m. 315. Theologiæ suæ non tantum dedit compendium, sed & alios libros, quos idem author hoc ornat elogio, quod fuerint **פי נהאיר אלוסן** *præstantia & utilitate maximè commendati*. Eidem sectæ additus fuit *Abu Muhammed Abdalla*, filius *Abi Zeid*, author libri **כתאב אלוסאלה** cujus aliquoties jam fecimus mentionem. Eandem

Liber 2. de dem sequebatur *Abmed*, ben Edris, Sanhagius, qui initio libri 1. se
Pseudopr. appellat אלמאלכי *Melkitam*. Ita *Ibn-Chalican* p. m. 307. cuidam A-
Muham. nun librum tribuit, compositum פי מרחב אלמאמם מלך רצי
de religione Antistitis Maleci, cui Deus propitius sit.

3. Schafai. III. Sunt *Schafai*. Hæresiarcham habent *Schafæum* quendam,
de quo distichon. *Abumanzoris*, apud *Ibn-Chalican* p. 292.

מתל אלשאפעי פי אלעלמא מתל אלשמס פי נגום אלסמא
קל למן קאסה בעיר נטיר איקאס לציא אלטלמא

i.e. *Quod Sole est inter astra cæli; id Schafæus inter doctores.*

Dicito ei, qui confert eum cum dissimili, perinde esse ac si lucem conferret tenebris.

Ad augmentum hujus sectæ, si à *Schafæo* discesseris, plurima contu-
lit *Zirfaus*, Doctor *Schafæus*. Ei *Abubecer* testimonium perhibet a-
pud *Chalican* p. m. 293. אנה כאן אעלם אלנאם באלאצול בער
אלשאפעי quod in articulis (fidei Muhammedicæ) post *Schafæum* ho-
minum fuerit peritissimus. Idem *Chalican* alterius meminit *Schafæi*, qui
& *Schafæus* fuit, & ex Theologis Arabicis primus Elenctica scrip-
psit. Composuit inter alia capita Theologica, ut Arabica verba so-
nant. De *Deiaddino* refert, quod nec ille frugitens fuerit aut ignavus
in *Schafæorum* castris. שרח אלמרהב אלשאפעי ושרח אלמרהב

שרחא לם יסבק אלי מתלדא פי עשרין מגלדא ולם יכמלה בל
אכרדא לם יסבק אלי מתלדא בקי מן כתאב אלשהאראת אלי אכרדא
Explicuit, verba ejus sunt, *sectam Schafæorum*. Hac autem explicatio talis est, cui similis nulla præces-
sit viginti contenta libris; eam tamen non absolvit, sed affectam reliquit, à
libro testimoniorum ad finem.

שירלדא Schaidala אלפקידא אלשאפעי צנף פי אלפקה ואצול אלרין ואלועט
Theologus Schafæus, qui libros composuit in Theologiam, articulis fidei &
concionibus. Omnium verò fusillimè sectæ hujus dogmata pertracta-
vit *Raujanæus*, teste *Ibn-Chalican* p. m. 307. אלרואני אלשאפעי וצנף

אלכתב מנהג ען אלמרהב והו אטול כתב אלשאפעי. ובתאב
Raujanæus Schafæus, qui de illa secta composuit libros, quibus prolixiores de hac materia non ha-
bentur: Librum item legum, vel, sententiarum. *Antistitis Schafai, cui*
Deus propitius sit. Habere hanc sectam auctoritatem suam ab ipso Mu-
hammede illi tradiderunt, qui ab *Hanifæis* in castra *Schafæorum*

tran-

transierunt. Exemplum suppeditat *Ibn-Chalican*, in *Abu Giasar* Thar-

Liber 1. de
Pseudop. r.
Muham.

madæo, quod *אבו געפער אלתרמדי אלשאפעי וכאן* ita habet:

יקול תפקהת עלי מרהב אבי חניפיה פראית אלנבי פי מסגד
אלמדינה. עליה אלסלאם חגגת פקלת יא רסול אללה קד

תפקהת בקול אבי חניפיה אפאכר בה פקאל לא פקלת אכר בקול
מלך בן אנס פקאל כר מנה מא ואמך סנתי קלת אפאכר בקול

אלשאפעי פקאל מא הו בקולה אלא אנה אכר בסנתי ודר עלי מן
כאלפהא קאל פכרית פי אתר הדא אלרויא אלי מצר וכתבת כתב

אלשאפעי *Abu-Giasar Tarmedæus, Schafæus fuit. Dixerat ille: Secutus*
fui placita Abi Hanifa; cùmque aliquando vidiſſem Prophetam in templo

urbis prophetæ. m. diſputationem inſtitui, atque dixi: O Apoſtole Dei; ha-
Ecceſtus exercui me in Theologia Abi Hanifa, retinebone illam? Non reti-

nebis, reſpondit. An ergo, inquiebam, tenebo verbum Maleci, filii Anes?
Tantum, reſpondit mihi, inde ſumito, quantum legi meæ congruit. An igitur,

iterum dixi, arripiam ſententiam Schafæi? Reſpondit: Nihil habet ſen-
tentia ejus, quod non defendat (capiat) legem meam, & reſutet eum, qui ei

contrariatur. Egreſſus igitur, dixit, primum atque hanc viſionem vidi in
Agyptum, libros Schafæi conſcripſi. Patet ex hoc teſtimonio, non le-

ve aut contemnendum fuiſſe ſectarum harum diſcrimen; quibus ta-
men totus ſcatet Muhammediſmus. Huc accedit, quòd ne quidem in

Alkorani explicatione inter ſe convenerint. Verbi gratiâ Sur. V. p. 69.
legimus יוכרכם אללה באללעו פי אימאנכם ולאכן יוכרכם במא עקרתם

Non puniet vos Deus propter incogitantiam juremento ve-
ſtro commiſſam; corripiet vos propter id quod firmâſtis, ſi nempe illud te-

merè violaveritis. Quid per incogitantiam hanc intelligendum ſit,
certaine inter ſe Schafæus & Abu Hanifa. הו מא יברו מן אלמר בלי

קצד בקולה אלרגל לא ואללה בלי ואללה ואליה דהב אלמאם
אלשאפעי וקיל אלחלה עלי מא ימן אנה כדלך ולם יכן ואליה

id eſt, Per incogitantiam intelligitur, quod viro alicui
contra intentionem excidit, ut cùm aliquis dicit: Non per Deum. Ita

per Deum. Sic ſentit Antifiles Schafæus. Alii dicunt jurementum intelli-
gi de re, quæ talis vel talis nobis videatur, cùm revera non ſit. In hanc ſen-

tentiam concedit Abu Hanifa.

IV. Sequuntur *Henbelita*, ab Ahmed ben Henbel denominati, 4. *Henbelita*,
qui & ipſi ſuperſtitionum ſuarum non paucos habuerunt. *hy perafp-*
ta.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

Itas. *Ibn-Chalican* p. 283. commendat *Abū Abdallam*, *Ibn Iathim* Charanæum, qui librum contexuerit **פִּי מַרְהַב אֶלְמַאֲמַם אַחְמַד בֶּן** *In religione Antistitis Ab-*
medis, filii Henbel, cui Deus gratus sit, cui brevitate potissimum gratiam
conciliavit. Et pag. 301. **אֶלְכֶרְקִי אֶלְפֶּקִיָּה אֶלְחַנְבְּלִי כֹאן עֵין אַעִיָּאן.**
אֶלְפֶּקִיָּה אֶלְחַנְבְּלִי וְצִנְאָה פִּי מַרְהַבָּהּ כְּתִיבָהּ מִן גְּמִלְתָּהּ
אֶלְמַכְתָּצַר אֶלְרִי יִשְׁתַּעַל בְּרָה אַכְתָּר אֶלְמַכְתָּרִין מִן אֶצְחַאבְּנָהּ
Charkeus Doctor Henbelita, fuit. ex celeberrimis doctoribus Henbelitis.
Multos de illa religione libros composuit, e quorum numero est compendium,
in quo occupantur plurimi tyrones lociorum ipsorum.

5. Schamra-
chai.

V. *Schamrachai* **אֶלְשַׁמְרַאכִי**, qui à superstitione Muhammedis nonnihil dissentiunt, licet eam amplectantur: *Ciggaus Thef. Arab.*

Sunt tamen hæ Muhammedicæ sectæ ita comparatæ, ut ab una ad alteram facilem concedant transitum: unde & exempla occurrunt Principum, qui utriusque sectæ, institutis collegiis, studia foverunt & promoverunt. *Ibn-Chalican* p. m. 300. **אַחַב חַמְאָרִי וְהוּא אֶבְן אַכִּי** *Præfectus Hamæ, nepos Saladin ex fratre, duo habuit gymnasia; Schæaorum & Melkitarum.* Aliæ verò reperiuntur inter Muhammedistas opiniones diversæ, quæ longius à se invicem abeunt, de quibus antequam agamus distinctius & in specie; in genere quædam ex *Majmonide* præmittemus. Sic er-

ⲙⲉⲗⲉⲓⲙⲉⲧⲉ
va genera-
lia ex Maj-
mon. de Mu-
tazalitis,
Asebaritis
& Loquen-
tibus.

gō loquitur in *Moré Hannev* P. I. c. 71. **אִמָּא הַדָּא אֶלְנֹר אֶלְיִסִּיר**
אֶלְרִי תְנִידָה מִן אֶלְבִּלָאִם פִּי מַעֲנִי אֶלְתּוּחִיד וּמָא יִתְעַלֵּק בְּהַדָּא אֶל
בִּעְנִי לְבַעֵן אֶלְנֹאֻנִים וְעֵנֵר אֶלְקֶרְאִין פְּהוּ אִמֹר אֶכְרוּהִי יַעֵן
אֶלְמַתְכִּלְמִין מִן אֶלְאֶסְלָאִם בְּהַדָּא אֶלְטְרִיקָה כֹּאנֹא פְרִקָה מֹאֻהִם
אֶלְמַעְתּוּלָהּ פֹּאכְרוּ עֵנָהּ אֶצְחַאבְּנָא מָא אֶכְרוּהִי וְסִלְכוּהִי פִי
טְרִיקָהּ וְבַעֵר דִּלְךָ בְּמַדָּה חֲדָתָה פִי אֶלְאֶסְלָאִם פְּרִקָה אֶכְרִי
וְהִם אֶלְאֶשְׁעָרִיָּה וְחֲדָתָה לָהֶם אֶרָא אֶכְרִי לֹא תִגֵּד עֵנֵר אֶצְחַאבְּנָא
מִן תִּלְךָ אֶלְאֶרָא שִׂיא לֹא לֹאנָהּ אֶכְתָּאֲרוּהִי אֶלְרִאי אֶלְאוּל עָלִי
אֶלְרִאי אֶלְתָּאנִי בֵּל לְמָא אֶתְפַּק אֵן אֶכְרוּ אֶלְרִאי אֶלְאוּל וְקִבְלוּהִי
וְשִׁנוּהִי אֶמְרָא בְּרֵהֲאֵנִיא אִמָּא אֶלְאֶנְדִּלְסִין מִן אֶהֱל מִלְתָּנָא כִּלְהֶם
יִתְסַמְכוּן בֹּאקֻאוּל אֶלְפִּלְאֶסְפָּה וַיְמִילוּן לֹאֲרָאֻהֶם מָא לֹא תִנְאֶקִין
קֹאעֲדָה שְׂרִיעָהּ וְלֹא תִגְדָּהּ בִּגְדָהּ יִסְלְכוּן פִּי שִׂי מִן מַסְאֶלְךָ
אֶלְמַתְכִּלְמִין

אלמתכלמין ולדלך ידהבון פי אשיא כתירדה נחו מרהבנא פי הדד
אלמקאלה פי תלך אלאמור אלנורה אלמונורה למתאכריהם
ואעלם אן כל מא קאלתה אלסלאם פי תלך אלמעאני אלמעזולי
מנהם ואלאשערי הי כלה ארא מבנידה עלי מקדמאת תלך
אלמקדמאת מאכורח מן כתב אליותאנין ואלסריאנין אלדין ראמא
מכאלפה ארא אלפלאספה ורחץ אקאווילהם וכאן סבב דלך למא
עמת אלמלה אלנצראניה לתלך אלמלל ומנהם נשאת אלפלאספה
ונשיא מלך יחמדן אלדין ראמא עלמא תלך אלאעצאר מן יונאן
ואלסריאן אן הדא דעאוי תנאקצהא אלארא אלפלאספיה מנאקצה
עטימה בינא ונשא פיהם הדא עלם אלכלאם ואבתדוא ליתכתוא
מקדמאת נאפעא להם פי אעתקארתהם וירדוא עלי תלך אלארא
אלתי תהר קואעד שריעתהם ולמא גאת מלה אלסלאם ונקלת
אליהם כתב אלפלאספיה פוגרוא כלאם יחיי אלנחוי ואבן עדי
ועירחא פי הדא אלמעאני פתמסכוא בה וטפרוא במטלב עטים
בחסב ראייהם ואכתארוא איצא מן ארא אלפלאספה אלמתקדמין
כל מן ראיה אלמכתאר אנה נאפע לרה ואן כאן אלפלאספיה
אלמתאכרון קד ברהנא בטלאנה כאלנז ואלכלא וראוא אן הדד
אמור משתרכד ומקדמאת יצטר אליהא כל צאחב שריעה תם
אתסע אלכלאם ואנחטוא אלי טריק אכרי עניכח מא עלם בהא
קט אחר מן אלמתכלמין מן יונאן ועירחא לאן אולאיד כאנא עלי
קרב מן אלפלאספיה תם איצא גאר פי אלסלאם אקואיל
שרעיה כציערה בהם אחתאנא צרורה אן יקצדוהא וקע ביניהם
איצא אכתלאף פי דלך פאתבתת כל פרקה מנהם מקדמאת
נאפעא להא פי נצרה ראייהא ולא שך אן תם אשיא תעמא תלאתה
אעני אליחוד ואלנצארי ואלסלאם וחו בחרת אלעאלם אלתי
בצחתה תצח אלמענזאר ועירחא ואמא סאיר אלאשיא אלתי
תכלפרת האתאן אלמלתאן אלכח פיהא ככח אולאיד פי מעני
אלתא

Eiber 2. de
Pseudopr.
Muham.

אלתא לוח' וכו' בעץ פרק האולא פי אלכלאם חתי אחתאנא

אלאתכאח מקדמאח חבתאח בתלך אלמקדמאח אלתי אכתארות

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

Majm. 60.
Jewia ge-
nerali de o-
rigine,
2. Mutaz-
litarum.
b. Aschari-
tarum-

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

אלאשא אלתי כאצוא פיהא ואלאשא אלכציה בכל מלה מנהמא

c. Loquen-
tium.

Pauca autem illa, qua de negotio unitatis, & ceteris ab illo dependentibus, invenies apud Geoncos & Karacos, sunt ea ipsa, qua mutarunt à Loquentibus Ismaelitarum. In hac autem via fuit secta quaedam, cui nomen Mutazalitarum, & ab iis acceperunt socii nostri quicquid acceperunt, eorumque sententiam calcarunt. Postea verò, successu temporis exorta est in Islamismo secta alia, Ascharitarum videlicet, qui aucthores fuerunt sententiarum aliarum, de quibus apud socios nostros nihil reperis: Non quòd priorem sententiam posteriori praeulerint, sed quia ita jam contigit ut priorem sententiam amplexi fuerim, eamque tanquam certam ac demonstrativam, acceptarint. Andalusii verò, qui sunt de gente nostra, omnes arripuerunt Philosophorum sententias, & ad placita eorum inclinant, quae non contrariantur fundamento Legis: neque reperies eos alio modo vestigiis Loquentium insistere. Hinc invenias è paucis illis, qua à recentioribus eorum habemus, in multis ad nostram sententiam ipsos accedere & confugere. Scito autem omnia ea, qua de his rebus in Islamismo differuerunt Mutazalitae & Ascharitae, superstructa esse principiis defunctis ex libris Graecorum & Syrorum, qui in hoc incubuerunt, ut dissentirent à placitis Philosophorum, eorumque sententias destruerent, cujus rei causa est, quòd cum Religio Christiana duas illas nationes sub se comprehenderet, & in iis Philosophi orirentur, surgerentque Reges, qui illi Religioni (Christianae) faverent, viderentque peritiores horum principiorum ex Graecis & Syris, religionem istam dis diu πικρὸν à placitis Philosophicis differre, quòd inquam, tum ortum dederint scientiae verborum, (Loquentium studio,) incepterintque confirmare principia, qua usum magnum habebant in conformandis articulis fidei suae, tum ad refutandas sententias, qua fundamentis legis eorum sunt contraria. Cum verò postea Islamismus obtineret, iisque libri Philosophorum translatis fuissent, invenissentque verba Jahia (Iohannis) Grammatici, Ibn Adi, & aliorum, in hac materia; tum illi ea, tanquam praeclarum aliquod, opinione sua, ὑπομνησται, sunt amplexi. Elegerunt etiam è sententiis Philosophicis prioribus, quidquid eligens videbat sibi utiles fore, et si vel maxime posteriores Philosophi ejus jam vanitatem demonstrarunt, ut est sententia de atomis, & vacuo, &c. Viderunt enim, res istas esse communicabiles, & principia, quibus omnis studiosus legis habeat opus.
Postea

Postea dilatantur Ismaelita Verborum hoc studium, & descendunt ad sententiam aliam planè admirabilem, quam nullus unquam Loquentium Græcorum, aliorumve noverat. Illi enim propè ad Philosophos accedebant. Postea verò nata sunt inter Ismaelitas dogmata quadam legis propria, qua & ipsa coacti illi fuerunt defendere. Et orta est inter eos iterum magna contentio, una quaque secta ea principia confirmante, quæ utilia erant sententia sua defendenda. Neque dubium est, quin res sint, in quibus tres illa secta (Christiani, Judæi, & Muselmanni) conveniunt, ut est sententia de Creatione Mundi, per cujus verificationem verificantur miracula, &c. Alia verò, in quibus dua illa religiones dissentiunt, dubia esse & controversa, ut sunt controversia eorum (Christianorum) de Trinitate, & controversia alierius sectæ (Ismaeliticæ) de verbo Prophetiæ : ita ut coacti fini stabilire præcepta, quæ confirmarentur illis placitis, quibus elegerunt res inter ipsos controversas, atque res cuique religioni (Judaicæ & Christianæ) proprias. Antequam verò ea, quæ in genere de Arabum fœdis & hæresibus disseruit Majmonides, plenius secundum partes, excutiamus, subsistendum nobis adhuc paululū est in Loquentibus, quorum toties apud Arabes & in More Nev. fit mentio. Sunt autem illi Philosophi Arabum celeberrimi, Metaphysici subtilissimi, qui ut à primis Christianis, Majmonide teste, disputationis ferram recipere didicerunt, ita postea, cum Sacra profanis, Theologica Philosophicis miscuissent, hanc ipsam lampadem, studiis Arabum paulatim abolitis, Christianis, Hispanis cum primis, Theologiæ Scholasticæ studiosis, tradiderunt. Studiis hisce plurimi aliquando in Arabia inclauerunt Philosophi. Ibn-Chalican nomine hoc commendat Ibn-Phurek quem appellat אלמתכלם Loquentem; Item Schabrabstanaemus, qui itidem non tantum אלמתכלם Loquens Philosophus dicitur, sed & author librorum פירוש אלכלאם in scientia verborum. Eorum Majm. præterea meminit in More Nev. P. I. c. 69. Philosophi, inquit, prout nōsti vocant Deum Opt. Maxim. causam primam, à qua appellatione celebres & famosi Scriptores è Loquentium secta valde abhoruerunt, eumque Agens vel Efficientem vocitare maluerunt, existimantes magnam inter Causam & Agens vel Efficiens esse differentiam. Dixerunt enim: Si dicamus causam, sequetur necessariò, esse aliquod ipsius causatum & effectum, atque ita mundum esse æternum, & à Deo necessariò creatum. Si verò dicamus Efficiens vel Agens, non statim sequitur necessaria alicujus operis vel Effecti existentia: quia Efficiens potest esse ante opus & effectum suum, imò non potest cogitari Efficiens, nisi cogitetur præcedere.

Libert. de
Pseudopr.
Mubam.

Ind. Christ.
Mubam. que
communis
habeant,
que pro-
pria.

Loquentes
Theologie
Scholasticæ
prodromi.

Eorum sen-
tentia qua-
dam.

liber 2. de
Pseudop.
Muham.
Scopus &
intentio eo-
rum.

*cedere opus & effectum suum. De summa verò, scopo & intentione eorundem Loquentium ita differit Majm. P. 1. c. 7. וּבִאֲגֻמְלָהּ אֵין כָּל אֶלְמִתְכַּלְמִין אֶלְאוּל מִן אֶלְיוֹאֲנִין אֶלְמִתְצִרִין וּמִן אֶלְאֶסְלָאִם פֶּאֱנָהֶם לֹא יִתְבַּעֲוּ אֶלְטֶאֱהֶר מִן אֶמֶר אֶלְמוֹנֹד וְלֹא פִי מִקְדִּמָּתָהֶם בָּל יִתְאֻמְלוּ כִּף יִנְבְּעִי אֵין יִכֹּן אֶלְוֹנֹד אֹול חֲתִי יִכֹּן מִנֶּה דְלִיל עָלֵי צַחְדֵּה הֶרָא אֶלְרֵאֵי אֵין לֹא יִנְאֻקְצָה פֶּאֱרָא צַח דְלֶךְ אֶלְתַּכִּיל פֶּרְצֹא אֵין אֶלְוֹנֹד הִו עָלֵי צֹוֶרְדֵּה כֶּרָא וְאֶכְרֹוּ אֵין יִחְתָּנֹוּ עָלֵי אֶתְבָּאֵת תֶּלֶךְ אֶלְרַעֲוֵי אֶלְתִּי תֹוכֵר מִנֶּהָ אֶלְמִקְדִּמָּאֵת אֶלְתִּי יִצַּח בְּרָא אֶלְמִדְרָבָּה *Summa, Loquentes omnes initio tam Græci Christiani, quam Muselmanni, non attenderunt rei. existentis rationem manifestam, neque principia ejus, sed id tantum spectarunt, quomodo. res. esse. deberet. initio comparata, ut huic confirmanda. sententia inserviret, aut eam non destrueret. Postea cum conatus est (prop. phantasmata) succederent, lege quasi constituerunt rem ita se habere. Incipientes igitur disputare stabiliverunt illas sententias, & quibus principia eorum pendebant, quæq. religionem eorum confirmabant. Atque sic fecerunt, pergit Majmonides, sapientiores inter ipsos, qui primi istarum rerum fuerunt auctores & directores, illasque in libros retulerunt, protestando tamen, sola speculatione ad ita sentiendum se inductos esse, sine ullo sententia prioris respectu. Verum, posteriores, libros ipsorum legentes, de hoc illorum artificio nihil sciverunt, ita ut, cum in libris illis antiquis invenirent magnum conatum, ingensque studium, ad rem aliquam confirmandam vel destruendam, nihil minus cogitantes, quàm illam confirmationem vel refutationem in materia religionis esse necessariam: sed simpliciter crediderunt, majores suos hoc tantum fecisse, ut confunderent sententias Philosophorum, & in dubium revocarent ea, quæ illi pro certissimis & maxime demonstrativis habuerunt. Neque vel minimam suspicionem habuerunt, ac si res aliter haberet, quàm censuerunt. At verò certissimum est, priores illos, nihil asseruisse vel negasse, quàm id, quod sententiis ac dogmatibus ipsorum, quantumvis remotissime, & post centum quasi consequentias nocere & præjudicare potuisset: atque ita morbum ex ipso fundamento auferre voluisse. Ad hæc omnia in genere tibi dico, rem omnino habere, sicut dixit Themistius: Natura rerum non sequitur opiniones hominum, sed opiniones hominum debent sequi naturam rerum. Cum verò considerassem, & libros Loquentium perlégissem, quemadmodum studiosè quoque & pro virili scrutatus sum libros Philosophorum, inveni omnium ipsorum (Loquentium) unicam speciem, partibus tantum distinctam.**

Prin-

Principale enim fundamentum omnium est, nullam certam cognitionem rerum haberi posse, quod scilicet hoc vel illo modo se habeant, eò quod in intellectu contrarium semper esse, & cogitari possit. Plura de Loquentibus vide ibid. cap. sequenti LXXIII. & deinceps ubi duodecim Principia Loquentium, ad probandas quatuor istas quæstiones de Existentia, Unitate & Incorporitate Dei, ut & de Novitate Mundi, non tantum recensentur: sed etiam explicantur & refutantur. Nota: cum primis verba ex c. LXXI. Noli etiam à me expectare, ac si adducturus tibi essem argumenta Loquentium, quæ pro veritate principiorum suorum adducunt. Nam in hac re & illi totam vitam suam consumpserunt, & consumunt dies suos illi, qui sequuntur ipsos. En idem Scholasticorum, & Theologiæ Scholasticæ! Redeundum nunc in viam ad pertexendum Catalogum hæreticorum & Schismaticorum Muhammedanorum.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

VI. Sequuntur *Mutazalita*, Arabicè *معتزلة*, propriè *ἀφωρισμένοι*. VI. *Mutazalita*.
Unde in nupera Editione Regia Parisiensi *Macchab.* l. i. p. 27. ubi de

Phariseorum agitur origine, iidem *אלמעתזלה* appellantur: quo nomine etiam veniunt apud *Elmac.* p. m. 188. Sadducæi p. 164. Incunabula hujus sectæ: Ibn-Chalican deducit à quodam *Ketada*, qui Collegio quorundam, quibus ille se adiunxit, nomen hoc imposuit. Quæ de re *author* p. m. 297. Eorum crebrò meminit *Majm.* in *Morè Nevochim.* Libro III. c. 16. ubi de variis circa Providentiam Dei agit opinionibus, quartam *Mutazalitæ* tribuit: *ואלראי אלראבע הו ראי מן*

Eorum de
providentia:
sententia.

ירי אן אלנאסאן אסתאעא ולדלך יגרי מא שא פי אלשריעה מן אלמאמר ואלנהי ואלגזי ואלעקאב עוד האולא עלי נטאם וירון אן אפעאל: אללה פלהא תאבעה ללחכמה ואנה לא יגז עליה גור ולא יעאקב מחסנהי ואלמעזלה: איצא יכון הדא אלראי ואן כאנה אסתאעא לאנאסאן ליסת הי ענדהם מטלקה והם איצא יעתקדון אנה תעאלי עאלם בסקוט תלך אלורקה וברביכ הדא אל נמלה *Quarta sententia eorum est, qui statuunt, hominem potestatem aliquam habere, secundum quam sequi possit, quantum vel in lege, præcepta, interdicta, retributionem bonam, & penam. Afferunt insuper, opera Dei omnia sapientiam ejusdem sequi: in qua tamen nulla sit iniquitas; nullamque rem bene gestam puniri. Et hac ipsa sententia est Mutazalitarum, etsi potestatem homini absolutam illi non:*

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

tribuant. *Credunt etiam, Deum scire cujusvis folii casum, & cujusvis for-
micæ reptatum, & quod providentia Dei ad omnia ejusmodi se extendat
entia.* Et paulò post: **מא כל מא** ודלך אנ הרא אלארא ודלך אנ כל מא

תראה מן אהואל אשכאן אלאדמיין אלמתכלפרי, ויראהא ארסתו

אתפאקא מחצא ויראהא אשעדי תאבע למגדר משידי, ויראהא

אלמעטולי תאבערי לחכמה ונראהא נחן תאבערי. אלאסתחקאק.

Atque sic explicat tibi sunt sententia ista, & quod omne illam diversitatem, quæ in singulis hominum individuis apparet, Aristoteles tribuit tantum accidenti: Affaria, voluntati: Mutazali sapientia: Nos (Judæi) verò statuimus, sequi eam meritum cujuslibet, &

idem sta-
tuunt ודלך
מגאליא.

rationem operum. Et iterum: **ול זיאדרי** ונא פי כלאם אלחכמים זל זיאדרי

מא נאת פי נן אלתוריד, והו קול בעצהם יסורין של אהבה ודלך

אן נחסב הרא אלראי קד ינול באלשכך אפאת לא לדנב מתקדם

כל ליעטם גזארי, והרא הו איצא מדהב אלמעטולרי. ולא נן פי

ני *Occurrit autem in verbis sapientum p.m.* להתרא אלמעני

cujus in lege nulla fit mentio, id nempe, quod quidam statuunt,

Cogitationes ex amore (αγάπη Theologi vocant); juxta quam sententiam

immittere possunt homini calamitates, nullo precedente peccato, sed ut ejus

multiplicetur remuneratio. Atque hæc etiam sententia est Mutazalita-

rum, pro qua nullus in lege textus occurrit. Eodem capite: **אמא חרירי**

הרא אלעון ללחיואן פלם יסמע קט פי מלתנא קדימא בונה ולא

דברה קט אחד מן אלחכמים. לכן בען אלמתאכרין מן אלגאונים

זל למא סמעה מן אלמעטולה אעתקרה *De retributione illa anima-*

lium irrationalium (de mure enim innocente, ut Majm. iterum utar ver-

bis, à fele vel accipitre rapto & discerpto dicunt Mutazalitz, sapientiam

Dei hoc super istu mure decrevisse, & propterea quoque in seculo venturo re-

tributionem ipsi daturum) nihil unquam auditum fuit in religione nostra.

Sapientes etiam nostri nullam ejus fecerunt mentionem; sed tantum recentiores quidam ex Geonaz p.m. cum à Mutazalitis eam audivissent, eam-

dem crediderunt. Sed & author **אלרדין** פי אצול אלדין

כתאב אלרבעין פי אצול אלדין *libri quadraginta articulorum fidei*, mentem Mutazalitarum de Provi-

dentia Dei circa malum p.m. 87. ita exprimit: **אלמעטולה אצא**

פוא אלשר פקט אלי אנפסהם ואתכתוא לאנפסהם אלאכתוא

אלכלי

אכלי תחור אען נסכה אלקניה אלי אללה ואלטלם ולכן נסביא
 אלי אללה אלעגו פי צמן דלך זלם ירוא העאלי אללה ען דלך

Libera, de
 Pseudops.
 Muham.

Mutazalitæ sibi solis tribuunt malum, atque ad eò absolutam
 sibi arbitrii libertatem vindicant, ne videlicet Deo quicquam mali aut vio-
 lentia assignare cogantur: quo ipso tamen Deum impotentia infimulant,
 nescientes, Deum Opr. Maximum his omnibus esse superiorem. Atque his

ipsis Mutazalitis idem author statim opponit אלסנה אהל *populum*
legis, id est, Ismaelitas & Muhammedistas, opinione sua orthodoxos.
 Neq; vero in hoc tantum capite à reliquis abierunt Saracenis *Muta-*
zalitæ; sed & alia sparserunt dogmata, receptæ eorundem sententiæ
 contraria. V. G. Sur. II. w. 49. legimus: ען נפס לא תנזי נפס

נפס שיא ולא תקבל מנהא שפאעה ולא יוכר מנהא ערל ולא הם
 יצרון *Et time te diem, quo nec compensat anima pro anima quicquam, nec ejus admittitur deprecatio ulla; nec accipietur ab ea ulla redemptio, neque ferunt.*

יקר תמסכת אלמעחולה *Beidavi*: בהרא אלאייה עלי נפי אלשפאעה לאהל אלכבאיר ואניב באנהא
 מכצוה באלכפאר ללאיאת ואלאחאריה אלוארדה פי אלשפאעה

ואלאייה נולת דרא למא כאנת אליהוד תועם אן אבאהם תשפע
 להם *Arripiant Mutazalitæ hunc versiculum, ad probandum, pro homi-*
nibus gravibus sceleribus notatis intercedere non licere. Ego vero respondeo:
illud propriè eos respicere, qui versus & sententias pro deprecatione præ-
cedentes negent. Demissus autem fuit hic versiculus ad refutandos Iudeos,
qui patrum suorum pro se intercessionem sibi pollicebantur. Crevit hoc ho-
minum genus in Imperio Muslimicorum alibi, tum maxime apud
Chorazmios, Unde Ahmed, fil. Arabiæ in Hist. Timur. p. 28. וחררה

אלסמלכה דאת מרן עשימה וולאיאת נסימדה חתהגה מנמע
 אלפצלא ומחל רגאל אלעלמא ומכר אלטרפא ואלשערא ומורד
 ואלארבגה ואלכברא ומערן קאל אלמעחולא וינכוע כדאר אהל
 אלחזק מן ארבאכ אלהדי ואלצלאל *Continet regnum hoc Chor-*
azmiorum Urbes magnas, & dyi stias amplas: Metropolis est locum, in
quo conveniunt præstantissimæ quæque, et sedes virorum eruditiorum; prædum
ibi figunt politioris ingenii homines ac Poetæ; eodem etiam velut refecturi
sitim confluant literatores atque magnæ res: ibi dem quoque est fovea
Mutazalitarum, & seaturigo magna studiosorum multisudinis, subtilium-
que.

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.
Antistites
hujus sectæ
& hypera-
spiste.

que hominum, qui tum rectè, tum erroneè incedunt viâ. Excelluit in his studiis *Ghabaus*, pater & filius, de quibus *Ibn-Chalican* p. 307. אלגבאי כאן הו ואבוה מן כבאר אלמעזלה ולהמא מקאלאת עלי מרהב אלמעזאל *Ghabaus, ejusq; parens, ex Antistitibus Mutazalitarum fuerunt, quorum etiam de hac religione extant sermones. Alii etiam idem author meminit Ghabai, Scriptoris inter Mutazalitas celebris, qui & Loquentium* (de quibus supra) studiis delectabatur. Refert de utroque disputationem, quam, quia brevis est, ex p. m. 289. verbatim subjungam. פיקאל אן אבא אלחסן אלמדכור סאל אסתאדה אבא עלי. אלגבאי ען תלתה אבוה אחרהם כאן מומנא ברא תקיא ואלתאני כאן כאפר פאסקא שאקיא ואלתאלת כאן צעיריא פמאתוה פכין חאלהם פקאל אלגבאי אמנא אלזאהר ופי אלדרגאת ואמנא אלכאפר ופי אלדרכאת אמנא אלצעיר ומן אהל אלסלאמה פקאל אלשאערי אן אראר אלצעיר אן ירהב אלי דרגאת אלזאהר הל יודן לה פקאל אלגבאי לא לאנה יקאל לה אן כאך אנמא וצל אלי הדה אלדרגאת בסבב טאעתה אלכתירדה וליס לך תלך אלטא עאתר פקאל אלשאערי ואן קאל דלך אלצעיר אלתקציר לים מני פאנך מא אבקיתני ולא קדדתי עלי אלטאעה פקאל אלגבאי יקול אלבארי גל ועלא כנת מעלם אנך לו בקית לעצית וצרת מסתחקא ללעזאב אלאלים פראעית מצלחתך פקאל אלשאערי פלו קאל אלאך אלכאפר יא אללה אלעלום עלמת חאלה פקר עלמת חאלי פלם ראעית מצלחתה רוני פאנקטע אלגבאי והדא אלמנאטרדה דאללה עלי אן אללה תעאלי כן מן שם ברחמתה וכך אכר *Dicitur: בעחאבה ואן אפעאלה עיור מעללה בשי מן אלמעזראין Abulhasenun memoratum; Praceptorem suum Abu Ali, Ghabaum, de tribus fratribus (quorum unus fidelis fuerit, iustus & pius, alter infidelis pravius, miser, tertius vero minorennis) interrogasse, quanam postquam mortui fuissent, eorum esset conditio? Respondisse Ghabaum, piium esse potitum sede beatorum, impium vero detrusum in locum damnatorum, minorennem vero esse ex populo pacis, i. e. ex iis qui domicilium pacis, quod secundum Paradiſi nomen est, incolunt. Dixit autem Alcharita: Quid si vero parvulus ille transire velit ad gradum pii, anne illi concedetur? Respondit Ghabaum: Non. Diceretur enim ei: Frater tuus gradum hunc multâ suâ obedi-*

dientia meritis est, quam tu non praestitisti. Regessit Ascharita: Quid si verò dicat minorennis: Defectus hic non est ex me, meque enim tu superstitem me reliquisti, ut potuisses hanc probare obedientiam. Respondit Ghabaus: Tunc dicet creator Opt. Max. scivi equidem te si superstes fuisses fore immorigerum, adeoque poena dolorifica dignum, atque sic sollicitè salutem tuam curavi. Dixit Ascharita: Quid si verò infidelis objiciat frater, O Deus sciens, scivisti statum ejus, ergò nec meum ignorare potuisti, cur ergò de ejus salute fuisti sollicitus, de mea non item. Et finem imposuit Ghabaus. Hac verò disputatio significat, Deum peculiariter misericordia sua amplecti quem velit, alium, eadem libertate, punire, quòdque opera ejus nullo debilitentur impedimento.

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

VII. Succedunt Ghabetai, Mutazalitarum surculus & propagote- VII. Ghabetai Mutazalitarum surculus.
ste Ibn-Chalican p.m. 300. אֲלֵנַחֲטָא אֵלֶיהָ תִּנְסַב אֶלְפֶּרְקָה אֶלְמַעְרוּפָה
אֶלְנַחֲטָה מִן אֶלְמַעְרוּפָה Ghabet, à quo secta Ghabetorum, Mutazalitarum propagata. Commendatur idem author, quòd Loquentium studia tractarit.

VIII. Famosi etiam inter Muhammedanos sunt Ascharita, quo- VIII. Ascharita.
rum jam suprascripta est mentio. Quibus adde, quæ à Majmonide iis tribuuntur in articulo de Providentia. Ita autem loquitur in More
Nev. P. III. c. 17. וְאֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ הוּא מִקְּאֵבֵל הָרָא אֶלְרָאִי אֶלְתָּאֲנִי
וְהוּא רָאִי מִן יְרִי אֵן לִיִּם פִּי גִמִּיעַ אֶלְוֹנֹד שִׂיא בִּאלְאֶתְפָּאק בּוֹנָה לֵּא
גֵּן וְלֹא כֵּל בִּלְאֶלְכֵּל בִּארְאֵדָה וְקֶצֶר וְתִדְבִּיר וְכִיּוֹן הוּא אֵן כִּלְמָא יִדְבֵּר
Tertia sententia, secunda planè contraria, est eorum, qui statuunt, nihil in hoc mundo, nec particulare nec universale, esse per accidens, sed omnia ex certa voluntate, intentione, & gubernatione: Constat autem eum, qui aliquam rem gubernat, eandem etiam scire. Atque hæc sententia est Ascharitarum ex Muselmannis. Et paulò post: Ascharitæ noluerunt Deo alicujus rei ignorantiam attribuire, & incongruum ipsis visum est unius rei particularis scientiam Deo assignare, alterius verò non. Plura vide suprâ p. 346. & pag. 350.

eorum de
providentia
sententia.

IX. Kadrai, seu Potentarii, à קַדְרָי potuit, valuit, pravaluit. Ita autem dicuntur, quòd absolutum sibi dominium tribuunt, & אֲוִיזְיוֹר
bene vel malè, pro arbitrio, faciendi. De his author Quadraginta ar-
ticulorum fidei Muhammedicæ, p.m. 86. 87. וְאֶלְקֶדְרִיָּה אֲנַכְרֹא קֶצָא
אללה

IX. Kadrai.
Quid sententia de
predestinatione, pro-
videntia.

Liber 2: de
Pseudopr.
Moham.

אללה תעאלי וראוא אלכיר ואלשר מן אנפסהם אראדוא בדלד
Kadræi negant prædestina-
tionem Dei, existimantes boni & mali se ipsos esse autores: Id verò faciunt,
ut Deum liberent ab iniquitate, & prava actione. Et mox: אלקדריה
אתבתוא אכתיאר אלכלי אלעבר פי אפעאל אלעבאר אנכראו קצא

Et libero
arbitrio.

Kadræi stabiliunt arbitrium hominis liberum in operibus humanis: Negant autem prædestinationem Dei & providentiam in actionibus humanis. Et paulò post:
זמנהם מן רחב אלי אן כל מא יצדר ען אלעבאר עקב קצדהם
ואראדתהם יכון ואקענ בקדרתהם פאכתיארהם ולא יתעלק

בכצוצהא קדרה אללה ואראדתה ויסמי האולא קדריה
Ex iis (Muselmannis) quidam sunt, qui putant finem intentionis & voluntatis
eorum, quæ ab hominibus exiguntur, sua esse in potestate & arbitrio eorum:
non autem pendere à determinatione speciali potentia Dei & voluntatis
ejus. Atque hi Kadræi appellantur. Huic sectæ additus fuit Iexidus, fi-
lius VValidis, ut Elmacinus habet Histor. Sarac. p. 87. זכאן ימיל אלי

Sectæ hujus
affectu.

Propensius fuit ad sectam Kadriticam. Dogmata hujus
sectæ non modò citatus Articulorum author refutavit: sed etiam O-
mar ben Obeid apud Ibn-Chalic. p. 300. cui adscribitur כתאב אלרד
refutatio sectæ Kadriticæ.

X. Ghabraei.

X. Ghabraei, & ḡabrá, vicit, superavit. Rationem nomenclaturæ idem etiam Scripior in XL. articulis suppeditat pag. 87. & 88.
מנהם מן רחב אלי אן מא יגרי פי אלעאלם מן אלכיר ואלשר
פאלאפעאל ואלאקואל בקצא אללה וקדר ולא אכתיאר ללעבר
פיה פיסמי הרא אלקום גבריה: ואלגבר חו אלקדר ואלאכראו:
פיקולון אנבר אללה עבארה עלי אקואלהם פאפעאלהם מן עיר

Eorum de
providentia
opinio.

Ex iis (Muselmannis) sunt qui statuant omnia
ea quæ eveniunt in mundo, tam bona, quàm mala, tam dicta quàm facta,
fieri prædestinatione atque providentiâ (dispensatione) Dei, nullamque
homini in eo esse arbitrii libertatem. Atque isti Ghabraei vocantur, &
quod coactionem notat, dicentes: Cogere Deum homines in dictis & factis
eorum, nullumque eos in illis habere arbitrium. Et alio in loco: ואלגבריה
אעתמדוא עלי אלקצא וראוא אלכיר ואלשר מן אללה ולם ירוא
מן

מן אנפסהם פעלם אראדונם בדרך תנויה אללה ען אלעז
 Ghabræi imitantur prædicationi, docentes bonum & malum à Deo
 esse, & à se nihil planè. Scopus autem eorum est, ab impotentia labe Deum
 purgare. Vocabulum קצא per prædicationem vertimus, קדר per
 providentiam actualem. Hic opinor sensus est authoris, qui p. 88. ejus-
 modi discrimen facit, quòd אלקצא sit inventarium, vel Catalogus uni-
 versalis omnium: & eorum in Tabula custodita (sic Arabes vocant Præde-
 stinationem) summam exhibitarum: אלקדר verò, productio singulo-
 rum individuum, aut rerum ordine sibi succedentium: vel אלקצא הו
 אלאראדה אלאזליה ואלענאיה אלאלאחיה אלמקתציה לנטאם
 אלמוגודאר על תרתיב כאן ואלקדר תעלק תלך אלאראדה
 אלאאחיה פא אוקאתהם אלכאציה
 & providentia divina redigens in ordinem omnes res existentes secun-
 dum dispositionem uniuscujusque; vel, decernens de omnium rerum
 existentium ordinatione singulari; אלקדר verò dependet ab illa volun-
 tate in rebus, quæ temporibus destinatis fieri debent. Uno verbo אלקצא
 est providentia Dei æterna, אלקדר verò providentia actualis.

XI. Dararæ, pessimæ notæ homines, describuntur ab Elmac. Hist. XI. Darara-
 Sarac. p. 264. קאל ופי סנה תמאן וארבע מאיה ורד אלי מצר דאע. orum origo
 & dogma-
 ענמי יסמי מחמד בן אסמעיל ותלקב באלדררי וקצר כדמה
 אלהאכם ואחסן אליה ואנעם עליה פדעי אלנאם אן יעתקדוא פי
 אלהאכם אנרה אלאלה אלרי צנע אלוואלם ואעלן הרה
 אלדעורה ואשהרהא ולם ינבר אלהאכם עליה בל אחסן אליה
 ושברה עלי דלך ואנבר אלנאם הרא אלאעתקאד ועמלוא עלי קתל
 אלדררי וותב עליה בען אלאתראך פי מרנב אלהאכם וקתלה
 ונהב דארה פאפתתן אלנאם ועלקת אבואב אלקאהרה ואסתמרת
 אלפתנה תלאטה איאם וקתל גמאעה מן אלדרריה וקבץ בעד דלך
 עלי אלמרכי קאתל אלדררי וחבס וקתל עלי דנב כלק לדה
 Anno
 408. venit Pseudopropheta quidam Barbarus in Aegyptum, cui nomen erat
 Muhammedi filio Ismaelis, & cognomen Dararæo. Hic in ministerium se
 dedit Hakemi, qui ei benefecit & gratificatus est. Auctor autem erat po-
 pulo, ut crederet, Hakemum esse Deum, qui mundum creasset, atque hanc
 suam hæresim manifestabat, & divulgabat: nec eum detestabatur Hakemus.

Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.

sed bene tractabat, & ob factum istud laudabat. Verum, populus confes-
sionem eam reprobandi studuit Dararæum interficere, irruitque in eum Turca
quidam in curru Hakemi, & occidit eum: ac direpta fuit ejus domus, &
tumultu à populo excitato, clausa sunt porta Alkahira, duravitque tumul-
tus tres dies, & occisi sunt aliquot Dararæani. Beinde autem prehensus fuit
Turca, qui eum occiderat, ac in carcerem conjectus: & interfectus, ob cri-
men quoddam ei afflicti. Alius fuit Dariræus, fortissimus belli dux, de
quo idem Elmæc. p. 269.

XII. Ham-
zorurum in-
cunabula: et
dogmata.

XII. Dararæum, paulò post, excepit Hamzæus, de cujus pestilen-
tissimis dogmatibus ita scribit Elmæc. p. 265. וטהר בעד דלך אלדררי.
ראע אכר ענמי יסמי חמוה בן אחמד. וילקב. באלחארי ונזל בטאהר.
אלקאהרה. פי אלמוצע אלמערוף במסנר ביר ורעי. אלנאס אלי
מקאלה אלדררי ואקאם גמאעה מן אלחארי ותבתהם פי מצר
ואעמאלה ואלשאמאר ודעוא אלי אלחארה ופסחוא נכאח
אלאכואת ואלאכנאר ואלאמרהאזאזאסקטוא גמיע אלחארהאזאזא
אלצום ואלצלחא ואלחג ואסתנאב להם בלק כתיר זכאן אלחאכס
יעתני באלחארי ויסאלה עמא חצל בן אהל רעופה ועדדהם וקטע
אלחאכס מא גרי בה דסמה מן צלואתה וכתבה פי אלגואמע פי
איאם אלגמעה זפי שחר רמצאן ואלעידין דעטל אלחג אלי מכה
ערה סנן ואחתג בתעלב אלערב ואנקטע חמל אלכסוה אלתי גרת
אלעארה בתנהזיהא אלי אלבעבה אלימאניה ואסתשער אלמסלמון
במא טהר מן הרא אלמור לאנחראפה ען דין אלמסלאם וטהר
מדהב אלדרריה ואשתהר בכ אלנאם ואכמרהם בואי אלנמר
id est, Po. & וצור וצירא וכל בירות ומה גאחחא מן כל אר אלשאם
Dararæum autem istum alius quidam prodiit Pseudopropheta barbarus,
nomine Hamza, filius Ahmedis, cognomine Alhadis. Hic consedit propè Al-
kahiram, in loco quoddam dicto Mesgidbiro: vocavitque populum ad opinio-
nem Dararæi, & constituit aliquot doctores, eosque collocavit Mixra, pro-
vinciisque ejus, & in Syriis, ubi omnimodam prædicarum licentiam, &
permiserunt suis ducere sorores, filias, atque matres: & sustulerunt omnes
אלמערופאם jejuniis, orationem & peregrinationem: Auscultabat au-
tem eis populus multus. Quin ipse Hakemus curam ejus (Alhadis) habe-
bat, & interrogabat eum de affectis ejus, numeroque eorum. Abstinnit
etiam

etiam Hæcimus ab eis, quæ muneris ejus erant, precibus suis, & concione in Liber 2. de
Pseudopr.
Mubam,
templis diebus Veneris, & mense Ramadanio ac utroque festo habendis. Cessare quoque fecit peregrinationem Meccanam per al. quot annos, & peregrinatus est Thulabiam Arabum. Cessavit quoque portatio tapeti quod solebat ad Caabam Kamanicam mitti. Considerabant autem Musulimi quid de iis rebus futurum esset, quod recederet à fide Islamismi. Atque ita cœpit secta Daracorum & celebris facta est inter mortales, maxime tamen VVaudinnuri, Zyri, Zbidone, & in monte Beryti, vicinisque Syria locis.

XIII. Nec dum finis hærefium est, sectarum & variantium in XIII. De
Karmatan.
Muhammedismo sententiarum, quas recensere vel ideo operæ pretium est, ut appareat, quam non videant Muhammedistæ quod mantica est; & quam incautè Christianis. varia opinionum obijciant divortia, ipsi inter se prorsus divisi. Adjicimus igitur Catalogo huic Karmatæos; quorum diligentissimus Orientalium rerum scriptor, Elmacin. pag. 174. meminit :

ופי הדור אלסנה כאן אכתרה אמר
אלקראמה זה טאפה מן אלבאטינה אלמלאחדה וכאן אכתרה
אמרהם אן רגלא מן נאחיה אלסואד כאן יטהר אלוחד זאלתקשא
וינעם אן אללה תעאלי אפרץ עליה כמסין צלאה פי אליום
ואללילה פאשתה רלך ענה תם אעלם מן כאן מעה אנה ידעו
אלי אמאם מן אהל אלבית תם אקאם בקריה זאסתעו אהלחא
ויאכרו מן כל ואחר מנהם דינארא ויוהמהם אנה יאכרה ללאמאם
תם בעד דלך יצי אלי גמיע אלקרי אלמנאורה לה תם אכר לה
אתני עשר נפסא ואמרהם אן ידעוא אלנאם אלי דינה פאשתעל
בכתר אהל אלסואד ען אעמאלהם במא אפרציה עליהם מן
אלצלואת וכאן ללהיצם פי תלך אלנאחיה ציאע פוקף עלי נקץ
אכדה פי אלעמארה מערף במדינתהם פאדהמאמהם אלי הדא
אלרגל קבץ עליה פחבסה פי בית עקפלה ווצע מפתאחה תחת
ראסה ואשתעל באלשרב וכאנת נאריה אליהיצם סמעתה וחלף
ליקתלה פרקת לה פלמא נאם אליהיצם אכרת אלמפתאח מן
תחת ראסה ופתחת אלבאב ואכרנתה ואעלקרת אלבאב כמא כאן
ורדת אלמפתאח אלי מוצע פלמא אצבח אליהיצם אכר אלמפתאח
ופתח

Liber 2. de
pseudopr.
Muham.

יפתח אלבאב פלמא יגדה ושאע אלכבר ברלך פתיקן אלנאס אנה
 קר רפע תם טהר להם פי מוצע אכר בער מרה פסאלוה ען קציתה
 פקאל לם. ימכן אחר ינאלני בשר ועטם פי אעינהם וכאף עלי
 נפסה וכרנ אלי אלטאם ולם יערף לה כבר וקיל אז אסמה קרמט
 ולהרא סמוא אלקראמטה תם פשא אלקראמטה וכתרוא בסואר
 אלכופה ווקף אחמד בן מחמד אלטאבי עלי אמרהם פתנף עלי כל
 אלהם. Eodem anno (à Chr. 891.) exeperunt Karami-
 tæ; genus quoddam hominum ex Batinis hæreticis, quorum initium huius-
 modi fuit. Vir quidam è tractu Savvada simulabat magnam abstinentiam
 & vitæ asperitatem: ajebátque Deum Opt. Max. injunxisse sibi quinquaginta orationes quotidie: atque id de eo divulgatum fuit. Deinde significa-
 vit iis, qui ipsi aderant, se vocaturum esse ad Principem aut Antistitem è domesticis. Hinc in pago quodam substitit, ejusque incolæ decepit, capiens à singulis denarium (nummum aureum) eisque persuadens secum accipere Antistiti. Postea abiit in omnes pagos vicinos, & assumpsit homines duodecim, quibus præcepit uti populum ad religionem suam vocarent. Cùmque major incolarum Savvada pars orationibus, quas ipsis injunxerat, opera sua negligeret, Haidamus, cui in illo tractu agri erant, animadvertit agricolas suos in cultura deficere, & intelligens eos homini huic deditos, ejusque studiosos esse, eumprehendit, & domui cuidam inclusit, eamque observavit, & clavem capiti suo supposuit: ac vino se ingurgitavit. Puella autem Haidami, cùm audivisset eum jurantem fore ut illum occideret, misertâ illius est, & cùm dormiret Haidamus clavem sub ejus capite cepit, januam aperuit, eumque eduxit, & januâ iterum clausâ, ut antè, clavem in locum suum reposuit. Haidamus, cùm tempus matutinum advenisset, clave sumta januam aperuit, atque eum non invenit: quod, cùm divulgatum esset, populus certò credidit eum sublatum esse. At cùm aliquando post alio in loco appareret, eumque interrogarent, quomodo id factum esset? Ille respondit: Fieri non potest, ut quis mihi noceat. Atque ita major iis etiam est visus. Cùm autem sibi metueret, abiit in Syriam, neque scitur quid de eo sit factum. Ajunt autem, nomen ejus fuisse Karmatum, atque inde vocatos illos esse Karamitas. Deinde dispersi Karamita creverunt in pagis Cusæ, cùmque iis præfesset Ahmed, fil. Muhammedis Tabaus, singulis tributum unius denarii imposuit. Horum patrocinium feliciter aliquandiu susceperat Tabja, filius Zacrajæ, cui multi illicò adhaeserunt, Elmac p. 182. Occisus propè Damascus in prælio successorem reliquit Huseinum, qui & ipse

ipse contra reliquos Muslimos magno cum successu multa gessit bella, usque dum an Chr. 903. à Muṭadīs exercitu milites ejus cæsi fuerunt, multum eorum capti, qui Bagdadum delati manibus primum & pedibus, deinde capite truncati sunt; *Ehmac. Hist. Sarac. p. 183.* Magna præsertim secta hæc habuit incrementa sub *Abutahar*, cujus successus & victoriæ describuntur ab *Ehmac. loc. cit. p. 192. 193.* ubi cæteri Muhammedani ad eas redacti fuerunt angustias, ut impares planè se *Karamitarum* viribus existimarent. Unde quoties *Abutaher* Muselmanorum reliquorum urbes præterit intactas; toties etiam largis elemosynis suam Deo eorum proceres gratitudinem probare voluerunt. *Pervenit, inquit Elmac. Abutaherius ad Ambarum, à quo cum deinde recessisset, Muṭadirus (Ghalifa) & Domina mater ejus, item quo Alus fil. Isa consiliarius Deo Opt. Maxim. gratias agentes largiti sunt quinquaginta aureorum millia. Deinde contudit Karamita Hitum, à quo cum etiam recederet, Muṭadirus centum mille stateres pauperibus donavit.*

Liber 2. de
Pseudopis
Muham.

XIV. Fit etiam crebra in Arabum scriptis mentio **אלזנאדקיה** XIV. Zindik. *kei.*

Zindekæorum. Elmac. Hist. Sarac. p. 107. ופי הוּא אלספנה גר אלמהרי.

פי טלב אלזנאדקיה. פקתלהם וממן אתהם באלזנאדקה צאלח בן *Eodem anno studiosè quæsit Mahadis Zindikæos, eosque occidit. Inter eos autem, qui Zindikismi suspecti habebantur, fuit & Sahbas fil Abdallæ, sanctus, & Baschar, fil. Bared. E-* *quibus infidatus est Mahadis.*
ורודם *Meminit Nubienfis Geographus in par. 7. clim. 3.* ופי שרקיהא

בלאר אלבערער ומדינתהא אלעטמי אלמסמיה תנתבע להא אתנא

עשר באב מן חריר זאהלהא זנאדקיה *In Orientali parte illius est regio Begarger, cujus maxima urbs nominatur Theatabah, &c. Ejus autem incolæ sunt Zindikæi. Sed & Mubammed, filius Isaac.* דבר מן כאן ירסי:

באלזנאדקיה מן אלמלוך זאל רוסא *commemoratur eos qui Zindikæorum res stabiliverint inter Reges & Duces, hoc ordine:* קיל אן

אלמבראמכיה באסרהא אלה מחמר בן חלד בן ברצף כאנת

זנאדקה וקיר פי אלפצל ואכיה אלחסן מתל דלך וכאן מחמר עבר

אללדה. כאתב אלמהרי זנדיקיה זאעטרף בולד פקתלה אלמהרי

פראת בכט בעץ אהל אלמדאהב אן אלמאמן כאן מנהם וכרב פי

דלך וקיל כאן מחמר בן עבר אלמלך זנדיקיה *i.e. Dicitur: Alabramaci-*

באלנוקה וכאנת אמה נצראניה וכאן מרואן אלנערי זנריקא ומן
 רוסאהם אלמחכלמין אלדין יסהרון אלסלאם ויבטנון אלזנרקה
 אבן טאלורז אבושאכר אבן אבי שאכר אבן אלאעמי נעמאן
 אבן אבי אלעונא צלח בן עכר אללה אלקדוס ומן אלשערא בשאר
 בן ברד אסחק בן בלק אבן סאכה סלם אלחאשר עלי בן אלחליל
 עלי בן תאברז וממן שחר אכירא אבו עיסי אלוארק ואבו אלעבאס
 אלנאשי ואלנבהאני מחמר בן אחמר *Fuit Ghadaus fil. Derhem, à quo
 denominatur Mervvan, fil. Muhammedis (dicitur enim Mervvan Ghadaus)
 ejusdē, filiiq. ejus institutor, quem etiam in Zindikorum religionem pertraxit.
 Occidit autem Ghadaum Hishjani, Abdolmelici filius, dum Chalifa
 fuit, postquam diu ipsum in carcere detinuisset, sub manu Chalidis, fil. Ab-
 dalla Kasrai. Ajunt autem domesticos Ghadaei rei gesta explanatione obla-
 ta apud Hasjemum fuisse conquestos de infirmitate sua (dolore) ex diutur-
 na Ghadaei incarceratione contracta. Quibus ille dixit: Num vivit adhuc?
 Scripsit ergo Chalidi, ut occideret illum: acciditq. illum die oblationis: Eum
 autem posuit (ספס) pro tota societate, prout hoc ipsum, jussu Hishjani, &
 suggestu indicavit: nam & Chalidem ille Zindikismi accusavit. Fuit autem
 mater ejus Christiana. Sed & ipse quoque Mervvan Ghadaus, Zindikus
 fuit. Porro principes Loquentium, qui ore quidem Islamismum pra se fere-
 bant, in corde autem Zindikismum fovebant, erant Ibn Talutb, Abu Scha-
 cer, nepos Abu Schacer, fil. Ahmai. Naaman; Fil. Abi Alongha; Zalech,
 fil. Abdolla, sanctus. Poeta verò illorum sunt Baschar, fil. Bared: Isaak,
 fil. Chaleki; Ibn Saba; Salemolhascher, Ali, fil. Halili; Ali, fil. Thaberb.
 Ex iis verò, qui ultimò inclaverunt, sunt; Abu Isa, Abvarekus: A-
 bulabbas Naschaus; Muhammed ben Ahmed, Ghabhanau. Si carmen ali-
 quod Baschari, fil. Bared, legere desideres, Elmac. adi Hift. Sar. p. 107.*

XV. Quas insuper turbas dederit, quas persecutiones inter Mu- *XV. Certan-
 tes de Alko-
 rano, crea-
 tus fit, an
 increatus.*
 selmannos ipsos excitavit, dissidium de Alkorano, creatus sit an incre-
 atus, jam supra explicuimus p. 252.

XVI. Huc pertinent אלמדהב אלתי חרתת בכראסאן פי *XVI. Hæ-
 reses orsa
 Chorasane.*
 אלמדהב אלמנוס ואלכרמיה *Scita, qua orsa sunt
 Chorasane in Islamismo ex religionibus magorum & Charinitarum, qua-
 rum etiam meminit Muhammed, filius Isaak. Ex iis duas tantum subji-
 ciemus:*
 טהר פי צרד אלדולה אלעבאסיה וקבל טהור אבי אלעבאס

דגל יקאל לה האפריד מן קריה יקאל להא רוי מן אבן שהר מגוסי
 יצלי אלצלוארת אלכמס בלא סגור מתיאסר ען אלקבלרה ותכנה
 פרעא אלמגוס אלי מדהבה פאסטגאב לה כלק כתר פונה אליה
 אבו מסלם בן דאח זעבר אללה בן סעיד זערץ עליה אלמסלאם
 ואסלם זסור תם לס יקבל אסלאמה לתכנהה וקתל עלי מדהבה
 בכראסאן זמאטרה אלי חדא אלוקת הרא דסדה אבראהים בן
 אלעבאס אלצולי פי כתאב אלדולה אלעבאסירה
Apparuit sub ini-
tium Imperii Abbasidarum, & auct. ortum Abulabbas, vir, cui nomen
Abi... d ex urbe Rue, ab Ibn Schahar Mago, qui quinquies orabat absque
inclinatione, ad sinistram à Meccano templo declinans (cæteri enim Mu-
hammedani omnes precatuiri vultum Meccæ obvertunt) sacerdoti q,
fangens. Vocavitq, Magos ad religionem suam: & sequenti eum erant multi;
& missus est ad illum Abu Muslem... fil. Dahi, & Abdalla, filius Said, qui
ita ei Islamismum explicuit, ut eundem fuerit amplexus. Prævalēbat au-
tem illi dignitate. Postea verò Islamismus ejus non fuit habitus varius, quia
sacerdotio fungi perrexerit. Et occisi sunt in hac ejus religione plurimi Chora-
sanae ad hunc usque diem. Narrat hac Ibrahim fil. Abbas: Zulams, in libro
de Imperio Abbasidarum. Sed & ipse quoque Abu Muslem Chora-
sanae novos reliquit asseclas, de quibus idem author scribit: ומן
 אלאעקאראת אלתי חדרת בכראסאן בעד אלמסלאם אלמסלמיה
 אצחאב אבי מסלם יעתקדון אמאטרה זיקולח אנה חי ורוק וכאן
 אל מנצוד למא קתל אבא מסלם הרב דעאטרה ואצחאברה
 אלפתחקקן בה אלי נואחי אלבלאר פוקע דגל יערף באסחק אלי
 אלתרד אלי בלאר מא דרא אלנחר זאקאם בהא דאעירה לאבי
 מסלם פארעי אן אבי מסלם מחבוס פי גבל אלרי וענדהם אנה
 יפרג פי וקת יערפונה כמא יזעם אלכסאביה פי מחמר בן אלחנפיה
 קאל חאכי דרא אלכבר וסאלרת זמאעה לס סמי אסחק באלתרד
 פקאל לאנה דכל אלי אלבאר אלתרד ידעוהם ברסאלה אבי מסלם
 ודכר קום אן אסחק מן אלעליה זאנמא מסתר בהרא אלמדהב
 ענדהם והו ולד יחיי בן זיד בן עלי וקאל אנרה כרג הדרב מן בני
 אמירה בחול בלאר אלתרד וקאל צאחכ כתאב אכבאר מא ורא
 אלנהאר מן כראסאן חשי אבראהים בן מחמר וכאן עאלמא באמור
 אלמסלמיה

אלמסלמיה אן אסחאק אנמא כאן רגלא מן אהל מא ורא אלנהר
וכאן אמנא וכאן לה תאבעא מן אלגן וכאן אדא סיל ען שי אנאב
בעד לילה פלמא כאן מן אבי מסלם מא כאן דעא אלנאס אליה
וועם אנה נבי אנפדה וירסרת ואדעי אן וירסרת חי לס ימרת
ואצחאברה יעתקדון אנה חי לא ימות ואנה יכרן חתי יקים הדא
אלדין להם והדא מן אסדאר אלמסלמיה קאל אלכלכי ובען
אלנאס סמי אלמסלמיה אחרמדיניה וקאל בלעני אן ענרנא

Ex articulis autem fidei, qui post Islamismum (Chorasana à Muslemitis, fociis Abi Muslem, de quo post plura dicenda occurrent) cusi sunt, est, quod crediderint, eum (Abi Muslem) Antistitem, vel Principem esse, dicentes eum vivere & sustentari. Cum enim Manzor (vide Elmar. Hist. Sarac. p. 100.) Abu Muslem occidisset, fugerunt ejus emissarii & affecla, de eo ita persuasi, ad tractus illius regionis. Quidam autem, nomine Isaakus, ad Turcas descendit in provinciam Mavaranaharan (ita Tartariæ regnum appellatur,) ibidemque, vocando perrexit ad Abu Muslemum. Et confinxit, Abu Muslemum detentum in monte Rea: unde tradunt, eum tempore sibi cognito prodire, quod & Kesabita (al. quidam) spargunt de Muhammede, fil. Hanf (de quo Elm. Hist. Sar. p. 65.) Dicit auctor hujus historia: Quasvi à multis, cur ita celebris esset Isaakus inter Turcas? Responderunt: Quia Turcarum regionem ingressus, vocavit eos ad Apostolatum Abi Muslem. Dicunt quidam, Isaakum esse ex Oluxa (delituisse autem apud eos in hac religione) Filium Iahja, Abn Zeid, fil. Ali; ajuntque, egressum eum fugitivum è filiis Omnia peragrâsse Turcarum regionem. At Ibrahimus, fil. Muhammed Hasscheus, auctor Chronicorum Mavaranaharorum Chorasana (cui res Muslimitica accuratè erant perspecta) Isaakum fuisse virum Mavaranaharæum, fortem, qui spiritum habuerit familiarem comitem, ita ut quotiescumque rem aliquam fuit rogatus, post unam ei noctem responsum fuerit redditum, cumque de Abi Muslem contigisset id quod contigit, vocâsse illum homines ad eum, existimasse enim, esse eum prophetam, quem miserit Zerodast. Afferuit enim, Zerodastum vivere neque moriturum: unde & affecla ejus credunt, eum superstitem esse, neque unquam moriturum, proditurumque ad stabiliendam religionem istam. Atque hac sunt mysteria Muslimitica. Dixit Balchæus: Quidam homines vocantur Muslimita Charmadinai: Dixit item: Pervenit ad me rumor, apud nos, Balachi, multis esse in urbe Char-

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

mad. Qui *Zerodast* Muhammedi dicitur, est ipse *Zorvaster*. Authorem enim Persicæ superstitionis & Philosophiæ, qui זרדוסט *Zardust*, ipsis Persis vocatus est, i. e. *amiens ignis*, Græci vetustiores Ζαρδουστου corruptè nominârunt : recentiores propiùs verum nomen expresserunt Ζαρδδης, Ζαρδδης, atque etiam Ζαρδδ. Idem vocatur proprio nomine Persico *Mog* مڨ. Unde Græcis Μάγος. At ex eo *Mog* idem Græci fecerunt μάγος, quem *Sophum* volunt fuisse Iliacis temporibus antiquiorum, ita ad *Sulpit. Sever.* ex *Salmas* observat. *Horn.* p. 266.

XVII. Bl.
scrimenMu-
hammeda-
norum in
explicatio-
ne Alkora-
ni, differen-
tia item ri-
tuum.

XVII. In Alkorani explicatione quantum Muhammedani à se differant, vel extoties repetita apud commentatores vocula *Alii dicunt*, apparet. Idem etiam accidit in reliquis Muselmannorum libris authenticis. Est etiam, teste *Ioh. Andree* de Confus. Sect. Muh. c. 13, notoria inter eos differentia circa lotiones, jejunia, preces, causas forenses. Idem refert, quòd ex Muhammedanis integræ sint provinciæ & regiones, quæ peculiare suos habeant legis Interpretes. *Ibn-Malekum*, inquit, sequuntur Medinenses & Afri : *Schaffabum* Meccenses, & Arabiæ felici incolæ, item Damasceni. *Hanbelita* sunt Persæ & Armeni : *Abulianita* Syri, *Egyptii*, *Alexandrini*. Sunt tamen, ut diximus suprâ p. 341. 344. qui impunè omnium horum Doctorum legunt libros, studiâque pari devotione amplectuntur.

XVIII. Do-
ctorum in
Turcia dif-
ferentia.

XVIII. Majus & consideratu dignius Doctorum Turcicorum discrimen notavit *Septem-Castr.* noster (& ex eo *Christoph. Richerius* de morib. Turc. p. m. 110.) de morib. Turc. c. XX. Inter alias autem, inquit, *particulares divisiones, quæ sunt de ceremoniis legis & ritu & institutionibus, & cultu, & observationibus, quæ inter eos habentur, quatuor sunt opiniones solennes de factio salvationis inter se distinctæ. Quarum unam una generatio illius sectæ tenet firmiter, & sequitur, & alteram altera : ita ut non solum una non consentiat alteri ; verum etiam una alteram persequatur vi armorum, & munitionibus castrorum, ut serventer perturbato universo regno, nisi rex manus apponeret, sedari non possent.* Prima generatio est sacerdotum, qui habentur inter eos in magna reverentia quasi rectores populi & executores & dispensatores, legis doctores & iudices, & præsidentes in officiis & beneficiis spiritalibus, & Ecclesiis & gymnasiis, quorum opinio est, quòd nemo potest salvari, nisi lege Mahumetis (sic præceptor meus, sine Korano neminem salvâri, & per illud etiam Dæmones, addit *F. Bartonus*) & hac doceri & persuadent omnibus. Et licet hoc probare non possint aliqua ratione vel auctoritate vel exemplo ; tamen conantur contradicentibus omni quo possant modo

modo resistere. Et hi multos habent de populo sibi consentientes, præcipuè de principibus & magnatibus. Secunda generatio est illorum, qui Dervisler dicuntur, & sunt religiosi, qui quidem ab eis in multa veneratione habentur, quasi sanctorum superstities & successores, & quasi totius regni conservatores & amici Dei & Mahumetis. Quorum opinio est, quòd lex nihil prodest, sed gratia Dei est, quâ oportet omnem hominem salvari, quæ sine lege & merito sufficiens est ad salutem, quam ipsi

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

רחמא רחמא Rachmatalla nominant. Nec illi suam opinionem in aliqua fundant ratione vel autoritate, sed signis & prodigiis eam confirmare conantur. Et isti etiam multos habent fautores, & sibi consentientes, & præcipuè de illis, qui magis spirituales & devoti existunt. Referunt enim, ut iterum F. Bartonus observat, Dervisir omnia ad amorem Dei. In hoc perfectionem esse & summum bonum. Huc raptus & meditationes dirigunt. Tertia generatio est illorum, qui Tzofilar dicuntur, quasi meditativi, & spiritualibus exercitiis dediti, & ipsi habentur in magna reputatione, quasi successores Prophetarum & patrum, qui hanc sectam fundaverunt, & se majoris dicunt esse autoritatis, quàm ceteri. Nec illi aliquod fundamentum suæ opinionis habent, nisi quòd sibi dicunt ab antiquis traditum. Et istorum opinio est, quòd unusquisque debet salvari per meritum, & hoc sufficit ad salutem sine gratia & lege, & hoc illi pereker allah vocant. Isti multum sunt solliciti ad orationes particulares & exercitia spiritualia in vigiliis & meditationibus: nunquam enim cessant ab oratione continua, quam ipsi Ezilat almach vocant. De nocte enim conveniunt, & circulariter sedentes incipiunt dicere La ilah alla allah repetendo cum commotione capitis per aliquod spatium temporis. Ei posthæc dicunt Lahur: iterum eodem modo repetendo. Deinde ultimo dicunt Huhu iterum repetendo, ita ut quasi exanimis effecti cadant & obdormiant. Et isti etiam multos suæ opinionis habent fautores maxime de iis, qui de antiquitate vel nobilitate generis gloriantur, qui Estieter Embieler dicuntur, qui idcirco authentici habentur, quia genus eorum alterius nationis commixtionem non accepit, nec ab origine primorum fundatorum illius sectæ recessit. Ista igitur tres generationes cum suis opinionibus omni populo manifestæ sunt: & plures inter se tam in privato, quàm in publico dissensiones gerunt: Nihilominus eò quòd æqualiter sunt æstimatæ ab omni populo, nulla potest prævalere alteri, sed continuò ad pacem & concordiam reducuntur. Quarta autem generatio eorum lingua Horise dicitur, quòd hæresim vocat, quorum opinio est, quòd unusquisque salvatur in lege sua, & uni-

**Lib. 2. de
Pseudopr.
Muham.**

cuique genti seu nationi lex data est à Deo, in qua salvari debet, & equaliter omnes leges bonæ sunt eas observantibus, nec aliqua est præferenda alteri. *Et isti à Turcis suspecti habentur, & quasi habentur pro Schismaticis, & si inventi fuerint comburantur, & ideo opinionem suam non manifestè sed occultè tenent. Cujus generationis unum reperi dum essem in Chio, qui intrabat Ecclesiam Christianorum, & signabat se signo crucis, & aspergebat se aquâ benedictâ, & dicebat manifestè, vestra lex est ita bona sicut nostra, quòd nullus alterius opinionis Turcus pro vita sua faceret. Atque sub hoc quarto nomine Persæ, ut plurimum, veniunt, quos Turcæ ut hæreticos damnant & execrantur, monet F. Bartonius.*

XIX. Persarum à reliquis Saracenis discrimin.

Et certè dis Alig' nationem differre Persas à Turcis, dubitare nos non sinunt tot gravissimorum authorum id ipsum asserentium testimonia. Secta quidem, inquit Texeira, sunt plures, duæ tamen principales, Suny, (id est, Sunitæ vide Hist. Eccles. iec. 7. p. 411. & Confut. Sect. Mahumet. Joh. And. p. 56.) Mahumetanorum, quam Arabes & Turci sectantur, omnesque alii qui Alkoranum observant sine ullis commentariis (imo cum commentariis, unde Cl. D. Golius ad me non ita pridem scripsit, Korani se instructum esse paraphrasi quadam Persica, quam ex ultimo Oriente dudum expectarit, limatiorem fatetur esse & ingeniosiore, quam quæ argumento tam ridiculo, vel deplorando potius conveniat) aut expositionibus: & Xyahy, qui mores Ali sequuntur, sicut Persæ & alii. Hoc verò discrimen utrinque cum adeò sit notorium, ut vel Christianos facilius ferant quàm, vel Persæ Arabes, vel hi illos, de origine & successu horum dissidiorum & simultatum distinctius paulò, quàm fieri solet, loquemur, rem ab ovo petiuri.

Origo harum controversiarum.

Postquam Ali, Abutalibi filius, Otbmāno (variis primo à populo accusationibus onerato, postea etiam à Muhammede, filio Abubecri ferro oblongè ita percusso, ut Alkoranus, quem in sinu habebat, sanguinis gutta fuerit aspersus, ipse verò mortuus conciderit) successisset, non tantum à Talha, Zubeiro, & Ajisia inauguratio ejus, sed & Imperium deinceps susceptum, & solenniter traditum à Muavia filio Abu-Sofiani in varia discrimina fuit adductum: ipse verò bellis funestis & feralibus laceffit. Tandem cum armis utrinque positis pax esset facta, ita ut Ali Ibrahim, Muavias autem Syriam teneret, neque alter alterius ditionem cum exercitu aut pradatione ingrederetur, Elmac. p. 42. Scarii mox quidam de utroque è medio tollendo cogitârunt. Hagiagius, Abdallæ filius, cognomento Turca Muaviæ ad matutinam

Alise Muavias oppos.

ora-

oratione egressuro vulnus infixit, quod tamen lethale non fuit. *Alim* Liber 1. de
verò *Abdoramman* fil. Meljemi ita feriit, ut triduum vix supervixerit. *Pseudopr.*
Mortuum alii sepultum volunt in Tâhafa, alii Cufæ in arce Imperia- *Muham.*
li; alii tradunt sepulchrum ejus ignorari, id quod fortè Perfarum po- *Obitu ejus.*
stea superstitionem non parùm auxit. Quam gravi & exquisitò sup-
plicio homicidium hoc ficarius eluere debuerit, habet *Elmac.* Hist.
Sarac. p. 42. Idem etiam *עליון פלא* Alis sequentem suppeditat: *עליון פלא.*

ובאן ואהרא פי אלרניא שריר אלכשתה מן אללה כתיר אלצרקאת
ואלבר מותרא עלי נפסה מנאהרא פי סביל אללה כתיר אלפחם

Fuit (Ali) *aversans mundum, ac Dei valde timens: multus erat in dandis elemosy-*
nis: justus atque humilis, defensor verae religionis, acutus valde, multa erro-
ditionis: speculativis scientiis instructus & practicis. Defuncto Ali, filius
quidem successit, mox tamen certis conditionibus Imperium *Mua-*
via, primo, ex filiis Ommiæ, Chalifæ tradidit. Hac ergò ratione re-
gimen, *Abu alibit*, reluctanti bus licet Ali posteris, non modò fuit
ereptum, sed gravissimis etiam convitiis in publicis orationibus i-
dem à *Muavia* Imperio, & deinceps, fuerunt lacerati atque lancinati.
Qua de re *Elmac.* Hist. Sarac. l. I. c. xv. **ולמא אקצת אלכלאם אליה**
רפע לען עלי עליה אלסלאם וכאנת מלק בני אמיה מן לרן מעויה
ילענונה עלי אלמנאבר עקיב כל כטבה כאן מעויה אן אבי ספיאן
קדר וגע פי רלך פקאל ואללה לא תרכת לענה עלי חתי יכבר עליה
אלצעיר וישכב עלירה אלכביר פאדמ אברל קבל תרך אלסננה
פאברל עמר בן עבר אלעויה רצי אללה ענה אללען בקראה אלליה
אלתי אולהא אן אללה יאמר באלעקר ואלאחסאן פכרן אלנאם
אלמסנר יקולון תרכת אלסנה תרכת אלסננה id est, Cum autem
ei (Omar) Chalifatus decerneretur, sustulit maledictionem *Alis* f. m. sole-
bant enim Reges filiorum Ommiæ, inde à *Muavia*, ei maledicere in suggestis
in fine omnium orationum suarum. *Muavias* autem f. *Abu Sofiani* hoc præ-
dixerat futurum, dicens: Per Deum non omittetur maledictio *Alis*, donec
magnitudine enim superet parvulus, & canicie adultus: cumque abolebi-
tur, neglectio admittetur legis: Abolevit itaque Omar, filius *Abdula* &
maledictionem illam, legendo versum illum, cujus initium est: *Præcepit*
Deus iustitiam & beneficentiam, & egressi sunt homines ex templo dicentes,
regle-

Liber 2. de Pseudopr. Muham, *neglecta est lex, neglecta est lex.* Eandem historiam habet *Patricid. Hist. Eccles. p. m. 327.* additque, Ommia filios Alim, per contemptum appellasse **אבו תראב** *Patrem terrenum, vel pulverem.* Commendatus autem hoc nomine fuit *Omar, filius Adulazizi à Sierife Musavio.* hoc carmine :

א אבן עבד אלעזיז לו בכת אלעין פי בני אמיה בביתך
 אנת טהרתנא מן אלסב ואלשתם פלו אמכן אלפרא לפריתך
 © *filii Abdulazizi, si flevisset oculus in filiis Ommia ego deflevissem te :*
Tum undasti nos à blasphemia & maledictione : quin si fieri potuisset,
liberasset te.

Molestia hac *Alis* posteritas liberata, suos semper habuit fautores, qui peculiarem sectam constituebant. Dicebantur מרהב וכאן מן ראיה *Secta successionis descendens*, אלתנאסכיה אלחלוליה אן אלאמרה סארת בעד עלי בן אבי טאלב אלי ולדה אלחסן תם אלי אלחסין תם אלי מחמר בן אלחניפיה תם אלי ולדה אבו האשם תם אלי מחמר בן עלי בן עבד אללה בן אלעבאס תם אלי *qua statuebat, principatum transisse post Alim fil. Abutalibis, ad filium ejus Haseinum; hinc ad Huscinum, deinde ad Muhammedem fil. Hanifia, & hoc ad filium ejus Abubasjemum; hinc ad Muhammedem, fil. Alis, fil. Abdalla, fil. Abbasi; & hoc ad filium ejus Ibrahimum, ab hoc ad Saffahum, & denique ab hoc ad Almanzorem.* Differebant iidem in externa etiam sacrorum suorum administratione ab aliis Muhammedanis. פאטרה אבו מסלם אלדעויה אלהאשמיה ועקד לוא ביערה אבראהים אלאמאם עלי רמח טולה תסעה עשר דראעא וסמוה אלטל ולבס הו ואלשיעה אלסואד ודלך יום עיד אלפטר פצלי בהם אבומסלם צלאוה אלעיד קבל אלכטבה בלא אראן ולא אקאמה מכאלפיה *Abu Muslimus autem statim vocationem Hasjemidarum publicavit, & alligavit vexillum inaugurationis Abrahami Principis hasta novendecim cubitos longa, quod Tallum vocaverunt. Atq. induit ipse, & quicunque sectam illam sequebantur, vestes nigras, idque die festi majoris. Atque ipse Abu Muslimus precationem festi inter eos precatos est, ante concionem sine convocatione, aut legitima constitutione : contrà at-*
 que

que filii Omnia facere erant soliti. Ita Patricius. Hist. Eccles. p. m. 333. Liber 1. de
Eudopr. -
Muham. refert de primo Abbasidarum Imperatore, quod כטב באלנאס

עדין יכטבון קאמא וכאנא בני אמירא *sermocinans ad populum fte-*

terit, filii verò Omnia federint. Iterum tamen in contemptum venisse videntur posterì Aliis temporibus sequioribus, usque dum Gunet quidam, austeræ vitæ Monachus, grassante Timuri magno, qui à familia Alis originem trahebat, magno molimine Chalifatus splendorem restituit, quem aliæ multæ familiæ, per aliquot annos sibi injuste, ut ferebat, usurpârunt. Postea verò, ut fieri solet, altiores discordia ista egit radices, ubi de religione agi coeptum est, & primò quidem in genere Persæ Alim Deastrum suum venerari coeperunt, usque adeò, ut proverbium inter eos natum fuerit, עלי רא כרא נמי שנאם דורא

אז כרא נמיר אנם *Ali pro Deo non agnosco; sed nec procul eum à Deo* Persæ Alim
venerantur. esse scio. Magna proinde, imò majori veneratione apud Persas hodie est omnes, paucis admodum exceptis, quàm ipse Muhammed, cujus

authoritas per novam illam Sedi Gunet reformationem invaluit. Majora etiam tribuunt Ali, tertio à Muhammede Chalifæ & successori, quàm prædecessoribus reliquis omnibus miracula, quæ diversimodis scriptis comprehendunt, ita ut Poetæ quoque non pauci, repariantur, qui ea carminibus elegantissimis persequantur, in quorum unum habeo commentarium satis magnum & prolixum, scribit *Christ. Rev. Orat. Paneg. II. p. 16.* Hinc etiam solennitates Persæ non paucas instituerunt, quibus vitam & res gestas Alis in memoriam sibi revocant. *Mense Julio, scribit Schikhardus, solvunt exequias Ali Pro-*

pheta magna solennitate, vocant Caddier. Et iterum: Celebrant quoque Festa cele-
brant.

initio Octobris festum quoddam, quod vocant, ut à nostratibus accepi, ledt Oussent, quo celebrant memoriam supplicii sumpti de servo aliquo (vide Elmac. p. 42.) qui Prophetam Ali interfecerat; idque octiduo noctu atque interdii, cum magno tumultu & festivitate; parricidam illum è stramine efformatum & vestibus indutum circumgestant per urbis plateas, sagittâ per nares trajectum; denique cum aliquot militum cohortibus ducunt extra urbem, & constituunt imaginem in medio, ubi à Sacerdote oratio habetur, & cantilena aliquot cantantur in laudem Ali, & parricidarum detectionem; denique incenditur caput imaginis pulvere tormentario suffarum: ibidem ostentantur arma quadam Ali: circumstantes autem incidunt partes corporis, & eliciunt sanguinem, & remittunt invicem noxas, reconcilianturque in speciem. Magnates quoque copulant dexterâs inter se

Liber 2: de
Pseudopr.
Muham.

Rex completitur principales in signum pacis & amicitia. XIII. Octobris celebrant memoriam Husleni, fil. Ali, qui fuit enectus fertur; Rex enim & magnates tum induunt vestes lugubres, neque decem diebus sibi comas, aut barbam radi permittunt: lugubres autem hi dies demum XXIII. ejusdem mensis magna festiuitate & multis ludicris terminantur. Idem Ali postea ri externo etiā habitu à reliquis discernebantur, teste Zācutò (ex Elm.

Habitu dif-
ferunt à re-
liquis Mu-
hammeda-
nis.

p. 133.) Juch. f. 146. a. וימלך מאמון בן רשיד אחיו תחתיו והיה אוהב החכמה ואוהב החכמים ואנשי השם ולקח את עלי בן מוסי בן געפר בן מחמד בן עלי בן חסין בן עלי בן אביטאל והשליטו על כראסאן וכנה את שמו רצא וצוה לו שאנשי משפחת בית עלי לא ילבשו עוד שחור כי אם ירוק כרפסי והיו חסימי שלמה וקנאו וילבשו בו כל משפחת העבסיים שהיה מכנה אויביהם id est, Succellit ei (Alamino) Mamon, fil. Rafid, (prænomine Aharon, qui ad Carolum magnum legatos in Europam miserat) frater, sapientia & sapientum amans, omniumque virorum celebrium. Assumpsit autem Alim, fil. Musa, fil. Giasar, fil. Muhammedis, fil. Ali, fil. Hasen, fil. Ali, fil. Abutuleb, eumque Chorosane (quæ provincia est inter Persiam & Indos) præfecit, ei etiam cognomen Rada indidit. Et præcepit ei, ut qui sunt de familia Ali, non vestirentur amplius pulligine, sed virenti vel prasino, & ut hoc sit insigne ipsorum. Propterea oderunt ipsum omnes, qui de Abbasidarum erant familia, quod ita hostes eorum honoraret. Sed & aliunde posteritas Ali auctoritatem sibi conciliare volebat. Habuit Muhammed ex Aischiya, Abubecri filia, prolem unicam, eamque foemininam, Phatimam, quæ postea Ali fuit nupta. Unde quicumque ab hac descendebant linea, Phatimai dici volebant. Erant illi Antichalifæ quondam in Africa, qui primùm Segelmessæ & Cairavani sedem fixerunt, principatum inde usque ad Siculos extendentes, post, condita urbe maxima Cahiro, in Egyptum se transfulerunt, potestate nemini magnatum orbis inferiores. Celebrem hanc familiam præ cæteris reddidit Moaz-ledin-allah, de quo author Iuchaf. p. 147. b. ובשנת שס"א בא מקצה המערב מלך אחד שמו אלמעז לדין אללה עולווי פאשימי רל שאומרים שהם מורע פטמא בת מחמד נביאם ובא לאלכסנדריה ומסרו כל מלכות מצרים בידי גדוליה ושריה ובשנת שס"ב נכנס לקאתרה. היא מצרים החדשה Anno 361. venit à finibus Occidentis rex quidam, cui nomen Moaz-ledin-allah Ouluas, Phatimaeus, i. e. ex eorum numero, qui dicebant, quod essent de semine Phatimæ, filia Muhammedis, Prophetæ smi;

venitq; Alexandriam & tradiderunt in manus ejus totum regnum Aegy- Liber 2. de
ptiacum, principes ejus & magnates ejus. Anno verò 362. ingressus est Pseudopr.
Kahiram, quæ est nova Aegyptus. His verò Phatimæ Bagdadenses Cha- Muham.
lifæ non tantum resistebant, sed & publice tanquam Charighæos, i. e.
hæreticos, eosdem damnabant. Idem author f. 148. b. מת מאד
לאעזא רין אללה מלך מצרים פאטמי וימלך בנו מסתנצר
באללה ובנגדאד קללו את מסתנצר באמרם שלא היה פאטמי
Mortuus est Taber Leazaddin-allah, Rex Aegypti Phatimæ,
& successit filius ejus, Mostanzer-billah. Bagdadi autem Mostanzir-
billa maledixerunt, dicentes: Non esse Phatimæum; sed Charighæum. De
hoc etiam divortio, inter Phatimæos, & reliquos Chalifas fusè lo-
quitur Roderic. Tolet. Hist. Arab. c. XVIII. origine dissensus monstra-
ta in Abbasidis, Omniæ filios regno expellentibus, & ad necem ubique
quærentibus. A Mahomete, scribit inter alia, ad hæc usque tempora
(Abbasidarum nempe) cismarini & ultramarini Arabes unius Ami-
ramomeni dominio regerantur, at post Mahometem Ibn-Alabbasi cisma-
rini ab Africano Imperio discesserunt, & sedem regni Corduba statuerunt:
deinde particularibus dominiis excidia patraverunt usque ad tempora
Almoravidum, qui sibi Hispanias subjecerunt, & fuit Monarchia unitas
restituta. Sed & Almoades tam ab Africa, quam Hispaniis Almoravides
ejecerunt, & sibi regnum totaliter subjecerunt, usque ad tempora regis Fer-
nandi, sub quo Aben fut Almoades ab Hispaniis effugavit, & ferè Monar-
chiam obtinuit citra mare. Vide & sequentia. Redeundū n. nobis est ad Historia
Persas, & videndum, quæ incrementa Ali cultus apud eosdem supe- Ismaeli
riori seculo, per Ismaelem, qui Sophus, Sophinus, vel Zophus vulgò ap- Sophi.
pellabatur, habuerit. Et quia Sophorum nomen non tantum ubique
obvium est in Historiis; sed & ipse Ismael Sophinus, per ora virum
volitat, non abs re fuerit, si ipsam primò vocis significationem excu-
tiamus & enucleemus, deinde rem quoque, & occasionem, aucti inter
Persas & reliquos Muhammedanos odii & diffidii, ex probatis au-
thoribus asseramus. De voce Sophi, vel Zophi loquitur Constant. L'Emp. De voce
Notis ad Paraph. Jach. in Dan. p. 25. Iachiadem nonnihil aberrare au- Sophi.
tumo, & אִשְׁפֹּס potius esse Sophos: quia hoc nomine notantur illi, qui
mysticè & allegoricè omnia in divinis explicant, & ita contemplationibus
vacant. Sophos enim Arabica vox est: Nam سَوْף est lana. Vnde سَوْفִי lanâ
regere (quomodo vestiuntur Sophi vestitu laneo) vel etiam simpliciter re-
gere, unde & divina similitudinibus regere, adeò ut תַּצְוִי dicatur Theo-
logia

Liber 2. de
Pseudopr.
Muham.

*que vel
lanicum
notat.*

*vel reli-
giosum.*

*Dogmata
ejus.*

logia mystica. Hinc Sophorum vox. Genebrardus ridiculus hoc loco est, qui Sophos à שופר deducit. Alius; שופר lanicus, & secta religiosorum in Oriente, cujus auctor dicitur Ali, qui abstinentes à luxu laneis tantum vestibus indutis, in contemplationibus divini amoris præcipuam Philosophiam ponunt & exercent. Alii verò, ab antiquo Aegyptiorum nomine, quod sapientiam significat nomen habuisse ajunt, quod Græcis σοφία. Vocem à lana derivari confirmat etiam Leunclavius his verbis: Ab Osmanidis ei (Ismaeli) Sophi cognomentum & Kifelis Bassæ per ignominiam fuit inditum. Prius quidem ab Arabica voce شوفر, quæ lanam significat. Nam cum Mahumetani, & præsertim Osmanida more veteri, Tulipanto lineo subtiliss. mi operis caput involvant, nova hæc secta præcipit inter alia, ne caput fastu quodam lineis ejusmodi spiris ornent, sed ut tegumenta capitum è lana non magni pretii constiantur. Et quia laneum hoc tegumentum, quo præter aliorum Mahumetavorum utuntur more, plicas habet duodecim, ab Arabica voce שפץ שפץ sive duodecim, etiam Ethaas Serlay vocantur: denique, quia tegme hoc tantum rubro colore gestare solent, Kifelbassalary, veluti capita rubra. Pro religioso sumi, probat Texeira, scriptor in Pers. Historia accuratissimus: Quia in lingua Persica, inquit, communiter شافى appellantur, qui relicto seculo soli divino cultui vacant, huic (Aydaris, patri Ismaelis) ob insignem religionis zelum à suis datum fuit nomen. Paulò antè, ad eundem modum, in Persia res novas fuerat molitus Hhalila, qui propterea quoque dictus fuerat Sufy Hhalila: ita ut Sufy non sit nomen proprium, aut Regum commune, sed adjectivum, nam nullus Rex post illum id nomen sibi sumpsit: sunt autem per totam Persiam plures Sufy, i. e. religiosi. Negat tamen Leunclavius Haidarem principem fuisse aut regulum, ad eoque Ismaelis patrem, sed ~~شافى~~ vel antistitem, qui opinione vitæ religiose ac duriter actæ aliquid authoritatis apud vulgus fuerit consecutus. Quæ verò Scheich Haidaris novi Prophetæ erant dogmata? Tribus Mahumetis Prophetæ sociis, Ebubekire, Omere, Osmanique rejeitis, Alim, quartum Prophetæ socium, ejusdemque consanguineum & generum sequendum in omnibus affirmabat, si salvi esse vellent, scribit Leunclavius. Ducebat autem hæc & alia quodam in oppido Persarum, cui nomen Reza. Famâ novæ doctoris novæque discipline, longè latèque diffusâ, confluit ad Scheichem, vel Imamen Haidarem ingens è Persia vicinisque regionibus hominum multitudo. Primus autem ex magnatibus & regulis Exdevil non hanc duntaxat Haidaris sententiam, doctrinamque præbavit, verum etiam ex ejus præscripto

se gerens, patrocinium causæ suscepit, eaque re multitudinis animos sibi mirificè devinxit. Eum filius Imael, teste *Texeira*, est imitatus tanto zelo, ut illius causâ, cum Persiæ regnum acquireret, inauditas crudelitates admitteret in adversarios. Vide alia in *Theoph. Philol.* p. 63. hac de re. Descriptionem Persiæ à *Iohanne de Laet*, editam, pluresque alios. De *Horrinaiis* vide *Elmac.* p. 141. *Zangibariis* p. 162.

Liber 2. de
pseudopr.
Muham.

XX. Claudimus tandem Catalogum hunc prodigiosâ illorum ca-
tervâ, qui credebant Muhammedē, oculis hominum subductū, certò
aliquando rediturum ad reformandos hominū mores. Hac opinione
imbutus erat *Hamiræus*, de quo *Elmac.* Hist. Sarac. p. 65. קאל ופי סנה
fil. Hanfia
rediturum.

אחד ותמאנין תופי מחמר בן אלחנפיה עליה אלסלאם ואלכס
אניה מן אלשיעה יעתקרון אנה חי בגבל רצוי ואנה לא בר אן יסדר
וימלי אלארץ עדלא כמא מלית גורא וכאן עלי הרא אלמדהב
אלסיר אלחמיר והו אלקאיל

חתי מתי ואלי מתי ומתי אלרי

יא אכן אלוצי ואנת חי תרוק

אלא אנה אנתמע באלצארק וערפה בטלאן הרא אלמדהב
Anno 81.
obiit Muhammed fil. Hanfia f. m. Et si Kefabai Schismatici (aut; è vulgo non-
nulli, ut reddit Erpen.) credant eum in monte Radva vivere, & certò ali-
quando appariturum, terramq; repleturum iustitiâ, haud aliter atque ini-
quitate repleta est. Atque huius secta fuit D. Hamiræus, dicens:

Quousque, & usque quò, & quamdiu,

O fili Alvaçi, tu vivus sustens aberis?

At virum deinde convenit veracem, qui vanitatem eum huius secta docuit.
De hoc Muhammede, fil. Hanfia vide sup. p. 363. Pedem hic figimus.
Reliqua, quæ desiderari videntur, vel ex *Synopsi Historia Ecclesiastica*,
vel, suo tempore, ex *Theatro Muhammedico*, aut *commentariis de reli-
gione Arabum* Liberi poterunt. Tibi nunc, ô Eterne Deus, gratias,
tantas, quantas mentes nostræ capiunt, agimus, quòd tenebras illas
clarissimo verbi tui fulgore à limitibus nostris clementer hæcenus
cohibuisti. Da, quæsumus, ut miseri isti mortales tot tandem figmen-
torum, deliramentorum, & bruti illius stuporis pertæsi, unum Te
quærant in solo verbo Tuo, quæsitum inveniant, inventum nobiscum
perpetuis præconiis laudent & celebrent. Tibi, cum *Filiis & Spiritu
Sancto* sit laus, honor & gloria in omnes seculorum myriadas, Amen.

F I N I S.

Aaa 3

IN-

INDEX LOCORUM SACRÆ SCRIPTURÆ, QUORUM IN HAC HISTORIA MENTIO FIT.

		<i>Pagina.</i>			<i>Pag.</i>	
Genes.	IV.	17.	62	Numéri XXVIII.	25.	201
		26.	20	Deuter. XVIII.	14.	198
	XXXVII.	25.	7	XXII.	5.	201
Exodi	XXVIII.	42.	200	I. Samuel. XXV.	1.	39
Levit.	II.	13.	199	I. Regum VI.	7.	67
	XI.	7.	198	Pfalm. XIX.	1.	62
	XVII.	7.	198	XX.	5.	39
		10.	200	XXXIII.	7.	6
	XIX.	19.	203	CXIV.	4.	62
		23.	ibid.	Ezechiel. VIII.	14.	180
		26.	198	Daniel. X.	11.	9
	XX.	3	200	Hofcæ VIII.	4.	196
	XXI.	5.	197	Iohannis XIV.	16. 17.	10
Numeri	XI.	5.	39			

INDEX HEBRAICUS, ARABI- CUS ET PERSICUS.

N.	Pag.	אלמוסל cur Muhammed vocetur. 11
אבן ארדבין	135	אלמסלמין Muhammedanis sunt
אוס	135	credentes & orthodoxi. 275
אהל אלכתאב	220	אלמעטולה vocantur Sadducei. 169
אחמד	10	אלמשרכון Christiani vocantur Ara-
אלבוקאת	179	bibus. 221
אלזנדאר	359	cur Christiani ita vocentur. 70
אליסן	140	cur Gentes ita vocentur. ibid.
אלכואר	169	Koreischitæ quoque hoc nomine
אלכצר	40	veniunt. 157
cur ita vocetur.	59	אלמתכלמן Loquentes apud Ara-
אלמרינ	6	bes, cujusmodi Ibn-phurek. 347
non denominari ab Hagar		אלקרר quid Arabibus sit. 355
probarur.		אלקאא quid Arabibus. ibid.
אלמהארין Religionis causâ fugâ		אלרום Roma, seu Romani dicti
capessentes vocantur, qui Muham-		Melchitæ à Constantinopoli, nova
medem in fuga sequuti. 266		Roma. 235
אלמוסמין Muhammedanis sunt cre-		אמרא
dentes & orthodoxi. 275		

INDEX.

אמרא אלמונני dieuntur Imperatores Muslimici.	275	ח. Arabibus quid.	160
puerilis Genebrardi in his vocibus hallucinatio castigatur.	276	חצור cur Iohannes Baptista vocetur.	86
אסאא quale veterum Arabum idolum.	155	ט. טלסמאת unde dicatur.	188
אשפיא qui.	371	י. יעוק Idololum Arabicum.	156
ב. בדר Persis Pater est.	153	י. יעות Idololum Arabicum.	ibid.
בתיא quid.	179	י. כאקאא omnes Turcarum Reges vocantur, teste Patricide.	116
בחיירא quid Arabibus.	160	י. כבא quid significet.	153
בכרא nomen patris Muhammedis explicatur.	142	י. כלילא ita Moses Muhammedi vocatur.	54
ג. גאחליירא quid.	152	ל. לשון קדר Arabum Lingua vocatur.	39
גבר vicit, superavit apud Arabes, inde Ghabraei dicti	354	מ. מנ est vox Persica, inde Gr. μαν.	364
גור Arabica vox quid notet, & cur Bahram, decimus tertius ex posterioribus Persarum Regibus, ita dictus.	114	מדר Persis est Mater.	153
ד. דא Arabibus dicitur Ionas.	76	מרתא cur Muhammed ita dictus.	11
דוסא quid Arabibus.	157	מחמד quid sit, & quæ vocis origo.	9
די אלכפא quis.	39, 40	מסלמין unde Muhammedani dicti.	3
דעא אלגושאא precatio Iorica, qualis sit precatio.	244	מעזלירא Mutazalicæ Schismatici apud Arabes.	349
ה. הגרה quid apud Arabes.	161	מפתא Doctor, eandem apud Muhammedanos auctoritatem habet, quam Pontifex Romanus apud suos.	284
הגרים quina, & unde dicti.	6	ו. נאילירא quale veterum Arabum idolum.	155
ו. וניה illustis, ita Arabibus Christus dicitur.	105, 106	נכרא idololum est Arabicum.	156
נאא Idololum Arabicum.	156	נצארי vocantur Christiani apud Arabes.	221
נאילירא quid Arabibus.	159	נציר אלמלא adjutor Imperii & Religionis quisque Muhammedicus Imperator dici vult.	276
נאילי alii dicunt.	364	ס. סאיכרא quid Arabibus.	160
ז. זנאדקאא vocantur Sadducæi, & cur	169	סאיכרא idololum Arabicum.	156
vox hæc unde orta.	ibid.	ע. עבראא	
זרדוסט. Persis quis.	564		

INDEX.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

INDEX LATINUS, RERUM
ET VERBORUM.

Λίγρο-

INDEX.

<i>Αἰχμησθέντων</i> quibus apophthegma- tibus rejiciant Arabes. 331	aliquot ejus versiculi contra Ju- dæos. 217
Alath, seu Luciferi idolum venera- bantur Koreischitzæ. 152	ejus stylus ad Linguæ Arabicæ no- titiam multum juvat. 212
Albukar quale festum. 179	ex eo pars historię Ecclesiasticę haberi potest. 213
Alexander à Muhammede <i>אלקרני</i> <i>دولقارناين</i> Dulkarnain, <i>Δουλειος</i> , vscatur. 37.40	ejus Interpretes Muhammedi sen- sum affingunt, de quo ipse aua- quam cogitavit. 88
cur ita vocetur variz variorum sententię. 73.74.75	in ejus explicatione quantum à se differant Muhammedani. 364
verior sententia eorum, qui cum à fortitudine sic dictum putant. 75	in ejus explicatione Mutazalitę ab aliis differunt. 351
Ali se opponit Muavias. 366.367	qua formula Arabes, ex eo testimo- nia laudantes, utantur. 91
cum Persę venerantur. 369	Allatha, vel Allitha est Venus. 154
ei Persę plus tribuunt, quàm Mu- hammedi. ibid.	origo vocis quęnam. ibid.
ei multa miracula tribuunt. ibid.	Almotenabbi, æmulus Muhamme- dis. 259
in ejus honorem festa celebrant. ib.	Alozza Idolum veterum Arabum. 154
ejus posterii à reliquis Muhamme- danis habitu differunt. 370	Amicitia, De constantia in ea soven- da præclara Arabū dicta. 324.325
Phatinam ducit uxorem, ibid.	Anathemara & tropæa creaturis con- secrant Persę & Pontificii. 117
Aliafin Elias est. 61	Angelos coluerunt Koreischitzæ. 157
Alkoranus. Quid de eo Muhamme- dani credant. 252	quos ideo impugnat Muhammed. ib.
alii eum creatum, alii increatum credebant. 252.253	Anima, De ea cum Aristotele sentiunt Sabæi. 187
maximam partem Medię eudi- tur. 268	quid de animarum à corporibus se- paratarū statu sentiant Muham- medani. 255.256
ejus præstantia ex Beidavi. 299	Antiochia nova Roma. 124
ex Ahmed Ibn Edris. 300	Antiquitatem cum Pontificiis Mu- hammedani Ecclesię notam fa- ciunt. 278.279.
ex ipso Alkorano. ibid.	Aphridun quis. 60
ei Muhammedani maximam autho- ritatem tribuunt. 312	Apollonius Tyanæus insignis Ma- gus. 189
ejus contrectationem nullis, nisi Muhammedanis, iisque muadis & lotis, concedunt. 313	juxta quosdam Talismarum au- tor. ibid.
unde ejus involucro has voces in- scribunt <i>لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُتَّوَّعَاتُ</i> <i>مُتَّوَّعَاتُ</i> ne tangat eum, nisi mun- dus. 313	Apostolis credendum esse dicit Mu- hammed. 248
non tantum Arabicę, sed etiam Persicę scriptus habetur. ibid.	<i>Α' αὐτοῦ πολεμίου</i> quibus apophtheg- matibus commendat Arabes. 323.324.
ejus frequentem lectionem suadet Muhammed. 250	Arabia unde sic dicta. 6
ejus Paraphrasis Persica habetur. 366	non est dicta ab Arabo, Apollinis & Bbb Ba-

INDEX.

Babylonie filio, sed ab Araba,	Afcik Paffa Thamarurgus apud Mu-
plaga.	hammedanos.
ejus descriptio.	ibid.
ejus amplitudo.	ibid.
ea in quinque Provincias antiqui-	Associatio Muhammedanis est Ido-
tus distributa fuit.	lolaria.
hodie ab autoribus nostris in tres	Associatores Muhammedani vocant
Provincias dividitur.	Iudzos & Christianos.
maximè Hæresium ferax est.	ibid.
Arabie desertæ varia nomina.	curgentes in Alkorano ita vocen-
ejus descriptio.	tur.
eam Ismaelis posterius incolunt, ibid.	ibid.
ejus populi illustriores Nomades	Asvud æmulus Muhammedis.
& Scenitæ.	259.
Arabia felix	Avaritiam quibus dictis desertentur
Arabis dici	Arabes.
tur.	330.331
eam prolixè describit Dionysius. ib.	Avarus Arabibus dicitur
in ea magna thuris copia.	רגל מפל
dicitur etiam Sabæa, quia Sabæ	vir manibus obscurus.
primò cecidit.	Hebræis.
ejus descriptio.	ibid.
Græcis	Αὑτοκρατωρ quibus apophthegmatibus
incolæ ejus	commendant Arabes.
dicuntur.	323
Arabie petrae varia nomina.	Azdeschir primus Persarum Rex.
Petra dicta à Metropoli, Petra. ib.	107
ejus descriptio.	memorabilis de eo historia.
Metropolin ejus incolunt Naba-	ibid.
ri.	Schaburi filius, nonus Persarum
Arabum pater non est Ismael, sed	Rex.
Cathanus, seu Ictanus, Eberi	112
filius.	
alii Semum, Eberi avum Arabum	B.
patrem faciunt.	Bacchus, seu Diasares idolum Arabi-
eorum Patriarcha Kedar.	cum.
certas habent Tribus.	157
Arabica Lingua. Ad ejus notitiam	Badrensis prælii secundo Hegiræ an-
multum juvat stylus Alkorani.	no commissi descriptio.
Artaxerxes Arabibus Azdeschir di-	269
citur.	Bahram rectius quartus Persarum
107	Rex statuitur, quàm Tus.
Asaph quale veterum Arabum Ido-	110
lum.	Bahram quintus Persarum Rex ex
155	posterrioribus.
Ascharitæ, De his	111
genera-	Bahram, filius Schabur undecimus
lia ex Majmonide.	Rex Persarum ex posterioribus.
344.346	113
sunt Schismatici inter Arabes.	Bahram-Ghur decimus tertius Per-
353	sarum Rex ex posterioribus.
quid de Providentia sentiant. ibid.	114
Aschek Persarum Rex,	cur Gur dictus.
51	ibid.
	igniliter.
	117
	à Theodosio in fugam versus in In-
	diam concedit.
	ibid.
	prælium committit.
	118
	ad suos redit.
	ibid.
	difficulus ad regnum admissus
	fuit.
	ibid.
	elephantem interficit.
	117
	Bahram Dux Hormozi insequitur
	Cosram filium Hormozi.
	127
	Balas decimus sextus Persarum Rex
	ex poste
	121
	Bar.

INDEX.

Bareschia Passa Thaumaturgus apud Muhammedanos, 292	Chiridelles Thaumaturgus apud Muhammedanos. 293
Bedrense prælium, vide Badrense.	Chorasanz ortz hæreses. 361. &c.
Beryllus hæreticus, Arabs, 225	Chorez, De Choreis Monachorum Turcicorum post sumtum cibum, 307. 308
Bestias quasdam à communi usu emancipârunt Koreischiræ. 159	Christum Arabes vocant filium Mariz, 105. 248
quasdam Sabæi propter usum magnificiebant, 199	Iesum, 102
Bigamiam Sabæi rejciunt, 186	לוֹגֵר יֵשׁוּ. 105. 248
Bovem Sabæi propter usum magnificiebant, 199	Muhammed cum Filium Dei, & A. postolum ejus esse dicit, 248
C.	cum Arabes etiam vocant מִיָּחִיד, 105
Cabar vocatur Venus, & cur. 153	lustrem, 105
Cadi, Monasterium, quid. 185	ei quasdam de Mundi contemptu chreias tribuunt, 319
Cahthanus, Eberi filius, Arabum pater. 38	cum in cælo Mediatoris officio fungi agnoscunt iidem. 106
Cai-bahman Persarum Rex, aliàs Longimannus, 50	Christiani quomodo Arabibus vocentur, 107
Caikobad Persarum Rex, ibid.	1. נַזְרֵנִי Nazareni, & cur. 219
Cain cur Abelem interfecerit fabulosa narratio. 18	2. אֶלְכַּתָּאן אֶחָד popul ⁹ libri. 220
quomodo à Lamecho interfectus, Arabum fabulæ. 23. 24	3. אֶלְמִשְׁרָכָן associantes. 221
Calumniam quibus diâis Arabes de- testentur. 329	cur associantes vocentur. 70
Carnes suillas Sabæi certo quodam die edunt, 198	quo animo in eos fuerit Muham- med, 235
Carræ Metropolis, 165	cur iis Meccam ingredi non liceat. 143. 144
Castitas mulierum Turcicarum. 311	iis Muhammed varia schismata ex- probrat, 228
Chadigha uxor Muhammedis. 209	quæ Christiani, Muhammedani & Iudæi communia habeant, quæ propria. 347
Chaibarense prælium anno Hegiræ septimo commissum describitur. 271	Christianismi stat ⁹ tempore Muham- medis, & ante eum, describitur ex Marcellino, Hilario, Eusebio & Sozomeno. 222. 223. 224
Chakan omnes Turcarum Reges vo- cantur. 316	Ciborum delectum qualem habeant Sabæi, 186
Chaldæi qui. 164	Circumcisionem præcepit Muham- med. 47
etiam Sabæi vocantur, Nabatæi, Charranzæ, 163	Codomannus, aliàs Aschek, Persarum Rex. 51
Chaliphæ Imperatores Muslimici vo- cantur. 65	Cælum. De eo cum Aristotele senti- unt Sabæi, 187
dicuntur Omra-almumenin 275	Bbb 2 Col.
eorum officium & potestas. 285. &c.	
Cham quomodo mulctatus, quod Pa- tris detecta pudenda riserit. 25	
Charranzæ qui, 165	
historia de iis, ibid.	

INDEX.

Collyridiani hæretici Arabes, unde dicti, & quid docuerint.	225, 226	ejus & Nathanis historia miserè à Muhammedanis corrupta.	63
Conjugia Sabæi non contrahunt cum proximis propinquis,	186	ejus geminus lapsus unde Muhammedanis innotuerit.	64
Controversiarum inter Muhammedanos origo.	366, &c.	quid Beidavi de monomachia Davidis & Goliathi referat.	76
Cosra actu elabatur, & ad Mauritium Imperatorem pervenit.	127	Dausar Arabibus est Bacchus.	157
Mauritii subsidio Bahram in fugam vertit.	ibid.	Decimas præcepit Muhammed.	247
Romæos milites benignè tractat. ib. ambit Mauritii filiam,	ibid.	ex iis Muhammedismo multum accedit.	283
ob datam Mauritii filiam Christianismum amplectitur.	128	Dervischler Monachi tertii ordinis apud Turcas.	369
capit Hierosolymam.	129	Desperationem de misericordia Dei verat Muhammed.	249
succurrit Patri suo Hormozo.	126	Deus. Quid de eo Muhammedani credant.	250, 251
Cosroës decimus septimus Persarum Rex, ex posterioribus,	123	in eum solum credere jubet Muhammed.	247, 249
ejus historia.	124	doctrinam de eo Sabæi densis erroribus infuscârunt.	176
Crucis lignum Cosra Hierosolymâ aufert.	129	de Dei cultu quid senserint Sabæi.	177
tradit illud uxori suæ, Mariæ, Mauritii Imperatoris Filix.	ibid.	cultus Dei Sabæis vel diurnus, vel menstruus.	ibid.
Cupiditaribus frænum injiciendum esse, docent Arabes.	316, 317	Dei & hominum dispar respectus apud veteres Arabes.	161
D.		Diabolos ex Adamo genitos esse quidam fingunt.	16
Dæmonibus veteres Arabes tribuunt potestatem in stellas.	158	Diafares, seu Bacchus, idolum Arabicum.	157
iis Sabæi sacrificabant.	198	Antequam à Muhammede cur vocetur Alexander.	37
eos etiam per Alkoranum servari posse statuunt quidam doctores Turcici.	364	Dilkefel quis.	39, 40
Danielis in Alkorano nulla mentio.	62	Elias est.	40
Darab est Darius Nothus.	50	Doctorem Turcicorum dissensio.	365
Dararæi hæretici inter Arabes: eorum dogmata,	355	Doctores statuant Mutazalitæ.	350
Davidi plurimum tribuunt Muhammedani,	62, &c.	Dulakraph cur Schabur secundus dictus.	108
eum Muhammed vocat servum Dei.	62	Duratio diuturna non est nota veræ Ecclesiæ, quia Muhammedani eandem sibi vindicare possunt.	279
magnam ejus fuisse dignitatem dicunt Muhammedani.	64	E.	
eum Regem etiam Muhammedani agnoscunt.	65	Eber Arabibus Hud dicitur,	26, 27
à Muhammede inter Prophetas majores refertur.	64	pro	

INDEX.

propheta dicitur, quia se Idolola- triz opposuit. 28	cum cum Pinchaso confundunt Rabbini, 59
Ecclesiæ notas cum Muhammedanis easde habent Pontificii. 274 &c.	fabula de Elia, Mose & Iesua ex Beidavi, 59.60
1. nota Bell. est ipsum Ecclesiæ Ca- tholicæ nomen: ita Muhamme- di, nomen Ecclesiæ fidelium. 275	in descriptione vitæ ejus Arabes turpiter hallucinantur, 60
2. nota Bell. est antiquitas: eandem jactant Muhammedani. 278	Emina mater Muhammedis. 136
3. Bell. est Confessio aduersariorum: eandem Muhammedani maximè urgent. 337.338	non fuit ex stirpe Iudaica. ibid.
4. Bell. est duratio diuturna: sed ean- dem potiori jure sibi vendicant Muhammedani. 279	Enoch cur Arabibus Edris dictus, 21
5. nota Bell. est infelix exitus Eccle- siam oppugnantium, & felicitas eam defendentium: idem dicunt Muhammedani. 338.339	propheta fuit, 22
6. Bell. nota sunt miracula: Mu- hammedanis quoque, 291	ejus libros Sabæi jactant, 175
7. nota Bell. est multitudo: at hæc nota Muhammedanis potius competit, quàm Christianis. 279	Epithetorum obseruantissimi Ara- bes. 17
8. sanctitas aurorum Religionis: eandem urgent Muhammeda- ni. 303	Syri, iſq; Christiani in eo hos imi- tantur. ibid.
9. nota Bell. successio Episcoporum: eandem urgent Muhammeda- ni. 284	Epocha Arabum celeberrima ab He- gira, seu fuga Muhammedis de- ducitur. 268
Edris cur sit Enoch. 21	Eruditione quanti Arabes faciant, 328
Ed Arabibus vocatur Esauus, 36	Esauum Arabes ۽۽۽ vocant, 36
Eleemosynam quibus apophthegma- tibus commendent Muhamme- dani. 322	ei duos filios tribuit Kessæus. ibid.
Elephas à Bahram-Ghur interfici- tur. 117	Evangelium verum esse agnovit Mu- hammed. 248
Elias Arabibus ۽۽۽۽۽ dicitur. 40	Eudæmones dicuntur Arabiæ felici- s incolæ. 140
cur ita vocetur, 50	F.
item Dilkesel. 40	Fidei Muhammedicæ natura descri- bitur. 255
eundem Prophetam vocant. 60	Filios veteres Arabes immolârunt, 162
quid de eo statuunt Muhammeda- ni. 58	eos Sabæi per igne traduxerunt, 202
ejus originem ignorant. 58.59	Fœnus. Ab eo abstinendum esse, docet Muhammed. 249
disputatio ejus cum Baalitis ex Al- korano. 60.61	Fossæ bellum anno quinto Hegiræ gestum describitur. 270
	Fraudem dissuadet Muhammed. 249
	G.
	Gabrielis Angeli colloquia venditat Muhammed. 256
	Garæi ditissimi fuerunt. 137
	Genealogia Muhammedis ab Arabi- bus triplieiter describi solet. 12, 13.14.
	tertia, genealogiæ ejus, species qua- tuor ætatibus distinguitur, 14
	1. ætas ab Adamo ad Abrahamum. 14
	2. ab Abrahamo ad Mosen, 33
	Bbb 3 3.2

INDEX

3. à Mose ad Christum. 51
 4. à Christo ad Muhammedem. 99
 cur Muhammedis genealogia tam
 fusè hîc descripta. 131
 Genebrardi puerilis hallucinatio in
 vocibus אֱמֶרָא אֶלְמוֹמִנִי ca-
 stigatur. 276
 Georgius Arabibus quis. 99. 100
 ejus acta juxta Baronium apocry-
 pha. 100
 eum Muhammedani suum faciunt.
 101
 apud Turcas miraculis clarus. 296
 Gerges, seu Georgius quis. 99. 100
 ejus mentio fit in Alkorano, in Kes-
 sâo, Patricide & Elmac, 100. 101
 Ghabzus & filius ejus sectæ Mutaza-
 licarum Antistites fuerunt. 352
 Ghabræi hæretici inter Arabes. 354
 dicti à ڭڭ vicis, superavit, & cur, ib.
 eorum sententia de Providentia. 354
 Ghahetæi hæretici Arabes, Mutazali-
 tarum propago. 353
 Goliath Arabibus dicitur Galuth. 75
 ejus historia. ibid.
 quid Beidavi de Monomachia cum
 Davide referat. 76
 Gorvelmirtschin Thaumaturgus a-
 pud Muhammedanos. 292
 Gratias Deo agendas esse pro quolibet
 beneficij dicit Muhammed.
 249,
 H.
 Hadibiatica pugna anno Hegiræ se-
 xto commissâ describitur. 271
 Hæredirates nullas consequebantur
 mulieres & infantes apud veteres
 Arabes. 162
 Hæresium Arabia est ferax. 225
 Hæreses Chorasanæ ortus. 361. &c.
 Haitalitæ qui. 119
 à Phiruz Persarum Rege oppug-
 nantur. ibid.
 Hamiræus statuit Muhammedem fil.
 Hanfiz aliquando rediturû ad re-
 formandos hominum mores. 373
 Hamza parvus Muhammedis pri-
 mus cum 30. Musliminis emitti-
 tur pæliaturus. 269
 Hamzæi hæretici inter Arabes. 356
 eorum dogmata. ibid.
 Hanifæi hæretici inter Arabes. 340. 341
 Harschi Peltech Thaumaturgus apud
 Muhammedanos. 292
 Hegira dicitur fuga Muhâmedis. 260
 explicatur hæc vox, & ejus genui-
 nus ostenditur significatus. 260
 261
 Hegiræ Muhammedis causæ recen-
 sentur ex Beidavi & Abunaza-
 ro. 262. 263. 264. 265
 ea incidit in annum 14. novæ reli-
 gionis Muhammedicæ. 261
 quid Muhammed singulis Hegiræ
 suæ annis gesserit. 269
 vide in voce Muhammed.
 celeberrima Arabum Epocha ab
 Hegira Muhammedis deduci-
 tur. 268
 Henbelitæ hæretici inter Arabes. 343
 344.
 Hierosolyma à Cosra Persarum Rege
 capta. 119
 Historiæ Ecclesiasticæ pars ex Scri-
 ptoribus Arabum haberi potest.
 213.
 Homines oculos mortalium subdu-
 ctos, redituros ad reformandos
 hominum mores, docuit Hami-
 ræus. 373
 Honain, In valle Honain ab Arabibus
 Paganis cæduntur Muslimini.
 271. 272.
 Hormoz tertius Persarum Rex ex po-
 sterioribus. 109
 Hormoz Bahrami frater sextus ex po-
 sterioribus Persarum Rex. 111
 Hormoz alter, septimus ex postero-
 ribus Persarum Rex. 112
 Hormoz decimus octavus ex postero-
 ribus Persarum Rex. 125
 regiminis ejus historia ex Elmaci-
 no. 125. 126
 tyran-

INDEX.

tyrannus fuit.	126	ni, ex Alcorano docetur.	102
oppugnatur à Chakano.	ibid.	103.&c.	
& à Duce suo Bahramo.	ibid.	nomen, Iesus, Muhammedanis non	
ei succurrit filius Cosra.	ibid.	ignotum.	104
mors ejus.	ibid.	sed quid significet ignorant.	ibid.
Mud est Eber.	26.27	Messiz quoque, seu Christi nomen	
Humilitatem commendat Arabes.	316	eis venerabile.	ibid.
Hypocrisin detestantur Arabes.	333	Iethro Muhammedi Schoaib dictus, 33	
I.		Iezidus Kadzorum sectæ assecla.	354
Iacob cur Israel vocetur juxta Muhammedanos.	36	Igoni Bahrami litat.	117
Iacobitarum secta qualis.	228	per ignem filios traducebant Sabzi.	202
ita dicti à Iacobo quodam, ejus meminuit Patricides & Elmac,	229	Imago, De Sabzorum imaginibus,	188
Iagoth idolum Arabicum.	356	189	
Iahia Arabibus est Iohannes Baptista.	96	Imperatores Muslimici dicuntur Omra-almumenjo.	275
Iaphetus quis, & qui ejus posteri.	26	amant vocari נציר אלמלך	276
Iatrib est Medina.	267	וּמְלִיךְ	
Iauk idolum Arabicum.	156	cognomina habent ad pietatem composita.	ibid.
Iasin quis sit, ignorant Muhammedani.	61	Imram ab Alcorano ineptè Mariæ τὸν πατέρα, tanquam Patris filiz præmittitur.	80.81
est Elifæus.	ibid.	ratio illius ἀντιπροσέτις redditur. ibid.	
Iazdigerdus filius Bahram-Ghur decimus quartus Persarum Rex, ex posterioribus.	118	juxta Zamhachari & Kessauum coætanæus Zachariæ,	86.87
Iazdigerd duodecimus Persarum Rex, ex anterioribus.	13	Infantes nullas hereditates consequantur apud veteres Arabes,	162
summus tyrannus interimitur.	113	Infernus. Quid de eo credant Muhammedani.	254
114		Ingratitudinem quibz dictis rejiciant Arabes.	162
Ibn-Phurek celeberrimus Loquens apud Arabes.	347	Invidiam averfantur Arabes.	333
Ibrad nomen ignotum.	62	Iobus ad Esavi posteros refertur.	37
Idola venerantur Korseichitzæ.	152	compendium historiz ejus ex Kessæo.	37
eorum cultum destruxit Muhammed.	247	cum quidam Constantiopolis fuisset sepulcrum somniant.	ibid.
Idololatriam Muhammedani Associationem vocant.	70	juxta Arabes Propheta fuit.	38
Iestanus, Eberi filius, Arabum pater.	38	Iohannes Baptista cur יחזקאל Arabibus dictus.	86
Iejunium mensis Ramadan præcepit Muhammed.	247.249	iisdem Iahia dictus.	96
Iesus Arabibus Isha dicitur.	102	in Alcorano Propheta dicitur. ibid.	
eundem λέγειν Ἰσῆ vocant, sed ineptam appellationis hujus rationem fingunt.	105	historia annuaciationis.	ibid.
quid de eo credant Muhammedani,		nativitas ejus.	ibid.
		cum & Christum patrueles fuisse dicunt Arabes,	ibid.
		ineptè	

INDEX.

ineptè cum Elia confunditur, 96	à Giggæo non rectè Arabum Pater vocatur. 38
Martyrii ejus meminerūt Iudæi, ib.	remotus Muhammedis avus est. 135
Arabes. 97	impiè à Muhammede Propheta vocatur. 39
Iokſchan quis fuerit, 35	ejus poſteri Arabiam deſertam incolunt. 139
Jonas Arabibus נון נא vocatur. 40.76	Iſmaelis Zophi hiſtoria. 371
ejus hiſtoria ex Alkorano & Beidavi. 76.77	Iſrael cur dicatur Iacobus Patriarcha juxta Muhammedanos 36
quandiu in ventre ceti fuerit variant Arabes. 78	Iudæi Muhammedanis Aſſociatores dicti. 70
ceti nomen ſingunt fuiſſe Retha. 78	eoſdem vocant יהוה vel יהוה, ſed vocis originem ignorant. 213
quid per ejus Kikajon intelligant. 78.79	alia eorum nomina. 214
ejus <i>μυμφιμοιζία</i> ob arefactum Kikajon Arabes ſimilibus à vaſis ſiglinis & ſemine explicant. 79	eorum ſtatus tempore Muhammedis miſer fuit. ibid.
80	Iudæi, Chriſtiani & Muhammedani quæ communia, quæ propria habeant. 347
Ioſua à Muhammede vocatur פתיה	illi Muhammedem prætextu Meſſiæ venturi rejiciunt. 216
מוסי puer Moſis. 49	aliquot verſiculi ex Alkorano contra eos. 217
dicatur Cananæis Lupus veſpertinus. 40	iis à Muhammede ſcelera exprombrantur. 215
apud Gentiles & Muhammedanos celebriſ, ibid.	illi Muhammede reſiſtunt. 216
ad eum Schaubeci epiſtola. 40.41	in eos Muhammed animo inſenſo fuit. 215
42.43	eorum exilium. 214
ejus ad Schaubeci epiſtolam reſponſio. 44.45	eorum contra Chriſtianos technæ, dum ſe cum Coſtræ Perſarum Rege contra eos conjungunt. 129
Muhammedanis notus, 46.47	Iudicium præceps diſſuadet Muhammed. 249
ejus meminit Keſſæus. 47	Iudicium ultimum credit Muhammed. ibid.
item Muhammed & Beidavi. 49	quid de eo credant Muhammedani. 253
gentibus notus fuit, ut ex inſcriptionibus patet. 46	juxta Arabes in Syria habebitur. 215
Iſa Arabibus Ieſus dicitur. 102	ſuramentum vanum per Dei nomen prohibet Muhammed. 249
Iſaacus Arabibus dicitur רביח אללה 17.36	Iuramenta vetat Muhammed. ibid.
iſdem dicitur עלאם חלים 35	Iuſtitiam quibus apophthegmatibus commendent Arabes. 323
in ſacrificii ejus memoriam Muhammedani quotannis ſolemnitatem inſtituunt. 36	
eum Muhammedani Prophetam vocant. ibid.	
Iſmael magnus Arabum Propheta. 38	
eum נר מחמר avum Muhammedis appellat. ibid.	
impiè eum dicunt רביח אללה ib.	
non eſt Arabs <i>אזג</i> , ſed <i>אזג</i> <i>אזג</i> , ibid.	

INDEX.

K.

- Kabel est Cain, & cur, 19
 Kadræi schismatici inter Arabes. 353
 ita dicti, quia *ωπὲρ* defendebant. ibid.
 eorum affecla fuit Iezidus. 354
 eorum sententia de prædestinatione & Providentia. 353, 354
 de libero arbitrio. 354
 Karmatæi hæretici inter Arabes. 357
 eorum dogmata. ibid.
 eorum incrementa. 358, 359
 Kedar quis. 39
 Patriarcha Arabum est. ibid.
 Ketada autor sectæ Mutazalitarū. 349
 Kikajon Ionæ quid Arabibus. 78, 79
 Kobades Balali frater rex Persarum. 122
 descriptio administrati ab eo regni. ibid.
 Koreischitarum tribus primaria. 137
 incolunt Meccam. 143
 unde vulgò *كلمة* dicti. ibid.
 eorum cultus consistebat:
 1. in veneratione idolorum. 152
 2. in *ἀγιοκρατία*. 157
 3. in eo, quòd Dæmonibus tribuerunt imperium quoddam in stellis. 158
 4. in negatione resurrectionis mortuorum. 158
 5. in administratione sacrorum nudis facta corporibus. 159
 6. in superstitione emancipatione ovium & camelorum. ibid.
 7. in *παιδομαχία*, & aliis quibusdam. 161
 Muhammedem civem suum Meccæ expellunt. 260
 transportationem Muhammedis *מבין סוחר* Magiam manifestam vocant. 291

L.

- Lamech Arabibus Malec dicitur. 23
 Cainum interfecit. ibid.
 quomodo Cainum interfecerit, fabulæ Arabum. 23, 24

- Lex Molis. Perperua serè inter legem Moysi, & ritus Sabæorum antiquior est. 196. Vide, Molis lex.
 legem nihil prodesse, sed solà gratiā hominem servari docent quidam Doctores Turcici. 365
 eam veram esse agnovit Muhammed. 248
 Liberalitatem quibus apophthegmatibus commendat Arabes. 323
 Liberum arbitrium defendunt Kadræi. 353, 354
 Lingua quomodo frenanda, docent Arabes quibusdam sententiis. 326, 327
 Λόγος Ἰσῆ Arabibus Christus. 105
 Lokmannus quis fuerit. 68
 fuit Aesopus, quod aliquot rationibus probatur. 68, 69, 70, 71
 est vox Arabica, cujus radix *ل* 68, 69
 eum Muhammedani credunt futurum in ultimo iudicio advocatum. 71
 Longimanus aliàs Caibahman. 50
 Loquentes apud Arabes qui, fuerunt Theologiæ scholasticæ prodromi. ibid.
 eorum quædam sententiæ. 347
 de iis *αελογόμα* generalia ex Maimonide. 344, 346
 eorum scopus & intentio quæ. 348
 Luciferi idolum venerabantur Koreischitæ. 152
 Lunæ in novilunio à Sabæis hircus offerebatur. 201
 ejus scissio tanquam miraculum Muhammedi tribuitur. 301, 302
 Lustrationes habent Sabæi. 186

M.

- Magiam Sabæi colebant. 198
 Magistratûs dignitas quibus verbis ab Arabibus exprimitur. 327
 Magus à Persico *م*. 364
 Maledicendum nulli creaturæ dicit Muhammed. 250
 Cccj Mam-

INDEX.

Mamluci augent Muhammedismum.		de eorum statu quid sentiant Muhammedani.	255
280			
Manes sublatus à Bahramo Persarum Rege.	110	Materiam cum Aristotele eandem statuunt Sabæi.	187
Manichæi ex Arabia oriundi.	228	Matthan. De eo malè scribunt Arabes.	72
Mare arenosum prope Danchali, Arabiæ felicis urbem.	141	Mauritius Imperator Filiam dat Cosræ Persarum Regi.	127
Maria <i>Ḥerîx</i> . Quid de ea Muhammedani referant.	88. &c.	à Phoca interficitur.	118
1. volunt nomen Mariæ, devotam significare.	88	ejus mortem gener ulciscitur, ibid.	
2. ejus parentes fuisse Hannam & Imram.	ibid.	Mauz qualis arbor.	78.79
3. eam à Zacharia fuisse sustentatam.	89	Mecca dicitur etiam Becca.	142
4. eam cæteris mulieribus præstare.	91.92	dicitur <i>منى</i> & <i>منى</i> , & cur.	143
5. dicunt eam similem esse Phatimæ Muhammedis filiæ.	94	item Arach, sed malè.	ibid.
a. respectu perfectionis.	ibid.	item <i>مزد</i> Meso juxta Iudæos. ib.	
b. miraculose cibationis.		est urbs Arabiæ desertæ.	142
c. defendunt ejus <i>ἀειμαρτυρίαν</i> .	94	est Patria Muhammedis.	ibid.
95		eam Muhammedani venerantur.	
an Muhammed eam labe peccati originalis exemerit.	92	1. quia Muhammed in ea natus.	143
figmenta eorum, quomodo conceperit.	95	2. quia magna Alkorani pars in ea fabricata.	ibid.
quomodo soror Aharonis: Nugæ Ahmedis.	83	3. quia locus est celebris a. Peregrinationibus. b. Templo. c. aliis quibusdam rebus.	144
ineptè in Alkorano filia Imran dicitur.	81	eam Koreischitæ incolunt.	143
quomodo filia Imran vocetur Arabes ignorant.	ibid.	cur eam Christianis ingredi non liceat.	143.144
duos fingunt Imranes.	82	Medina etiam Iarrib dicitur.	267
Maria à Collyridianis pro Dea habitata essentia, an cultu, dubitabatur.	226.227	fuit fugientis Muhammedis asylum.	ibid.
à quibusdam pro Dea habitata.	227	ibi octo annos commoratus est Muhammed.	268
eam à peccato originis immunem esse, quando primum doceri coeperit.	93	ibi Alkorani maxima pars cuditur.	ibid.
Marianitæ dicti, qui Mariam pro Dea habebant.	227	Melkitarum secta Arabibus nota.	230
Martyrum loco Muhammedanis omnes ii habentur, qui in præliis religionis causâ susceptis martantur.	269	quinam illi sint.	230.231
		ita in Oriente dicebantur orthodoxi, qui Chalcedonensem Synodum contra Dioscorum receperunt.	234
		aliâs Romani dicti à nova Roma.	235
		Alii sunt hæretici inter Arabes.	241
		Mentach idolum veterum Arabum.	154
		Mendacium quibus apophthegmatibus detestentur Arabes.	330
		Mensis. Sabæorum sacra per omnes men-	

INDEX.

menses. Vide, Sabæi.
 Mefo dicitur Mecca. 143
 Mefias, seu Christus, nomen Muham-
 medanis venerabile. 104
 quid hæc vox significet, Arabes i-
 gnorant. 105
 Meteora. De iis cum Aristotele sen-
 tiunt Sabæi. 187
 Miracula Bellarm. facit notam Eccle-
 siæ cum Muhammedanis. 291
 plurimum de miraculis gloriantur
 Muhammedani, 291. &c.
 hodie tamen ea Turcæ non mul-
 tum jactant. 299
 alii Muhammedi multa tribuunt,
 quod referunt præstantiam Al-
 korani, 299
 item scissionem Lunæ. 301
 alii miraculorum necessitatem ne-
 gant, 302
 Monachus Turcicus ferrum candens
 ori imponit, 296
 Monachorum Turcicorum sanctitas,
 306
 Monasterium Cadi quid. 185
 مؤذن. Græcis quis, & unde dictus.
 364
 Moselmanni unde, & cur dicti Mu-
 hammedani. 3
 Moses unde sic dictus. 52
 ejus varia nomina, ibid.
 dicitur Arabibus, **موسى**.
 17. 54
 ejus sæpe meminit Beidavi. 57
 cum reliquis Prophetis præpo-
 nit. ibid.
 novem signa de eo recenset, 57. 58
 ejus apud Arabes frequens men-
 tio, 53
 quid de eo Muhammed in Alkora-
 no referat, ibid.
 ejus historiam Kestæus recenset, in
 qua quædam falsa, quædam ve-
 ra. 54. &c.
 ejus lex Muhāmedi dicitur **دِينُ مُحَمَّدٍ**.
 54
 perpetua ferè inter ejus legem &

ritus Sabæorum antithesis, 196
 exempla hujus antitheseos varia à
 pag. 197. ad 203. recensentur.
 Muavius se Ali opponit. 366. 367.
 Musti doctor, apud Muhammedanos
 summæ autoritatis est. 284
 Muhammed. Nominis hujus, ex men-
 te Muselm. præstantia. 11. 12
 qualis sit vox, & quid significet, 9
 quot modis scribatur, & quæ ejus
 genuina scriptio. 9. 10
 alia ejus nomina, 10. 11
 de nativitatibus ejus anno variant
 scriptores. 145. 146
 nativitatibus ejus annus non sine
 causa ignoratur, 146
 de miraculis, quæ in ejus nativita-
 te obtigerint. 147. 150. 151
 ejus parentes fuerunt è tribu Ko-
 reischarum. 136. 137
 ejus naturalis pater Abdalla, 135
 avus remotus Ismael. 135
 propinquus ejus avus Abdol-mur-
 leb, ibid.
 ejus parentes pauperes fuerunt. 136
 non fuit ex abjecta & vili tribu, ib.
 cur dictus **أَبْنُ عَبْدِ مَنَافٍ**. 135
 ejus mater Emina. 136
 cur Abrahamum patrem suum vo-
 cet. 134. 135
 ejus Genealogia. Vide, Genealogia.
 cur in hoc libro tam fusè descri-
 pta. 131
 educatio ejus compendiosè ex El-
 macino, 204
 de ejus infantia, 205
 de ea fabulosus est Abunazarus. ib.
 ejus opera offertur Chadighæ. ib.
 fabulæ Abunazari de ejus educa-
 tione,
 1. quomodo patruus de dote solici-
 tus cum Atecha amita Chadi-
 ghæ operam ejus obtulerit, 205
 2. quæ Chadigha famulum hunc,
 jam secundum quietem notum,
 lubenter exceperit. 205. 206
 Ccc 2 3. quomodo

INDEX.

3. quod liberale stipendium ei Chadigha destinârit. 206
4. quod patruiaedes reliquerit. 207
5. quod iter Syriacum ingressus fuerit. 307
6. quod ex prodigio pro Propheta fuerit agnitus a Monacho quodam, & a Iudæis. 208. 209
7. quod ab Angelo Meccam translatus sit. 209
8. quod Chadighæ desponsatus fuerit. ibid.
- ex qua septem liberos suscepit. 210
- ejus patria est Mecca urbs Arabiae desertæ, non felicitis. 212
- epilepticus fuit. 10
- primò Koreischitarum cultum sequebatur. 152
- quadragesimo ætatis anno Pseudo-propheta esse cœpit. 240
- sancram auctoritatem sibi conciliavit. 241
1. quia multa naturalia habuit. 241
2. iactavit colloquia instituta cum Deo, & Archangelo Gabriele. 242. 243. 256
- quid de ejus Prophetia credant Muhammedani. 253
- æmulos habuit Iudæos, & Arabes quosdam. 258
- ei Iudæi resistunt. 216
- cum prætextu venturi Messie rejiçunt Iudæi. 216
- se & suos veros Christi affeclas esse putat. 278
- duxit uxorem Thegiazim, quæ vix triduum cum eo commorata, eum rursus deserit. 258
- post Chadigham duxit Aiiſſcham, filiam Abubecri, & Scvvadam filiam Zamæ. 210
- ejus in Syriam iter quidam negant. 210
- hos refutat Abunazarus, Ahmed Ibn Edris, & alii. ibid.
- quid in illo itinere præstiterit. 211
- unam tantum intra fines suos religionem habere vult. 340
- ei quidam miracula tribuunt, ut Alkorani præstantiam. 299
- & scissionem Lunæ. 301
- a Koreischitis Meccæ expellitur. 260
- ejus in fuga asylum Medina. 267
- ejus fuga incidit in annu decimum quartum novæ Religionis Muhammedicæ. 261
- causæ fugæ illius recensentur ex Beidavi & Abunazaro. 262. 263
- octo annos Medinæ commoratur. 268
- quid in Hegira, seu fuga illa gesserit: anno primo Hamza patrum cum triginta Muslimis emisit, quorum conatus irritus fuit. 269
- anno secundo commissum prælium in Beder. ibid.
- anno quinto gestum est bellum fossæ. 270
- anno sexto accidit clades Hadibatica. 271
- anno septimo prælium Charbarena se commissum. 271
- anno octavo Meccæ expugnatur. ib.
- anno novo Tebucense prælium committitur. 272. 273
- uno ante Hegiram anno dicunt eum transporratum esse Hierosolimam. 290. 291
- ejus in fuga socii. 265. 266
- ejus in fuga socius fuit Abubecr. 267
- eum Zeinaba Iudæa veneno necare cogitat. 271
- inſenso in Iudæos animo fuit. 215
- Iudæis scelera exprobrat. ibid.
- quo animo in Christianos fuerit. 235
- varia Christianis schismata exprobrat. 228
- vixit ad annum Hegiræ undecimum. 273
- ejus mors descripta ex Elmacino & Patricide. ibid.
- Mu-

INDEX.

Muhammedanorum nomine qui intelliguntur.	1.	quebantur apud veteres Arabes.	162
Eorum nomina generalia septem recensentur. Nempe	2.3.4	earum modestiam & pudicitiam summo loco habent Arabes.	317
Populus Muhammedis.	2	Multitudinem malè Ecclesiæ notā facit Bellarm. quia eandem prætere possunt Muhammedani.	279
Populus libri.	ibid.	Mundum cum Aristotele æternum fecerunt Sabæi.	187
Populus congregationis.	ibid.	ejus contemptum diligentissimè suadent Muhammedani.	317.318
Populus legis.	3		319.320
Populus respectus.	3	Museilema Muhammedis æmulus.	258
Muselmani.	3	prælium inter eum & Muhammedistas.	258.259.
credentes.	4	Muslimicorum Imperatorum parsimonia.	306
Eorum nomina specialia tria recensentur & vocantur enim,		Muslimini ab Arabibus Paganis in valle Honain cæduntur.	271.272
populus Ismael.	4	Mutazalitzæ. De iis αὐτῶν ἰδὲ generalia ex Maimonide.	344.346
Agaræni.	6	quales apud Arabes hæretici.	349
Saraceni.	7	sectæ hujus autor Kerada.	ibid
suum Muhammed Christo præferunt, quemadmodum Pontificii sanctos suos.	147.148	maxima habuerunt incrementa apud Choraçmios.	351
eandem Ecclesiæ suæ obtinent notas, quas Pontificii.	274	sectæ hujus Antistites Ghabæus & filius ejus.	352
ii successionem æquè urgere possunt, atque Pontificii.	284	eorum opinio de Providentia.	349
vide etiam successio.			350.
locum, quem Abraham in Chaldæa incoluisse dicitur venerantur, nec non ejus ædes.	135	in Alkorani explicatione ab aliis differunt.	351
quantum inter se differant in explicatione Alkorani.	364		
in ritibus dissentiunt.	ibid.		
eorum variz sententiæ, schismata & hæreses.	340		
quæ cum Christianis & Judæis communia habeant, quæ propria.	374		
Muhammedicæ doctrinæ compendium.	247.248.250.256		
ejus primi affectus qui fuerint.	257		
Muhammedismus quam latè pateat, i			
ejus multitudo constat			
1. ex Mamlucis.	280		
2. ex iis, qui vicoguntur.	281		
3. ex spontaneis.	ibid.		
4. ex decimis.	283		
ejus causæ αὐτῶν ἰδὲ παρὰ αὐτῶν .	239		
ejus causæ conservantes.	274		
Mulieres nullas hæreditates conse-			

N.

Nabatæi Sabæorum affectus qui.	164
consideratio religionis eorum utilis & necessaria.	163
Petram, Arabiæ Petrææ Metropolis, incolunt.	139
Naila quæc Arabum idolum.	155
Nathanis & Davidis historia miserè à Muhammedanis corrupta.	63
Nativitas Muhammedis. Vide, Muhammed.	
Nebucadnezaris historia.	215
Nephes Oglî Muhammedanis qui.	156

INDEX.

Neser idolum Arabicum.	156	Peregrinationem ad Templum Mee-	
Nestorianorum hæresis Arabibus no-		canum præcepit Muhammed.	
ta.	231	247.249	
Nimrod Arabibus Temud dicitur.	31	Perjurium prohibent Arabes.	330
Noachus. Quid de eo Arabes scri-		Perfæ Alim Prophetam suum vene-	
bant.	24.25	rantur.	369
quid de eo crediderint Sabæi.	187	de hoc Ali plura, vide in voce Ali.	
Nomades Arabiæ desertæ incolæ.	140	à reliquis Saracenis in religione	
Nors, aliâs Hormoz, sextus Persarum		differunt.	366
Rex ex posterioribus.	111	Regi cuidam septem leges, seu con-	
O.		ditiones ponunt.	115
Oboda, seu Obodes Arabicum ido-		Perfici Reges anteriores.	50
lum.	157	posteriores.	107
Obreftationem prohibet Muham-		Phailakus est Philippus.	72
med.	249	Pharao Arabibus vir paxillorum di-	
Omra, alimumenin dicuntur Impera-		citur.	40
tores Muslimici.	275	Phatimam, filiam Muhammedis, ducit	
Orphanifacultates non rapiendas ef-		Ali.	370
fect docet Muhammed.	249	Phatimæi dicuntur posteri Alis, ex	
Ormisda Arabibus Hormoz Persarum		Phatima, Muhammedis filia, na-	
Rex.	109	ti.	ibid.
Ozair est Esra.	62	ii, resistebant Chalifæ Bagadenfes,	
P.		eosque Charigæos, id est, Hære-	
Paradisus. Quid de eo credant Mu-		ticos vocabant.	371
hammedani.	254	Φιλοπρωίαν commendant Arabes.	326
Parentibus debitum obsequium com-		Phiruz filius Iazdigerdis, decimus	
mendant Arabes.	326	quintus Persarum Rex, ex poste-	
Parfimonia Muslimicorum Impera-		rioribus.	119
torum.	305	non Nephthalitas, sed Haitalitas op-	
Patientiam à suis exigit Muhammed.		pugnauit.	ibid.
249		Phocas Mauritium interfecit.	128
quibus dictis eam commendent		Phylaeteria Iudæorum & Sabæorum.	
Muhammedani.	322	199	
Patriarcha Arabum Kedar.	39	Pietas. De ea varia Arabum apoph-	
Paulus Apostolus. De eo fabula Ah-		thegmata.	315
medis.	331.332.333	Pigritiam detestantur Arabes.	332
Peccatum. Neminem à peccato im-		Planetas Deos esse dicunt Sabæi.	176
munem esse fatentur Arabes.	334	Pœnitentiam quibus dictis commen-	
Peccatum originale à Muhammeda-		dent Arabes.	334.335. &c.
nis in omnibus hominibus tolli-		Πολυπραγμοσύνην rejicit Persæ.	334
tur, excepto Alkorano.	93	Pontificii & Muhammedani in descri-	
controverfia, an Maria à peccato o-		ptione sanctorum suorum com-	
riginis immunis, quando pri-		parantur.	147
imum mota.	93	imitantur Muhammedanos ex-	
Peleg in Alkorano Zalech dicitur.	30	cratione sui, de religionis veri-	
31.		tate judicantes.	106
		frivolis quibusdam distinctiuncu-	lis

INDEX.

<p> His suorum errores defendentes Muhammedanis similes, qui eo- dem modo Muhammedis erro- res emolliunt, 245 easdem Ecclesiæ notas obtendunt, quas Muhammedani, 274. &c. Prædestinatio Arabibus dicitur מַשְׁכָּלִים. 355 quid de ea Kadraei sentiant, 353. 354 Præjudicia quid possint, Muhamme- dis exemplo discimus, 84. 85 Precatio lorice qualis, 244 Preces statis temporibus, præmissa ablutione, conjiciendas esse do- cer Muhammed, 249 quàm in iis devoti Turcæ, 310 Muhammedani eas recitaturi vul- tum Meccam versùs conver- tunt, 3 de Sabæorum precibus, 185 Prophetam quomodo Sabæi descri- bant, 186 Prophetis credendum esse dicit Mu- hammed, 248. 249 majorum apud Muhammedanos ordo, 64 Prophetia, Quid de Prophetia Mu- hammedis credant Muhamme- dani, 253 Providentia actualis Arabibus dici- tur מַשְׁכָּלִים. 355 quid de ea credant Muhammeda- ni, 251 Providentiam circa bona & mala agnoscunt Muhammedani, 249 de ea {Ascharitarum} 353 {Ghabræorum} sententia, 354 {Kadræorum} 353. 354 quid de ea Mutazaligæ senserint, 349 Proximo benefaciendum esse docet Muhammed, 250 Purgatorium credunt Muhammeda- ni, 255 Pyreum Adrebighanum, 117 R. Receas quot recitandas esse velit Mu- hammed, 249 </p>	<p> Religionem intra fines suos unam tantum habere vult Muhammed, 340 Repudium ob solum adulterium con- cedunt Sabæi, 186 mulieris castæ repudium prohibet Muhammed, 249 Resurrectionem credunt Muhamme- dani, ibid. quid de ejus die credant iidem, 254 255 eam Koreischitæ negant, 158 Rex. Persæ futuro Regi septem con- ditiones ponunt, 115 Reges Persici anteriores, 50. &c. posteriores, 107 Romani, Melkitæ dicti à nova Roma, 235 eorum secta nota Arabibus, & qua- lis, 230 S. Sabæa cur dicatur Arabia felix, 141 Sabæi qui, & quæ eorum superstitio, 169. 170 dicti à Saba, 170 quo sensu pro Libris sumantur, 170. 171 ad eos Abrahamus missus fuit, 172 de eorum origine, 164 de eorum affectis, qui sunt Naba- zæi, Charanzæ, &c. 164 eorum religionis consideratio uti- lis & necessaria, 163 eorum superstitio latè fuit grassa- ta, & diu obstitit, 173 etiam tempore Nazianzeni adhuc fuerunt superstites, 173 Principum eorum series, 174. 175 eorum varia dogmata, 175. &c. quid de Scriptura sentiant, 175 quid de Deo, 176 quid de cultu Dei per singulos menses, 177. &c. eorum dogmata de conjugio & re- putio, 186 de lustrationibus, ibid. de </p>
--	---

INDEX.

de bestiis ad sacrificia destinatis.

186

de cibo. ibid.

de Prophetis, materia, forma. 186

187

de Meteoris, mundo, Sanctis vet.
Test. Adamo, Noacho. 187

de Serho, de imaginibus. 188

eorum diurna & menstrua sacra,
177. &c.

diem primum Soli, secundum Lu-
nam tertium Marti, quartum Mercu-
rio, quintum Iovi, sextum Vene-
ri, septimum Saturno feriantur.

177

sacra eorum primi mensis. ibid.

secundi mensis. 178

terti mensis. ibid.

quarti mensis. 179

quinti mensis. 181

sexti mensis. ibid.

septimi mensis. 182

octavi mensis. ibid.

noni mensis. 183

decimi mensis. ibid.

undecimi mensis. 184

duodecimi mensis. ibid.

se radebant. 197. 198

sacrificia sale non condiebant. 199

nonnisi panem fermentatum offe-
rebant. ibid.

Solem adoraturi se ad orientem
vertebant. ibid.

de eorum precibus. 185

ter singulis diebus orant. ibid.

sacrificabant Dæmonibus. 198

sacra sua nudi peragebant. 200

in novilunio hircum Lunæ offere-
bant. 201

colebant Magiam. 198

bestias quasdam propter usum ma-
gnificabant. 199

filios per ignem traducebant. 202

eorum imagines Tilsemat dictæ.

188

viri muliebres vestes induebant.

201. 202

carnes suillas certo quodam die e-
debant. 198

sanguinem edebant. 200. 201

eorum amuleta. 199

perpetua ferè inter legem Moïsis, &
Sabæorum ritus autithesis. Vi-
de, Moïsis lex.

varios libros scripserunt. 197

jactant Serhi & Enochii libros. 175

Sacra nudo corpore administrârunt
Koreischitæ. 159

Sacrificia. In bestiis ad ea destinatis
delectum habebant Sabæi. 186

Sadducæi Arabibus זנאדקא Zindik-
kæi dicti. 360

cur ita dicti. 169

eorum varia nomina ex scripto-
ribus Arabicis. ibid.

vocantur אלכומארג. ibid.

item צרוקיה, אלמעתולה. ibid.

Sale sacrificia non condiebant Sabæi,
199

Salutem non ex lege esse, sed ex gra-
tia Dei, docent quidam Docto-
res Turcici. 360

alii homines per meritum, sine le-
ge & gratia servari docent. ibid.

alii quemvis in sua religione ser-
vari posse docent, quos proprie-
rea Turcæ hæreticos vocant.

365. 366
eam quidam Turcici Doctores si-
ne lege Muhammedis dari ne-
gant. 364

alii, non dari eam sine Alkorano ib.

Sammael est nomen Diaboli. 177

Samson Arabibus Schamscham di-
ctus. 87

Samuel: m Muhammedani Prophe-
tam, Samaritani Magum & isra-
delem vocant. 62

Sanctitas in genere apud Turcas
quanta. 303. &c.

in specie de Monachorum sancti-
tate. 306

San.

INDEX.

Sanctitatem autorum religionis Pontificii Ecclesie notam faciunt.	303	lia ex Majmonide.	344. &c.
idem faciunt Muhammedani, ibid.		Ghahetzi, Ascharitz, Kadrazi.	353
Sanctuarium Occidentem versus extruendum fuit.	199	Ghabrazi.	354
Sanguinem edebant Sabæi.	200	Darazi.	355
ejus esum prohibuit Muhammed.	247	Hamzæi.	356
Saporis per Patricidem descripta liberatio.	109	Karmatzi.	357
Saraceni unde sic dicti.	7	Zindikæi.	359
non dictos esse à Sara tribus argumentis probatur.	8	Schoaib, Muhammedi Iethro dictur, & cur.	53. & 4
à Persis religione differunt.	366	Scortationem prohibent Arabes.	333
Sasan Persarum Rex.	50	Scriptura sacra. Quid de ea senserint Sabæi.	175
Sathanæ amicitiam dissuadet Muhammed.	249	quàm impia sit vox Bellarm, dicens testimonium scripturæ de se ipsa non plus valere, quàm Alkorani testimonium de se ipso.	67. 66
Saulgur in Alkorano Taluth dicatur.	75	Sectæ Muhammedicæ quædam ita comparatæ, ut ab una ad alteram facilis concedatur transitus.	344
Seenitz, Arabiæ desertæ incolæ.	140	Sedichali Thaumaturgus apud Muhammedanos.	291
Schabur secundus Persarum Rex.	107	Sem, Eberi avus, Arabum pater.	38
eur Dulakeph dictus.	108	quomodo ei Pater, juxta Arabes, benedixerit.	25
Schabur, filius Hormoz, octavus Persarum Rex.	112	Septem dormientes Arabibus dicuntur	אלכחאן 71
Schabur tertius, decimus Persarum Rex.	113	foetii speluncæ.	40
Schachieus ludus à quo inventus.	123	Sethus unde sic dictus, & quid de eo Muhammedani.	20
Schafzi sunt hæretici inter Arabes.	342	cur dictus Prophetarum pater.	20
Schamrachzi sunt hæretici inter Arabes.	344	eum in cultu Lunæ à sententia Adami discessisse statuunt Sabæi.	188
Schamscham est Arabibus Sammon.	87	ejus libros Sabæi jactant.	175
Scheich-Haidari novi Prophetæ dogmata.	372	Sevaha idolum Arabicum.	156
Schismata Christianorum apud Arabes notissima sunt Iacobitarum.	228	Sinai est in Arabia Petrea.	139
Romanorum, seu Melkitarum.	230	Sol tempore crucifixionis obscuratus fuit ab hora sexta diei Veneris, usque ad horam nonam.	229
Nestorianorum.	231	Solem Sabæi maximum Deum vocant.	176
Schismatici inter Arabes varii:		eum adoraturi Sabæi, se versus Orientem vertunt.	199
Hanifæi, Melkitæ.	340. 341	Solomon. Quid de eo scripta Arabum habeant.	65
Schafæi, Henbelitz, Schamrachzi.	342. 343. 344		D d d fabu-
de Mutazalitis, Ascharitis & Loquentibus	αυτολογον γενεα-		

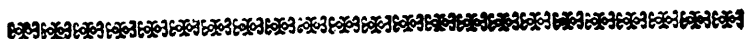
INDEX.

Tue

INDEX.

Turcicorum Doctorum dissensiones,	364	Vodda est idolum Arabicum.	156
Tus quartus Persarum Rex.	110	X.	
Tzamuhtar dicuntur Monachi qui-		Xerxes aliàs Isphandiar dicitur,	50
dam Turcici, perpetuum silen-		Z.	
tium observantes.	306	Zachariæ missio describitur.	87
V.		Imran est ejus, juxta Arabes cor-	
Varanes est Bahram Persarum Rex.		taneus.	86, 87
111		ejus historia ex Alkorano,	85, 86
Venus dicitur Cabar, & cur.	153	de eo malè scribunt Arabes.	72
Venerem etiamnum colere dicuntur		Zalech est Peleg.	30, 31
Arabes.	155, 156	Zardust Persis, Græcis Ζαρδούστρης.	364
ejus idolum venerabantur Korei-		Zeinaba Iudæa Muhammedem ve-	
schitzæ.	152	neno necare cogitat.	271
Veneris dies Arabibus dicitur		Zindikæi sunt Sadducæi.	360, 359
נמאעה.	3	eorum principes sub Abbassidarum	
Vinum prohibet Muhammed.	249	imperio.	360
Vitam futuram Mundo præferendam		Zophus, vide, Sophus.	3
esse, docet Muhammed.	249	Zoroaster Muhammedanis dicitur	
Vitia detestantur Arabes.	329, 334	Zerodast.	364

FINIS.

Addenda, corrigenda.

P. 4. l. ult. lege Arabi Mustægeme (ערב מסתעגים) P. 26. l. 10. del. in. P. 29. l. 4. עלי אלרי פטרני. P. 38. l. 6. verte: Non fuit post Josephum justum Propheta, nisi Jobus. P. 55. l. 2. reddi potest: Et revertantur ad castra sua latantes. Illi verò reversi indicârunt, &c. P. 82. l. 12. Azaria, fil. Sakat. P. 83. l. 26. pater. P. 84. l. 32. parentem. P. 91. l. 20. ei in medio templi Zacharias, &c. P. 92. l. 15. urgentium. P. 119. l. pen. exierat. P. 192. l. 29. locaret filiam. P. 284. l. 14. habent. Generalem. P. 299. l. 4. ideo P. 301. l. 28. nudata plumis. P. 303. l. 3. particulam mentiebatur. P. 321. l. 18. תיפוקו. P. 350. l. 16. in lege. l. 17. castigationes. P. 351. l. 4. libertatem vendicant. l. 24. Muslimico, cùm alibi. P. 352. l. 24. בעדאכה. P. 358. l. 14. persuadens, se eum. P. 359. l. 26. Theatabah, addde, duodecim habens portas ferreas. l. 30. בן ברמך. P. 360. l. 1. fil. Barmeech. l. 16. אלמחרם.

